European Commission

Erasmus+

Vodič kroz program

U slučaju nepodudaranja u značenju između verzija na različitim jezicima

prednost ima verzija na engleskom jeziku.

2. verzija (2021.): 8. 4. 2021.

Erasmus+

Sadržaj

DIO A – OPĆE INFORMACIJE O PROGRAMU ERASMUS+ 3

KOJI SU CILJEVI I GLAVNE ZNAČAJKE PROGRAMA ERASMUS+? 5

PRIORITETI PROGRAMA ERASMUS+ 6

DIO B – INFORMACIJE O AKTIVNOSTIMA KOJE OBUHVAĆA OVAJ VODIČ 35

KLJUČNA AKTIVNOST 1: MOBILNOST U SVRHU UČENJA ZA POJEDINCE 37

PROJEKT MOBILNOSTI ZA STUDENTE I OSOBLJE U VISOKOM OBRAZOVANJU 40

ERASMUS AKREDITACIJA U PODRUČJU STRUKOVNOG OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA, ODGOJA I OPĆEG OBRAZOVANJA TE OBRAZOVANJA ODRASLIH 67

MOBILNOST ZA UČENIKE I OSOBLJE U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU 75

MOBILNOST ZA UČENIKE I OSOBLJE U PODRUČJU ODGOJA I OPĆEG OBRAZOVANJA 91

MOBILNOST ZA POLAZNIKE I OSOBLJE U OBRAZOVANJU ODRASLIH 104

MOBILNOST U SVRHU UČENJA U PODRUČJU MLADIH 117

ERASMUS AKREDITACIJA U PODRUČJU MLADIH 118

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE – „RAZMJENE MLADIH” 121

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA OSOBE KOJE RADE S MLADIMA 133

AKTIVNOSTI SUDJELOVANJA MLADIH 146

KLJUČNA AKTIVNOST 2: SURADNJA ORGANIZACIJA I INSTITUCIJA 161

PARTNERSTVA ZA SURADNJU 164

SURADNIČKA PARTNERSTVA 172

MALA PARTNERSTVA 188

PARTNERSTVA ZA IZVRSNOST 195

CENTRI STRUKOVNE IZVRSNOSTI 196

AKADEMIJE ZA STRUČNO USAVRŠAVANJE UČITELJA U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+ 204

AKTIVNOSTI ERASMUS MUNDUS 211

PARTNERSTVA ZA INOVACIJE 223

SAVEZI ZA INOVACIJE 224

JAČANJE KAPACITETA U PODRUČJU MLADIH 242

NEPROFITNA EUROPSKA SPORTSKA DOGAĐANJA 250

KLJUČNA AKTIVNOST 3: PODRŠKA RAZVOJU POLITIKE I SURADNJI 255

MLADI EUROPE ZAJEDNO 257

AKTIVNOSTI JEAN MONNET 265

AKTIVNOSTI JEAN MONNET U PODRUČJU VISOKOG OBRAZOVANJA 266

AKTIVNOSTI JEAN MONNET U DRUGIM PODRUČJIMA OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA 279

DIO C – INFORMACIJE ZA PRIJAVITELJE 289

DIO D – POJMOVNIK 311

DIO A – OPĆE INFORMACIJE O PROGRAMU ERASMUS+

Erasmus+ je program Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport, a obuhvaća razdoblje od 2021. do 2027. Obrazovanje, osposobljavanje, mladi i sport najvažnija su područja za osobni i profesionalni razvoj građana. Visokokvalitetno, uključivo obrazovanje i osposobljavanje te informalno i neformalno učenje na koncu mladima, ali i sudionicima svih dobi, pružaju kvalifikacije i vještine potrebne za konstruktivno sudjelovanje u demokratskom društvu, međukulturno razumijevanje i uspješan prelazak na tržište rada. Nakon velikog uspjeha u razdoblju od 2014. do 2020. uloženo je još više truda da program Erasmus+ pruži priliku većem broju sudionika i širem spektru organizacija, a u prvom je planu njegov kvalitativni učinak i doprinos uključivijem i povezanijem, zelenijem i digitalnijem društvu.

Europskim građanima treba više znanja, vještina i kompetencija za život u dinamičnom društvu koje se sve više okreće mobilnosti, multikulturalizmu i digitalizaciji. Boravak u drugoj zemlji radi studiranja, učenja i rada trebao bi postati standard, a svatko bi osim materinskoga trebao znati i dva strana jezika. Ovaj je program bitan element za ostvarenje ciljeva europskog prostora obrazovanja, Akcijskog plana za digitalno obrazovanje 2021. – 2027., europske strategije za mlade i plana rada Europske unije u području sporta.

U pandemiji bolesti COVID-19 pokazalo se da je pristup obrazovanju važniji nego ikad za brz oporavak, a ujedno i za promicanje jednakih mogućnosti za sve. U tom procesu oporavka program Erasmus+ podiže svoju uključivu dimenziju na novu razinu te podupire mogućnosti za osobni, društveno-obrazovni i profesionalni razvoj ljudi u Europi i šire kako nitko ne bi bio zapostavljen.

Kako bi se povećao kvalitativan učinak njegovih aktivnosti i svima osigurale jednake mogućnosti, program će u većoj i boljoj mjeri obuhvaćati ljude različite dobi iz raznolikih kulturnih, društvenih i gospodarskih sredina. Vrlo je važno ovaj program približiti i onima koji imaju manje mogućnosti, uključujući osobe s invaliditetom i migrante te građane Europske unije koji žive u udaljenim područjima ili se suočavaju sa socioekonomskim poteškoćama. Na taj će način program poticati sudionike, osobito mlade, da se uključe u civilno društvo i nauče u njemu aktivno sudjelovati, upoznajući se sa zajedničkim vrijednostima Europske unije.

Razvoj digitalnih vještina te kompetencija i vještina u područjima koja su usmjerena na budućnost, kao što su borba protiv klimatskih promjena, čista energija, umjetna inteligencija, robotika i analiza velike količine podataka, ključan je za budući održivi rast i koheziju u Europi. Program tome može znatno doprinijeti poticanjem inovacija i stjecanja potrebnog znanja, vještina i kompetencija u Europi. Poduzeća u EU-u trebaju iskoristiti talente i inovacije da postanu konkurentnija. To ulaganje u znanje, vještine i kompetencije bit će važno za pojedince, ustanove, organizacije i društvo u cjelini jer će pridonijeti održivom rastu, pravednosti, blagostanju i socijalnoj uključivosti u Europi i šire.

Program nastoji utjecati i na negativne trendove ograničenog sudjelovanja u demokratskom životu i općenito slabe upoznatosti s europskim pitanjima i njihovim utjecajem na živote svih europskih građana. Mnogi se nisu skloni aktivno angažirati u svojim zajednicama ni sudjelovati u političkom i društvenom životu Europske unije ili pritom nailaze na poteškoće. Jačanje europskog identiteta i sudjelovanja mladih u demokratskim procesima od presudne je važnosti za budućnost Europske unije. Tome mogu pridonijeti i aktivnosti neformalnog učenja, čiji je cilj jačanje vještina i kompetencija mladih te njihova aktivnog građanstva.

U skladu s prioritetom Europske unije da njezino gospodarstvo postane održivo projekti bi trebali biti prihvatljivi za okoliš i uključivati zelenu praksu u svim aspektima. Pri osmišljavanju projekata organizacije i sudionici trebaju voditi računa o okolišu, što će ih potaknuti da raspravljaju i uče o zaštiti okoliša i da razmišljaju o tome kako joj mogu doprinijeti te će im pomoći da osmisle alternativne, zelenije načine provedbe svojih aktivnosti.

Podupiranje i olakšavanje transnacionalne i međunarodne suradnje među organizacijama u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta važno je da bi se ljudima omogućilo stjecanje više ključnih kompetencija, smanjilo rano

napuštanje školovanja i lakše priznavale kompetencije stečene formalnim, informalnim i neformalnim učenjem. Time se pospješuje razmjena ideja, primjera dobre prakse i stručnog znanja te razvoj digitalnih sposobnosti, što pridonosi visokokvalitetnom obrazovanju i jača socijalnu koheziju. Program Erasmus+ jedna je od najvidljivijih uspješnih inicijativa Europske unije. Temelji se na više od 30 godina iskustva s europskim programima u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta u Europi, ali i u međunarodnim partnerstvima.

Vodič kroz program Erasmus+ sastavljen je u skladu s godišnjim programom rada za Erasmus+ koji je donijela Europska komisija te se može izmijeniti kako bi uključio prioritete i mjere iz programa rada koji budu doneseni narednih godina. Provedba ovog Vodiča ovisi i o raspoloživosti sredstava predviđenih nacrtom proračuna nakon što proračunsko tijelo EU-a donese proračun za određenu godinu ili kako je predviđeno sustavom privremenih dvanaestina.

KOJI SU CILJEVI I GLAVNE ZNAČAJKE PROGRAMA ERASMUS+?

OPĆI CILJ

Opći je cilj programa cjeloživotnim učenjem podupirati obrazovni, profesionalni i osobni razvoj ljudi u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta u Europi i šire, što pridonosi održivom rastu, kvaliteti radnih mjesta, socijalnoj koheziji, poticanju inovacija te jačanju europskog identiteta i aktivnoga građanstva. Program će kao takav biti bitan instrument za izgradnju europskog prostora obrazovanja i podupirati provedbu europske strateške suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja, uz temeljne sektorske programe, unapređenje suradnje u području politike za mlade u skladu sa strategijom Europske unije za mlade za razdoblje 2019. – 2027. i razvoj europske dimenzije u području sporta.

POSEBNI CILJEVI

Program ima sljedeće posebne ciljeve:

- promicati mobilnost u svrhu učenja za pojedince i skupine te suradnju, kvalitetu, uključivost i pravednost, izvrsnost, kreativnost i inovativnost na razini organizacija i politika u području obrazovanja i osposobljavanja
- promicati mobilnost u svrhu neformalnog i informalnog učenja, aktivno sudjelovanje mladih te suradnju, kvalitetu, uključivost, kreativnost i inovativnost na razini organizacija i politika u području mladih
- promicati mobilnost u svrhu učenja za sportsko osoblje te suradnju, kvalitetu, uključivost, kreativnost i inovativnost na razini sportskih organizacija i politika u području sporta.

PRIORITETI PROGRAMA ERASMUS+

Uključivost i raznolikost

Program nastoji promicati jednake mogućnosti i pristup, uključivost, raznolikost i pravednost u svim aktivnostima koje obuhvaća. To se posebno odnosi na organizacije i sudionike s manje mogućnosti te će se u okviru programa upravo njima staviti na raspolaganje određeni mehanizmi i resursi. Pri osmišljavanju projekata i aktivnosti organizacije bi trebale imati uključiv pristup kako bi oni bili dostupni različitim skupinama sudionika.

U tome ključnu ulogu imaju nacionalne agencije, koje pomažu u tome da projekti budu što uključiviji i raznolikiji. Na temelju općih načela i mehanizama na europskoj razini nacionalne agencije sastavit će planove za uključivost i raznolikost kako bi što bolje pristupile potrebama sudionika s manje mogućnosti i podržale organizacije koje rade s tim ciljnim skupinama u svojem nacionalnom kontekstu. Resursni centri SALTO, koji podupiru provedbu programa, također imaju važnu ulogu u promicanju i provedbi mjera za uključivost i raznolikost, osobito kad je riječ o prikupljanju znanja te osmišljavanju i provedbi aktivnosti jačanja kapaciteta za osoblje nacionalnih agencija i korisnike programa. I Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA) ima jednako važnu ulogu za komponente programa kojima se centralno upravlja. U partnerskim zemljama delegacije EU-a i, ako postoje, nacionalni uredi za Erasmus+ isto su tako ključni za približavanje programa ciljnim skupinama koje su obuhvaćene tom strategijom.

Radi primjene tih načela osmišljena je **strategija za uključivost i raznolikost**, koja obuhvaća sva područja programa kako bi širi spektar organizacija imao lakši pristup financiranju i kako bi se bolje doprlo do osoba s manje mogućnosti. Uspostavljen je i okvir za projekte koji se podupiru putem programa, a usmjereni su na pitanja povezana s uključivosti i raznolikosti. Cilj je te strategije pomoći u otklanjanju prepreka s kojima se različite ciljne skupine suočavaju pri pristupu takvim mogućnostima u Europi i šire.

Popis takvih potencijalnih prepreka u nastavku nije iscrpan, nego je zamišljen kao smjernica za poduzimanje mjera u cilju povećanja dostupnosti i uključivanja osoba s manje mogućnosti. Te im prepreke mogu onemogućiti sudjelovanje, svaka za sebe ili više njih odjednom.

- **Invaliditet:** uključuje fizičke, mentalne, intelektualne ili osjetilne poteškoće koje, u interakciji s različitim preprekama, pojedincu mogu onemogućiti da u potpunosti sudjeluje u društvu, ravnopravno s drugima[1].
- **Zdravstveni problemi:** prepreke mogu proizlaziti iz zdravstvenih problema, kao što su teške ili kronične bolesti, ili bilo kojeg drugog fizičkog ili mentalnog stanja povezanog sa zdravljem koje može spriječiti sudjelovanje u programu.
- **Prepreke povezane sa sustavima obrazovanja i osposobljavanja:** s preprekama se mogu suočavati pojedinci koji iz različitih razloga postižu slabije rezultate u sustavima obrazovanja i osposobljavanja, osobe koje su rano napustile školovanje, mladi koji ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja niti u sustavu obrazovanja odraslih (skupina NEET) i odrasli polaznici s nižom razinom vještina. Iako na to mogu utjecati i drugi čimbenici, te poteškoće u obrazovanju, unatoč tome što mogu biti povezane i s osobnim okolnostima, većinom proizlaze iz obrazovnog sustava koji stvara strukturna ograničenja i/ili ne uzima potpuno u obzir potrebe pojedinaca. Pojedinci se mogu suočavati i s preprekama u sudjelovanju kad im se zbog strukture kurikuluma teško uključiti u međunarodnu

[1] Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom: https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html.

mobilnost u svrhu učenja ili osposobljavanja u okviru školovanja.

- **Kulturne razlike:** iako ljudi u bilo kojoj situaciji mogu kulturne razlike smatrati preprekama, one mogu osobito utjecati na ljude s manje mogućnosti. Takve razlike općenito mogu predstavljati znatne prepreke učenju, ponajviše osobama migrantskog ili izbjegličkog podrijetla, naročito ako je riječ o novopridošlim migrantima, pripadnicima nacionalnih ili etničkih manjina, osobama koje se služe znakovnim jezikom, osobama koje imaju poteškoća s jezičnom prilagodbom i kulturnim uključivanjem itd. Izloženost stranim jezicima i kulturnim razlikama pri sudjelovanju u bilo kakvim aktivnostima programa može obeshrabriti pojedince i u određenoj mjeri ograničiti koristi njihova sudjelovanja. Takve kulturne razlike mogu čak i spriječiti potencijalne sudionike da se prijave za potporu putem programa, što u tom slučaju predstavlja potpunu prepreku za uključivanje.
- **Društvene prepreke:** prepreku mogu predstavljati poteškoće u društvenoj prilagodbi, kao što su ograničene društvene kompetencije, antisocijalno ili visokorizično ponašanje, (bivši) prijestupnici, (bivši) ovisnici o drogama ili alkoholu ili društvena marginalizacija. Druge društvene prepreke mogu proizlaziti iz obiteljskih okolnosti, primjerice ako je osoba prva u svojoj obitelji pristupila visokom obrazovanju, ako je roditelj (osobito samohrani), njegovatelj, hranitelj obitelji ili dijete bez roditelja ili ako je osoba živjela ili živi pod institucijskom skrbi.
- **Ekonomske prepreke:** prepreke mogu proizlaziti iz nepovoljnog ekonomskog položaja, kao što su nizak životni standard, niski prihodi, osobe koje se školuju, a moraju raditi da bi se mogle uzdržavati, ovisnost o sustavu socijalne skrbi, dugotrajna nezaposlenost, teške situacije ili siromaštvo, beskućništvo, zaduženost ili drugi financijski problemi itd. Druge poteškoće mogu proizlaziti iz ograničene prenosivosti usluga (posebice potpore za osobe s manje mogućnosti) koje moraju biti „mobilne" zajedno sa sudionicima kad idu na udaljeno mjesto ili u inozemstvo.
- **Prepreke povezane s diskriminacijom:** prepreke mogu biti posljedica diskriminacije na temelju spola, dobi, etničkog podrijetla, vjere, uvjerenja, spolne orijentacije, invaliditeta ili intersekcijskih čimbenika (kombinacije dviju ili više spomenutih prepreka povezanih s diskriminacijom).
- **Geografske prepreke:** prepreka može biti život u udaljenim ili ruralnim područjima, na malim otocima ili u perifernim/najudaljenijim regijama, u predgrađima, u područjima s manje usluga (ograničen javni prijevoz, loša infrastruktura) ili u slabije razvijenim područjima trećih zemalja itd.

Digitalna transformacija

U krizi uzrokovanoj bolešću COVID-19 postalo je još očitije koliko je digitalno obrazovanje važno za digitalnu transformaciju koja je Europi potrebna. U prvom se planu našla potreba za iskorištavanjem potencijala digitalnih tehnologija za poučavanje i učenje te za razvojem digitalnih vještina za sve. U skladu sa strateškim prioritetima **Akcijskog plana za digitalno obrazovanje** (2021. – 2027.)[2] cilj je programa poduprijeti nastojanje da se učenike, nastavno osoblje, osobe koje rade s mladima, mlade i organizacije uključi u digitalnu transformaciju.

Program će podupirati prvi strateški prioritet Akcijskog plana, razvoj uspješnog ekosustava digitalnog obrazovanja, i to jačanjem kapaciteta i kritičkog mišljenja u svim vrstama ustanova za obrazovanje i osposobljavanje o tome kako iskoristiti mogućnosti digitalnih tehnologija za poučavanje i učenje na svim razinama i u svim sektorima i razviti planove za digitalnu transformaciju.

Program će podupirati i drugi strateški prioritet Akcijskog plana, konkretno mjere za poboljšanje razvoja digitalnih vještina i kompetencija na svim razinama društva i za sve (uključujući mlade s manje mogućnosti, učenike, studente,

[2] https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_hr

tražitelje zaposlenja i radnike). U prvom će planu biti razvoj osnovnih i naprednih digitalnih vještina, kao i digitalne pismenosti, koja je postala ključna za svakodnevni život, snalaženje u svijetu punom algoritama i potpuno sudjelovanje u civilnom društvu i demokraciji.

U skladu s ta dva strateška prioriteta Akcijskog plana otvorit će se **europska platforma za digitalno obrazovanje** kako bi se poboljšala koordinacija digitalnog obrazovanja na razini EU-a te pridonijelo razmjeni dobre prakse, istraživanju i eksperimentiranju. Platforma će državama članicama omogućiti bližu međusektorsku suradnju; mrežu nacionalnih savjetodavnih službi za digitalno obrazovanje radi razmjene iskustava i dobre prakse u pogledu čimbenika koji omogućuju digitalno obrazovanje; povezivanje nacionalnih i regionalnih inicijativa i strategija u području digitalnog obrazovanja te povezivanje nacionalnih tijela, privatnog sektora, stručnjaka, pružatelja usluga obrazovanja i osposobljavanja te civilnog društva fleksibilnijim razvojem politike i prakse u digitalnom obrazovanju. Osim toga, platforma će pomoći u praćenju provedbe Akcijskog plana za digitalno obrazovanje.

Zahvaljujući intenzivnijoj primjeni informacijske i komunikacijske tehnologije, kombinirane mobilnosti (kombinacije fizičke i virtualne mobilnosti) i virtualne suradnje program bi trebao bi obuhvatiti veći krug korisnika u Uniji i šire.

Okoliš i borba protiv klimatskih promjena

Zaštita okoliša i klime trenutačno su glavni prioritet EU-a, a bit će i ubuduće. **Komunikacija o europskom zelenom planu**[3] nova je europska strategija rasta u kojoj se naglašava ključna uloga škola, ustanova za osposobljavanje i sveučilišta da s učenicima, roditeljima i širom zajednicom rade na promjenama koje su potrebne za postizanje klimatske neutralnosti do 2050.

Program će stoga biti važan instrument za izgradnju znanja, vještina i stavova o klimatskim promjenama i održivom razvoju u Europskoj uniji i šire. Erasmus+ će povećati broj mogućnosti za mobilnost u zelenim sektorima okrenutima budućnosti, čime će se poticati razvoj kompetencija, poboljšati izgledi za razvoj karijere i angažirati sudionici u tematskim područjima koja su od strateške važnosti za održiv rast našeg planeta, a pritom će se posebno voditi računa o ruralnom razvoju (održiva poljoprivreda, upravljanje prirodnim resursima, zaštita tla, biopoljoprivreda). Osim toga, Erasmus+, u čijem je središtu mobilnost, trebao bi težiti ugljičnoj neutralnosti promicanjem održivih vrsta prijevoza i odgovornijeg ponašanja.

Budući da će okoliš i borba protiv globalnog zatopljenja postati horizontalni prioritet pri odabiru projekata, prednost će imati projekti čiji je cilj razvoj kompetencija u raznim sektorima relevantnima za okolišnu održivost, uključujući one u okviru doprinosa obrazovanja i kulture ciljevima održivog razvoja, razvoj strategija i metodologija za zelene sektorske vještine, kurikuluma usmjerenih na budućnost koji bolje odgovaraju potrebama pojedinaca, kao i inicijative kojima se podupiru planirani pristupi organizacija sudionica ekološkoj održivosti.

Program podupire inovativne načine na koje učenici, studenti, osoblje i osobe koje rade s mladima mogu doista donijeti pozitivne promjene (ušteda resursa, smanjenje potrošnje energije i otpada, kompenziranje ugljičnog otiska emisija, odabir održivih opcija kad je riječ o hrani i mobilnosti itd.). Prednost će imati i projekti koji – putem obrazovanja,

[3] https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_hr

osposobljavanja, aktivnosti za mlade i sportskih aktivnosti – omogućuju promjene ponašanja povezane s osobnim preferencijama, kulturnim vrijednostima, sviješću o važnosti održivog razvoja, potrošačkim navikama i načinom života.

Stoga bi uključene organizacije i sudionici pri osmišljavanju aktivnosti trebali nastojati uključiti zelenu praksu u sve projekte primjenom pristupa pogodnog za okoliš, što će ih potaknuti da raspravljaju i uče o zaštiti okoliša, razmisle o lokalnim aktivnostima i osmisle alternativne, zelenije načine provedbe svojih aktivnosti.

Platforme kao što su eTwinning i EPALE i dalje će proizvoditi pomoćne materijale i olakšavati razmjenu učinkovite obrazovne prakse i politika u pitanjima okoliša i održivosti. Erasmus+ je i moćan instrument za uključivanje širokog spektra dionika u našem društvu (škola, sveučilišta, pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, organizacija za mlade i sportskih organizacija, nevladinih organizacija, lokalnih i regionalnih vlasti, organizacija civilnog društva itd.).

Sudjelovanje u demokratskom životu

Program se bavi problemom ograničenog sudjelovanja građana u demokratskim procesima i nedostatkom znanja o Europskoj uniji te im nastoji pomoći da prevladaju poteškoće aktivnim uključivanjem i sudjelovanjem u njihovim zajednicama ili u političkom i društvenom životu Unije. Upoznavanje građana s Europskom unijom od rane dobi od ključne je važnosti za njezinu budućnost. Osim formalnim obrazovanjem, to se može i neformalnim učenjem te kod građana pobuđuje osjećaj pripadnosti Europskoj uniji.

Program podupire aktivno građanstvo i etičnost u cjeloživotnom učenju te potiče razvoj socijalne i interkulturalne kompetencije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Prednost imaju projekti koji nude mogućnosti za sudjelovanje u demokratskom životu te za društveni i građanski angažman u okviru aktivnosti formalnog ili neformalnog učenja. Posebna se pozornost posvećuje jačanju svijesti o Europskoj uniji i razumijevanju njezina konteksta, posebno kad je riječ o zajedničkim vrijednostima, načelu jedinstva i raznolikosti te društvenoj, kulturnoj i povijesnoj baštini.

U području mladih zajednički okvir pruža strategija sudjelovanja mladih[4], koja podržava korištenje programa za poticanje sudjelovanja mladih u demokratskom životu.

BITNA OBILJEŽJA PROGRAMA ERASMUS+

Sljedećim je aspektima programa potrebno posvetiti posebnu pozornost.

Zaštita, zdravlje i sigurnost sudionika

Zaštita i sigurnost sudionika u projektima u okviru programa Erasmus+ važna su načela programa. Svi koji sudjeluju u programu Erasmus+ trebali bi imati priliku da potpuno iskoriste mogućnosti za osobni i profesionalni razvoj i za učenje. Za to im je potrebno sigurno okruženje u kojem se poštuju i štite njihova prava, njihov fizički i emocionalni integritet te njihovo mentalno zdravlje i dobrobit.

[4] https://www.salto-youth.net/rc/participation/ypstrategy/

Svaka organizacija koja sudjeluje u programu mora uspostaviti učinkovite postupke i mehanizme za promicanje i jamčenje sigurnosti, zaštite i nediskriminacije sudionika u njihovim aktivnostima. Kad je to potrebno, maloljetne sudionike (učenike u osnovnom i strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, mlade) u aktivnostima mobilnosti trebale bi pratiti odrasle osobe. Odrasli u pratnji trebali bi se pobrinuti za kvalitetno učenje maloljetnih sudionika u okviru mobilnosti te za njihovu zaštitu i sigurnost.

Uz to, svi učenici, studenti, stažisti, naučnici, polaznici obrazovanja odraslih, mladi i osoblje koji sudjeluju u mobilnosti u okviru svih ključnih aktivnosti programa Erasmus+ moraju biti osigurani od rizika koji su s tim povezani. U programu se organizatorima projekta prepušta da pronađu najprikladniju policu osiguranja, ovisno o vrsti projekta i oblicima osiguranja dostupnima na nacionalnoj razini. Nije potrebno ugovarati posebno osiguranje za određeni projekt ako su sudionici već pokriveni postojećim policama osiguranja organizatora projekta.

U svakom slučaju moraju biti obuhvaćena sljedeća područja:

- ako je relevantno, putno osiguranje (uključujući oštećenje ili gubitak prtljage)
- odgovornost treće strane (uključujući, prema potrebi, osiguranje od profesionalne štete ili osiguranje od odgovornosti)
- nesreća ili teška bolest (uključujući trajnu ili privremenu nesposobnost)
- smrt (uključujući repatrijaciju ako se projekt provodi u inozemstvu).

Ako je primjenjivo, svakako se preporučuje da sudionici u transnacionalnim aktivnostima imaju europsku karticu zdravstvenog osiguranja. To je besplatna kartica koja omogućuje pristup medicinski nužnim zdravstvenim uslugama za vrijeme privremenog boravka u bilo kojoj od 27 zemalja EU-a, Islandu, Lihtenštajnu i Norveškoj uz uvjete i troškove (u nekim zemljama besplatno) jednake onima koje imaju osobe osigurane u toj zemlji. Više informacija o kartici i o tome kako je dobiti dostupno je na https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=hr.

Ako u projektima sudjeluju osobe mlađe od 18 godina, organizacije sudionice moraju za to dobiti prethodnu suglasnost njihovih roditelja ili skrbnika.

Višejezičnost

Višejezičnost je jedan od temelja europskog projekta i snažan simbol težnje EU-a da bude ujedinjen u raznolikosti. Znanje stranih jezika posebno je važna vještina koja će ljudima pomoći da se bolje pripreme za tržište rada i što bolje iskoriste dostupne mogućnosti. EU je odredio cilj prema kojemu bi svaki građanin trebao imati priliku naučiti barem dva strana jezika, počevši od rane dobi.

Promicanje učenja jezika i jezične raznolikosti jedan je od posebnih ciljeva programa. Nedostatak jezičnih kompetencija jedna je od glavnih prepreka za sudjelovanje u europskim programima za obrazovanje, osposobljavanje i mlade. Ponuđenom jezičnom potporom nastoji se povećati uspješnost i učinkovitost mobilnosti, poboljšati uspjeh u učenju i na taj način pridonijeti posebnom cilju programa.

Sudionicima aktivnosti mobilnosti nudit će se potpora za učenje jezika u okviru programa, i to uglavnom putem platforme Erasmus+ OLS za mrežnu jezičnu potporu, koja će se prema potrebi prilagoditi za pojedine sektore, jer je e-učenje pristupačniji i fleksibilniji format za učenje jezika. Mrežna jezična potpora omogućit će sudionicima da procjenjuju, vježbaju i poboljšavaju svoje znanje jezika. Na platformi će biti dostupni alati za potpomognuto i kombinirano učenje kako bi se nastavnom osoblju i osobama koje rade s mladima omogućilo da pruže dodatnu podršku svojim učenicima, a usluga društvenog umrežavanja omogućit će suradničko učenje. U okviru mrežne jezične potpore na raspolaganju su i besplatno dostupni materijali za učenje jezika. Osim mrežne jezične potpore mogu biti ponuđeni i drugi oblici jezične potpore za određene ciljne skupine, kao što je znakovni jezik ili Brailleovo pismo, koji se mogu financirati putem namjenske financijske kategorije potpore za uključivost.

U okviru projekata suradnje poticat će se i poučavanje i učenje jezika. Inovacije i primjeri dobre prakse kojima se promiču jezične vještine mogu uključivati, primjerice, načine poučavanja i vrednovanja, razvoj nastavnog materijala, istraživanje, računalno potpomognuto učenje jezika i poduzetničke pothvate na stranim jezicima.

Europska komisija utemeljila je nagradu **Europska jezična oznaka** (ELL) kako bi se nagradila kvaliteta, poduprlo dijeljenje rezultata izvrsnih projekata u području višejezičnosti i povećao interes javnosti za učenje jezika. Nacionalne agencije dodjeljivat će tu nagradu svake ili svake druge godine organizacijama za obrazovanje i osposobljavanje koje su provele decentralizirani Erasmus+ projekt s izvrsnim rezultatima u području učenja i poučavanja jezika. Osim odabranim Erasmus+ projektima nacionalne agencije nagradu mogu dodijeliti i drugim inicijativama sa sveobuhvatnim, uključivim ili inovativnim pristupima poučavanju i učenju jezika.

Međunarodna dimenzija

Erasmus+ uključuje izraženu međunarodnu dimenziju (tj. suradnju s partnerskim zemljama) u aktivnostima mobilnosti, suradnje i dijaloga o politikama. Kako bi se europskim organizacijama pomoglo da se nose s globalizacijom, klimatskim promjenama i digitalnom tranzicijom, jedan je od važnih elemenata povećanje međunarodne mobilnosti i suradnje s trećim zemljama, čime se jača uloga Europske unije kao globalnog aktera. Aktivnosti programa ujedno pridonose promicanju vrijednosti, načela i interesa oko zajedničkih prioriteta, posebno u vezi s ljudskim i institucijskim razvojem, klimatskim promjenama, digitalnom tranzicijom, rastom i radnim mjestima, dobrim upravljanjem te mirom i sigurnošću. Angažman mladih u partnerskim zemljama bitan je element u procesu izgradnje otpornijih društava koja se temelje na uzajamnom povjerenju i međukulturnom razumijevanju.

Priznavanje i vrednovanje vještina i kvalifikacija

Program Erasmus+ podupire instrumente EU-a za transparentnost i priznavanje kompetencija, vještina i kvalifikacija, a posebno Europass, Youthpass, Europski kvalifikacijski okvir (EQF), Europski sustav prijenosa i prikupljanja bodova (ECTS), Europski referentni okvir za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET), Europski registar za osiguravanje kvalitete (EQAR), Europsko udruženje za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (ENQA) te mreže u području obrazovanja i osposobljavanja na razini EU-a koje podupiru te instrumente, posebno Nacionalne informacijske centre za akademsko priznavanje (NARIC), mreže Euroguidance, nacionalne Europass centre i nacionalne koordinacijske točke za Europski kvalifikacijski okvir. Zajednička je svrha tih instrumenata olakšati priznavanje i razumijevanje kompetencija, vještina i kvalifikacija unutar i izvan nacionalnih granica u svim podsustavima obrazovanja i osposobljavanja te na tržištu rada, bez obzira na to jesu li stečene formalnim obrazovanjem i osposobljavanjem ili drugim načinima učenja (npr. radnim iskustvom, volontiranjem, učenjem putem interneta).

Da bi se ti ciljevi ostvarili, dostupni instrumenti trebaju biti dorasli promjenama kao što su internacionalizacija obrazovanja i sve raširenije digitalno učenje, i podupirati fleksibilne načine učenja u skladu s potrebama i ciljevima učenika. Ubuduće će ih možda trebati i doraditi da budu koherentniji i jednostavniji kako bi učenici i radnici mogli još slobodnije birati mjesto učenja ili rada.

U području mladih tematske strategije[5], kao što su Youthpass i europska strategija osposobljavanja, pružaju daljnju potporu u korak s razvojem i promjenama u tim područjima.

Više informacija dostupno je na: https://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/skills-qualifications_hr.

Komunikacija o projektima i njihovim rezultatima radi što većeg učinka

Komunikacija o projektima i njihovim rezultatima bitna je kako bi se postigao učinak na različitim razinama. Ovisno o aktivnosti prijavitelji za financiranje u okviru programa Erasmus+ moraju planirati svoje komunikacijske aktivnosti kako bi se informacije o njihovu projektu i rezultatima dijelile tijekom i nakon završetka projekta. Projektne prijave ocjenjivat će se na temelju relevantnih kriterija kako bi se osiguralo da su ti aspekti obuhvaćeni. Prijavitelji će morati ocijeniti i uspjeh svojih komunikacijskih aktivnosti, i kvalitativno i kvantitativno. Razina i intenzitet komunikacijskih i diseminacijskih aktivnosti trebali bi biti razmjerni ciljevima i opsegu različitih aktivnosti programa Erasmus+.

Korisnici moraju jasno istaknuti potporu Europske unije u svim komunikacijskim i diseminacijskim aktivnostima i proizvodima, kao što su događanja, internetske stranice i publikacije. Moraju se pobrinuti za to da se simbol Europske unije uključi u sve komunikacijske materijale i da se poštuju odredbe utvrđene u ugovoru ili odluci o dodjeli bespovratnih sredstava[6]. Ako se takve odredbe ne poštuju, iznos bespovratnih sredstava može se smanjiti.

Kako bi osmislili dobar plan za komunikaciju i diseminaciju, prijavitelji trebaju u obzir uzeti sljedeće elemente.

- **Komunikacijski ciljevi:** informiranje, promicanje društvenih vrijednosti, razvijanje novih partnerstava za budućnost ili utjecanje na politike i praksu.
- **Publika ili ciljna skupina:** ljudi do kojih želite doprijeti i kojima bi rezultati mogli biti korisni. Budite što konkretniji. To mogu biti šira javnost, dionici, stručnjaci i druge zainteresirane strane, donositelji odluka, mediji itd.
- **Kanali i aktivnosti za dopiranje do ciljne publike:** prijavitelji trebaju odabrati kanale i aktivnosti koji su najučinkovitiji i najprikladniji za ispunjavanje potreba odabrane ciljne publike, kao što su društveni mediji, događanja ili publikacije.
- **Rezultati projekta** (proizvodi i ishodi), kao što su vodič dobre prakse, praktičan alat ili proizvod, istraživačka izvješća ili studije, stečena znanja i vještine i slično. Rezultati bi se trebali podijeliti ili predstaviti na Platformi programa Erasmus+ za rezultate projekata (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_en).
- **Vremenski raspored:** trebate dobro isplanirati kada će se održati različite aktivnosti (tako da ih se poveže s planom rada / postignućima), dogovoriti realistične ciljeve i osigurati fleksibilnost ovisno o napretku projekta i promjenama potreba ciljne publike ili skupine, politika i postupka.
- **Ključni pokazatelji uspješnosti:** pokazatelji su vrlo korisno sredstvo za praćenje napretka (i po potrebi omogućavanje prilagodbe) tijekom provedbe plana za komunikaciju i diseminaciju te za mjerenje uspješnosti u ostvarenju njegovih ciljeva.

Zahtjev za otvoreni pristup obrazovnim materijalima u okviru programa Erasmus+

Program Erasmus+ promiče otvoreni pristup rezultatima projekata za potrebe učenja, poučavanja, osposobljavanja i rada s mladima. Korisnici programa Erasmus+ posebno se obvezuju da sve obrazovne resurse i alate koji se proizvedu u

[5] Te strategije dostupne su ovdje: https://www.salto-youth.net/

[6] Smjernice za korištenje vizualnog identiteta Europske komisije, uključujući simbol Europske unije, dostupne su na: https://ec.europa.eu/info/resources-partners/european-commission-visual-identity_en#documents.

kontekstu projekata s potporom iz programa, npr. dokumente, medijske zapise, softver ili druge materijale, stave na raspolaganje javnosti na temelju otvorene licencije. Materijali bi trebali biti lako dostupni, bez naknade ili ograničenja, a otvorena licencija javnosti mora omogućavati upotrebu, ponovnu upotrebu, prilagodbu i dijeljenje resursa. Takvi se materijali nazivaju „otvorenim obrazovnim sadržajima" (OER). U tu bi se svrhu resursi trebali objavljivati na odgovarajućoj otvorenoj platformi u digitalnom obliku koji se može uređivati. Iako se u programu Erasmus+ korisnike potiče da primijene najotvorenije licencije[7], oni mogu odabrati licencije koje nose određena ograničenja, npr. ograničavaju komercijalnu upotrebu trećim stranama ili ih obvezuju da primijene istu licenciju na izvedena djela, ako je to primjereno s obzirom na tip projekta i vrstu materijala i ako je javnosti ipak dopuštena upotreba, ponovna upotreba, prilagodba i dijeljenje resursa. Zahtjev za otvoreni pristup obvezan je i ne dovodi u pitanje pravo intelektualnog vlasništva korisnika bespovratnih sredstava.

Otvoreni pristup istraživanjima i podacima u okviru programa Erasmus+

Program Erasmus+ potiče korisnike da objavljuju rezultate svojih istraživanja putem kanala za otvoreni pristup, tj. besplatno ili bez drugih ograničenja pristupa. Korisnike se potiče da na te rezultate primijene i otvorene licencije. Kad god je moguće, podaci koji se prikupe u okviru projekata trebali bi se objaviti kao „otvoreni podaci", tj. s otvorenom licencijom u odgovarajućem formatu i na odgovarajućoj platformi za otvoreni pristup.

KAKVA JE STRUKTURA PROGRAMA ERASMUS+?

Kako bi se ostvarili njegovi ciljevi, u programu Erasmus+ predviđena je provedba sljedećih aktivnosti za razdoblje od 2021. do 2027.:

KLJUČNA AKTIVNOST 1 – MOBILNOST U SVRHU UČENJA ZA POJEDINCE

Ova ključna aktivnost podupire:

- **Mobilnost učenika i osoblja:** prilike za učenike, studente, stažiste i mlade te profesore, učitelje, nastavnike, predavače, osobe koje rade s mladima, sportske trenere, osoblje obrazovnih ustanova i organizacije civilnog društva za učenje i/ili stjecanje radnog iskustva u drugoj zemlji.

- **Aktivnosti sudjelovanja mladih:** lokalne i transnacionalne inicijative koje vode neformalne skupine i/ili organizacije mladih kako bi se mladima pomoglo da se uključe u demokratski život i nauče u njemu sudjelovati. Na taj se način jača svijest o zajedničkim vrijednostima Europske unije i temeljnim pravima, a mladi ljudi i donositelji odluka okupljaju se na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini i pridonose zajedničkim ciljevima Europske unije.

- **Aktivnosti DiscoverEU:** prilika koja se pruža osamnaestogodišnjacima za prvo kratkotrajno pojedinačno ili grupno putovanje Europom u okviru informalne obrazovne aktivnosti čiji je cilj pobuditi njihov osjećaj pripadnosti Europskoj uniji i omogućiti im da otkriju njezinu kulturnu raznolikost.

[7] Npr. često korištene licencije za kreativna djela „Creative Commons Attribution" ili „Creative Commons Attribution-Share Alike", licencije za softver „GNU Public License" i „GNU Lesser Public License" ili licencija „Open Database License" za baze podataka.

- U okviru programa sudionicima aktivnosti mobilnosti u inozemstvu nude se **mogućnosti za učenje jezika**, i to uglavnom putem alata Erasmus+ OLS za mrežnu jezičnu potporu, prema potrebi prilagođenu pojedinim sektorima, jer je e-učenje pristupačniji i fleksibilniji format za učenje jezika. U određenim slučajevima, kad učenje putem interneta nije najbolji način da se dopre do ciljne skupine, bit će ponuđeni dodatni oblici jezične potpore.

KLJUČNA AKTIVNOST 2 – SURADNJA ORGANIZACIJA I INSTITUCIJA

Ova ključna aktivnost podupire:

Partnerstva za suradnju, uključujući sljedeća:

- **Suradnička partnerstva:** Primarni je cilj suradničkih partnerstava omogućiti organizacijama da povećaju kvalitetu i relevantnost svojih aktivnosti, razviju i učvrste svoje mreže partnera i time povećaju svoju sposobnost zajedničkog djelovanja na transnacionalnoj i međunarodnoj razini, ojačaju internacionalizaciju svojih aktivnosti, razmjenjuju novu praksu i metode te dijele i uspoređuju ideje.

- **Mala partnerstva:** Cilj je ove aktivnosti proširiti pristup programu na male subjekte i pojedince do kojih je teško doprijeti u području odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta. Aktivnost uključuje niže iznose bespovratnih sredstava za organizacije, kraće trajanje i jednostavnije administrativne zahtjeve u usporedbi sa suradničkim partnerstvima te je namijenjena lokalnim organizacijama, onima koji prvi put sudjeluju u programu ili onima s manje iskustva jer se smanjuju prepreke za sudjelovanje organizacija s manje organizacijskih kapaciteta.

Partnerstva za izvrsnost, uključujući sjedeća:

- **Europska sveučilišta:** podupire se uspostavljanje mreža visokih učilišta po načelu „odozdo prema gore", čime prekogranična suradnja postaje još ambicioznija zahvaljujući razvoju zajedničkih dugoročnih strategija za vrhunsko obrazovanje, istraživanje i inovacije na temelju zajedničke vizije i zajedničkih vrijednosti.

- **Centri strukovne izvrsnosti:** podupire se razvoj transnacionalnih platformi centara strukovne izvrsnosti, koji su čvrsto integrirani u lokalne i regionalne strategije za rast, inovativnost i konkurentnost, vodeći računa o općim strukturnim promjenama i gospodarskim politikama u Europskoj uniji.

- **Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+:** opći je cilj uspostaviti europska partnerstva pružatelja obrazovanja i osposobljavanja nastavnog osoblja kako bi se osnovale Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+, koje će razvijati europsku i međunarodnu perspektivu u obrazovanju učitelja i nastavnika. Akademije će u prvi plan staviti višejezičnost i kulturnu raznolikost, razvijati obrazovanje nastavnog osoblja u skladu s prioritetima EU-a u obrazovnoj politici i pridonositi ciljevima europskog prostora obrazovanja.

- **Aktivnosti Erasmus Mundus:** potiče se izvrsnost i svjetska internacionalizacija visokih učilišta putem studijskih programa (na razini diplomskog studija) koje zajednički provode i međusobno priznaju visoka učilišta u Europi, a otvoreni su i za učilišta u drugim zemljama svijeta.

Partnerstva za inovacije, uključujući sljedeća:

- **Savezi za inovacije:** podupire se strateška suradnja ključnih aktera u visokom obrazovanju te strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, poslovnom svijetu i svijetu znanosti („trokut znanja") kako bi se poticala inovativnost i modernizacija sustava obrazovanja i osposobljavanja u prepoznavanju i pružanju prave kombinacije vještina, znanja i kompetencija za buduću potražnju na tržištu rada u sektorima i područjima koja

su od strateške važnosti za održivi rast i konkurentnost Europe.

- **Projekti usmjereni na budućnost:** potiče se inovativnost, kreativnost, e-sudjelovanje i socijalno poduzetništvo u raznim područjima obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta. Podupirat će se ideje usmjerene na budućnost koje se temelje na ključnim europskim prioritetima, imaju potencijala da postanu općeprihvaćene i pridonesu poboljšanju sustava obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta, ali i inovativnosti metoda i prakse u svim okruženjima za učenje i aktivno sudjelovanje radi socijalne kohezije u Europi.

Projekti jačanja kapaciteta u području mladih: podupire se suradnja i razmjena u području mladih između organizacija iz zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja, a obuhvaćene su aktivnosti neformalnog učenja. Pritom se povećava kapacitet organizacija koje rade s mladima izvan formalnog učenja, a ujedno osigurava aktivno sudjelovanje mladih.

Neprofitna sportska događanja: podupirat će se priprema, organizacija i prateće aktivnosti neprofitnih sportskih događanja, koja neprofitne organizacije ili javna tijela aktivna u području sporta organiziraju u jednoj ili više zemalja. Svrha je tih događanja povećati vidljivost aktivnosti programa Erasmus+ u području sporta, ali i skrenuti pozornost na ulogu sporta u promicanju društvene uključivosti, jednakih mogućnosti i tjelesne aktivnosti koja pridonosi zdravlju.

Internetske platforme kao što su **eTwinning**, **elektronička platforma za obrazovanje odraslih u Europi (EPALE)**, **School Education Gateway** i **Europski portal za mlade** nudit će virtualne prostore za suradnju, baze podataka za traženje partnera, zajednice prakse i druge internetske usluge za nastavno osoblje i osobe koje rade s mladima, oblikovatelje politika i druge odgojno-obrazovne djelatnike, kao i za učenike, mlade i polaznike obrazovanja odraslih u Europi i šire.

KLJUČNA AKTIVNOST 3 – PODRŠKA RAZVOJU POLITIKE I SURADNJI

Ova ključna aktivnost podupire:

inicijativu **Mladi Europe zajedno**, namijenjenu lokalnim organizacijama mladih koje žele sklapati prekogranična partnerstva, odnosno dodati europsku dimenziju svojim aktivnostima. Svrha je potaknuti nove organizacije koje još nisu etablirane na europskoj razini da se prijave.

Osim toga, ova ključna aktivnost obuhvaća:

- aktivnosti za pripremu i podupiranje provedbe programa politike EU-a o obrazovanju, osposobljavanju, mladima i sportu, uključujući sektorske programe za visoko obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, škole i obrazovanje odraslih, posebno olakšavanjem upravljanja i funkcioniranja **otvorenih metoda koordinacije**

- provođenje **eksperimenata s europskim politikama** koje predvode javna tijela na visokoj razini i koji uključuju testiranje mjera politike na terenu u nekoliko zemalja, na temelju pouzdanih metoda ocjenjivanja. U skladu sa strategijom EU-a za mlade financijska potpora pružat će se i za strukture povezane s nacionalnom radnom skupinom koju je imenovalo svako nacionalno tijelo u okviru dijaloga EU-a s mladima na nacionalnoj razini

- aktivnosti s ciljem prikupljanja dokaza i znanja o sustavima i politikama obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta na nacionalnoj i europskoj razini kako bi se olakšalo utemeljeno oblikovanje javnih politika. Dokazi će se prikupljati i analizirati u okviru **istraživanja i studija na razini EU-a ili na međunarodnoj razini te na temelju tematskog stručnog znanja i stručnog znanja za pojedine zemlje**

- aktivnosti koje pospješuju **transparentnost i priznavanje vještina i kvalifikacija, kao i prijenos bodova**, kako bi se poticalo osiguravanje kvalitete te poduprlo vrednovanje neformalnog i informalnog učenja, upravljanje vještinama i usmjeravanje. To će područje uključivati i potporu tijelima ili mrežama na nacionalnoj ili europskoj razini koje olakšavaju razmjene u Europi te razvoj fleksibilnih načina učenja među različitim područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih i među okruženjima za formalno, neformalno i informalno učenje

- aktivnosti koje potiču **dijalog o politikama s dionicima u Europskoj uniji i izvan nje**, primjerice putem konferencija, događanja i drugih aktivnosti u koje su uključeni oblikovatelji politika, odgojno-obrazovni djelatnici i drugi dionici u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta radi upoznavanja s relevantnim programima europskih politika i promicanja Europe kao izvrsnog odredišta za školovanje i istraživanje

- **suradnju s međunarodnim organizacijama** općepriznate stručnosti i analitičkih kapaciteta (kao što su OECD i Vijeće Europe) kako bi se povećao učinak i dodana vrijednost politika u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta.

AKTIVNOSTI JEAN MONNET

Aktivnosti Jean Monnet podupirat će sljedeće:

- **aktivnosti Jean Monnet u području visokog obrazovanja:** podupiru se visoka učilišta u Europi i izvan nje radi promicanja poučavanja i istraživanja o europskoj integraciji i rasprave o prioritetima politika Unije, u čemu sudjeluju akademska zajednica i oblikovatelji politika. Podupiru se sljedeće podaktivnosti: **moduli programa Jean Monnet:** kratki nastavni programi u jednoj ili više disciplina studija o Europskoj uniji; **katedre Jean Monnet:** mjesto predavača na dulje vrijeme sa specijalizacijom u području studija o Europskoj uniji za pojedinačne sveučilišne profesore; **centri izvrsnosti Jean Monnet**: stjecišta znanja vrhunskih stručnjaka u raznim područjima europskih studija, u kojima se razvijaju transnacionalne aktivnosti i strukturne veze s akademskim ustanovama u drugim zemljama

- **aktivnosti Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja:** promiče se znanje o Europskoj uniji u školama i ustanovama za strukovno obrazovanje i osposobljavanje u zemljama sudionicama programa. Pružateljima obrazovnih usluga nude se prilike za razvoj i prenošenje sadržaja učenicima, pružateljima osposobljavanja učitelja i nastavnika za pomoć nastavnom osoblju metodologijama i aktualnim informacijama o pitanjima povezanima s Europskom unijom te za promicanje rasprave i razmjene između predstavnika škola/SOO-a i dionika o učenju o tim temama. Podupiru se sljedeće podaktivnosti: **osposobljavanje učitelja i nastavnika**: osmišljavanje i ponuda strukturiranih prijedloga za osposobljavanje nastavnog osoblja u temama povezanima s EU-om; **mreže:** razmjena dobre prakse i zajedničko poučavanje unutar skupine zemalja

- **potpora za odabrane ustanove:** podupiru se ustanove koje rade na nekom cilju od europskog interesa pružajući Uniji, njezinim državama članicama i građanima visokokvalitetne usluge u prioritetnim tematskim područjima. Glavne aktivnosti i rad s javnošću tih ustanova uključuju istraživanje, pa tako i prikupljanje podataka i njihovu analizu za pripremu budućih politika, nastavu na licu mjesta ili putem interneta za buduće članove osoblja međunarodnih organizacija i za državne službenike, naročito u području pravosuđa i upravljanja, organiziranje događanja na temu prioritetnih pitanja za Uniju i diseminaciju specifičnih rezultata i općih informacija za širu javnost.

KOLIKI JE PRORAČUN?

Ukupna indikativna financijska omotnica programa iznosi više od 26 milijardi EUR[8] iz proračuna EU-a za sedam godina (2021. – 2027.). Godišnji proračun donosi proračunsko tijelo. Koraci u donošenju proračuna EU-a mogu se pratiti na:

http://ec.europa.eu/budget/explained/management/deciding/deciding_detail/decide_detail_en.cfm

Informacije o dostupnim proračunskim sredstvima po pojedinoj aktivnosti potražite u Godišnjem programu rada za Erasmus+ za 2021.:

(https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/annual-work-programmes_en).

[8] Okvirno, financijska omotnica programa iznosi 24,574 milijarde EUR u tekućim cijenama i 1,7 milijardi EUR dodatnih sredstava u cijenama iz 2018.

TKO PROVODI PROGRAM ERASMUS+?

Europska komisija

Za provedbu programa Erasmus+ u konačnici je odgovorna Europska komisija. Ona kontinuirano upravlja proračunom i određuje prioritete, ciljeve i kriterije programa. Uz to usmjerava i prati opću provedbu, prateće aktivnosti i evaluaciju programa na europskoj razini. Europska komisija snosi i opću odgovornost za nadzor i koordinaciju struktura zaduženih za provedbu programa na nacionalnoj razini.

Komisijina Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA) odgovorna je za provedbu niza aktivnosti programa Erasmus+ na europskoj razini. Uz informacije iz ovog Vodiča relevantni dokumenti za prijavu i prijavni obrasci za aktivnosti obuhvaćene Vodičem kojima upravlja Izvršna agencija objavljuju se na portalu *Funding & tender opportunities*: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

Izvršna agencija zadužena je za potpuno upravljanje životnim ciklusom tih projekata, od promicanja programa, analize zahtjeva za bespovratna sredstva, praćenja projekata na licu mjesta, do širenja rezultata projekta i programa. Odgovorna je i za objavu posebnih poziva na podnošenje prijedloga za određene aktivnosti programa koje nisu obuhvaćene ovim Vodičem.

Preko Izvršne agencije Europska komisija odgovorna je i za sljedeće:

- provođenje studija u područjima koja obuhvaća program
- provođenje istraživanja i aktivnosti koje se temelje na dokazima putem mreže Eurydice
- povećanje vidljivosti i sistemskog učinka programa putem aktivnosti diseminacije i korištenja rezultata programa
- osiguravanje ugovornog upravljanja i financiranja tijela i mreža koje podupire program Erasmus+
- upravljanje pozivima za podnošenje ponuda za usluge u okviru programa.

Nacionalne agencije

Program Erasmus+ uglavnom se provodi neizravnim upravljanjem, što znači da Europska komisija povjerava zadaće izvršenja proračuna nacionalnim agencijama. Razlog je tome namjera da se program Erasmus+ što više približi korisnicima i prilagodi raznolikosti nacionalnih sustava obrazovanja i osposobljavanja i sustava za mlade. U tu je svrhu svaka zemlja sudionica programa imenovala jednu ili više nacionalnih agencija (podaci za kontakt dostupni su na: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_hr). Te nacionalne agencije promiču i provode program na nacionalnoj razini i povezuju Europsku komisiju i organizacije sudionice na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. One imaju sljedeće zadaće:

- pružati odgovarajuće informacije o programu Erasmus+
- voditi pravedan i transparentan postupak odabira projekata koji će se financirati u njihovoj zemlji
- pratiti i ocjenjivati provedbu programa u svojoj zemlji
- pružati potporu prijaviteljima projekata i organizacijama sudionicama tijekom cijelog trajanja projekta
- učinkovito surađivati s mrežom svih nacionalnih agencija i Europskom komisijom
- osigurati vidljivost programa
- promicati diseminaciju i korištenje rezultata programa na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Osim toga, nacionalne agencije imaju važnu ulogu kao posredničke strukture za kvalitativni razvoj i provedbu programa Erasmus+, naime:

- provode projekte i aktivnosti, kao što su aktivnosti osposobljavanja i suradnje te aktivnosti umrežavanja – izvan zadaća upravljanja trajanjem projekta – koje podržavaju kvalitativnu provedbu programa i/ili pokreću promjene politika u područjima koja obuhvaća program

- pružaju podršku novim sudionicima, organizacijama s manje iskustva i ciljnim skupinama s manje mogućnosti kako bi se uklonile prepreke za njihovo potpuno sudjelovanje u programu
- uspostavljaju suradnju s vanjskim tijelima i nacionalnim tijelima kako bi povećale učinak programa u svojim područjima aktivnosti u svojoj zemlji i u Europskoj uniji.

Nacionalne agencije vode korisnike kroz sve faze programa, od prvog kontakta i postupka prijave do realizacije projekta i završne ocjene. To načelo nije u sukobu s pravednošću i transparentnošću postupaka odabira, nego se temelji na ideji da je nekim ciljnim skupinama programa nužno pružiti više potpore putem sustava savjetovanja, praćenja i obuke prilagođenih njihovim potrebama kako bi se svima zajamčile jednake mogućnosti.

Relevantni pozivi koji obuhvaćaju aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+ objavljuju se na stranicama programa Erasmus+[9] i nacionalnih agencija.

[9] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources_hr

KOJA SU DRUGA TIJELA UKLJUČENA U PROVEDBU PROGRAMA?

Osim prethodno navedenih tijela sljedeći su resursni centri i informacijski uredi, platforme, mreže za razmjenu znanja i mreže stručnjaka dodatni izvor stručne podrške u provedbi programa Erasmus+.

RESURSNI CENTRI I INFORMACIJSKI UREDI

RESURSNI CENTRI SALTO

Cilj je resursnih centara SALTO poboljšati kvalitetu i učinak programa Erasmus+ na sistemskoj razini pružanjem stručnog znanja, resursa, informacija i aktivnosti osposobljavanja u posebnim područjima za nacionalne agencije i druge dionike uključene u obrazovanje, osposobljavanje i rad s mladima. Te aktivnosti uključuju i organiziranje tečajeva osposobljavanja, seminara, studijskih posjeta, foruma, aktivnosti suradnje i izgradnje partnerstava u vezi s prioritetnim temama programa Erasmus+.

OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

Osim toga, u području obrazovanja i osposobljavanja centri SALTO:

- nude platformu za europske aktivnosti osposobljavanja
- omogućuju dionicima da, među ostalim, razvijaju kapacitete svojih organizacija kako bi u potpunosti iskoristili mogućnosti programa Erasmus+, razmjenjuju najbolje primjere iz prakse u europskim zemljama, pronalaze partnere ili povećavaju učinak svojih projekata na europskoj razini.

MLADI

U području mladih centri SALTO rade i na:

- promicanju priznavanja neformalnog i informalnog učenja
- razvoju i dokumentiranju načina i alata za osposobljavanje i za rad s mladima
- davanju pregleda europskih aktivnosti osposobljavanja za osobe koje rade s mladima u Europskom kalendaru za osposobljavanje
- izdavanju praktičnih publikacija i vodiča
- pružanju aktualnih informacija o europskom radu s mladima
- bazi podataka pružatelja usluga osposobljavanja u području rada s mladima i njihova osposobljavanja
- koordiniranju provedbe Youthpassa, instrumenta za potporu vrednovanju rezultata neformalnog i informalnog učenja u aktivnostima mobilnosti mladih i rada s mladima.

Centri SALTO u području mladih usmjereni su ili na tematsko (sudjelovanje i informiranje, uključivost i raznolikost, osposobljavanje i suradnja) ili na geografsko područje (zemlje Istočnog partnerstva i Rusija, južno Sredozemlje, zapadni Balkan).

Više informacija dostupno je na: www.salto-et.net i www.salto-youth.net.

Otlas – alat za pronalaženje partnera za organizacije u području mladih

Jedan od alata koji razvijaju i nude resursni centri za mlade SALTO je Otlas, središnji internetski alat za traženje partnera za organizacije u području mladih. Organizacije u Otlas mogu unijeti svoje podatke za kontakt i područja interesa i tražiti partnere za projektne ideje.

Više informacija dostupno je na: www.salto-youth.net/otlas ili www.otlas.eu.

Nacionalni uredi za Erasmus+

U uključenim partnerskim zemljama (zapadni Balkan, zemlje istočnoga i južnog Sredozemlja, Rusija i središnja Azija) nacionalni uredi za Erasmus+ pomažu Komisiji, Izvršnoj agenciji i lokalnim tijelima u provedbi programa Erasmus+. U tim zemljama oni su glavne kontaktne točke za dionike uključene u program Erasmus+ u području visokog obrazovanja. Pridonose upoznavanju s međunarodnom dimenzijom programa Erasmus+ te njezinoj vidljivosti, relevantnosti, djelotvornosti i učinku.

Nacionalni uredi za Erasmus+ odgovorni su za sljedeće:

- pružanje informacija o aktivnostima programa Erasmus+ koje su otvorene za sudjelovanje njihovih zemalja (među ostalim u području visokog obrazovanja, mladih i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, ako je relevantno)
- savjetovanje i pomoć potencijalnim prijaviteljima
- koordinaciju lokalnog tima stručnjaka za reformu visokog obrazovanja (HERE)
- pridonošenje istraživanjima i događanjima
- pružanje potpore dijalogu o politikama
- održavanje kontakata s lokalnim tijelima i delegacijama EU-a
- praćenje razvoja politika u području visokog obrazovanja u svojoj zemlji.

Nacionalni informacijski centri za akademsko priznavanje (NARIC)

Mreža NARIC pruža informacije o priznavanju diploma i razdoblja studiranja u drugim europskim zemljama te savjete o stranim akademskim diplomama u zemlji u kojoj je osnovan NARIC. Mreža NARIC pruža pouzdane savjete svima koji putuju u inozemstvo radi posla ili daljnjeg obrazovanja, ali i ustanovama, studentima, savjetnicima, roditeljima, nastavnicima i mogućim poslodavcima.

Europska komisija podupire aktivnosti mreže NARIC razmjenom informacija i iskustva među zemljama, utvrđivanjem dobre prakse, usporednom analizom sustava i politika u tom području te raspravama i analizom pitanja od interesa za zajedničku obrazovnu politiku.

Više informacija dostupno je na: www.enic-naric.net.

Mreža Eurodesk

Mreža Eurodesk nudi usluge informiranja mladima i onima koji s njima rade o mogućnostima u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih u Europi i o uključivanju mladih u aktivnosti na europskoj razini.

Mreža Eurodesk prisutna je u svim zemljama sudionicama programa i koordinira je središnji ured u Bruxellesu (Eurodesk Brussels-link), a nudi usluge odgovaranja na upite, informacije o financiranju, događanja i publikacije. Povezana je i s radom Europskog portala za mlade.

Europski portal za mlade nudi mladima koji žive, obrazuju se i rade u Europi informacije i mogućnosti na europskoj i nacionalnoj razini. Informacije su dostupne na 28 jezika.

Europskom portalu za mlade može se pristupiti putem sljedeće poveznice: http://europa.eu/youth/. Više informacija o mreži Eurodesk dostupno je na: http://www.eurodesk.eu.

PLATFORME I ALATI

Platforma programa Erasmus+ za rezultate projekata

Platforma programa Erasmus+ za rezultate projekata pruža pristup informacijama i rezultatima za sve projekte koji se financiraju u okviru programa Erasmus+ i neke od projekata koji se financiraju u okviru prethodnih programa u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta. Organizacije mogu pronaći inspiraciju u mnoštvu informacija o projektima te iskoristiti rezultate i saznanja prikupljene u 15 godina provedbe programa Erasmus+.

Projekti se mogu pretraživati prema ključnoj riječi, ključnoj aktivnosti, godini, zemlji, temi, vrsti rezultata itd. Pretraživanja se mogu spremiti i neprestano ažurirati s informacijama o najnovijim projektima prema unaprijed definiranim kriterijima. Istaknuti su dobri primjeri projekata na temelju relevantnosti za politiku, učinka i komunikacijskih potencijala, a mogu se preuzeti i promotivni informativni pregledi.

Platformi programa Erasmus+ za rezultate projekata može se pristupiti putem sljedeće poveznice: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/.

eTwinning

eTwinning je zajednica odgojno-obrazovnih djelatnika iz predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola, a djeluje putem sigurne platforme kojoj mogu pristupiti samo djelatnici odgojno-obrazovnih ustanova čiju registraciju odobre nacionalna tijela. Sudionici se mogu uključiti u niz aktivnosti: provedbu projekata s drugim ustanovama, školama i razredima, razmjenu stručnih sadržaja s kolegama i razvoj mreža stručnjaka, sudjelovanje u raznim mogućnostima za stručno usavršavanje (u virtualnom i fizičkom okruženju) itd. eTwinning se financira u okviru ključne aktivnosti 2 programa Erasmus+.

Odgojno-obrazovni djelatnici i ustanove koji sudjeluju u eTwinningu primaju potporu od nacionalnih službi za potporu, organizacija koje su imenovala nadležna nacionalna tijela. One pomažu odgojno-obrazovnim ustanovama u postupku registracije, traženja partnera i provedbe aktivnosti projekta, promiču eTwinning, dodjeljuju nagrade i oznake kvalitete te organiziraju aktivnosti stručnog usavršavanja za odgojno-obrazovne djelatnike.

Nacionalne službe za potporu koordinira Središnja služba za potporu, koja je odgovorna i za razvoj internetske platforme eTwinning i organizaciju aktivnosti stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika na europskoj razini.

Popis svih službi i dodatne informacije dostupni su na:

http://www.etwinning.net/en/pub/get_support/contact.htm

School Education Gateway

School Education Gateway je europska internetska platforma za odgoj i obrazovanje, koja je trenutačno dostupna na 23 jezika EU-a i čiji je cilj nastavnom osoblju pružiti sve potrebne informacije te mogućnosti za učenje i stručno usavršavanje, uzajamnu potporu i umrežavanje, za suradničke projekte i mobilnost, uvid u politike itd. Osim nastavnog osoblja ciljni su korisnici platforme i sve strane koje sudjeluju u aktivnostima u okviru programa Erasmus+, kao što su škole i drugi obrazovni subjekti i organizacije, oblikovatelji politika i nacionalna tijela, nevladine organizacije, poduzeća itd. Budući da je riječ o javnim stranicama, platformi mogu pristupiti svi korisnici interneta (i iz zemalja izvan EU-a). Namjera je na taj način poboljšati veze između politike i prakse odgoja i obrazovanja u Europi te pridonijeti promicanju politike koja se temelji na stvarnoj situaciji u školama i stvarnim potrebama na tržištu rada.

School Education Gateway nudi široku paletu sadržaja, kao što su primjeri dobre prakse iz europskih projekata, mjesečni blogovi i videorazgovori s europskim stručnjacima za odgoj i obrazovanje, internetski tečajevi za nastavno osoblje kao pomoć s određenim tematskim izazovima u razredu, resursi kao što su nastavni materijali, vodiči i Europski skup alata za škole, informacije o politikama u području odgoja i obrazovanja, tematske vijesti i događanja itd. Nudi posebne alate za potporu učiteljima, nastavnicima i školskom osoblju u traženju mogućnosti za osposobljavanje i mobilnost radi stručnog usavršavanja (tečajevi u ustanovama, praćenje rada, aktivnosti poučavanja itd.), koji se mogu financirati u okviru ključne aktivnosti 1 programa Erasmus+:

- „Katalog tečajeva" (za mogućnosti osposobljavanja uživo)
- „Mogućnosti za mobilnost" (za mobilnost nastavnog osoblja u okviru ključne aktivnosti 1).

http://schooleducationgateway.eu

EPALE

Elektronička platforma za obrazovanje odraslih u Europi, poznata kao EPALE, inicijativa je Europske komisije koja se financira u okviru programa Erasmus+. Otvorena je za osoblje u obrazovanju odraslih: nastavnike, stručnjake i volontere te oblikovatelje politika, istraživače, novinare i pripadnike akademske zajednice koji sudjeluju u obrazovanju odraslih.

Na stranicama su dostupne svježe informacije iz tog područja i interaktivne mreže koje korisnicima omogućuju povezivanje s drugim korisnicima iz cijele Europe, sudjelovanje u raspravama i razmjenu primjera dobre prakse. Među mnogim alatima i sadržajima EPALE nudi instrumente koji su posebno namijenjeni i (potencijalnim) korisnicima programa Erasmus+. Neki su od primjera:

- kalendar tečajeva i događanja, koji može poslužiti za:
    - pronalaženje mogućnosti za mobilnost korisnika projekata u okviru ključne aktivnosti 1
    - promicanje tečajeva i događanja koji se organiziraju u okviru projekata ključne aktivnosti 2
- alat za traženje partnera, koristan za pronalaženje partnera za pripremu projekta koji financira EU ili za pronalaženje ili oglašavanje mogućnosti za praćenje rada
- zajednice prakse nude dodatne prilike za povezivanje s ljudima i organizacijama sa sličnim interesima
- prostori za suradnju, u kojima projektni partneri mogu u sigurnom okruženju raditi na svojem projektu
- resursni centar, gdje korisnici projekta mogu pronaći korisne referentne materijale i/ili objavljivati članke, nastavne materijale, izvješća, priručnike i sve druge materijale sastavljene u okviru njihova projekta ili u njihovoj organizaciji, što je dodatna mogućnost za diseminaciju
- blog, na kojem sudionici projekta mogu dijeliti svoja iskustva ili objavljivati videozapise u kojima predstavljaju svoje rezultate na neformalan i dinamičan način.

U projektima koji primaju sredstva EU-a sudionike se potiče da na platformi dijele informacije o svojim aktivnostima i rezultatima putem objava u blogu, novosti, događanja i drugih vrsta aktivnosti.

EPALE provode središnja služba za podršku i mreža nacionalnih službi za podršku u zemljama sudionicama programa Erasmus+, koje su zadužene su za pronalaženje zanimljivih informacija i poticanje dionika da se služe platformom i da joj doprinose. EPALE je dostupan na: https://epale.ec.europa.eu/.

SELFIE

SELFIE (*Self-reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational technologies*) besplatan je, višejezičan internetski alat za samoprocjenu koji općim i strukovnim školama pomaže da razviju svoje digitalne kapacitete.

SELFIE za škole anonimno prikuplja stajališta učenika, učitelja i ravnatelja o tome kako se tehnologija koristi u njihovoj školi, i to uz pomoć kratkih izjava i pitanja te jednostavne ljestvice s ocjenama od 1 do 5. Na temelju tih informacija alat generira izvješće („SELFIE") o jačim i slabijim stranama škole u korištenju tehnologije. SELFIE je dostupan svim osnovnim, srednjim i strukovnim školama u Europi i šire, i to na više od 30 jezika. Može ga koristiti svaka škola, ne samo one koje imaju naprednu infrastrukturu, opremu i primjenu tehnologije.

Zbog krize izazvane bolešću COVID-19 došlo je do velikog pomaka u korištenju digitalnih tehnologija za rad i učenje na daljinu, pa tako i u SOO-u. Problematičnim se pokazalo održavanje učenja kroz rad u poduzećima, zbog čega je još potrebnije što prije povećati djelotvornost dijaloga digitalnim sredstvima između nastavnika u SOO-u i predavača za osposobljavanje uz rad.

U okviru Akcijskog plana za digitalno obrazovanje u pripremi je novi alat za učitelje i nastavnike. Taj alat („SELFIE za učitelje i nastavnike"), koji će biti dostupan na svim službenim jezicima EU-a ujesen 2021., omogućit će učiteljima i nastavnicima da sami procijene svoje digitalne kompetencije i pouzdanje te da odmah dobiju povratne informacije o svojim jačim i slabijim stranama i područjima u kojima se mogu usavršavati. Učitelji i nastavnici mogu i u timovima raditi s alatom i na planu usavršavanja.

Početkom 2020. u studiji izvedivosti prilagodbe alata SELFIE za učenje kroz rad u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju zaključeno je da postoji potreba za tim da SELFIE bolje poveže ustanove za SOO i poduzeća kako bi zajedno raspravljali o najboljem načinu uključivanja digitalne tehnologije u obrazovanje i osposobljavanje koje pružaju. SELFIE za učenje kroz rad ne samo da objedinjuje tri perspektive: ravnatelja, nastavnika i učenika u SOO-u nego dodaje i četvrtu: stajalište predavača za osposobljavanje uz rad. Ujesen 2020. devet zemalja provelo je uspješne pilot-projekte za proširenje SELFIE-ja na učenje kroz rad, među ostalim u naukovanju, u koje je uključen velik broj dionika. Očekuje se da će SELFIE za učenje kroz rad biti potpuno uveden do sredine 2021.

Alat SELFIE razvili su Zajednički istraživački centar i Glavna uprava za obrazovanje, mlade, sport i kulturu (GU EAC). Više informacija o SELFIE-ju dostupno je ovdje: https://ec.europa.eu/education/schools-go-digital_hr.

HEInnovate

Orijentacijski okvir HEInnovatea visokim učilištima u EU-u i šire pruža priliku da ispitaju svoje inovacijske i poduzetničke kapacitete samoprocjenom u jednoj ili više ponuđenih dimenzija:

- vodstvo i upravljanje
- organizacijski kapacitet: financiranje, zaposlenici i poticaji
- poučavanje i učenje u području poduzetništva
- priprema i podupiranje poduzetnika
- digitalna transformacija i sposobnost
- razmjena znanja i suradnja
- internacionalizirana ustanova
- mjerenje učinka.

HEInnovate je i zajednica prakse, a njezini stručnjaci visokim učilištima nude radionice za povećanje inovativnosti i edukacije za predavače radi proširenja pristupa na nacionalnoj razini. Edukativni materijali dostupni su na internetskoj stranici. Na platformi su dostupne i studije slučaja i komentari korisnika kako bi se predstavili primjeri različitih inovacijskih pristupa u visokim učilištima u EU-u. U suradnji s OECD-om proveden je niz pregleda za pojedine zemlje, koji su dostupni na stranicama HEInnovatea i OECD-a. Izvješća po zemljama HEInnovatea pokazuju pristupe inovacijama i poduzetništvu u pojedinim državama članicama EU-a.

Projekti koji se financiraju iz programa Erasmus, kao što su savezi Europskih sveučilišta i savezi za inovacije, pozivaju se da prema potrebi iskoriste HEInnovate.

HEInnovate je dostupan na: https://heinnovate.eu/en.

Europski portal za mlade

Europski portal za mlade nudi mladima koji žive, obrazuju se i rade u Europi informacije i mogućnosti na europskoj i nacionalnoj razini. Potiče i sudjelovanje mladih u demokratskom životu Europe, posebno putem dijaloga EU-a s mladima i drugih inicijativa za suradnju s mladima radi utjecanja na donošenje politika. Europski portal za mlade pruža informacije i drugim dionicima koji rade u području mladih, a dostupan je na 28 jezika na: https://europa.eu/youth/EU_hr.

Otlas

Jedan od alata koji razvijaju i nude resursni centri za mlade SALTO je **Otlas**, središnji internetski alat za traženje partnera za organizacije u području mladih. Organizacije u Otlas mogu unijeti svoje podatke za kontakt i područja interesa i tražiti partnere za projektne ideje.

Više informacija dostupno je na: www.salto-youth.net/otlas ili www.otlas.eu.

Inicijativa za uvođenje europske studentske iskaznice

Cilj je inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice pojednostavniti mobilnost u svrhu učenja i osposobljavanja digitalizacijom svih glavnih komponenti potrebnih za organizaciju mobilnosti studenata, od pružanja informacija do postupaka prijave i smještaja u zajednici domaćinu tijekom boravka u inozemstvu. U kontekstu te inicijative visokim učilištima i studentima sad su dostupne mobilna aplikacija Erasmus+ i mreža Erasmus bez papira, koje će se još poboljšavati dodavanjem novih usluga i funkcija za korisnike.

Mobilna aplikacija Erasmus+ studentima na jednom mjestu pruža pristup svim informacijama i uslugama koje su im potrebne prije, tijekom i nakon razmjene u inozemstvu, a sadržava i informacije o sudjelovanju u programu za učenike iz drugih sektora. Aplikacija se može preuzeti u trgovinama App Store i Google Play. Više informacija dostupno je na: erasmusapp.eu.

Mreža Erasmus bez papira omogućuje visokim učilištima da se povežu sa središnjim komunikacijskim kanalom i nesmetano razmjenjuju podatke o mobilnosti studenata na siguran i jednostavan način, uz potpuno digitalizirano upravljanje mobilnošću, uključujući digitalne ugovore o učenju i međuinstitucijske sporazume. Visoka učilišta koja se žele povezati s mrežom Erasmus bez papira mogu pristupiti informacijama o tome kako se povezati te smjernicama i vodičima preko Stručnog centra mreže Erasmus bez papira: https://cc.erasmuswithoutpaper.eu

MREŽE ZNANJA I STRUČNJAKA

Mreža Eurydice

Mreža Eurydice ponajprije se bavi načinom na koji je obrazovanje u Europi strukturirano i organizirano na svim razinama te joj je cilj pridonijeti boljem međusobnom razumijevanju sustava u Europi. Odgovornima za obrazovne sustave i politike u Europi pruža usporedne analize na europskoj razini i specifične informacije za pojedine zemlje u području obrazovanja i mladih koje će im pomoći u donošenju odluka.

Mreža Eurydice je opsežan izvor informacija, koje se objavljuju kao detaljni opisi i pregledi nacionalnih obrazovnih sustava (nacionalni odgojno-obrazovni sustavi i politike), komparativna tematska izvješća posvećena posebnim temama od značaja za EU (tematska izvješća), pokazatelji i statistički podaci (serije ključnih podataka) i serije činjenica i brojčanih podataka o obrazovanju, kao što su nacionalne obrazovne strukture, školski kalendari i usporedba plaća nastavnog osoblja, trajanja obrazovanja po zemljama i razina obrazovanja (činjenice i brojke).

Sastoji se od središnje koordinacijske jedinice smještene u Izvršnoj agenciji i nacionalnih jedinica u svim zemljama sudionicama programa Erasmus+ te u Albaniji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori.

Više informacija dostupno je na stranicama Izvršne agencije: https://eacea.ec.europa.eu/homepage.

Mreža nacionalnih korespondenata za Youth Wiki

U skladu sa strategijom EU-a za mlade i radi boljeg uvida u probleme mladih u Europi daje se financijska potpora nacionalnim strukturama koje pridonose platformi Youth Wiki, interaktivnom alatu za koherentan pristup ažuriranim i iskoristivim informacijama o situaciji mladih u Europi i o nacionalnim politikama za mlade.

Tu financijsku potporu dobivaju tijela u zemlji sudionici programa koja su imenovala nadležna nacionalna tijela, i to za pribavljanje informacija na nacionalnoj razini i za usporedive opise zemalja i pokazatelja koji pridonose boljem međusobnom razumijevanju sustava i politika za mlade u Europi.

Mreža stručnjaka za reformu visokog obrazovanja (HERE)

U predmetnim partnerskim zemljama (zapadni Balkan, zemlje istočnoga i južnog Sredozemlja, Rusija i središnja Azija) nacionalni timovi stručnjaka za reformu visokog obrazovanja lokalnim tijelima i dionicima pružaju stručne savjete radi poticanja reforme i napretka u visokom obrazovanju. Oni sudjeluju u razvoju politika u visokom obrazovanju u svojoj zemlji. Aktivnosti mreže HERE temelje se na kontaktima među stručnjacima. Svaki nacionalni tim ima od pet do petnaest članova. Članovi HERE-a stručnjaci su u području visokog obrazovanja (rektori, prorektori, dekani, iskusni sveučilišni profesori, službenici za međunarodne odnose, studenti itd.).

Misija HERE-a uključuje rad na sljedećim područjima:

- razvoju nacionalnih politika podupiranjem modernizacije, procesa reformi i strategija u visokom obrazovanju, u bliskoj suradnji s lokalnim tijelima
- dijalogu s EU-om o politikama u području visokog obrazovanja
- aktivnostima osposobljavanja i savjetovanja za lokalne dionike, posebno za visoka učilišta i njihovo osoblje
- projektima programa Erasmus+ (posebno u okviru aktivnosti jačanja kapaciteta) diseminacijom njihovih rezultata i ishoda, prije svega primjera dobre prakse i inovativnih inicijativa te njihovim korištenjem u svrhe osposobljavanja.

Nacionalni timovi za potporu provedbi alata EU-a za strukovno obrazovanje i osposobljavanje

Svrha je nacionalnih timova stručnjaka za SOO objediniti stručno znanje radi promicanja primjene alata i načela EU-a za SOO u projektima koje financira EU uz potporu iz programa Erasmus+. Ti alati EU-a za SOO utvrđeni su u relevantnim EU-ovim dokumentima o politici u području SOO-a, kao što su europski okvir za kvalitetna i učinkovita naukovanja i Preporuka Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (npr. okvir EQAVET, europski temeljni strukovni profili i praćenje osoba s kvalifikacijom). Stručnjaci bi posebno trebali pružati potporu korisnicima projekata koje financira EU uz potporu iz programa Erasmus+ kako bi u svojim projektima primijenili navedene alate EU-a za SOO.

Mreža nacionalnih referentnih točaka za EQAVET

Nacionalne referentne točke za EQAVET uspostavljaju nacionalna tijela i one okupljaju relevantna tijela koja uključuju socijalne partnere i sve relevantne dionike na nacionalnoj i regionalnoj razini kako bi se doprinijelo provedbi europskog okvira za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, kako je definiran u Preporuci Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost[10].

Ciljevi nacionalnih referentnih točaka za EQAVET su sljedeći: 1) poduzeti konkretne inicijative za provedbu i daljnji razvoj okvira EQAVET, 2) informirati i mobilizirati širok spektar dionika kako bi doprinijeli provedbi tog okvira, 3) poduprijeti samovrednovanje kao komplementaran i djelotvoran način osiguravanja kvalitete, 4) ponuditi ažuran opis nacionalnih/regionalnih mehanizama za osiguravanje kvalitete na temelju okvira EQAVET i 5) uključiti se u istorazinsko vrednovanje osiguravanja kvalitete na razini sustava SOO-a.

Europski kvalifikacijski okvir, Europass i Euroguidance – nacionalni centri

Za svaku zemlju te tri mreže nacionalnih centara primaju potporu na temelju jednog sporazuma:

Nacionalne koordinacijske točke za Europski kvalifikacijski okvir (EQF)

Nacionalne koordinacijske točke za EQF, koje su imenovala nacionalna tijela, podupiru ih u:

- razvoju, provedbi i preispitivanju nacionalnih kvalifikacijskih okvira i njihovom upućivanju na EQF
- preispitivanju i ažuriranju, prema potrebi, upućivanja razina nacionalnih kvalifikacijskih okvira ili sustava na razine EQF-a.

Nacionalne kontaktne točke za EQF približavaju ga pojedincima i organizacijama:

- podupiranjem uključivanja odgovarajućih razina EQF-a u svjedodžbe, diplome, dopunske isprave o studiju i druge isprave o kvalifikacijama te u baze podataka o kvalifikacijama
- izradom registara ili baza podataka o kvalifikacijama koji uključuju kvalifikacije iz nacionalnih kvalifikacijskih okvira i njihovim objavljivanjem na portalu Europass.

Više informacija dostupno je na: https://europa.eu/europass/hr/implementation-european-qualifications-framework-eqf.

Nacionalni Europass centri

Glavna je značajka Europassa internetska platforma koja pojedincima i organizacijama pruža interaktivne alate i informacije o mogućnostima za učenje, kvalifikacijskim okvirima i kvalifikacijama, smjernicama, informacijama o vještinama, alatima za samoprocjenu i dokumentiranju vještina i kvalifikacija te povezanost s mogućnostima za učenje i zapošljavanje. Za to je potrebno mnogo rada na nacionalnoj razini koji obavljaju tijela koja su imenovala nacionalna tijela, prije svega:

[10] Bilješka s upućivanjem na Službeni list dodat će se kad bude dostupna.

- stavljanje na raspolaganje nacionalnih informacija za platformu EU-a, odnosno osiguravanje međusobne povezanosti platforme EU-a i nacionalnih izvora podataka o mogućnostima za učenje i nacionalnih baza podataka ili registara kvalifikacija
- promicanje korištenja usluga koje pruža platforma EU-a
- povezivanje sa svim relevantnim dionicima na nacionalnoj razini.

Mreža Euroguidance

Euroguidance je europska mreža nacionalnih resursnih i informacijskih centara koje odabiru nacionalna tijela. Svi centri mreže Euroguidance imaju sljedeće zajedničke ciljeve:

- suradnja i potpora na razini Unije radi jačanja politika, sustava i prakse za profesionalno usmjeravanje unutar Unije (razvoj europske dimenzije cjeloživotnog usmjeravanja)
- potpora razvoju kompetencija stručnjaka za profesionalno usmjeravanje
- pružanje kvalitetnih informacija o cjeloživotnom usmjeravanju
- promicanje europskih mogućnosti za mobilnost u svrhu učenja i upravljanje karijerom (putem portala Europass).

Glavna su ciljna skupina mreže Euroguidance savjetnici i oblikovatelji politika u sektorima obrazovanja i zapošljavanja.

Više informacija dostupno je na: http://euroguidance.eu.

TKO MOŽE SUDJELOVATI U PROGRAMU ERASMUS+?

Iako su glavna ciljna populacija programa pojedinci, s programom ih uglavnom povezuju organizacije, ustanove, tijela ili skupine koje organiziraju takve aktivnosti. Program je stoga otvoren za dva tipa dionika: „sudionike" (pojedince koji sudjeluju u programu) i „organizacije sudionice" (uključujući neformalne skupine i samozaposlene osobe[11]). Uvjeti za sudjelovanje sudionika i organizacija sudionica ovise o zemlji u kojoj imaju prebivalište odnosno poslovni nastan.

Sudionici u projektnim aktivnostima programa Erasmus+

Sudionici u Erasmus+ projektima u načelu moraju imati prebivalište u zemlji sudionici programa. Neke aktivnosti, posebno u području visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i mladih, otvorene su i za sudionike iz partnerskih zemalja.

Uvjeti za sudjelovanje u Erasmus+ projektu ovise o vrsti predmetne aktivnosti.

Općenito, glavne ciljne skupine su sljedeće:

- za projekte u području visokog obrazovanja glavne su ciljne skupine studenti (na kratkom stručnom studiju, preddiplomskom, diplomskom ili doktorskom studiju), nastavnici, sveučilišni profesori, osoblje visokih učilišta, predavači i stručnjaci u poduzećima
- za projekte u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja glavne su ciljne skupine naučnici i studenti u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, stručnjaci i nastavnici u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, osoblje organizacija za početno strukovno obrazovanje i osposobljavanje, predavači i stručnjaci u poduzećima
- za projekte u području odgoja i općeg obrazovanja glavne su ciljne skupine ravnatelji, učitelji, nastavnici i odgojno-obrazovni djelatnici, učenici u predškolskom, osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju
- za projekte u području obrazovanja odraslih glavne su ciljne skupine članovi organizacija za nestrukovno obrazovanje odraslih, predavači, osoblje i polaznici nestrukovnog obrazovanja odraslih
- za projekte u području mladih glavne su ciljne skupine mladi od 13 do 30 godina[12], osobe koje rade s mladima, osoblje i članovi organizacija aktivnih u području mladih
- za projekte u području sporta glavne su ciljne skupine stručnjaci i volonteri u području sporta, sportaši i treneri.

Više pojedinosti o uvjetima za sudjelovanje u svakoj od aktivnosti potražite u dijelu B ovog Vodiča.

[11] Fizičke osobe nemaju pravo izravno podnijeti zahtjev za bespovratna sredstva nacionalnim agencijama za program Erasmus+ ni Izvršnoj agenciji EACEA-i (osim samozaposlenih osoba, tj. samostalnih poduzetnika ako društvo nema pravnu osobnost odvojenu od pravne osobnosti fizičke osobe).
Subjekti koji nemaju pravnu osobnost na temelju svojeg nacionalnog prava iznimno mogu sudjelovati pod uvjetom da njihovi zastupnici mogu preuzeti pravne obveze u njihovo ime i da jamče jednaku zaštitu financijskih interesa Unije kao i pravne osobe.
Tijela EU-a (osim Zajedničkog istraživačkog centra Europske komisije) ne mogu biti dio konzorcija.

[12] Dobne granice se razlikuju ovisno o vrsti aktivnosti. Više informacija potražite u dijelu B ovog Vodiča. Treba uzeti u obzir i sljedeće:
donja dobna granica – do datuma početka aktivnosti sudionici moraju doseći donju dobnu granicu
gornja dobna granica – na datum početka aktivnosti sudionici ne smiju biti stariji od navedene gornje dobne granice.

Prihvatljive organizacije sudionice

Projekte Erasmus+ prijavljuju i vode organizacije sudionice. Ako je projekt odabran, organizacija prijaviteljica postaje korisnik bespovratnih sredstava programa Erasmus+. Korisnici potpisuju ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava ili ih se obavješćuje o odluci o bespovratnim sredstvima. Na temelju toga imaju pravo na financijsku potporu za provedbu projekta (ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava ne potpisuju se s pojedincima).

Organizacije sudionice u Erasmus+ projektima u načelu moraju imati poslovni nastan u zemlji sudionici programa. U nekim aktivnostima mogu sudjelovati i organizacije sudionice iz partnerskih zemalja, posebno u području visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i mladih[13].

Uvjeti za sudjelovanje u Erasmus+ projektu ovise o vrsti aktivnosti koja se podupire u okviru programa. Općenito govoreći, u programu može sudjelovati bilo koja organizacija koja djeluje u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih ili sporta. U nekim aktivnostima mogu sudjelovati i drugi akteri na tržištu rada.

Više pojedinosti potražite u dijelu B ovog Vodiča.

[13]

PRIHVATLJIVE ZEMLJE

U programu Erasmus+ sudjeluju države članice EU-a. Osim toga, u skladu s člankom 16. Uredbe o programu Erasmus+, programu su pridružene sljedeće treće zemlje[14]:

- članice Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA) koje su članice Europskog gospodarskog prostora (EGP): Norveška, Island i Lihtenštajn

- države pristupnice, zemlje kandidatkinje i potencijalne zemlje kandidatkinje: Republika Sjeverna Makedonija, Republika Turska i Republika Srbija.

Države članice EU-a i navedene treće zemlje pridružene programu bit će dalje u tekstu „**zemlje sudionice programa**".

Osim toga, u skladu s člankom 17. Uredbe, subjekti iz ostalih trećih zemalja koje nisu pridružene programu mogu biti prihvatljivi za aktivnosti u okviru programa Erasmus+ u opravdanim slučajevima i u interesu Unije (dalje u tekstu „**partnerske zemlje**").

Zemlje sudionice programa

Sljedeće zemlje mogu u potpunosti sudjelovati u svim aktivnostima programa Erasmus+:

Države članice Europske unije (EU)[15]			
Belgija	Grčka	Litva	Portugal
Bugarska	Španjolska	Luksemburg	Rumunjska
Češka	Francuska	Mađarska	Slovenija
Danska	Hrvatska	Malta	Slovačka
Njemačka	Italija	Nizozemska	Finska
Estonija	Cipar	Austrija	Švedska
Irska	Latvija	Poljska	

[14] Podložno potpisivanju sporazuma o pridruživanju između Europske unije i tih zemalja.

[15] Na temelju članka 33. stavka 3. Odluke Vijeća 2013/755/EU* o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji, koja je donesena 25. studenoga 2013. (https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:344:0001:0118:HR:PDF), Unija osigurava da su pojedinci i organizacije iz prekomorskih zemalja i područja prihvatljivi za sudjelovanje u programu Erasmus+ u skladu s pravilima programa i aranžmanima koji se primjenjuju na državu članicu s kojom su te prekomorske zemlje i područja povezani. To znači da pojedinci i organizacije iz prekomorskih zemalja i područja sudjeluju u programu u statusu „zemlje sudionice programa", pri čemu je „zemlja sudionica programa" država članica s kojom su povezani. Popis prekomorskih zemalja i područja može se pronaći na: https://ec.europa.eu/international-partnerships/where-we-work/overseas-countries-and-territories_en.

Zemlje sudionice programa koje nisu članice EU-a[16]		
Republika Sjeverna Makedonija	Island	Norveška
Srbija	Lihtenštajn	Turska

Partnerske zemlje

Sljedeće zemlje mogu sudjelovati u nekim aktivnostima programa, u skladu s posebnim kriterijima ili uvjetima (više informacija potražite u dijelu B ovog Vodiča). Financijska sredstva dodjeljivat će se organizacijama koje imaju sjedište unutar državnog područja predmetne zemlje koje je priznato međunarodnim pravom. Prijavitelji i sudionici moraju poštovati moguća ograničenja koja je Europsko vijeće uvelo za vanjsku pomoć EU-a. Prijave moraju biti u skladu s općim vrijednostima EU-a koje su utvrđene člankom 2. Ugovora o Europskoj uniji: poštovanje ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, ravnopravnosti, vladavine prava i poštovanje ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina.

Partnerske zemlje u nastavku grupirane su prema financijskim instrumentima vanjskog djelovanja EU-a.

Zapadni Balkan (Regija 1)	Albanija; Bosna i Hercegovina; Kosovo[17]; Crna Gora
Zemlje Istočnog partnerstva **(Regija 2)**	Armenija; Azerbajdžan; Bjelarus; Gruzija; Republika Moldova; Državno područje Ukrajine priznato međunarodnim pravom
Zemlje južnog Mediterana **(Regija 3)[18]**	Alžir; Egipat; Izrael; Jordan; Libanon; Libija; Maroko; Palestina[19]; Sirija; Tunis
Ruska Federacija (Regija 4)	Državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom
Regija 5[20]	Andora, Monako, San Marino, Država Vatikanskoga Grada

[16] Podložno potpisivanju sporazuma o pridruživanju između Europske unije i tih zemalja.

[17] Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

[18] Kriteriji prihvatljivosti utvrđeni u Obavijesti Komisije br. 2013/C-205/05 (SL EU C-205, 19. 7. 2013., str. 9.–11.) primjenjuju se na sve aktivnosti koje se provode u skladu s ovim Vodičem, što se odnosi i na treće strane koje primaju financijsku potporu u slučajevima u kojima odgovarajuća aktivnost obuhvaća financijsku potporu korisnika bespovratnih sredstava trećim stranama u skladu s člankom 204. Financijske uredbe EU-a.

[19] Ovaj naziv ne tumači se kao priznavanje palestinske države i njime se ne dovode u pitanje pojedinačna stajališta država članica o tom pitanju.

[20] Zemlje koje nisu obuhvaćene instrumentima za vanjsko djelovanje.

Regija 6[21] **Azija**	Afganistan, Bangladeš, Butan, Kambodža, Kina, DNR Koreja, Indija, Indonezija, Laos, Malezija, Maldivi, Mongolija, Mjanmar, Nepal, Pakistan, Filipini, Šri Lanka, Tajland i Vijetnam
Regija 7[22] **Središnja Azija**	Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Turkmenistan, Uzbekistan
Regija 8[23] **Latinska Amerika**	Argentina, Bolivija, Brazil, Kolumbija, Kostarika, Kuba, Ekvador, El Salvador, Gvatemala, Honduras, Meksiko, Nikaragva, Panama, Paragvaj, Peru, Venezuela
Regija 9[24]	Iran, Irak, Jemen
Regija 10[25]	Južna Afrika
Regija 11 **AKP**	Angola, Antigva i Barbuda, Bahami, Barbados, Belize, Benin, Bocvana, Burkina Faso, Burundi, Kamerun, Cabo Verde, Srednjoafrička Republika, Čad, Komori, Kongo, Demokratska Republika Kongo, Cookovi Otoci, Džibuti, Dominika, Dominikanska Republika, Ekvatorska Gvineja, Eritreja, Etiopija, Fidži, Gabon, Gambija, Gana, Grenada, Gvineja, Gvineja Bisau, Gvajana, Haiti, Republika Côte d'Ivoire, Jamajka, Kenija, Kiribati, Lesoto, Liberija, Madagaskar, Malavi, Mali, Maršalovi Otoci, Mauritanija, Mauricijus, Savezne Države Mikronezije, Mozambik, Namibija, Nauru, Niger, Nigerija, Niue, Palau, Papua Nova Gvineja, Ruanda, Sveti Kristofor i Nevis, Sveta Lucija, Sveti Vincent i Grenadini, Samoa, Sveti Toma i Prinsipe, Senegal, Sejšeli, Sijera Leone, Salomonovi Otoci, Somalija, Južni Sudan, Sudan, Surinam, Esvatini, Demokratska Republika Timor-Leste, Tanzanija, Togo, Tonga, Trinidad i Tobago, Tuvalu, Uganda, Vanuatu, Zambija, Zimbabve
Regija 12[26] **Industrijalizirane zemlje: članice Vijeća za suradnju u Zaljevu**	Bahrein, Kuvajt, Oman, Katar, Saudijska Arabija, Ujedinjeni Arapski Emirati

[21] Klasifikacija koja se koristi u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju i predloženog Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA III).
[22] Kao gore.
[23] Kao gore.
[24] Kao gore.
[25] Kao gore.
[26] Klasifikacija koja se koristi u okviru Instrumenta za partnerstvo.

Regija 13[27] **Ostale industrijalizirane zemlje**	Australija, Brunej, Kanada, Čile, Hong Kong, Japan, Republika Koreja, Makao, Novi Zeland, Singapur, Tajvan, Sjedinjene Američke Države, Urugvaj
Regija 14[28]	Farski Otoci, Švicarska, Ujedinjena Kraljevina

Više informacija potražite u detaljnim opisima aktivnosti programa u dijelu B ovog Vodiča.

Zahtjevi povezani s vizama i boravišnim dozvolama

Sudionici u Erasmus+ projektima možda će morati dobiti vizu za boravak u inozemstvu u zemlji sudionici programa ili partnerskoj zemlji koja je domaćin aktivnosti. Sve organizacije sudionice moraju se pobrinuti za sva potrebna odobrenja (vize za kratkotrajni ili dugotrajni boravak ili boravišne dozvole) prije provedbe planirane aktivnosti. Budući da postupak može potrajati tjednima, svakako se preporučuje da se odobrenja od nadležnih tijela zatraže dovoljno rano. Nacionalne agencije i Izvršna agencija mogu pružiti daljnje savjete i podršku u vezi s vizama, boravišnim dozvolama, socijalnim osiguranjem itd. Portal EU-a o useljavanju sadržava opće informacije o vizama i boravišnim dozvolama, i za kratkotrajni i za dugotrajni boravak: https://ec.europa.eu/immigration/.

[27] Klasifikacija koja se koristi u okviru Instrumenta za partnerstvo.
[28] Zemlje koje nisu obuhvaćene instrumentima za vanjsko djelovanje.

DIO B – INFORMACIJE O AKTIVNOSTIMA KOJE OBUHVAĆA OVAJ VODIČ

U ovom dijelu čitatelji će pronaći sljedeće informacije o svim ključnim i projektnim aktivnostima koje obuhvaća Vodič kroz program Erasmus+:

- opis njihovih ciljeva i očekivanog učinka
- opis aktivnosti koje se podupiru
- tablice s kriterijima prema kojima se ocjenjuju projektni prijedlozi
- dodatne informacije za bolje razumijevanje vrsta projekata koji se podupiru
- opis pravila financiranja.

Prijaviteljima se savjetuje da pažljivo pročitaju cijeli odjeljak o aktivnosti u okviru koje namjeravaju podnijeti prijavu, ali i opće informacije o prioritetima, ciljevima i ključnim značajkama programa.

Koje su aktivnosti predstavljene u Vodiču?

U odjeljcima „Ključna aktivnost 1", „Ključna aktivnost 2" i „Ključna aktivnost 3" predstavljaju se sljedeće aktivnosti:

Ključna aktivnost 1:

- projekti mobilnosti za učenike i osoblje u visokom obrazovanju, strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, odgoju i općem obrazovanju, obrazovanju odraslih te u području mladih
- aktivnosti sudjelovanja mladih.

Ključna aktivnost 2:

- partnerstva za suradnju, uključujući:
    - suradnička partnerstva
    - mala partnerstva
- partnerstva za izvrsnost, uključujući:
    - centre strukovne izvrsnosti
    - Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+
    - aktivnosti Erasmus Mundus
- partnerstva za inovacije – savezi za inovacije
- jačanje kapaciteta u području mladih
- neprofitna europska sportska događanja.

Ključna aktivnost 3:

- Mladi Europe zajedno
- aktivnosti Jean Monnet:
    - aktivnosti programa Jean Monnet u području visokog obrazovanja

- aktivnosti programa Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja.

Uz to, neke aktivnosti programa provode se putem posebnih poziva na podnošenje prijedloga kojima izravno upravlja Europska komisija ili njezina Izvršna agencija. Više informacija potražite na internetskim stranicama Komisije i Izvršne agencije.

KLJUČNA AKTIVNOST 1: MOBILNOST U SVRHU UČENJA ZA POJEDINCE

Očekuje se da aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti imaju pozitivne i dugotrajne učinke na sudionike i organizacije sudionice te na sustave politika u kojima se organiziraju.

Za učenike, studente, stažiste, naučnike, polaznike obrazovanja odraslih i mlade aktivnosti mobilnosti u okviru ove ključne aktivnosti trebale bi imati jedan ili više sljedećih ishoda:

- bolji uspjeh u učenju
- bolja zapošljivost i bolje prilike za napredak u karijeri
- više inicijativnosti i poduzetnosti
- više samostalnosti i samopouzdanja
- bolje znanje stranih jezika i bolje digitalne kompetencije
- bolja međukulturna osviještenost
- aktivnije sudjelovanje u društvu
- bolja upoznatost s europskim projektom i vrijednostima EU-a
- veća motiviranost za sudjelovanje u budućem (formalnom/neformalnom) obrazovanju ili osposobljavanju nakon razdoblja mobilnosti u inozemstvu.

Za osoblje, osobe koje rade s mladima i stručnjake u obrazovanju i osposobljavanju i području mladih aktivnosti mobilnosti trebale bi imati jedan ili više sljedećih ishoda:

- bolje kompetencije povezane s njihovim profilima zanimanja (poučavanje, osposobljavanje, rad s mladima itd.)
- bolje razumijevanje prakse, politika i sustava u području obrazovanja, osposobljavanja ili rada s mladima u raznim zemljama
- povećana sposobnost za pokretanje promjena u smislu modernizacije i otvaranja njihovih obrazovnih organizacija međunarodnom tržištu
- bolje razumijevanje veza između formalnog i neformalnog obrazovanja te između strukovnog osposobljavanja i tržišta rada
- bolja kvaliteta njihova rada i aktivnosti u korist studenata, stažista, naučnika, učenika, polaznika obrazovanja odraslih, mladih i volontera
- bolje razumijevanje i reagiranje na društvenu, jezičnu i kulturnu raznolikost
- bolja sposobnost da se uzmu u obzir potrebe osoba u nepovoljnom položaju
- više podupiranja i promicanja aktivnosti mobilnosti učenika
- više mogućnosti za profesionalni razvoj i napredak u karijeri
- bolje znanje stranih jezika i bolje digitalne kompetencije
- veća motiviranost i zadovoljstvo u svakodnevnom radu.

Za organizacije sudionice projektne aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti trebale bi imati jedan ili više sljedećih ishoda:

- povećana sposobnost za rad na razini EU-a / međunarodnoj razini: bolje vještine upravljanja i strategije internacionalizacije; više suradnje s partnerima iz drugih zemalja; dodjeljivanje više financijskih sredstava (osim sredstava EU-a) za organizaciju projekata EU-a / međunarodnih projekata; bolju pripremu, provedbu, praćenje i prateće mjere projekata EU-a / međunarodnih projekata

- inovativan i poboljšan načina rada u korist ciljnih skupina, na primjer: privlačniji programi za studente, stažiste, naučnike, mlade i volontere u skladu s njihovim potrebama i očekivanjima; kvalificiranije osoblje u poučavanju i osposobljavanju; poboljšani postupci priznavanja i vrednovanja kompetencija stečenih tijekom razdoblja učenja u inozemstvu; učinkovitije aktivnosti u korist lokalnih zajednica, bolje metode i prakse u radu s mladima radi njihova aktivnog sudjelovanja i/ili uključivanja skupina u nepovoljnom položaju

- modernije, dinamičnije, angažiranije i stručnije okruženje u organizaciji: spremnost za uključivanje dobre prakse i novih metoda u svakodnevne aktivnosti; otvorenost za sinergije s organizacijama aktivnima u drugim društvenim i obrazovnim područjima te područjima povezanima sa zapošljavanjem; strateško planiranje profesionalnog razvoja osoblja na temelju individualnih potreba i ciljeva organizacije; ako je relevantno, sposobnost privlačenja izvrsnih studenata i akademskog osoblja iz cijelog svijeta.

Dugoročno gledano očekuje se da će tisuće projekata koji se podupiru u okviru te ključne aktivnosti imati skupni učinak na sustave obrazovanja, osposobljavanja i mladih u zemljama sudionicama, potaknuti reforme politika i privući nova sredstva za mogućnosti za mobilnost u Europi i šire.

ŠTO JE PROJEKT MOBILNOSTI?

Organizacije aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih primit će potporu iz programa Erasmus+ za provedbu projekata koji promiču razne vrste mobilnosti. Projekti mobilnosti obuhvaćaju sljedeće faze:

- **planiranje** (uključujući definiranje ishoda učenja, oblika aktivnosti, razvoj programa rada, raspored aktivnosti)
- **pripremu** (rješavanje praktičnih pitanja, odabir sudionika, sklapanje ugovora s partnerima i sudionicima, jezičnu i međukulturnu pripremu te pripremu povezanu s učenjem i zadaćama za sudionike prije odlaska)
- **provedbu** aktivnosti mobilnosti
- **prateće mjere** (uključujući evaluaciju aktivnosti, vrednovanje i, ako je primjenjivo, formalno priznavanje ishoda učenja sudionika ostvarenih tijekom aktivnosti te diseminaciju i korištenje rezultata projekta).

U okviru programa Erasmus+ povećava se potpora koja se sudionicima aktivnosti mobilnosti nudi za poboljšanje znanja stranih jezika prije i tijekom boravka u inozemstvu, uključujući dodatna bespovratna sredstva za jezičnu potporu za sudionike u dugoročnoj mobilnosti u području SOO-a i odgoja i općeg obrazovanja. Zahvaljujući usluzi Erasmus+ OLS za mrežnu jezičnu potporu sudionici u aktivnostima mobilnosti imaju mogućnost procijeniti svoje znanje dvaju jezika i pohađati internetske tečajeve jezika kako bi poboljšali svoje znanje. Uz internetske tečajeve jezika u okviru mrežne jezične potpore nudit će se i više drugih značajki, kao što su alati za potpomognuto i kombinirano učenje kako bi se nastavnom osoblju i osobama koje rade s mladima omogućilo da pruže dodatnu podršku svojim učenicima te društveno umrežavanje kako bi se omogućilo suradničko učenje.

Nadalje, program Erasmus+ nudi prostor za razvoj aktivnosti mobilnosti koje uključuju partnerske organizacije iz različitih okruženja aktivne u različitim područjima ili socioekonomskim sektorima (stažiranje tj. stručna praksa studenata ili učenika strukovnih škola u poduzećima, NVO-ima ili javnim tijelima; stručno usavršavanje učitelja i nastavnika u poduzećima ili centrima za osposobljavanje; predavanja poslovnih stručnjaka u visokim učilištima itd.).

Treći je važan element inovativnosti i kvalitete aktivnosti mobilnosti da ih organizacije sudionice programa Erasmus+ mogu organizirati srednjoročno i u širem strateškom okviru. Na temelju jednog zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava koordinator projekta mobilnosti moći će organizirati više aktivnosti mobilnosti, što će mnogim pojedincima omogućiti boravak u različitim zemljama. Zbog toga će organizacije prijaviteljice u okviru programa Erasmus+ moći osmisliti svoj projekt u skladu s potrebama sudionika, ali i sa svojim unutarnjim planovima za internacionalizaciju, izgradnju kapaciteta i modernizaciju.

Programi akreditacije uvelike povećavaju učinak ključne aktivnosti 1. Erasmus povelja u visokom obrazovanju, Erasmus akreditacija za konzorcije za mobilnost u visokom obrazovanju i Erasmus akreditacije u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih te području mladih organizacijama osiguravaju trajnu korist od ključne aktivnosti 1, što im omogućuje da se usmjere na dugoročne ciljeve i institucijski učinak.

Ovisno o profilu uključenih sudionika u okviru ključne aktivnosti 1 programa Erasmus+ podupiru se sljedeće vrste aktivnosti mobilnosti.

U području obrazovanja i osposobljavanja:

- projekt mobilnosti za studente i osoblje u visokom obrazovanju
- projekt mobilnosti za učenike i osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju
- projekt mobilnosti za učenike i osoblje škola
- projekt mobilnosti za polaznike i osoblje u obrazovanju odraslih.

U području mladih:

- projekti mobilnosti za mlade – razmjene mladih
- projekti mobilnosti za osobe koje rade s mladima
- aktivnosti sudjelovanja mladih.

U odjeljcima u nastavku navedene su detaljne informacije o kriterijima i uvjetima koji se primjenjuju na svaku vrstu projekta mobilnosti.

PROJEKT MOBILNOSTI ZA STUDENTE I OSOBLJE U VISOKOM OBRAZOVANJU

U okviru ove aktivnosti podupire se fizička i kombinirana mobilnost studenata u svim studijskim područjima i ciklusima (kratki stručni studij te preddiplomska, diplomska i doktorska razina). Studenti mogu studirati u inozemstvu na partnerskom visokom učilištu ili stažirati u poduzeću, znanstvenom institutu, laboratoriju, organizaciji ili bilo kojem drugom relevantnom mjestu rada u inozemstvu. Mogu i kombinirati razdoblje studiranja u inozemstvu sa stručnom praksom (stažiranjem), čime se dodatno poboljšavaju ishodi učenja i razvoj transverzalnih vještina. Iako se preporučuje dugoročna fizička mobilnost, za ovu se aktivnost uzima u obzir potreba za fleksibilnijim trajanjem fizičke mobilnosti kako bi se osigurala dostupnost programa studentima iz svih sredina, okolnosti i studijskih područja.

U okviru ove aktivnosti potiče se nastavno i administrativno osoblje u visokom obrazovanju da sudjeluje u aktivnostima stručnog usavršavanja u inozemstvu, a osoblje iz poslovnog svijeta da sudjeluje u osposobljavanju studenata i osoblja visokih učilišta. Te se aktivnosti mogu sastojati od razdoblja poučavanja, ali i osposobljavanja (kao što su praćenje rada, hospitiranje ili tečajevi osposobljavanja).

Osim toga, u okviru ove aktivnosti podupiru se kombinirani intenzivni programi, što skupinama visokih učilišta omogućuje da zajednički osmisle kurikulume i aktivnosti kombinirane mobilnosti za studente i za akademsko i administrativno osoblje.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je ove aktivnosti pridonijeti uspostavi europskog prostora obrazovanja, učvrstiti vezu između obrazovanja i istraživanja te potaknuti razvoj vještina kritičkog mišljenja studenata iz svih područja i na svim razinama (uključujući preddiplomsku, diplomsku i doktorsku razinu). Jedan od ciljeva je i poticati zapošljivost, socijalnu uključivost, građanski angažman, inovativnost i okolišnu održivost u Europi i šire tako da se svim studentima omogući da studiraju ili se osposobljavaju u inozemstvu u okviru svojeg studija kako bi se:

- upoznali s različitim stajalištima, znanjem, nastavnim i istraživačkim metodama i praksom rada u svojem studijskom području
- razvile njihove transverzalne vještine, kao što su komunikacija, jezik, rješavanje problema, međukulturne i istraživačke vještine
- razvile njihove vještine usmjerene na budućnost, kao što su digitalne vještine, koje će im omogućiti da se nose sa sadašnjim i budućim izazovima
- olakšao osobni razvoj, kao što je sposobnost prilagodbe na nove situacije i samopouzdanje.

Cilj je i omogućiti svim članovima osoblja, uključujući osoblje iz poduzeća, da poučavaju ili pružaju osposobljavanje u inozemstvu u okviru svojeg stručnog usavršavanja kako bi:

- dijelili svoje stručno znanje
- iskusili nova okruženja za poučavanje
- stekli nove i inovativne vještine u području pedagogije i izrade kurikuluma i digitalne vještine
- povezali se s kolegama stručnjacima u inozemstvu kako bi osmislili zajedničke aktivnosti radi ostvarenja ciljeva programa
- razmjenjivali dobru praksu i poboljšali suradnju među visokim učilištima
- bolje pripremili studente za tržište rada uključivanjem osoblja iz poduzeća u kolegije.

Uz to, cilj je i poticati razvoj transnacionalnih i transdisciplinarnih kurikuluma, ali i inovativnih načina učenja i poučavanja, uključujući suradnju putem interneta, učenje na temelju istraživanja i pristupe koji su usmjereni na rješavanje konkretnih društvenih pitanja.

KAKO PRISTUPITI MOGUĆNOSTIMA ZA MOBILNOST PROGRAMA ERASMUS?

Sve organizacije prijaviteljice, uključujući konzorcije za mobilnost, moraju imati sjedište u zemlji sudionici programa, a visoka učilišta koja sudjeluju moraju dobiti Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE)[29] prije nego što se prijave za projekt mobilnosti svojoj nacionalnoj agenciji zaduženoj za program Erasmus+. Potpisivanjem Erasmus povelje u visokom obrazovanju visoka učilišta obvezuju se pružati svu potrebnu potporu sudionicima u programu mobilnosti, uključujući jezičnu pripremu. Kako bi im se pružila podrška, uvodi se mrežna jezična potpora za sve aktivnosti mobilnosti među zemljama sudionicama programa, a kad je moguće i partnerskim zemljama. Europska komisija osigurava tu potporu prihvatljivim sudionicima kako bi se poboljšalo njihovo znanje stranog jezika prije i/ili tijekom mobilnosti.

Načela povelje ojačana su u skladu s prioritetima novog programa. Među ostalim, povelja podrazumijeva preuzimanje obveze da će se ishodi razdoblja učenja u inozemstvu na razini visokog obrazovanja u jednoj zemlji sudionici programa automatski i u potpunosti priznati u drugim zemljama, kako je dogovoreno u ugovoru o učenju i potvrđeno prijepisom ocjena ili prema ishodima učenja za module koji su završeni u inozemstvu, kako je opisano u katalogu kolegija, u skladu s Europskim sustavom prijenosa i prikupljanja bodova (ECTS). Povelja uključuje i obvezu uvođenja održive prakse pri provedbi projekata mobilnosti i primjene digitalnog upravljanja mobilnošću u skladu sa standardima inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice.

Visoko učilište koje sudjeluje mora odabrati potencijalne sudionike i dodjeljivati bespovratna sredstva na pravedan, transparentan, dosljedan i dokumentiran način, u skladu s odredbama svojeg ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava s nacionalnom agencijom. Trebalo bi osigurati takve pravedne i transparentne postupke u svim fazama mobilnosti i u postupku odgovaranja na upite/pritužbe sudionika.

Erasmus povelju u visokom obrazovanju dopunjavaju njezine smjernice[30], dokument koji visokim učilištima pomaže u provedbi načela ECHE-a i koji u tu svrhu treba detaljno proučiti. Visoka učilišta moraju se pridržavati ECHE-a i njegovih popratnih smjernica pri provedbi svih aktivnosti za koje je ta akreditacija potrebna.

Iako visoka učilišta iz partnerskih zemalja ne ispunjavaju uvjete za potpisivanje ECHE-a, moraju poštovati njegova načela. Stoga se pojedinosti kao što su jezična potpora, priznavanje ishoda učenja i sva potrebna potpora koja se nudi sudionicima u programu mobilnosti moraju izričito navesti u međuinstitucijskom sporazumu.

USPOSTAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica podnosi zahtjev za bespovratna sredstva za projekt mobilnosti te potpisuje i upravlja ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava i izvješćivanjem. To uključuje mogućnost podnošenja zahtjeva za financiranje radi organizacije kombiniranih intenzivnih programa, traženja partnera za njihovo izvođenje i izvješćivanje o ishodima.

Organizacije sudionice u projektu mobilnosti imaju sljedeće uloge i zadaće:

[29] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/applicants/higher-education-charter_hr
[30] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-charter-higher-education-2021-2027-guidelines_en

- organizacija pošiljateljica: odgovorna za odabir studenata/osoblja i njihovo slanje u inozemstvo. To uključuje i isplatu bespovratnih sredstava (sudionicima u zemljama sudionicama programa), pripremu, praćenje i automatsko priznavanje povezano s razdobljem mobilnosti
- organizacija primateljica: odgovorna za primanje studenata/osoblja iz inozemstva i za ponudu programa studija / stručne prakse ili programa osposobljavanja ili ima koristi od aktivnosti poučavanja
- posrednička organizacija: to je organizacija koja je aktivna na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja i rada s mladima u zemlji sudionici programa. Ona može biti članica konzorcija za mobilnost, ali nije organizacija pošiljateljica. Može razmjenjivati i pojednostavnjivati administrativne postupke visokih učilišta pošiljatelja, usklađivati profile studenata s potrebama poduzeća kad je riječ o stručnoj praksi (stažiranju) i zajednički pripremati sudionike.

Organizacije pošiljateljice i primateljice moraju prije početka razdoblja mobilnosti sa studentima sklopiti „ugovor o učenju", a s osobljem „ugovor o mobilnosti" za aktivnosti koje su pred njima. U tim se ugovorima definiraju ciljni ishodi učenja za razdoblje učenja u inozemstvu i navode odredbe za formalno priznavanje svake strane. Prava i obveze utvrđuju se u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Kad se aktivnost odvija na dva visoka učilišta (mobilnost studenata u svrhu studija, uključujući kombiniranu mobilnost, i mobilnost osoblja u svrhu poučavanja), prije početka razmjena ustanova pošiljateljica i ustanova primateljica moraju sklopiti „međuinstitucijski sporazum".

Mobilnost iz zemalja sudionica programa Erasmus+ u partnerske zemlje

Mobilnost iz zemalja sudionica programa u partnerske zemlje ima dvostruki cilj. Prvo, studentima i osoblju pruža više mogućnosti za stjecanje međunarodnog iskustva, vještina okrenutih budućnosti i drugih relevantnih vještina širom svijeta. Drugo, omogućuje visokim učilištima iz zemalja sudionica programa da uspostave dugoročnu održivu međunarodnu suradnju s partnerskim ustanovama iz partnerskih zemalja.

Do 20 % sredstava dodijeljenih svakom projektu mobilnosti u visokom obrazovanju može se iskoristiti za financiranje odlazne mobilnosti studenata i osoblja s visokih učilišta zemalja sudionica programa u bilo koju partnersku zemlju u svijetu (regije 1 – 14). Svrha je tih mogućnosti potaknuti organizaciju u zemlji sudionici programa da razvije odlazne aktivnosti mobilnosti s više partnerskih zemalja i obuhvatiti što širi geografski opseg.

Uključivost i raznolikost u mobilnosti u visokom obrazovanju

Kako bi pristup mobilnosti studenata i osoblja bio što jednostavniji, u skladu s načelima Erasmus povelje u visokom obrazovanju visoka učilišta moraju osigurati jednak i pravedan pristup i mogućnosti trenutačnim i potencijalnim sudionicima iz svih sredina. To podrazumijeva uključivanje osoba s manje mogućnosti, kao što su osobe s fizičkim, mentalnim i zdravstvenim poteškoćama, studenti s djecom, studenti koji rade ili profesionalni sportaši i studenti iz svih studijskih područja koja nisu dovoljno zastupljena u aktivnostima mobilnosti. Da bi se poštovalo to načelo, ključno je definirati interne postupke odabira u kojima se u obzir uzima pravednost i uključivost te sveobuhvatno procijeniti zasluge i motivaciju prijavitelja. Nadalje, visoka učilišta potiču se da mogućnosti za mobilnost, odnosno razdoblja predviđena za mobilnost uvedu u kurikulume kako bi se olakšalo sudjelovanje studenata iz svih studijskih područja. Kombinirana mobilnost u tom bi pogledu mogla otvoriti dodatne mogućnosti, koje bi za neke pojedince ili skupine studenata mogle biti prikladnije. U tom bi kontekstu uvođenje službenika za uključivost u visokim učilištima pomoglo da se obuhvate pitanja uključivosti i raznolikosti. Službenici za uključivost mogli bi, primjerice, pridonijeti informiranosti o tim pitanjima, određivati strategije za komunikaciju i informiranje, osigurati odgovarajuću potporu tijekom mobilnosti u suradnji s relevantnim kolegama te olakšati suradnju među relevantnim osobljem u ustanovi svojim stručnim znanjem u području uključivosti i raznolikosti.

Okolišna održivost i zelena praksa u mobilnosti u visokom obrazovanju

U skladu s načelima Erasmus povelje u visokom obrazovanju visoka učilišta moraju promicati praksu pogodnu za okoliš u svim aktivnostima povezanima s programom. To podrazumijeva poticanje korištenja održivih prijevoznih sredstava za mobilnost, aktivno vođenje računa o zaštiti okoliša pri organizaciji događanja, konferencija i susreta povezanih s mobilnosti u okviru programa Erasmus+ i zamjenu administrativnih postupaka u papirnatom obliku digitalnim postupcima (u skladu sa standardima inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice). Visoka učilišta bi osim toga svim sudionicima trebala skrenuti pozornost na načine da tijekom boravka u inozemstvu smanje ugljični i ekološki otisak svojih aktivnosti mobilnosti i pratiti napredak u ostvarivanju održivije mobilnosti studenata i osoblja.

Digitalizacija i digitalno obrazovanje i vještine u okviru mobilnosti u visokom obrazovanju

U skladu s načelima Erasmus povelje u visokom obrazovanju visoka učilišta trebaju uvesti digitalno upravljanje mobilnosti studenata prema tehničkim standardima inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice. To znači da se visoka učilišta koja sudjeluju u programu moraju povezati s mrežom Erasmus bez papira radi razmjene podataka o mobilnosti i upravljanja digitalnim ugovorima o učenju i međuinstitucijskim sporazumima čim te značajke postanu funkcionalne za različite aktivnosti mobilnosti među zemljama sudionicama programa te iz zemalja sudionica programa u partnerske zemlje. Visoka učilišta mogu za uvođenje digitalnog upravljanja mobilnošću iskoristiti svoja sredstva za organizacijsku potporu. Trebala bi promicati kombiniranu mobilnost, tj. kombinaciju fizičke mobilnosti i virtualne komponente kako bi se omogućili fleksibilniji oblici mobilnosti i dodatno poboljšali ishodi učenja i učinak fizičke mobilnosti. Visoka učilišta moraju osigurati kvalitetu aktivnosti kombinirane mobilnosti i formalno priznavanje sudjelovanja u kombiniranoj mobilnosti, uključujući virtualnu komponentu. Studentima i osoblju trebala bi skrenuti pozornost na to da program nudi mogućnosti za stjecanje i daljnji razvoj relevantnih digitalnih vještina u svim studijskim područjima, među ostalim u okviru inicijative „Digitalna prilika" za studente i osobe koje su nedavno diplomirale, čija je svrha daljnji razvoj ili stjecanje digitalnih vještina[31]. Nastavno i administrativno osoblje također može imati koristi od programa osposobljavanja u području digitalnih vještina radi stjecanja relevantnih digitalnih vještina za korištenje digitalnih tehnologija u nastavnim programima i za digitalnu administraciju.

Opis aktivnosti i posebnih kriterija

Mobilnost studenata

Mobilnost studenata može se odvijati iz bilo koje zemlje sudionice programa u bilo koju drugu zemlju sudionicu programa ili partnersku zemlju, u bilo kojem studijskom području i ciklusu (kratki stručni studij, preddiplomski, diplomski ili doktorski studij). Kako bi se osigurale visokokvalitetne aktivnosti mobilnosti s najvećim mogućim učinkom na studente, moraju odgovarati potrebama studenta u pogledu ishoda učenja ovisno o kvalifikaciji i njegovim osobnim razvojnim potrebama.

[31] Svaka stručna praksa (stažiranje) studenata smatra se „stručnom praksom u području digitalnih vještina" ako stažist sudjeluje u jednoj ili više sljedećih aktivnosti: digitalnom marketingu (npr. upravljanje društvenim medijima, analiza mreže); digitalnom grafičkom, mehaničkom ili arhitektonskom dizajnu; razvoju aplikacija, softvera, skripti ili internetskih stranica; instalaciji i održavanju IT sustava i mreža te upravljanju njima; kibersigurnosti; analizi, rudarenju i vizualizaciji podataka; programiranju i obuci robota te primjeni umjetne inteligencije. Opća korisnička podrška, izvršavanje narudžbi, unos podataka ili uredski poslovi ne pripadaju u tu kategoriju.

Studenti mogu biti uključeni u aktivnosti opisane u nastavku.

- **Razdoblje studiranja** u inozemstvu na partnerskom visokom učilištu. Razdoblje studiranja u inozemstvu mora biti dio studentova studijskog programa kojim se stječe kvalifikacija u bilo kojem ciklusu studija. Razdoblje studiranja u inozemstvu može obuhvaćati i razdoblje stručne prakse (stažiranja). Takvom kombinacijom stvaraju se sinergije između akademskog i stručnog iskustva u inozemstvu.
- **Stručna praksa** (stažiranje, pripravništvo) u inozemstvu u poduzeću, znanstvenom institutu, laboratoriju, organizaciji ili bilo kojem drugom relevantnom mjestu rada. Stručna praksa (stažiranje) u inozemstvu podupire se za vrijeme studiranja u bilo kojem ciklusu studija i za osobe koje su nedavno diplomirale. To uključuje i asistenturu u nastavi za studente na nastavnoj praksi te znanstvenu asistenturu za studente i doktorande u bilo kojoj relevantnoj istraživačkoj ustanovi. Da bi se dodatno ojačale sinergije s programom Obzor Europa, te mobilnosti mogu se odvijati i u kontekstu istraživačkih projekata financiranih iz tog programa, uz puno poštovanje načela prema kojemu nije dopušteno dvostruko financiranje aktivnosti sredstvima EU-a. Ako je moguće, stručna praksa trebala bi biti sastavni dio studentova studijskog programa.

- **Mobilnost u okviru doktorskog studija**

Kako bi se bolje ispunile raznolike potrebe doktoranada za učenjem i osposobljavanjem i osigurale jednake mogućnosti, doktorandi i osobe koje su nedavno doktorirale („poslijedoktorandi")[32] mogu se odlučiti na kratkoročna ili dugoročna razdoblja fizičke mobilnosti u svrhu studija ili stručne prakse u inozemstvu. Potiče se dodavanje virtualne komponente fizičkoj mobilnosti.

- **Kombinirana mobilnost**

Svako razdoblje studiranja ili stručne prakse u inozemstvu bilo kojeg trajanja, uključujući mobilnost u okviru doktorskog studija, može biti u obliku **kombinirane mobilnosti**. Kombinirana mobilnost spoj je fizičke mobilnosti i virtualne komponente, koja olakšava suradničko učenje i timski rad putem interneta. Na primjer, virtualna komponenta može putem interneta okupiti studente iz različitih zemalja i studijskih područja radi pohađanja programa putem interneta ili zajedničkog i istodobnog rada na zadacima koji se priznaju kao dio njihova studija.

Svaki student može se uključiti u kombiniranu mobilnost i sudjelovanjem u **kombiniranom intenzivnom programu**.

Uz to, studenti (u kratkom stručnom studiju ili preddiplomskom ili diplomskom studiju) koji ne mogu sudjelovati u dugoročnoj fizičkoj mobilnosti u svrhu studija ili stručne prakse, primjerice zbog svojeg studijskog područja ili zašto što imaju manje mogućnosti za sudjelovanje, moći će obaviti kratkoročnu fizičku mobilnost tako da je kombiniraju s obveznom virtualnom komponentom.

Mobilnost osoblja

Mobilnost osoblja može se odvijati iz bilo koje zemlje sudionice programa u bilo koju drugu zemlju sudionicu programa ili partnersku zemlju. Kako bi se osigurale visokokvalitetne aktivnosti mobilnosti sa što većim učinkom, aktivnost mobilnosti mora biti povezana sa profesionalnim razvojem članova osoblja i odgovarati njihovim potrebama za učenjem i osobnim razvojem.

[32] Poslijedoktorandi mogu sudjelovati u stručnoj praksi pod istim uvjetima kao i druge osobe koje su nedavno diplomirale, do 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije. Za zemlje u kojima osobe koje steknu kvalifikaciju nakon toga moraju odslužiti obvezni vojni rok ili civilnu službu, razdoblje prihvatljivosti produljit će se u skladu s duljinom trajanja vojnog roka ili civilne službe.

Osoblje može biti uključeno u bilo koju od aktivnosti opisanih u nastavku.

- **Razdoblje poučavanja** u inozemstvu na partnerskom visokom učilištu. Razdoblje poučavanja u inozemstvu omogućuje nastavnom osoblju visokog učilišta ili osoblju poduzeća da poučava na partnerskom visokom učilištu u inozemstvu. Mobilnost osoblja u svrhu poučavanja može se odvijati u bilo kojem studijskom području.

- **Razdoblje osposobljavanja** u inozemstvu u partnerskom visokom učilištu, poduzeću ili bilo kojem drugom relevantnom mjestu rada. Razdoblje osposobljavanja u inozemstvu omogućuje osoblju visokog učilišta da sudjeluje u aktivnosti osposobljavanja u inozemstvu koja je relevantna za njihov svakodnevni rad na visokom učilištu. Može biti u obliku aktivnosti osposobljavanja ili praćenja rada.

U razdoblju mobilnosti osoblja u inozemstvu mogu se kombinirati aktivnosti poučavanja i osposobljavanja. Svako razdoblje poučavanja ili osposobljavanja u inozemstvu može se provoditi kao **kombinirana mobilnost**.

Opći kriteriji prihvatljivosti

Projekt mobilnosti u visokom obrazovanju mora ispuniti sljedeće formalne kriterije da bi bio prihvatljiv za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru programa Erasmus+. Opći kriteriji prihvatljivosti odnose se na opće zahtjeve na razini projekta, a posebni kriteriji navedeni u sljedećim odjeljcima na zahtjeve za provedbu posebnih aktivnosti.

Prihvatljive aktivnosti	Visoka učilišta mogu provoditi jednu ili više sljedećih aktivnosti: ▪ mobilnost studenata u svrhu studija ▪ mobilnost studenata u svrhu stručne prakse ▪ mobilnost osoblja u svrhu poučavanja ▪ mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja ▪ kombinirane intenzivne programe. Te se aktivnosti mobilnosti mogu odvijati među zemljama sudionicama programa ili iz zemlje sudionice programa u bilo koju partnersku zemlju svijeta (regije 1 – 14).
Tko se može prijaviti?	Bespovratna sredstva mogu zatražiti organizacije sa sljedećom akreditacijom: ▪ u slučaju prijave pojedinačnog visokog učilišta: visoka učilišta s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa kojima je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju (ECHE) ▪ u slučaju prijave kao konzorcij za mobilnost: organizacije koordinatorice s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa koje koordiniraju konzorcij kojemu je dodijeljena Erasmus akreditacija za konzorcije za mobilnost u visokom obrazovanju. Organizacije koje nemaju valjanu akreditaciju za konzorcij mogu je zatražiti u ime konzorcija za mobilnost pod istim pozivom kao i za prijavu projekta mobilnosti ili pod prethodnim pozivom. Sva uključena visoka učilišta iz zemalja sudionica programa moraju imati Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). Te organizacije bit će prihvatljive za projekt mobilnosti samo ako dobiju akreditaciju za konzorcij. Studenti i osoblje u visokom obrazovanju ne mogu izravno zatražiti bespovratna sredstva; kriterije za odabir za sudjelovanje u aktivnostima mobilnosti i u kombiniranim intenzivnim programima određuje visoko učilište na kojem studiraju ili rade.

Prihvatljive zemlje	Za sudjelovanje u aktivnostima: ▪ sve zemlje sudionice programa ▪ sve partnerske zemlje
Broj organizacija sudionica	U prijavnom obrascu navodi se jedna organizacija (prijavitelj). To može biti pojedinačno visoko učilište ili koordinator konzorcija za mobilnost s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa. U provedbu projekta mobilnosti moraju biti uključene najmanje dvije organizacije (najmanje jedna organizacija pošiljateljica i najmanje jedna organizacija primateljica) iz različitih zemalja sudionica programa. U slučaju kombiniranih intenzivnih programa uz prijavitelja u organizaciju programa moraju biti uključena najmanje dva visoka učilišta iz druge dvije zemlje sudionice programa.
Trajanje projekta	26 mjeseci
Gdje se treba prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima poslovni nastan.
Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **11. svibnja u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju 1. rujna iste godine**.
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Visoko učilište može se prijaviti za bespovratna sredstva svojoj nacionalnoj agenciji na dva načina: • izravno kao pojedinačno visoko učilište • preko nacionalnog konzorcija za mobilnost čiji je koordinator/član. Visoko učilište može se prijaviti samo jednom po krugu odabira za projekt mobilnosti kao pojedinačno visoko učilište i/ili kao koordinator određenog konzorcija. Međutim, visoko učilište može biti član ili koordinator nekoliko nacionalnih konzorcija za mobilnost koji se istodobno prijavljuju. Ta dva načina (pojedinačna prijava i prijava konzorcija) mogu se koristiti istodobno. Međutim, visoko učilište odgovorno je za sprečavanje dvostrukog financiranja sudionika ako se oba načina koriste u istoj akademskoj godini. Projekt mobilnosti trebao bi provoditi inicijativu za uvođenje europske studentske iskaznice kako bi se olakšalo internetsko upravljanje ciklusom mobilnosti te druge ekološki prihvatljivije i uključivije pristupe u skladu s Erasmus poveljom u visokom obrazovanju (ECHE) i njezinim smjernicama.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih **kriterija za isključenje i odabir**. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

POSEBNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA MOBILNOST STUDENATA

Prihvatljive organizacije sudionice	▪ **Mobilnost studenata u svrhu studija:** Sve organizacije sudionice iz zemalja sudionica programa (i pošiljateljice i primateljice) moraju biti visoka učilišta koja imaju Erasmus povelju u visokom obrazovanju. Sve organizacije primateljice iz partnerskih zemalja moraju biti visoka učilišta koja su priznala nadležna tijela i koja su prije početka razdoblja mobilnosti potpisala međuinstitucijske sporazume sa svojim partnerima iz zemalja sudionica programa. ▪ **Mobilnost studenata u svrhu stručne prakse:** Organizacija pošiljateljica mora biti visoko učilište u zemlji sudionici programa kojemu je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju. U slučaju mobilnosti studenata u svrhu stručne prakse organizacija primateljica može biti[33]: o bilo koja javna ili privatna organizacija iz zemlje sudionice programa ili partnerske zemlje koja je aktivna na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih, istraživanja i inovacija. Takva organizacija može npr. biti: – javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća) – javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini – veleposlanstvo ili konzularni ured zemlje pošiljateljice koja sudjeluje u programu – socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtnička/stručna udruženja i sindikate – znanstveni institut – zaklada – škola/institut / obrazovni centar (na bilo kojoj razini, od predškolske do srednjoškolske, uključujući strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih) o neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija o tijelo koje pruža usluge profesionalnog usmjeravanja, savjetovanja i informiranja o visoko učilište iz zemlje sudionice programa koje ima Erasmus povelju u visokom obrazovanju ili visoko učilište iz partnerske zemlje koje su priznala nadležna tijela i koje je prije početka razdoblja mobilnosti potpisalo međuinstitucijske sporazume s partnerima iz zemalja sudionica programa.

[33] Sljedeće vrste organizacija nisu prihvatljive kao organizacije primateljice za mobilnost studenata u svrhu stručne prakse: institucije i ostala tijela EU-a, uključujući specijalizirane agencije (cijeli popis dostupan je na stranici: https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies_hr); organizacije koje upravljaju programima EU-a, kao što su nacionalne agencije za program Erasmus+ (kako bi se izbjegao mogući sukob interesa i/ili dvostruko financiranje).

Trajanje aktivnosti	**Mobilnost studenata u svrhu studija:** od 2 mjeseca (ili jedan trimestar akademske godine) do 12 mjeseci. Može uključivati dodatno razdoblje stručne prakse, ako je planirano, te se može organizirati na različite načine ovisno o kontekstu: jedna aktivnost nakon druge ili obje aktivnosti istodobno. Takva kombinacija treba biti u skladu s pravilima financiranja i minimalnim trajanjem mobilnosti u svrhu studija. **Mobilnost studenata u svrhu stručne prakse:** od 2 mjeseca do 12 mjeseci. Svi studenti, a posebno oni koji ne mogu sudjelovati u dugoročnoj fizičkoj mobilnosti u svrhu studija ili stručne prakse, mogu kombinirati kraću fizičku mobilnost s virtualnom komponentom. Osim toga, svaki student može sudjelovati u kombiniranim intenzivnim programima. U tom slučaju fizička mobilnost mora trajati od 5 do 30 dana i kombinirati se s obveznom virtualnom komponentom, koja omogućuje suradničko učenje i timski rad putem interneta. Kombinirana mobilnost u svrhu studija mora donositi najmanje 3 ECTS boda. **Mobilnost doktoranada u svrhu studija i/ili stručne prakse:** od 5 do 30 dana ili od 2 mjeseca do 12 mjeseci (mobilnost u svrhu studija može uključivati dodatno razdoblje stručne prakse, ako je planirano). **Ukupno prihvatljivo trajanje po ciklusu studija:** Isti student može sudjelovati u razdobljima mobilnosti u ukupnom trajanju do 12 mjeseci[34] fizičke mobilnosti, što je maksimum po svakom ciklusu studija[35], bez obzira na broj i vrstu aktivnosti mobilnosti: ▪ za vrijeme prvog ciklusa studija (preddiplomski ili istovjetan studij), uključujući kratki stručni studij (5. i 6. razina EQF-a) ▪ za vrijeme drugog ciklusa studija (diplomski ili istovjetan studij – 7. razina EQF-a) i ▪ za vrijeme trećeg ciklusa kao doktorand (doktorska razina ili 8. razina EQF-a). Trajanje stručne prakse osoba koje su nedavno stekle kvalifikaciju ulazi u maksimalno razdoblje od 12 mjeseci ciklusa tijekom kojeg su se prijavile za stručnu praksu.
Mjesto provedbe aktivnosti	Studenti moraju obavljati aktivnost fizičke mobilnosti u zemlji sudionici programa ili partnerskoj zemlji u kojoj se ne nalazi organizacija pošiljateljica ni u kojoj je student smješten tijekom studija[36].

[34] Prethodno iskustvo u okviru programa Erasmus+ i/ili kao stipendist programa Erasmus Mundus ulazi u tih 12 mjeseci po ciklusu studija.
[35] Kad je riječ o studijskim programima koji imaju samo jedan ciklus, kao što je medicina, studenti mogu sudjelovati u mobilnosti do 24 mjeseca.
[36] U slučaju kampusa s ograncima koji ovise o matičnoj ustanovi i koji su obuhvaćeni istom Erasmus poveljom u visokom obrazovanju, zemlja u kojoj se nalazi matična ustanova smatra se zemljom pošiljateljicom. Stoga nije moguće organizirati mobilnosti između kampusa s ograncima i matične ustanove koji su obuhvaćeni istom Erasmus poveljom u visokom obrazovanju.

Prihvatljivi sudionici	Studenti registrirani na visokom učilištu i upisani na studij na kraju kojeg će steći priznatu diplomu ili neku drugu priznatu kvalifikaciju na tercijarnoj razini (do razine doktorata). U slučaju mobilnosti u okviru doktorskog studija sudionik mora biti na 8. razini EQF-a. Osobe koje su nedavno stekle kvalifikaciju u visokom obrazovanju mogu sudjelovati u mobilnosti u svrhu stručne prakse. Organizacija korisnica može odlučiti da neće sudjelovati u stručnoj praksi tih osoba. Njih mora odabrati visoko učilište na posljednjoj godini studija i oni moraju završiti stručnu praksu u inozemstvu u roku od godinu dana od stjecanja kvalifikacije[37].
Ostali kriteriji	Mobilnost studenata može se odvijati u bilo kojem studijskom području. Mobilnost studenata može biti razdoblje studiranja u kombinaciji s kratkom stručnom praksom (kraćom od 2 mjeseca) te se istodobno smatrati ukupnim razdobljem studiranja. Student, organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica moraju potpisati ugovor o učenju. Razdoblje studiranja u inozemstvu mora biti dio studentova studijskog programa na kraju kojeg stječe diplomu. Ako je moguće, stručna praksa trebala bi biti sastavni dio studentova studijskog programa. Pohađanje kolegija na visokom učilištu ne može se smatrati stručnom praksom (stažiranjem). U slučaju kombinirane mobilnosti studenata, aktivnosti mogu uključivati sudjelovanje u programima koji se nude u obliku kombiniranog učenja na bilo kojem partnerskom visokom učilištu, osposobljavanje i radne zadatke putem interneta ili sudjelovanje u kombiniranim intenzivnim programima.

[37] Za zemlje u kojima osobe koje steknu kvalifikaciju nakon toga moraju odslužiti obvezni vojni rok ili civilnu službu, razdoblje prihvatljivosti produljit će se u skladu s duljinom trajanja vojnog roka ili civilne službe.

Posebni kriteriji prihvatljivosti za mobilnost osoblja

Prihvatljive organizacije sudionice	▪ **Mobilnost osoblja u svrhu poučavanja:** Organizacija pošiljateljica mora biti: o visoko učilište iz zemlje sudionice programa kojemu je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju ili o u slučaju osoblja koje je pozvano da poučava na visokom učilištu: bilo koja javna ili privatna organizacija (kojoj nije dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju) u zemlji sudionici programa aktivna na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih, istraživanja i inovacija. Takva organizacija može npr. biti: – javno ili privatno, malo, srednje ili veliko poduzeće (uključujući socijalna poduzeća) – javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini – socijalni partner ili drugi predstavnik poslovnog sektora, uključujući gospodarske komore, obrtnička/stručna udruženja i sindikate – znanstveni institut – zaklada – škola/institut / obrazovni centar (na bilo kojoj razini, od predškolske do srednjoškolske, uključujući strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih) – neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija – tijelo koje pruža usluge profesionalnog usmjeravanja, stručnog savjetovanja i informiranja. Organizacija primateljica mora biti visoko učilište iz zemlje sudionice programa koje ima Erasmus povelju u visokom obrazovanju ili visoko učilište iz partnerske zemlje koje su priznala nadležna tijela i koje je prije početka mobilnosti potpisalo međuinstitucijski sporazum s partnerom iz zemlje sudionice programa. U slučaju gostujućeg osoblja iz poduzeća organizacija primateljica mora biti visoko učilište u zemlji sudionici programa. ▪ **Mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja:** Organizacija pošiljateljica mora biti visoko učilište u zemlji sudionici programa kojemu je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju. Organizacija primateljica mora biti: o visoko učilište iz zemlje sudionice programa koje ima Erasmus povelju u visokom obrazovanju ili visoko učilište iz partnerske zemlje koje su priznala nadležna tijela i koje je prije početka razdoblja mobilnosti potpisalo međuinstitucijske sporazume s partnerima iz zemlje sudionice programa ili o bilo koja javna ili privatna organizacija iz zemlje sudionice programa ili partnerske zemlje koja je aktivna na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih, istraživanja i inovacija.

Trajanje aktivnosti	**Mobilnost osoblja u svrhu poučavanja i osposobljavanja:** Od 2 dana do 2 mjeseca, ne uključujući vrijeme putovanja. U slučaju mobilnosti iz zemlje sudionice programa u partnerske zemlje aktivnost mora trajati od 5 dana do 2 mjeseca. U oba slučaja minimalan broj dana odnosi se na uzastopne dane. U slučaju **pozvanog osoblja iz poduzeća** minimalno trajanje iznosi 1 dan. Aktivnost poučavanja mora obuhvaćati najmanje 8 sati poučavanja tjedno (ili bilo koje kraće razdoblje boravka). Ako mobilnost traje dulje od jednog tjedna, najmanji broj sati nastave u nepunom tjednu mora biti proporcionalan trajanju tog tjedna. Iznimke su sljedeće: • ne postoji minimalni broj sati poučavanja za osoblje pozvano iz poduzeća • ako se aktivnost poučavanja kombinira s aktivnošću osposobljavanja tijekom istog razdoblja u inozemstvu, najmanji broj sati poučavanja tjedno (ili bilo koje kraće razdoblje boravka) smanjuje se na 4 sata.
Mjesto provedbe aktivnosti	Osoblje mora aktivnost fizičke mobilnosti obavljati u zemlji sudionici programa ili partnerskoj zemlji koja nije zemlja organizacije pošiljateljice ni zemlja boravišta osoblja.
Prihvatljivi sudionici	**Mobilnost osoblja u svrhu poučavanja:** • osoblje zaposleno na visokom učilištu u zemlji sudionici programa. ▪ osoblje iz poduzeća pozvano da poučava na visokom učilištu u zemlji sudionici programa iz bilo kojeg poduzeća koje posluje u zemlji sudionici programa, javne ili privatne organizacije (kojoj nije dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju) aktivne na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih, istraživanja i inovacija (uključujući zaposlene doktorande). **Mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja:** osoblje zaposleno na visokom učilištu u zemlji sudionici programa.
Ostali kriteriji	Mobilnost osoblja može biti razdoblje poučavanja u kombinaciji s razdobljem osposobljavanja te se istodobno smatrati ukupnim razdobljem poučavanja. Mobilnost u svrhu poučavanja ili osposobljavanja može se obaviti u više od jedne organizacije primateljice u istoj zemlji te se istodobno smatrati jednim razdobljem poučavanja ili osposobljavanja uz primjenu minimalnog trajanja boravka. Mobilnost u svrhu poučavanja može se odvijati u bilo kojem studijskom području. Mobilnost u svrhu poučavanja može uključivati pružanje osposobljavanja radi razvoja partnerskog visokog učilišta. Član osoblja, organizacija pošiljateljica i organizacija primateljica moraju potpisati ugovor o mobilnosti.

Kombinirani intenzivni programi

Riječ je o kratkim, intenzivnim programima u kojima se primjenjuju inovativni načini učenja i poučavanja, uključujući suradnju putem interneta. Programi mogu uključivati učenje usmjereno na konkretna pitanja, u kojem transnacionalni i transdisciplinarni timovi zajedno rade na njihovu rješavanju. To na primjer mogu biti pitanja povezana s UN-ovim ciljevima održivog razvoja ili druga društvena pitanja relevantna u određenim regijama, gradovima ili poduzećima. Program bi trebao imati dodanu vrijednost u usporedbi s postojećim kolegijima ili programima osposobljavanja koje pružaju visoka učilišta sudionici i može trajati više godina. Omogućavanjem novih i fleksibilnijih oblika mobilnosti u kojima se fizička mobilnost kombinira s virtualnim elementom, kombinirani intenzivni programi imaju za cilj obuhvatiti sve vrste studenata iz svih sredina, studijskih područja i ciklusa.

Skupine visokih učilišta imat će priliku organizirati kratke kombinirane intenzivne programe učenja, poučavanja i osposobljavanja za studente i osoblje. Tijekom tih kombiniranih intenzivnih programa skupine studenata ili članova osoblja obavljaju kratkoročnu fizičku mobilnost u inozemstvu u kombinaciji s obveznom virtualnom komponentom, koja omogućuje suradničko učenje i timski rad putem interneta. Virtualna komponenta mora okupiti sudionike putem interneta kako bi zajednički i istodobno radili na posebnim zadacima koji su integrirani u kombinirani intenzivni program i ubrajaju se u ukupne ishode učenja.

Uz to, kombinirani intenzivni programi mogu biti otvoreni za studente i osoblje visokih učilišta izvan partnerstva. Ti programi jačaju kapacitete za razvoj i uvođenje inovativne prakse poučavanja i učenja u visokim učilištima sudionicima.

POSEBNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI ZA KOMBINIRANE INTENZIVNE PROGRAME

Prihvatljive organizacije sudionice	Kombinirani intenzivni program moraju razviti i uvesti najmanje 3 visoka učilišta kojima je dodijeljena Povelja Erasmus za visoko obrazovanje i koja se nalaze u najmanje 3 zemlje sudionice programa. Sudjelovati može i bilo koje drugo visoko učilište ili organizacija koja se nalazi u zemlji sudionici programa. Visoka učilišta iz partnerskih zemalja mogu sudjelovati i slati sudionike o vlastitom trošku. Sudionici iz partnerskih zemalja ne uračunavaju se u minimalne zahtjeve. Organizacija koordinatorica mora biti visoko učilište kojemu je dodijeljena Povelja Erasmus za visoko obrazovanje. To visoko učilište je ili prijavitelj ili član konzorcija za mobilnost koji se prijavljuje. Organizacija koja šalje/prima studente i osoblje kako bi sudjelovali u kombiniranim intenzivnim programima mora biti visoko učilište iz zemlje sudionice programa kojemu je dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju. U slučaju nastavnog osoblja i predavača koji su uključeni u održavanje programa, to može biti bilo koja organizacija iz zemlje sudionice programa (vidjeti prihvatljive sudionike).
Trajanje aktivnosti	Fizička mobilnost od 5 do 30 dana trajanja programa. Nisu utvrđeni kriteriji prihvatljivosti za trajanje virtualne komponente, ali kombinirana virtualna i fizička mobilnost moraju studentima donositi najmanje 3 ECTS boda.
Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnost uz fizičku prisutnost može se odvijati na visokom učilištu primatelju ili na bilo kojem drugom mjestu u zemlji visokog učilišta primatelja.

Prihvatljivi sudionici	**Studenti:** Studenti registrirani na visokom učilištu i upisani na studij na kraju kojeg će steći priznatu diplomu ili neku drugu priznatu kvalifikaciju na tercijarnoj razini (do razine doktorata). **Osoblje:** osoblje zaposleno na visokom učilištu u zemlji sudionici programa. **Nastavno osoblje i predavači koji sudjeluju u održavanju programa:** • osoblje zaposleno na visokom učilištu u zemlji sudionici programa. ▪ osoblje iz poduzeća pozvano da poučava na visokom učilištu u zemlji sudionici programa iz bilo kojeg poduzeća koje posluje u zemlji sudionici programa, javne ili privatne organizacije (kojoj nije dodijeljena Erasmus povelja u visokom obrazovanju) aktivne na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih, istraživanja i inovacija (uključujući zaposlene doktorande).
Ostali kriteriji	Kombinirani intenzivni programi za studente i osoblje moraju se sastojati od kratkoročne fizičke mobilnosti u inozemstvu u kombinaciji s obveznom virtualnom komponentom, koja omogućuje suradničko učenje i timski rad putem interneta. Virtualna komponenta mora okupiti sudionike putem interneta kako bi zajednički i istodobno radili na posebnim zadacima koji su integrirani u kombinirani intenzivni program i ubrajaju se u ukupne ishode učenja. Kombinirani intenzivni programi moraju studentima donositi najmanje 3 ECTS boda. Kombinirani intenzivni program mora imati najmanje 15 sudionika (ne uključujući nastavno osoblje i predavače koji sudjeluju u održavanju programa) da bi bio prihvatljiv za financiranje. Pojedinačnu potporu i, ako je primjenjiva, potporu za putovanje sudionicima u aktivnosti uz fizičku prisutnost pruža organizacija pošiljateljica (i visoko učilište primatelj u slučaju pozvanog osoblja iz poduzeća).

KRITERIJI ZA DODJELU

Budući da nema kvalitativnog ocjenjivanja (kvaliteta je već ocijenjena u fazi prijave za Erasmus povelju u visokom obrazovanju ili pri odabiru akreditacije za konzorcij za mobilnost), nema ni kriterija za dodjelu.

Nakon provjere prihvatljivosti sredstva će se dodijeliti svakom prihvatljivom zahtjevu za bespovratna sredstva.

Maksimalan iznos bespovratnih sredstava koja se dodjeljuju ovisit će o nizu elemenata:

- broju mobilnosti za koje se podnosi zahtjev
- prijašnjem broju razdoblja mobilnosti, kvaliteti provedbe aktivnosti i kvaliteti financijskog upravljanja prijavitelja ako je prethodnih godina dobio sličnu potporu
- broju kombiniranih intenzivnih programa za koje se podnosi zahtjev
- ukupnim nacionalnim proračunskim sredstvima dodijeljenima za aktivnost mobilnosti.

ERASMUS AKREDITACIJA ZA KONZORCIJE ZA MOBILNOST U VISOKOM OBRAZOVANJU

Organizacija iz zemlje sudionice programa koja u ime konzorcija za mobilnost podnosi zahtjev za bespovratna sredstva programa Erasmus+ mora imati valjanu akreditaciju za konzorcij za mobilnost u visokom obrazovanju. Tu akreditaciju

dodjeljuje ista nacionalna agencija koja ocjenjuje zahtjev za financiranje projekta mobilnosti u visokom obrazovanju. Prijava za akreditaciju i zahtjev za bespovratna sredstva za projekte mobilnosti mogu se podnijeti pod istim pozivom. Međutim, bespovratna sredstva za projekte mobilnosti dodjeljuju se samo onim visokim učilištima i organizacijama koji uspješno prođu postupak akreditacije. Za dobivanje akreditacije za konzorcij potrebno je ispuniti sljedeće uvjete:

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije sudionice	Konzorcij za mobilnost u visokom obrazovanju može se sastojati od sljedećih organizacija sudionica: ▪ visokih učilišta koja imaju valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju ▪ bilo koje javne ili privatne organizacije aktivne na tržištu rada ili u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih. Svaka organizacija sudionica mora imati poslovni nastan u istoj zemlji sudionici programa.
Tko se može prijaviti?	Svaka prihvatljiva organizacija sudionica može biti koordinator i prijaviti se u ime svih organizacija uključenih u konzorcij.
Broj organizacija sudionica	Konzorcij za mobilnost mora se sastojati od najmanje tri prihvatljive organizacije sudionice, uključujući dva visoka učilišta pošiljatelja. Sve organizacije članice konzorcija za mobilnost moraju biti navedene u trenutku prijave za akreditaciju za konzorcij.
Trajanje akreditacije za konzorcij	Tijekom cijelog trajanja programa.
Gdje se treba prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima poslovni nastan.
Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **11. svibnja u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju 1. rujna iste godine ili narednih godina**.
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.

Kriteriji za dodjelu
Prijave za akreditaciju ocjenjuje se na temelju sljedećih kriterija:

Relevantnost konzorcija **(najviše 30 bodova)**	▪ Relevantnost prijedloga za: - ciljeve aktivnosti - potrebe i ciljeve organizacija koje sudjeluju u konzorciju i pojedinih sudionika. ▪ Primjerenost prijedloga za: - ostvarivanje visokokvalitetnih ishoda učenja za sudionike - jačanje kapaciteta i međunarodnog dosega organizacija koje sudjeluju u konzorciju - ostvarivanje dodane vrijednosti na razini EU-a rezultatima koji se ne bi mogli postići kad bi svako visoko učilište zasebno provodilo aktivnosti.

Kvaliteta sastava konzorcija i sporazuma o suradnji **(najviše 20 bodova)**	▪ Mjera u kojoj: - konzorcij ima odgovarajući sastav visokih učilišta pošiljatelja, ako je relevantno s komplementarnim organizacijama sudionicama iz drugih socioekonomskih sektora s potrebnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješno ostvarivanje svih aspekata projekta - koordinator konzorcija ima prethodno iskustvo u upravljanju konzorcijem ili sličnom vrstom projekta - podjela uloga, odgovornosti i zadaća/resursa jasna je i pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica - zadaće/resursi objedinjuju se i dijele - jasne su odgovornosti u pogledu upravljanja ugovorima i financijama - konzorcij u aktivnosti uključuje nove sudionike i organizacije s manje iskustva.
Kvaliteta plana i provedbe aktivnosti konzorcija **(najviše 20 bodova)**	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza projekta mobilnosti (priprema, provedba aktivnosti mobilnosti i prateće aktivnosti) ▪ Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i pružanja potpore (npr. pronalaženje organizacija primateljica, spajanje, informiranje, jezična i međukulturna potpora, praćenje) ▪ Kvaliteta suradnje, koordinacije i komunikacije među organizacijama sudionicama te s drugim relevantnim dionicima ▪ Ako je relevantno, kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika te dosljedna primjena europskih instrumenata za transparentnost i priznavanje ▪ Ako je primjenjivo, primjerenost mjera za odabir sudionika u aktivnostima mobilnosti i za poticanje osoba s manje mogućnosti na sudjelovanje u aktivnostima mobilnosti.
Učinak i diseminacija **(najviše 30 bodova)**	▪ Kvaliteta mjera za ocjenjivanje ishoda aktivnosti koje predvodi konzorcij ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice tijekom i nakon završetka projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na institucijskoj, lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili međunarodnoj razini ▪ Primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda aktivnosti koje predvodi konzorcij unutar i izvan organizacija sudionica i partnera.

Da bi bili odabrani za akreditaciju, prijedlozi moraju dobiti ukupno najmanje 60 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova za svaki kriterij za dodjelu.

A) PRAVILA FINANCIRANJA KOJA SE PRIMJENJUJU NA SVE AKTIVNOSTI MOBILNOSTI U VISOKOM OBRAZOVANJU

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti (osim putnih i životnih troškova sudionika). **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika u mobilnosti.	Do 100. sudionika: 400 EUR po sudioniku, a nakon 100. sudionika: 230 EUR po dodatnom sudioniku
Potpora za uključivost	Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti kojima je potrebna dodatna potpora na temelju stvarnih troškova. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika s manje mogućnosti koji dobivaju dodatnu potporu na temelju stvarnih troškova u okviru kategorije potpore za uključivost.	100 EUR po sudioniku
	Dodatni troškovi izravno povezani sa sudionicima s manje mogućnosti koji se ne mogu pokriti dodatkom za pojedinačnu potporu za sudionike s manje mogućnosti. Ti troškovi prije svega služe pokrivanju dodatne financijske potpore sudionicima s fizičkim, mentalnim ili zdravstvenim poteškoćama koja im je potrebna da bi mogli sudjelovati u mobilnosti i pripremnim posjetima te osobama u pratnji (uključujući putne i životne troškove, ako su opravdani i ako nisu obuhvaćeni proračunskim kategorijama „potpora za putovanje" i „pojedinačna potpora" za te sudionike). **Mehanizam financiranja**: stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	100 % prihvatljivih troškova

Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Visoki putni troškovi sudionika. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	**Troškovi financijskog jamstva:** 80 % prihvatljivih troškova **Visoki putni troškovi:** 80 % prihvatljivih putnih troškova

Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu za korisnika (visoka učilišta ili konzorciji)

Bespovratna sredstva za organizacijsku potporu doprinos su troškovima ustanova povezanima s aktivnostima pružanja potpore za mobilnost studenata i osoblja (koji dolaze iz inozemstva i odlaze u inozemstvo) radi njihova usklađivanja s Erasmus poveljom u visokom obrazovanju u zemljama sudionicama programa te s njezinim načelima koja su uključena u međuinstitucijske sporazume između ustanova iz partnerskih zemalja. Na primjer:

- organizacijska rješenja s partnerskim ustanovama, uključujući posjete potencijalnim partnerima, radi dogovora o uvjetima međuinstitucijskih sporazuma za odabir, pripremu, primanje i integraciju sudionika u mobilnosti i za ažuriranje tih međuinstitucijskih sporazuma
- osiguravanje ažuriranih kataloga kolegija za međunarodne studente
- pružanje informacija i pomoći studentima i osoblju
- odabir studenata i osoblja
- priprema ugovora o učenju kako bi se osiguralo potpuno priznavanje obrazovnih sastavnica studenata; priprema i priznavanje ugovora o mobilnosti za osoblje
- jezična i međukulturna priprema za dolazne i odlazne studente i osoblje koja dopunjava mrežnu jezičnu potporu programa Erasmus+
- olakšavanje integracije dolaznih sudionika u mobilnosti na visokom učilištu
- osiguravanje učinkovitih rješenja za mentorstvo i nadzor sudionika u mobilnosti
- posebni mehanizmi za osiguravanje kvalitete stručne prakse (stažiranja) studenata u poduzećima/organizacijama koji ih primaju
- osiguravanje priznavanja obrazovnih sastavnica i povezanih bodova, izdavanje prijepisa ocjena i dopunskih isprava o studiju
- potpora za ponovnu integraciju sudionika u mobilnosti i nadogradnju njihovih novostečenih kompetencija u korist visokog učilišta i kolega
- provedba inicijative za uvođenje europske studentske iskaznice (digitalizacija upravljanja mobilnošću)
- promicanje ekološki prihvatljivih načina mobilnosti i ekologizacije administrativnih postupaka
- promicanje i upravljanje sudjelovanjem osoba s manje mogućnosti
- utvrđivanje i promicanje aktivnosti građanskog angažmana i praćenje sudjelovanja u takvim aktivnostima
- promicanje i upravljanje kombiniranom i/ili međunarodnom mobilnošću.

Visoka učilišta obvezuju se poštovati sva načela Povelje kako bi osigurale visokokvalitetnu mobilnost, uključujući sljedeća: „osigurati da su odlazni sudionici u programu mobilnosti dobro pripremljeni za svoje aktivnosti u inozemstvu, uključujući kombiniranu mobilnost, provedbom aktivnosti za postizanje potrebne razine jezične i međukulturne kompetencije" i „pružiti odgovarajuću jezičnu potporu dolaznim sudionicima u programu mobilnosti". Za to se mogu iskoristiti postojeće mogućnosti za učenje jezika u tim ustanovama. Visoka učilišta koja mogu ponuditi visokokvalitetnu mobilnost studenata i osoblja, uključujući jezičnu potporu, uz manji trošak (ili raspolažu financijskim sredstvima iz drugih izvora, osim sredstava EU-a) moći će dio bespovratnih sredstava za organizacijsku potporu namijeniti za financiranje više aktivnosti mobilnosti. Koliko će pritom biti fleksibilnosti utvrđuje se ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava.

Korisnike će u svakom slučaju ugovor obvezivati na pružanje kvalitetnih usluga, što će pratiti i provjeravati nacionalne agencije, uzimajući pritom u obzir i izvješća studenata i osoblja koji sudjeluju, koja su izravno dostupna nacionalnim agencijama i Komisiji.

Iznos bespovratnih sredstava za organizacijsku potporu računa se prema broju svih odlaznih sudionika koji primaju potporu (uključujući sudionike koji ne primaju bespovratna sredstva iz fondova EU-a za program Erasmus+ tijekom cijelog razdoblja mobilnosti – vidjeti u nastavku) i osoblja koje dolazi iz poduzeća i poučava na visokim učilištima koja su korisnici ili članovi konzorcija za mobilnost. Sudionici koji ne primaju bespovratna sredstva iz fondova EU-a za program Erasmus+ tijekom cijelog razdoblja mobilnosti smatraju se sudionicima u mobilnosti koji dobivaju potporu jer koriste prednosti okvira za mobilnost i organizacijskih aktivnosti. Organizacijska potpora stoga se isplaćuje i za te sudionike.

Kad je riječ o konzorcijima za mobilnost, ta se bespovratna sredstva mogu razdijeliti među svim članovima u skladu s pravilima koja su međusobno dogovorili.

Sudionici u mobilnosti bez financijske potpore (*zero-grant*) iz fondova EU-a za program Erasmus+

Studenti i osoblje bez financijske potpore iz fondova EU-a za program Erasmus+ sudionici su u mobilnosti koji ne primaju bespovratna sredstva EU-a iz programa Erasmus+ za putne i životne troškove, ali inače ispunjavaju sve kriterije za mobilnost studenata i osoblja i koriste sve prednosti sudjelovanja u programu Erasmus+. Oni mogu primati bespovratna sredstva iz fondova EU-a izvan okvira programa Erasmus+ (npr. iz ESF-a) ili nacionalna, regionalna ili druga bespovratna sredstva za pokrivanje troškova mobilnosti. Broj sudionika u mobilnosti bez financijske potpore iz fondova EU-a za program Erasmus+ tijekom cijelog razdoblja mobilnosti uzima se u obzir u statistikama za pokazatelj uspješnosti za raspodjelu proračuna EU-a među zemljama.

Potpora za uključivost

Osoba s manje mogućnosti potencijalni je sudionik čije je osobno, fizičko, mentalno ili zdravstveno stanje takvo da njegovo sudjelovanje u projektu / aktivnosti mobilnosti ne bi bilo moguće bez dodatne financijske ili druge vrste potpore. Visoka učilišta koja su odabrala studente i/ili osoblje s manje mogućnosti mogu zatražiti dodatna bespovratna sredstva od nacionalne agencije za pokrivanje dodatnih troškova njihova sudjelovanja u aktivnostima mobilnosti. Za sudionike s manje mogućnosti, posebno za one s fizičkim, psihičkim ili zdravstvenim poteškoćama, potpora u obliku bespovratnih sredstava stoga može biti viša od maksimalnih pojedinačnih iznosa bespovratnih sredstava navedenih u nastavku. Visoka učilišta na svojim će internetskim stranicama opisati kako studenti i osoblje s manje mogućnosti mogu zatražiti i obrazložiti takva dodatna bespovratna sredstva.

Dodatna financijska sredstva za studente i osoblje s manje mogućnosti mogu se osigurati i iz drugih izvora na lokalnoj, regionalnoj i/ili nacionalnoj razini.

Osobe u pratnji studenata i osoblja s manje mogućnosti imaju pravo na doprinos na temelju stvarnih troškova.

Potpisivanjem Erasmus povelje u visokom obrazovanju visoka učilišta obvezuju se da će osigurati jednak pristup i mogućnosti svim sudionicima. Stoga studenti i osoblje s manje mogućnosti mogu iskoristiti potporu koju ustanova primateljica nudi lokalnim studentima i osoblju.

Izvanredni troškovi za skupa putovanja

Samo sudionici programa mobilnosti koji imaju pravo na potporu za putovanje mogu zatražiti naknadu za izvanredne troškove za skupa putovanja.

Korisnici projekata mobilnosti moći će zatražiti financijsku potporu za visoke putne troškove sudionika pod naslovom proračuna „izvanredni troškovi” (80 % ukupnih prihvatljivih troškova). Ta mogućnost bit će dostupna ako korisnici mogu

dokazati da prema pravilima financiranja (na temelju jediničnih troškova utvrđenih s obzirom na raspon udaljenosti) nije pokriveno najmanje 70 % putnih troškova sudionika. Ako se dodijele, izvanredni troškovi za skupa putovanja zamjenjuju potporu za putovanje.

Drugi izvori financiranja

Studenti i osoblje mogu uz bespovratna sredstva EU-a u okviru programa Erasmus+ ili umjesto njih (sudionici u mobilnosti bez financijske potpore iz fondova EU-a) dobivati regionalna, nacionalna ili druga bespovratna sredstva kojima ne upravlja nacionalna agencija (nego npr. ministarstvo ili regionalna tijela). Bespovratna sredstva EU-a u okviru programa Erasmus+ mogu zamijeniti i druga sredstva iz proračuna EU-a (npr. iz ESF-a). Na takva bespovratna sredstva iz drugih izvora financiranja osim proračuna EU-a ne primjenjuju se iznosi ni gornje i donje granice navedene u ovom Vodiču.

B) Bespovratna sredstva za mobilnost studenata

Pojedinačna potpora za fizičku mobilnost

Studenti mogu dobiti bespovratna sredstva za pojedinačnu potporu kao doprinos za dodatne putne i životne troškove povezane s njihovim razdobljem studiranja ili stručne prakse u inozemstvu.

Za mobilnost između zemalja sudionica programa i u partnerske zemlje iz regija 5 i 14 mjesečne iznose odredit će nacionalne agencije u dogovoru s nacionalnim tijelima i/ili visokim učilištima na temelju objektivnih i transparentnih kriterija koji su opisani u nastavku. Točni iznosi bit će objavljeni na internetskim stranicama nacionalnih agencija i visokih učilišta.

Zemlje sudionice programa i partnerske zemlje iz regija 5 i 14[38] podijeljene su u sljedeće tri skupine:

1. skupina Zemlje s višim troškovima života	Danska, Finska, Island, Irska, Lihtenštajn, Luksemburg, Norveška, Švedska Partnerske zemlje iz regije 14.
2. skupina Zemlje sa srednjim troškovima života	Austrija, Belgija, Cipar, Francuska, Njemačka, Grčka, Italija, Malta, Nizozemska, Portugal, Španjolska Partnerske zemlje iz regije 5.
3. skupina Zemlje s nižim troškovima života	Bugarska, Hrvatska, Češka, Estonija, Mađarska, Latvija, Litva, Poljska, Rumunjska, Srbija, Slovačka, Slovenija, Sjeverna Makedonija, Turska

Bespovratna sredstva EU-a za pojedinačnu potporu u okviru programa Erasmus+ ovisit će o smjeru mobilnosti između zemlje pošiljateljice i zemlje primateljice studenta, kako je navedeno u nastavku:

[38] Partnerske zemlje iz regija 5 i 14 samo su zemlje primateljice.

- mobilnost prema zemlji sa sličnim troškovima života: studenti će primiti bespovratna sredstva EU-a u srednjem rasponu
- mobilnost prema zemlji s višim troškovima života: studenti će primiti bespovratna sredstva EU-a u višem rasponu
- mobilnost prema zemlji s nižim troškovima života: studenti će primiti bespovratna sredstva EU-a u nižem rasponu.

Nacionalne agencije utvrđuju te iznose u sljedećim rasponima:

- **srednji raspon bespovratnih sredstva EU-a:** srednji iznos, od 260 do 540 EUR mjesečno, primjenjuje se na aktivnosti mobilnosti prema zemlji sa sličnim troškovima života: a) iz 1. skupine u 1. skupinu, b) iz 2. skupine u 2. skupinu i c) iz 3. skupine u 3. skupinu

- **viši raspon bespovratnih sredstava EU-a**: odgovara srednjem rasponu koji primjenjuje nacionalna agencija uvećanom za najmanje 50 EUR i iznosi od 310 do 600 EUR mjesečno. Primjenjuje se na aktivnosti mobilnosti prema zemlji s višim troškovima života: a) iz zemalja 2. skupine u zemlje 1. skupine i b) iz zemalja 3. skupine u zemlje 1. i 2. skupine

- **niži raspon bespovratnih sredstava EU-a:** odgovara srednjem rasponu koji primjenjuje nacionalna agencija umanjenom za najmanje 50 EUR te iznosi od 200 do 490 EUR mjesečno. Primjenjuje se na aktivnosti mobilnosti prema zemlji s nižim troškovima života: a) iz zemalja 1. skupine u zemlje 2. i 3. skupine i b) iz zemalja 2. skupine u zemlje 3. skupine.

Pri određivanju iznosa potpore za korisnike u njihovoj zemlji nacionalne agencije uzimaju u obzir dva kriterija:

- dostupnost i visinu potpore iz drugih izvora sufinanciranja iz privatnih ili javnih tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini kao dopune bespovratnim sredstvima EU-a
- opću razinu potražnje za potporom studenata koji planiraju studirati ili se osposobljavati u inozemstvu.

Za aktivnosti mobilnosti među zemljama sudionicama programa i u partnerske zemlje iz regija 5 i 14 nacionalne agencije mogu svojim visokim učilištima omogućiti fleksibilnost utvrđivanjem raspona umjesto iznosa na nacionalnoj razini. To bi se trebalo raditi samo iz opravdanih razloga, na primjer u zemljama u kojima je sufinanciranje dostupno na regionalnoj ili institucijskoj razini.

Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti – dodatak za pojedinačnu potporu

Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti dobivaju dodatak za pojedinačnu potporu u okviru bespovratnih sredstava EU-a iz programa Erasmus+ u iznosu od 250 EUR mjesečno. Kriterije na nacionalnoj razini primjenjuju i određuju nacionalne agencije u dogovoru s nacionalnim tijelima.

Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale na stručnoj praksi – dodatak za pojedinačnu potporu

Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale na stručnoj praksi dobit će dodatak za pojedinačnu potporu u okviru bespovratnih sredstava EU-a iz programa Erasmus+ u iznosu od 150 EUR mjesečno. Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti koje su na stručnoj praksi imaju pravo na dodatak za studente i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti i dodatak za stručnu praksu.

Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale iz najudaljenijih regija i prekomorskih zemalja i područja

S obzirom na ograničenja zbog udaljenosti od drugih zemalja sudionica programa i razinu gospodarskog razvoja studenti i osobe koje su nedavno diplomirale na visokim učilištima u najudaljenijim regijama država članica EU-a te u

prekomorskim zemljama i područjima pridruženima državama članicama EU-a dobit će više iznose za pojedinačnu potporu:

Iz	U	Iznos
najudaljenijih regija i prekomorskih zemalja i područja	zemlje sudionice programa i partnerske zemlje iz regija 5 i 14	700 EUR mjesečno

U ovom slučaju ne primjenjuju se dodaci za studente i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti za stručnu praksu.

Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale koji sudjeluju u mobilnosti iz zemalja sudionica programa u partnerske zemlje („međunarodna mobilnost")

Osnovni iznos za pojedinačnu potporu određen je na sljedeći način:

Iz	U	Iznos
zemalja sudionica programa	partnerske zemlje iz regija 1 – 4 i 6 – 13	700 EUR mjesečno
zemalja sudionica programa	partnerske zemlje iz regija 5 i 14	kako je prethodno opisano u odjeljku „Bespovratna sredstva za mobilnost studenata – pojedinačna potpora za fizičku mobilnost"

U ovom slučaju primjenjuje se dodatak za studente i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti.

Dodatni iznos za stručnu praksu neće se primjenjivati u slučaju mobilnosti u partnerske zemlje iz regija 1 – 4 i 6 – 13.

U zemlje sudionice programa uključene su najudaljenije regije i prekomorske zemlje i područja.

Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale koji sudjeluju u kratkoročnoj fizičkoj mobilnosti (kombinirana mobilnost i kratkoročna mobilnost u okviru doktorskog studija)

Osnovni iznosi pojedinačne potpore određeni su na sljedeći način:

Trajanje aktivnosti uz fizičku prisutnost	Iznos (bilo koja zemlja sudionica programa ili partnerska zemlja)
do 14. dana aktivnosti	70 EUR po danu
od 15. do 30. dana aktivnosti	50 EUR po danu

Pojedinačna potpora može obuhvaćati i jedan dan putovanja prije aktivnosti i jedan dan putovanja nakon aktivnosti.

Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti – dodatak za pojedinačnu potporu za kratkoročnu fizičku mobilnost

Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti dobivaju dodatak za pojedinačnu potporu u obliku bespovratnih sredstava EU-a u okviru programa Erasmus+ u iznosu od 100 EUR za razdoblje aktivnosti fizičke mobilnosti u trajanju od 5 do 14 dana i 150 EUR za takvo razdoblje u trajanju od 15 do 30 dana. Kriterije na nacionalnoj razini primjenjuju i određuju nacionalne agencije u dogovoru s nacionalnim tijelima.

U ovom slučaju ne primjenjuje se dodatak za stručnu praksu.

U zemlje sudionice programa uključene su najudaljenije regije i prekomorske zemlje i područja.

Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale i ne primaju potporu za putovanje – dodatak za pojedinačnu potporu za zeleno putovanje

Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale i koji ne prime potporu za putovanje mogu se odlučiti za zeleno putovanje. U tom će slučaju primiti jednokratni doprinos u iznosu od 50 EUR kao dodatni iznos za pojedinačnu potporu i do 4 dana dodatne pojedinačne potpore za pokrivanje dana putovanja za povratno putovanje, ako je relevantno.

Potpora za putovanje

Sljedeći sudionici mogu primiti niže navedene iznose potpore za putovanje kako bi lakše pokrili putne troškove:

- studenti i osobe koje su nedavno diplomirale na visokim učilištima u najudaljenijim regijama država članica EU-a, Cipra, Islanda, Malte i prekomorskih zemalja i područja pridruženih državama članicama EU-a i koji odlaze u zemlje sudionice programa ili partnerske zemlje iz regija 5 ili 14
- studenti i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti koji sudjeluju u kratkoročnoj mobilnosti i
- studenti i osobe koje su nedavno diplomirale koji odlaze u partnerske zemlje osim onih iz regija 5 i 14.

Udaljenost[39]	**U slučaju standardnog putovanja**	**U slučaju zelenog putovanja**
od 10 do 99 km	23 EUR po sudioniku	
od 100 do 499 km	180 EUR po sudioniku	210 EUR po sudioniku
od 500 do 1999 km	275 EUR po sudioniku	320 EUR po sudioniku
od 2000 do 2999 km	360 EUR po sudioniku	410 EUR po sudioniku

[39] Na temelju udaljenosti po sudioniku. Udaljenost se mora izračunati kalkulatorom udaljenosti koji podupire Europska komisija (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr). Za računanje iznosa bespovratnih sredstava EU-a za troškove povratnog putovanja uzima se duljina putovanja u jednom smjeru.

od 3000 do 3999 km	530 EUR po sudioniku	610 EUR po sudioniku
od 4000 do 7999 km	820 EUR po sudioniku	
8000 km ili više	1500 EUR po sudioniku	

Studenti i osobe koje su nedavno diplomirale koji se odluče za zeleno putovanje dobit će do četiri dana dodatne pojedinačne potpore kako bi pokrili dane putovanja za povratno putovanje, ako je relevantno.

U slučaju mobilnosti iz zemalja sudionica programa u partnerske zemlje, osim regija 5 i 14, studenti i osobe koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti moraju dobiti potporu za putovanje. Korisnici mogu odlučiti da neće pružati potporu za putovanje svim ostalim studentima i osobama koje su nedavno diplomirale koji sudjeluju u mobilnosti iz zemalja sudionica programa u partnerske zemlje, osim za regije 5 i 14.

C) BESPOVRATNA SREDSTVA ZA MOBILNOST OSOBLJA

Osoblje će dobiti bespovratna sredstva EU-a za pokrivanje putnih i životnih troškova dok su u inozemstvu na sljedeći način:

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila</th><th colspan="3">Iznos</th></tr>
<tr><td rowspan="8">Potpora za putovanje</td><td rowspan="8">Doprinos za putne troškove sudionika od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti putovanja po sudioniku. Prijavitelj mora navesti udaljenost od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost[40] uz pomoć kalkulatora udaljenosti koji podupire Europska komisija[41].</td><td>Udaljenost</td><td>Standardno putovanje</td><td>Zeleno putovanje</td></tr>
<tr><td>0 – 99 km</td><td>23 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>100 – 499 km</td><td>180 EUR</td><td>210 EUR</td></tr>
<tr><td>500 – 1999 km</td><td>275 EUR</td><td>320 EUR</td></tr>
<tr><td>2000 – 2999 km</td><td>360 EUR</td><td>410 EUR</td></tr>
<tr><td>3000 – 3999 km</td><td>530 EUR</td><td>610 EUR</td></tr>
<tr><td>4000 – 7999 km</td><td>820 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>8000 km ili više</td><td>1500 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>Pojedinačna potpora</td><td>Troškovi izravno povezani sa životnim troškovima sudionika tijekom aktivnosti.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju trajanja boravka po sudioniku (ako je potrebno uključujući i jedan dan putovanja prije početka aktivnosti i jedan dan putovanja nakon završetka aktivnosti.

Osoblje koje se odluči za zeleno putovanje dobit će do četiri dana dodatne pojedinačne potpore kako bi pokrili dane putovanja za povratno putovanje, ako je relevantno.</td><td colspan="3">do 14. dana aktivnosti: tablica A1.1, po danu po sudioniku

od 15. do 60. dana aktivnosti: 70 % iznosa iz tablice A1.1, po danu po sudioniku</td></tr>
</table>

[40] Na primjer, ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti koja se provodi u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

[41] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

Tablica A – Pojedinačna potpora (iznosi u eurima po danu)

Iznosi ovise o zemlji primateljici. Određivat će se u okviru raspona navedenih u tablici u nastavku. Pri određivanju iznosa potpore za korisnike u njihovoj zemlji nacionalne agencije u dogovoru s nacionalnim tijelima uzimaju u obzir dva kriterija:

- dostupnost i visinu potpore iz drugih izvora sufinanciranja iz privatnih ili javnih tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini kao dopune bespovratnim sredstvima EU-a
- opću razinu potražnje za potporom osoblja koje planira poučavati ili se osposobljavati u inozemstvu.

Isti postotak u okviru raspona treba se primijeniti na sve odredišne zemlje. Nije moguće dodijeliti isti iznos za sve odredišne zemlje.

Zemlja primateljica	**Osoblje iz zemalja sudionica programa**
	Min. – maks. (po danu)
	A1.1
Norveška, Danska, Luksemburg, Island, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn **Partnerske zemlje iz regije 14**	80 – 180
Nizozemska, Austrija, Belgija, Francuska, Njemačka, Italija, Španjolska, Cipar, Grčka, Malta, Portugal **Partnerske zemlje iz regije 5**	70 – 160
Slovenija, Estonija, Latvija, Hrvatska, Slovačka, Češka, Litva, Turska, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Bugarska, Republika Sjeverna Makedonija, Srbija	60 – 140
Partnerske zemlje iz regija 1 – 4 i 6 – 13	180

Za aktivnosti mobilnosti među zemljama sudionicama programa i u partnerske zemlje iz regija 5 i 14 nacionalne agencije mogu svojim visokim učilištima omogućiti fleksibilnost utvrđivanjem raspona umjesto iznosa na nacionalnoj razini. To bi se trebalo raditi samo iz opravdanih razloga, na primjer u zemljama u kojima je sufinanciranje dostupno na regionalnoj ili institucijskoj razini. Točni iznosi bit će objavljeni na internetskim stranicama svake nacionalne agencije i visokog učilišta.

D) VISINA FINANCIJSKE POTPORE ZA STUDENTE I OSOBLJE KOJU ODREĐUJU VISOKA UČILIŠTA I KONZORCIJI ZA MOBILNOST

Od visokih učilišta i konzorcija za mobilnost u svakom će se slučaju tražiti da poštuju sljedeća načela i kriterije pri određivanju i/ili primjeni iznosa EU-a u svojoj ustanovi.

- Nakon što učilišta/konzorciji odrede iznose, oni ostaju isti tijekom cijelog trajanja projekta mobilnosti. Nije moguće smanjiti niti povećati iznos bespovratnih sredstava unutar istog projekta.
- Iznosi moraju biti određeni i/ili primijenjeni na objektivan i transparentan način, uzimajući u obzir sva prethodno opisana načela i metodologiju (tj. uzimajući u obzir smjer mobilnosti i dodatno posebno financiranje).
- Isti iznos bespovratnih sredstava mora se dodijeliti svim studentima koji odlaze u istu skupinu zemalja za istu vrstu mobilnosti – studiranje ili stručnu praksu (osim studentima i osobama koje su nedavno diplomirale s manje mogućnosti ili iz najudaljenijih zemalja sudionica programa, regija i prekomorskih zemalja i područja).

E) KOMBINIRANI INTENZIVNI PROGRAMI

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s organizacijom intenzivnih programa (osim putnih i životnih troškova sudionika). **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika u mobilnosti, ne uzimajući u obzir nastavnike / predavače koji sudjeluju u održavanju programa. Visoko učilište koordinator prijavljuje se za organizacijsku potporu u ime skupine ustanova koje zajednički organiziraju kombinirani intenzivni program.	400 EUR po sudioniku, uz najmanje 15 sudionika i najviše 20 sudionika koji primaju potporu.

ERASMUS AKREDITACIJA U PODRUČJU STRUKOVNOG OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA, ODGOJA I OPĆEG OBRAZOVANJA TE OBRAZOVANJA ODRASLIH

Erasmus akreditacija organizacijama u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja te obrazovanja odraslih omogućuje da se uključe u prekograničnu razmjenu i suradnju. Dodjelom Erasmus akreditacije potvrđuje se da je prijavitelj izradio plan za provedbu visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u okviru razvoja svoje organizacije. Taj je plan ključan dio prijave za Erasmus akreditaciju, a naziva se Erasmus plan.

Prijavitelji se mogu prijaviti za pojedinačnu Erasmus akreditaciju za svoju organizaciju ili za Erasmus akreditaciju za koordinatore konzorcija za mobilnost, kako je objašnjeno u nastavku. Za prijavu nije potrebno prethodno iskustvo u programu.

Organizacijama koje već imaju Erasmus akreditaciju može se dodijeliti oznaka izvrsnosti kao priznanje za dosadašnji rad i predanosti kvaliteti.

KAKO PRISTUPITI MOGUĆNOSTIMA ZA MOBILNOST S ERASMUS AKREDITACIJOM?

Uspješni prijavitelji za Erasmus akreditaciju imat će pojednostavnjen pristup mogućnostima financiranja u okviru ključne aktivnosti 1 u svojem području. Godišnji poziv za financiranje za akreditirane projekte predstavljen je u poglavlju posvećenom svakom od područja obuhvaćenih Erasmus akreditacijama.

CILJEVI AKTIVNOSTI

U SVA TRI PODRUČJA:

Jačanje europske dimenzije poučavanja i učenja:

- promicanjem vrijednosti uključivosti i raznolikosti, tolerancije i demokratskog sudjelovanja
- širenjem znanja o zajedničkoj europskoj baštini i raznolikosti
- podupiranjem razvoja mreža unutar struke u cijeloj Europi.

U PODRUČJU STRUKOVNOG OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA:

Doprinos provedbi Preporuke Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i Deklaracije iz Osnabrücka te Programu vještina za Europu i uspostavi europskog prostora obrazovanja:

- povećanjem kvalitete početnog i trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
- jačanjem ključnih kompetencija i transverzalnih vještina, posebno učenjem stranih jezika
- podupiranjem razvoja vještina potrebnih za određeni posao na sadašnjem i budućem tržištu rada
- razmjenom najboljih primjera iz prakse i poticanjem primjene novih i inovativnih pedagoških metoda i tehnologija te podupiranjem stručnog usavršavanja nastavnika, predavača, mentora i drugog osoblja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju
- povećanjem kapaciteta pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja za izvođenje visokokvalitetnih projekata mobilnosti i njihove sposobnosti da sklapaju kvalitetna partnerstva i razvijaju strategiju internacionalizacije

- omogućivanjem mobilnosti za sve učenike u početnom i trajnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju te povećanjem prosječnog trajanja mobilnosti za učenike kako bi se povećala njezina kvaliteta i učinak
- povećanjem kvalitete, transparentnosti i priznavanja ishoda učenja ostvarenih tijekom razdoblja mobilnosti u inozemstvu, posebno uz pomoć europskih alata i instrumenata.

U PODRUČJU ODGOJA I OPĆEG OBRAZOVANJA:

Povećanje kvalitete poučavanja i učenja u odgoju i općem obrazovanju:

- podupiranjem stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika, ravnatelja i drugog školskog osoblja
- poticanjem upotrebe novih tehnologija i inovativnih metoda poučavanja
- poboljšanjem programa učenja stranih jezika i jezične raznolikosti u školama
- podupiranjem razmjene i prenošenja najbolje prakse u poučavanju i razvoju škola.

Doprinos stvaranju europskog prostora obrazovanja:

- povećanjem kapaciteta škola za sudjelovanje u prekograničnim razmjenama i suradnji te izvođenje visokokvalitetnih projekata mobilnosti
- omogućivanjem mobilnosti u svrhu učenja za sve učenike
- poticanjem priznavanja ishoda učenja koje su učenici i osoblje ostvarili tijekom razdoblja mobilnosti u inozemstvu.

U PODRUČJU OBRAZOVANJA ODRASLIH:

Doprinos stvaranju europskog prostora obrazovanja i Programu vještina za Europu:

- povećanjem kvalitete formalnog, informalnog i neformalnog obrazovanja odraslih
- poboljšanjem kvalitete ponude obrazovanja odraslih koje se postiže povećanjem stručnosti osoblja i izgradnjom kapaciteta pružatelja usluga obrazovanja odraslih za izvođenje visokokvalitetnih programa učenja
- povećanjem kvalitete poučavanja i učenja u svim oblicima obrazovanja odraslih i njihovom prilagodbom potrebama društva u cjelini
- poboljšanjem obrazovanja odraslih u području ključnih kompetencija kako su definirane okvirom EU-a iz 2018., uključujući osnovne vještine (pismenost, matematička pismenost, digitalne vještine) i druge životne vještine
- povećanjem kapaciteta pružatelja usluga obrazovanja odraslih i drugih organizacija koje imaju ulogu u području obrazovanja odraslih radi provedbe visokokvalitetnih projekata mobilnosti
- povećanjem broja polaznika obrazovanja odraslih svih dobi i socioekonomskih položaja, posebno poticanjem sudjelovanja organizacija koje rade s polaznicima u nepovoljnom položaju, malih pružatelja usluga obrazovanja odraslih, novih sudionika u programu, organizacija s manje iskustva i lokalnih organizacija.

Kriteriji prihvatljivosti

Tko se može prijaviti?	U području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja: (1) organizacije koje provode početno ili trajno strukovno obrazovanje i osposobljavanje (2) lokalna i regionalna javna tijela, koordinacijska tijela i druge organizacije koje imaju ulogu u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (3) poduzeća i druge javne ili privatne organizacije koje primaju, osposobljavaju ili na drugi

	način rade s učenicima i naučnicima u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.
	U području odgoja i općeg obrazovanja: (1) škole koje pružaju opće obrazovanje na predškolskoj, osnovnoškolskoj ili srednjoškolskoj razini[42] (2) lokalna i regionalna javna tijela, koordinacijska tijela i druge organizacije koje imaju ulogu u području odgoja i općeg obrazovanja.
	U području obrazovanja odraslih: (1) organizacije koje pružaju formalno, informalno i neformalno obrazovanje odraslih[43] (2) lokalna i regionalna javna tijela, koordinacijska tijela i druge organizacije koje imaju ulogu u području obrazovanja odraslih.
	Primjenjive definicije i načela u sva tri područja Prihvatljivost organizacija pod točkom (1) odredit će se na temelju obrazovnih programa i aktivnosti koje pružaju. Organizacija može biti prihvatljiva u više područja ako pruža razne obrazovne programe i aktivnosti. Nadležno nacionalno tijelo u svakoj zemlji definira: ▪ koji će obrazovni programi i aktivnosti organizacijama omogućiti ispunjavanje uvjeta iz točke (1) i ▪ koje su organizacije prihvatljive pod točkom (2). Primjenjive definicije i primjeri prihvatljivih organizacija objavljuju se na internetskim stranicama nadležne nacionalne agencije.
Prihvatljive zemlje	Organizacije prijaviteljice moraju imati poslovni nastan u zemlji sudionici programa.
Organizacije koje pružaju potporu	Sve druge organizacije aktivne u području obrazovanja i osposobljavanja mogu sudjelovati kao organizacije koje pružaju potporu akreditiranim korisnicima. Uloga i obveze organizacija koje pružaju potporu moraju se formalno utvrditi između njih i akreditiranog korisnika. Svi doprinosi organizacija koje pružaju potporu moraju biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete.

[42] Uključujući rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

[43] Ne dovodeći u pitanje definicije koje je utvrdilo nadležno nacionalno tijelo, napominjemo da se organizacije koje pružaju strukovno obrazovanje i osposobljavanje odraslim polaznicima obično smatraju pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, a ne pružateljima usluga obrazovanja odraslih. Dodatne informacije potražite u primjenjivim definicijama na internetskim stranicama svoje nacionalne agencije.

Gdje se treba prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima poslovni nastan.
Rok za prijavu	**19. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)**
Erasmus standardi kvalitete	Prijavitelji za Erasmus akreditaciju obvezani su Erasmus standardima kvalitete, koji su navedeni na internetskim stranicama Europa: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools_hr. Erasmus standardi kvalitete mogu se ažurirati tijekom razdoblja valjanosti akreditacije. U tom će se slučaju tražiti suglasnost akreditiranih organizacija prije podnošenja zahtjeva za sljedeća bespovratna sredstva.
Broj prijava	Organizacija se može prijaviti jednom u svakom od tri područja obuhvaćenih ovim pozivom: obrazovanje odraslih, strukovno obrazovanje i osposobljavanje te odgoj i opće obrazovanje. Organizacije koje se prijavljuju u više područja moraju se za svako prijaviti zasebno. Organizacije koje već imaju Erasmus akreditaciju ne mogu se prijaviti za novu akreditaciju u istom području.
Vrste prijava	Prijavitelji mogu sudjelovati kao pojedinačne organizacije ili kao koordinatori konzorcija za mobilnost. Nije se moguće prijaviti za obje vrste akreditacije u istom području.
Erasmus akreditacija za koordinatore konzorcija za mobilnost	Konzorcij za mobilnost je skupina organizacija iz iste zemlje koje provode aktivnosti mobilnosti u okviru zajedničkog Erasmus plana. Svaki konzorcij za mobilnost koordinira jedna vodeća organizacija: koordinator konzorcija za mobilnost koji mora biti akreditiran na temelju Erasmus akreditacije. Koordinator konzorcija za mobilnost može sam organizirati aktivnosti (kao i svaka organizacija s pojedinačnom akreditacijom) i uz to drugim organizacijama članicama u svojem konzorciju može pružati mogućnosti za mobilnost. Erasmus akreditacija nije potrebna za članove konzorcija. Prijavitelji za koordinatore konzorcija za mobilnost morat će u prijavi opisati svrhu i planirani sastav svojeg konzorcija. Sve organizacije koje su predviđene kao članice konzorcija moraju biti iz iste zemlje kao i koordinator konzorcija za mobilnost. Međutim, u toj fazi nije potreban točan popis članova konzorcija. Više pojedinosti pogledajte u pravilima za akreditirane projekte mobilnosti.

Kriteriji za odabir

Prijavitelji moraju imati dovoljne operativne i profesionalne kapacitete za provedbu predloženog Erasmus plana, uključujući najmanje dvije godine relevantnog iskustva u području za koje se prijavljuju, a ako je riječ o koordinatoru konzorcija za mobilnost, odgovarajuću sposobnost koordinacije konzorcija.

Više informacija o općim kriterijima operativnog kapaciteta i posebnim uvjetima za prijavitelje za akreditaciju potražite u **dijelu C ovog Vodiča**.

Kriteriji za isključenje

Prijavitelji moraju dostaviti potpisanu izjavu kojom jamče da se ne nalaze ni u jednoj od situacija navedenih u kriterijima za isključenje u **dijelu C ovog Vodiča**, da podneseni Erasmus plan sadržava originalan sadržaj čiji je autor organizacija prijaviteljica i da nijedna druga organizacija ni vanjska osoba nije bila plaćena za sastavljanje prijave.

No prijaviteljima se dopušta i preporučuje da se savjetuju s relevantnim obrazovnim tijelima i stručnjacima ili da razmjenjuju dobru praksu sa sličnim organizacijama koje imaju više iskustva s programom Erasmus+. Prijavitelji za koordinatora konzorcija za mobilnost mogu se pri sastavljanju prijave savjetovati s potencijalnim članovima konzorcija. Prijavitelji mogu potkrijepiti prijavu strateškim dokumentima relevantnima za njihov Erasmus plan, kao što su strategija internacionalizacije ili strategija koju su razradila nadzorna ili koordinacijska tijela.

Kriteriji za dodjelu

Prijave u području odgoja i općeg obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te obrazovanja odraslih ocjenjivat će se zasebno. Za kvalitetu prijave se na temelju kriterija i pondera navedenih u nastavku može dodijeliti najviše 100 bodova.

Kako bi se uzele u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 70 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od četiri kategorije kriterija za dodjelu.

Relevantnost **Najviše 10 bodova**	Mjera u kojoj: ▪ profil, iskustvo, aktivnosti i ciljna populacija učenika prijavitelja relevantni su za područje za koje se prijavljuje, ciljeve tog poziva i vrstu prijave (pojedinačna organizacija ili koordinator konzorcija) ▪ uz to, za koordinatore konzorcija: o profil planiranih članova konzorcija odgovara svrsi i ciljevima konzorcija kako su definirani u prijavi, i to u području za koje se prijavljuje i za ostvarenje ciljeva poziva o stvaranje konzorcija donosi jasnu dodanu vrijednost njegovim članovima u smislu ciljeva poziva.
Erasmus plan: ciljevi **Najviše 40 bodova**	Mjera u kojoj: ▪ predloženi Erasmus plan odgovara ciljevima poziva ▪ ciljevi predloženog Erasmus plana jasno i konkretno ispunjavaju potrebe organizacije prijaviteljice, njezina osoblja i učenika o kad je riječ o koordinatorima konzorcija, taj se kriterij primjenjuje na cijeli planirani konzorcij i podrazumijeva usklađenost ciljeva Erasmus plana sa svrhom konzorcija kako je definirana u prijavi ▪ ciljevi i vremenski raspored predloženog Erasmus plana realno se mogu ostvariti i dovoljno su ambiciozni da postignu pozitivan učinak za organizaciju (ili konzorcij) ▪ predložene mjere za praćenje i ocjenjivanje napretka Erasmus plana primjerene su i konkretne ▪ ako je prijavitelj svojoj prijavi priložio strateške dokumente: postoji jasno objašnjenje veze

	između predloženog Erasmus plana i uključenih dokumenata.
Erasmus plan: aktivnosti **Najviše 20 bodova**	Mjera u kojoj: ▪ predloženi broj sudionika u aktivnostima mobilnosti razmjerno odgovara veličini i iskustvu organizacije prijaviteljice o kad je riječ o koordinatorima konzorcija, uzima se u obzir planirana veličina konzorcija ▪ predloženi broj sudionika u aktivnostima mobilnosti realističan je i primjeren ciljevima utvrđenima u Erasmus planu ▪ profili predviđenih sudionika odgovaraju području prijave, predloženom Erasmus planu i ciljevima poziva ▪ ako je to relevantno i ako prijavitelj planira organizirati aktivnosti mobilnosti za učenike: koliko će biti uključene osobe s manje mogućnosti.
Erasmus plan: upravljanje **Najviše 30 bodova**	Mjera u kojoj: ▪ prijavitelj predlaže konkretne oblike doprinosa osnovnim načelima Erasmus akreditacije opisanima u Erasmus standardima kvalitete ▪ prijavitelj predlaže jasnu i potpunu raspodjelu zadataka u skladu s Erasmus standardima kvalitete ▪ prijavitelj izdvaja odgovarajuća sredstva za upravljanje aktivnostima programa u skladu s Erasmus standardima kvalitete ▪ uključenost rukovodstva organizacije odgovara potrebama ▪ postoje odgovarajuće mjere kako bi se osigurao kontinuitet programskih aktivnosti u slučaju promjena osoblja ili rukovodstva organizacije prijaviteljice ▪ prijavitelj predlaže konkretne i logične korake za integriranje rezultata svojih aktivnosti mobilnosti u redoviti rad organizacije o kad je riječ o koordinatorima konzorcija, taj se kriterij primjenjuje na cijeli planirani konzorcij.

MAKSIMALAN BROJ DODIJELJENIH ERASMUS AKREDITACIJA

U zemljama u kojima je interes za akreditacije Erasmus vrlo velik, nacionalna agencija može odrediti maksimalan broj akreditacija koje se mogu dodijeliti. Ta će se odluka donijeti zasebno za svako od tri područja i objaviti na internetskim stranicama nacionalne agencije zajedno s pozivom.

- Ako nacionalna agencija ne odredi maksimalan broj odobrenih akreditacija za određeno područje, bit će odobrene sve prijave koje ispunjavaju minimalne kriterije iz tog poziva.
- Ako nacionalna agencija odredi maksimalan broj odobrenih akreditacija za određeno područje, sastavit će se rangirani popis zahtjeva koji ispunjavaju minimalne kriterije.
- Akreditacije će se dodjeljivati počevši od onih s najvećim brojem bodova dok se ne dosegne maksimalan broj odobrenih akreditacija. U slučaju da više prijava ima isti broj bodova kao zadnja koja bi bila prihvaćena, maksimalan broj dodijeljenih akreditacija povećat će se kako bi se uključile sve prijave s tim brojem bodova.

VALJANOST

Erasmus akreditacija dodjeljuje se za razdoblje od 2021. do 2027. Da bi se omogućilo realistično planiranje, dostavljeni Erasmus plan treba obuhvaćati kraće razdoblje, od dvije do pet godina, i treba se periodički ažurirati.

U slučaju da Erasmus akreditacija bude potrebna za sudjelovanje u bilo kojoj aktivnosti nakon završetka programskog razdoblja 2021. – 2027., nacionalna agencija može produljiti njezinu valjanost pod uvjetima koje je odredila Europska komisija.

Akreditacija se može opozvati u bilo kojem trenutku ako organizacija prestane postojati ili dogovorom nacionalne agencije i akreditirane organizacije.

Nacionalna agencija ili akreditirana organizacija mogu jednostrano otkazati akreditaciju ako najmanje tri godine nije bilo prijava za financiranje u okviru te akreditacije.

IZVJEŠĆIVANJE, PRAĆENJE I OSIGURAVANJE KVALITETE

Završna izvješća po isteku svakog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava	Po isteku svakog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava odobrenog u okviru Erasmus akreditacije akreditirana organizacija podnosi završno izvješće o provedenim aktivnostima i ispunjenim ciljevima.
Izvješća o napretku u okviru akreditacije	Na temelju sadržaja odobrenog Erasmus plana i najmanje jednom u petogodišnjem razdoblju akreditirane organizacije moraju: − podnijeti izvješće o tome kako osiguravaju poštovanje Erasmus standarda kvalitete − podnijeti izvješće o napretku u ostvarivanju ciljeva Erasmus plana − ažurirati Erasmus plan. Nacionalna agencija istodobno ili zasebno može zatražiti izvješće o napretku prethodno navedenih elemenata. Nacionalna agencija može zamijeniti svako izvješće o napretku u okviru akreditacije strukturiranim nadzornim posjetom. Nacionalna agencija može promijeniti broj i raspored izvješća o napretku na temelju uspješnosti akreditirane organizacije ocijenjene na temelju izvješća, praćenja i provjere kvalitete ili ako je u organizaciji došlo do većih promjena. Osim toga, akreditirane organizacije mogu dobrovoljno zatražiti ažuriranje svojeg Erasmus plana. Nacionalna agencija će na temelju obrazloženja organizacije odlučiti je li to ažuriranje opravdano. Ažuriranje Erasmus plana može uključivati zahtjev da se pojedinačna akreditacija organizacije promijeni u akreditaciju koordinatora konzorcija za mobilnost ili obrnuto.
Praćenje i provjere	Nacionalna agencija može organizirati formalne provjere, nadzorne posjete ili druge aktivnosti za praćenje napretka i uspješnosti akreditiranih organizacija, provedbu dogovorenih standarda kvalitete i pružanje potpore. Formalne provjere mogu biti u obliku administrativnih provjera ili posjeta akreditiranoj organizaciji, članovima konzorcija, organizacijama koje pružaju potporu ili drugim lokacijama na kojima se provode relevantne aktivnosti. Pri provjeri i praćenju aktivnosti koje se provode u drugim zemljama nacionalna agencija može zatražiti pomoć tamošnjih nacionalnih agencija.

Nakon izvješća ili aktivnosti praćenja nacionalna agencija dat će akreditiranoj organizaciji povratne informacije. Može joj dati upute ili savjete o tome kako da poboljša rezultate.

U slučaju novoakreditiranih prijavitelja, visokorizičnih organizacija ili u slučaju nepoštovanja uputa i rokova nacionalne agencije, vrlo slabih rezultata na temelju izvješća, praćenja i provjera kvalitete ili kršenja pravila programa (i u drugim aktivnostima) nacionalna agencija može poduzeti sljedeće korektivne mjere:

- nadzor: nacionalna agencija može ograničiti iznos financiranja za koji akreditirana organizacija može podnijeti zahtjev u aktivnostima u kojima je Erasmus akreditacija preduvjet. Novoakreditirane organizacije mogu se staviti pod nadzor ako se tijekom provjere operativnog kapaciteta utvrdi rizik od nekvalitetne provedbe ili ako ocjenjivači prijave otkriju ozbiljne nedostatke u Erasmus planu prijavitelja
- suspenzija: suspendirane organizacije ne mogu se prijaviti za financiranje u aktivnostima u kojima je Erasmus akreditacija preduvjet. Nacionalna agencija može i otkazati neke ili sve tekuće ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava dodijeljene na temelju suspendirane akreditacije.

Razdoblje nadzora ili suspenzije traje sve dok nacionalna agencija ne utvrdi da su uvjeti i zahtjevi u pogledu kvalitete iz tog poziva ponovno ispunjeni te da je akreditirana organizacija uklonila rizik od slabih rezultata.

Organizacije pod suspenzijom ili nadzorom ne mogu se prijaviti za novu akreditaciju u istom području.

U slučaju kontinuiranog nepoštovanja uputa i rokova nacionalne agencije, vrlo slabih rezultata ili opetovanog ili znatnog kršenja pravila programa (i u drugim aktivnostima) nacionalna agencija može opozvati akreditaciju.

PRIZNAVANJE IZVRSNOSTI

Najuspješnije akreditirane organizacije dobit će priznanje u obliku oznake izvrsnosti.

U okviru poziva oznaka izvrsnosti dodijelit će se nositeljima Erasmus+ povelje za mobilnost u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju koji uspješno prođu pojednostavnjeni postupak odabira i ostvare prosječan rezultat od najmanje 85 bodova za zadnja dva završna izvješća o projektima programa Erasmus+ provedenima u okviru te povelje. Dodijeljene oznake izvrsnosti vrijede tri godine.

Uvjeti za dodjelu oznaka izvrsnosti novoakreditiranim organizacijama u sva tri područja utvrdit će se u budućim pozivima na podnošenje prijedloga u okviru programa Erasmus+.

MOBILNOST ZA UČENIKE I OSOBLJE U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

Ta aktivnost podupire pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i druge organizacije aktivne u tom području koji žele organizirati aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja za učenike i osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

Podupire se širok spektar aktivnosti, uključujući praćenje rada i programe stručnog usavršavanja za osoblje, stažiranje i dugoročnu stručnu praksu (ErasmusPro), pozvane stručnjake i druge aktivnosti, kako je objašnjeno u nastavku.

Organizacije sudionice u svojim aktivnostima trebaju aktivno promicati **uključivost i raznolikost, okolišnu održivost** i **digitalno obrazovanje** koristeći posebne mogućnosti financiranja koje u te svrhe pruža program, informiranjem sudionika, dijeljenjem najbolje prakse i odgovarajućim planiranjem aktivnosti.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Svrha je aktivnosti mobilnosti koje se financiraju u okviru programa Erasmus+ pojedincima pružiti mogućnosti za učenje te podupirati internacionalizaciju i institucijski razvoj pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i drugih organizacija u tom području. Ova će aktivnost podupirati provedbu Preporuke Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, Deklaracije iz Osnabrücka i Programa vještina za Europu. Doprinijet će i stvaranju europskog prostora obrazovanja. Točnije, ima sljedeće ciljeve:

Povećanje kvalitete početnog i trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u Europi:

- jačanjem ključnih kompetencija i transverzalnih vještina, posebno učenjem stranih jezika
- podupiranjem razvoja vještina potrebnih za određeni posao na sadašnjem i budućem tržištu rada
- razmjenom najboljih primjera iz prakse i poticanjem primjene novih i inovativnih pedagoških metoda i tehnologija te podupiranjem stručnog usavršavanja nastavnika, predavača, mentora i drugog osoblja u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju
- povećanjem kapaciteta pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja za izvođenje visokokvalitetnih projekata mobilnosti i njihove sposobnosti da sklapaju kvalitetna partnerstva i razvijaju strategiju internacionalizacije
- omogućivanjem mobilnosti za sve učenike u početnom i trajnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju te povećanjem prosječnog trajanja mobilnosti za učenike u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju kako bi se povećala njezina kvaliteta i učinak
- povećanjem kvalitete, transparentnosti i priznavanja ishoda učenja ostvarenih tijekom razdoblja mobilnosti u inozemstvu, posebno uz pomoć europskih alata i instrumenata[44].

Jačanje europske dimenzije poučavanja i učenja:

- promicanjem vrijednosti uključivosti i raznolikosti, tolerancije i demokratskog sudjelovanja

[44] Memorandum o razumijevanju i ugovori o učenju.

- širenjem znanja o zajedničkoj europskoj baštini i raznolikosti
- podupiranjem razvoja mreža unutar struke u cijeloj Europi.

KAKO PRISTUPITI MOGUĆNOSTIMA ZA MOBILNOST PROGRAMA ERASMUS+?

Pružatelji strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i druge organizacije aktivne u tom području mogu zatražiti financiranje na dva načina:

- **Kratkoročni projekti za mobilnost učenika i osoblja** organizacijama prijaviteljicama omogućuju da organiziraju razne aktivnosti mobilnosti u razdoblju od 6 do 18 mjeseci. Kratkoročni projekti najbolji su izbor za organizacije koje prvi put sudjeluju u programu Erasmus+ ili za one koje žele organizirati samo ograničen broj aktivnosti.
- **Akreditirani projekti za mobilnost učenika i osoblja** dostupni su samo organizacijama koje imaju Erasmus akreditaciju u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Ta posebna linija financiranja omogućuje akreditiranim organizacijama da redovito primaju sredstva za aktivnosti mobilnosti koje pridonose postupnoj provedbi njihova Erasmus plana.

Erasmus akreditacije dostupne su svim organizacijama koje žele redovito organizirati aktivnosti mobilnosti. Za prijavu nije potrebno prethodno iskustvo u programu. Više informacija o toj mogućnosti potražite u poglavlju ovog Vodiča o Erasmus akreditaciji u području obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te odgoja i općeg obrazovanja.

Osim toga, organizacije se mogu pridružiti programu bez podnošenja prijave na sljedeće načine:

- **pridruživanjem postojećem konzorciju za mobilnost programa Erasmus+** u svojoj zemlji pod vodstvom akreditiranog koordinatora koji prihvaća nove članove u konzorcij
- **primanjem sudionika iz druge zemlje:** bilo koja organizacija može primiti učenike ili osoblje koji dolaze iz partnerske organizacije u inozemstvu. Biti organizacija primateljica vrijedno je iskustvo i dobar način za upoznavanje s programom prije vlastite prijave.

Pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja potiče se da se pridruže zajednici eTwinning, mrežnoj zajednici na sigurnoj platformi kojoj mogu pristupiti nastavnici koje je odobrila služba za eTwinning u svakoj zemlji. Pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO) omogućava da uspostave zajedničke virtualne razrede i provode projekte s drugim pružateljima SOO-a i drugim partnerskim organizacijama (npr. poduzećima primateljima). Nastavnicima i predavačima omogućava da razgovaraju i razmjenjuju informacije s kolegama te da se uključe u niz mogućnosti za stručno usavršavanje. eTwinning je ujedno i idealno okruženje za traženje partnera za buduće projekte.

USPOSTAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica glavni je dionik projekta u okviru ključne aktivnosti 1. Prijavitelj sastavlja i podnosi prijavu, potpisuje ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, provodi aktivnosti mobilnosti i podnosi izvješća nacionalnoj agenciji. Postupak prijave i za kratkoročne projekte i za Erasmus akreditaciju usmjeren je na potrebe i planove organizacije prijaviteljice.

Većina vrsta dostupnih aktivnosti su odlazne aktivnosti mobilnosti. To znači da će organizacija prijaviteljica imati funkciju organizacije pošiljateljice: ona će birati sudionike i slati ih u organizaciju primateljicu u inozemstvu. Uz to postoje i posebne vrste aktivnosti koje organizacijama prijaviteljicama omogućavaju pozivanje stručnjaka ili nastavnog osoblja koje se osposobljava u svoju organizaciju. Svrha dolaznih aktivnosti nije uspostavljati dvosmjerne razmjene, već dovesti osobe koje mogu pridonijeti razvoju i internacionalizaciji organizacije prijaviteljice.

Provedba svih aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti mora biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Oni obuhvaćaju konkretne korake za provedbu projektnih zadataka, kao što su odabir i priprema sudionika, utvrđivanje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekta itd. Cijeli tekst Erasmus standarda kvalitete dostupan je na internetskim stranicama Europa: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools_hr.

Uključivost i raznolikost

U skladu s Erasmus standardima kvalitete organizacije koje prime potporu iz programa moraju se pobrinuti da mogućnosti za mobilnost nude na uključiv i pravedan način svim sudionicima, neovisno o statusu i podrijetlu. Pri odabiru učenika koji će sudjelovati u projektnim aktivnostima treba uzeti u obzir ključne čimbenike kao što su motivacija, zasluge i potrebe sudionika za osobnim razvojem i obrazovanjem. Isto tako, pri odabiru sudionika koji su članovi osoblja treba se pobrinuti da koristi od njihova stručnog usavršavanja budu na raspolaganju svim učenicima u organizaciji.

Organizacije pošiljateljice i primateljice trebaju u donošenje važnih odluka tijekom pripreme, provedbe i pratećih mjera aktivnosti mobilnosti uključiti sudionike kako bi koristi i učinak za svakog od njih bili što veći.

Organizacije sudionice koje pružaju obrazovanje i osposobljavanje potiče se da aktivno stvaraju i olakšavaju mogućnosti za mobilnost, primjerice uvođenjem razdoblja za mobilnost u svoje akademske kalendare i utvrđivanjem standardnih koraka za ponovnu integraciju sudionika povratnika.

Okolišno održiva i odgovorna praksa

U skladu s Erasmus standardima kvalitete organizacije koje prime potporu iz programa moraju među sudionicima promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. O tim bi načelima trebalo povesti računa u pripremi i provedbi svih aktivnosti programa te iskoristiti posebnu financijsku potporu koja je u programu predviđena za promicanje održivih načina putovanja. Organizacije koje pružaju obrazovanje i osposobljavanje trebaju uključiti ta načela u svoj svakodnevni rad i aktivno promicati promjenu načina razmišljanja i ponašanja među učenicima i osobljem.

Digitalna tranzicija u obrazovanju i osposobljavanju

U skladu s Erasmus standardima kvalitete program potiče sve organizacije sudionice na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost te poboljšala suradnja partnerskih organizacija i kvaliteta

učenja i poučavanja u njima. Ustanove za strukovno obrazovanje i osposobljavanje trebale bi svojim polaznicima i osoblju skretati pozornost na mogućnosti koje program nudi za stjecanje i daljnji razvoj relevantnih digitalnih vještina, među ostalim u okviru inicijative „Digitalna prilika" za polaznike SOO-a i one koji su nedavno stekli kvalifikaciju[45]. Nastavno i administrativno osoblje također može imati koristi od programa osposobljavanja u području digitalnih vještina radi stjecanja relevantnih digitalnih vještina za upotrebu digitalnih tehnologija u nastavnim programima i za digitalnu administraciju.

AKTIVNOSTI

U ovom se odjeljku predstavlja vrsta aktivnosti koje se mogu podupirati sredstvima programa Erasmus+, bilo u sklopu kratkoročnih projekata ili akreditiranih projekata.

Za svaku aktivnost može se pružiti dodatna potpora osobama koje prate sudionike s manje mogućnosti, maloljetnike ili mlade kojima je potreban nadzor. Osobe u pratnji mogu dobiti potporu za dio ili za cijelo razdoblje aktivnosti.

Mobilnost osoblja

Prihvatljive aktivnosti	▪ Praćenje rada (od 2 do 60 dana) ▪ Aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja (od 2 do 365 dana) ▪ Tečajevi i osposobljavanje (od 2 do 30 dana) Prihvatljivi troškovi **tečajeva i osposobljavanja** ograničeni su na ukupno 10 dana po sudioniku. Odabir tečajeva i osposobljavanja odgovornost je prijavitelja. Sljedeći standardi kvalitete osmišljeni su kako bi se prijaviteljima pomoglo pri odabiru pružatelja tečajeva: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/quality-standards-courses-under-key-action-1-learning-mobility-individuals_en. Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti osoblja mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti.
Prihvatljivi sudionici	Prihvatljivi sudionici uključuju nastavno osoblje, mentore i sve ostale stručnjake i nenastavno osoblje koje radi u području početnog i trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Prihvatljivo nenastavno osoblje uključuje osoblje koje radi u području početnog i trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, bilo kod pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (kao član rukovodećeg osoblja, službenik za međunarodnu mobilnost itd.) ili u drugim organizacijama aktivnima u SOO-u (npr. stručnjaci u lokalnim partnerskim poduzećima,

[45] Svaka mobilnost polaznika SOO-a smatrat će se stručnom praksom u okviru inicijative „Digitalna prilika" ako sudjeluju u jednoj ili više sljedećih aktivnosti: digitalnom marketingu (npr. upravljanje društvenim medijima, analiza mreže); digitalnom grafičkom, mehaničkom ili arhitektonskom dizajnu; razvoju aplikacija, softvera, skripti ili internetskih stranica; instalaciji i održavanju IT sustava i mreža te upravljanju njima; kibersigurnosti; analizi, rudarenju i vizualizaciji podataka; programiranju i obuci robota te primjeni umjetne inteligencije. Opća korisnička podrška, izvršavanje narudžbi, unos podataka ili uredski poslovi ne pripadaju u tu kategoriju.

	savjetnici, koordinatori politika zaduženi za strukovno obrazovanje i osposobljavanje). Sudionici moraju biti zaposleni u organizaciji pošiljateljici ili s njom redovito surađivati na provedbi osnovnih aktivnosti organizacije (primjerice kao vanjski predavači, stručnjaci ili volonteri). U svakom slučaju zadaci koji povezuju sudionika s organizacijom pošiljateljicom moraju biti dokumentirani tako da nacionalna agencija može provjeriti tu povezanost (primjerice ugovorom o radu ili volontiranju, opisom zadataka ili sličnim dokumentom). Nacionalne agencije uspostavljaju transparentnu i dosljednu praksu s obzirom na to što se smatra prihvatljivim radnim odnosom i pratećom dokumentacijom u svojem nacionalnom kontekstu.
Prihvatljiva mjesta	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u zemlji sudionici programa. Osim toga, organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju mogu slati sudionike u partnerske zemlje radi praćenja rada i aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja (regije 1 – 14).

Mobilnost učenika

Prihvatljive aktivnosti	▪ Sudjelovanje u natjecanjima u vještinama (od 1 dan do 10 dana) ▪ Kratkoročna mobilnost učenika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u svrhu učenja (od 10 do 89 dana) ▪ Dugoročna mobilnost učenika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u svrhu učenja (ErasmusPro) (od 90 do 365 dana) Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti učenika mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti. **Sudjelovanje u natjecanjima u vještinama:** učenici u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju mogu sudjelovati u natjecanjima u vještinama u inozemstvu. Sredstva se pružaju i za osoblje, mentore ili stručnjake koji prate učenike tijekom aktivnosti. **Kratkoročna mobilnost učenika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u svrhu učenja:** učenici u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju mogu provesti određeno razdoblje učenja u inozemstvu kod partnerskog pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, u poduzeću ili u drugoj organizaciji aktivnoj u tom području ili na tržištu rada. Razdoblje učenja mora svakako uključivati komponentu učenja na radnome mjestu, a za svakog sudionika mora se utvrditi pojedinačni program učenja. Ako je opravdano, za osobe s manje mogućnosti može se organizirati mobilnost s minimalnim trajanjem od 2 dana. **Dugoročna mobilnost učenika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u svrhu učenja (ErasmusPro):** učenici u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju mogu provesti dulje razdoblje učenja u inozemstvu kod partnerskog pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, u poduzeću ili u drugoj organizaciji aktivnoj u tom području ili na tržištu rada. Razdoblje učenja mora svakako uključivati komponentu učenja na radnome mjestu, a za svakog

	sudionika mora se utvrditi pojedinačni program učenja.
Prihvatljivi sudionici	Prihvatljivi sudionici uključuju učenike i naučnike u početnom i trajnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Sudionici moraju biti polaznici prihvatljivog programa početnog ili trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja[46]. Osobe koje su nedavno završile prihvatljive programe početnog i trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (uključujući bivše naučnike) imaju pravo sudjelovati do 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije. Za sudionike koji su nakon stjecanja kvalifikacije služili obveznu civilnu službu ili vojni rok, razdoblje prihvatljivosti će se za toliko produljiti.
Prihvatljiva mjesta	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u zemlji sudionici programa. Osim toga, organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju mogu slati sudionike u partnerske zemlje za bilo koju od navedenih aktivnosti mobilnosti za učenike.

Druge aktivnosti koje se podupiru

Prihvatljive aktivnosti	▪ Pozvani stručnjaci (od 2 do 60 dana) ▪ Primanje nastavnog osoblja koje se osposobljava (od 10 do 365 dana) ▪ Pripremni posjeti **Pozvani stručnjaci:** organizacije mogu pozvati predavače, nastavnike, stručnjake za politike ili druge kvalificirane stručnjake iz inozemstva koji mogu pridonijeti poboljšanju poučavanja, osposobljavanja i učenja u organizaciji primateljici. Primjerice, pozvani stručnjaci mogu pružiti osposobljavanje osoblju organizacije primateljice, demonstrirati nove metode poučavanja ili pomoći prenijeti dobru praksu u organizaciji i rukovodstvu. **Primanje nastavnog osoblja koje se osposobljava:** organizacije prijaviteljice mogu primiti nastavno osoblje koje se osposobljava i želi provesti određeno razdoblje stručne prakse u inozemstvu. Organizacija primateljica dobit će potporu za uspostavu aktivnosti, a potporu za putovanje i pojedinačnu potporu za sudionika trebala bi pružiti organizacija pošiljateljica (koja u tu svrhu također može zatražiti financiranje u okviru programa Erasmus+). **Pripremni posjeti:** prije održavanja mobilnosti organizacije mogu dogovoriti pripremni posjet svojem partneru primatelju. Pripremni posjeti nisu samostalna aktivnost, nego pomoćni

[46] Prihvatljive programe početnog i trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u svakoj zemlji sudionici programa utvrđuje nadležno nacionalno tijelo te se objavljuju na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije.

	aranžman za mobilnost osoblja ili učenika. Svaki pripremni posjet mora biti dobro obrazložen i služiti za poboljšanje uključivosti, opsega i kvalitete aktivnosti mobilnosti. Na primjer, mogu se organizirati kako bi se bolje pripremila mobilnost sudionika s manje mogućnosti, započela suradnja s novom partnerskom organizacijom ili pripremile dulje aktivnosti mobilnosti. Pripremni posjeti ne mogu se organizirati radi pripreme tečaja ili aktivnosti osposobljavanja za osoblje.
Prihvatljivi sudionici	**Pozvani stručnjaci** mogu biti bilo koje osobe iz druge zemlje sudionice programa čije stručno znanje odgovara potrebama i ciljevima organizacije koja ih poziva. **Primanje nastavnog osoblja koje se osposobljava** dostupno je za sudionike koji pohađaju ili su nedavno završili[47] obrazovni program nastavničkog smjera (ili sličnu vrstu obrazovnog programa za nastavno osoblje) u drugoj zemlji sudionici programa. **Pripremne posjete** mogu provoditi bilo koje osobe koje ispunjavaju uvjete za aktivnosti mobilnosti osoblja i uključene su u organizaciju projekta. Iznimno, učenici koji sudjeluju u dugoročnoj mobilnosti u svrhu učenja i sudionici s manje mogućnosti u bilo kojoj vrsti aktivnosti mogu sudjelovati u pripremnim posjetima za svoje aktivnosti.
Prihvatljiva mjesta	Pripremni posjeti mogu se odvijati u zemljama sudionicama programa i partnerskim zemljama. Mjesto za pozvane stručnjake i nastavno osoblje koje se osposobljava uvijek je organizacija korisnica (uključujući članove konzorcija).

KRATKOROČNI PROJEKTI ZA MOBILNOST UČENIKA I OSOBLJA U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

Kratkoročni projekti za mobilnost učenika i osoblja jednostavan su način sudjelovanja u programu Erasmus+. Svrha im je omogućiti organizacijama da na jednostavan način organiziraju nekoliko aktivnosti i steknu iskustvo s programom.

Da bi bili jednostavni, kratkoročni projekti imaju ograničen broj sudionika i trajanje. Taj je oblik dostupan samo pojedinačnim organizacijama, ne i koordinatorima konzorcija. Akreditirane organizacije ne mogu se prijaviti za kratkoročne projekte jer već imaju stalan pristup financiranju u okviru programa Erasmus+.

Prijava za kratkoročne projekte uključuje popis i opis aktivnosti koje organizacija prijaviteljica namjerava organizirati.

[47] Osobe koje su nedavno diplomirale imaju pravo sudjelovati do 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije. Za sudionike koji su nakon stjecanja kvalifikacije služili obveznu civilnu službu ili vojni rok, razdoblje prihvatljivosti će se za toliko produljiti.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije: tko se može prijaviti?	Prijaviti se mogu[48] sljedeće organizacije: • organizacije koje provode početno ili trajno strukovno obrazovanje i osposobljavanje • lokalna i regionalna javna tijela, koordinacijska tijela i druge organizacije koje imaju ulogu u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja • poduzeća i druge javne ili privatne organizacije koje primaju, osposobljavaju ili na drugi način rade s učenicima i naučnicima u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. Međutim, organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju ne mogu se prijaviti za kratkoročne projekte.
Prihvatljive zemlje	Organizacije prijaviteljice moraju imati poslovni nastan u zemlji sudionici programa.
Gdje se treba prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima poslovni nastan.
Rokovi za prijavu	1. krug za sve nacionalne agencije: **11. svibnja u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** 2. krug za nacionalne agencije koje odluče otvoriti drugi rok: **5. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** Nacionalne agencije obavijestit će prijavitelje o otvaranju drugog roka na svojim internetskim stranicama.
Datumi početka projekta	Za projekte se mogu odabrati sljedeći datumi početka: ▪ 1. krug: između 1. rujna i 31. prosinca iste godine ▪ 2. krug: između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine
Trajanje projekta	Od 6 do 18 mjeseci

[48] Prihvatljive organizacije u svakoj zemlji sudionici programa utvrđuje nadležno nacionalno tijelo te se objavljuju na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije zajedno s odgovarajućim primjerima.

Broj prijava	Organizacija može prijaviti samo jedan kratkoročni projekt u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja po krugu odabira. Organizacije koje prime bespovratna sredstva za kratkoročni projekt u prvom krugu prijava ne smiju se prijaviti u drugom krugu istog poziva na podnošenje prijedloga. Za kratkoročne projekte u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju organizacije mogu primiti bespovratna sredstva najviše tri puta u pet uzastopnih godina poziva. Bespovratna sredstva primljena u razdoblju 2014. – 2020. ne ubrajaju se u to ograničenje.
Dostupne aktivnosti	Sve vrste aktivnosti u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u zemljama sudionicama programa. Detaljan popis i pravila potražite u odjeljku „Aktivnosti".
Opseg projekta	Prijava kratkoročnog projekta može uključivati najviše 30 sudionika u aktivnostima mobilnosti. Pripremni posjeti i sudjelovanje osoba u pratnji neće se ubrajati u to ograničenje.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i pondera navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Kako bi se uzele u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od tri kategorije kriterija za dodjelu.

Relevantnost **(najviše 30 bodova)**	Mjera u kojoj: ▪ profil, iskustvo, aktivnosti i ciljna populacija učenika prijavitelja relevantni su za područje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ▪ projektni prijedlog odgovara ciljevima aktivnosti ▪ projektni prijedlog odgovara sljedećim posebnim prioritetima: – potpora novim sudionicima i organizacijama s manje iskustva – potpora sudionicima u aktivnostima ErasmusPro – potpora sudionicima s manje mogućnosti.
Kvaliteta projektnog plana **(najviše 40 bodova)**	Mjera u kojoj: ▪ ciljevi predloženog projekta jasno i konkretno ispunjavaju potrebe organizacije prijaviteljice, njezina osoblja i učenika ▪ predložene aktivnosti i njihov sadržaj primjereni su za postizanje ciljeva projekta ▪ postoji jasan radni plan za svaku predloženu aktivnost ▪ projekt uključuje okolišno održivu i odgovornu praksu ▪ projekt uključuje korištenje digitalnih alata i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima fizičke mobilnosti i za poboljšanje suradnje s partnerskim organizacijama.

Kvaliteta pratećih aktivnosti **(najviše 30 bodova)**	Mjera u kojoj: ▪ prijavitelj predlaže konkretne i logične korake za integriranje rezultata aktivnosti mobilnosti u redoviti rad organizacije ▪ prijavitelj predlaže primjeren način vrednovanja ishoda projekta ▪ prijavitelj predlaže konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacije prijaviteljice, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije.

AKREDITIRANI PROJEKTI ZA MOBILNOST UČENIKA I OSOBLJA U STRUKOVNOM OBRAZOVANJU I OSPOSOBLJAVANJU

Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja mogu se prijaviti za financiranje u okviru posebne linije financiranja koja je dostupna samo njima. Prijave se temelje na prethodno odobrenom Erasmus planu pa detaljan popis i opis planiranih aktivnosti nije potreban u trenutku prijave za sredstva. Umjesto toga, zahtjevi su usmjereni na procjenu proračunskih sredstava potrebnih za sljedeći skup aktivnosti.

Kriteriji prihvatljivosti

Prihvatljive organizacije: tko se može prijaviti?	Prijaviti se mogu organizacije koje imaju valjanu Erasmus akreditaciju u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.
Konzorcij za mobilnost	Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju za koordinatore konzorcija za mobilnost moraju se prijaviti kao konzorcij za mobilnost. Prijava mora sadržavati popis članova konzorcija za mobilnost, koji uz koordinatora mora uključivati najmanje još jednu organizaciju članicu. Svaka organizacija koja ispunjava kriterije prihvatljivosti za akreditirani projekt mobilnosti može postati članicom konzorcija za mobilnost. Erasmus akreditacija nije potrebna za članove konzorcija. Organizacije koje sudjeluju u konzorciju za mobilnost mogu primiti sredstva od najviše dva ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u okviru ključne aktivnosti 1 u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja pod istim pozivom na podnošenje prijedloga. Stoga organizacije u području SOO-a koje prime bespovratna sredstva za kratkoročni ili akreditirani projekt mogu kao organizacije članice dodatno sudjelovati u samo jednom konzorciju za mobilnost u SOO-u. Druge organizacije mogu sudjelovati u najviše dva konzorcija za mobilnost.
Gdje se treba prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima poslovni nastan.
Rok za prijavu	**11. svibnja u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)**
Datum početka projekta	1. rujna iste godine
Trajanje projekta	Početno trajanje svih akreditiranih projekata bit će 15 mjeseci. Nakon 12 mjeseci svi će korisnici imati mogućnost produljiti trajanje svojeg projekta na ukupno 24 mjeseca.
Broj prijava	Akreditirane organizacije smiju se prijaviti samo jednom po krugu odabira.
Dostupne aktivnosti	Sve vrste aktivnosti u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Detaljan popis i pravila potražite u odjeljku „Aktivnosti”.

Opseg projekta	Broj sudionika koji se mogu uključiti u akreditirane projekte nije ograničen, osim eventualnih ograničenja utvrđenih u fazi dodjele proračunskih sredstava. U okviru projekata ne smije se izdvojiti više od 20 % dodijeljenih bespovratnih sredstava za aktivnosti s partnerskim zemljama. Svrha je tih mogućnosti potaknuti organizaciju u zemlji sudionici programa da razvije odlazne aktivnosti mobilnosti s više partnerskih zemalja i obuhvatiti što širi geografski opseg.

DODJELA PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

Kvaliteta prijaviteljeva Erasmus plana ocijenjena je u fazi prijave za akreditaciju pa stoga neće biti kvalitativnog ocjenjivanja u fazi dodjele proračunskih sredstava. Svaki prihvatljivi zahtjev za bespovratna sredstva primit će financijska sredstva.

Dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava ovisit će o nizu elemenata:

- ukupnom proračunu za dodjelu akreditiranim prijaviteljima
- zatraženim aktivnostima
- osnovnom i maksimalnom iznosu bespovratnih sredstava
- sljedećim kriterijima za dodjelu: financijskim rezultatima, kvalitativnim rezultatima, prioritetima politike i geografskoj ravnoteži (ako ih primjenjuje nacionalna agencija).

Detaljna pravila o osnovnim i maksimalnim iznosima bespovratnih sredstava, bodovanju kriterija za dodjelu, ponderiranju svakog kriterija, načinu dodjele i proračunu dostupnom za akreditirane projekte objavit će nacionalna agencija prije isteka roka za podnošenje prijedloga.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za kratkoročne i akreditirane projekte primjenjivat će se sljedeća pravila financiranja.

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti koji nisu obuhvaćeni drugim kategorijama troškova. Na primjer: priprema (pedagoška, međukulturna i druga), mentorstvo, praćenje i potpora sudionika tijekom mobilnosti, usluge, alati i oprema potrebni za virtualnu komponentu u kombiniranim aktivnostima, priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata te osiguravanje vidljivosti financiranja sredstvima Europske unije za javnost. Organizacijska potpora obuhvaća nastale troškove organizacije pošiljateljice i organizacije primateljice (osim u slučaju mobilnosti osoblja u svrhu tečajeva i	100 EUR – po sudioniku u mobilnosti osoblja u svrhu tečajeva i osposobljavanja – po pozvanom stručnjaku – po primljenom članu nastavnog osoblja koji se osposobljava – po sudioniku u strukovnim natjecanjima u vještinama
		350 EUR; 200 EUR nakon stotine sudionika u istoj vrsti aktivnosti – po sudioniku u kratkoročnoj mobilnosti učenika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u svrhu učenja – po sudioniku u mobilnosti osoblja u svrhu praćenja rada i aktivnosti poučavanja ili

<table>
<tr><td rowspan="2"></td><td rowspan="2">osposobljavanja). Raspodjelu primljenih bespovratnih sredstava dogovorit će te dvije organizacije.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika.</td><td colspan="3">osposobljavanja</td></tr>
<tr><td colspan="3">500 EUR
− po sudioniku u dugoročnoj mobilnosti učenika u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju u svrhu učenja (ErasmusPro)
− po sudioniku u bilo kojoj aktivnosti koja uključuje partnerske zemlje</td></tr>
<tr><td rowspan="3"></td><td rowspan="3">Doprinos za troškove putovanja sudionika i osoba u pratnji od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim</td><td>Udaljenost</td><td>Standardno putovanje</td><td>Zeleno putovanje</td></tr>
<tr><td>0 – 99 km</td><td>23 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>100 – 499 km</td><td>180 EUR</td><td>210 EUR</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td rowspan="5"></td><td rowspan="5">troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja osoba.

Prijavitelj mora navesti zračnu udaljenost između mjesta boravišta i mjesta u kojem se provodi aktivnost[49] uz pomoć kalkulatora udaljenosti koji podupire Europska komisija[50].</td><td colspan="2">500 – 1999 km</td><td colspan="2">275 EUR</td><td>320 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="2">2000 – 2999 km</td><td colspan="2">360 EUR</td><td>410 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="2">3000 – 3999 km</td><td colspan="2">530 EUR</td><td>610 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="2">4000 – 7999 km</td><td colspan="2">820 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">8000 km ili više</td><td colspan="2">1500 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="3">Pojedinačna potpora</td><td rowspan="3">Životni troškovi sudionika i osoba u pratnji[51] tijekom aktivnosti.

Ako je potrebno, prihvatljivi su životni troškovi za vrijeme putovanja prije i nakon aktivnosti, i to za najviše 2 dana putovanja za sudionike koji primaju standardna bespovratna sredstva za putovanje, a najviše 4 dodatna dana za sudionike koji primaju</td><td>Kategorija sudionika</td><td>1. skupina zemalja</td><td>2. skupina zemalja</td><td>3. skupina zemalja</td></tr>
<tr><td>Osoblje</td><td>90 – 180 EUR</td><td>80 – 160 EUR</td><td>70 – 140 EUR</td></tr>
<tr><td>Učenici u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju</td><td>35 – 120 EUR</td><td>30 – 104 EUR</td><td>25 – 88 EUR</td></tr>
</table>

[49] Na primjer, ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti koja se provodi u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

[50] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

[51] U slučaju osoba u pratnji primjenjuju se iznosi za osoblje. U iznimnim slučajevima, ako osoba u pratnji mora ostati u inozemstvu dulje od 60 dana, dodatni životni troškovi nakon 60. dana financirat će se u okviru naslova proračuna „Potpora za uključivost".

	bespovratna sredstva za zeleno putovanje. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja osoba, trajanja boravka i zemlje primateljice[52].	Navedeni su osnovni iznosi po danu aktivnosti. Svaka će nacionalna agencija donijeti odluku o točnim osnovnim iznosima unutar dopuštenih raspona. Osnovni iznos može se isplatiti do 14. dana aktivnosti. Iznos koji se isplaćuje od 15. dana aktivnosti iznosit će 70 % osnovnog iznosa. Iznosi koji se isplaćuju zaokružuju se na najbliži cijeli broj u eurima.
Potpora za uključivost	Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika s manje mogućnosti.	100 EUR po sudioniku
	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji (uključujući putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" i „pojedinačna	100 % prihvatljivih troškova

[52] **Skupine zemalja primateljica za zemlje sudionice programa:**
1. skupina zemalja: Norveška, Danska, Luksemburg, Island, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn
2. skupina zemalja: Nizozemska, Austrija, Belgija, Francuska, Njemačka, Italija, Španjolska, Cipar, Grčka, Malta, Portugal
3. skupina zemalja: Slovenija, Estonija, Latvija, Hrvatska, Slovačka, Češka, Litva, Turska, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Bugarska, Republika Sjeverna Makedonija, Srbija.

Skupine zemalja primateljica za partnerske zemlje:
1. skupina zemalja: Japan, Izrael, Južna Koreja, Gruzija, Argentina, Armenija, Angola, Saudijska Arabija, Kuvajt, Sjedinjene Američke Države, Ujedinjena Kraljevina, Švicarska, Bahrein, Azerbajdžan, Sudan, Sveti Kristofor i Nevis, Sveti Vincent i Grenadini, Ujedinjeni Arapski Emirati, Hong Kong, Libanon, Vijetnam, Meksiko, Tajvan, Moldova, Malezija, Tanzanija, Kanada, Singapur, Australija, Tajland, Farski Otoci
2. skupina zemalja: Indija, Kazahstan, Brazil, Demokratska Republika Kongo, Čile, Nigerija, Uganda, Liberija, Džibuti, Demokratska Narodna Republika Koreja, Uzbekistan, Turkmenistan, Dominikanska Republika, Jamajka, Bjelarus, Libija, Sirija, Kuba, Jemen, Kenija, Ruanda, Sejšeli, Antigva i Barbuda, Brunej, Crna Gora, Malavi, Barbados, Sveta Lucija, Grenada, Dominika, Urugvaj, Albanija, Kina, Filipini, Peru, Venezuela, Panama, Gana, Čad, Gvajana, Egipat, Maroko, Kiribati, Oman, Bosna i Hercegovina, Iran, Mozambik, Senegal, Mauricijus, Katar, Andora, Jordan, Indonezija, Laos, Južna Afrika, Etiopija, Bangladeš, Ekvador, Paragvaj, Kostarika, Côte d'Ivoire, Sijera Leone, Gabon, Haiti, Bahami, Papua Nova Gvineja, Mikronezija, Ukrajina, Kirgistan, Rusija, Monako, San Marino, Palestina, Država Vatikanskoga Grada
3. skupina zemalja: Nepal, Maldivi, Tadžikistan, Nikaragva, Zambija, Gvineja, Kongo, Bocvana, Belize, Samoa, Maršalovi Otoci, Palau, Tuvalu, Nauru, Cookovi Otoci, Niue, Novi Zeland, Pakistan, Butan, El Salvador, Surinam, Gvatemala, Honduras, Somalija, Trinidad i Tobago, Alžir, Kolumbija, Gambija, Fidži, Salomonovi Otoci, Vanuatu, Kambodža, Zimbabve, Burundi, Mongolija, Kamerun, Timor-Leste, Šri Lanka, Madagaskar, Mali, Togo, Sveti Toma i Prinsipe, Tonga, Bolivija, Benin, Lesoto, Makao, Tunis, Irak, Burkina Faso, Ekvatorska Gvineja, Srednjoafrička Republika, Gvineja Bisau, Namibija, Komori, Eritreja, Mjanmar, Afganistan, Niger, Mauritanija, Cabo Verde, Kosovo, Esvatini, Južni Sudan.

	potpora”). **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	
Pripremni posjeti	Troškovi koji obuhvaćaju putne i životne troškove za sudjelovanje u pripremnom posjetu. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika.	575 EUR po sudioniku, uz najviše troje sudionika po posjetu
Troškovi tečaja	Troškovi koji obuhvaćaju upisninu za tečajeve i osposobljavanje. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju trajanja aktivnosti.	80 EUR po sudioniku po danu; pojedinačni član osoblja može primiti najviše 800 EUR za troškove tečaja u okviru jednog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.
Jezična potpora	Trošak materijala i tečajeva za učenje jezika za sudionike koji trebaju poboljšati znanje jezika kojim će se služiti za vrijeme studija ili osposobljavanja tijekom aktivnosti. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika.	150 EUR po sudioniku koji ima pravo na mrežnu jezičnu potporu, ali je ne može iskoristiti zbog nedostupnosti odgovarajućeg jezika ili razine, ne uključujući osoblje koje sudjeluje u mobilnosti kraće od 31 dana. Dodatno: 150 EUR po sudioniku inicijative ErasmusPro
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Visoki putni troškovi sudionika i osoba u njihovoj pratnji koji se ne mogu pokriti u okviru standardne kategorije „putovanja” zbog geografske udaljenosti ili drugih prepreka. **Mehanizam financiranja**: stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu**: prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	**Troškovi financijskog jamstva:** 80 % prihvatljivih troškova **Visoki putni troškovi:** 80 % prihvatljivih putnih troškova

MOBILNOST ZA UČENIKE I OSOBLJE U PODRUČJU ODGOJA I OPĆEG OBRAZOVANJA

Ta aktivnost podupire škole i druge organizacije aktivne u području odgoja i općeg obrazovanja koje žele organizirati aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja za učenike i osoblje.

Podupire se širok spektar aktivnosti, uključujući praćenje rada i programe stručnog usavršavanja za osoblje, pojedinačnu i grupnu mobilnost za učenike, pozvane stručnjake i druge aktivnosti, kao što je objašnjeno u nastavku.

Organizacije sudionice u svojim aktivnostima trebaju aktivno promicati **uključivost i raznolikost, okolišnu održivost** i **digitalno obrazovanje** koristeći posebne mogućnosti financiranja koje u te svrhe pruža program, informiranjem sudionika, dijeljenjem najbolje prakse i odgovarajućim planiranjem aktivnosti.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Svrha je aktivnosti mobilnosti koje se financiraju u okviru programa Erasmus+ pojedincima pružiti mogućnosti za učenje te podupirati internacionalizaciju i institucijski razvoj škola i drugih organizacija u području odgoja i općeg obrazovanja. Konkretno, ciljevi su sljedeći:

- **jačanje europske dimenzije poučavanja i učenja:**
  - promicanjem vrijednosti uključivosti i raznolikosti, tolerancije i demokratskog sudjelovanja
  - širenjem znanja o zajedničkoj europskoj baštini i raznolikosti
  - podupiranjem razvoja mreža unutar struke u cijeloj Europi.
- **povećanje kvalitete poučavanja i učenja u odgoju i općem obrazovanju:**
  - podupiranjem stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika, ravnatelja i drugog školskog osoblja
  - poticanjem korištenja novih tehnologija i inovativnih metoda poučavanja
  - poboljšanjem programa učenja stranih jezika i jezične raznolikosti u školama
  - podupiranjem razmjene i prenošenja najbolje prakse u poučavanju i razvoju škola
- **doprinos stvaranju europskog prostora obrazovanja:**
  - povećanjem kapaciteta škola za sudjelovanje u prekograničnim razmjenama i suradnji te izvođenje visokokvalitetnih projekata mobilnosti
  - omogućivanjem mobilnosti u svrhu učenja za sve učenike u odgoju i općem obrazovanju
  - poticanjem priznavanja ishoda učenja koje su učenici i osoblje stekli tijekom razdoblja mobilnosti u inozemstvu.

KAKO PRISTUPITI MOGUĆNOSTIMA ZA MOBILNOST PROGRAMA ERASMUS+?

Škole i druge organizacije aktivne u području odgoja i općeg obrazovanja mogu zatražiti financiranje na dva načina:

- **kratkoročni projekti za mobilnost učenika i osoblja** organizacijama prijaviteljicama omogućuju da organiziraju razne aktivnosti mobilnosti u razdoblju od 6 do 18 mjeseci. Kratkoročni projekti najbolji su izbor za organizacije koje prvi put sudjeluju u programu Erasmus+ ili za one koje žele organizirati samo ograničen broj aktivnosti

- **akreditirani projekti za mobilnost učenika i osoblja** dostupni su samo organizacijama koje imaju Erasmus akreditaciju u području odgoja i općeg obrazovanja. Ta posebna linija financiranja omogućuje akreditiranim organizacijama da redovito primaju sredstva za aktivnosti mobilnosti koje pridonose postupnoj provedbi njihova Erasmus plana. Erasmus akreditacije dostupne su svim organizacijama koje žele redovito organizirati aktivnosti mobilnosti. Za prijavu nije potrebno prethodno iskustvo u programu. Više informacija o toj mogućnosti potražite u poglavlju ovog Vodiča o Erasmus akreditaciji u području obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te odgoja i općeg obrazovanja.

Osim toga, organizacije se mogu pridružiti programu bez podnošenja prijave na sljedeće načine:

- **pridruživanjem postojećem konzorciju za mobilnost programa Erasmus+** u svojoj zemlji pod vodstvom akreditiranog koordinatora koji prihvaća nove članove u konzorcij

- **primanjem sudionika iz druge zemlje:** bilo koja organizacija može primiti učenike ili osoblje koji dolaze iz partnerske organizacije u inozemstvu. Biti organizacija primateljica vrijedno je iskustvo i dobar način za sklapanje partnerstava i upoznavanje s programom prije vlastite prijave.

Škole se potiče i da se pridruže zajednici **eTwinning**: mrežnoj zajednici na sigurnoj platformi kojoj mogu pristupiti učitelji i nastavnici koje je odobrila služba za eTwinning u svakoj zemlji. eTwinning školama omogućava da uspostave zajedničke virtualne razrede i provode projekte s drugim školama, a učiteljima i nastavnicima da razgovaraju i razmjenjuju informacije s kolegama te da se uključe u niz mogućnosti za stručno usavršavanje. eTwinning je ujedno i idealno okruženje za traženje partnera za buduće projekte.

USPOSTAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica glavni je dionik u projektu u okviru ključne aktivnosti 1. Prijavitelj sastavlja i podnosi prijavu, potpisuje ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, provodi aktivnosti mobilnosti i podnosi izvješća nacionalnoj agenciji. Postupak prijave i za kratkoročne projekte i za Erasmus akreditaciju usmjeren je na potrebe i planove organizacije prijaviteljice.

Većina vrsta dostupnih aktivnosti su odlazne aktivnosti mobilnosti. To znači da će organizacija prijaviteljica imati funkciju organizacije pošiljateljice: ona će birati sudionike i slati ih u organizaciju primateljicu u inozemstvu. Škole se potiče da iskoriste te mogućnosti za organizaciju dvosmjernih razmjena ili zajedničkih aktivnosti s jednom ili više partnerskih škola. U tom se slučaju svaka škola sudionica treba prijaviti za financiranje u okviru programa Erasmus+ ili se može pridružiti postojećem konzorciju. Kako bi se olakšao postupak traženja partnera, u okviru programa Erasmus+ dostupni su sljedeći alati za traženje partnera u inozemstvu: School Education Gateway (www.schooleducationgateway.eu) i eTwinning (www.etwinning.net).

Uz to postoje i posebne vrste aktivnosti koje organizacijama prijaviteljicama omogućavaju pozivanje stručnjaka ili učitelja i nastavnika koji se osposobljavaju u svoju organizaciju. Svrha dolaznih aktivnosti nije uspostavljati dvosmjerne razmjene, već dovesti osobe koje mogu pridonijeti razvoju i internacionalizaciji organizacije prijaviteljice.

Provedba svih aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti mora biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Oni obuhvaćaju konkretne korake za provedbu projektnih zadataka, kao što su odabir i priprema sudionika, utvrđivanje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekta itd. Cijeli tekst Erasmus standarda kvalitete dostupan je na internetskim stranicama Europa: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools_hr.

Uključivost i raznoliklost

U skladu s Erasmus standardima kvalitete organizacije koje prime potporu iz programa moraju se pobrinuti da mogućnosti za mobilnost nude na uključiv i pravedan način svim sudionicima, neovisno o statusu i podrijetlu. Pri odabiru učenika koji će sudjelovati u projektnim aktivnostima treba uzeti u obzir ključne čimbenike kao što su motivacija, zasluge i potrebe sudionika za osobnim razvojem i obrazovanjem. Isto tako, pri odabiru sudionika koji su članovi osoblja treba se pobrinuti da koristi od njihova stručnog usavršavanja budu na raspolaganju svim učenicima u organizaciji.

Organizacije pošiljateljice i primateljice trebaju u donošenje važnih odluka tijekom pripreme, provedbe i pratećih mjera aktivnosti mobilnosti uključiti sudionike kako bi koristi i učinak za svakog od njih bili što veći.

Organizacije sudionice koje pružaju obrazovanje i osposobljavanje potiče se da aktivno stvaraju i olakšavaju mogućnosti za mobilnost, primjerice uvođenjem razdoblja za mobilnost u svoje akademske kalendare i utvrđivanjem standardnih koraka za ponovnu integraciju sudionika povratnika.

Okolišno održiva i odgovorna praksa

U skladu s Erasmus standardima kvalitete organizacije koje prime potporu iz programa moraju među sudionicima promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. O tim bi načelima trebalo povesti računa u pripremi i provedbi svih aktivnosti programa te iskoristiti posebnu financijsku potporu koja je u programu predviđena za promicanje održivih načina putovanja. Organizacije koje pružaju obrazovanje i osposobljavanje trebaju uključiti ta načela u svoj svakodnevni rad i aktivno promicati promjenu načina razmišljanja i ponašanja među učenicima i osobljem.

Digitalna tranzicija u obrazovanju i osposobljavanju

U skladu s Erasmus standardima kvalitete program potiče sve organizacije sudionice na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost te poboljšala suradnja partnerskih organizacija i kvaliteta učenja i poučavanja u njima. Nastavno i administrativno osoblje također može imati koristi od programa osposobljavanja u području digitalnih vještina radi stjecanja relevantnih digitalnih vještina za upotrebu digitalnih tehnologija u nastavnim programima i za digitalnu administraciju.

AKTIVNOSTI

U ovom se odjeljku predstavljaju vrste aktivnosti koje se mogu podupirati sredstvima programa Erasmus+, bilo u sklopu kratkoročnih projekata ili akreditiranih projekata.

Za svaku aktivnost može se pružiti dodatna potpora osobama koje prate sudionike s manje mogućnosti, maloljetnike ili mlade kojima je potreban nadzor. Osobe u pratnji mogu dobiti potporu za dio ili za cijelo razdoblje aktivnosti.

Mobilnost osoblja

Prihvatljive aktivnosti	▪ Praćenje rada (od 2 do 60 dana) ▪ Aktivnosti poučavanja (od 2 do 365 dana) ▪ Tečajevi i osposobljavanje (od 2 do 30 dana) U slučaju **tečajeva i osposobljavanja** prihvatljivi troškovi pohađanja ograničeni su na ukupno 10 dana po sudioniku. Odabir tečajeva i osposobljavanja odgovornost je prijavitelja. Sljedeći standardi kvalitete osmišljeni su kako bi se prijaviteljima pomoglo pri odabiru pružatelja tečajeva: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/quality-standards-courses-under-key-action-1-learning-mobility-individuals_hr. Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti osoblja mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti.
Prihvatljivi sudionici	Prihvatljivi sudionici uključuju učitelje, nastavnike i ravnatelje te sve ostale stručnjake koji ne izvode nastavu i osoblje koje radi u području odgoja i općeg obrazovanja. Prihvatljivo nenastavno osoblje uključuje osoblje koje radi u području odgoja i općeg obrazovanja (asistenti u nastavi, pedagoški savjetnici, psiholozi itd.) ili u drugim organizacijama

	aktivnima u području odgoja i općeg obrazovanja (školski inspektori, savjetnici, koordinatori politika zaduženi za odgoj i opće obrazovanje itd.). Sudionici moraju biti zaposleni u organizaciji pošiljateljici ili s njom redovito surađivati na provedbi osnovnih aktivnosti organizacije (npr. kao vanjski mentori, stručnjaci ili volonteri). U svakom slučaju zadaci koji povezuju sudionika s organizacijom pošiljateljicom moraju biti dokumentirani tako da nacionalna agencija može provjeriti tu povezanost (npr. ugovorom o radu ili volontiranju, opisom zadataka ili sličnim dokumentom). Nacionalne agencije uspostavljaju transparentnu i dosljednu praksu s obzirom na to što se smatra prihvatljivim radnim odnosom i pratećom dokumentacijom u svojem nacionalnom kontekstu.
Prihvatljiva mjesta	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u zemlji sudionici programa.

Mobilnost učenika

Dostupni oblici	▪ Grupna mobilnost učenika (od 2 do 30 dana, najmanje dva učenika po skupini) ▪ Kratkoročna mobilnost učenika u svrhu učenja (od 10 do 29 dana) ▪ Dugoročna mobilnost učenika u svrhu učenja (od 30 do 365 dana) Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti učenika mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti. **Grupna mobilnost učenika:** skupina učenika iz škole pošiljateljice može određeno vrijeme provesti učeći zajedno s vršnjacima u drugoj zemlji. Učitelji, nastavnici ili druge ovlaštene osobe iz škole pošiljateljice moraju pratiti učenike tijekom cijelog trajanja aktivnosti. **Kratkoročna mobilnost učenika u svrhu učenja:** učenici mogu provesti određeno razdoblje u inozemstvu radi školovanja u partnerskoj školi ili stručne prakse u drugoj odgovarajućoj organizaciji u inozemstvu. Za svakog sudionika mora se utvrditi pojedinačni program učenja. Ako je opravdano, za osobe s manje mogućnosti može se organizirati mobilnost s minimalnim trajanjem od 2 dana. **Dugoročna mobilnost učenika u svrhu učenja:** učenici mogu provesti određeno razdoblje u inozemstvu radi školovanja u partnerskoj školi ili stručne prakse u drugoj odgovarajućoj organizaciji u inozemstvu. Za svakog sudionika mora se utvrditi pojedinačni program učenja. Svim sudionicima osigurat će se obvezno osposobljavanje prije odlaska.

Prihvatljivi sudionici	Učenici sudionici moraju biti polaznici obrazovnog programa u školi pošiljateljici[53].
Prihvatljiva mjesta	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u zemlji sudionici programa. Grupna mobilnost učenika mora se odvijati u školi primateljici, osim ako je neko drugo mjesto bolje s obzirom na sadržaj i kvalitetu aktivnosti. U tom slučaju aktivnosti se iznimno mogu odvijati na drugom mjestu u zemlji škole domaćina ili u sjedištu institucije Europske unije. Bez obzira na mjesto održavanja aktivnosti, u njoj moraju sudjelovati učenici iz najmanje dvije zemlje sudionice programa.

Druge aktivnosti koje se podupiru

Dostupni oblici	▪ Pozvani stručnjaci (od 2 do 60 dana) ▪ Primanje nastavnog osoblja koje se osposobljava (od 10 do 365 dana) ▪ Pripremni posjeti **Pozvani stručnjaci:** škole mogu pozvati predavače, učitelje i nastavnike, stručnjake za politike ili druge kvalificirane stručnjake iz inozemstva koji mogu pridonijeti poboljšanju poučavanja i učenja u školi primateljici. Primjerice, pozvani stručnjaci mogu pružiti osposobljavanje školskom osoblju, demonstrirati nove metode poučavanja ili pomoći prenijeti dobru praksu u organizaciji i rukovodstvu. **Primanje nastavnog osoblja koje se osposobljava:** organizacije prijaviteljice mogu primiti učitelje i nastavnike koji se osposobljavaju i žele provesti određeno razdoblje stručne prakse u inozemstvu. Organizacija primateljica dobit će potporu za uspostavu aktivnosti, a potporu za putovanje i pojedinačnu potporu za sudionika trebala bi pružiti organizacija pošiljateljica (koja u tu svrhu može zatražiti financiranje u okviru programa Erasmus+). **Pripremni posjeti:** prije održavanja mobilnosti organizacije mogu dogovoriti pripremni posjet svojem partneru primatelju. Pripremni posjeti nisu samostalna aktivnost, nego pomoćni aranžman za mobilnost osoblja ili učenika. Svaki pripremni posjet mora biti dobro obrazložen i služiti za poboljšanje uključivosti, opsega i kvalitete aktivnosti mobilnosti. Na primjer, mogu se organizirati kako bi se bolje pripremila mobilnost sudionika s manje mogućnosti, započela suradnja s novom partnerskom organizacijom ili pripremile dulje aktivnosti mobilnosti. Pripremni posjeti ne mogu se organizirati radi pripreme tečaja ili aktivnosti osposobljavanja za osoblje.

[53] Definiciju prihvatljivih obrazovnih programa u svakoj zemlji sudionici programa utvrđuje nadležno nacionalno tijelo te se objavljuje na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije.

Prihvatljivi sudionici	**Pozvani stručnjaci** mogu biti bilo koje osobe iz druge zemlje sudionice programa s relevantnim stručnim znanjem u području odgoja i općeg obrazovanja. **Primanje nastavnog osoblja koje se osposobljava** dostupno je za sudionike koji pohađaju ili su nedavno završili[54] obrazovni program nastavničkog smjera (ili sličnu vrstu obrazovnog programa za nastavno osoblje) u drugoj zemlji sudionici programa. **Pripremne posjete** mogu provoditi bilo koje osobe koje ispunjavaju uvjete za aktivnosti mobilnosti osoblja i uključene su u organizaciju projekta. Iznimno, učenici koji sudjeluju u dugoročnoj mobilnosti u svrhu učenja i sudionici s manje mogućnosti u bilo kojoj vrsti aktivnosti mogu sudjelovati u pripremnim posjetima za svoje aktivnosti.
Prihvatljiva mjesta	Pripremni posjeti mogu se odvijati u zemljama sudionicama programa. Mjesto za pozvane stručnjake te učitelje i nastavnike koji se osposobljavaju uvijek je organizacija korisnica (uključujući članove konzorcija).

KRATKOROČNI PROJEKTI ZA MOBILNOST UČENIKA I OSOBLJA U ODGOJU I OPĆEM OBRAZOVANJU

Kratkoročni projekti za mobilnost učenika i osoblja jednostavan su način sudjelovanja u programu Erasmus+. Svrha im je omogućiti organizacijama da na jednostavan način organiziraju nekoliko aktivnosti i steknu iskustvo s programom.

Da bi bili jednostavni, kratkoročni projekti imaju ograničen broj sudionika i trajanje. Taj je oblik dostupan samo pojedinačnim organizacijama, ne i koordinatorima konzorcija. Akreditirane organizacije ne mogu se prijaviti za kratkoročne projekte jer već imaju stalan pristup financiranju u okviru programa Erasmus+.

Prijava za kratkoročne projekte uključuje popis i opis aktivnosti koje organizacija prijaviteljica namjerava organizirati.

[54] Osobe koje su nedavno diplomirale imaju pravo sudjelovati do 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije. Za sudionike koji su nakon stjecanja kvalifikacije služili obveznu civilnu službu ili vojni rok, razdoblje prihvatljivosti će se za toliko produljiti.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije: tko se može prijaviti?	Prijaviti se mogu[55] sljedeće organizacije: (1) škole koje pružaju opće obrazovanje na predškolskoj, osnovnoškolskoj ili srednjoškolskoj razini[56] (2) lokalna i regionalna javna tijela, koordinacijska tijela i druge organizacije koje imaju ulogu u području odgoja i općeg obrazovanja. Međutim, organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju u odgoju i općem obrazovanju ne mogu se prijaviti za kratkoročne projekte.
Prihvatljive zemlje	Organizacije prijaviteljice moraju imati poslovni nastan u zemlji sudionici programa.
Gdje se treba prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima poslovni nastan.
Rokovi za prijavu	1. krug za sve nacionalne agencije: **11. svibnja u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** 2. krug za nacionalne agencije koje odluče otvoriti drugi rok: **5. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** Nacionalne agencije obavijestit će prijavitelje o otvaranju drugog roka na svojim internetskim stranicama.
Datumi početka projekta	Za projekte se mogu odabrati sljedeći datumi početka: ▪ 1. krug: između 1. rujna i 31. prosinca iste godine ▪ 2. krug: između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine
Trajanje projekta	Od 6 do 18 mjeseci

[55] Definiciju prihvatljivih organizacija u svakoj zemlji sudionici programa utvrđuje nadležno nacionalno tijelo te se objavljuje na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije zajedno s odgovarajućim primjerima.
[56] Uključujući rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

Broj prijava	Organizacija može prijaviti samo jedan kratkoročni projekt u području odgoja i općeg obrazovanja po krugu odabira. Organizacije koje prime bespovratna sredstva za kratkoročni projekt u prvom krugu prijava ne smiju se prijaviti u drugom krugu istog poziva na podnošenje prijedloga. Za kratkoročne projekte u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju organizacije mogu primiti bespovratna sredstva najviše tri puta u pet uzastopnih godina poziva. Bespovratna sredstva primljena u razdoblju 2014. – 2020. ne ubrajaju se u to ograničenje.
Dostupne aktivnosti	Sve vrste aktivnosti u području odgoja i općeg obrazovanja. Detaljan popis i pravila potražite u odjeljku „Aktivnosti".
Opseg projekta	Prijava kratkoročnog projekta može uključivati najviše 30 sudionika u aktivnostima mobilnosti. Pripremni posjeti i sudjelovanje osoba u pratnji neće se ubrajati u to ograničenje.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i pondera navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Kako bi se uzele u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od tri kategorije kriterija za dodjelu.

Relevantnost **(najviše 30 bodova)**	Mjera u kojoj: ▪ profil, iskustvo, aktivnosti i ciljna populacija učenika prijavitelja relevantni su za područje odgoja i općeg obrazovanja ▪ projektni prijedlog odgovara ciljevima aktivnosti ▪ projektni prijedlog odgovara sljedećim posebnim prioritetima: – potpora novim sudionicima i organizacijama s manje iskustva – potpora sudionicima u dugoročnoj mobilnosti učenika u svrhu učenja – potpora sudionicima s manje mogućnosti.
Kvaliteta projektnog plana **(najviše 40 bodova)**	Mjera u kojoj: ▪ ciljevi predloženog projekta jasno i konkretno ispunjavaju potrebe organizacije prijaviteljice, njezina osoblja i učenika ▪ predložene aktivnosti i njihov sadržaj primjereni su za postizanje ciljeva projekta ▪ postoji jasan radni plan za svaku predloženu aktivnost ▪ projekt uključuje okolišno održivu i odgovornu praksu ▪ projekt uključuje korištenje digitalnih alata (osobito eTwinninga) i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima fizičke mobilnosti i za poboljšanje suradnje s partnerskim organizacijama.
Kvaliteta pratećih	Mjera u kojoj:

aktivnosti **(najviše 30 bodova)**	▪ prijavitelj predlaže konkretne i logične korake za integriranje rezultata aktivnosti mobilnosti u redoviti rad organizacije ▪ prijavitelj predlaže primjeren način vrednovanja ishoda projekta ▪ prijavitelj predlaže konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacije prijaviteljice, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije.

AKREDITIRANI PROJEKTI ZA MOBILNOST UČENIKA I OSOBLJA U ODGOJU I OPĆEM OBRAZOVANJU

Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju u području odgoja i općeg obrazovanja mogu se prijaviti za financiranje u okviru posebne linije financiranja koja je dostupna samo njima. Prijave se temelje na prethodno odobrenom Erasmus planu pa detaljan popis i opis planiranih aktivnosti nije potreban. Umjesto toga, zahtjevi su usmjereni na procjenu proračunskih sredstava potrebnih za sljedeći skup aktivnosti.

Kriteriji prihvatljivosti

Prihvatljive organizacije: tko se može prijaviti?	Prijaviti se mogu organizacije koje imaju valjanu Erasmus akreditaciju u području odgoja i općeg obrazovanja.
Konzorcij za mobilnost	Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju za koordinatore konzorcija za mobilnost moraju se prijaviti kao konzorcij za mobilnost. Prijava mora sadržavati popis članova konzorcija za mobilnost, koji uz koordinatora mora uključivati najmanje još jednu organizaciju članicu. Svaka organizacija koja ispunjava kriterije prihvatljivosti za akreditirani projekt mobilnosti može postati članicom konzorcija za mobilnost. Erasmus akreditacija nije potrebna za članove konzorcija. Organizacije koje sudjeluju u konzorciju za mobilnost mogu primiti sredstva od najviše dva ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u okviru ključne aktivnosti 1 u području odgoja i općeg obrazovanja pod istim pozivom na podnošenje prijedloga. Stoga organizacije u području odgoja i općeg obrazovanja koje prime bespovratna sredstva za kratkoročni projekt ili akreditirani projekt mogu kao organizacije članice dodatno sudjelovati u samo jednom konzorciju za mobilnost u odgoju i općem obrazovanju. Druge organizacije mogu sudjelovati u najviše dva konzorcija za mobilnost.
Gdje se treba prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima poslovni nastan.
Rok za prijavu	**11. svibnja u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)**

Datum početka projekta	1. rujna iste godine
Trajanje projekta	Početno trajanje svih akreditiranih projekata bit će 15 mjeseci. Nakon 12 mjeseci svi će korisnici imati mogućnost produljiti trajanje svojeg projekta na ukupno 24 mjeseca.
Broj prijava	Akreditirane organizacije smiju se prijaviti samo jednom po krugu odabira.
Dostupne aktivnosti	Sve vrste aktivnosti u području odgoja i općeg obrazovanja. Detaljan popis i pravila potražite u odjeljku „Aktivnosti".
Opseg projekta	Broj sudionika koji se mogu uključiti u akreditirane projekte nije ograničen, osim eventualnih ograničenja utvrđenih u fazi dodjele proračunskih sredstava.

DODJELA PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

Kvaliteta prijaviteljeva Erasmus plana ocijenjena je u fazi prijave za akreditaciju pa stoga neće biti kvalitativnog ocjenjivanja u fazi dodjele proračunskih sredstava. Svi prihvatljivi zahtjevi za bespovratna sredstva primit će financijska sredstva.

Dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava ovisit će o nizu elemenata:

- ukupnom proračunu za dodjelu akreditiranim prijaviteljima
- zatraženim aktivnostima
- osnovnom i maksimalnom iznosu bespovratnih sredstava
- sljedećim kriterijima za dodjelu: financijskim rezultatima, kvalitativnim rezultatima, prioritetima politike i geografskoj ravnoteži (ako ih primjenjuje nacionalna agencija).

Nacionalna agencija će prije isteka roka za prijave objaviti detaljna pravila o osnovnim i najvećim iznosima bespovratnih sredstava, bodovanju kriterija za dodjelu, ponderiranju svakog kriterija, načinu dodjele i dostupnim proračunskim sredstvima za akreditirane projekte.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za kratkoročne i akreditirane projekte primjenjivat će se sljedeća pravila financiranja.

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos
Organizacijska potpora	Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti koji nisu obuhvaćeni drugim kategorijama troškova. Na primjer: priprema (pedagoška, međukulturna i druga), mentorstvo, praćenje i potpora sudionika tijekom mobilnosti, usluge, alati i oprema potrebni za	100 EUR – po učeniku u grupnoj mobilnosti, uz najviše 1000 EUR po skupini – po sudioniku u mobilnosti osoblja u svrhu tečajeva i osposobljavanja – po pozvanom stručnjaku – po primljenom članu nastavnog osoblja koji

<table>
<tr><td rowspan="3"></td><td rowspan="3">virtualnu komponentu u kombiniranim aktivnostima, priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata te osiguravanje vidljivosti financiranja sredstvima Europske unije za javnost.

Organizacijska potpora obuhvaća nastale troškove organizacije pošiljateljice i organizacije primateljice (osim u slučaju mobilnosti osoblja u svrhu tečajeva i osposobljavanja). Raspodjelu primljenih bespovratnih sredstava dogovorit će te dvije organizacije.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika.</td><td colspan="3">se osposobljava</td></tr>
<tr><td colspan="3">350 EUR; 200 EUR nakon stotine sudionika u istoj vrsti aktivnosti
– po sudioniku u kratkoročnoj mobilnosti učenika u svrhu učenja
– po sudioniku u mobilnosti osoblja u svrhu praćenja rada i aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja</td></tr>
<tr><td colspan="3">500 EUR
– po sudioniku u dugoročnoj mobilnosti učenika u svrhu učenja</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Putovanje</td><td rowspan="8">Doprinos za troškove putovanja sudionika i osoba u pratnji od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.

Dodatno: doprinos za troškove putovanja sudionika i osoba u pratnji od mjesta boravišta do mjesta pripreme prije odlaska za učenike u dugoročnoj mobilnosti, i natrag.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja osoba.

Prijavitelj mora navesti zračnu udaljenost između mjesta boravišta i mjesta u kojem se provodi aktivnost[57] uz pomoć kalkulatora udaljenosti koji</td><td>Udaljenost</td><td>Standardno putovanje</td><td>Zeleno putovanje</td></tr>
<tr><td>0 – 99 km</td><td>23 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>100 – 499 km</td><td>180 EUR</td><td>210 EUR</td></tr>
<tr><td>500 – 1999 km</td><td>275 EUR</td><td>320 EUR</td></tr>
<tr><td>2000 – 2999 km</td><td>360 EUR</td><td>410 EUR</td></tr>
<tr><td>3000 – 3999 km</td><td>530 EUR</td><td>610 EUR</td></tr>
<tr><td>4000 – 7999 km</td><td>820 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>8000 km ili više</td><td>1500 EUR</td><td></td></tr>
</table>

[57] Na primjer, ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti koja se provodi u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

<table>
<tr><td></td><td>podupire Europska komisija[58].</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td rowspan="4">Pojedinačna potpora</td><td rowspan="4">Životni troškovi sudionika i osoba u pratnji[59] tijekom aktivnosti.

Ako je potrebno: prihvatljivi su životni troškovi za vrijeme putovanja prije i nakon aktivnosti, i to za najviše 2 dana putovanja za sudionike koji primaju standardna bespovratna sredstva za putovanje, a najviše 4 dodatna dana za sudionike koji primaju bespovratna sredstva za zeleno putovanje.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja osoba, trajanja boravka i zemlje primateljice[60].</td><td>Kategorija sudionika</td><td>1. skupina zemalja</td><td>2. skupina zemalja</td><td>3. skupina zemalja</td></tr>
<tr><td>Osoblje</td><td>90 – 180 EUR</td><td>80 – 160 EUR</td><td>70 – 140 EUR</td></tr>
<tr><td>Učenici</td><td>40 – 80 EUR</td><td>35 – 70 EUR</td><td>30 – 60 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="4">Navedeni su osnovni iznosi po danu aktivnosti. Svaka će nacionalna agencija donijeti odluku o točnim osnovnim iznosima unutar dopuštenih raspona.

Osnovni iznos može se isplatiti do 14. dana aktivnosti. Iznos koji se isplaćuje od 15. dana aktivnosti iznosit će 70 % osnovnog iznosa. Iznosi koji se isplaćuju zaokružuju se na najbliži cijeli broj u eurima.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Potpora za uključivost</td><td>Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika s manje mogućnosti.</td><td colspan="4">100 EUR po sudioniku</td></tr>
<tr><td>Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „pojedinačna</td><td colspan="4">100 % prihvatljivih troškova</td></tr>
</table>

[58] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

[59] U slučaju osoba u pratnji primjenjuju se iznosi za osoblje. U iznimnim slučajevima, ako osoba u pratnji mora ostati u inozemstvu dulje od 60 dana, dodatni životni troškovi nakon 60. dana financirat će se u okviru naslova proračuna „Potpora za uključivost”.

[60] Skupine zemalja primateljica:
1. skupina zemalja: Norveška, Danska, Luksemburg, Island, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn
2. skupina zemalja: Nizozemska, Austrija, Belgija, Francuska, Njemačka, Italija, Španjolska, Cipar, Grčka, Malta, Portugal
3. skupina zemalja: Slovenija, Estonija, Latvija, Hrvatska, Slovačka, Češka, Litva, Turska, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Bugarska, Republika Sjeverna Makedonija, Srbija.

	potpora”). **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	
Pripremni posjeti	Troškovi koji obuhvaćaju putne i životne troškove za sudjelovanje u pripremnom posjetu. **Mehanizam financiranja:** jedinični troškovi. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika.	575 EUR po sudioniku, uz najviše troje sudionika po posjetu
Troškovi tečaja	Troškovi koji obuhvaćaju upisninu za tečajeve i osposobljavanje. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju trajanja aktivnosti.	80 EUR po sudioniku po danu; pojedinačni član osoblja može primiti najviše 800 EUR za troškove tečaja u okviru jednog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.
Jezična potpora	Trošak materijala i tečajeva za učenje jezika za sudionike koji trebaju poboljšati znanje jezika kojim će se služiti za vrijeme studija ili osposobljavanja tijekom aktivnosti. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika.	150 EUR po sudioniku koji ima pravo na mrežnu jezičnu potporu, ali je ne može iskoristiti zbog nedostupnosti odgovarajućeg jezika ili razine, ne uključujući osoblje koje sudjeluje u mobilnosti kraće od 31 dana. Individualna jezična potpora ne pruža se učenicima u grupnoj mobilnosti. Dodatno: 150 EUR po sudioniku u dugoročnoj mobilnosti učenika u svrhu učenja
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Visoki putni troškovi sudionika i osoba u njihovoj pratnji koji se ne mogu pokriti u okviru standardne kategorije „putovanja” zbog geografske udaljenosti ili drugih prepreka. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	**Troškovi financijskog jamstva:** 80 % prihvatljivih troškova **Visoki putni troškovi:** 80 % prihvatljivih putnih troškova

MOBILNOST ZA POLAZNIKE I OSOBLJE U OBRAZOVANJU ODRASLIH

Ova aktivnost podupire pružatelje usluga obrazovanja odraslih i druge organizacije aktivne u tom području koje žele organizirati aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja za polaznike i osoblje u obrazovanju odraslih.

Podupire se širok spektar aktivnosti, uključujući praćenje rada i programe stručnog usavršavanja za osoblje, pojedinačnu i grupnu mobilnost polaznika obrazovanja odraslih s manje mogućnosti (posebno odraslih polaznika s nižom razinom vještina), pozvane stručnjake i druge aktivnosti, kao što je objašnjeno u nastavku.

Organizacije sudionice u svojim aktivnostima trebaju aktivno promicati **uključivost i raznolikost, okolišnu održivost** i **digitalno obrazovanje** koristeći posebne mogućnosti za financiranje koje u te svrhe pruža program, informiranjem sudionika, dijeljenjem najbolje prakse i odgovarajućim planiranjem aktivnosti.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Svrha je aktivnosti mobilnosti koje se financiraju u okviru programa Erasmus+ pojedincima pružiti mogućnosti za učenje te podupirati internacionalizaciju i institucijski razvoj pružatelja usluga obrazovanja odraslih i drugih organizacija aktivnih u tom području. Ova će aktivnost pridonijeti provedbi Programa vještina i uspostavi europskog prostora obrazovanja. Točnije, ima sljedeće ciljeve:

- jačanje europske dimenzije poučavanja i učenja
- promicanje vrijednosti uključivosti i raznolikosti, tolerancije i demokratskog sudjelovanja
- širenje znanja o zajedničkoj europskoj baštini i raznolikosti
- podupiranje razvoja mreža unutar struke u cijeloj Europi
- poboljšanje kvalitete formalnog, informalnog i neformalnog obrazovanja odraslih u Europi u području ključnih kompetencija kako su definirane okvirom EU-a iz 2018., uključujući osnovne vještine (pismenost, matematička pismenost, digitalne vještine) i druge životne vještine
- širenje i diversifikacija ponude obrazovanja odraslih profesionalizacijom nastavnog osoblja i jačanje kapaciteta pružatelja obrazovanja odraslih
- pojednostavnjenje provedbe i dostupnosti kvalitetnih programa poučavanja i učenja u svim oblicima obrazovanja odraslih i njihova prilagodba potrebama pojedinaca i društva u cjelini
- povećanje kapaciteta pružatelja usluga obrazovanja odraslih za izvođenje visokokvalitetnih projekata mobilnosti
- povećanje broja polaznika obrazovanja odraslih svih dobi i socioekonomskih položaja, posebno poticanje sudjelovanja organizacija koje rade s polaznicima u nepovoljnom položaju, malih pružatelja usluga obrazovanja odraslih, novih sudionika u programu, organizacija s manje iskustva i lokalnih organizacija.

KAKO PRISTUPITI MOGUĆNOSTIMA ZA MOBILNOST PROGRAMA ERASMUS+?

Pružatelji usluga obrazovanja odraslih i druge organizacije aktivne u tom području mogu zatražiti financiranje na dva načina:

- **kratkoročni projekti za mobilnost učenika i osoblja** organizacijama prijaviteljicama omogućuju da organiziraju razne aktivnosti mobilnosti u razdoblju od 6 do 18 mjeseci. Kratkoročni projekti najbolji su izbor za organizacije koje prvi put sudjeluju u programu Erasmus+ ili za one koje žele organizirati samo ograničen broj aktivnosti
- **akreditirani projekti za mobilnost polaznika i osoblja** dostupni su samo organizacijama koje imaju Erasmus akreditaciju u području obrazovanja odraslih. Ta posebna linija financiranja omogućuje akreditiranim

organizacijama da redovito primaju sredstva za aktivnosti mobilnosti koje pridonose postupnoj provedbi njihova Erasmus plana.

Erasmus akreditacije dostupne su svim organizacijama koje žele redovito organizirati aktivnosti mobilnosti. Za prijavu nije potrebno prethodno iskustvo u programu. Više informacija o toj mogućnosti potražite u poglavlju ovog Vodiča o Erasmus akreditaciji u području obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te odgoja i općeg obrazovanja.

Osim toga, organizacije se mogu pridružiti programu bez podnošenja prijave na sljedeće načine:

- **pridruživanjem postojećem konzorciju za mobilnost programa Erasmus+** u svojoj zemlji pod vodstvom akreditiranog koordinatora koji prihvaća nove članove u konzorcij
- **primanjem sudionika iz druge zemlje:** bilo koja organizacija može primiti sudionike koji dolaze iz partnerske organizacije u inozemstvu. Biti organizacija primateljica vrijedno je iskustvo i dobar način za sklapanje partnerstava i upoznavanje s programom prije vlastite prijave.

USPOSTAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica glavni je dionik u projektu u okviru ključne aktivnosti 1. Prijavitelj sastavlja i podnosi prijavu, potpisuje ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, provodi aktivnosti mobilnosti i podnosi izvješća nacionalnoj agenciji. Postupak prijave i za kratkoročne projekte i za Erasmus akreditaciju usmjeren je na potrebe i planove organizacije prijaviteljice.

Većina vrsta dostupnih aktivnosti su odlazne aktivnosti mobilnosti. To znači da će organizacija prijaviteljica imati funkciju organizacije pošiljateljice: ona će birati sudionike i slati ih u organizaciju primateljicu u inozemstvu. Uz to postoje i posebne vrste aktivnosti koje organizacijama prijaviteljicama omogućavaju pozivanje stručnjaka ili nastavnog osoblja koji se osposobljavaju u svoju organizaciju. Svrha dolaznih aktivnosti nije uspostavljati dvosmjerne razmjene, već dovesti osobe koje mogu pridonijeti razvoju i internacionalizaciji organizacije prijaviteljice. Kako bi se olakšao postupak traženja partnera, u okviru programa Erasmus+ dostupni su sljedeći alati za traženje partnera u inozemstvu: EPALE.

Provedba svih aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti mora biti u skladu s Erasmus standardima kvalitete. Oni obuhvaćaju konkretne korake za provedbu projektnih zadataka, kao što su odabir i priprema sudionika, utvrđivanje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekta itd. Cijeli tekst Erasmus standarda kvalitete dostupan je na internetskim stranicama Europa: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools_hr.

Sljedeći odjeljak sadržava informacije o međusobnoj povezanosti formata i sadržaja mobilnosti kako bi se osigurale kvalitetne aktivnosti mobilnosti.

Uključivost i raznolikost

U skladu s Erasmus standardima kvalitete organizacije koje prime potporu iz programa moraju se pobrinuti da mogućnosti za mobilnost nude na uključiv i pravedan način svim sudionicima, neovisno o statusu i podrijetlu. Pri odabiru učenika koji će sudjelovati u projektnim aktivnostima treba uzeti u obzir ključne čimbenike kao što su motivacija, zasluge i potrebe sudionika za osobnim razvojem i obrazovanjem. Isto tako, pri odabiru sudionika koji su članovi osoblja treba se pobrinuti da koristi od njihova stručnog usavršavanja budu na raspolaganju svim učenicima u organizaciji.

Organizacije pošiljateljice i primateljice trebaju u donošenje važnih odluka tijekom pripreme, provedbe i pratećih mjera aktivnosti mobilnosti uključiti sudionike kako bi koristi i učinak za svakog od njih bili što veći.

Organizacije sudionice koje pružaju obrazovanje i osposobljavanje potiče se da aktivno stvaraju i olakšavaju mogućnosti za mobilnost, primjerice uvođenjem razdoblja za mobilnost u svoje akademske kalendare i utvrđivanjem standardnih koraka za ponovnu integraciju sudionika povratnika.

Okolišno održiva i odgovorna praksa

U skladu s Erasmus standardima kvalitete organizacije koje prime potporu iz programa moraju među sudionicima promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. O tim bi načelima trebalo povesti računa u pripremi i provedbi svih aktivnosti programa te iskoristiti posebnu financijsku potporu koja je u programu predviđena za promicanje održivih načina putovanja. Organizacije koje pružaju obrazovanje i osposobljavanje trebaju uključiti ta načela u svoj svakodnevni rad i aktivno promicati promjenu načina razmišljanja i ponašanja među učenicima i osobljem.

Digitalna tranzicija u obrazovanju i osposobljavanju

U skladu s Erasmus standardima kvalitete program potiče sve organizacije sudionice na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost te poboljšala suradnja partnerskih organizacija i kvaliteta učenja i poučavanja u njima. Nastavno i administrativno osoblje također može imati koristi od programa osposobljavanja u području digitalnih vještina radi stjecanja relevantnih digitalnih vještina za upotrebu digitalnih tehnologija u nastavnim programima i za digitalnu administraciju.

Sudjelovanje u demokratskom životu

Cilj je programa pomoći sudionicima u otkrivanju koristi aktivnog građanstva i sudjelovanja u demokratskom životu. Podržane mogućnosti za učenje i osposobljavanje trebale bi ojačati participativne vještine u različitim sferama građanskog društva. Stoga će program poticati razvoj socijalne i interkulturalne kompetencije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Projekti bi trebali nuditi mogućnosti za sudjelovanje u demokratskom životu te za društveni i građanski angažman u okviru aktivnosti formalnog ili neformalnog učenja. Takvi projekti trebali bi stvarati ili jačati svijest o Europskoj uniji i razumijevanje njezina konteksta, posebno kad je riječ o zajedničkim vrijednostima EU-a, poštovanju demokratskih načela, ljudskom dostojanstvu, načelu jedinstva i raznolikosti, međukulturnom dijalogu te društvenoj, kulturnoj i povijesnoj baštini.

Razvoj ključnih kompetencija

Program podupire cjeloživotni razvoj i jačanje ključnih kompetencija[61] potrebnih za osobni razvoj i ispunjenje, zapošljivost, aktivno građanstvo i socijalnu uključenost. Organizacije sudionice trebale bi ponuditi aktivnosti osposobljavanja i učenja

[61] Ključne kompetencije – https://ec.europa.eu/education/policies/school/key-competences-and-basic-skills_hr.

prilagođene posebnim potrebama učenika, pomažući im da postignu ekonomsku neovisnost i uklanjajući prepreke s kojima se suočavaju u obrazovanju i društvenim kontaktima.

AKTIVNOSTI

U ovom se odjeljku predstavljaju vrste aktivnosti koje se mogu podupirati sredstvima programa Erasmus+, bilo u sklopu kratkoročnih projekata ili akreditiranih projekata.

Za svaku aktivnost može se pružiti dodatna potpora osobama koje prate sudionike s manje mogućnosti. Osobe u pratnji mogu dobiti potporu za dio ili za cijelo razdoblje aktivnosti.

Mobilnost osoblja

Dostupni oblici	▪ Praćenje rada (od 2 do 60 dana) ▪ Aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja (od 2 do 365 dana) ▪ Tečajevi i osposobljavanje (od 2 do 30 dana) U slučaju **tečajeva i osposobljavanja** prihvatljivi troškovi pohađanja ograničeni su na ukupno 10 dana po sudioniku. Odabir tečajeva i osposobljavanja odgovornost je prijavitelja. Sljedeći standardi kvalitete osmišljeni su kako bi se prijaviteljima pomoglo pri odabiru pružatelja tečajeva: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/quality-standards-courses-under-key-action-1-learning-mobility-individuals_hr. Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti osoblja mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti.
Prihvatljivi sudionici	Prihvatljivi sudionici uključuju nastavnike, predavače i sve druge stručnjake koji ne izvode nastavu i osoblje u području obrazovanja odraslih. Prihvatljivo nenastavno osoblje uključuje osoblje koje radi u području obrazovanja odraslih, bilo kod pružatelja usluga obrazovanja odraslih (npr. rukovodeće osoblje) ili u drugim organizacijama aktivnima u tom području (volonteri, savjetnici, koordinatori politika zaduženi za obrazovanje odraslih itd.). Sudionici moraju biti zaposleni u organizaciji pošiljateljici ili s njom redovito surađivati na provedbi osnovnih aktivnosti organizacije (npr. kao vanjski predavači, stručnjaci ili volonteri). U svakom slučaju zadaci koji povezuju sudionika s organizacijom pošiljateljicom moraju biti dokumentirani tako da nacionalna agencija može provjeriti tu povezanost (primjerice ugovorom o radu ili volontiranju, opisom zadataka ili sličnim dokumentom). Nacionalne agencije uspostavljaju transparentnu i dosljednu praksu s obzirom na to što se smatra prihvatljivim radnim odnosom i pratećom dokumentacijom u svojem nacionalnom kontekstu.
Prihvatljiva mjesta	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u zemljama sudionicama programa.

Mobilnost učenika

Dostupni oblici	▪ Grupna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih (od 2 do 30 dana, najmanje dva polaznika po skupini) ▪ Pojedinačna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih u svrhu učenja (od 2 do 30 dana) Uz fizičku mobilnost sve aktivnosti mobilnosti učenika mogu se kombinirati s virtualnim aktivnostima. Prethodno navedeno minimalno i maksimalno trajanje odnosi se na komponentu fizičke mobilnosti. **Grupna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih:** skupina polaznika obrazovanja odraslih iz organizacije pošiljateljice može neko vrijeme provesti u drugoj zemlji radi sudjelovanja u inovativnom učenju koje organizira organizacija primateljica. Aktivnosti mogu uključivati kombinaciju različitih formalnih, informalnih i neformalnih metoda učenja, kao što su uzajamno učenje, učenje kroz rad, volontiranje i drugi inovativni pristupi. Kvalificirano osoblje iz organizacije pošiljateljice mora pratiti polaznike tijekom cijelog trajanja aktivnosti. Sadržaj aktivnosti grupne mobilnosti trebao bi biti usmjeren na ključne kompetencije polaznika obrazovanja odraslih ili na uključivost i raznolikost, digitalne vještine, okolišnu održivost i participativne dimenzije programa. **Individualna mobilnost polaznika obrazovanja odraslih u svrhu učenja**: polaznici obrazovanja odraslih mogu provesti određeno razdoblje u inozemstvu u organizaciji primateljici kako bi poboljšali svoje znanje i vještine. Za svakog sudionika mora se utvrditi pojedinačni program učenja. Program učenja može uključivati kombinaciju različitih formalnih, informalnih i neformalnih metoda učenja, uključujući učenje na nastavi, učenje kroz rad, praćenje rada, promatranje i druge inovativne pristupe.
Prihvatljivi sudionici	Prihvatljivi sudionici su polaznici obrazovanja odraslih s manje mogućnosti, posebno odrasli polaznici s nižom razinom vještina. Moraju biti polaznici programa obrazovanja odraslih u organizaciji pošiljateljici[62].
Prihvatljiva mjesta	Aktivnosti se moraju odvijati u inozemstvu, u zemlji sudionici programa.

Druge aktivnosti koje se podupiru

Dostupni oblici	▪ Pozvani stručnjaci (od 2 do 60 dana) ▪ Primanje nastavnog osoblja koje se osposobljava (od 10 do 365 dana)

[62] Definiciju prihvatljivih programa obrazovanja odraslih i odraslih polaznika s nižom razinom vještina u svakoj zemlji sudionici programa utvrđuje nadležno nacionalno tijelo te se objavljuje na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije. U načelu, osobe koje nisu završile barem srednju školu smatrat će se odraslim polaznicima s nižom razinom vještina.

	▪ Pripremni posjeti **Pozvani stručnjaci:** organizacije mogu pozvati predavače, nastavnike, stručnjake za politike ili druge kvalificirane stručnjake iz inozemstva koji mogu pridonijeti poboljšanju poučavanja, osposobljavanja i učenja u organizaciji primateljici. Primjerice, pozvani stručnjaci mogu pružiti osposobljavanje osoblju organizacije primateljice, demonstrirati nove metode poučavanja ili pomoći prenijeti dobru praksu u organizaciji i rukovodstvu. **Primanje nastavnog osoblja koje se osposobljava:** organizacije prijaviteljice mogu primiti nastavno osoblje koje se osposobljava i želi provesti određeno razdoblje stručne prakse u inozemstvu. Organizacija primateljica dobit će potporu za uspostavu aktivnosti, a potporu za putovanje i pojedinačnu potporu za sudionika trebala bi pružiti organizacija pošiljateljica (koja u tu svrhu može zatražiti financiranje u okviru programa Erasmus+). **Pripremni posjeti:** prije održavanja mobilnosti organizacije mogu dogovoriti pripremni posjet svojem partneru primatelju. Pripremni posjeti nisu samostalna aktivnost, nego pomoćni aranžman za mobilnost osoblja ili učenika. Svaki pripremni posjet mora biti dobro obrazložen i služiti za poboljšanje opsega i kvalitete aktivnosti mobilnosti. Na primjer, mogu se organizirati kako bi se započela suradnja s novom partnerskom organizacijom ili pripremile dulje aktivnosti mobilnosti. Pripremni posjeti ne mogu se organizirati radi pripreme tečaja ili aktivnosti osposobljavanja za osoblje.
Prihvatljivi sudionici	**Pozvani stručnjaci** mogu biti bilo koje osobe iz druge zemlje sudionice programa s relevantnim stručnim znanjem. **Primanje nastavnog osoblja koje se osposobljava** dostupno je za sudionike koji pohađaju ili su nedavno završili[63] obrazovni program nastavničkog smjera (ili sličnu vrstu obrazovnog programa za nastavno osoblje) u drugoj zemlji sudionici programa. **Pripremne posjete** može provoditi osoblje koje je izravno uključeno u organizaciju projektnih aktivnosti i koje je u radnom odnosu s organizacijom pošiljateljicom ili koordinatorom konzorcija za mobilnost. Iznimno, potencijalni sudionici s manje mogućnosti mogu sudjelovati u pripremnim posjetima za svoje aktivnosti.
Prihvatljiva mjesta	Pripremni posjeti mogu se odvijati u zemljama sudionicama programa. Mjesto za pozvane stručnjake i nastavnike koji se osposobljavaju uvijek je organizacija korisnica (uključujući članove konzorcija).

[63] Osobe koje su nedavno diplomirale imaju pravo sudjelovati do 12 mjeseci nakon stjecanja kvalifikacije. Za sudionike koji su nakon stjecanja kvalifikacije služili obveznu civilnu službu ili vojni rok, razdoblje prihvatljivosti će se za toliko produljiti.

KRATKOROČNI PROJEKTI ZA MOBILNOST POLAZNIKA I OSOBLJA U OBRAZOVANJU ODRASLIH

Kratkoročni projekti za mobilnost polaznika i osoblja jednostavan su način sudjelovanja u programu Erasmus+. Svrha im je omogućiti organizacijama da na jednostavan način organiziraju nekoliko aktivnosti i steknu iskustvo s programom.

Da bi bili jednostavni, kratkoročni projekti imaju ograničen broj sudionika i trajanje. Taj je oblik dostupan samo pojedinačnim organizacijama, ne i koordinatorima konzorcija. Akreditirane organizacije ne mogu se prijaviti za kratkoročne projekte jer već imaju stalan pristup financiranju u okviru programa Erasmus+.

Prijava za kratkoročne projekte uključuje popis i opis aktivnosti koje organizacija prijaviteljica namjerava organizirati.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Prihvatljive organizacije: tko se može prijaviti?	Prijaviti se mogu[64] sljedeće organizacije: (1) organizacije koje pružaju formalno, informalno i neformalno obrazovanje odraslih[65] (2) lokalna i regionalna javna tijela, koordinacijska tijela i druge organizacije koje imaju ulogu u području obrazovanja odraslih. Međutim, organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju u odgoju i općem obrazovanju ne mogu se prijaviti za kratkoročne projekte.
Prihvatljive zemlje	Organizacije prijaviteljice moraju imati poslovni nastan u zemlji sudionici programa.
Gdje se treba prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima poslovni nastan.
Rokovi za prijavu	1. krug za sve nacionalne agencije: **11. svibnja u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** 2. krug za nacionalne agencije koje odluče otvoriti drugi rok: **5. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** Nacionalne agencije obavijestit će prijavitelje o otvaranju drugog roka na svojim internetskim stranicama.

[64] Definiciju prihvatljivih organizacija u svakoj zemlji sudionici programa utvrđuje nadležno nacionalno tijelo te se objavljuje na internetskim stranicama relevantne nacionalne agencije zajedno s odgovarajućim primjerima.

[65] Ne dovodeći u pitanje definicije koje je utvrdilo nadležno nacionalno tijelo, napominjemo da se organizacije koje pružaju strukovno obrazovanje i osposobljavanje odraslim polaznicima obično smatraju pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, a ne pružateljima usluga obrazovanja odraslih. Dodatne informacije potražite u primjenjivim definicijama na internetskim stranicama svoje nacionalne agencije.

Datumi početka projekta	Za projekte se mogu odabrati sljedeći datumi početka: ▪ 1. krug: između 1. rujna i 31. prosinca iste godine ▪ 2. krug: između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine
Trajanje projekta	Od 6 do 18 mjeseci
Broj prijava	Organizacija može prijaviti samo jedan kratkoročni projekt u području obrazovanja odraslih po krugu odabira. Organizacije koje prime bespovratna sredstva za kratkoročni projekt u prvom krugu prijava ne smiju se prijaviti u drugom krugu istog poziva na podnošenje prijedloga. Za kratkoročne projekte u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju organizacije mogu primiti bespovratna sredstva najviše tri puta u pet uzastopnih godina poziva. Bespovratna sredstva primljena u razdoblju 2014. – 2020. ne ubrajaju se u to ograničenje.
Dostupne aktivnosti	Sve vrste aktivnosti u području obrazovanja odraslih. Detaljan popis i pravila potražite u odjeljku „Aktivnosti".
Opseg projekta	Prijava kratkoročnog projekta može uključivati najviše 30 sudionika u aktivnostima mobilnosti. Pripremni posjeti i sudjelovanje osoba u pratnji neće se ubrajati u to ograničenje.

KRITERIJI ZA DODJELU

Prijave će se ocjenjivati na temelju kriterija i pondera navedenih u nastavku, a može im se dodijeliti najviše 100 bodova. Kako bi se uzele u obzir za dodjelu, prijave moraju prijeći sljedeće pragove:

- najmanje 60 od ukupno 100 bodova i
- najmanje pola od najvećeg broja bodova u svakoj od tri kategorije kriterija za dodjelu.

Relevantnost **(najviše 30 bodova)**	Mjera u kojoj: ▪ profil, iskustvo, aktivnosti i ciljna populacija polaznika prijavitelja relevantni su za područje obrazovanja odraslih ▪ projektni prijedlog odgovara ciljevima aktivnosti ▪ projektni prijedlog odgovara sljedećim posebnim prioritetima: – potpora novim sudionicima i organizacijama s manje iskustva – potpora sudionicima s manje mogućnosti.
Kvaliteta projektnog plana **(najviše 40 bodova)**	Mjera u kojoj: ▪ ciljevi predloženog projekta jasno i konkretno ispunjavaju potrebe organizacije prijaviteljice, njezina osoblja i učenika ▪ predložene aktivnosti i njihov sadržaj primjereni su za postizanje ciljeva projekta ▪ postoji jasan radni plan za svaku predloženu aktivnost ▪ projekt uključuje okolišno održivu i odgovornu praksu

	▪ projekt uključuje korištenje digitalnih alata i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima fizičke mobilnosti i za poboljšanje suradnje s partnerskim organizacijama.
Kvaliteta pratećih aktivnosti **(najviše 30 bodova)**	Mjera u kojoj: ▪ prijavitelj predlaže konkretne i logične korake za integriranje rezultata aktivnosti mobilnosti u redoviti rad organizacije ▪ prijavitelj predlaže primjeren način vrednovanja ishoda projekta ▪ prijavitelj predlaže konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacije prijaviteljice, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije.

AKREDITIRANI PROJEKTI ZA MOBILNOST POLAZNIKA I OSOBLJA U OBRAZOVANJU ODRASLIH

Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju u području obrazovanja odraslih mogu se prijaviti za financiranje u okviru posebne linije financiranja koja je dostupna samo njima. Prijave se temelje na prethodno odobrenom Erasmus planu pa detaljan popis i opis planiranih aktivnosti nije potreban. Umjesto toga, zahtjevi su usmjereni na procjenu proračunskih sredstava potrebnih za sljedeći skup aktivnosti.

Kriteriji prihvatljivosti

Prihvatljive organizacije: tko se može prijaviti?	Prijaviti se mogu organizacije koje imaju valjanu Erasmus akreditaciju u području obrazovanja odraslih.
Konzorcij za mobilnost	Organizacije koje imaju Erasmus akreditaciju za koordinatore konzorcija za mobilnost moraju se prijaviti kao konzorcij za mobilnost. Prijava mora sadržavati popis članova konzorcija za mobilnost, koji uz koordinatora mora uključivati najmanje još jednu organizaciju članicu. Svaka organizacija koja ispunjava kriterije prihvatljivosti za akreditirani projekt mobilnosti može postati članicom konzorcija za mobilnost. Erasmus akreditacija nije potrebna za članove konzorcija. Organizacije koje sudjeluju u konzorciju za mobilnost mogu primiti sredstva od najviše dva ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u okviru ključne aktivnosti 1 u području obrazovanja odraslih pod istim pozivom na podnošenje prijedloga. Stoga organizacije u području obrazovanja odraslih koje prime bespovratna sredstva za kratkoročni projekt ili akreditirani projekt mogu kao organizacije članice dodatno sudjelovati u samo jednom konzorciju za mobilnost u obrazovanju odraslih. Druge organizacije mogu sudjelovati u najviše dva konzorcija za mobilnost.
Gdje se treba prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima poslovni nastan.

Rok za prijavu	**11. svibnja u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)**
Datum početka projekta	1. rujna iste godine
Trajanje projekta	Početno trajanje svih akreditiranih projekata bit će 15 mjeseci. Nakon 12 mjeseci svi će korisnici imati mogućnost produljiti trajanje svojeg projekta na ukupno 24 mjeseca.
Broj prijava	Akreditirane organizacije smiju se prijaviti samo jednom po krugu odabira.
Dostupne aktivnosti	Sve vrste aktivnosti u području obrazovanja odraslih. Detaljan popis i pravila potražite u odjeljku „Aktivnosti".
Opseg projekta	Broj sudionika koji se mogu uključiti u akreditirane projekte nije ograničen, osim eventualnih ograničenja utvrđenih u fazi dodjele proračunskih sredstava.

DODJELA PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

Kvaliteta prijaviteljeva Erasmus plana ocijenjena je u fazi prijave za akreditaciju pa stoga neće biti kvalitativnog ocjenjivanja u fazi dodjele proračunskih sredstava. Svi prihvatljivi zahtjevi za bespovratna sredstva primit će financijska sredstva.

Dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava ovisit će o nizu elemenata:

- ukupnom proračunu za dodjelu akreditiranim prijaviteljima
- zatraženim aktivnostima
- osnovnom i maksimalnom iznosu bespovratnih sredstava
- sljedećim kriterijima za dodjelu: financijskim rezultatima, kvalitativnim rezultatima, prioritetima politike i geografskoj ravnoteži (ako ih primjenjuje nacionalna agencija).

Nacionalna agencija će prije isteka roka za prijave objaviti detaljna pravila o osnovnim i najvećim iznosima bespovratnih sredstava, bodovanju kriterija za dodjelu, ponderiranju svakog kriterija, načinu dodjele i dostupnim proračunskim sredstvima za akreditirane projekte.

PRAVILA FINANCIRANJA

Za kratkoročne i akreditirane projekte primjenjivat će se sljedeća pravila financiranja.

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos

<table>
<tr><td rowspan="2">Organizacijska potpora</td><td rowspan="2">Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti koji nisu obuhvaćeni drugim kategorijama troškova.

Na primjer: priprema (pedagoška, međukulturna i druga), mentorstvo, praćenje i podupiranje sudionika tijekom mobilnosti, usluge, alati i oprema potrebni za virtualnu komponentu u kombiniranim aktivnostima, priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata te osiguravanje vidljivosti financiranja sredstvima Europske unije za javnost.

Organizacijska potpora obuhvaća nastale troškove organizacije pošiljateljice i organizacije primateljice (osim u slučaju mobilnosti osoblja u svrhu tečajeva i osposobljavanja). Raspodjelu primljenih bespovratnih sredstava dogovorit će te dvije organizacije.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika.</td><td>100 EUR
– po polazniku u grupnoj mobilnosti
– po sudioniku u mobilnosti osoblja u svrhu tečajeva i osposobljavanja
– po pozvanom stručnjaku
– po primljenom članu nastavnog osoblja koji se osposobljava</td></tr>
<tr><td>350 EUR; 200 EUR nakon stotine sudionika u istoj vrsti aktivnosti
– po sudioniku u pojedinačnoj mobilnosti polaznika obrazovanja odraslih u svrhu učenja
– po sudioniku u mobilnosti osoblja u svrhu praćenja rada i aktivnosti poučavanja ili osposobljavanja</td></tr>
<tr><td>Putovanje</td><td>Doprinos za troškove putovanja sudionika i osoba u pratnji od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja osoba.

Prijavitelj mora navesti zračnu udaljenost između mjesta boravišta i mjesta u kojem se provodi aktivnost[66] uz pomoć kalkulatora udaljenosti koji podupire Europska komisija[67].</td><td colspan="2"><table>
<tr><th>Udaljenost</th><th>Standardno putovanje</th><th>Zeleno putovanje</th></tr>
<tr><td>0 – 99 km</td><td>23 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>100 – 499 km</td><td>180 EUR</td><td>210 EUR</td></tr>
<tr><td>500 – 1999 km</td><td>275 EUR</td><td>320 EUR</td></tr>
<tr><td>2000 – 2999 km</td><td>360 EUR</td><td>410 EUR</td></tr>
<tr><td>3000 – 3999 km</td><td>530 EUR</td><td>610 EUR</td></tr>
<tr><td>4000 – 7999 km</td><td>820 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>8000 km ili više</td><td>1500 EUR</td><td></td></tr>
</table></td></tr>
</table>

[66] Na primjer, ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti koja se provodi u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).
[67] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

<table>
<tr><td rowspan="4">Pojedinačna potpora</td><td rowspan="4">Životni troškovi sudionika i osoba u pratnji[68] tijekom aktivnosti.

Ako je potrebno: prihvatljivi su životni troškovi za vrijeme putovanja prije i nakon aktivnosti, i to za najviše 2 dana putovanja za sudionike koji primaju standardna bespovratna sredstva za putovanje, a najviše 4 dodatna dana za sudionike koji primaju bespovratna sredstva za zeleno putovanje.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja osoba, trajanja boravka i zemlje primateljice[69].</td><td>Kategorija sudionika</td><td>1. skupina zemalja</td><td>2. skupina zemalja</td><td>3. skupina zemalja</td></tr>
<tr><td>Osoblje</td><td>90 – 180 EUR</td><td>80 – 160 EUR</td><td>70 – 140 EUR</td></tr>
<tr><td>Polaznici</td><td>35 – 120 EUR</td><td>30 – 104 EUR</td><td>25 – 88 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="4">Navedeni su osnovni iznosi po danu aktivnosti. Svaka će nacionalna agencija donijeti odluku o točnim osnovnim iznosima unutar dopuštenih raspona.

Osnovni iznos može se isplatiti do 14. dana aktivnosti. Iznos koji se isplaćuje od 15. dana aktivnosti iznosit će 70 % osnovnog iznosa. Iznosi koji se isplaćuju zaokružuju se na najbliži cijeli broj u eurima.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Potpora za uključivost</td><td>Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika s manje mogućnosti.</td><td colspan="4">100 EUR po sudioniku</td></tr>
<tr><td>Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje” i „pojedinačna potpora”).</td><td colspan="4">100 % prihvatljivih troškova</td></tr>
</table>

[68] U slučaju osoba u pratnji primjenjuju se iznosi za osoblje. U iznimnim slučajevima, ako osoba u pratnji mora ostati u inozemstvu dulje od 60 dana, dodatni životni troškovi nakon 60. dana financirat će se u okviru naslova proračuna „Potpora za uključivost”.

[69] Skupine zemalja primateljica:

1. skupina zemalja: Norveška, Danska, Luksemburg, Island, Švedska, Irska, Finska, Lihtenštajn

2. skupina zemalja: Nizozemska, Austrija, Belgija, Francuska, Njemačka, Italija, Španjolska, Cipar, Grčka, Malta, Portugal

3. skupina zemalja: Slovenija, Estonija, Latvija, Hrvatska, Slovačka, Češka, Litva, Turska, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Bugarska, Republika Sjeverna Makedonija, Srbija.

	Mehanizam financiranja: stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	
Pripremni posjeti	Troškovi koji obuhvaćaju putne i životne troškove za sudjelovanje u pripremnom posjetu. **Mehanizam financiranja:** jedinični troškovi. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika.	575 EUR po sudioniku, uz najviše troje sudionika po posjetu
Troškovi tečaja	Troškovi koji obuhvaćaju upisninu za tečajeve i osposobljavanje. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju trajanja aktivnosti.	80 EUR po sudioniku po danu; pojedinačni član osoblja može primiti najviše 800 EUR za troškove tečaja u okviru jednog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.
Jezična potpora	Trošak materijala i tečajeva za učenje jezika za sudionike koji trebaju poboljšati znanje jezika kojim će se služiti za vrijeme studija ili osposobljavanja tijekom aktivnosti. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika.	150 EUR po sudioniku koji ima pravo na mrežnu jezičnu potporu, ali je ne može iskoristiti zbog nedostupnosti odgovarajućeg jezika ili razine, ne uključujući osoblje koje sudjeluje u mobilnosti kraće od 31 dana. Individualna jezična potpora ne pruža se polaznicima obrazovanja odraslih u grupnoj mobilnosti.
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Visoki putni troškovi sudionika i osoba u njihovoj pratnji koji se ne mogu pokriti u okviru standardne kategorije „putovanja” zbog geografske udaljenosti ili drugih prepreka. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	**Troškovi financijskog jamstva:** 80 % prihvatljivih troškova **Visoki putni troškovi:** 80 % prihvatljivih putnih troškova

MOBILNOST U SVRHU UČENJA U PODRUČJU MLADIH

U ovom se odjeljku Vodiča kroz program predstavljaju projektne aktivnosti u okviru ključne aktivnosti 1 u području mladih. Te aktivnosti pružaju mogućnosti za neformalno i informalno učenje za mlade i osobe koje rade s mladima.

Neformalno i informalno učenje mladima omogućava da steknu nužne kompetencije koje pridonose njihovu osobnom, društvenom i obrazovnom razvoju te potiče njihovo aktivno sudjelovanje u društvu, čime im se povećavaju mogućnosti zapošljavanja.

Sudjelovanjem u aktivnostima mobilnosti u svrhu učenja osobe koje rade s mladima razvijaju vještine bitne za njihov profesionalni razvoj, potiču novu organizacijsku praksu i općenito podižu kvalitetu rada s mladima.

Aktivnosti učenja u području mladih trebale bi imati znatan pozitivan učinak na mlade i na uključene organizacije, na zajednice u kojima se odvijaju, na samo područje mladih i na europski gospodarski i društveni sektor u cjelini. Podupiru se sljedeće aktivnosti:

- mobilnost mladih – razmjene mladih
- projekti mobilnosti za osobe koje rade s mladima
- aktivnosti sudjelovanja mladih.

KAKO PRISTUPITI TIM MOGUĆNOSTIMA?

Za financiranje se može prijaviti na dva načina:

- **standardni projekti** pružaju organizacijama prijaviteljicama i neformalnim skupinama mladih mogućnost za provedbu jedne ili više aktivnosti sudjelovanja mladih u razdoblju od 3 do 24 mjeseca. Standardni projekti najbolji su izbor za organizacije koje prvi put sudjeluju u programu Erasmus+, za one koje žele organizirati jednokratan projekt i/ili za ograničen broj aktivnosti

- **akreditirani projekti** dostupni su samo organizacijama koje imaju Erasmus akreditaciju u području mladih. Ta posebna linija financiranja omogućuje akreditiranim organizacijama da redovito primaju sredstva za aktivnosti mobilnosti koje pridonose postupnoj provedbi njihova akreditacijskog plana.

Organizacije koje žele redovito organizirati aktivnosti mobilnosti mogu podnijeti zahtjev za Erasmus akreditaciju. Više informacija o tim akreditacijama potražite u poglavlju ovog Vodiča o *Erasmus akreditaciji u području mladih*.

Osim toga, organizacije i neformalne skupine mladih mogu se pridružiti programu bez podnošenja prijave kao partneri u projektu.

ERASMUS AKREDITACIJA U PODRUČJU MLADIH

ŠTO JE ERASMUS AKREDITACIJA U PODRUČJU MLADIH[70]?

Erasmus akreditacije su alat za organizacije koje se žele uključiti u prekograničnu razmjenu i suradnju, poticati sudjelovanje mladih i podupirati jačanje kapaciteta osoba koje rade s mladima i organizacija za rad s mladima putem aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja. Erasmus akreditacija u području mladih olakšava mobilnost mladih u svrhu učenja tako što akreditiranim organizacijama pruža pojednostavnjen i fleksibilan alternativni oblik provedbe aktivnosti.

U području mladih cilj je Erasmus akreditacije:

- poticati osobni i profesionalni razvoj mladih putem neformalnih i informalnih aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja
- poticati jačanje položaja mladih i njihovo aktivno građanstvo i sudjelovanje u demokratskom životu
- poticati razvoj kvalitete rada s mladima na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj, europskoj i međunarodnoj razini izgradnjom kapaciteta organizacija aktivnih u području mladih i podupiranjem obrazovnog i profesionalnog razvoja osoba koje rade s mladima te
- među mladima u Europi zagovarati uključivost i raznolikost, međukulturni dijalog i vrijednosti kao što su solidarnost, jednake mogućnosti i ljudska prava.

Organizacije prijaviteljice morat će definirati svoje dugoročne ciljeve i plan aktivnosti za koje traže financijsku potporu iz programa Erasmus+, očekivane koristi i pristup upravljanju projektima. Dodjelom Erasmus akreditacije u području mladih potvrđuje se da prijavitelj ima odgovarajuće i učinkovite postupke i mjere za provedbu visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja kako je planirano i da ih može primijeniti u korist područja mladih.

KAKO TO FUNKCIONIRA?

Organizacije koje žele primiti akreditaciju morat će definirati svoje dugoročne ciljeve i plan aktivnosti za koje traže financijsku potporu iz programa Erasmus+, očekivane koristi i pristup upravljanju projektima.

Organizacije se za akreditaciju u području mladih mogu prijavljivati kontinuirano, a uspješni kandidati za Erasmus akreditaciju u području mladih dobit će jednostavniji pristup mogućnostima u okviru ključne aktivnosti 1 u području mladih, kako je prikazano u relevantnim odjeljcima ovog Vodiča. Detaljne informacije o prihvatljivosti, kriterijima za odabir i dodjelu

[70] Glavni dio proračunskih sredstava za ovu ključnu aktivnost dodjeljuje se za potporu transnacionalnim aktivnostima u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz zemalja sudionica programa. Međutim, s oko 25 % raspoloživih proračunskih sredstava mogu se financirati aktivnosti međunarodne mobilnosti u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja u susjedstvu EU-a (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča).

dostupne su u posebnom pozivu na podnošenje prijedloga objavljenom ovdje: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/calls/2020-erasmus-accreditation-youth_hr.

Erasmus akreditacija dodjeljuje se za razdoblje od 2021. do 2027., u kojem će se provoditi redovito praćenje i u kojem se neprekidno moraju poštovati zahtjevi i upute za akreditaciju koje je izdala nacionalna agencija zadužena za nadzor.

KAKO PRISTUPITI MOGUĆNOSTIMA ZA MOBILNOST S ERASMUS AKREDITACIJOM?

Akreditirane organizacije imaju mogućnost prijaviti se za financiranje (podnijeti zahtjev za bespovratna sredstva) za aktivnosti mobilnosti mladih na pojednostavnjen način. Prijave se temelje na prethodno odobrenom akreditacijskom planu pa detaljan popis i opis planiranih aktivnosti nije potreban. Umjesto toga, zahtjevi su usmjereni na procjenu broja aktivnosti koje bi se trebale provesti i broja uključenih sudionika.

Aktivnosti mobilnosti koje bi se trebale provesti u okviru ove ključne aktivnosti moraju biti u skladu s pravilima i načelima definiranima za svaku vrstu aktivnosti u odgovarajućim odjeljcima ovog Vodiča.

Akreditirane organizacije obvezuju se poštovati Erasmus standarde kvalitete u području mladih i provoditi visokokvalitetne aktivnosti mobilnosti u području mladih.

Akreditirane organizacije mladih nemaju pravo na financiranje u okviru standardnih razmjena mladih i projekata mobilnosti osoba koje rade s mladima, ali mogu biti partneri u takvim projektima. Iznimno za 2021. organizacije kojima je dodijeljena akreditacija nakon roka za podnošenje zahtjeva za bespovratna sredstva prihvatljive su za financiranje u drugom roku za standardne razmjene mladih i projekte mobilnosti za osobe koje rade s mladima.

Kriteriji prihvatljivosti

Općeniti kriteriji u nastavku odnose se na zahtjeve za bespovratna sredstva.

Prihvatljivi prijavitelji	Organizacije koje na datum roka za prijavu imaju valjanu Erasmus akreditaciju u području mladih
Prihvatljive aktivnosti	▪ razmjene mladih ▪ aktivnosti profesionalnog razvoja osoba koje rade s mladima Uz to se mogu provoditi i sljedeće aktivnosti: ▪ pripremni posjeti. Opis i kriteriji prihvatljivosti za svaku od tih aktivnosti definirani su u odgovarajućim odjeljcima ovog Vodiča.
Trajanje projekta	Početno trajanje svih akreditiranih projekata bit će 15 mjeseci. Nakon 12 mjeseci svi će korisnici imati mogućnost produljiti trajanje svojeg projekta na ukupno 24 mjeseca.
Gdje se treba prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima poslovni nastan.

Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do sljedećih datuma: ▪ **11. svibnja u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju 1. kolovoza iste godine.
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Akreditirana organizacija smije se prijaviti samo jednom po pozivu. Prijavnom obrascu mora se priložiti izjava pravnog zastupnika.

DODJELA PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

Dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava ovisit će o nizu elemenata:

- ukupnom proračunu za dodjelu akreditiranim prijaviteljima
- zatraženim aktivnostima
- najmanjem i najvećem iznosu bespovratnih sredstava
- sljedećim kriterijima za dodjelu: financijskim rezultatima, kvalitativnim rezultatima, prioritetima politike i tematskim područjima na koje se odnose aktivnosti za koje se podnosi prijava i geografskoj ravnoteži (ako ih primjenjuje nacionalna agencija).

Nacionalna agencija će prije isteka roka za prijave objaviti detaljna pravila o osnovnim i najvećim iznosima bespovratnih sredstava, bodovanju kriterija za dodjelu, ponderiranju svakog kriterija, načinu dodjele i dostupnim proračunskim sredstvima za akreditirane projekte.

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE – „RAZMJENE MLADIH”

U okviru ove aktivnosti[71] organizacije i neformalne skupine mladih mogu primati potporu za provođenje projekata u kojima se mladi iz različitih zemalja okupljaju radi razmjene ideja i učenja izvan svojih sustava formalnog obrazovanja.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Erasmus+ podupire mobilnost mladih u svrhu neformalnog učenja u obliku razmjena mladih, pri čemu je cilj uključiti mlade i ojačati njihov položaj kako bi postali aktivni građani, povezati ih s europskim projektom, ali i pomoći im da steknu i razviju kompetencije koje će im biti korisne u životu i u budućem radu.

Točnije, cilj je razmjena mladih:

- poticati međukulturni dijalog i učenje te osjećaj pripadnosti Europi
- razviti vještine i stavove mladih
- jačati europske vrijednosti i rušiti predrasude i stereotipe
- upoznati mlade s društveno bitnim temama i time potaknuti njihov angažman u društvu i aktivno sudjelovanje.

Aktivnost je otvorena za sve mlade, a posebna se pozornost posvećuje onima s manje mogućnosti.

POLITIČKI KONTEKST

Strategijom Europske unije za mlade za razdoblje 2019. – 2027. postavlja se okvir za europsku suradnju u području mladih na temelju Komunikacije Komisije od 22. svibnja 2018. pod nazivom „Uključivanje, povezivanje i osnaživanje mladih”. Strategijom se potiče sudjelovanje mladih u demokratskom životu, podupire društveni i građanski angažman i nastoji osigurati da svi mladi imaju potrebna sredstva za sudjelovanje u društvu. Strategija EU-a za mlade uključuje i proces dijaloga s mladima i u tom je kontekstu 2018. razvijeno 11 europskih ciljeva za mlade. U okviru tih ciljeva utvrđena su međusektorska područja koja utječu na život mladih i s njima povezani izazovi. Strategija EU-a za mlade trebala bi pridonijeti ostvarivanju te vizije mladih. U području djelovanja „Povezivanje” strategija EU-a za mlade promiče i olakšava povezivanje, uspostavu odnosa i razmjenu iskustava među mladima kao okosnice za budući razvoj EU-a. Te se veze najbolje potiču različitim oblicima mobilnosti, među kojima su i razmjene mladih.

https://ec.europa.eu/youth/policy/youth-strategy_en

[71] Glavni dio proračunskih sredstava za ovu ključnu aktivnost dodjeljuje se za potporu transnacionalnim aktivnostima u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz zemalja sudionica programa. Međutim, s oko 25 % raspoloživih proračunskih sredstava mogu se financirati aktivnosti međunarodne mobilnosti u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja u susjedstvu EU-a (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje” u dijelu A ovog Vodiča).

Tematske strategije u području mladih

Program Erasmus+ promiče sudjelovanje mladih, poboljšanje kvalitete informalnih i neformalnih procesa učenja i razvoj kvalitetnog rada s mladima. Daljnja potpora u tim područjima dostupna je putem posebnih tematskih strategija, kao što su Strategija sudjelovanja mladih, Youthpass i Europska strategija osposobljavanja (ETS)[72].

OPIS AKTIVNOSTI

Razmjene mladih

Razmjene mladih su susreti skupina mladih iz najmanje dvije zemlje koji se na kraće vrijeme okupljaju radi zajedničke provedbe programa neformalnog učenja (kombinacija radionica, vježbi, debata, igranja uloga, simulacija, aktivnosti na otvorenom itd.) na temu koja ih zanima, tražeći inspiraciju u europskim ciljevima za mlade[73]. Razdoblje učenja obuhvaća fazu pripreme prije razmjene te vrednovanje i prateće aktivnosti nakon nje.

Sljedeće aktivnosti nisu prihvatljive za bespovratna sredstva u okviru razmjena mladih: akademska studijska putovanja, aktivnosti razmjene s ciljem ostvarivanja financijske dobiti, aktivnosti razmjene koje se mogu smatrati turizmom, festivali, putovanja na godišnji odmor, turneje, osnivački sastanci i tečajevi osposobljavanja koje odrasle osobe pružaju mladima.

Osim razmjena mladih, projekti bi mogli obuhvaćati i pripremne posjete.

Pripremni posjeti

Cilj je pripremnih posjeta osigurati visokokvalitetne aktivnosti olakšavanjem i pripremom administrativnih postupaka, izgradnjom povjerenja i razumijevanja te uspostavljanjem čvrstog partnerstva između organizacija i uključenih osoba. U slučaju aktivnosti razmjene mladih u kojima sudjeluju mladi s manje mogućnosti, pripremni posjet trebao bi osigurati da će se moći izaći u susret posebnim potrebama sudionika. Pripremni posjeti odvijaju se u zemlji jedne od organizacija primateljica prije početka aktivnosti razmjene mladih.

[72] Te strategije dostupne su ovdje: https://www.salto-youth.net/

[73] Europski ciljevi za mlade razvijeni su u okviru strategije EU-a za mlade. U okviru tih ciljeva utvrđena su međusektorska područja koja utječu na život mladih i s njima povezani izazovi: https://ec.europa.eu/youth/policy/youth-strategy_en

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt provode najmanje dvije organizacije. Organizacije uključene u projekt trebale bi imati koristi od sudjelovanja te bi projekt trebao biti u skladu s njihovim ciljevima i odgovarati njihovim potrebama. Uključene organizacije imaju ulogu „pošiljateljica" sudionika i/ili „primateljica", odnosno domaćina aktivnosti. Jedna od organizacija ima i ulogu koordinatora i prijavljuje cijeli projekt u ime partnerstva.

Projekt se sastoji od četiri faze: planiranja, pripreme, provedbe i pratećih mjera. Organizacije sudionice i mladi uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- planiranje (definiranje potreba, ciljeva, ishoda učenja, oblika aktivnosti, razvoj programa rada, raspored aktivnosti itd.)
- priprema (rješavanje praktičnih pitanja, sklapanje ugovora s partnerima, jezična i međukulturna priprema te priprema povezana s učenjem i zadaćama za sudionike prije odlaska itd.)
- provedba aktivnosti
- prateće mjere (evaluacija aktivnosti, utvrđivanje i evidentiranje ishoda učenja sudionika te diseminacija i korištenje rezultata projekta).

Kvalitetna razmjena mladih:

- oslanja se na aktivno sudjelovanje mladih i organizacija sudionica, koji bi trebali imati aktivnu ulogu u svim fazama projekta i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja i razvoja
- uključuje raznolike skupine sudionika i temelji se na toj raznolikosti
- temelji se na jasno utvrđenim potrebama mladih sudionika
- osigurava da se ishodi neformalnog i informalnog učenja sudionika ispravno utvrde i evidentiraju
- potiče sudionike da razmišljaju o europskim temama i vrijednostima.

Proces učenja

Postavljanje razmjene mladih u kontekst neformalnog učenja podrazumijeva da je barem dio željenih ishoda učenja planiran unaprijed kako bi se osigurale odgovarajuće prilike. Mladi koji sudjeluju u aktivnosti trebali bi pridonijeti utvrđivanju svojih potreba i znanja koje žele steći ili razviti tijekom razmjene mladih.

Sudionici bi trebali biti što više uključeni i u osmišljavanje i razvoj aktivnosti (uspostava programa, metode rada i definiranje raspodjele zadataka) i razmisliti o tome kako se pripremiti da razmjenu što bolje iskoriste za učenje i osobni razvoj.

Nakon završetka osnovne aktivnosti sudionike bi trebalo pozvati da daju povratne informacije o aktivnosti te da razmisle o tome što su naučili i kako mogu iskoristiti te ishode učenja. Sudionici bi osim toga trebali razmisliti o mogućim pratećim aktivnostima. To mogu učiniti pojedinačno ili, kad je moguće, kao grupa.

Organizacije bi trebale podupirati proces učenja i utvrđivanje i evidentiranje ishoda učenja, posebice putem alata Youthpass.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u proces donošenja odluka.

Razmjene mladih osobito su primjerene za uključivanje mladih s manje mogućnosti:

- grupna mobilnost pruža iskustvo međunarodne mobilnosti u sigurnom okruženju grupe
- zbog kratkog trajanja razmjene mladih pogodne su za uključivanje mladih s manje mogućnosti
- uključivanje lokalnih sudionika olakšava prvo sudjelovanje u europskim projektima.

Razmjene mladih prikladne su i za rad na uključivosti i raznolikosti kao temi projekta, na primjer za potporu borbi protiv stereotipa te poticanje razumijevanja, tolerancije i nediskriminacije.

Zaštita i sigurnost sudionika

Razmjena mladih uključuje voditelje skupine. Voditelji skupine prate sudionike i pružaju im potporu kako bi osigurali kvalitetan proces učenja tijekom osnovne aktivnosti. Ujedno se brinu za sigurno i nediskriminirajuće okruženje ispunjeno poštovanjem i za zaštitu sudionika. Tijekom planiranja i pripreme razmjene mladih treba voditi računa o zaštiti i sigurnosti sudionika i predvidjeti sve potrebne mjere za sprečavanje/smanjenje rizika.

Okolišna održivost

Razmjena mladih treba među sudionicima promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. Trebalo bi je osmisliti i provoditi vodeći računa o okolišu npr. integriranjem održive prakse, kao što su odabir materijala koji se mogu ponovno koristiti ili su prihvatljivi za okoliš, smanjenje otpada i recikliranje i održivi načini prijevoza.

Digitalna tranzicija

U okviru programa Erasmus+ sve se organizacije sudionice potiču na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost, poboljšala suradnja između partnerskih organizacija i povećala kvaliteta aktivnosti.

Erasmus standardi kvalitete u području mladih

Pri provedbi svih projekata koji se podupiru u okviru ove aktivnosti treba se pridržavati Erasmus standarda kvalitete u području mladih za organiziranje visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja. Oni obuhvaćaju osnovna načela aktivnosti i konkretne korake za provedbu projektnih zadataka, kao što su odabir i priprema sudionika, definiranje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekata itd. Erasmus standardi kvalitete u području mladih dostupni su na: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_hr.

KRITERIJI ZA OCJENJIVANJE PROJEKTA

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Opći kriteriji prihvatljivosti

Opći kriteriji opisani u nastavku primjenjuju se na standardne projekte razmjena mladih. Za akreditacije pogledajte odgovarajući odjeljak ovog Vodiča.

Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti: • neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija, europska nevladina organizacija za mlade, javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini, socijalno poduzeće, tijelo koje ostvaruje dobit i koje je aktivno u području korporativne socijalne odgovornosti • neformalna skupina mladih[74] s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili partnerskoj zemlji u susjedstvu EU-a (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča).
Tko se može prijaviti?	Prijavitelj može biti bilo koja prihvatljiva organizacija sudionica ili skupina s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu[75].
Broj organizacija sudionica	Moraju biti uključene najmanje dvije organizacije sudionice (najmanje jedna organizacija pošiljateljica i jedna primateljica) iz različitih zemalja.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mjeseca.
Gdje se treba prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima poslovni nastan.
Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do sljedećih datuma: **11. svibnja u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. kolovoza i 31. prosinca iste godine** **5. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine**

[74] Skupina od najmanje četvero mladih u dobi od 13 do 30 godina. Jedan od članova skupine koji ima najmanje 18 godina preuzima ulogu predstavnika i odgovornost u ime skupine. Definiciju neformalne skupine pronaći ćete u pojmovniku. Za potrebe ove aktivnosti i svih odredbi povezanih s njom „neformalna skupina mladih" bit će obuhvaćena pojmom „organizacije sudionice". Upućivanje na „organizaciju sudionicu" odnosit će se i na „neformalnu skupinu mladih".

[75] Organizacije sudionice moraju potpisati ovlaštenje za organizaciju prijaviteljicu. Ovlaštenja bi se trebala dostaviti u fazi prijave, najkasnije do potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.
Prilozi	Prijavnom obrascu mora se priložiti izjava pravnog zastupnika. Prijavnom obrascu mora se priložiti raspored svake razmjene mladih i pripremnog posjeta planiranih u okviru projekta.

Dodatni kriteriji prihvatljivosti za razmjene mladih

Trajanje aktivnosti	Od 5 dana do 21 dan, ne uključujući dane putovanja.
Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnost se mora odvijati u zemlji jedne od organizacija (ili nekoliko njih, u slučaju aktivnosti na više lokacija) koje sudjeluju u aktivnosti.
Broj organizacija sudionica	Moraju biti uključene najmanje dvije organizacije sudionice (najmanje jedna organizacija pošiljateljica i jedna primateljica) iz različitih zemalja. **Aktivnosti u zemljama sudionicama programa:** sve organizacije sudionice moraju biti iz zemlje sudionice programa. **Aktivnosti s partnerskim zemljama u susjedstvu EU-a:** aktivnost mora uključivati barem jednu organizaciju sudionicu iz zemlje sudionice programa i jednu organizaciju sudionicu iz partnerske zemlje u susjedstvu EU-a.
Prihvatljivi sudionici	Mladi u dobi od 13 do 30[76] godina s prebivalištem u zemljama organizacije pošiljateljice i primateljice. Uključeni voditelji skupine[77] i facilitatori moraju imati najmanje 18 godina.

[76] Uzmite u obzir sljedeće:
donja dobna granica – do datuma početka aktivnosti sudionici moraju doseći donju dobnu granicu
gornja dobna granica – na datum početka aktivnosti sudionici ne smiju biti stariji od navedene gornje dobne granice.

[77] Voditelj skupine odrasla je osoba koja se pridružuje mladima koji sudjeluju u razmjenama mladih radi osiguravanja učinkovitosti učenja te njihove zaštite i sigurnosti.

Broj sudionika i sastav nacionalnih skupina	Najmanje 16, a najviše 60 sudionika po aktivnosti (ne uključujući voditelje skupina, facilitatore ni osobe u pratnji). U slučaju razmjena mladih koje uključuju samo mlade s manje mogućnosti, minimalan broj sudionika je 10. Najmanje dvije skupine mladih iz dvije različite zemlje. Svaka skupina mora imati najmanje jednog voditelja skupine. Najviše jedan posrednik po aktivnosti.
Ostali kriteriji	• Barem jedna od organizacija pošiljateljica ili primateljica u svakoj aktivnosti mora biti iz zemlje u kojoj se nalazi nacionalna agencija kojoj je podnesena prijava.

Dodatni kriteriji prihvatljivosti za pripremne posjete

Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnost se mora odvijati u zemlji jedne od organizacija primateljica.
Prihvatljivi sudionici	Predstavnici organizacija sudionica, facilitatori, voditelji skupina i mladi koji sudjeluju u glavnoj aktivnosti.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju kriterija navedenih u nastavku. Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od kategorija kriterija za dodjelu navedenih u nastavku.

Relevantnost, obrazloženje i učinak **(najviše 30 bodova)**	• Relevantnost projekta za: - ciljeve aktivnosti - potrebe organizacija sudionica i sudionika - ostvarivanje visokokvalitetnih ishoda učenja za sudionike • Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice tijekom i nakon završetka projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj ili globalnoj razini • Mjera u kojoj je projekt prikladan za doprinos uključivosti i raznolikosti te zelenoj, digitalnoj i participativnoj dimenziji programa • Mjera u kojoj projekt u aktivnost uvodi nove sudionike i organizacije s manje iskustva

Kvaliteta projektnog plana **(najviše 40 bodova)**	• Usklađenost utvrđenih potreba, ciljeva projekta, profila sudionika i predloženih aktivnosti • Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza projekta: pripreme (uključujući pripremu koja se pruža sudionicima), provedbe aktivnosti i pratećih mjera • Uključenost mladih u sve faze aktivnosti • Pristupačnost i uključivost aktivnosti te njihova otvorenost za sudionike iz različitih sredina i s različitim sposobnostima • Primjerenost predloženih participativnih metoda učenja, uključujući virtualne komponente • Kvaliteta rješenja i potpore za proces promišljanja, utvrđivanja i evidentiranja ishoda učenja sudionika i dosljedna upotreba europskih instrumenata za transparentnost i priznavanje, osobito Youthpassa • Ravnomjerna zastupljenost sudionika s obzirom na zemlju i spol • Primjerenost i učinkovitost mjera predviđenih radi sigurnosti i zaštite sudionika • Uključivanje održive i ekološki prihvatljive prakse u aktivnosti
Kvaliteta upravljanja projektom **(najviše 30 bodova)**	• Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore • Kvaliteta suradnje i komunikacije među organizacijama sudionicama i s drugim relevantnim dionicima • Kvaliteta mjera za ocjenjivanje različitih faza i ishoda projekta • Primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionica

PRAVILA FINANCIRANJA

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila</th><th colspan="3">Iznos</th></tr>
<tr><td>Organizacijska potpora</td><td>Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika, ne uključujući voditelje skupina, osobe u pratnji i facilitatore.</td><td colspan="3">100 EUR po sudioniku u razmjeni mladih</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Putovanje</td><td rowspan="8">Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe u pratnji i facilitatore, od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja osoba.

Prijavitelj mora navesti udaljenost od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost[78] uz pomoć kalkulatora udaljenosti koji podupire Europska komisija[79].

Za aktivnosti na više lokacija prijavitelj treba zbrojiti udaljenosti između pojedinih lokacija i odabrati raspon udaljenosti koja odgovara tom zbroju[80].</td><td>Udaljenost</td><td>Standardno putovanje</td><td>Zeleno putovanje</td></tr>
<tr><td>0 – 99 km</td><td>23 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>100 – 499 km</td><td>180 EUR</td><td>210 EUR</td></tr>
<tr><td>500 – 1999 km</td><td>275 EUR</td><td>320 EUR</td></tr>
<tr><td>2000 – 2999 km</td><td>360 EUR</td><td>410 EUR</td></tr>
<tr><td>3000 – 3999 km</td><td>530 EUR</td><td>610 EUR</td></tr>
<tr><td>4000 – 7999 km</td><td>820 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>8000 km ili više</td><td>1500 EUR</td><td></td></tr>
</table>

[78] Na primjer, ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti koja se provodi u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

[79] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

[80] Na primjer, ako sudionik iz Madrida sudjeluje u aktivnosti na više lokacija, koja se najprije provodi u Rimu, a zatim u Ljubljani, prijavitelj će prvo a) izračunati udaljenost između Madrida i Rima (1365,28 km), zatim između Rima i Ljubljane (489,75 km) i zbrojiti obje udaljenosti (1855,03 km) (b) odabrati primjenjivi raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunati iznos bespovratnih sredstava EU-a kao doprinos putnim troškovima sudionika od Madrida do Ljubljane (preko Rima) i natrag (275 EUR).

Pojedinačna potpora	Troškovi povezani s boravkom. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju trajanja boravka po sudioniku, uključujući voditelje skupina, osobe u pratnji i facilitatore (prema potrebi), uključujući i jedan dan putovanja prije aktivnosti i jedan dan putovanja nakon aktivnosti, te do **4 dodatna** dana za sudionike koji primaju bespovratna sredstva za zeleno putovanje.	Tablica A2.1 po sudioniku po danu
Potpora za uključivost	Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika s manje mogućnosti, ne uključujući voditelje skupina, osobe u pratnji i facilitatore.	100 EUR po sudioniku u razmjeni mladih
	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji, uključujući voditelje skupina i facilitatore (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" i „pojedinačna potpora"). **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	100 % prihvatljivih troškova
Potpora za pripremni posjet	Troškovi povezani s provedbom pripremnog posjeta, uključujući putne i životne troškove. **Mehanizam financiranja:** jedinični troškovi. **Pravilo za dodjelu:** ne uključujući sudionike iz organizacije primateljice. Za svaku aktivnost može se financirati najviše jedan sudionik po organizaciji sudionici. Za facilitatore koji sudjeluju u glavnoj aktivnosti nema ograničenja. Uvjetno: potrebu za pripremnim posjetom, ciljeve i sudionike prijavitelj mora obrazložiti i mora ih odobriti nacionalna agencija.	575 EUR po sudioniku po pripremnom posjetu.

Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde. Visoki putni troškovi sudionika, uključujući voditelje skupina, osobe u pratnji i facilitatore; uključujući putovanje čišćim prijevoznim sredstvima s nižim emisijama ugljika. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	**Financijsko jamstvo:** 80 % prihvatljivih troškova **Visoki putni troškovi:** 80 % prihvatljivih troškova **Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde**: 100 % prihvatljivih troškova

Tablica A2.1 Pojedinačna potpora za razmjene mladih

	Pojedinačna potpora (u eurima po danu)
Austrija	45 EUR
Belgija	42 EUR
Bugarska	32 EUR
Hrvatska	35 EUR
Cipar	32 EUR
Češka	32 EUR
Danska	45 EUR
Estonija	33 EUR
Finska	45 EUR
Republika Sjeverna Makedonija	28 EUR
Francuska	38 EUR
Njemačka	41 EUR
Grčka	38 EUR
Mađarska	33 EUR
Island	45 EUR
Irska	49 EUR
Italija	39 EUR
Latvija	34 EUR
Lihtenštajn	45 EUR
Litva	34 EUR

Luksemburg	45 EUR
Malta	39 EUR
Nizozemska	45 EUR
Norveška	50 EUR
Poljska	34 EUR
Portugal	37 EUR
Rumunjska	32 EUR
Srbija	29 EUR
Slovačka	35 EUR
Slovenija	34 EUR
Španjolska	34 EUR
Švedska	45 EUR
Turska	32 EUR
Susjedne partnerske zemlje	29 EUR

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA OSOBE KOJE RADE S MLADIMA

U okviru ove aktivnosti[81] organizacije mogu dobiti potporu za provođenje projekata koji se sastoje od jedne ili više aktivnosti učenja za profesionalni razvoj osoba koje rade s mladima i njihove organizacije.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Ova aktivnost podupire profesionalni razvoj osoba koje rade s mladima, a time i razvoj kvalitetnog rada s mladima na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj, europskoj i međunarodnoj razini, kroz iskustva neformalnog i informalnog učenja u okviru aktivnosti mobilnosti. Doprinosi ciljevima strategije EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027., osobito Europskoj agendi za rad s mladima[82] radi kvalitete, inoviranja i priznavanja tog rada.

Konkretnije, svrha je projekata mobilnosti za osobe koje rade s mladima:

- pružiti mogućnosti za neformalno i informalno učenje za obrazovni i profesionalni razvoj osoba koje rade s mladima, što doprinosi visokokvalitetnoj individualnoj praksi te razvoju organizacija i sustava za rad s mladima
- izgraditi zajednicu osoba koje rade s mladima koja može poduprijeti kvalitetu projekata i aktivnosti za mlade u okviru programa EU-a i šire
- razviti lokalnu praksu rada s mladima i pridonijeti jačanju kapaciteta za kvalitetan rad sudionika i njihove organizacije s mladima te vidljivo utjecati na svakodnevni rad osoba koje rade s mladima.

POLITIČKI KONTEKST

Strategijom Europske unije za mlade za razdoblje 2019. – 2027. postavlja se okvir za europsku suradnju u području mladih na temelju Komunikacije Komisije od 22. svibnja 2018. pod nazivom „Uključivanje, povezivanje i osnaživanje mladih". Strategijom se potiče sudjelovanje mladih u demokratskom životu, podupire društveni i građanski angažman i nastoji osigurati da svi mladi imaju potrebna sredstva za sudjelovanje u društvu. Strategija EU-a za mlade uključuje i proces dijaloga s mladima i u tom je kontekstu 2018. razvijeno 11 europskih ciljeva za mlade. U okviru tih ciljeva utvrđena su međusektorska područja koja utječu na život mladih i s njima povezani izazovi. Strategija EU-a za mlade trebala bi pridonijeti ostvarivanju te vizije mladih. U području djelovanja „Osnaživanje" strategija EU-a za mlade podupire osnaživanje mladih poticanjem kvalitete, inoviranja i priznavanja rada s mladima.

https://ec.europa.eu/youth/policy/youth-strategy_en

[81] Glavni dio proračunskih sredstava za ovu ključnu aktivnost dodjeljuje se za potporu transnacionalnim aktivnostima u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz zemalja sudionica programa. Međutim, s oko 25 % raspoloživih proračunskih sredstava mogu se financirati aktivnosti međunarodne mobilnosti u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja u susjedstvu EU-a (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča).

[82] Rezolucija Vijeća i predstavnikâ vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o okviru za uspostavu Europske agende za rad s mladima: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01)&from=EN.

Tematske strategije u području mladih

Program Erasmus+ promiče sudjelovanje mladih, poboljšanje kvalitete informalnih i neformalnih procesa učenja i razvoj kvalitetnog rada s mladima. Daljnja potpora u tim područjima dostupna je putem posebnih tematskih strategija, kao što su Strategija sudjelovanja mladih, Youthpass i Europska strategija osposobljavanja (ETS)[83].

OPIS AKTIVNOSTI

Aktivnosti profesionalnog razvoja

Aktivnosti profesionalnog razvoja su transnacionalne aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja kojima se podupire profesionalni razvoj osoba koje rade s mladima. One mogu biti u sljedećim oblicima:

- **studijski posjeti i različite vrste aktivnosti**, kao što su praćenje rada, razmjene osoba koje rade s mladima i suradničko učenje u okviru organizacija za rad s mladima i organizacija koje djeluju u području mladih u inozemstvu
- **umrežavanje i izgradnja zajednice** među osobama koje rade s mladima koje sudjeluju u aktivnosti i podupiru njezine ciljeve
- **tečajevi osposobljavanja** koji pridonose razvoju kompetencija (npr. na temelju postojećih modela kompetencija) potrebnih za provedbu kvalitetne prakse u radu s mladima i testiranje inovativnih metoda (primjerice onih koje su povezane s digitalnim i pametnim radom s mladima[84])
- **seminari i radionice** kojima se posebno podupire prikupljanje znanja i razmjena najbolje prakse povezane s ciljevima, vrijednostima i prioritetima strategije EU-a za mlade i programa EU-a koji pridonose njezinoj provedbi.

Sljedeće aktivnosti nisu prihvatljive za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru projekata mobilnosti za osobe koje rade s mladima: akademska studijska putovanja, aktivnosti s ciljem ostvarivanja financijske dobiti, aktivnosti koje se mogu smatrati turizmom, festivali, putovanja na godišnji odmor, turneje, osnivački sastanci.

Osim toga, projekti bi mogli obuhvaćati i aktivnosti opisane u nastavku.

Aktivnosti za razvoj sustava i informiranje

Projekti mobilnosti za osobe koje rade s mladima mogu uključivati **aktivnosti za razvoj sustava i informiranje**, što su komplementarne aktivnosti za jačanje učinka projekta mobilnosti na terenu. One uključuju sve aktivnosti koje doprinose Europskoj agendi za rad s mladima[85] za kvalitetu, inovacije i priznavanje rada s mladima te vraćanje stečenih iskustava i alata organizacijama uključenima u projekte i šire. Te su komplementarne aktivnosti prilika da korisnici s više iskustva i resursa testiraju inovativne metode i odgovore na zajedničke izazove, što je neka vrsta „europskog laboratorija za rad s mladima", koji proizlazi iz aktivnosti profesionalnog razvoja koje su provedene u okviru projekata, a imaju i šireg odjeka.

[83] Te strategije dostupne su ovdje: https://www.salto-youth.net/
[84] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XG1207(01)
[85] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01)&from=EN

Neki od primjera su razvoj alata i dijeljenje prakse koja pridonosi razvoju i napretku organizacija i sustava osoba koje rade s mladima, aktivnosti informiranja i aktivnosti za izgradnju zajednice te upoznavanje s inovativnim metodama, uključujući upotrebu digitalnih tehnologija u radu s mladima. Te aktivnosti nadilaze prateće diseminacijske aktivnosti, koje su uobičajeni dio životnog ciklusa projekta, no ciljane i strateške diseminacijske aktivnosti mogu se uvrstiti i među te komplementarne aktivnosti.

Aktivnost razvoja sustava i informiranja javnosti može se provoditi na transnacionalnoj ili nacionalnoj razini.

Pripremni posjeti

Cilj je pripremnih posjeta osigurati visokokvalitetne aktivnosti olakšavanjem i pripremom administrativnih postupaka, izgradnjom povjerenja i razumijevanja te uspostavljanjem čvrstog partnerstva između organizacija i uključenih osoba. Pripremni posjeti odvijaju se u zemlji jedne od organizacija primateljica prije početka aktivnosti profesionalnog razvoja.

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt koji se podupire u okviru ove aktivnosti mora sadržavati jednu ili više aktivnosti profesionalnog razvoja. Aktivnosti se mogu kombinirati na fleksibilan način, ovisno o ciljevima projekta i potrebama organizacija sudionica i uključenih osoba koje rade s mladima.

Projekt provode najmanje dvije organizacije. Sve uključene organizacije treba utvrditi u fazi prijave jer je čvrsto partnerstvo osnovni preduvjet za kvalitetnu provedbu projekata. Uključene organizacije imaju ulogu „pošiljateljica" sudionika i/ili „primateljica", odnosno domaćina aktivnosti. Jedna od organizacija ima i ulogu koordinatora i prijavljuje cijeli projekt u ime partnerstva.

Projekt se sastoji od četiri faze: planiranja, pripreme, provedbe i pratećih mjera:

- planiranje (definiranje potreba, ciljeva, ishoda učenja, oblika aktivnosti, razvoj programa rada, raspored aktivnosti itd.)
- priprema (rješavanje praktičnih pitanja, odabir sudionika, sklapanje ugovora s partnerima, jezična i međukulturna priprema te priprema povezana s učenjem i zadaćama za sudionike prije odlaska itd.)
- provedba aktivnosti
- prateće mjere (evaluacija aktivnosti, utvrđivanje i evidentiranje ishoda učenja sudionika te diseminacija i korištenje rezultata projekta).

Kvalitetan projekt mobilnosti osoba koje rade s mladima:

- ima vidljiv učinak na svakodnevni rad uključenih osoba koje rade s mladima i na njihovu organizaciju
- oslanja se na aktivno sudjelovanje uključenih organizacija i osoba koje rade s mladima, koje bi trebale imati aktivnu ulogu u svim fazama projekta i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja i razvoja

- temelji se na jasno utvrđenim potrebama obrazovnog i profesionalnog razvoja osoba koje rade s mladima[86], osobito u pogledu kvalitete, inoviranja i priznavanja te je popraćen odgovarajućim mjerama odabira, pripreme i praćenja
- osigurava da se pravilno priznaju ishodi neformalnog i informalnog učenja sudionika i da se rezultati projekta, uključujući sve metode, materijale i alate, mogu prenijeti i koristiti u organizacijama sudionicama, što pridonosi razvoju organizacija za rad s mladima, te da se mogu diseminirati i šire u području mladih
- potiče sudionike na razmišljanje o europskim temama i vrijednostima te pruža osobama koje rade s mladima alate i metode za promicanje poštovanja i upravljanje raznolikošću u njihovu svakodnevnom radu
- promiče inovativnu praksu i metode kao što je uključivanje digitalnih aktivnosti u rad s mladima kao sredstva za sprečavanje svih oblika dezinformacija i lažnih vijesti na internetu.

Proces učenja

U okviru projekta mobilnosti osoba koje rade s mladima potrebno je predvidjeti potporu za proces promišljanja, utvrđivanja i evidentiranja ishoda učenja, osobito putem alata Youthpass, kako bi se poduprlo priznavanje i učinak rezultata projekta te prakse, metodologije i materijala za rad s mladima koji proizlaze iz tog projekta u području mladih.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u proces donošenja odluka.

- Projekti mobilnosti osoba koje rade s mladima osobito su prikladni za stjecanje vještina i kompetencija za uključivanje osoba s manje mogućnosti u rad s mladima. Uključivanjem osoba koje rade s mladima u sve faze projekta u kojem sudjeluju potiče se pažljivo usmjeravanje kroz proces učenja i razvoja te se omogućuje detaljnije praćenje.
- Prisutnost trenera i facilitatora u većini aktivnosti osigurava bliži i prilagođen pristup, oblikovan prema potrebama sudionika.
- U okviru cijelog projekta svjesno se poštuju načela uključivosti i raznolikosti. Ti se aspekti uzimaju u obzir pri planiranju, pripremi, provedbi i pratećim mjerama. Osobito je važan način na koji projekt poboljšava sposobnost organizacija sudionica da vode računa o uključivosti i raznolikosti u svojim svakodnevnim aktivnostima.
- Fleksibilnost koju ključna aktivnost pruža u odabiru oblika projektnih aktivnosti (trajanje, vrsta itd.) omogućuje prilagođavanje potrebama sudionika i ponudu oblika aktivnosti prikladnih za primjereno uključivanje sudionika s manje mogućnosti.

Projekti mobilnosti osoba koje rade s mladima prikladni su i za to da rad na uključivosti i različitosti bude tema projekta, na primjer razmjena uključive prakse i metoda.

[86] Više informacija u *European Training Strategy Competence model for Youth Workers to work internationally* (Model kompetencija iz europske strategije osposobljavanja za rad osoba koje rade s mladima u međunarodnom okruženju), HTTPS://WWW.SALTO-YOUTH.NET/RC/TRAINING-AND-COOPERATION/TRAININGSTRATEGY/.

Zaštita i sigurnost sudionika

Tijekom planiranja i pripreme projekta treba voditi računa o zaštiti i sigurnosti sudionika i predvidjeti sve potrebne mjere za sprečavanje/smanjenje rizika.

Okolišna održivost

Projekt bi među sudionicima trebao promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. Trebalo bi ga osmisliti i provoditi vodeći računa o okolišu npr. integriranjem održive prakse, kao što su odabir materijala koji se mogu ponovno koristiti ili su prihvatljivi za okoliš, smanjenje otpada i recikliranje i održivi načini prijevoza.

Digitalna tranzicija

U okviru programa Erasmus+ sve se organizacije sudionice potiču na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost, poboljšala suradnja između partnerskih organizacija i povećala kvaliteta aktivnosti.

Erasmus standardi kvalitete u području mladih

Pri provedbi svih projekata koji se podupiru u okviru ove aktivnosti treba se pridržavati **Erasmus standarda kvalitete u području mladih** za organiziranje visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja. Oni obuhvaćaju osnovna načela ključne aktivnosti i konkretne korake za provedbu projektnih zadataka, kao što su odabir i priprema sudionika, definiranje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekata itd. Erasmus standardi kvalitete u području mladih dostupni su na: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_hr.

KRITERIJI ZA OCJENJIVANJE PROJEKTA

Kriteriji prihvatljivosti

Opći kriteriji prihvatljivosti

Opći kriteriji opisani u nastavku primjenjuju se na standardne projekte mobilnosti osoba koje rade s mladima. Za akreditacije pogledajte odgovarajući odjeljak ovog Vodiča.

Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti: • neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija, europska nevladina organizacija za mlade, javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini, socijalno poduzeće, tijelo koje ostvaruje dobit i koje je aktivno u području korporativne socijalne odgovornosti, • skupina mladih ljudi aktivnih u području rada s mladima, ali ne nužno u kontekstu organizacije mladih (tj. neformalna skupina mladih). [87] s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili partnerskoj zemlji u susjedstvu EU-a (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča).
Tko se može prijaviti?	Svaka prihvatljiva organizacija sudionica s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa može biti prijavitelj. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu[88].
Broj organizacija sudionica	Moraju biti uključene najmanje dvije organizacije sudionice (najmanje jedna organizacija pošiljateljica i jedna primateljica) iz različitih zemalja.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mjeseca.
Gdje se treba prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima poslovni nastan.
Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do sljedećih datuma: **11. svibnja u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. kolovoza i 31. prosinca iste godine** **5. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine**
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.
Ostali kriteriji	Prijavnom obrascu mora se priložiti izjava pravnog zastupnika. Svaki projekt mora sadržavati najmanje jednu aktivnost profesionalnog razvoja. Prijavnom obrascu mora se priložiti raspored svake aktivnosti profesionalnog razvoja, pripremnih posjeta i aktivnosti za razvoj sustava i informiranje planiranih u okviru projekta.

[87] Skupina od najmanje četvero mladih u dobi od 13 do 30 godina. Jedan od članova skupine koji ima najmanje 18 godina preuzima ulogu predstavnika i odgovornost u ime skupine. Definiciju neformalne skupine pronaći ćete u pojmovniku.

[88] Organizacije sudionice moraju potpisati ovlaštenje za organizaciju prijaviteljicu. Ovlaštenja bi se trebala dostaviti u fazi prijave, najkasnije do potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

Dodatni kriteriji prihvatljivosti za aktivnosti profesionalnog razvoja

Trajanje aktivnosti	Od 2 do 60 dana, ne uključujući dane putovanja. Ta minimalna 2 dana moraju biti uzastopna.
Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnosti se moraju odvijati u zemlji jedne od organizacija (ili nekoliko njih, u slučaju aktivnosti na više lokacija) koje sudjeluju u aktivnosti.
Broj organizacija sudionica	Moraju biti uključene najmanje dvije organizacije sudionice (najmanje jedna organizacija pošiljateljica i jedna primateljica) iz različitih zemalja. **Aktivnosti u zemljama sudionicama programa**: sve organizacije sudionice moraju biti iz zemlje sudionice programa. **Aktivnosti s partnerskim zemljama u susjedstvu EU-a**: aktivnost mora uključivati barem jednu organizaciju sudionicu iz zemlje sudionice programa i jednu organizaciju sudionicu iz partnerske zemlje u susjedstvu EU-a.
Prihvatljivi sudionici	Nema dobne granice. Sudionici, osim trenera i facilitatora, moraju imati prebivalište u zemlji u kojoj se nalazi njihova organizacija pošiljateljica ili primateljica.
Broj sudionika	Broj sudionika: do 50 sudionika (ne uključujući, ako je relevantno, trenera i facilitatora) u svakoj aktivnosti planiranoj u okviru projekta. Sudionici iz zemlje u kojoj se nalazi organizacija primateljica moraju biti uključeni u svaku aktivnost.
Ostali kriteriji	Barem jedna od organizacija pošiljateljica ili primateljica u svakoj aktivnosti mora biti iz zemlje u kojoj se nalazi nacionalna agencija kojoj je podnesena prijava.

Dodatni kriteriji prihvatljivosti za pripremne posjete

Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnost se mora odvijati u zemlji jedne od organizacija primateljica.
Prihvatljivi sudionici	Predstavnici organizacija sudionica, treneri i facilitatori koji sudjeluju u glavnoj aktivnosti.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju kriterija navedenih u nastavku. Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od kategorija kriterija za dodjelu navedenih u nastavku.

Relevantnost, obrazloženje i učinak
 	
(najviše 30 bodova)
	• Relevantnost projekta za:
	  o ciljeve aktivnosti
	  o potrebe razvoja i napretka organizacija sudionica
	  o potrebe i ciljeve uključenih osoba koje rade s mladima
	• Primjerenost projekta za:
	  o ostvarenje visokokvalitetnih ishoda učenja za uključene osobe koje rade s mladima
	  o jačanje ili transformaciju rada s mladima organizacija sudionica u pogledu kvalitete, inoviranja i priznavanja tog rada te njihovih kapaciteta i dosega na lokalnoj ili globalnoj razini, ovisno o slučaju
	  o uključivanje sudionika koji su aktivni u radu s mladima iz organizacija sudionica
	  o uključivanje organizacija koje se bave konkretnim i svakodnevnim radom s mladima na lokalnoj razini
	• Mogući učinak projekta:
	  o na osobe koje rade s mladima i organizacije sudionice, tijekom i nakon završetka projekta
	  o na konkretnu praksu i kvalitetu rada s mladima
	  o izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj ili globalnoj razini
	• Vođenje računa o tome da rezultati projekta budu održivi i nakon njegova završetka
	• Mjera u kojoj je projekt prikladan za doprinos uključivosti i raznolikosti te zelenoj, digitalnoj i participativnoj dimenziji programa
	• Mjera u kojoj projekt u aktivnost uvodi nove sudionike i organizacije s manje iskustva.
	• Doprinos predloženih aktivnosti za razvoj sustava i informiranje razvoju okruženja osoba koje rade s mladima (ako je primjenjivo)

Kvaliteta projektnog plana i provedbe **(najviše 40 bodova)**	• Usklađenost utvrđenih potreba, ciljeva projekta, profila sudionika i predloženih aktivnosti • Doprinos projekta poboljšanju kvalitete rada s mladima organizacija sudionica • Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza projekta: pripreme (uključujući pripremu koja se pruža sudionicima), provedbe aktivnosti i pratećih mjera • Primjerenost mjera za odabir osoba koje rade s mladima (u skladu s definicijom osoba koje rade s mladima u pravnoj osnovi) za aktivnosti i stupanj do kojeg su osobe koje rade s mladima aktivno uključene u sve faze projekta • Pristupačnost i uključivost aktivnosti te njihova otvorenost za sudionike s manje mogućnosti • Primjerenost predloženih participativnih metoda učenja, uključujući virtualne komponente • Kvaliteta rješenja i potpore za proces promišljanja, utvrđivanja i evidentiranja ishoda učenja sudionika i dosljedna upotreba europskih instrumenata za transparentnost i priznavanje, osobito Youthpassa • Ravnomjerna zastupljenost sudionika s obzirom na zemlje sudionice i spol • Uključivanje održive i ekološki prihvatljive prakse u aktivnosti • Kvaliteta alata i prakse predloženih u okviru kategorije „aktivnosti za razvoj sustava i informiranje" i mjera u kojoj se one mogu ponoviti u tom obliku i inspirirati druge organizacije (ako je primjenjivo)
Kvaliteta upravljanja projektom **(najviše 30 bodova)**	• Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore • Kvaliteta suradnje i komunikacije među organizacijama sudionicama i s drugim relevantnim dionicima • Kvaliteta mjera za ocjenjivanje različitih faza i ishoda projekta • Primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionica

PRAVILA FINANCIRANJA

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila</th><th colspan="3">Iznos</th></tr>
<tr><td>Organizacijska potpora</td><td>Troškovi izravno povezani s provedbom aktivnosti mobilnosti.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika, ne uključujući osobe u pratnji, trenere i facilitatore.</td><td colspan="3">100 EUR po sudioniku u aktivnosti profesionalnog razvoja</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Putovanje</td><td rowspan="8">Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe u pratnji i facilitatore, od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja osoba.

Prijavitelj mora navesti udaljenost od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost[89] uz pomoć kalkulatora udaljenosti koji podupire Europska komisija[90].

Za aktivnosti na više lokacija prijavitelj treba zbrojiti udaljenosti između pojedinih lokacija i odabrati raspon udaljenosti koja odgovara tom zbroju[91].</td><td>Udaljenost</td><td>Standardno putovanje</td><td>Zeleno putovanje</td></tr>
<tr><td>0 – 99 km</td><td>23 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>100 – 499 km</td><td>180 EUR</td><td>210 EUR</td></tr>
<tr><td>500 – 1999 km</td><td>275 EUR</td><td>320 EUR</td></tr>
<tr><td>2000 – 2999 km</td><td>360 EUR</td><td>410 EUR</td></tr>
<tr><td>3000 – 3999 km</td><td>530 EUR</td><td>610 EUR</td></tr>
<tr><td>4000 – 7999 km</td><td>820 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>8000 km ili više</td><td>1500 EUR</td><td></td></tr>
</table>

[89] Na primjer, ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti koja se provodi u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

[90] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

[91] Na primjer, ako sudionik iz Madrida sudjeluje u aktivnosti na više lokacija, koja se najprije provodi u Rimu, a zatim u Ljubljani, prijavitelj će prvo a) izračunati udaljenost između Madrida i Rima (1365,28 km), zatim između Rima i Ljubljane (489,75 km) i zbrojiti obje udaljenosti (1855,03 km) (b) odabrati primjenjivi raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunati iznos bespovratnih sredstava EU-a kao doprinos putnim troškovima sudionika od Madrida do Ljubljane (preko Rima) i natrag (275 EUR).

Pojedinačna potpora	Troškovi povezani s boravkom. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju trajanja boravka po sudioniku, uključujući osobe u pratnji, trenere i facilitatore (prema potrebi), uključujući i jedan dan putovanja prije aktivnosti i jedan dan putovanja nakon aktivnosti, te do **4 dodatna** dana za sudionike koji primaju bespovratna sredstva za zeleno putovanje.	Tablica A2.2 po sudioniku po danu Najviše 1100 EUR po sudioniku (uključujući trenere, facilitatore i osobe u pratnji)
Potpora za uključivost	Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika s manje mogućnosti, ne uključujući osobe u pratnji, trenere i facilitatore.	100 EUR po sudioniku
	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji, trenere i facilitatore (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" i „pojedinačna potpora"). **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	100 % prihvatljivih troškova
Potpora za pripremni posjet	Troškovi povezani s provedbom pripremnog posjeta, uključujući putne i životne troškove. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** ne uključujući sudionike iz organizacije primateljice. Za svaku aktivnost može se financirati najviše jedan sudionik po organizaciji sudionici. Za facilitatore koji sudjeluju u glavnoj aktivnosti nema ograničenja. Uvjetno: potrebu za pripremnim posjetom, ciljeve i sudionike prijavitelj mora obrazložiti i mora ih odobriti nacionalna agencija.	575 EUR po sudioniku po pripremnom posjetu.
Aktivnosti za razvoj sustava i	Troškovi povezani s provedbom dodatnih aktivnosti.	najviše 80 % prihvatljivih troškova

informiranje	Neizravni troškovi: paušalni iznos koji ne prelazi 7 % prihvatljivih izravnih troškova dodatnih aktivnosti prihvatljiv je u okviru neizravnih troškova koji predstavljaju opće administrativne troškove korisnika i koji se mogu smatrati naplativima u okviru dodatnih aktivnosti (računi za struju ili internet, trošak najma prostora, troškovi stalnog osoblja itd.). **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** potrebu i ciljeve prijavitelj mora obrazložiti i mora ih odobriti nacionalna agencija. Tim se aktivnostima može dodijeliti najviše 10 % ukupnih troškova projekta.	
Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde. Visoki putni troškovi sudionika, uključujući voditelje skupina, osobe u pratnji i facilitatore; uključujući putovanje čišćim prijevoznim sredstvima s nižim emisijama ugljika. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	**Financijsko jamstvo:** 80 % prihvatljivih troškova **Visoki putni troškovi**: 80 % prihvatljivih troškova **Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde:** 100 % prihvatljivih troškova

Tablica A2.2 **Pojedinačna potpora za aktivnosti profesionalnog razvoja**

	Pojedinačna potpora (u eurima po danu)
Austrija	61 EUR
Belgija	65 EUR
Bugarska	53 EUR
Hrvatska	62 EUR
Cipar	58 EUR
Češka	54 EUR
Danska	72 EUR
Estonija	56 EUR
Finska	71 EUR
Republika Sjeverna	45 EUR

Makedonija	
Francuska	66 EUR
Njemačka	58 EUR
Grčka	71 EUR
Mađarska	55 EUR
Island	71 EUR
Irska	74 EUR
Italija	66 EUR
Latvija	59 EUR
Lihtenštajn	74 EUR
Litva	58 EUR
Luksemburg	66 EUR
Malta	65 EUR
Nizozemska	69 EUR
Norveška	74 EUR
Poljska	59 EUR
Portugal	65 EUR
Rumunjska	54 EUR
Srbija	45 EUR
Slovačka	60 EUR
Slovenija	60 EUR
Španjolska	61 EUR
Švedska	70 EUR
Turska	54 EUR
Susjedne partnerske zemlje	48 EUR

AKTIVNOSTI SUDJELOVANJA MLADIH[92]

Aktivnosti izvan okvira formalnog obrazovanja i osposobljavanja koje potiču, podupiru i olakšavaju sudjelovanje mladih u demokratskom životu Europe na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Program Erasmus+ podupire lokalne, nacionalne i transnacionalne projekte sudjelovanja koje vode neformalne skupine mladih i/ili organizacije mladih koji potiču sudjelovanje mladih u europskom demokratskom životu i imaju jedan ili više sljedećih ciljeva:

- pružanje mladima mogućnosti da se uključe i nauče sudjelovati u civilnom društvu (mogućnosti za angažman u svakodnevnom životu, ali i u demokratskom životu, s ciljem konstruktivnog građanskog, gospodarskog, društvenog, kulturnog i političkog sudjelovanja mladih iz svih sredina, posebno onih s manje mogućnosti)
- upoznavanje mladih sa zajedničkim europskim vrijednostima i temeljnim pravima te doprinos procesu europske integracije, među ostalim doprinosom ostvarivanju jednog ili više ciljeva EU-a za mlade
- razvoj digitalnih kompetencija i medijske pismenosti mladih (osobito kritičkog mišljenja i sposobnosti procjene informacija i rada s njima) kako bi postali otporniji na dezinformacije, lažne vijesti i propagandu te sposobniji za sudjelovanje u demokratskom životu
- okupljanje mladih ljudi i donositelja odluka na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini i/ili doprinos dijalogu EU-a s mladima.

POLITIČKI KONTEKST

Strategijom Europske unije za mlade za razdoblje 2019. – 2027.[93] postavlja se okvir za europsku suradnju u području mladih na temelju Komunikacije Komisije od 22. svibnja 2018. pod nazivom „Uključivanje, povezivanje i osnaživanje mladih". U području djelovanja „Uključivanje" strategija EU-a za mlade usmjerena je na konstruktivno građansko, gospodarsko, društveno, kulturno i političko sudjelovanje mladih. Strategijom se potiče sudjelovanje mladih u demokratskom životu, podupire društveni i građanski angažman i nastoji osigurati da svi mladi imaju potrebna sredstva za sudjelovanje u društvu.

Strategija EU-a za mlade uključuje i postupak dijaloga s mladima i u tom je kontekstu 2018. razvijeno 11 europskih ciljeva za mlade, u okviru kojih su utvrđena međusektorska područja koja utječu na život mladih i izazovi u svakom od tih područja. U svakom 18-mjesečnom ciklusu dijaloga EU-a s mladima na temelju doprinosa mladih dionika utvrđuju se posebni tematski prioriteti, koji su osmišljeni kako bi se na njih usmjerila provedba strategije EU-a za mlade u određenom razdoblju.

[92] Glavni dio proračunskih sredstava za ovu ključnu aktivnost dodjeljuje se za potporu projektima u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz zemalja sudionica programa. Međutim, s oko 25 % raspoloživih proračunskih sredstava mogu se financirati aktivnosti međunarodne mobilnosti u kojima sudjeluju organizacije i sudionici iz zemalja sudionica programa i partnerskih zemalja u susjedstvu EU-a (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča).

[93] https://europa.eu/youth/strategy_hr

Tematske strategije u području mladih

Program Erasmus+ promiče sudjelovanje mladih, poboljšanje kvalitete informalnih i neformalnih procesa učenja i razvoj kvalitetnog rada s mladima. Daljnja potpora u tim područjima dostupna je putem posebnih tematskih strategija, kao što su Strategija sudjelovanja mladih, Youthpass i Europska strategija osposobljavanja (ETS)[94].

OPIS AKTIVNOSTI

Aktivnosti sudjelovanja mladih su neformalne aktivnosti učenja koje se temelje na aktivnom sudjelovanju mladih. Cilj je omogućiti mladima iskustvo razmjene, suradnje te kulturnog i građanskog angažmana. Aktivnosti koje se podupiru trebale bi pomoći sudionicima da ojačaju svoje osobne, socijalne, građanske i digitalne kompetencije i postanu aktivni europski građani.

Podupire se primjena alternativnih, inovativnih, pametnih i digitalnih oblika sudjelovanja mladih, uključujući proširenje sudjelovanja mladih u različite sektore i prostore (zdravstvene usluge, sportske objekte itd., bez obzira na to upravlja li njima javni ili privatni sektor), čime se stvaraju mogućnosti za aktivno sudjelovanje mladih iz svih sredina.

Aktivnosti sudjelovanja mladih mogu se aktivno koristiti za vođenje dijaloga i rasprava između mladih i donositelja odluka kako bi se promicalo aktivno sudjelovanje mladih u demokratskom životu u Europi. Zahvaljujući tome mladi mogu izraziti svoje mišljenje (oblikovanjem stajališta, prijedloga i preporuka), osobito o tome kako bi se politike za mlade trebale oblikovati i provoditi u Europi.

Aktivnosti sudjelovanja mladih mogu biti transnacionalne (provode se u jednoj ili više zemalja sudionica i uključuju partnere iz nekoliko zemalja sudionica) ili nacionalne (provode se na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini i uključuju neformalne skupine mladih i/ili organizacije iz jedne zemlje sudionice). Nacionalne aktivnosti sudjelovanja mladih osobito su prikladne za testiranje ideja na lokalnoj razini i kao sredstvo za daljnje djelovanje na temelju prethodnih inicijativa kako bi se uspješne ideje podigle na višu razinu i nastavile razvijati.

Sve aktivnosti sudjelovanja mladih, bez obzira na razinu na kojoj se provode, trebale bi moći dokazati europsku dimenziju i/ili dodanu vrijednost, a svaka pojedinačna aktivnost koja se podupire mora jasno pridonijeti ostvarenju jednog ili više prethodno navedenih ciljeva aktivnosti.

Aktivnosti koje se podupiru mogu se provoditi u obliku (ili u kombinaciji): radionica, debata, igre uloga, simulacija, upotrebe digitalnih alata (npr. alati digitalne demokracije), informativnih kampanja, osposobljavanja, susreta i drugih oblika interakcije između mladih i donositelja odluka (putem interneta ili uživo), savjetovanja, informativnih događanja itd.

[94] Te strategije dostupne su ovdje: https://www.salto-youth.net/

Primjeri aktivnosti koje bi se mogle provesti u okviru projekta uključuju:

- radionice i/ili susrete uživo ili putem interneta, seminare ili druga događanja/procese na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili transnacionalnoj razini koji omogućuju informiranje, rasprave i aktivno sudjelovanje mladih u pogledu pitanja bitnih za njihov svakodnevni život kao aktivnih europskih građana, a koji po mogućnosti uključuju interakciju s donositeljima odluka i drugim dionicima kojih se tiču ta pitanja, vode do takve interakcije ili se na nju nastavljaju
- savjetovanje s mladima kako bi se utvrdile teme/pitanja koja su im posebno važna (u lokalnom, regionalnom, nacionalnom ili transnacionalnom kontekstu) i odredile njihove potrebe povezane sa sudjelovanjem u bavljenju takvim temama/pitanjima
- informativne kampanje usmjerene na sudjelovanje mladih u demokratskom životu
- olakšavanje pristupa otvorenim, sigurnim i pristupačnim virtualnim i/ili fizičkim prostorima za mlade, koji pružaju učinkovite mogućnosti za učenje o sudjelovanju u demokratskom životu i procesima
- simulacije funkcioniranja demokratskih institucija i uloga donositelja odluka u njima.

Projekti mogu, ali ne moraju uključivati element mobilnosti i/ili događanja koja uključuju fizičku prisutnost sudionika na određenoj lokaciji. Za takve aktivnosti (mobilnosti i događaji uz fizičku prisutnost) predviđena je posebna financijska potpora. Kad je god to relevantno, potiče se uključivanje različitih oblika digitalne aktivnosti (webinara, hakatona, raznih alata za e-sudjelovanje itd.) i/ili osposobljavanja za primjenu alata digitalne demokracije u aktivnostima koje će se provoditi u okviru projekta aktivnosti sudjelovanja mladih.

U ovom se slučaju ne mogu podupirati sljedeće vrste aktivnosti: osnivački sastanci organizacija ili mreža organizacija, **organiziranje političkih događanja**, fizička infrastruktura (npr. troškovi izgradnje/kupnje zgrada i nabava trajne opreme).

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt koji se podupire trebao bi sadržavati jednu ili više prethodno opisanih aktivnosti. Aktivnosti se mogu kombinirati na fleksibilan način, ovisno o ciljevima projekta i potrebama organizacija sudionica i sudionika.

Projekt provodi jedna ili više neformalnih skupina mladih, jedna ili više organizacija ili kombinacija jednih i drugih. Neformalne skupine mladih i/ili organizacije sudionice moraju se utvrditi u fazi prijave. Ako je uključena samo neformalna skupina mladih, jedno od njih prijavljuje se u ime skupine. Ako je uključeno više skupina ili organizacija, jedna od njih preuzima ulogu koordinatora i prijavljuje se za cijeli projekt u ime partnerstva.

Projekt se sastoji od četiri faze: planiranja, pripreme, provedbe i pratećih mjera. Organizacije sudionice i mladi uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja („aktivnosti koje su mladi osmislili za mlade”):

- planiranje (definiranje potreba, ciljeva, ishoda učenja, oblika aktivnosti, razvoj programa rada, raspored aktivnosti itd.)
- priprema (rješavanje praktičnih pitanja, sklapanje sporazuma s partnerima, potvrda ciljnih skupina za predviđene aktivnosti, jezična i međukulturna priprema te priprema povezana s učenjem i zadaćama sudionika itd.)
- provedba aktivnosti
- prateće mjere (evaluacija aktivnosti, utvrđivanje i evidentiranje ishoda učenja sudionika te diseminacija i korištenje rezultata projekta). U okviru faze praćenja za svaki bi projekt trebalo predvidjeti pružanje povratnih informacija o konkretnim ishodima projekta mladim sudionicima, uključujući način na koji su drugi relevantni dionici obaviješteni o tim ishodima i/ili kako ih koriste.

Dijalog EU-a s mladima

Teme i prioriteti utvrđeni u kontekstu dijaloga EU-a s mladima[95] mogu poslužiti kao inspiracija za aktivnosti sudjelovanja mladih na svim razinama. Sličan izvor inspiracije mogu biti i ciljevi EU-a za mlade, koji su razvijeni u okviru dijaloga EU-a s mladima i u kojima su utvrđena međusektorska područja koja utječu na živote mladih i s njima povezani izazovi. Nadalje, rezultati uspješnih aktivnosti sudjelovanja mladih mogu se iskoristiti za daljnje faze dijaloga EU-a s mladima.

Proces učenja

U okviru projekta aktivnosti sudjelovanja mladih potrebno je predvidjeti potporu za proces promišljanja, utvrđivanja i evidentiranja pojedinačnih ishoda učenja, osobito putem alata Youthpass.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u proces donošenja odluka.

Aktivnosti sudjelovanja mladih osobito su primjerene za uključivanje mladih s manje mogućnosti:

- osmišljene su kao osnovni oblik aktivnosti s vrlo fleksibilnim parametrima (trajanje, broj sudionika, nacionalne/transnacionalne aktivnosti itd.) koje se lako mogu prilagoditi konkretnim potrebama mladih s manje mogućnosti
- neformalne skupine mladih koje provode aktivnosti sudjelovanja mladih može podupirati **trener**[96], čije bi usluge mogle biti posebno relevantne i korisne mladima s manje mogućnosti u razvoju i provedbi njihovih projekata
- ciljevi aktivnosti uključuju pružanje mogućnosti mladima da nauče sudjelovati u civilnom društvu te poboljšanje digitalne i medijske pismenosti. Projekti kojima se ostvaruju ti ciljevi mogu biti osobito korisni kao pomoć mladima s manje mogućnosti da prevladaju neke od izazova s kojima se suočavaju.

Aktivnosti sudjelovanja mladih osobito su prikladne i za tematski rad na uključivosti i raznolikosti u društvu, na primjer za potporu borbi protiv stereotipa, poticanje razumijevanja, tolerancije i nediskriminacije.

Zaštita i sigurnost sudionika

Tijekom planiranja i pripreme projekta treba voditi računa o zaštiti i sigurnosti sudionika i predvidjeti sve potrebne mjere za sprečavanje/smanjenje rizika.

---

[95] https://europa.eu/youth/strategy/euyouthdialogue_hr

[96] Ovisno o svojim potrebama neformalne skupine mladih mogu tijekom projekta imati jednog ili nekoliko trenera.

Izgradnja zajednice

Svakako se potiče uključivanje aktivnosti izgradnje zajednice u projekte u okviru aktivnosti sudjelovanja mladih. Kad god je moguće, treba nastojati da takve aktivnosti opstanu i nakon završetka projekata za koje je dodijeljena potpora i postanu samoodržive. Ako je relevantno, sudionici projekata u okviru aktivnosti sudjelovanja mladih mogu iskoristiti postojeće platforme za izgradnju zajednice dostupne na Europskom portalu za mlade.

Okolišna održivost

Projekt bi među sudionicima trebao promicati okolišno održivo i odgovorno ponašanje, ističući važnost zalaganja za smanjenje ili kompenziranje ekološkog otiska aktivnosti mobilnosti. Trebalo bi ga osmisliti i provoditi vodeći računa o okolišu npr. integriranjem održive prakse, kao što su odabir materijala koji se mogu ponovno koristiti ili su prihvatljivi za okoliš, smanjenje otpada i recikliranje i održivi načini prijevoza.

Digitalna tranzicija

U okviru programa Erasmus+ sve se organizacije sudionice potiču na uvođenje digitalnih alata i metoda učenja kako bi se nadopunile aktivnosti uz fizičku prisutnost, poboljšala suradnja između partnerskih organizacija i povećala kvaliteta aktivnosti. To može uključivati upotrebu alata za e-sudjelovanje.

Erasmus standardi kvalitete u području mladih

Pri provedbi svih aktivnosti koje se podupiru potrebno se pridržavati **Erasmus standarda kvalitete u području mladih** za organiziranje visokokvalitetnih aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja. Oni obuhvaćaju osnovna načela ključne aktivnosti i konkretne korake za provedbu projektnih zadataka, kao što su odabir i priprema sudionika, definiranje, vrednovanje i priznavanje ishoda učenja, dijeljenje rezultata projekata itd. **Erasmus standardi kvalitete u području mladih** dostupni su na https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth_hr.

KRITERIJI ZA OCJENJIVANJE PROJEKTA

Kriteriji prihvatljivosti

Prihvatljive organizacije sudionice	Organizacija sudionica može biti: • neprofitna organizacija, udruga, nevladina organizacija, europska nevladina organizacija za mlade, javno tijelo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini, socijalno poduzeće, tijelo koje ostvaruje dobit i koje je aktivno u području korporativne socijalne odgovornosti • neformalna skupina mladih[97]. s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili partnerskoj zemlji u susjedstvu EU-a (regije 1 – 4; vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča).
Tko se može prijaviti?	Svaka prihvatljiva organizacija sudionica s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa može biti prijavitelj. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu[98].
Broj i profil organizacija sudionica	• Nacionalni projekti sudjelovanja mladih: mora sudjelovati najmanje jedna organizacija sudionica. • Transnacionalni projekti sudjelovanja mladih: moraju sudjelovati najmanje dvije organizacije sudionice iz različitih zemalja.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mjeseca.
Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnosti se moraju provoditi u zemlji jedne ili više organizacija sudionica ili u zemlji sjedišta institucije Europske unije[99].
Prihvatljivi sudionici	Mladi u dobi od 13 do 30 godina[100] s boravištem u zemlji organizacija sudionica i donositelji odluka relevantni za teme projekta.
Gdje se treba prijaviti?	Nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima poslovni nastan.

[97] Skupina od najmanje četvero mladih u dobi od 13 do 30 godina. Jedan od članova skupine koji ima najmanje 18 godina preuzima ulogu predstavnika i odgovornost u ime skupine. Definiciju neformalne skupine pronaći ćete u pojmovniku. Za potrebe ove aktivnosti i svih odredbi povezanih s njom „neformalna skupina mladih" bit će obuhvaćena pojmom „organizacije sudionice". Upućivanje na „organizaciju sudionicu" odnosit će se i na „neformalnu skupinu mladih".

[98] Organizacije sudionice moraju potpisati ovlaštenje za organizaciju prijaviteljicu. Ovlaštenja bi se trebala dostaviti u fazi prijave, najkasnije do potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

[99] Institucije Europske unije imaju sjedišta u Bruxellesu, Frankfurtu, Luxembourgu, Strasbourgu i Haagu.

[100] Uzmite u obzir sljedeće:

donja dobna granica – do datuma početka aktivnosti sudionici moraju doseći donju dobnu granicu

gornja dobna granica – na datum početka aktivnosti sudionici ne smiju biti stariji od navedene gornje dobne granice.

Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do sljedećih datuma: **11. svibnja u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. kolovoza i 31. prosinca iste godine** **5. listopada u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. siječnja i 31. svibnja sljedeće godine**
Kako se prijaviti?	Pojedinosti o tome kako se prijaviti potražite u dijelu C ovog Vodiča.
Prilozi	Prijavnom obrascu mora se priložiti izjava pravnog zastupnika. Prijavnom obrascu mora se priložiti vremenski raspored projekta aktivnosti sudjelovanja mladih u kojem su prikazane sve planirane aktivnosti. Prijavnom obrascu mora se priložiti raspored za sve aktivnosti mobilnosti i događanja planirana u okviru projekta.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost, obrazloženje i učinak
 	
(najviše 30 bodova)
	• Relevantnost projekta za:
	  o ciljeve aktivnosti
	  o potrebe organizacija sudionica i sudionika
	• Mjera u kojoj će projekt obuhvaćati jedan ili više prioriteta utvrđenih u kontekstu dijaloga EU-a s mladima ili ciljeva EU-a za mlade
	• Mjera u kojoj je projekt prikladan za ostvarivanje visokokvalitetnih ishoda učenja za sudionike
	• Mjera u kojoj projekt stvara europsku dodanu vrijednost
	• Mogući učinak projekta:
	  o na sudionike i organizacije sudionice tijekom i nakon završetka projekta
	  o izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj ili globalnoj razini
	• Vođenje računa o tome da rezultati projekta budu održivi i nakon njegova završetka
	• Mjera u kojoj je projekt prikladan za doprinos uključivosti i raznolikosti te zelenoj, digitalnoj i participativnoj dimenziji programa
	• Mjera u kojoj projekt u aktivnost uvodi nove sudionike i organizacije s manje iskustva
	• Uključivanje održive i ekološki prihvatljive prakse u projekt

Kvaliteta projektnog plana **(najviše 40 bodova)**	• Usklađenost utvrđenih potreba, ciljeva projekta, profila sudionika i predloženih aktivnosti • Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza projekta: pripreme (uključujući pripremu sudionika), provedbe i praćenja (uključujući mehanizam za povratne informacije sudionika) • Uključenost mladih u sve faze aktivnosti • Pristupačnost i uključivost aktivnosti te njihova otvorenost za sudionike s manje mogućnosti • Primjerenost predloženih participativnih metoda učenja, uključujući virtualne komponente • Primjena alternativnih, inovativnih i pametnih oblika sudjelovanja mladih u projektu, posebno za testiranje novih ideja i praćenje • Kvaliteta rješenja i potpore za proces promišljanja, utvrđivanja i evidentiranja ishoda učenja sudionika i dosljedna upotreba europskih instrumenata za transparentnost i priznavanje, osobito Youthpassa • Primjerenost i učinkovitost mjera predviđenih radi sigurnosti i zaštite sudionika • Uključivanje održive i ekološki prihvatljive prakse u aktivnosti

Kvaliteta upravljanja projektom **(najviše 30 bodova)**	• Kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i pružanja potpore • Kvaliteta suradnje i komunikacije među sudionicima skupina, organizacijama sudionicama i s drugim relevantnim dionicima • Kvaliteta mjera za ocjenjivanje različitih faza i ishoda projekta • Primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda projekta unutar i izvan organizacija sudionica

PRAVILA FINANCIRANJA

Proračun projekta mora se izraditi prema sljedećim pravilima financiranja (u eurima):

Najveći iznos bespovratnih sredstava dodijeljenih po projektu za aktivnosti sudjelovanja mladih: 60 000 EUR

Proračunska kategorija	**Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila**	**Iznos**
Upravljanje projektom	Troškovi povezani s upravljanjem i provedbom projekta (npr. priprema i provedba projektnih sastanaka, priprema aktivnosti, provedba, vrednovanje, diseminacija i prateće aktivnosti). **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju trajanja projekta.	500 EUR po mjesecu
Troškovi mentorstva	Troškovi povezani s uključivanjem trenera u projekt. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju zemlje u kojoj se provodi aktivnost i broja radnih dana. Zahtjev za financijsku potporu za troškove trenera mora biti obrazložen u prijavnom obrascu. Trajanje mentorstva nije povezano s trajanjem projekta.	Tablica B3 po radnom danu. Najviše 12 dana.
Potpora za uključivost	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji, donositelje odluka i facilitatore (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" i „pojedinačna potpora"). **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	100 % prihvatljivih troškova

Izvanredni troškovi	Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	**Financijsko jamstvo**: 80 % prihvatljivih troškova **Visoki putni troškovi**: 80 % prihvatljivih troškova **Vize i s njima povezani troškovi, boravišne dozvole, cijepljenja, liječničke potvrde:** 100 % prihvatljivih troškova

Tablica B3 Troškovi mentorstva

	Nastavnik / predavač / istraživač / osoba koja radi s mladima Jedinični doprinos po danu
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška	241
Belgija, Njemačka, Francuska, Italija, Finska, Island	214
Češka, Grčka, Španjolska, Cipar, Malta, Portugal, Slovenija	137
Bugarska, Estonija, Hrvatska, Latvija, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Srbija, Slovačka, Republika Sjeverna Makedonija, Turska	74

Dodatno financiranje događanja uz fizičku prisutnost provedenih u okviru projekta

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos
Potpora za događanja sudjelovanja mladih	Troškovi povezani s provedbom nacionalnih i transnacionalnih konferencija, seminara, događanja itd. Osim osoblja organizacija sudionica / članova neformalne skupine mladih i facilitatora jer su za njihovo sudjelovanje na sastancima predviđena sredstva iz proračunske kategorije „upravljanje projektima". **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika događanja, uključujući donositelje odluka, ne uključujući facilitatore.	100 EUR po sudioniku

Dodatno financiranje mobilnosti u okviru projekta

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos		
		Udaljenost	**Standardno putovanje**	**Zeleno putovanje**
Putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe u pratnji, donositelje odluka i facilitatore od njihova mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima.	0 – 99 km	23 EUR	
		100 – 499 km	180 EUR	210 EUR
		500 – 1999 km	275 EUR	320 EUR
		2000 – 2999 km	360 EUR	410 EUR

	Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja osoba. Prijavitelj mora navesti udaljenost od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost[101] uz pomoć kalkulatora udaljenosti koji podupire Europska komisija[102]. Za aktivnosti na više lokacija prijavitelj treba zbrojiti udaljenosti između pojedinih lokacija i odabrati raspon udaljenosti koja odgovara tom zbroju[103].	3000 – 3999 km	530 EUR	610 EUR
		4000 – 7999 km	820 EUR	
		8000 km ili više	1500 EUR	
Pojedinačna potpora	Troškovi povezani s boravkom. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju trajanja boravka po sudioniku, uključujući osobe u pratnji, donositelje odluka i facilitatore (prema potrebi), uključujući i jedan dan putovanja prije aktivnosti i jedan dan putovanja nakon aktivnosti, te do **4 dodatna** dana za sudionike koji primaju bespovratna sredstva za zeleno putovanje.	Tablica A2.1 po sudioniku po danu		
Potpora za uključivost	Troškovi povezani s organizacijom aktivnosti mobilnosti za sudionike s manje mogućnosti. **Mehanizam financiranja**: doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu**: na temelju broja sudionika s manje mogućnosti, isključujući osobe u pratnji, facilitatore i donositelje odluka.	100 EUR po sudioniku		
Izvanredni troškovi	Visoki putni troškovi sudionika, uključujući osobe u pratnji, donositelje odluka i facilitatore; uključujući	80 % prihvatljivih troškova		

[101] Na primjer, ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti koja se provodi u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).

[102] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

[103] Na primjer, ako sudionik iz Madrida sudjeluje u aktivnosti na više lokacija, koja se najprije provodi u Rimu, a zatim u Ljubljani, prijavitelj će prvo a) izračunati udaljenost između Madrida i Rima (1365,28 km), zatim između Rima i Ljubljane (489,75 km) i zbrojiti obje udaljenosti (1855,03 km) (b) odabrati primjenjivi raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km) i c) izračunati iznos bespovratnih sredstava EU-a kao doprinos putnim troškovima sudionika od Madrida do Ljubljane (preko Rima) i natrag (275 EUR).

	putovanje čišćim prijevoznim sredstvima s nižim emisijama ugljika. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	

Tablica A2.1: Pojedinačna potpora za mobilnost u svrhu aktivnosti sudjelovanja mladih	**Aktivnosti sudjelovanja mladih (u eurima po danu)**
Austrija	45 EUR
Belgija	42 EUR
Bugarska	32 EUR
Hrvatska	35 EUR
Cipar	32 EUR
Češka	32 EUR
Danska	45 EUR
Estonija	33 EUR
Finska	45 EUR
Republika Sjeverna Makedonija	28 EUR
Francuska	38 EUR
Njemačka	41 EUR
Grčka	38 EUR
Mađarska	33 EUR
Island	45 EUR
Irska	49 EUR
Italija	39 EUR
Latvija	34 EUR
Lihtenštajn	45 EUR
Litva	34 EUR
Luksemburg	45 EUR
Malta	39 EUR
Nizozemska	45 EUR
Norveška	50 EUR
Poljska	34 EUR
Portugal	37 EUR
Rumunjska	32 EUR
Srbija	29 EUR

Slovačka	35 EUR
Slovenija	34 EUR
Španjolska	34 EUR
Švedska	45 EUR
Turska	32 EUR
Susjedne partnerske zemlje	29 EUR

KLJUČNA AKTIVNOST 2: SURADNJA ORGANIZACIJA I INSTITUCIJA

Ova ključna aktivnost podupire:

- partnerstva za suradnju, uključujući suradnička partnerstva i mala partnerstva
- partnerstva za izvrsnost, uključujući centre strukovne izvrsnosti, Akademije za stručno usavršavanje učitelja te aktivnosti Erasmus Mundus
- partnerstva za inovacije, uključujući saveze i projekte usmjerene na budućnost
- projekte jačanja kapaciteta u području mladih
- neprofitna europska sportska događanja.

Očekuje se da aktivnosti koje se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti znatno doprinesu prioritetima programa, imaju pozitivne i dugoročne učinke na organizacije sudionice, na sustave politika u kojima se organiziraju te na organizacije i osobe koje su izravno ili neizravno uključene u organizirane aktivnosti.

Očekuje se da će ova ključna aktivnost potaknuti razvoj, prijenos i/ili provedbu inovativne prakse na organizacijskoj, lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili europskoj razini.

Ovisno o obuhvaćenom području i vrsti prijavitelja, tim aktivnostima upravljaju ili nacionalne agencije ili Izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA). Sve pojedinosti o tome tko se i gdje može prijaviti navedene su u nastavku.

Očekuje se da će projekti koji se podupiru u okviru ove ključne aktivnosti proizvesti sljedeće ishode za organizacije sudionice:

- inovativne pristupe ciljnim skupinama, koji uključuju: privlačnije programe obrazovanja i osposobljavanja prilagođene potrebama i očekivanjima pojedinaca; primjenu participativnih pristupa i digitalnih metodologija; nove i poboljšane postupke za priznavanje i potvrđivanje kompetencija; veću učinkovitost aktivnosti u korist lokalnih zajednica; nove ili poboljšane prakse kojima se ispunjavaju potrebe ciljnih skupina s manje mogućnosti i koje se bave razlikama u ishodima učenja povezanima s geografskim i socioekonomskim nejednakostima; nove pristupe društvenoj, etničkoj, jezičnoj i kulturnoj raznolikosti; bolje načine podupiranja konkurentnosti i zapošljavanja, posebno na regionalnoj i lokalnoj razini; priznavanje izvrsnosti u učenju i poučavanju jezika dodjelom Europske jezične oznake
- modernije, dinamičnije, angažiranije i stručnije okruženje u organizaciji: spremnost za uključivanje dobre prakse i novih metoda, uključujući digitalne kapacitete, u svakodnevne aktivnosti; otvorenost za sinergije s organizacijama aktivnima u različitim područjima ili drugim socioekonomskim sektorima; strateško planiranje profesionalnog razvoja osoblja prilagođeno individualnim potrebama i organizacijskim ciljevima
- veću sposobnost i stručnost za rad na međunarodnoj razini / razini EU-a: bolje kompetencije upravljanja i strategije internacionalizacije; bolju suradnju s partnerima iz drugih država, iz drugih područja obrazovanja, osposobljavanja i mladih i/ili drugih socioekonomskih sektora; dodjelu više financijskih sredstava (osim sredstava EU-a) za organizaciju projekata EU-a i međunarodnih projekata u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih; bolju pripremu, provedbu, praćenje i prateće mjere projekata EU-a / međunarodnih projekata
- više znanja i svijesti o sportu i tjelesnoj aktivnosti
- bolja upoznatost s ulogom sporta u promicanju socijalne uključivosti, jednakih mogućnosti i zdravog načina života.

Predviđa se i da će projekti koji se financiraju u okviru ove ključne aktivnosti imati pozitivan učinak na osobe koje su izravno ili neizravno uključene u aktivnosti, primjerice:

- više inicijativnosti i poduzetnosti

- bolje poznavanje stranih jezika
- veći stupanj digitalnih kompetencija
- bolje razumijevanje i reagiranje na sve vrste raznolikosti, npr. društvenu, etničku, jezičnu, rodnu i kulturnu raznolikost te različite sposobnosti
- poboljšavanje vještina radi veće zapošljivosti i osnivanje novih poduzeća (uključujući socijalno poduzetništvo)
- aktivnije sudjelovanje u društvu
- pozitivniji stav prema europskom projektu i vrijednostima EU-a
- bolje razumijevanje i priznavanje vještina i kvalifikacija u Europi i šire
- bolje kompetencije povezane s profilima zanimanja (poučavanje, osposobljavanje, rad s mladima, treniranje sporta itd.)
- bolje razumijevanje prakse, politika i sustava u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta u raznim zemljama
- bolje razumijevanje veza između formalnog i neformalnog obrazovanja te između strukovnog osposobljavanja i drugih oblika učenja i tržišta rada
- više mogućnosti za profesionalni razvoj
- veća motiviranost i zadovoljstvo u svakodnevnom radu
- češće bavljenje sportom i tjelesnom aktivnošću.

Na sustavnoj razini očekuje se da će ti projekti pokrenuti modernizaciju i povećati doprinos sustava obrazovanja i osposobljavanja te politika za mlade glavnim pitanjima u današnjem svijetu: ekološku održivost, digitalnu transformaciju, zapošljavanje, ekonomsku stabilnost i rast, ali i potrebu za promicanjem socijalnih, građanskih i interkulturalnih kompetencija, međukulturnog dijaloga, demokratskih vrijednosti i temeljnih prava, socijalne uključivosti, mentalnog zdravlja i dobrobiti, nediskriminacije i aktivnog građanstva, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti.

Prema tome, predviđeno je da ova ključna aktivnost ima sljedeći učinak:

- povećana kvaliteta obrazovanja i osposobljavanja, rada s mladima i sportskih aktivnosti u Europi i šire: povezivanje veće izvrsnosti i privlačnosti s povećanim mogućnostima za sve
- sustavi obrazovanja, osposobljavanja i mladih usklađeniji s potrebama i prilikama koje se nude na tržištu rada i bolje veze s poduzećima i zajednicom
- poboljšano pružanje i ocjenjivanje osnovnih i transverzalnih vještina, posebno poduzetništva, društvenih, građanskih, interkulturalnih i jezičnih kompetencija, kritičkog mišljenja, digitalnih vještina i medijske pismenosti
- povećane sinergije i veze te bolji prijelaz između sektora obrazovanja, osposobljavanja i mladih na nacionalnoj razini uz veću upotrebu europskih referentnih alata za priznavanje, potvrđivanje i transparentnost kompetencija i kvalifikacija
- veća upotreba ishoda učenja pri opisivanju i definiranju kvalifikacija, dijelova kvalifikacija i kurikuluma kako bi se poduprlo poučavanje i učenje te ocjenjivanje
- povećana svijest i otvorenost prema društvenoj raznolikosti te povećana uključivost i dostupnost obrazovnih sustava i mogućnosti
- nova i povećana međuregionalna i transnacionalna suradnja javnih tijela u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih
- strateška i integrirana upotreba IKT-a i otvorenih obrazovnih sadržaja (OER) u sustavima obrazovanja, osposobljavanja i mladih
- veća motivacija za učenje jezika na temelju inovativnih metoda poučavanja ili bolje povezanosti s praktičnom upotrebom jezičnih vještina potrebnih na tržištu rada
- pojačana interakcija između prakse, istraživanja i politike
- više sudjelovanja u sportu i tjelesnoj aktivnosti radi zdravlja i dobrobiti

- više znanja o tome kako se nositi s prekograničnim prijetnjama integritetu sporta, kao što su doping, namještanje utakmica i nasilje, kao i svim vrstama netolerancije i diskriminacije; bolja potpora dobrom upravljanju u sportu i dvojnim karijerama sportaša
- veće priznavanje volonterskih aktivnosti u sportu
- veća mobilnost volontera, trenera, voditelja i osoblja neprofitnih sportskih organizacija
- veća socijalna uključivost i jednake mogućnosti u sportu.

PARTNERSTVA ZA SURADNJU

ŠTO SU PARTNERSTVA ZA SURADNJU?

Ova aktivnost organizacijama sudionicama omogućava stjecanje iskustva u međunarodnoj suradnji i jačanje njihovih sposobnosti, ali i postizanje kvalitetnih inovativnih rezultata. Ovisno o ciljevima projekta, uključenim organizacijama sudionicama programa, očekivanom učinku i drugim elementima, partnerstva za suradnju mogu biti različitih veličina i dosega te u skladu s tim prilagođavati svoje aktivnosti. Kvalitativno ocjenjivanje tih projekata bit će razmjerno ciljevima suradnje i prirodi uključenih organizacija.

Sljedeći tu logiku, organizacijama se nude dvije vrste partnerstva za zajednički rad, učenje i rast:

- **suradnička partnerstva**
- **mala partnerstva.**

Te dvije vrste partnerstava detaljno su predstavljene u nastavku, što će vam pomoći da odaberete vrstu partnerstva koja najbolje odgovara profilu i strukturi vaše organizacije i vašim projektnim idejama.

KOJE AKTIVNOSTI OBIČNO PROVODE PARTNERSTVA ZA SURADNJU?

Tijekom projekta organizacije obično mogu provoditi širok spektar aktivnosti. Organizacije imaju fleksibilnost pri odabiru najbolje kombinacije aktivnosti, od tradicionalnih do kreativnijih i inovativnijih, što pridonosi ostvarenju ciljeva projekta u odnosu na njegov opseg i razmjerno kapacitetima partnerstva. Na primjer:

- **upravljanje projektom:** aktivnosti koje su potrebne kako bi se osiguralo odgovarajuće planiranje, provedba i praćenje projekata, uključujući neometanu i učinkovitu suradnju projektnih partnera. U ovoj fazi aktivnosti obično uključuju organizacijske i administrativne zadatke, virtualne sastanke partnera, pripremu komunikacijskih materijala, pripremu i praćenje sudionika koji sudjeluju u aktivnostima itd.
- **aktivnosti provedbe**: mogu uključivati događanja namijenjena umrežavanju, sastanke, radne sastanke radi razmjene informacija o načinu rada i razrade rezultata. Te aktivnosti mogu uključivati i sudjelovanje osoblja i polaznika (pod uvjetom da njihovo sudjelovanje pridonosi ostvarenju ciljeva projekta)
- **aktivnosti dijeljenja i promicanja**: organiziranje konferencija, sastanaka, događanja čiji je cilj dijeljenje, obrazlaganje i promicanje rezultata projekta, bilo da su u obliku opipljivih rezultata, zaključaka, dobre prakse ili kojem drugom obliku.

DOPRINOS OVE AKTIVNOSTI OSTVARIVANJU PRIORITETA POLITIKE

Svake godine Europska komisija postavlja zajedničke prioritete i ciljeve koje treba ostvarivati na razini programa Erasmus+ u različitim područjima obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta. Stoga su partnerstva za suradnju, osim na razvijanje kapaciteta organizacija uključenih u projekt, usmjerena i na to da njihovi rezultati pridonose ostvarivanju tih prioriteta.

Zbog toga projekti moraju biti oblikovani prema jednom ili više tih prioriteta, a prioritete treba odabrati pri prijavi projekata. Ujedno se preporučuje da se, pri formuliranju projektnih prijedloga, prouče rezultati prethodno financiranih projekata sa sličnim prioritetima kako bi se osigurala dosljednost i izbjeglo udvostručavanje te da se projekti nadovezuju na postojeće rezultate i na taj način pridonose zajedničkom razvoju različitih područja. Korisne informacije o financiranim projektima mogu se naći na platformi programa Erasmus+ za rezultate projekata: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_en.

Osim toga, radi boljeg povezivanja europskih prioriteta s konkretnim potrebama na nacionalnoj razini, nacionalne agencije za program Erasmus+ imaju mogućnost odrediti jedan ili više tih europskih prioriteta kao posebno relevantne u svojem nacionalnom kontekstu kako bi potaknule organizacije da svoj doprinos u određenoj godini usmjere na ta odabrana područja.

Tijekom 2021. partnerstva za suradnju moraju se usmjeriti na jedno ili više sljedećih prioritetnih područja:

Prioriteti koji se primjenjuju na sve sektore programa Erasmus+

- **Uključivost i raznolikost u svim područjima obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta**: program će podupirati projekte koji promiču socijalnu uključivost i čiji je cilj doprijeti do osoba s manje mogućnosti, uključujući osobe s invaliditetom i osobe migrantskog podrijetla, kao i osobe koje žive u ruralnim i udaljenim područjima, osobe koje se suočavaju sa socioekonomskim poteškoćama ili bilo kojim drugim potencijalnim izvorom diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije. Ti će projekti pomoći u uklanjanju prepreka s kojima se te skupine suočavaju u pristupu mogućnostima koje nudi program te će pridonijeti stvaranju uključivih okruženja koja potiču pravednost i jednakost i odgovaraju potrebama šire zajednice.

- **Okoliš i borba protiv klimatskih promjena:** cilj je ovog programa u svim sektorima pridonijeti shvaćanju važnosti zaštite okoliša i ublažavanja klimatskih promjena. Prednost će imati projekti usmjereni na razvoj kompetencija u različitim sektorima koji su relevantni za održivost, na razvoj zelenih strategija i metodologija za sektorske vještine te na kurikulume usmjerene na budućnost koji bolje ispunjavaju potrebe pojedinaca. Program će podupirati i ispitivanje inovativnih načina pripremanja učenika, studenata, osoblja i osoba koje rade s mladima da doista donesu pozitivne promjene (npr. ušteda resursa, smanjenje potrošnje energije i otpada, kompenziranje ugljičnog otiska emisija ili odabir održivih opcija kad je riječ o hrani i mobilnosti). Prednost će imati i projekti koji – putem obrazovanja, osposobljavanja, aktivnosti za mlade i sportskih aktivnosti – omogućuju promjene u ponašanju povezane s osobnim preferencijama, potrošačkim navikama i načinom života, razvijaju kompetencije nastavnog i rukovodećeg osoblja u pogledu održivosti i podupiru planirane pristupe organizacija sudionica ekološkoj održivosti.

- **Pristupanje digitalnoj transformaciji razvojem digitalne spremnosti, otpornosti i kapaciteta:** program će podupirati planove digitalne transformacije osnovnih i srednjih škola, ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, visokih učilišta i ustanova za obrazovanje odraslih. Prednost će imati projekti čiji je cilj povećanje kapaciteta i spremnosti ustanova za učinkovit prelazak na digitalno obrazovanje. Program će podupirati svrsishodnu upotrebu digitalnih tehnologija u obrazovanju, osposobljavanju, području mladih i sportu za poučavanje, učenje, ocjenjivanje i uključivanje. To uključuje razvoj digitalne pedagogije i stručnog znanja u upotrebi digitalnih alata za učitelje i nastavnike, uključujući pristupačne i asistivne tehnologije te stvaranje i inovativno korištenje digitalnog obrazovnog sadržaja. Isto tako uključuje i razvoj digitalnih vještina i kompetencija cjelokupnog stanovništva uz pomoć odgovarajućih programa i inicijativa. Posebna pozornost posvetit će se promicanju rodne ravnopravnosti i uklanjanju razlika u pristupu i korištenju za nedovoljno zastupljene skupine. Program će dodatno podupirati upotrebu europskih okvira za digitalne kompetencije nastavnog osoblja, građana i organizacija.

- **Zajedničke vrijednosti, građanski angažman i sudjelovanje**: program će podupirati aktivno građanstvo i etičnost u cjeloživotnom učenju te poticati razvoj socijalne i interkulturalne kompetencije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Prednost će imati i projekti koji nude mogućnosti za sudjelovanje u demokratskom životu te za društveni i građanski angažman u okviru aktivnosti formalnog ili neformalnog učenja. Posebna pozornost posvetit će se jačanju svijesti o Europskoj uniji i razumijevanju njezina konteksta, posebno kad je riječ o zajedničkim vrijednostima, načelu jedinstva i raznolikosti te kulturnom identitetu, kulturnoj senzibilizaciji i društvenoj i povijesnoj baštini.

Uz navedene opće prioritete, u odgovarajućim sektorima postavljeni su sljedeći posebni prioriteti.

SEKTORSKI PRIORITETI

U području visokog obrazovanja:

Prioritet će imati aktivnosti koje su ključne za postizanje ciljeva europskog prostora obrazovanja. Cilj je poduprijeti sektor visokog obrazovanja kako bi postao još povezaniji, inovativniji, uključiviji i digitalniji. U tu će svrhu program poticati mnogo dublju i interdisciplinarnu suradnju među visokim učilištima, kao i s inovacijskim ekosustavima koji ih okružuju, te jačanje veza između obrazovanja, istraživanja i inovacija. Posebna će se pozornost posvećivati jačanju uključivosti, mobilnosti, digitalizacije, cjeloživotnog učenja, osiguravanja kvalitete i automatskog priznavanja. Temeljni je cilj ubrzati preobrazbu visokog obrazovanja u Europi kako bi se buduće generacije osposobile za zajedničko stvaranje znanja za otporno, uključivo i održivo društvo.

- **Promicanje međusobno povezanih sustava visokog obrazovanja:** cilj programa bit će jačanje strateške i strukturirane suradnje visokih učilišta: a) potporom razvoju i ispitivanju različitih vrsta modela suradnje, uključujući virtualnu i kombiniranu suradnju te upotrebu raznih digitalnih alata i internetskih platformi, b) poboljšanjem mobilnosti provedbom automatskog uzajamnog priznavanja kvalifikacija i ishoda učenja te uključivanjem mobilnosti u kurikulume, c) potporom visokim učilištima u provedbi načela Bolonjskog procesa i alata za poboljšanje mobilnosti za sve.

- **Poticanje inovativne prakse učenja i poučavanja:** radi suočavanja s društvenim izazovima pružanjem potpore za: a) razvoj ishoda učenja i kurikuluma usmjerenih na studente koji bolje ispunjavaju njihove potrebe za učenjem i smanjuju neusklađenost ponuđenih i traženih vještina, a relevantni su i za tržište rada i za šire društvo, b) razvoj, testiranje i provedbu fleksibilnih načina učenja i modularnog oblikovanja kolegija (parcijalno, na internetu ili kombinirano) i odgovarajućih oblika vrednovanja, uključujući razvoj vrednovanja putem interneta, c) promicanje dimenzije cjeloživotnog učenja u visokom obrazovanju, među ostalim olakšavanjem pohađanja, potvrđivanja i priznavanja kratkih tečajeva koji vode do mikrokvalifikacija, d) uvođenje transdisciplinarnih pristupa i inovativnih pedagoških metoda, kao što su obrnuto učenje, suradničko međunarodno učenje putem interneta i učenje koje se temelji na istraživanju, e) uključivanje održivog razvoja u sve kurikulume za studente u svim disciplinama i na svim razinama.

- **Razvoj STEM-a/STEAM-a u visokom obrazovanju, posebno sudjelovanja žena u STEM-u:** U okviru tog prioriteta podupire se razvoj i provedba kurikuluma za visoko obrazovanje u području STEM-a koji su prilagođeni svrsi, u skladu sa STEAM pristupom; promicanje sudjelovanja žena u STEM područjima studiranja, posebno u inženjerstvu, IKT-u i naprednim digitalnim vještinama; razvoj programa usmjeravanja i mentorstva za studente, posebno za djevojčice i žene, da biraju područja studiranja i zanimanja u području STEM-a i IKT-a; poticanje rodno osjetljive prakse obrazovanja i osposobljavanja u obrazovanju u području STEM-a; uklanjanje rodnih stereotipa u području STEM-a.

- **Nagrađivanje izvrsnosti u učenju, poučavanju i razvoju vještina:** a) razvojem i provedbom strategija i kulture kvalitete kako bi se nagradila i potaknula izvrsnost u poučavanju, uključujući poučavanje putem interneta, i poučavanje učenika u nepovoljnom položaju, b) usavršavanje akademske zajednice u inovativnim i/ili internetskim pedagoškim metodama, uključujući transdisciplinarne pristupe, osmišljavanje novih kurikuluma, metoda izvedbe i vrednovanja koje obrazovanje povezuju s istraživanjem i inovacijama gdje je to relevantno, c) poticanje poduzetničkog, otvorenog i inovativnog sektora visokog obrazovanja promicanjem partnerstava za učenje i poučavanje s komercijalnim i nekomercijalnim organizacijama u privatnom sektoru, d) razvoj novih načina oblikovanja nastave na temelju obrazovnih istraživanja i kreativnosti.

- **Izgradnja uključivih sustava visokog obrazovanja:** program će poticati uključive pristupe aktivnostima mobilnosti i suradnje, kao što su a) povećana stopa pristupa, sudjelovanja i završetka studija za ciljne skupine s manje mogućnosti, (b) aktivna potpora sudionicima u dolaznoj mobilnosti tijekom cijelog postupka

pronalaženja smještaja, među ostalim suradnjom s relevantnim dionicima koji pružaju odgovarajuće i cjenovno pristupačno stanovanje, c) podupiranje razvoja fleksibilnih karijernih putova između obrazovanja i istraživanja, d) poticanje ravnoteže spolova u visokim učilištima, u svim područjima studiranja i na vodećim položajima, e) poticanje građanskog angažmana promicanjem informalnog učenja i izvannastavnih aktivnosti te priznavanjem volonterskog rada i rada u zajednici u akademskim rezultatima studenata.

- **Podupiranje digitalnih kapaciteta sektora visokog obrazovanja:** a) aktivnostima koje omogućuju provedba inicijative za europsku studentsku iskaznicu sigurnim elektroničkim prijenosom podataka o studentima među visokim učilištima, uz potpuno poštovanje zaštite osobnih podataka i povezivanje s novim Europassom, ako je moguće, b) razvojem digitalnih vještina i kompetencija studenata i osoblja.

U području odgoja i općeg obrazovanja prednost će imati:

- **Bavljenje problemima nepovoljnog položaja za učenje, ranog napuštanja školovanja i niske razine osnovnih vještina:** cilj je ovog prioriteta omogućiti uspjeh svih učenicima, posebno onima s manje mogućnosti. Prioritet uključuje praćenje, rano prepoznavanje učenika izloženih riziku, preventivne i rane intervencijske pristupe za učenike s poteškoćama, promicanje pristupa usmjerenijih na učenika, promicanje dobrobiti i mentalnog zdravlja učenika i nastavnog osoblja te zaštitu od vršnjačkog nasilja u školi. Na razini škola u okviru tog prioriteta podupiru se holistički pristupi poučavanju i učenju te suradnja među svim dionicima u školama, kao i s obiteljima i drugim vanjskim dionicima. Naposljetku, na strateškoj razini nastoji se poboljšati prelazak između različitih faza obrazovanja, poboljšati ocjenjivanje i razviti pouzdane sustave za osiguravanje kvalitete.

- **Potpora učiteljima, nastavnicima, ravnateljima škola i drugim zanimanjima u nastavi:** u okviru tog prioriteta podupiru se odgojno-obrazovni djelatnici u učiteljskoj profesiji (uključujući edukatore učitelja i nastavnika) u svim fazama njihove karijere. Projekti u okviru tog prioriteta mogu biti usmjereni na poboljšanje inicijalnog obrazovanja nastavnika, kao i na njihovo trajno stručno usavršavanje, osobito poboljšanjem okvira politike i konkretnih mogućnosti za mobilnost nastavnog osoblja. Osim toga, u okviru tog prioriteta nastoji se povećati privlačnost i raznovrsnost karijera u nastavi te poboljšati postupak odabira, zapošljavanja i evaluacije zanimanja u nastavi. Naposljetku, projektima se može izravno doprinijeti i razvoj jačeg rukovodstva škola te inovativnih metoda poučavanja i ocjenjivanja.

- **Razvoj ključnih kompetencija:** projekti u okviru ovog prioriteta bit će usmjereni na promicanje međupredmetne suradnje, primjenu inovativnih pristupa učenju, razvoj kreativnosti, potporu nastavnom osoblju u poučavanju temeljenom na kompetencijama i razvoj ocjenjivanja i vrednovanja ključnih kompetencija.

- **Promicanje sveobuhvatnog pristupa poučavanju i učenju jezika:** taj prioritet uključuje projekte kojima se podupire integracija jezične dimenzije u kurikulume i osigurava da učenici do kraja obveznog obrazovanja postignu odgovarajuću razinu jezičnih kompetencija. Uključivanje upotrebe novih tehnologija za učenje jezika također je jedan od ciljeva u okviru tog prioriteta. Naposljetku, podupiru se i projekti koji mogu pomoći u stvaranju škola koje su svjesne važnosti jezika i koji se temelje na sve većoj jezičnoj raznolikosti u školama, primjerice poticanjem ranog učenja jezika i svjesnosti njihove važnosti te razvojem dvojezičnih mogućnosti poučavanja (posebno u pograničnim regijama i područjima u kojima stanovnici govore više jezika).

- **Promicanje interesa i izvrsnosti u znanosti, tehnologiji, inženjerstvu i matematici (STEM) i STEAM pristupa:** u okviru tog prioriteta podupiru se projekti kojima se promiče STEAM pristup obrazovanju putem interdisciplinarnog poučavanja u kontekstu kulture, okoliša, gospodarstva, dizajna i drugih. Prioritet uključuje razvoj i promicanje učinkovitih i inovativnih pedagoških metoda i načina vrednovanja. U tom je kontekstu posebno važan razvoj partnerstava između škola, poduzeća, visokih učilišta, znanstvenih instituta i šireg društva. Na strateškoj razini prioritet služi promicanju razvoja nacionalnih strategija u području STEM-a.

- **Razvoj kvalitetnih sustava ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja**: taj je prioritet usmjeren na promicanje

provedbe okvira EU-a za kvalitetu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Uključuje projekte koji podupiru inicijalno obrazovanje i trajno stručno usavršavanje osoblja uključenog u organizaciju, vođenje i pružanje ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Osim toga, podupire se i izrada, testiranje i provedba strategija i prakse za poticanje sudjelovanja sve djece u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, uključujući djecu s manje mogućnosti.

- **Priznavanje ishoda učenja za sudionike u prekograničnoj mobilnosti u svrhu učenja:** u okviru tog prioriteta nastoji se provesti Preporuka Vijeća o automatskom uzajamnom priznavanju. Podupire se uključivanje prekogranične razredne razmjene u školske programe, izgradnja kapaciteta škola za organiziranje razdoblja učenja u inozemstvu za učenike te uspostava dugoročnih partnerstava među školama u različitim zemljama. Na strateškoj razini taj je prioritet usmjeren na veću uključenost školskih tijela na svim razinama u nastojanja da se osigura priznavanje te podupire razvoj i razmjenu alata i prakse za pripremu, praćenje i priznavanje razdoblja provedenih u inozemstvu.

U području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (početnog i trajnog), prednost će imati:

- **Prilagodba strukovnog obrazovanja i osposobljavanja potrebama tržišta rada:** to uključuje potporu razvoju programa SOO-a koji nude uravnoteženu kombinaciju strukovnih vještina i stvaraju mogućnosti za učenje kroz rad koje su dobro usklađene sa svim gospodarskim ciklusima, promjenama na radnim mjestima te metodama rada i ključnim kompetencijama. U okviru tog prioriteta potiče se i razvoj kurikuluma u SOO-u te ponuda programa i kvalifikacija koja se redovito ažurira na temelju informacija o vještinama. Projekti će pružatelje SOO-a podupirati u prilagodbi njihove ponude osposobljavanja promjenjivim potrebama za vještinama, zelenoj i digitalnoj tranziciji i gospodarskim ciklusima.

- **Fleksibilnije mogućnosti u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju:** u okviru tog prioriteta podupiru se inicijative za razvoj fleksibilnih programa SOO-a usmjerenih na učenika i za uklanjanje postojećih nedostataka u pristupu osposobljavanju radno sposobnih odraslih osoba radi uspješnog upravljanja tranzicijama na tržištu rada. Projekti u okviru tog prioriteta pridonose i razvoju programa trajnog strukovnog osposobljavanja osmišljenih tako da se mogu prilagoditi tržištu rada, kao i programa kojima se olakšava prijenos, priznavanje i prikupljanje ishoda učenja koji dovode do nacionalnih kvalifikacija.

- **Doprinos inovacijama u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju:** u okviru tog prioriteta podupiru se projekti čiji je osnovni cilj znatno promijeniti način na koji se provodi SOO kako bi on postao relevantniji za trenutačne i buduće potrebe gospodarstva i društva. Te promjene mogu biti organizacijske (planiranje, financiranje, upravljanje ljudskim resursima, praćenje i komunikacija). Mogu se odnositi i na procese poučavanja i učenja jer potiču razvoj i provedbu novih i relevantnijih pristupa poučavanju i učenju. Te se promjene mogu odnositi na ekosustav pružatelja SOO-a i način na koji surađuju s partnerima, primjerice širenjem tehnologije i primijenjenim istraživanjima, zagovaranjem, umrežavanjem i internacionalizacijom. Mogu biti usmjerene i na razvoj i pružanje proizvoda i usluga SOO-a (npr. razvoj vještina, primijenjena istraživanja i savjetovanje) vanjskim dionicima, kao što su učenici, poduzeća i vlade.

- **Veća privlačnost SOO-a:** prednost će imati projekti koji pridonose povećanju privlačnosti SOO-a na različitim razinama. To mogu biti projekti kojima se nastoji postići veća propusnost među različitim obrazovnim razinama, kojima se potiču otvorena i participativna okruženja za učenje, podupire profesionalni razvoj nastavnika i predavača u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju ili olakšava priznavanje ishoda učenja i upotreba Europassa i drugih digitalnih usluga. U okviru tog prioriteta podupiru se i projekti kojima se razvijaju dugoročna partnerstva za uspostavu ili jačanje međunarodnih, nacionalnih, regionalnih i sektorskih natjecanja u strukovnim vještinama. Učinak tih aktivnosti može se optimizirati bliskom suradnjom s poduzećima, pružateljima SOO-a, gospodarskim komorama i drugim relevantnim dionicima u različitim fazama projektnog ciklusa.

- **Bolje osiguravanje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju:** taj je prioritet usmjeren na mjerenje i poboljšanje kvalitete SOO-a razvojem nacionalnih sustava za osiguravanje kvalitete i početnog i

trajnog SOO-a u svim okruženjima za učenje i u svim oblicima učenja koje nude javni i privatni pružatelji obrazovanja. Konkretno, to uključuje uspostavu i testiranje mehanizama za praćenje osoba s kvalifikacijom u skladu s Preporukom Vijeća o praćenju osoba s kvalifikacijom i Preporukom o Europskom referentnom okviru za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (EQAVET)[104] te istraživanje temeljnih strukovnih profila EU-a i mikrokvalifikacije.

- **Oblikovanje i provedba strategija internacionalizacije za pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja**: tim se prioritetom nastoje uspostaviti mehanizmi potpore i ugovorni okviri za promicanje kvalitetne mobilnosti osoblja i učenika u SOO-u. Među posebno su važnim aspektima automatsko uzajamno priznavanje kvalifikacija i ishoda učenja te razvoj usluga potpore za mobilnost učenika. Takve usluge mogu uključivati informiranje, motiviranje, pripremu i olakšavanje socijalne integracije polaznika SOO-a u zemlji domaćinu te jačanje njihove međukulturne osviještenosti i aktivnog građanstva.

U području obrazovanja odraslih prednost će imati:

- **Poboljšanje dostupnosti visokokvalitetnih mogućnosti za učenje za odrasle:** u okviru tog prioriteta podupire se stvaranje i razvoj fleksibilnih ponuda učenja prilagođenih obrazovnim potrebama odraslih, primjerice razvojem mogućnosti za digitalno i kombinirano učenje. Prednost se daje i projektima koji se bave vrednovanjem vještina stečenih informalnim i neformalnim učenjem.

- **Stvaranje oblika usavršavanja, poboljšanje dostupnosti i povećanje sudjelovanja u obrazovanju odraslih:** cilj je tog prioriteta promicanje novih mogućnosti za obrazovanje odraslih, posebno onih s niskom razinom vještina, znanja i kompetencija. Stvaranje novih oblika usavršavanja trebalo bi polaznicima obrazovanja odraslih omogućiti da poboljšaju svoje ključne kompetencije i napreduju prema višim kvalifikacijama. Komplementarni rad obuhvaćen ovim prioritetom uključuje razvoj smjernica kako bi se osiguralo da odrasli imaju pristup relevantnom obrazovanju tijekom cijelog života, poboljšanje utvrđivanja i pregleda vještina, osmišljavanje prilagođene obrazovne ponude i razvoj učinkovitih strategija informiranja, usmjeravanja i motivacije.

- **Poboljšanje kompetencija osoblja u obrazovanju odraslih:** prednost se posebno daje projektima kojima se razvijaju kompetencije osoblja koje dovode do općih poboljšanja u pružanju, usmjeravanju i učinkovitosti obrazovanja odraslih. To uključuje procjenu prethodnog znanja i vještina polaznika obrazovanja odraslih, bolje i inovativnije metode poučavanja te jačanje potporne uloge koju osoblje u obrazovanju odraslih ima u motiviranju, usmjeravanju i savjetovanju polaznika u zahtjevnijim situacijama.

- **Poboljšanje osiguravanja kvalitete u obrazovanju odraslih:** u okviru tog prioriteta podupire se razvoj boljih mehanizama za osiguravanje kvalitete politika i pružanja obrazovanja odraslih. To posebno uključuje razvoj i prijenos metodologija praćenja kako bi se izmjerila učinkovitost pružanja obrazovanja odraslih i pratio napredak polaznika.

- **Razvoj obrazovnih centara usmjerenih na budućnost**: cilj je ovog prioriteta podupirati lokalna okruženja za učenje, promicati socijalnu uključivost, građanski angažman i demokraciju te privlačiti i svima u zajednici ponuditi mogućnosti za cjeloživotno i općeživotno učenje, među ostalim korištenjem digitalnih tehnologija. Na primjer, projekti bi mogli poticati lokalne obrazovne centre, knjižnice, civilno društvo i širu zajednicu (nevladine

[104] SL C 417, 2.12.2020., STR. 1.–16.

organizacije, lokalna tijela, zdravstvo, kulturu itd.) da surađuju kako bi odrasle osobe svih dobnih skupina motivirali i omogućili im da steknu životne vještine i ključne kompetencije koje su im potrebne da bi bili otporni i prilagodljivi s obzirom na promjene i nesigurnost.

- **Promicanje programa Erasmus+ među svim građanima i generacijama:** prednost imaju projekti kojima se stvaraju i promiču obrazovne mogućnosti i razmjena iskustava među starijim osobama s ciljem izgradnje i jačanja europskog identiteta.

U području mladih:

Prednost će imati aktivnosti koje pridonose ključnim područjima strategije EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027.: uključivanje, povezivanje i osnaživanje mladih. Posebna će se pozornosti posvetiti jačanju međusektorske suradnje koja omogućuje veće sinergije u različitim područjima aktivnosti koja su važna za mlade, promicanju sudjelovanja mladih u različitom opsegu i oblicima te podupiranju aktivnog građanstva mladih, posebno onih kojima prijeti rizik od socijalne isključenosti. Posebni prioriteti za područje mladih uključuju:

- **Promicanje aktivnog građanstva, inicijativnosti i poduzetništva mladih, uključujući socijalno poduzetništvo:** cilj je tog prioriteta poticati aktivno građanstvo među mladima, posebno volontiranjem i aktivnostima solidarnosti, a time i ojačati inicijativnost mladih, posebno u socijalnom području, te podupirati njihove zajednice. Projekti u okviru tog prioriteta mogli bi promicati i poduzetništvo, kreativno učenje i socijalno poduzetništvo među mladima. Međukulturni dijalog, poznavanje i priznavanje raznolikosti te promicanje tolerancije ključni su za taj prioritet.

- **Povećanje kvalitete, inovativnosti i priznavanja rada s mladima:** cilj je tog prioriteta promicanje priznavanja i vrednovanja rada s mladima i informalnog i neformalnog učenja na svim razinama te podupiranje kvalitetnog razvoja i inovativnosti u radu s mladima. To uključuje jačanje kapaciteta osoba koje rade s mladima, među ostalim i putem interneta, te potporu razvoju i razmjeni metoda dopiranja do marginaliziranih mladih ljudi, sprečavanja rasizma i netolerancije među mladima te rizike, mogućnosti i posljedice digitalizacije.

- **Povećanje zapošljivosti mladih:** cilj je tog prioriteta jačanje ključnih kompetencija i osnovnih vještina mladih. Sektor mladih ima važnu ulogu u olakšavanju prelaska mladih iz mladosti u odraslu dob, uključujući potporu njihovoj integraciji na tržište rada. U središtu su tog prioriteta aktivnosti usmjerene na uključivanje i zapošljivost mladih s manje mogućnosti (uključujući NEET-ove), a posebno mladih kojima prijeti marginalizacija i onih migrantskog podrijetla.

- **Jačanje veza između politike, istraživanja i prakse:** taj prioritet obuhvaća potrebu za jačim vezama između politike, istraživanja i prakse u području mladih kako bi se pribavili pouzdaniji dokazi o potrebama i olakšalo oblikovanje politika. Za taj će prioritet biti važne aktivnosti za promicanje boljeg poznavanja situacije mladih i politika za mlade u Europi.

U području sporta:

Prednost će imati partnerstva koja doprinose provedbi ključnih dokumenata politike, kao što su Plan rada EU-a u području sporta (2021. – 2024.) ili Preporuka Vijeća o promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje. Posebni prioriteti u području sporta uključuju:

- **Poticanje sudjelovanja u sportu i tjelesnoj aktivnosti:** projekti u okviru tog prioriteta uglavnom će biti usmjereni na a) provedbu Preporuke Vijeća o promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje, Smjernica EU-a

o tjelesnoj aktivnosti i Poziva iz Tartua na zdrav način života, b) potporu provedbi Europskog tjedna sporta, c) promicanje bavljenja sportom i tjelesne aktivnosti radi zdravlja, d) promicanje svih aktivnosti koje potiču bavljenje sportom i tjelesnu aktivnost, uključujući tradicionalni sport i igre te međugeneracijski sport.

- **Promicanje integriteta i vrijednosti u sportu:** projekti u okviru tog prioriteta uglavnom će biti usmjereni na a) borbu protiv dopinga, b) borbu protiv namještanja utakmica i korupcije u sportu, c) poboljšanje upravljanja u sportu i d) promicanje pozitivnih vrijednosti sporta.

- **Promicanje obrazovanja u sportu i putem sporta:** projekti u okviru ovog prioriteta uglavnom će biti usmjereni na: a) podupiranje razvoja vještina u sportu, b) poticanje dvojne karijere sportaša, c) promicanje kvalitete treniranja i osoblja, d) korištenje mobilnosti kao sredstva za poboljšanje kvalifikacija i e) promicanje zapošljivosti putem sporta.

- **Suzbijanje nasilja, rasizma, diskriminacije i netolerancije u sportu te borba protiv nasilne radikalizacije:** projekti u okviru ovog prioriteta uglavnom će biti usmjereni na suzbijanje ponašanja koja bi mogla negativno utjecati na sport i društvo općenito. Projekti će doprinijeti borbi protiv svih oblika diskriminacije i promicati ravnopravnost u sportu, uključujući rodnu ravnopravnost.

SURADNIČKA PARTNERSTVA

Primarni je cilj suradničkih partnerstava omogućiti organizacijama da povećaju kvalitetu i relevantnost svojih aktivnosti, razviju i učvrste svoje mreže partnera i time povećaju svoju sposobnost zajedničkog djelovanja na transnacionalnoj i međunarodnoj razini, ojačaju internacionalizaciju svojih aktivnosti, razmjenjuju novu praksu i metode te dijele i uspoređuju ideje. Njihov je cilj poticati razvoj, prenošenje i/ili provedbu inovativne prakse te provedbu zajedničkih inicijativa kojima se promiče suradnja, suradničko učenje i razmjena iskustva na europskoj razini. Rezultati bi se trebali moći ponovno koristiti, prenositi, dorađivati i, ako je moguće, imati izraženu transdisciplinarnu dimenziju. Očekuje se da se rezultati odabranih projekata podijele na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini.

Suradnička partnerstva povezana su s prioritetima i okvirima politika svakog sektora programa Erasmus+ na europskoj i nacionalnoj razini, a istodobno su usmjerena na stvaranje poticaja za međusektorsku i horizontalnu suradnju u tematskim područjima.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Ciljevi su suradničkih partnerstava:

- **povećavanje kvalitete rada, aktivnosti i prakse uključenih organizacija i ustanova** te otvaranje prema novim akterima koji inače nisu uključeni u okviru jednog sektora
- **izgradnja kapaciteta organizacija** za transnacionalno i međusektorsko djelovanje
- **usmjeravanje na zajedničke potrebe i prioritete** u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta
- **omogućivanje transformacije i promjene** (na individualnoj, organizacijskoj ili sektorskoj razini), koje dovode do poboljšanja i novih pristupa proporcionalno kontekstu svake organizacije.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA SURADNIČKO PARTNERSTVO?

Kako bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za suradnička partnerstva moraju ispuniti sljedeće kriterije.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	Svaka organizacija sudionica s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa može biti prijavitelj. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu.
	Svaka javna ili privatna organizacija s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili partnerskoj zemlji u svijetu (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča) može sudjelovati u suradničkom partnerstvu[105].

[105] Visoka učilišta s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa koja žele sudjelovati u suradničkom partnerstvu moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). Visoka učilišta iz partnerskih zemalja koja sudjeluju u programu ne moraju imati Erasmus povelju u visokom

Koje su vrste organizacija prihvatljive za sudjelovanje u projektu?	Organizacije s poslovnim nastanom u zemljama sudionicama programa mogu sudjelovati kao koordinator projekta ili kao partnerska organizacija. Organizacije iz partnerskih zemalja ne mogu sudjelovati kao koordinatori projekata. Neovisno o području na koje određeni projekt utječe, suradnička partnerstva otvorena su svim vrstama organizacija aktivnima u bilo kojem području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta ili drugim socioekonomskim sektorima te organizacijama koje provode interdisciplinarne aktivnosti u različitim područjima (npr. lokalna, regionalna i nacionalna tijela, centri za priznavanje i vrednovanje, gospodarske komore, trgovinske organizacije, centri za usmjeravanje, kulturne i sportske organizacije). Ovisno o prioritetu i ciljevima projekta u suradnička partnerstva trebalo bi uključiti najprikladnije i najraznolikije partnere kako bi se iskoristila njihova različita iskustva, profili i posebno stručno znanje za proizvodnju relevantnih i visokokvalitetnih rezultata projekta.
Sudjelovanje pridruženih partnerskih organizacija	Uz organizacije koje formalno sudjeluju u projektu (organizacije koordinatori i partnerske organizacije) u suradnička partnerstva mogu biti uključeni i drugi partneri iz javnog ili privatnog sektora koji pridonose provedbi pojedinih zadaća/aktivnosti projekta ili podupiru promicanje i održivost projekta. U okviru projekta programa Erasmus+ ti će se partneri zvati „**pridruženi partneri**". Iz aspekta prihvatljivosti i ugovornog upravljanja oni se ne smatraju projektnim partnerima i ne dobivaju sredstva iz programa u okviru projekta. Međutim, kako bi se razumjela njihova uloga u partnerstvu i stvorila globalna slika o prijedlogu, njihovo sudjelovanje u projektu i različitim aktivnostima mora biti jasno opisano u projektnom prijedlogu.
Broj i profil organizacija sudionica	Suradničko partnerstvo transnacionalni je projekt i uključuje najmanje tri organizacije iz tri različite zemlje sudionice programa. Ne postoji najveći dopušteni broj organizacija koje sudjeluju u jednom partnerstvu. Međutim, za prijedloge za suradnička partnerstva u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih kojima na decentraliziranoj razini upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+, a koji se temelje na modelu financiranja po jediničnom trošku, ograničen je proračun za upravljanje projektom i njegovu provedbu (na 10 organizacija sudionica). Sve organizacije sudionice moraju biti utvrđene u trenutku podnošenja

obrazovanju, ali morat će izraziti slaganje s njezinim načelima. Za potrebe ove aktivnosti neformalne skupine mladih ne smatraju se organizacijom i stoga ne ispunjavaju uvjete za sudjelovanje (ni kao prijavitelji ni kao partneri).

	zahtjeva za bespovratna sredstva. Suradnička partnerstva općenito su usmjerena na suradnju organizacija s poslovnim nastanom u zemljama sudionicama programa. Međutim, organizacije iz partnerskih zemalja mogu sudjelovati kao partneri (ne kao prijavitelji) ako time projekt dobiva znatnu dodanu vrijednost.
Usmjerenost na prioritete	Kako bi ih se moglo uzeti u obzir za financiranje, suradnička partnerstva moraju biti usmjerena na: • barem jedan horizontalni prioritet i/ili • barem jedan posebni prioritet relevantan za područje obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta na koji se najviše utječe. Za projekte u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+ na decentraliziranoj razini nacionalne agencije mogu među tim prioritetima više uzeti u obzir one koji su posebno relevantni u njihovu nacionalnom kontekstu (tzv. „europski prioriteti u nacionalnom kontekstu"). Nacionalne agencije o tome moraju propisno obavijestiti moguće prijavitelje na svojim službenim stranicama.
Mjesto provedbe aktivnosti	Sve aktivnosti suradničkog partnerstva moraju se provoditi u zemljama organizacija koje sudjeluju u projektu, bilo kao punopravni ili pridruženi partneri. Osim toga, ako je opravdano s obzirom na ciljeve ili provedbu projekta: • aktivnosti se mogu provoditi i u sjedištu institucije Europske unije[106], čak i ako u projektu ne sudjeluju organizacije iz zemlje u kojoj je sjedište te institucije • aktivnosti koje uključuju dijeljenje i promicanje rezultata mogu se odvijati i na relevantnim tematskim transnacionalnim događanjima/konferencijama u zemljama sudionicama programa ili partnerskim zemljama.
Trajanje projekta	Od 12 do 36 mjeseci. Trajanje je potrebno odrediti u fazi prijave, na temelju ciljeva projekta i vrste aktivnosti koje se planiraju. Trajanje suradničkog partnerstva može se produljiti na opravdani zahtjev korisnika i uz suglasnost nacionalne ili Izvršne agencije uz uvjet da ukupno ne

[106] Institucije Europske unije imaju sjedišta u Bruxellesu, Frankfurtu, Luxembourgu, Strasbourgu i Haagu.

	traje dulje od 36 mjeseci. U tom se slučaju ukupan iznos bespovratnih sredstava neće promijeniti.
Gdje se treba prijaviti?	**Za partnerstva u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih** za koja se prijavljuje bilo koja organizacija iz tih područja, osim europskih nevladinih organizacija: • nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima poslovni nastan. **Za partnerstva u području sporta i za partnerstva u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih za koja se prijavljuju europske nevladine organizacije[107]**: • Izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu, sa sjedištem u Bruxellesu. - Sport – Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-SPORT-2021-SCP - Europske nevladine organizacije – Identifikacijska oznaka poziva: ▪ ERASMUS-EDU-2021-PCOOP-ENGO ▪ ERASMUS-YOUTH-2021-PCOOP-ENGO U oba slučaja isti konzorcij partnera može predati samo jednu prijavu samo jednoj agenciji po roku[108].
Kad se treba prijaviti?	**Za partnerstva u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih** za koja se prijavljuje bilo koja organizacija iz tih područja, osim europskih nevladinih organizacija: • prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **20. svibnja u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju između 1. studenoga iste godine i 28. veljače sljedeće godine. **Za partnerstva u području mladih** za koja se prijavljuje bilo koja organizacija iz tog područja, osim europskih nevladinih organizacija: • **mogući dodatni rok:** nacionalne agencije mogu organizirati drugi krug prijava, a i na njega će se primjenjivati pravila utvrđena ovim Vodičem. Nacionalne agencije takvu će mogućnost oglasiti na svojim stranicama.

[107] Definiciju europske nevladine organizacije za potrebe programa Erasmus+ potražite u Pojmovniku, dio D ovog Vodiča.

[108] To uključuje nacionalne agencije za program Erasmus+ i Izvršnu agenciju za obrazovanje i kulturu (EACEA) sa sjedištem u Bruxellesu.

	U slučaju organiziranja drugog kruga prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **3. studenoga u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju između 1. ožujka i 31. svibnja sljedeće godine. **Za partnerstva u području sporta i za partnerstva u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih za koja se prijavljuju europske nevladine organizacije:** • Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **20. svibnja u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).**
Prihvatljive aktivnosti učenja, poučavanja i osposobljavanja	Partnerstvo može organizirati aktivnosti učenja, poučavanja i osposobljavanja za osoblje, osobe koje rade s mladima, polaznike i mlade kako bi podržalo provedbu projekta i ostvarenje ciljeva projekta. Aktivnosti učenja, poučavanja i osposobljavanja mogu se provoditi u bilo kojem obliku relevantnom za projekt i mogu uključivati više vrsta sudionika, pojedinačno ili kao skupinu. Oblik, svrha te vrsta i broj sudionika u predloženim aktivnostima opisuju se i opravdavaju u projektnoj prijavi. Prihvatljivi sudionici u aktivnostima učenja, poučavanja i osposobljavanja uključuju: – nastavno i nenastavno osoblje[109], kao što su profesori, učitelji nastavnici, predavači i drugo osoblje koje radi u organizacijama sudionicama – osobe koje rade s mladima – pozvane nastavnike i stručnjake iz organizacija koje nisu sudionice – naučnike, učenike u SOO-u, studente[110], polaznike obrazovanja odraslih i učenike osnovnih škola iz organizacija sudionica – mlade iz zemalja organizacija sudionica – članove sportskih organizacija kao što su treneri, menadžeri ili instruktori, sportaši, suci.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

[109] U području **odgoja i općeg obrazovanja** to uključuje odgojno-obrazovne djelatnike koji interveniraju u školama, kao što su školski inspektori, školski savjetnici, pedagoški savjetnici, psiholozi itd.

[110] U području **visokog obrazovanja** studenti moraju biti registrirani na visokom učilištu koje sudjeluje i upisani na studij na kraju kojeg će steći priznatu diplomu ili neku drugu priznatu kvalifikaciju na tercijarnoj razini (do razine doktorata).

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt suradničkog partnerstva sastoji se od četiri faze, koje počinju i prije nego što se projektni prijedlog odabere za financiranje: planiranje, priprema, provedba i prateće mjere. Organizacije sudionice i sudionici uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- planiranje (definiranje potreba, ciljeva, rezultata projekta i ishoda učenja, oblika i rasporeda aktivnosti itd.)
- priprema (planiranje aktivnosti, izrada programa rada, praktična rješenja, potvrđivanje ciljnih skupina predviđenih aktivnosti, potpisivanje sporazuma s partnerima itd.)
- provedba aktivnosti
- prateće mjere (evaluacija aktivnosti i njihova učinka na različitim razinama, dijeljenje i korištenje rezultata projekta).

Horizontalni aspekti koje treba uzeti u obzir pri osmišljavanju projekta

Uz poštovanje formalnih kriterija i sklapanje sporazuma o održivoj suradnji sa svim projektnim partnerima, sljedeći elementi mogu pridonijeti povećanju učinka i kvalitetnoj provedbi suradničkih partnerstava kroz različite faze projekta. Prijavitelje se potiče da uzmu u obzir te mogućnosti i dimenzije pri osmišljavanju projekata suradničkog partnerstva.

Okolišna održivost

Projekti bi trebali biti prihvatljivi za okoliš i uključivati zelenu praksu u svim aspektima. Pri osmišljavanju projekta organizacije i sudionici trebaju voditi računa o okolišu, što će sve koji sudjeluju u projektu potaknuti da raspravljaju i uče o zaštiti okoliša i da razmišljaju o tome kako joj mogu doprinijeti te će im pomoći da osmisle alternativne, zelenije načine provedbe projektnih aktivnosti.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Radi primjene tih načela osmišljena je strategija za uključivost i raznolikost kako bi se lakše uspostavio kontakt sa sudionicima iz različitih sredina, posebno onima s manje mogućnosti koji se suočavaju s preprekama za sudjelovanje u europskim projektima. Organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u donošenje odluka tijekom cijelog procesa.

Digitalna dimenzija

Virtualna suradnja i eksperimentiranje s virtualnim i kombiniranim mogućnostima za učenje ključni su za uspješna suradnička partnerstva. Osobito se potiče da se u okviru projekata u području odgoja i općeg obrazovanja i obrazovanja odraslih koriste platforme eTwinning, School Education Gateway i EPALE za suradnju prije, tijekom i nakon projektnih aktivnosti. Svakako se preporučuje da se u okviru projekata u području mladih koristi Europski portal za mlade i platforma Europske strategije za mlade za suradnju prije, tijekom i nakon projektnih aktivnosti.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta **(najviše 30 bodova)**	Mjera u kojoj: ▪ prijedlog odgovara ciljevima i prioritetima aktivnosti; osim toga, prijedlog će se smatrati izuzetno relevantnim: – ako se bavi prioritetom „uključivost i raznolikost" – u slučaju projekata kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+ na decentraliziranoj razini: ako je usmjeren na jedan ili više „europskih prioriteta u nacionalnom kontekstu", kako je najavila nacionalna agencija ▪ profil, iskustvo i aktivnosti organizacija sudionica odgovaraju području prijave ▪ prijedlog počiva na stvarnoj i primjerenoj analizi potreba ▪ prijedlog omogućuje stvaranje sinergija između različitih područja obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta ili potencijalno ima velik učinak na jedno ili više tih područja ▪ prijedlog je inovativan ▪ prijedlog nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode ▪ prijedlog ostvaruje dodanu vrijednost na razini EU-a rezultatima koji se ne bi mogli postići provođenjem aktivnosti u jednoj zemlji.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe **(najviše 20 bodova)**	Mjera u kojoj: ▪ ciljevi projekta jasno su definirani, realistični i odnose se na potrebe i ciljeve organizacija sudionica te na potrebe njihovih ciljnih skupina ▪ predložena metodologija jasna je, primjerena i izvediva: - plan rada projekta jasan je, cjelovit i djelotvoran, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, i dijeljenje rezultata projekta - projekt je isplativ te su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva - u okviru projekta predložene su odgovarajuće mjere za kontrolu kvalitete, praćenje i evaluaciju kako bi provedba projekta bila kvalitetna, dovršena na vrijeme i u okviru proračuna ▪ aktivnosti su pristupačne, uključive i otvorene za osobe s manje mogućnosti ▪ projekt uključuje korištenje digitalnih alata i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima uz fizičku prisutnost i za poboljšanje suradnje partnerskih organizacija – ako su za područje organizacija sudionica dostupne internetske platforme programa Erasmus+: u kojoj se mjeri u okviru projekta koriste te platforme (eTwinning, EPALE, School Education Gateway, Europski portal za mlade, platforma Strategije EU-a za mlade) kao alati za pripremu, provedbu i praćenje projektnih aktivnosti ▪ projekt je osmišljen na ekološki prihvatljiv način i uključujezelenu praksu u različitim fazama projekta. Ako su u projektu predviđene aktivnosti osposobljavanja, poučavanja ili

	učenja: ▪ mjera u kojoj su te aktivnosti prikladne za ciljeve projekta i uključuju odgovarajući profil i broj sudionika ▪ kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i potpore u aktivnostima učenja, poučavanja i osposobljavanja ▪ kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika, u skladu s europskim alatima i načelima za transparentnost i priznavanje.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji **(najviše 20 bodova)**	Mjera u kojoj: ▪ projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju organizacija sudionica u smislu profila, dosadašnjeg iskustva u programu i stručnosti za uspješno ostvarenje svih ciljeva projekta ▪ projekt u aktivnost uključuje nove sudionike i organizacije s manje iskustva ▪ predložena raspodjela zadaća pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica ▪ projekt uključuje učinkovite mehanizme za koordinaciju i komunikaciju među organizacijama sudionicama te s drugim relevantnim dionicima. Ako je primjenjivo, mjera u kojoj uključenost organizacije sudionice iz partnerske zemlje donosi znatnu dodanu vrijednost projektu (ako taj uvjet nije ispunjen, organizacija sudionica iz partnerske zemlje bit će isključena iz projektnog prijedloga projekta u fazi ocjenjivanja).
Učinak **(najviše 30 bodova)**	Mjera u kojoj: ▪ projektni prijedlog uključuje konkretne i logične korake za uključivanje rezultata projekta u svakodnevni rad organizacija sudionica ▪ projekt ima potencijala za pozitivan učinak na sudionike i organizacije sudionice te na širu zajednicu ▪ očekivani rezultati projekta mogu se koristiti izvan organizacija sudionica tijekom i nakon završetka projekta, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili europskoj razini ▪ projekt uključuje konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacija prijaviteljica, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije – ako je relevantno, mjera u kojoj se u prijedlogu opisuje kako će se proizvedeni materijali, dokumenti i mediji stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja ▪ projektni prijedlog uključuje konkretne i djelotvorne korake kako bi se osigurala održivost projekta, njegova sposobnost da i dalje ima učinak i ostvaruje rezultate nakon što se iskoriste bespovratna sredstva EU-a.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od prethodno navedenih kategorija kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „učinak"; 10 bodova za kategorije „kvaliteta projektnog plana i provedbe" i „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji").

U slučaju jednako rangiranih prijedloga za suradnička partnerstva kojima upravlja Izvršna agencija, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za „relevantnost projekta", a zatim za „učinak".

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Ovisno o vrsti suradničkog partnerstva i mjestu podnošenja prijave (nacionalne agencije za program Erasmus+ u zemljama sudionicama programa ili Izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA) sa sjedištem u Bruxellesu), prijedlozi će slijediti drukčiji proračunski model. Ti su modeli objašnjeni u nastavku:

A) Za prijedloge za suradnička partnerstva u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih[111] kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+:

Predloženi model financiranja nudi izbor stavki troškova koje prijavitelji odabiru u skladu s aktivnostima koje žele provesti i rezultatima koje žele postići. Prva stavka, „upravljanje projektom i njegova provedba", stavka je troškova koju sva suradnička partnerstva mogu prijaviti jer je to dio ukupnih troškova svakog projekta. Suradnička partnerstva mogu se prijaviti i za posebna financijska sredstva za organiziranje „transnacionalnih projektnih sastanaka". Ostale stavke troškova mogu se odabrati samo za projekte koji su usmjereni na opsežnije ciljeve u smislu rezultata projekata, diseminacije ili uključenih aktivnosti poučavanja, osposobljavanja i učenja. Osim toga, ako je to opravdano projektnim aktivnostima/rezultatima, mogu se pokriti izvanredni troškovi i troškovi sudjelovanja osoba s manje mogućnosti.

Ukupan iznos bespovratnih sredstava projekta promjenjiv je i iznosi najmanje **100 000 EUR**, a najviše **400 000 EUR** za projekte koji traju najmanje 12, a najviše 36 mjeseci.

Detaljne tablice pravila financiranja s primjenjivim stopama i stavkama koje čine proračun za tu vrstu projekata mogu se pronaći u nastavku, u odjeljku „Primjenjiva pravila financiranja za prijedloge za suradnička partnerstva u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih[112] kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+".

B) Za prijedloge suradničkih partnerstava u području:

- **sporta ili**
- **obrazovanja, osposobljavanja i mladih koje je podnijela europska nevladina organizacija**

kojima upravlja Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA) u Bruxellesu:

Predloženi model financiranja nudi izbor između tri jednokratna iznosa koji odgovaraju ukupnom iznosu bespovratnih sredstava za projekt: **120 000 EUR, 250 000 EUR i 400 000 EUR.** Prijavitelji biraju jedan od tri unaprijed određena iznosa u skladu s aktivnostima koje žele provesti i rezultatima koje žele postići.

Pri planiranju projekata organizacije prijaviteljice će, zajedno sa svojim projektnim partnerima, **morati odabrati jednokratni iznos** koji je prikladniji za pokrivanje troškova njihovih projekata, i to na temelju svojih potreba i ciljeva. Ako je projekt odabran za financiranje, zatraženi jednokratni iznos postaje ukupni iznos bespovratnih sredstava.

U prijedlozima se moraju **opisati aktivnosti** za koje se prijavitelji obvezuju da će ih provesti s traženim jednokratnim iznosom i moraju biti u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

[111] Osim prijedloga u kojima je prijavitelj europska nevladina organizacija u bilo kojem od tih područja. Ti prijavitelji moraju se prijaviti za financiranje na centralnoj razini, Izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) u Bruxellesu. Definiciju europske nevladine organizacije za potrebe programa Erasmus+ potražite u Pojmovniku, dio D ovog Vodiča.

[112] Osim prijedloga u kojima je prijavitelj europska nevladina organizacija u bilo kojem od tih područja. Ti prijavitelji moraju se prijaviti za financiranje na centralnoj razini, Izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) u Bruxellesu. Definiciju europske nevladine organizacije za potrebe programa Erasmus+ potražite u Pojmovniku, dio D ovog Vodiča.

Zahtjevi koji ovise o jednokratnom iznosu

a) Za bespovratna sredstva u iznosu od **120 000 EUR ili 250 000 EUR**:

Prijedlozi moraju uključivati analizu potreba i **raspodjelu zadaća i proračuna među projektnim partnerima**. Moraju se navesti i rokovi za provedbu svakog projektnog radnog paketa i aktivnosti te rok za izradu rezultata projekta.

U opisu projekta treba razlikovati upravljanje projektima i radne pakete za provedbu. Prijavitelji moraju projektne aktivnosti podijeliti u **radne pakete**. Svaki radni paket treba biti povezan s posebnim ciljevima, postignućima i rezultatima. Prijaviteljima se preporučuje da svoje projekte podijele u najviše 5 radnih paketa, uključujući onaj o upravljanju projektima.

b) Za bespovratna sredstva u iznosu od **400 000 EUR**:

Opis projekta mora uključivati detaljnu **metodologiju projekta** s jasnom raspodjelom zadaća i financijskim dogovorima među partnerima, detaljan vremenski raspored s postignućima i glavnim rezultatima, sustav praćenja i kontrole te alate uspostavljene radi pravodobne provedbe projektnih aktivnosti.

Prijavitelji moraju projektne aktivnosti podijeliti u **radne pakete**. Svaki radni paket treba biti povezan s posebnim ciljevima, postignućima i rezultatima. Prijaviteljima se preporučuje da svoje projekte podijele u najviše 5 radnih paketa, uključujući onaj o upravljanju projektima.

U prijedlozima treba razraditi mehanizme za osiguravanje kvalitete i praćenje te strategiju za evaluaciju. U okviru strategije za evaluaciju prijavitelji moraju utvrditi skup kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja koji omogućuju procjenu razine ostvarenja tih ciljeva.

Isplata bespovratnih sredstava

Završno plaćanje odgovara broju organiziranih aktivnosti i dovršenih radnih paketa, uz ograničenje utvrđeno maksimalnim iznosom bespovratnih sredstava u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava, ne dovodeći u pitanje primjenu članaka koji se posebno odnose na uvjete plaćanja i smanjenje bespovratnih sredstava.

PRIMJENJIVA PRAVILA FINANCIRANJA ZA PRIJEDLOGE ZA SURADNIČKA PARTNERSTVA U PODRUČJU OBRAZOVANJA, OSPOSOBLJAVANJA I MLADIH[113] KOJIMA UPRAVLJAJU NACIONALNE AGENCIJE ZA PROGRAM ERASMUS+:

Proračun projekta mora se izraditi prema sljedećim pravilima financiranja (u eurima):

Najviši iznos bespovratnih sredstava: promjenjiv iznos, do **400 000 EUR**

[113] Osim prijedloga u kojima je prijavitelj europska nevladina organizacija u bilo kojem od tih područja. Ti prijavitelji moraju se prijaviti za financiranje na centralnoj razini, Izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA) u Bruxellesu. Definiciju europske nevladine organizacije za potrebe programa Erasmus+ potražite u Pojmovniku, dio D ovog Vodiča.

Korisnici mogu ukupni iznos bespovratnih sredstava EU-a primljen za projekt iskoristiti vrlo fleksibilno, tijekom cijelog njegova trajanja i u skladu s načinom na koji se aktivnosti moraju kronološki provoditi u planu rada.

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila</th><th colspan="2">Iznos</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Upravljanje projektom i njegova provedba</td><td rowspan="2">Upravljanje projektom (npr. planiranje, financije, koordinacija i komunikacija među partnerima); materijali, alati, pristupi itd. malog opsega za učenje/poučavanje/osposobljavanje. Virtualna suradnja i lokalne projektne aktivnosti (npr. rad na projektu s učenicima na nastavi, aktivnosti rada s mladima, organizacija i mentorstvo u integriranim aktivnostima učenja/osposobljavanja); informiranje, promicanje i dijeljenje rezultata projekta (npr. brošure, letci, informacije na internetu).

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju trajanja suradničkog partnerstva i broja uključenih organizacija sudionica.</td><td>Doprinos za aktivnosti organizacije koordinatorice:

500 EUR mjesečno</td><td rowspan="2">Najviše 2750 EUR mjesečno</td></tr>
<tr><td>Doprinos za aktivnosti drugih organizacija sudionica:

250 EUR po organizaciji mjesečno</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Transnacionalni projektni sastanci</td><td rowspan="2">Sudjelovanje na sastancima projektnih partnera za potrebe provedbe i koordinacije. Doprinos putnim i životnim troškovima.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju udaljenosti i broja osoba.

Prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev. Prijavitelj mora navesti udaljenost od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost[114] uz pomoć kalkulatora udaljenosti koji podupire Europska komisija[115].</td><td colspan="2">Za udaljenosti od 100 do 1999 km:
575 EUR po sudioniku po sastanku</td></tr>
<tr><td colspan="2">Za udaljenosti od najmanje 2000 km:

760 EUR po sudioniku po sastanku</td></tr>
</table>

[114] Na primjer, ako osoba iz Madrida sudjeluje u aktivnosti koja se provodi u Rimu, prijavitelj će izračunati udaljenost od Madrida do Rima (1365,28 km), a zatim odabrati odgovarajući raspon udaljenosti (tj. od 500 do 1999 km).
[115] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

<table>
<tr><td rowspan="4">Rezultati projekta</td><td rowspan="4">Rezultati / opipljivi rezultati projekta (kao što su kurikulumi, pedagoški materijali i materijali za rad s mladima, otvoreni obrazovni sadržaji (OER), informatički alati, analize, studije, metode uzajamnog učenja itd.).

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: očekuje se da su troškovi voditelja i administrativnog osoblja već obuhvaćeni stavkom „upravljanje projektom i njegova provedba”. Da bi se spriječilo moguće preklapanje s tom stavkom, prijavitelji će trebati opravdati vrstu i opseg troškova osoblja za koje podnose zahtjev u vezi sa svakim predloženim rezultatom.

Rezultati bi trebali biti kvalitetni i brojni kako bi bili prihvatljivi za dodjelu te vrste bespovratnih sredstava. Trebalo bi dokazati da imaju potencijala za širu primjenu i korištenje te za učinak.</td><td colspan="2">Tablica B1.1 po voditelju po danu rada na projektu</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tablica B1.2 po istraživaču/učitelju/ nastavniku/predavaču / osobi koja radi s mladima po danu rada na projektu</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tablica B1.3 po tehničaru po danu rada na projektu</td></tr>
<tr><td colspan="2">Tablica B1.4 po članu administrativnog osoblja po danu rada na projektu</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Događanja s multiplicirajućim učinkom</td><td rowspan="3">Doprinos troškovima povezanima s nacionalnim i transnacionalnim konferencijama, seminarima, događanjima (u fizičkom i virtualnom okruženju) na kojima se razmjenjuju i diseminiraju rezultati projekata (ne uključujući putne i životne troškove predstavnika organizacija sudionica uključenih u projekt).

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: potpora za događanja s multiplicirajućim učinkom pruža se samo ako su izravno povezana s rezultatima projekta. Projekt kojemu nisu odobrena bespovratna sredstva za rezultate projekta ne može primati potporu za organiziranje događanja s multiplicirajućim učinkom.</td><td>100 EUR po lokalnom sudioniku

(tj. sudioniku iz zemlje u kojoj se odvija događanje)</td><td rowspan="3">Najviše 30 000 EUR po projektu, od čega najviše 5000 EUR za virtualna događanja po projektu</td></tr>
<tr><td>200 EUR po međunarodnom sudioniku (tj. sudioniku iz drugih zemalja)</td></tr>
<tr><td>15 EUR po sudioniku u virtualnim događanjima</td></tr>
<tr><td>Potpora za uključivost</td><td>Troškovi povezani sa sudjelovanjem sudionika s manje mogućnosti.

Mehanizam financiranja: doprinos jediničnim troškovima.

Pravilo za dodjelu: na temelju broja sudionika s manje</td><td colspan="2">100 EUR po sudioniku</td></tr>
</table>

	mogućnosti.	
	Dodatni troškovi koji se izravno odnose na sudionike s manje mogućnosti i osobe u njihovoj pratnji (uključujući opravdane putne i životne troškove ako bespovratna sredstva za te sudionike nisu zatražena u okviru proračunskih kategorija „putovanje" i „pojedinačna potpora"). **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev.	100 % prihvatljivih troškova
Izvanredni troškovi	Doprinos stvarnim troškovima koji se odnose na podugovaranje ili kupnju proizvoda i usluga. Troškovi pružanja financijskog jamstva ako ga zatraži nacionalna agencija. Visoki putni troškovi sudionika, uključujući putovanje čišćim prijevoznim sredstvima s nižim emisijama ugljika. **Mehanizam financiranja:** stvarni troškovi. **Pravilo za dodjelu:** prijavitelj mora obrazložiti, a nacionalna agencija odobriti zahtjev. Podugovaranje mora biti povezano s uslugama koje organizacije sudionice ne mogu izravno pružati iz opravdanih razloga. Oprema se ne može odnositi na uobičajenu uredsku opremu ili onu koju organizacije sudionice obično koriste.	80 % prihvatljivih troškova Najviše **50 000 EUR** po projektu (ne uključujući troškove pružanja financijskog jamstva)

Dodatna financijska sredstva za aktivnosti učenja, poučavanja i osposobljavanja

Proračunska kategorija	Prihvatljivi troškovi i primjenjiva pravila	Iznos		
Potpora za putovanje	Doprinos za putne troškove sudionika, uključujući osobe u pratnji, od mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost i natrag. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju udaljenosti i broja osoba. Prijavitelj mora navesti udaljenost od svojeg mjesta boravišta do mjesta u kojem se provodi aktivnost[116]	**Udaljenost**	**Standardno putovanje**	**Zeleno putovanje**
		0 – 99 km	23 EUR	
		100 – 499 km	180 EUR	210 EUR
		500 – 1999 km	275 EUR	320 EUR
		2000 – 2999 km	360 EUR	410 EUR
		3000 – 3999 km	530 EUR	610 EUR
		4000 – 7999 km	820 EUR	

	uz pomoć kalkulatora udaljenosti koji podupire Europska komisija[117].	8000 km ili više	1500 EUR	
Pojedinačna potpora	Životni troškovi tijekom aktivnosti. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju trajanja boravka po sudioniku, uključujući osobe u pratnji (ako je potrebno), te uključujući jedan dan putovanja prije aktivnosti i jedan dan putovanja nakon aktivnosti. Pojedinačna potpora može se dodijeliti za najviše 365 dana trajanja aktivnosti. Zahtjev za pokrivanje tih troškova mora se obrazložiti u prijavnom obrascu.	Osnovni iznos za osoblje i osobe koje rade s mladima: **106 EUR** Osnovni iznos za polaznike i mlade: **58 EUR** Osnovni iznos može se isplatiti do 14. dana aktivnosti. Iznos koji se isplaćuje od 15. dana aktivnosti iznosit će 70 % osnovnog iznosa, a od 60. dana aktivnosti 50 % osnovnog iznosa. Iznosi koji se isplaćuju zaokružuju se na najbliži cijeli broj u eurima.		
Jezična potpora	Troškovi povezani s potporom koja se nudi sudionicima radi poboljšanja znanja jezika na kojem se odvija nastava ili rad. **Mehanizam financiranja:** doprinos jediničnim troškovima. **Pravilo za dodjelu:** na temelju broja sudionika i samo za aktivnosti koje traju od 2 do 12 mjeseci. Zahtjev za pokrivanje tih troškova mora se obrazložiti u prijavnom obrascu.	**150 EUR** po sudioniku kojem je potrebna jezična potpora		

Tablica A – Rezultati projekta (iznosi u eurima po danu)

Ova se sredstva mogu koristiti samo za troškove zaposlenika organizacija koje sudjeluju u projektu za izradu rezultata projekta[118]. Iznosi ovise o: a) profilu osoblja koje sudjeluje u projektu i b) zemlji organizacije sudionice čije osoblje sudjeluje u provedbi.

[117] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hr

[118] U slučaju visokog obrazovanja troškovi osoblja zaposlenog na fakultetima u sklopu sveučilišta korisnika koja imaju Erasmus povelju u visokom obrazovanju prihvatljivi su u okviru kategorije troškova „rezultati projekta".

	Voditelj	Nastavnik/ predavač/ istraživač / osoba koja radi s mladima	Tehničar	Administrativno osoblje / volonter
	B1.1	**B1.2**	**B1.3**	**B1.4**
Danska, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Švedska, Lihtenštajn, Norveška	294	241	190	157
Belgija, Njemačka, Francuska, Italija, Finska, Island	280	214	162	131
Češka, Grčka, Španjolska, Cipar, Malta, Portugal, Slovenija	164	137	102	78
Bugarska, Estonija, Hrvatska, Latvija, Litva, Mađarska, Poljska, Rumunjska, Srbija, Slovačka, Republika Sjeverna Makedonija, Turska	88	74	55	47

Tablica B – Rezultati projekta (iznosi u eurima po danu)

Ova se sredstva mogu koristiti samo za troškove zaposlenika organizacija koje sudjeluju u projektu za izradu rezultata projekta[119]. Iznosi ovise o: a) profilu osoblja koje sudjeluje u projektu i b) zemlji organizacije sudionice čije osoblje sudjeluje u provedbi.

[119] U slučaju visokog obrazovanja troškovi osoblja zaposlenog na fakultetima u sklopu sveučilišta korisnika koja imaju Erasmus povelju u visokom obrazovanju prihvatljivi su u okviru proračunske kategorije „rezultati projekta".

	Voditelj	Nastavnik/ predavač/ istraživač/ osoba koja radi s mladima	Tehničar	Administrativno osoblje
	B1.1	**B1.2**	**B1.3**	**B1.4**
Australija, Kanada, Katar, Kuvajt, Makao, Monako, San Marino, Sjedinjene Američke Države, Švicarska	294	241	190	157
Andora, Brunej, Japan, Novi Zeland, Singapur, Ujedinjeni Arapski Emirati, Država Vatikanskoga Grada, Ujedinjena Kraljevina	280	214	162	131
Bahami, Bahrein, Hong Kong, Izrael, Koreja (Republika) Oman, Saudijska Arabija, Tajvan	164	137	102	78
Afganistan, Albanija, Alžir, Angola, Antigva i Barbuda, Argentina, Armenija, Azerbajdžan, Bangladeš, Barbados, Belize, Benin, Bjelarus, Bocvana, Bolivija, Bosna i Hercegovina, Brazil, Burkina Faso, Burundi, Butan, Cookovi otoci, Côte d'Ivoire, Crna Gora, Čad, Čile, Demokratska Republika Kongo, Demokratska Republika Timor-Leste, Dominika, Dominikanska Republika, državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom, državno područje Ukrajine priznato međunarodnim pravom, Džibuti, Egipat, Ekvador, Ekvatorska Gvineja, El Salvador, Eritreja, Esvatini, Etiopija, Fidži, Filipini, Gabon, Gambija, Gana, Grenada, Gruzija, Gvajana, Gvatemala, Gvineja, Gvineja Bisau, Haiti, Honduras, Indija, Indonezija, Iran, Irak, Jamajka, Jemen, Jordan, Južna Afrika, Južni Sudan, Cabo Verde, Kamerun, Kambodža, Kazahstan, Kenija, Kiribati, Kina, Kirgistan, Kolumbija, Kongo, Komori, Koreja (DNR), Kosovo, Kostarika, Kuba, Laos, Lesoto, Libanon, Liberija, Libija, Madagaskar, Malavi, Maldivi, Malezija, Mali, Maroko, Maršalovi Otoci, Mauricijus, Mauritanija, Meksiko, Mikronezija – Federativne države, Mjanmar, Moldova, Mongolija, Mozambik, Namibija, Nauru, Nepal, Niger, Nigerija, Nikaragva, Niue, Pakistan, Palau, Palestina, Panama, Papua Nova Gvineja, Paragvaj, Peru, Ruanda, Salomonovi Otoci, Samoa, Sejšeli, Senegal, Sijera Leone, Sirija, Somalija, Srednjoafrička Republika, Sudan, Surinam, Sveta Lucija, Sveti Kristofor i Nevis, Sveti Toma i Prinsipe, Sveti Vincent i Grenadini, Šri Lanka, Tadžikistan, Tajland, Tanzanija, Tonga, Togo, Trinidad i Tobago, Tunis, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Urugvaj, Uzbekistan, Vanuatu, Venezuela, Vijetnam, Zambija, Zimbabve	88	74	55	39

MALA PARTNERSTVA

Mala partnerstva osmišljena su da bi se pristup programu proširio na male subjekte i pojedince do kojih je teško doprijeti u području odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, mladih i sporta. Aktivnost uključuje niže iznose bespovratnih sredstava za organizacije, kraće trajanje i jednostavnije administrativne zahtjeve u usporedbi sa suradničkim partnerstvima te je namijenjena lokalnim organizacijama, organizacijama s manje iskustva i onima koje prvi put sudjeluju u programu jer se smanjuju prepreke za sudjelovanje organizacija s manje organizacijskih kapaciteta. Formati ove aktivnosti mogu biti fleksibilni – moguća je kombinacija aktivnosti transnacionalnog i nacionalnog karaktera koje imaju europsku dimenziju – što će organizacijama na raspolaganje staviti više sredstava za približavanje osobama s manje mogućnosti. Mala partnerstva mogu doprinijeti i stvaranju i razvoju transnacionalnih mreža te poticanju sinergija s lokalnim, regionalnim, nacionalnim i međunarodnim politikama i među njima.

CILJEVI AKTIVNOSTI

- **Privući i proširiti pristup programu za nove sudionike, organizacije s manje iskustva i male dionike.** Ova bi partnerstva trebala biti prvi korak za uspostavljanje suradnje među organizacijama na europskoj razini.
- **Poduprijeti uključivanje ciljnih skupina s manje mogućnosti.**
- **Poduprijeti aktivno europsko građanstvo i dovesti europsku dimenziju na lokalnu razinu.**

Osim toga, glavni ciljevi suradničkog partnerstva primjenjuju se i na mala partnerstva, proporcionalno opsegu i veličini svakog projekta:

- **povećavanje kvalitete rada i prakse uključenih organizacija i ustanova** te otvaranje prema novim akterima koji nisu sami po sebi uključeni u jedan sektor
- **izgradnja kapaciteta organizacija** za transnacionalno i međusektorsko djelovanje
- **usmjeravanje na zajedničke potrebe i prioritete u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta**
- **omogućivanje transformacije i promjene** (na individualnoj, organizacijskoj ili sektorskoj razini), koje dovode do poboljšanja proporcionalno kontekstu svake organizacije.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA MALO PARTNERSTVO?

Kako bi imala pravo na dodjelu bespovratnih sredstava u okviru programa Erasmus+, mala partnerstva moraju ispuniti sljedeće kriterije.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	Svaka organizacija sudionica s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa može biti prijavitelj. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu.
Koje su vrste organizacija prihvatljive za sudjelovanje u projektu?	Svaka javna ili privatna organizacija[120] s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča) može sudjelovati u malom partnerstvu. Neovisno o području na koje određeni projekt utječe, mala partnerstva otvorena su svim vrstama organizacija aktivnima u bilo kojem području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta ili drugih socioekonomskih sektora te organizacijama koje provode interdisciplinarne aktivnosti u različitim područjima (npr. lokalna, regionalna i nacionalna tijela, centri za priznavanje i vrednovanje, gospodarske komore, trgovinske organizacije, centri za usmjeravanje, kulturne i sportske organizacije). Ovisno o prioritetu i ciljevima projekta u mala partnerstva trebalo bi uključiti najprikladnije i najraznolikije partnere kako bi se iskoristila njihova različita iskustva, profili i posebno stručno znanje.
Broj i profil organizacija sudionica	Malo partnerstvo transnacionalni je projekt i uključuje najmanje dvije organizacije iz dviju različitih zemalja sudionica programa. Ne postoji najveći dopušteni broj organizacija koje sudjeluju u jednom partnerstvu. Sve organizacije sudionice moraju biti utvrđene u trenutku podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva.
Usmjerenost na prioritete	Kako bi ih se moglo uzeti u obzir za financiranje, mala partnerstva moraju biti usmjerena na: • barem jedan horizontalni prioritet i/ili • barem jedan posebni prioritet relevantan za područje obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta na koji se najviše utječe. Za projekte u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i

[120] Za potrebe ove aktivnosti neformalne skupine mladih ne smatraju se organizacijom i stoga ne ispunjavaju uvjete za sudjelovanje (ni kao prijavitelji ni kao partneri).

	općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih i mladih kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+ na decentraliziranoj razini nacionalne agencije mogu među tim prioritetima više uzeti u obzir one koji su posebno relevantni u njihovu nacionalnom kontekstu (tzv. „europski prioriteti u nacionalnom kontekstu"). Nacionalne agencije o tome moraju propisno obavijestiti moguće prijavitelje na svojim službenim stranicama.
Mjesto provedbe aktivnosti	Sve aktivnosti malog partnerstva moraju se provoditi u zemljama organizacija koje sudjeluju u projektu. Osim toga, ako je to opravdano s obzirom na ciljeve ili provedbu projekta, aktivnosti se mogu provoditi i u sjedištu institucije Europske unije[121], čak i ako u projektu ne sudjeluju organizacije iz zemlje u kojoj je sjedište te institucije.
Trajanje projekta	Od 6 mjeseci do 24 mjeseca. Trajanje je potrebno odrediti u fazi prijave, na temelju ciljeva projekta i vrste aktivnosti koje se planiraju. U izvanrednim slučajevima trajanje malog partnerstva može se produljiti na zahtjev korisnika i uz suglasnost nacionalne ili Izvršne agencije. U tom se slučaju ukupan iznos bespovratnih sredstava neće promijeniti.
Gdje se treba prijaviti?	**Za mala partnerstva u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih i mladih za koja se prijavljuje organizacija iz tih područja:** • nacionalnoj agenciji zemlje u kojoj organizacija prijaviteljica ima poslovni nastan. **Za mala partnerstva u području sporta**: • Izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu, sa sjedištem u Bruxellesu. Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-SPORT-2021-SSCP U oba slučaja isti konzorcij partnera može predati samo jednu prijavu samo jednoj agenciji po roku[122].
Kad se treba prijaviti?	**Za mala partnerstva u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja, obrazovanja odraslih i mladih** za koja se prijavljuje organizacija iz tih područja: • prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva

[121] Institucije Europske unije imaju sjedišta u Bruxellesu, Frankfurtu, Luxembourgu, Strasbourgu i Haagu.
[122] To uključuje nacionalne agencije za program Erasmus+ i Izvršnu agenciju za obrazovanje i kulturu (EACEA) sa sjedištem u Bruxellesu.

	• **do 20. svibnja u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu) za projekte koji počinju između 1. studenoga iste godine i 28. veljače sljedeće godine** • **do 3. studenoga u 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu)** za projekte koji počinju između 1. ožujka i 31. svibnja sljedeće godine. **Za mala partnerstva u području sporta**: prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **20. svibnja 2021. u 17:00:00**.

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekt malog partnerstva sastoji se od četiri faze koje započinju čak i prije nego što se projektni prijedlog odabere za financiranje: planiranja, pripreme, provedbe i pratećih mjera. Organizacije sudionice i sudionici uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- planiranje (definiranje potreba, ciljeva, rezultata projekta i ishoda učenja, oblika i rasporeda aktivnosti itd.)
- priprema (planiranje aktivnosti, izrada programa rada, praktična rješenja, potvrđivanje ciljnih skupina predviđenih aktivnosti, potpisivanje sporazuma s partnerima itd.)
- provedba aktivnosti
- prateće mjere (evaluacija aktivnosti i njihova učinka na različitim razinama, dijeljenje i korištenje rezultata projekta).

Za mala partnerstva u području sporta preporučuje se da se u prijedloge uključi najmanje jedan lokalni ili regionalni sportski klub.

<u>Horizontalni aspekti koje treba uzeti u obzir pri osmišljavanju projekta</u>

Uz poštovanje formalnih kriterija i sklapanje sporazuma o održivoj suradnji sa svim projektnim partnerima, sljedeći elementi mogu pridonijeti povećanju učinka i kvalitetnoj provedbi suradničkih partnerstava. Prijavitelje se potiče da uzmu u obzir te mogućnosti i dimenzije pri osmišljavanju projekata malih partnerstava.

Okolišna održivost

Projekti bi trebali biti prihvatljivi za okoliš i uključivati zelenu praksu u svim aspektima. Pri osmišljavanju projekta organizacije i sudionici trebaju voditi računa o okolišu, što će sve koji sudjeluju u projektu potaknuti da raspravljaju i uče o zaštiti okoliša i da razmišljaju o tome kako joj mogu doprinijeti te će im pomoći da osmisle alternativne, zelenije načine provedbe projektnih aktivnosti.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Radi primjene tih načela osmišljena je strategija za uključivost i raznolikost kako bi se lakše uspostavio kontakt sa sudionicima iz različitih sredina, posebno onima s manje mogućnosti koji se suočavaju s preprekama za sudjelovanje u europskim projektima. Organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u donošenje odluka tijekom cijelog procesa.

Digitalna dimenzija

Virtualna suradnja i eksperimentiranje s virtualnim i kombiniranim mogućnostima za učenje ključni su za uspješna mala partnerstva. Osobito se potiče da se u okviru projekata u području odgoja i općeg obrazovanja i obrazovanja odraslih koriste platforme eTwinning, School Education Gateway i EPALE za zajedničku suradnju prije, tijekom i nakon projektnih aktivnosti. Svakako se preporučuje da se u okviru projekata u području mladih koristi Europski portal za mlade i platforma Europske strategije za mlade za suradnju prije, tijekom i nakon projektnih aktivnosti.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta **(najviše 30 bodova)**	Mjera u kojoj: ▪ projektni prijedlog odgovara ciljevima i prioritetima aktivnosti. Osim toga, prijedlog će se smatrati izuzetno relevantnim: – ako se bavi prioritetom „uključivost i raznolikost" – u slučaju projekata kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+ na decentraliziranoj razini: ako je usmjeren na jedan ili više „europskih prioriteta u nacionalnom kontekstu", kako je najavila nacionalna agencija ▪ profil, iskustvo i aktivnosti organizacija sudionica odgovaraju području prijave ▪ prijedlog ostvaruje dodanu vrijednost na razini EU-a izgradnjom kapaciteta organizacija za sudjelovanje u prekograničnoj suradnji i umrežavanju.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe (najviše 30 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ ciljevi projekta jasno su definirani, realistični i odnose se na potrebe i ciljeve organizacija sudionica te na potrebe njihovih ciljnih skupina ▪ aktivnosti su pristupačne, uključive i otvorene za osobe s manje mogućnosti ▪ predložena metodologija jasna je, primjerena i izvediva: – plan rada projekta jasan je, cjelovit i djelotvoran, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, i dijeljenje rezultata projekta – projekt je isplativ te su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva ▪ projekt uključuje korištenje digitalnih alata i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima uz fizičku prisutnost i za poboljšanje suradnje s partnerskim organizacijama. o ako je primjenjivo: u kojoj se mjeri u okviru projekta koriste internetske platforme programa Erasmus+ (eTwinning, EPALE, School Education Gateway, Europski portal za mlade, platforma Strategije EU-a za mlade) kao alati za pripremu, provedbu i praćenje projektnih aktivnosti ▪ projekt je osmišljen na ekološki prihvatljiv način i u različitim fazama uključuje zelenu praksu.

Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji (najviše 20 bodova)	Mjera u kojoj: ▪ projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju profila organizacija sudionica ▪ projekt u aktivnost uključuje nove sudionike i organizacije s manje iskustva ▪ predložena raspodjela zadaća pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica ▪ projekt uključuje djelotvorne mehanizme za koordinaciju i komunikaciju među organizacijama sudionicama.
Učinak **(najviše 20 bodova)**	Mjera u kojoj: ▪ projektni prijedlog uključuje konkretne i logične korake za uključivanje rezultata projekta u svakodnevni rad organizacije sudionice ▪ projekt ima potencijala za pozitivan učinak na sudionike i organizacije sudionice te na širu zajednicu ▪ projektni prijedlog uključuje odgovarajući način za evaluaciju rezultata projekta ▪ projekt uključuje konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacija prijaviteljica, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova. Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „kvaliteta projektnog plana i provedbe"; 10 bodova za kategorije „kvaliteta projektnog tima i sporazuma o suradnji" i „učinak").

U slučaju jednako rangiranih prijedloga za mala partnerstva kojima upravlja Izvršna agencija, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za „relevantnost projekta", a zatim za „učinak".

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Predloženi model financiranja nudi izbor između dva moguća jednokratna iznosa koji odgovaraju ukupnom iznosu bespovratnih sredstava za projekt. Prijavitelji biraju jedan od dva unaprijed definirana iznosa u skladu s aktivnostima koje žele provesti i rezultatima koje žele postići.

Jednokratni iznosi:

30 000 EUR

60 000 EUR

ZAHTJEVI

S obzirom na to da su mala partnerstva instrument za uključivanje i pristup programu novih sudionika i organizacija s manje iskustva, za podnošenje zahtjeva za bespovratna sredstva u okviru ove aktivnosti traži se manje informacija, ali i dalje u skladu s pravilima Financijske uredbe EU-a. Stoga u opisu projekta treba navesti:

- ciljeve
- predložene aktivnosti
- očekivane rezultate.

Ciljevi, aktivnosti i željeni rezultati moraju biti jasno međusobno povezani i koherentno predstavljeni. Prijave moraju uključivati i opći vremenski raspored projekta s očekivanim datumom za dovršetak glavnih postignuća.

Prijavitelji bi trebali dostaviti dovoljno informacija o proračunskom planu kako bi ocjenjivači mogli ocijeniti primjerenost svake aktivnosti i njezinu usklađenost s ostalima.

U **proračunu projekta** moraju se navesti planirane projektne aktivnosti i naznačiti dio bespovratnih sredstava dodijeljen za svaku aktivnost.

Isplata bespovratnih sredstava

Uvjet za potpunu isplatu bespovratnih sredstava završetak je svih aktivnosti opisanih u prijavi u skladu s kriterijima kvalitete. U slučaju da jedna ili više aktivnosti nisu dovršene, djelomično su dovršene ili im je kvaliteta ocijenjena kao nezadovoljavajuća, mogu se primijeniti odgovarajuća smanjenja iznosa bespovratnih sredstava.

PARTNERSTVA ZA IZVRSNOST

ŠTO SU PARTNERSTVA ZA IZVRSNOST?

U okviru partnerstva za izvrsnost podupiru se projekti koji su dugoročno održivi i sljedeće aktivnosti:

- centri strukovne izvrsnosti
- Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+
- aktivnosti Erasmus Mundus:
    - združeni diplomski studiji Erasmus Mundus i
    - mjere za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus.

Tim aktivnostima upravlja Izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA).

CENTRI STRUKOVNE IZVRSNOSTI

U inicijativi za centre strukovne izvrsnosti (CoVE) zauzima se **pristup izvrsnosti odozdo prema gore**, koji podrazumijeva da su ustanove strukovnog obrazovanja i osposobljavanja sposobne ponudu vještina brzo prilagoditi promjenjivim gospodarskim i socijalnim potrebama. Cilj joj je poticati transnacionalne suradničke platforme, koje bi same države članice teško mogle uspostaviti bez poticaja EU-a, tehničke podrške i mogućnosti za uzajamno učenje.

Predloženi koncept strukovne izvrsnosti karakterizira cjelovit pristup **usmjeren na učenika**, u kojem strukovno obrazovanje i osposobljavanje:

- čini sastavni dio **ekosustava vještina**, koji pridonosi regionalnom razvoju, inovacijama, uključivosti i strategijama pametne specijalizacije
- predstavlja dio **trokuta znanja**, u okviru kojeg se blisko surađuje s drugim sektorima obrazovanja i osposobljavanja, znanstvenom zajednicom i poduzećima
- omogućava učenicima stjecanje strukovnih i ključnih kompetencija **pružanjem visokokvalitetnog obrazovanja** koje se temelji na osiguravanju kvalitete, razvija inovativne oblike partnerstva s poslovnim svijetom i podupire se kontinuiranim stručnim usavršavanjem nastavnog i nenastavnog osoblja, inovativnim i uključivim pedagoškim metodama te strategijama mobilnosti i internacionalizacije.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Ova aktivnost podupire postupno uspostavljanje i razvoj europskih platformi za suradnju **centara strukovne izvrsnosti**, što pridonosi regionalnom razvoju, inovacijama i strategijama pametne specijalizacije te međunarodnim suradničkim platformama.

Centri strukovne izvrsnosti djelovat će na dvije razine:

1. ***na nacionalnoj razini*** u zadanom lokalnom kontekstu čvrsto integrirajući centre strukovne izvrsnosti u lokalne inovativne ekosustave i povezujući ih na europskoj razini
2. ***na transnacionalnoj razini*** putem platformi centara strukovne izvrsnosti kako bi se uspostavile prvoklasne referentne točke za strukovno osposobljavanje okupljanjem centara strukovne izvrsnosti koji dijele:
    - *zajednički interes u određenim sektorima* (npr. aeronautika, e-mobilnost, zelene i kružne tehnologije, IKT, zdravstvena zaštita) ili
    - inovativne *pristupe za suočavanje s društvenim izazovima* (npr. klimatske promjene, iscrpljivanje i nestašica resursa, digitalizacija, umjetna inteligencija, ciljevi održivog razvoja, integracija migranata, usavršavanje niskokvalificiranih osoba).

Platformama se nastoji postići „**uzlazna konvergencija**" izvrsnosti u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. One će biti otvorene za sudjelovanje zemalja s dobro razvijenim sustavima strukovne izvrsnosti te onih u procesu razvoja sličnih pristupa, čiji je cilj istražiti puni potencijal ustanova strukovnog obrazovanja i osposobljavanja da imaju proaktivnu ulogu u podupiranju rasta i inovacija.

Centri strukovne izvrsnosti namijenjeni su organizacijama koje pružaju strukovno obrazovanje i osposobljavanje na bilo kojoj razini od 3 do 8 prema Europskom kvalifikacijskom okviru, uključujući srednjoškolski odgoj i obrazovanje, obrazovanje poslije srednjoškolskog koje nije dio visokog obrazovanja i tercijarno obrazovanje (npr. sveučilišta za primijenjene znanosti, veleučilišta itd.).

Međutim, prijave ne mogu uključivati samo aktivnosti koje su usmjerene na sudionike na tercijarnoj razini; prijave usmjerene na SOO na tercijarnoj razini (razine EQF-a 6 – 8) moraju uključivati barem još jednu razinu kvalifikacija u SOO-u između 3. i 5. razine EQF-a i izraženu komponentu učenja kroz rad[123].

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Kako bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za centre strukovne izvrsnosti moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Tko se može prijaviti?	Svaka organizacija sudionica s poslovnim nastanom u **zemlji sudionici programa** može biti prijavitelj. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu.
Koje su vrste organizacija prihvatljive za sudjelovanje u projektu?	Svaka javna ili privatna organizacija koja djeluje u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ili u poslovnom svijetu i s poslovnim nastanom u **zemlji sudionici programa** ili **partnerskoj zemlji** (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča) može biti uključena kao punopravni partner, povezani subjekt ili pridruženi partner. Takve organizacije mogu biti (otvoren popis): ▪ pružatelji strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ▪ poduzeća, organizacije koje predstavljaju industriju ili sektor ▪ nacionalna/regionalna tijela nadležna za kvalifikacije ▪ znanstveni instituti ▪ agencije za inovacije ▪ tijela za regionalni razvoj.
Broj i profil organizacija sudionica	Partnerstvo mora uključivati najmanje **8 punopravnih partnera** iz najmanje **4 zemlje sudionice programa Erasmus+** (uključujući najmanje 2 države članice EU-a), među ostalim: a) najmanje **1 poduzeće, organizaciju koja predstavlja industriju ili sektor** i b) najmanje **1 pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja** (na sekundarnoj i/ili tercijarnoj razini). Daljnji sastav partnerstva trebao bi odražavati posebnu prirodu prijedloga.
Trajanje projekta	4 godine
Gdje se treba prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2021-PEX-COVE.
Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **7. rujna u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu)**.

[123] Prema Cedefopu učenje kroz rad odnosi se na znanje i vještine stečene obavljanjem i razmatranjem zadaća u strukovnom kontekstu, bilo na radnom mjestu [...] ili u ustanovi za strukovno obrazovanje i osposobljavanje. Kad je riječ o početnom strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, prema izvješću Komisije iz 2013. (Učenje kroz rad u Europi: praksa i smjernice politike), postoje tri oblika učenja kroz rad: 1) naizmjenični programi ili naukovanja koji se obično nazivaju „dvojnim sustavom", 2) učenje kroz rad kao SOO u školi koje uključuje razdoblja osposobljavanja na radnom mjestu u poduzećima i 3) učenje kroz rad uključeno u školski program, u laboratorijima u školama, radionicama, kuhinjama, restoranima, juniorskim ili vježbovnim tvrtkama, kroz simulacije ili stvarne projektne zadatke poduzeća/industrije.
Sva terminologija strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, uključujući učenje kroz rad, dostupna je u službenoj publikaciji Cedefopa: HTTPS://WWW.CEDEFOP.EUROPA.EU/EN/PUBLICATIONS-AND-RESOURCES/PUBLICATIONS/4117.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Glavno je obilježje centara strukovne izvrsnosti **sustavan pristup**. Očekuje se da njihov rad obuhvaća više od pružanja kvalitetne strukovne kvalifikacije. Značajke koje karakteriziraju platforme za transnacionalnu suradnju uključuju niz različitih aktivnosti grupiranih u tri klastera opisana u nastavku:

1. **poučavanje i učenje** – uključujući pružanje polaznicima onih vještina koje su relevantne za tržište rada u pristupu kontinuiranog cjeloživotnog učenja; razvijanje inovativnih metoda poučavanja i učenja usmjerenih na učenika, uključujući resurse za nastavu na daljinu, razvijanje modularnih i transnacionalnih oblika učenja u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja usmjerenih na učenika (kurikulumi i/ili kvalifikacije), čime se olakšava mobilnost (uključujući virtualnu mobilnost) učenika i osoblja te priznavanje na regionalnoj i/ili nacionalnoj razini

2. **suradnja i partnerstva** – uključujući doprinos stvaranju i diseminaciji novih znanja u partnerstvu s drugim dionicima te uspostavljanje poslovno-obrazovnih partnerstava za naukovanje, stručnu praksu, dijeljenje opreme, uključujući resurse za nastavu na daljinu, razmjenu osoblja i nastavnika između poduzeća i centara za strukovno obrazovanje i osposobljavanje itd.

3. **upravljanje i financiranje** – uključujući osiguravanje djelotvornog upravljanja na svim razinama koje uključuju relevantne dionike te iskorištavanje punog potencijala financijskih instrumenata i fondova EU-a.

Otvoreni popis aktivnosti koje odgovaraju svakom klasteru prikazan je u prijavnom obrascu.

Aktivnosti predložene u projektnim prijavama trebale bi imati dodanu vrijednost i imat će izravan učinak na postizanje rezultata projekta.

Projekt mora sadržavati relevantne rezultate povezane s:

- najmanje tri aktivnosti navedene u prijavnom obrascu za **1. klaster – poučavanje i učenje**
- najmanje tri aktivnosti navedene u prijavnom obrascu za **2. klaster – suradnja i partnerstva** i
- najmanje dvije aktivnosti navedene u prijavnom obrascu za **3. klaster – upravljanje i financiranje**.

Prijavitelj može uključiti aktivnosti koje nisu navedene u prethodna tri klastera. Za te se aktivnosti mora dokazati da su posebno prikladne za ostvarenje ciljeva poziva i ispunjenje utvrđenih potreba te se moraju uzeti u obzir i predstaviti kao dio koherentnog skupa aktivnosti.

Cilj centara strukovne izvrsnosti nije izgradnja potpuno novih ustanova i infrastrukture za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (iako mogu i to), već okupljanje niza lokalnih/regionalnih partnera, kao što su pružatelji početnog i trajnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, visoka učilišta, uključujući sveučilišta primijenjenih znanosti i veleučilišta, istraživačke ustanove, poduzeća, komore, socijalne partnere, nacionalna i regionalna tijela i razvojne agencije, javni zavodi za zapošljavanje itd.

Kad god je to relevantno, u projektima treba primjenjivati instrumente i alate[124] na razini EU-a.

Projekti moraju obuhvaćati izradu dugoročnog akcijskog plana za postupno predstavljanje rezultata projekta nakon njegova završetka. Taj se plan temelji na dugoročnim partnerstvima pružatelja obrazovanja i osposobljavanja te ključnih dionika iz industrije, na odgovarajućoj razini. Trebao bi uključivati utvrđivanje odgovarajućih upravljačkih struktura te planove za nadogradivost i financijsku održivost. Plan bi trebao zajamčiti i odgovarajuću vidljivost i diseminaciju rada platformi, među ostalim i na razini EU-a i na nacionalnoj političkoj razini, te sadržavati pojedinosti o predstavljanju projekta na europskoj, nacionalnoj i/ili regionalnoj razini s relevantnim partnerima. U akcijskom planu navodi se i način na koji se mogućnosti financiranja sredstvima EU-a (npr. europski strukturni fondovi, Europski fond za strateška ulaganja, Erasmus+, COSME, sektorski programi) te nacionalnim i regionalnim (i privatnim) sredstvima mogu iskoristiti za realizaciju projekta. Pritom bi trebalo uzeti u obzir nacionalne i regionalne strategije pametne specijalizacije.

OČEKIVANI UČINAK

Očekuje se da će se postupnom uspostavom i razvojem europskih platformi za suradnju centara strukovne izvrsnosti povećati privlačnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i da će upravo ono biti glavni izvor vještina koje su potrebne zbog brzih promjena na tržištu rada.

S obzirom na to da čine ključni dio „trokuta znanja”, odnosno bliske suradnje poduzeća, obrazovanja i istraživanja, te imaju važnu ulogu u pružanju vještina potrebnih za inovacije i pametnu specijalizaciju, od centara strukovne izvrsnosti očekuje se da osiguraju visokokvalitetne vještine i kompetencije koje vode do kvalitetnog zapošljavanja i dugoročnih poslovnih mogućnosti, koje su usklađene s potrebama inovativnog, uključivog i održivog gospodarstva. Očekuje se da će se ovakvim pristupom stvoriti temelj za važnu ulogu strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u izradi sveobuhvatnijeg i uključivijeg koncepta pružanja vještina, koji će biti usmjeren na inovacije, pedagogiju, socijalnu pravdu, cjeloživotno učenje, transverzalne vještine, organizacijsko i kontinuirano stručno usavršavanje i potrebe zajednice.

Budući da su centri strukovne izvrsnosti čvrsto ukotvljeni u regionalnom/lokalnom kontekstu, a istovremeno djeluju na transnacionalnoj razini, stvorit će čvrsta i trajna partnerstva između zajednice strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i poslovnog svijeta na nacionalnoj razini i u prekograničnom kontekstu. Time će se osigurati kontinuirana relevantnost pružanja vještina i postići rezultati do kojih bi bilo teško doći bez dijeljenja znanja i trajne suradnje.

Opsežnom diseminacijom rezultata projekata na transnacionalnoj, nacionalnoj i/ili regionalnoj razini i razvojem dugoročnog akcijskog plana za postupno predstavljanje rezultata projekata, uzimajući u obzir nacionalne i regionalne strategije pametne specijalizacije, očekuje se da će pojedinačni projekti uključiti relevantne dionike unutar i izvan organizacija sudionica te osigurati trajni učinak nakon njegova završetka.

KRITERIJI ZA DODJELU

Primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

[124] *Kao što su EQF, EQAVET, Preporuka Vijeća o europskom okviru za kvalitetna i učinkovita naukovanja, Preporuka Vijeća o ključnim kompetencijama itd.*

Relevantnost projekta **(najviše 35 bodova)**	• **Povezanost s politikom**: prijedlogom se uspostavlja i razvija transnacionalna platforma za suradnju centara strukovne izvrsnosti s ciljem poticanja izvrsnosti u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju; u njemu se objašnjava kako će pridonijeti postizanju ciljeva prioriteta politike obuhvaćenih Preporukom Vijeća o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost[125] i Deklaracijom iz Osnabrücka[126] • **Dosljednost**: u kojoj se mjeri prijedlog temelji na odgovarajućoj analizi potreba; ciljevi su jasno definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su važna za organizacije sudionice i aktivnost • **Inovativnost**: prijedlog uzima u obzir najsuvremenije metode i tehnike i dovodi do inovativnih rezultata i rješenja za njegovo područje općenito ili za geografski kontekst u kojem se projekt provodi (npr. sadržaj, ostvareni rezultati, primijenjene metode rada, uključene ili ciljne organizacije i osobe) • **Regionalna dimenzija**: u prijedlogu je prikazana njegova integracija u regionalni razvoj, inovacije i strategije pametne specijalizacije te njegov doprinos razvoju tih područja, na temelju utvrđenih lokalnih/regionalnih potreba i izazova • **Suradnja i partnerstva**: u kojoj je mjeri prijedlog primjeren za ostvarivanje stabilnog i trajnog odnosa, na lokalnoj i transnacionalnoj razini, između zajednice strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te poduzeća (mogu ih predstavljati komore ili udruženja), uz interakciju na obostranu korist • **Europska dodana vrijednost**: u prijedlogu je jasno dokazana dodana vrijednost na pojedinačnoj (polaznik i/ili osoblje), institucionalnoj i sustavnoj razini, koja se ostvaruje rezultatima koje bi partneri koji djeluju bez europske suradnje teško postigli • **Internacionalizacija**: u prijedlogu je prikazan njegov doprinos međunarodnoj dimenziji izvrsnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, uključujući razvoj strategija za poticanje transnacionalne mobilnosti i održivih partnerstava u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja • **Digitalne vještine**: u kojoj su mjeri u prijedlogu predviđene aktivnosti povezane s razvojem digitalnih vještina (npr. predviđanje potreba za vještinama, inovativni kurikulumi i metodologije poučavanja, smjernice) • **Zelene vještine**: u kojoj su mjeri u prijedlogu predviđene aktivnosti povezane s prelaskom na kružno i zelenije gospodarstvo (npr. predviđanje potreba za vještinama, inovativni kurikulumi i metode poučavanja, smjernice) • **Socijalna dimenzija**: prijedlog uključuje horizontalne teme putem različitih aktivnosti usmjerenih na raznolikost i promicanje zajedničkih vrijednosti, jednakosti, uključujući rodnu ravnopravnost, te nediskriminacije i socijalne uključivosti, uključujući osobe s posebnim potrebama / s manje mogućnosti

[125] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.417.01.0001.01.HRV
[126] https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf

Kvaliteta projektnog plana i provedbe
 	
(najviše 25 bodova)
	• **Koherentnost**: ukupni projektni plan osigurava dosljednost između ciljeva projekta, aktivnosti i predloženog proračuna. U prijedlogu je naveden koherentan i opsežan skup prikladnih aktivnosti i usluga za ispunjenje utvrđenih potreba i postizanje očekivanih rezultata. Uspostavljene su odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, praćenje, iskorištavanje, evaluaciju i diseminaciju.
	• **Metodologija**: kvaliteta i izvedivost predložene metodologije i njezina primjerenost za ostvarivanje očekivanih rezultata.
	• **Upravljanje**: predviđena su kvalitetna rješenja za upravljanje. Rokovi, organizacija, zadaci i odgovornosti dobro su definirani i realistični. U prijedlogu su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva. Utvrđen je jasan skup ključnih pokazatelja uspješnosti i vremenski okvir za njihovu ocjenu i ostvarenje.
	• **Proračun**: u proračunu su predviđena odgovarajuća sredstva potrebna za uspjeh projekta; nisu previsoka ni preniska.
	• **Plan rada**: kvaliteta i učinkovitost plana rada, uključujući mjeru u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima.
	• **Financijska kontrola i kontrola kvalitete**: mjerama za kontrolu kvalitete (stalnim vrednovanjem kvalitete, istorazinskim vrednovanjem, aktivnostima ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima itd.) i pokazateljima kvalitete osigurava se visokokvalitetna i troškovno učinkovita provedba projekta. Jasno su utvrđeni izazovi/rizici projekta i na odgovarajući su način uključene mjere za njihovo ublažavanje. Procesi stručnog pregleda planiraju se kao sastavni dio projekta. Ti procesi uključuju neovisnu vanjsku procjenu sredinom projektnog razdoblja i na kraju projekta.
	• Ako projekt uključuje **aktivnosti mobilnosti** (za učenike i/ili osoblje):
	  ➢ kvaliteta praktičnih rješenja, načina upravljanja i pružanja potpore
	  ➢ mjera u kojoj su te aktivnosti prikladne za ciljeve projekta i uključuju odgovarajući broj sudionika
	  ➢ kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje ishoda učenja sudionika, u skladu s europskim alatima i načelima za transparentnost i priznavanje.

Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji **(najviše 20 bodova)**	• **Konfiguracija**: projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju komplementarnih organizacija sudionica s nužnim profilom, kompetencijama, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih aspekata projekta. • **Uzlazna konvergencija**: mjera u kojoj partnerstvo okuplja organizacije aktivne u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja ili u poslovnom svijetu, koje su u različitim fazama razvoja pristupa strukovnoj izvrsnosti, i omogućuje neometanu i djelotvornu razmjenu stručnosti i znanja među tim partnerima. • **Geografska dimenzija**: mjera u kojoj partnerstvo uključuje relevantne partnere iz različitih geografskih područja te u kojoj je mjeri prijavitelj obrazložio geografski sastav partnerstva i pokazao njegovu važnost za ostvarenje ciljeva centara strukovne izvrsnosti; mjera u kojoj partnerstvo uključuje širok i odgovarajući raspon relevantnih sudionika na lokalnoj i regionalnoj razini. • **Uključenost partnerskih zemalja**: ako je primjenjivo, uključenost organizacija sudionica iz partnerskih zemalja donosi važnu dodanu vrijednost projektu. • **Angažiranost**: koordinator se odlikuje kvalitetnim upravljanjem te sposobnošću za koordinaciju transnacionalnih mreža i vodstvo u kompleksnom okruženju. Podjela odgovornosti i zadataka jasna je, primjerena i pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica u smislu stručnosti i kapaciteta. • **Suradnja**: predlaže se učinkovit mehanizam za dobru koordinaciju, donošenje odluka i komunikaciju između organizacija sudionica, sudionika i svih ostalih relevantnih dionika.

Učinak **(najviše 20 bodova)**	• **Korištenje rezultata**: u prijedlogu je prikazano kako će partneri i ostali dionici koristiti ishode projekta. Postoje sredstva za mjerenje korištenja za vrijeme trajanja projekta i nakon njegova završetka. • **Diseminacija**: prijedlog donosi jasan plan za diseminaciju rezultata i uključuje odgovarajuće ciljeve, aktivnosti, vremenski raspored, alate i kanale kako bi se rezultati i koristi djelotvorno proširili na dionike, oblikovatelje politika, stručnjake za profesionalno usmjeravanje, poduzeća, mlade itd. tijekom i nakon završetka projekta. U prijedlogu je navedeno i koji će partneri biti odgovorni za diseminaciju. • **Učinak**: prijedlog pokazuje mogući učinak projekta: ➢ na sudionike i organizacije sudionice tijekom i nakon završetka projekta ➢ izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. U prijedlog su uključene mjere te jasno definirani ciljevi i pokazatelji za praćenje napretka i procjenu očekivanog učinka (kratkoročnog i dugoročnog). • **Održivost**: u projektu je objašnjen način uvođenja i daljnjeg razvoja centara strukovne izvrsnosti. Prijedlog obuhvaća izradu dugoročnog akcijskog plana za postupno predstavljanje rezultata projekta nakon njegova završetka. Taj se plan temelji na dugoročnim partnerstvima pružatelja obrazovanja i osposobljavanja te ključnih dionika iz industrije, na odgovarajućoj razini. Trebao bi uključivati utvrđivanje odgovarajućih upravljačkih struktura te planove za nadogradivost i financijsku održivost, uključujući utvrđivanje financijskih sredstava (europskih, nacionalnih i privatnih) kako bi se osigurala dugoročna održivost postignutih rezultata.

Da bi došle u obzir za financiranje, prijave moraju dobiti najmanje **70 bodova** (od ukupno 100 bodova), uzimajući u obzir i najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu: najmanje 18 bodova za kategoriju „relevantnost projekta" najmanje 13 bodova za kategoriju „kvaliteta projektnog plana i provedbe" i 11 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji" i „učinak". U slučaju jednako rangiranih prijedloga prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za „relevantnost projekta", a zatim za „učinak".

Općenito, i u granicama postojećih nacionalnih i europskih pravnih okvira, rezultati bi trebali biti dostupni kao **otvoreni obrazovni sadržaji** (OER) te na relevantnim profesionalnim i sektorskim platformama ili platformama nadležnih tijela. U prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni podaci, materijali, dokumenti i aktivnosti u audiovizualnim i društvenim medijima stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva odredit će jednokratni iznos za sva bespovratna sredstva na temelju prijedloga, rezultata ocjenjivanja, stopa financiranja i najvećeg iznosa bespovratnih sredstava utvrđenog u pozivu na podnošenje prijedloga.

Maksimalna bespovratna sredstva EU-a po projektu iznose 4 milijuna EUR.

<u>Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?</u>

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima", „osposobljavanje", „organizaciju događanja", „pripremu i provedbu mobilnosti", „komunikaciju i diseminaciju", „osiguravanje kvalitete" itd.)

b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom

c) prijavitelji u svojem prijedlogu moraju navesti raščlambu jednokratnog iznosa iz koje se vidi udio po radnom paketu (i, u okviru svakog radnog paketa, udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)

d) opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene. Vrijednost jednokratnog iznosa ograničit će se na najviše 80 % procijenjenog proračuna utvrđenog nakon ocjenjivanja.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava, stopa financiranja, ukupni prihvatljivi troškovi itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *Funding & tender opportunities*.

AKADEMIJE ZA STRUČNO USAVRŠAVANJE UČITELJA U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+

U Rezoluciji Vijeća o daljnjem razvoju **europskog prostora obrazovanja**[127] iz 2019. Komisiju se poziva da „osmisli nova sredstva za osposobljavanje i podupiranje sposobnih, motiviranih i visokokvalificiranih učitelja i nastavnika, predavača, nastavnog osoblja i ravnatelja škola te promiče njihov kontinuirani profesionalni razvoj i visokokvalitetno obrazovanje učitelja i nastavnika koje se temelji na istraživanjima."[128][129] Na europskom sastanku na vrhu o obrazovanju održanom 2019. isto je istaknuta presudna važnost učitelja i nastavnika te je utvrđeno da je njihova uloga u savjetovanjima o budućem okviru suradnje jedna od najvažnijih tema na koje treba usmjeriti suradnju EU-a.

U Zaključcima Vijeća o europskim učiteljima i nastavnicima i budućnosti iz svibnja 2020.[130] ponovno se ističe uloga učitelja i nastavnika kao temelja europskog prostora obrazovanja te se poziva na daljnju potporu njihovom razvoju karijere i kompetencija te njihovoj dobrobiti u svim fazama njihovih karijera. U Zaključcima se ističu prednosti mobilnosti učitelja i nastavnika te potreba za uključivanjem mobilnosti u inicijalno obrazovanje i trajno stručno usavršavanje učitelja i nastavnika. Osim toga, u Zaključcima se poziva Komisiju da podupre poboljšanje suradnje među pružateljima obrazovanja učitelja i nastavnika u okviru njihova trajnog stručnog usavršavanja.

U Komunikaciji Komisije iz 2020. o uspostavi europskog prostora obrazovanja do 2025.[131] priznaje se ključna uloga učitelja i nastavnika te se iznosi vizija vrlo kompetentnog i motiviranog nastavnog osoblja koje na raspolaganju ima niz prilika za potporu i stručno usavršavanje tijekom cijele karijere koja je puna raznolikih iskustava. U njoj se predlaže niz mjera za rješavanje problema s kojima se učiteljska profesija danas suočava, uključujući plan za otvaranje Akademija za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+.

U Akcijskom planu Komisije za digitalno obrazovanje (2021. – 2027.)[132] naglašava se potreba da svi učitelji i nastavnici imaju samopouzdanja i kompetentnosti za djelotvorno i kreativno korištenje tehnologije kako bi uključili i motivirali učenike i kako bi svi učenici razvili digitalne kompetencije za učenje, život i rad u sve digitaliziranijem svijetu.

Sve zemlje EU-a izražavaju želju za poboljšanjem **privlačnosti** učiteljske profesije: u zemljama EU-a koje sudjeluju u OECD-ovu istraživanju TALIS u prosjeku manje od 20 % učitelja u predmetnoj nastavi smatra da društvo cijeni njihovu profesiju. **Starenje** učitelja i nastavnika zabrinjava jer bi nadolazeći valovi umirovljenja mogli dovesti do potencijalnog nedostatka obrazovne radne snage u pojedinim zemljama. U **Pregledu obrazovanja i osposobljavanja**[133] za 2019. navodi se i da se mnoge europske zemlje suočavaju s **ozbiljnim nedostatkom** nastavnog osoblja u svim područjima ili u nekim predmetima kao što je prirodoslovlje, ili pak nedostaje posebnih profila, npr. za poučavanje učenika s posebnim potrebama.

Prema istraživanju TALIS koje provodi OECD, unatoč širokoj ponudi trajnog stručnog usavršavanja, **učitelji i nastavnici i dalje sami izvješćuju o nedostatku mogućnosti za stručno usavršavanje**. Iako **mobilnost** ima velikih prednosti, još

[127] https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13298-2019-INIT/hr/pdf
[128] Pregled obrazovanja i osposobljavanja za 2019., str. 28.
[129] 8. studenoga 2019., 13298/19, https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13298-2019-INIT/hr/pdf
[130] https://www.consilium.europa.eu/media/44115/st08269-en20.pdf
[131] https://ec.europa.eu/education/resources-and-tools/document-library/eea-communication-sept2020_en
[132] https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_hr
[133] https://ec.europa.eu/education/resources-and-tools/document-library/education-and-training-monitor-2019-executive-summary_en

uvijek nije djelotvorno ugrađena u obrazovanje učitelja i nastavnika zbog mnogih praktičnih prepreka koje bi trebalo ukloniti dosljednijim politikama.

Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ bavit će se tim pitanjima, nadovezati se na dosadašnji rad na uspostavi prostora obrazovanja i pridonijeti prenošenju rezultata **u javne politike na nacionalnoj i regionalnoj razini te u sustav obrazovanja nastavnog osoblja i potporu školama**. Akademije će se temeljiti na inovacijama i djelotvornoj praksi koja postoji u okviru nacionalnog obrazovanja učitelja i nastavnika i europske suradnje te ih dodatno razvijati. Posebna pozornost posvetit će se diseminaciji i iskorištavanju učinkovite prakse u zemljama i među pružateljima obrazovanja učitelja i nastavnika te osiguravanju povratnih informacija i učinka na razini politike.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Opći je cilj uspostaviti europska partnerstva pružatelja obrazovanja i osposobljavanja nastavnog osoblja kako bi se osnovale Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+, koje će razvijati europsku i međunarodnu perspektivu u obrazovanju učitelja i nastavnika. Akademije će u prvi plan staviti višejezičnost i kulturnu raznolikost, razvijati obrazovanje nastavnog osoblja u skladu s prioritetima EU-a u obrazovnoj politici i pridonositi ostvarivanju ciljeva europskog prostora obrazovanja.

Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ ispunjavat će sljedeće ciljeve:

- pridonositi poboljšanju politika i prakse obrazovanja učitelja i nastavnika u Europi stvaranjem mreža i zajednica prakse koje okupljaju pružatelje inicijalnog obrazovanja učitelja i nastavnika (obrazovanje budućih učitelja i nastavnika prije početka rada), pružatelje trajnog stručnog usavršavanja (tijekom rada) i druge relevantne subjekte kao što su udruge učitelja, ministarstva i dionici radi razvoja i ispitivanja strategija i programa za profesionalno učenje koje je djelotvorno, pristupačno i prenosivo u druge kontekste
- jačati **europsku dimenziju** i internacionalizaciju obrazovanja učitelja i nastavnika u okviru inovativne i praktične suradnje s edukatorima učitelja i nastavnika u drugim europskim zemljama i razmjenom iskustava za daljnji razvoj obrazovanja učitelja i nastavnika u Europi. Ta će suradnja biti usmjerena na ključne prioritete Europske unije, kao što su učenje u digitalnom svijetu, održivost, pravednost i uključivost, među ostalim ponudom obrazovnih programa za nastavno osoblje, modula i drugih mogućnosti za učenje o tim temama
- zajednički razvijati i ispitivati različite modele **mobilnosti (virtualna, fizička i kombinirana)** u okviru inicijalnog obrazovanja učitelja i nastavnika te tijekom njihova trajnog stručnog usavršavanja kako bi se poboljšala kvaliteta i količina mobilnosti te kako bi ona postala sastavnim dijelom pružanja obrazovanja učitelja i nastavnika u Europi
- razvijati **održivu suradnju** između pružatelja obrazovanja učitelja i nastavnika koja utječe na kvalitetu njihova obrazovanja u Europi i čiji je cilj utjecati na politiku obrazovanja učitelja i nastavnika na europskoj i nacionalnoj razini.

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Kako bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Tko se može prijaviti?	Prijavitelj može biti bilo koja nacionalno priznata organizacija (sa značajkama organizacije sudionice navedenima u nastavku) s poslovnim nastanom u **zemlji sudionici programa**. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu.

Koje su vrste organizacija prihvatljive za sudjelovanje u projektu?	Sljedeće organizacije s poslovnim nastanom u **zemljama sudionicama programa** (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča) mogu biti uključene kao **punopravni partneri** ili **pridruženi partneri**: ▪ ustanove za obrazovanje učitelja i nastavnika (fakulteti, instituti, sveučilišta koja pružaju inicijalno obrazovanje učitelja i nastavnika i/ili trajno stručno usavršavanje) za učitelje i nastavnike na razini ISCED 1 – 3, uključujući nastavnike u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju ▪ ministarstva ili slična javna tijela odgovorna za politike odgoja i općeg obrazovanja ▪ javna (lokalna, regionalna ili nacionalna) i privatna tijela odgovorna za osmišljavanje politika i ponuda za obrazovanje učitelja i nastavnika te za definiranje standarda za njihove kvalifikacije ▪ udruge učitelja i nastavnika ili drugi nacionalno priznati pružatelji obrazovanja i trajnog stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika ▪ tijela nadležna za obrazovanje i osposobljavanje učitelja i nastavnika i nadzor njihova trajnog stručnog usavršavanja i kvalifikacija ▪ škole koje rade s pružateljima obrazovnih usluga za učitelje i nastavnike kako bi omogućile praktično osposobljavanje u okviru obrazovanja učitelja i nastavnika ▪ druge škole (od osnovnih škola do početnog SOO-a) ili druge organizacije (npr. nevladine organizacije, udruge učitelja i nastavnika) relevantne za projekt.
Broj i profil organizacija sudionica	Akademija za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ mora uključivati najmanje **3 punopravna partnera** iz najmanje **3 zemlje sudionice programa** (uključujući najmanje 2 države članice EU-a), među ostalim: • najmanje **dva** nacionalno priznata pružatelja inicijalnog obrazovanja učitelja i nastavnika iz 2 različite zemlje sudionice programa i • najmanje **jednog** nacionalno priznatog pružatelja trajnog stručnog usavršavanja (osposobljavanje na radnom mjestu) za učitelje i nastavnike. Nadalje, partnerstva moraju kao **punopravnog ili pridruženog partnera** uključivati i najmanje **jednu** školu u kojoj se provodi praksa/osposobljavanje. Partnerstvo može kao punopravne ili pridružene partnere uključivati druge organizacije s relevantnom stručnošću u području obrazovanja učitelja i nastavnika i/ili tijela koja definiraju standarde, kvalifikacije ili osiguravanje kvalitete u tom području.
Mjesto provedbe aktivnosti	Sve aktivnosti Akademija za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ moraju se odvijati u zemljama sudionicama programa.
Trajanje projekta	3 godine
Gdje se treba prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2021-PEX-TEACH-ACA
Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **7. rujna u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu)**.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Svaka Akademija za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ provodi koherentan i sveobuhvatan skup aktivnosti kao što su:

- suradnja i uspostava **mreža i zajednica prakse** s pružateljima obrazovanja učitelja i nastavnika, udrugama učitelja i nastavnika, javnim organizacijama uključenima u njihovo obrazovanje i drugim relevantnim sudionicima kako bi stvorili inovativne strategije i programe za inicijalno obrazovanje i trajno stručno usavršavanje učitelja i nastavnika te školama
- razvoj i izrada zajedničkih, inovativnih i djelotvornih **modula za učenje** u obrazovanju učitelja i nastavnika i za njihove kompetencije u zahtjevnijim i/ili novim pedagoškim pitanjima od zajedničkog interesa; oni će biti usmjereni na posebne potrebe **studenata na nastavnoj praksi** (kao dio njihova inicijalnog obrazovanja) i **zaposlenih učitelja i nastavnika** (kao dio trajnog stručnog usavršavanja)
- **razvoj zajedničke ponude učenja s izraženom europskom dimenzijom** koja uključuje aktivnosti mobilnosti u svim oblicima, uvođenjem npr. ljetnih škola, studijskih posjeta za studente, učitelje i nastavnike te drugih oblika (fizičke i virtualne) suradnje između kampusa
- utvrđivanje djelotvornih načina za uklanjanje prepreka mobilnosti i uspostavljanje uvjeta, uključujući praktična rješenja i priznavanje učenja, kako bi se povećala količina i kvaliteta mobilnosti te kako bi ona postala sastavni dio ponude inicijalnog obrazovanja i trajnog stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika
- poticanje škola, a posebno **škola za osposobljavanje**, da eksperimentiraju i razmjenjuju inovativne nove načine poučavanja (uključujući daljinske i kombinirane pristupe poučavanju i učenju)
- provođenje, u skladu s ciljevima ovog poziva, studija, istraživanja i/ili anketa ili prikupljanje primjera djelotvorne prakse za sastavljanje sažetaka, dokumenata za raspravu, preporuka itd. radi poticanja rasprave te utjecaja na politike obrazovanja učitelja i nastavnika
- promicanje i davanje prednosti postojećim alatima programa Erasmus+, kao što su **eTwinning i School Education Gateway**, za virtualnu mobilnost, suradnju i komunikaciju za potrebe ispitivanja i dijeljenja rezultata.

OČEKIVANI UČINAK

Očekuje se da će razvoj Akademija za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ **pridonijeti privlačnosti** učiteljske profesije i osigurati **visokokvalitetno inicijalno obrazovanje i trajno stručno usavršavanje** nastavnog osoblja i ravnatelja škola.

Očekuje se da će Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ **pojačati europsku dimenziju i internacionalizaciju obrazovanja učitelja i nastavnika** stvaranjem europskih partnerstava među pružateljima obrazovanja i osposobljavanja učitelja i nastavnika. U okviru bliske suradnje među relevantnim sudionicima u cijeloj Europi predviđa se inovativna europska suradnja i znatan razvoj politika i prakse obrazovanja učitelja i nastavnika, koje će se temeljiti na postojećim inovacijama i djelotvornoj praksi u nacionalnim sustavima obrazovanja učitelja i nastavnika i zajedničkoj obrazovnoj ponudi organiziranoj za učitelje i nastavnike koji sudjeluju. Očekuje se da će se ovim pristupom postaviti temelji **mobilnosti kao sastavnog dijela pružanja obrazovanja učitelja i nastavnika** u Europi i to uklanjanjem stvarnih prepreka mobilnosti i utvrđivanjem uvjeta za uspješne strategije i programe mobilnosti.

Djelujući na nacionalnoj i europskoj razini, Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ stvorit će čvrsta i održiva partnerstva pružatelja inicijalnog obrazovanja i trajnog stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika. Omogućit će bolju suradnju pružatelja obrazovanja učitelja i nastavnika te biti poticajno okruženje **za sklapanje strukturnih partnerstava i uspostavu združenih studija**. Akademije za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ na taj će način osigurati visokokvalitetno, djelotvorno inicijalno obrazovanje i trajno stručno usavršavanje te postići rezultate do kojih bi bilo teško doći bez razmjene znanja i djelotvorne suradnje.

Očekuje se da će, zahvaljujući diseminaciji rezultata projekata različitim kanalima na transnacionalnoj, nacionalnoj i/ili regionalnoj razini te njihovu postupnom predstavljanju prema dugoročnom akcijskom planu, projekti uključivati relevantne dionike unutar i izvan organizacija sudionica te imati trajan učinak i nakon što završe.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta **(najviše 35 bodova)**	• **Povezanost s politikom**: mjera u kojoj se prijedlogom uspostavljaju i razvijaju europska partnerstva pružatelja obrazovanja i osposobljavanja učitelja i nastavnika za osnivanje Akademija za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+ s inovativnom obrazovnom ponudom za učitelje i nastavnike • **Dosljednost**: mjera u kojoj se prijedlog temelji na odgovarajućoj analizi potreba, jasno definiranim i realističnim ciljevima i odnosi se na pitanja koja su relevantna za organizacije sudionice i aktivnost • **Inovativan pristup:** prijedlog uzima u obzir najsuvremenije metode i tehnike i dovodi do inovativnih rezultata i rješenja za njegovo područje općenito ili za geografski kontekst u kojem se projekt provodi (npr. sadržaj, ostvareni rezultati, primijenjene metode rada, uključene ili ciljne organizacije i osobe) • **Suradnja i partnerstva**: mjera u kojoj je prijedlog primjeren za ostvarivanje stabilnog i trajnog odnosa, na lokalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini, između pružatelja inicijalnog obrazovanja učitelja i nastavnika (za buduće učitelje i nastavnike prije početka rada) i pružatelja trajnog stručnog usavršavanja (tijekom rada), uz interakciju na obostranu korist • **Europska dodana vrijednost**: u prijedlogu je jasno dokazana dodana vrijednost na pojedinačnoj (polaznik i/ili osoblje), institucionalnoj i sustavnoj razini, koja se ostvaruje rezultatima koje bi partneri koji djeluju bez europske suradnje teško postigli; u prijedlogu se koriste i promiču postojeći alati na razini EU-a, kao što su eTwinning i School Education Gateway, za suradnju, komunikaciju i za potrebe ispitivanja i dijeljenja rezultata • **Internacionalizacija:** u prijedlogu je prikazan njegov doprinos međunarodnoj dimenziji obrazovanja učitelja i nastavnika, uključujući razvoj zajedničkih modela mobilnosti (virtualne, fizičke i kombinirane) i druge obrazovne ponude u inicijalnom obrazovanju i trajnom stručnom usavršavanju učitelja i nastavnika • **Digitalne vještine**: u kojoj su mjeri u prijedlogu predviđene aktivnosti povezane s razvojem digitalnih vještina (npr. osmišljavanje inovativnih kurikuluma i metodologija poučavanja, djelotvorni moduli za učenje) • **Zelene vještine**: u kojoj su mjeri u prijedlogu predviđene aktivnosti (npr. inovativni kurikulumi i metodologije poučavanja, djelotvorni moduli za učenje) povezane s europskim prioritetima okolišne održivosti i prelaskom na kružno i zelenije gospodarstvo • **Socijalna dimenzija**: prijedlog uključuje horizontalne teme putem različitih aktivnosti usmjerenih na raznolikost i promicanje zajedničkih vrijednosti, jednakosti te nediskriminacije i socijalne uključivosti, među ostalim za osobe s posebnim potrebama / s manje mogućnosti koje rade u višejezičnim i multikulturnim sredinama • **Rodna osjetljivost**: mjera u kojoj se prijedlog bavi pitanjem rodne ravnopravnosti i pomaže da se pronađu rješenja za djelotvorno poticanje rodno osjetljivog poučavanja u školama.

Kvaliteta projektnog plana i provedbe **(najviše 25 bodova)**	• **Koherentnost**: ukupni projektni plan osigurava dosljednost između ciljeva projekta, aktivnosti i predloženog proračuna. U prijedlogu je naveden koherentan i opsežan skup prikladnih aktivnosti i usluga za ispunjenje utvrđenih potreba i postizanje očekivanih rezultata • **Metodologija:** kvaliteta i izvedivost predložene metodologije i njezina primjerenost za ostvarivanje očekivanih rezultata • **Struktura**: jasnoća, potpunost i kvaliteta programa rada, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, praćenje, iskorištavanje, evaluaciju i diseminaciju • **Upravljanje:** predviđena su kvalitetna rješenja za upravljanje. Rokovi, organizacija, zadaće i odgovornosti dobro su definirani i realistični. U prijedlogu su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva • **Proračun**: u proračunu su predviđena odgovarajuća sredstva potrebna za uspjeh projekta; nisu previsoka ni preniska • **Upravljanje rizikom**: jasno su utvrđeni izazovi/rizici projekta i na odgovarajući su način uključene mjere za njihovo ublažavanje • **Osiguravanje kvalitete**: uspostavljene su odgovarajuće mjere za kontrolu kvalitete (stalnim vrednovanjem kvalitete, istorazinskim vrednovanjem, aktivnostima ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima itd.) • **Alati za praćenje:** uvedeni su pokazatelji kako bi se osiguralo da je provedba projekta kvalitetna i isplativa
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji **(najviše 20 bodova)**	• **Konfiguracija:** projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju komplementarnih organizacija sudionica s potrebnim profilom, kompetencijama, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih aspekata projekta • **Uzlazna konvergencija:** u kojoj se mjeri partnerstvom uspostavljaju mreže i zajednice prakse s pružateljima obrazovanja učitelja i nastavnika, javnim tijelima uključenima u obrazovanje učitelja i nastavnika i drugim relevantnim sudionicima te omogućava učinkovita razmjena stručnosti i znanja među tim partnerima • **Geografska dimenzija**: mjera u kojoj partnerstvo uključuje relevantne partnere iz različitih geografskih područja i mjera u kojoj je prijavitelj obrazložio geografski sastav partnerstva i pokazao njegovu važnost za ostvarenje ciljeva Akademija za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+; mjera u kojoj partnerstvo uključuje širok i odgovarajući raspon relevantnih sudionika na lokalnoj i regionalnoj razini • **Virtualna suradnja i mobilnost:** mjera u kojoj je suradnja povezana s postojećim alatima programa Erasmus+, kao što su eTwinning i School Education Gateway • **Angažiranost**: podjela odgovornosti i zadataka jasna je, primjerena i pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica u smislu stručnosti i kapaciteta • **Zadaće**: koordinator se odlikuje kvalitetnim upravljanjem i sposobnošću za koordinaciju transnacionalnih mreža i vodstvo u kompleksnom okruženju; pojedinačne zadaće dodjeljuju se na temelju posebnih umijeća svakog partnera. • **Suradnja**: predlaže se učinkovit mehanizam za dobru koordinaciju, donošenje odluka i komunikaciju između organizacija sudionica, sudionika i svih ostalih relevantnih dionika

Učinak
 	
(najviše 20 bodova)
	• **Korištenje rezultata**: u prijedlogu je prikazano kako će partneri i ostali dionici koristiti ishode projekta. Postoje sredstva za mjerenje korištenja za vrijeme trajanja projekta i nakon njegova završetka
	• **Diseminacija:** prijedlogu donosi jasan plan za diseminaciju rezultata tijekom i nakon završetka projekta te uključuje odgovarajuće ciljeve, aktivnosti, relevantni vremenski raspored, alate i kanale kako bi se rezultati i koristi djelotvorno proširili na dionike, oblikovatelje politika, pružatelje obrazovanja učitelja i nastavnika, javna tijela itd. tijekom i nakon završetka projekta. U prijedlogu je navedeno i koji će partneri biti odgovorni za diseminaciju i prikazano je relevantno iskustvo koje imaju u takvim aktivnostima. U prijedlogu su utvrđena sredstva koja se koriste za diseminaciju, s tim da se prednost daje alatima programa Erasmus+, odnosno platformama kao što su eTwinning i School Education Gateway
	• **Učinak:** prijedlog pokazuje mogući učinak projekta:
	  • na sudionike i organizacije sudionice tijekom i nakon završetka projekta
	  • izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini.
	U prijedlog su uključene mjere te ciljevi i pokazatelji za praćenje napretka i procjenu očekivanog učinka (kratkoročnog i dugoročnog).
	
	• **Održivost i kontinuitet:** u projektu je objašnjen način uvođenja i daljnjeg razvoja Akademija za stručno usavršavanje učitelja u okviru programa Erasmus+. Prijedlog obuhvaća izradu dugoročnog akcijskog plana za postupno predstavljanje rezultata projekta nakon njegova završetka. Taj će se plan temeljiti na stalnom partnerstvu između pružatelja usluga inicijalnog obrazovanja učitelja i nastavnika (obrazovanje budućih učitelja i nastavnika prije početka rada) i pružatelja trajnog stručnog usavršavanja (tijekom rada). Trebao bi uključivati utvrđivanje odgovarajućih upravljačkih struktura te planove za nadogradivost i financijsku održivost, uključujući utvrđivanje financijskih sredstava (europskih, nacionalnih i privatnih) kako bi se osigurala dugoročna održivost postignutih rezultata.

Da bi došle u obzir za financiranje, prijave moraju dobiti najmanje 60 bodova (od ukupno 100 bodova), uzimajući u obzir i najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu: najmanje 18 bodova za kategoriju „relevantnost projekta", 13 bodova za kategoriju „kvaliteta projektnog plana i provedbe" i 11 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji" i „učinak". U slučaju jednako rangiranih prijedloga prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za „relevantnost projekta", a zatim za „učinak".

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Bespovratna sredstva EU-a bit će doprinos stvarnim troškovima povezanima s projektom (model financiranja stvarnih troškova). Samo prihvatljivi troškovi i troškovi koje je korisnik stvarno imao tijekom provedbe projekta (ne troškovi predviđeni proračunom).

Maksimalna bespovratna sredstva EU-a po projektu iznose 1,5 milijuna EUR.

Osim toga:

- detaljni parametri bespovratnih sredstava utvrdit će se u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava
- financijski doprinos EU-a ne smije premašiti 80 % ukupnih prihvatljivih troškova
- iznos bespovratnih sredstava može biti niži od traženog.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *Funding & tender opportunities*.

AKTIVNOSTI ERASMUS MUNDUS

Aktivnosti Erasmus Mundus obuhvaćaju:

- **1. lot: združeni diplomski studiji Erasmus Mundus (EMJM) i**
- **2. lot: mjere za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus (EMDM).**

Cilj je poticati izvrsnost i svjetsku internacionalizaciju visokih učilišta putem studijskih programa (na razini diplomskog studija) koje zajednički provode i međusobno priznaju visoka učilišta u Europi, a ta je aktivnost otvorena i za učilišta u drugim zemljama svijeta.

Združeni diplomski studiji Erasmus Mundus i mjere za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus dva su neovisna lota. Nije obvezno provesti EMDM prije EMJM-a. Dodjela EMDM-a ne podrazumijeva automatsko financiranje u okviru EMJM-a, a završetak projekta EMDM-a nije kriterij za dodjelu za EMJM.

1. lot: združeni diplomski studiji Erasmus Mundus (EMJM)

EMJM podupire integrirane transnacionalne studijske programe na diplomskoj razini[134] koje pruža međunarodni konzorcij visokih učilišta iz različitih zemalja svijeta i, prema potrebi, drugih partnera iz odgojno-obrazovnog sustava i/ili izvan njega s posebnim stručnim znanjem i interesom u predmetnim studijskim područjima / stručnim domenama.

EMJM-i su programi izvrsnosti i trebali bi pridonijeti integraciji i internacionalizaciji europskog prostora visokog obrazovanja. Specifičnost EMJM-a temelji se na visokom stupnju zajedništva/integracije među ustanovama sudionicama i na izvrsnosti njihova akademskog sadržaja.

CILJEVI EMJM-A

EMJM nastoji povećati privlačnost i izvrsnost europskog visokog obrazovanja u svijetu i privući talente u Europu, i to kombinacijom sljedećeg:

(i) institucionalne akademske suradnje radi predstavljanja europske izvrsnosti u visokom obrazovanju i
(ii) pojedinačne mobilnosti za sve studente koji sudjeluju u EMJM-u, uz stipendije koje financira EU za najbolje studente koji se prijave.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA ZDRUŽENE DIPLOMSKE STUDIJE ERASMUS MUNDUS?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Kako bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus, projektni prijedlozi za združene diplomske studije Erasmus Mundus moraju ispuniti sljedeće kriterije.

[134] RAZINA 7 MEĐUNARODNE STANDARDNE KLASIFIKACIJE OBRAZOVANJA (ISCED) 2011.

Tko se može prijaviti?	Prijaviti se može svako prihvatljivo visoko učilište s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili partnerskoj zemlji.
Koje su vrste organizacija prihvatljive za sudjelovanje u projektu?	Organizacija sudionica može biti svaka javna ili privatna organizacija, zajedno sa svojim pridruženim subjektima (ako ih ima), s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili partnerskoj zemlji koja izravno i aktivno pridonosi održavanju EMJM-a. Visoka učilišta s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). Visoka učilišta iz partnerskih zemalja koja sudjeluju u programu ne moraju imati Erasmus povelju u visokom obrazovanju, ali morat će se obvezati na njezina načela. U fazi prijave visoka učilišta koja su punopravni partneri moraju dokazati da su ispunila zahtjeve za vanjsko osiguravanje kvalitete (QA) iz svoje nadležnosti (npr. akreditaciju ili evaluaciju) za združeni studij. To može biti rezultat (i) uspješne primjene europskog pristupa osiguravanju kvalitete združenih studija (ako je to dopušteno nacionalnim zakonodavstvom) ili (ii) se može temeljiti na posebnoj akreditaciji/evaluaciji združenog studija ili (iii) svake nacionalne sastavnice na temelju koje je oblikovan EMJM. Osim toga, studijski program EMJM-a može imati koristi i od sudjelovanja pridruženih partnera (nije obvezno). Te organizacije neizravno pridonose provedbi određenih zadaća/aktivnosti i/ili podupiru diseminaciju i održivost EMJM-a. Takav doprinos može, primjerice, biti u obliku prijenosa znanja i vještina, pružanja dodatnih tečajeva ili mogućnosti upućivanja na rad ili zapošljavanja. Iz aspekta prihvatljivosti i ugovornog upravljanja oni se ne smatraju korisnicima financijskih sredstava iz programa.
Broj i profil organizacija sudionica	EMJM uključuje najmanje tri punopravna partnerska visoka učilišta iz tri različite zemlje, od kojih najmanje dvije moraju biti zemlje sudionice programa.
Prihvatljivi sudionici	U EMJM se upisuju studenti na diplomskoj razini koji su stekli diplomu preddiplomskog studija ili su dokazali da imaju priznat istovjetan stupanj obrazovanja u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i praksom u zemljama/ustanovama koje dodjeljuju akademske stupnjeve. Studenti koji su prethodno dobili stipendiju za EMJM ne mogu se prijaviti za dodatnu stipendiju u okviru EMJM-a. Stipendije za EMJM mogu se ponuditi studentima iz cijelog svijeta. Međutim, konzorciji trebaju osigurati geografsku ravnotežu, tj. kandidatima istog državljanstva može se dodijeliti najviše 10 % ukupnog broja dodijeljenih stipendija za vrijeme provedbe projekta (to se pravilo ne odnosi na dodatne stipendije za ciljane regije svijeta, ako je primjenjivo).
Mjesto provedbe aktivnosti, ako je primjenjivo	Združeni diplomski studiji Erasmus Mundus uključuju obveznu fizičku mobilnost za sve upisane studente (bez obzira na to jesu li stipendisti EMJM-a) koja se sastoji od najmanje dva razdoblja studiranja u dvije zemlje, od kojih barem jedna mora biti zemlja sudionica programa. Te dvije zemlje moraju se razlikovati od zemlje boravišta studenta u fazi upisa. Svako od dva obvezna razdoblja studiranja mora odgovarati radnom opterećenju od najmanje jednog akademskog semestra (30 ECTS bodova ili istovjetno tome). Sva razdoblja diplomskog studija moraju se odvijati u partnerskim visokim učilištima ili pod njihovim izravnim nadzorom. Razdoblja obvezne mobilnosti ne mogu se zamijeniti virtualnom mobilnošću (učenjem na daljinu).

Trajanje projekta (i aktivnosti, ako je primjenjivo)	Konzorcij će sklopiti ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava u trajanju od 6 akademskih godina za financiranje najmanje četiriju izvedbi diplomskog programa, svake u trajanju od 1 do 2 akademske godine (60, 90 ili 120 ECTS bodova). Prethodno financirani združeni akademski ili stručni nazivi na diplomskoj razini Erasmus Mundus (EMJMD) i združeni diplomski studiji (EMJM) mogu se prijaviti za produljenje najranije godinu dana prije isteka ugovora. Dva diplomska studija koja se financiraju u okviru dva različita ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava ni u kojem slučaju ne mogu započeti u istoj akademskoj godini. Stipendija se dodjeljuje za upis na redovni studij i obuhvaća cjelokupno trajanje diplomskog studija (tj. 12, 18, 24 mjeseca). Skraćeno trajanje stipendije primjenjivo je u slučaju priznavanja prethodnog obrazovanja (s najkraćim trajanjem stipendije od jedne akademske godine). Prva generacija upisanih studenata trebala bi započeti studij najkasnije početkom akademske godine koja sijedi nakon godine odabira projekata.
Gdje se treba prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu. Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2021-PEX-EMJM-MOB
Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **26. svibnja u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu)**.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Očekuje se da združeni diplomski studiji Erasmus Mundus ispune sljedeće zahtjeve:

1) uključuju **zajednički pripremljen i potpuno integriran kurikulum** u skladu sa standardima za osiguravanje kvalitete združenih studija u europskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA)[135] koji se primjenjuju na datum prijave EMJM-a. Ti standardi obuhvaćaju sve ključne aspekte združenih studija, u smislu zajedničke pripreme, provedbe, održavanja i osiguravanja kvalitete.

   Osim standarda za osiguravanje kvalitete združenih studija, u EMJM-ima su važni sljedeći zajednički/usuglašeni provedbeni postupci:

   - zajednički zahtjevi za upis studenata te pravila/postupci za prijavu, odabir, praćenje, ispitivanje/evaluacija rezultata
   - zajednički oblikovan program i zajedničke integrirane aktivnosti poučavanja/osposobljavanja, uključujući zajednički dogovorenu jezičnu politiku i zajednički postupak za priznavanje razdoblja studiranja u okviru konzorcija

[135] https://www.eqar.eu/kb/joint-programmes/agreed-standards/

- usuglašene usluge koje se nude studentima (npr. tečajevi jezika, potpora za vize)
- zajedničke aktivnosti promicanja i informiranja kako bi se osigurala svjetska vidljivost programa i stipendiranja u okviru programa Erasmus Mundus. Promotivna strategija trebala bi sadržavati integriranu i sveobuhvatnu internetsku stranicu (na engleskom jeziku i na glavnom nastavnom jeziku/jezicima, ako nije engleski) sa svim potrebnim informacijama o programu za studente i druge relevantne dionike, kao što su budući poslodavci
- zajedničko administrativno i financijsko upravljanje konzorcija
- potiče se združeni akademski naziv ako je to predviđeno u nacionalnom zakonodavstvu

2) **studije provodi konzorcij visokih učilišta** i, ako je relevantno, drugih partnera iz odgojno-obrazovnog sustava i/ili izvan njega s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili partnerskoj zemlji. Konzorcij mora uključivati najmanje tri visoka učilišta iz tri različite zemlje, od kojih najmanje dvije moraju biti zemlje sudionice programa.

   Sva visoka učilišta koja su punopravni partneri (iz zemalja sudionica programa ili partnerskih zemalja) moraju biti ustanove koje dodjeljuju diplomske akademske stupnjeve i koje mogu izdati isprave o združenom ili višestrukom akademskom ili stručnom nazivu kojima se potvrđuje uspješan završetak programa združenih diplomskih studija Erasmus Mundus.

   Prije upisa prvih studenata u združene diplomske studije Erasmus Mundus sve organizacije koje sudjeluju u konzorciju EMJM-a moraju preuzeti nužne institucijske obveze kako bi se osigurala čvrsta institucijska integracija i potpora. Te se obveze preuzimaju u obliku sporazuma o partnerstvu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus, koji moraju potpisati sve partnerske ustanove (uključujući pridružene partnere ako se to smatra relevantnim). Visoka učilišta iz partnerskih zemalja koja sudjeluju trebala bi se u ovom sporazumu o partnerstvu obvezati na načela Erasmus povelje u visokom obrazovanju. Sporazum o partnerstvu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus morat će obuhvaćati sve akademske, operativne, administrativne i financijske aspekte povezane s provedbom tih studija i upravljanjem stipendijama EMJM-a (vidjeti u nastavku). Nacrt sporazuma o partnerstvu dostavlja se u fazi prijave

3) **upisuju izvrsne studente iz cijelog svijeta**. Konzorcij združenih diplomskih studija Erasmus Mundus nadležan je za odabir, upis i praćenje pojedinačnih studenata. Odabir studenata mora biti organiziran transparentno, nepristrano i pravedno. Određeni broj odabranih studenata može dobiti stipendiju EMJM-a.

   Kako bi se zajamčila potpuna transparentnost i definirala prava i odgovornosti svih upisanih studenata, obje stranke (tj. upisani studenti i konzorcij združenih diplomskih studija Erasmus Mundus) moraju nakon upisa studenata u program potpisati ugovor o studiranju. Predložak ugovora o studiranju mora biti objavljen na internetskim stranicama združenih diplomskih studija Erasmus Mundus

4) uključuju **obveznu fizičku mobilnost za sve upisane studente**: načini praćenja mobilnosti te mehanizam priznavanja razdoblja studiranja među partnerskim ustanovama moraju se dogovoriti unutar konzorcija u fazi prijave projekta

5) na studijima se potiče **razmjena osoblja i pozvanih stručnjaka** kako bi pridonijeli aktivnostima poučavanja, osposobljavanja i istraživanja te administrativnim aktivnostima

6) **nakon uspješnog završetka programa združenih diplomskih studija Erasmus Mundus dodjeljuje se združeni akademski ili stručni naziv** (tj. jedinstvena diploma koju dodjeljuju najmanje dva visoka učilišta iz različitih zemalja, od kojih najmanje jedna mora biti zemlja sudionica programa) ili **višestruki akademski ili stručni naziv** (tj. najmanje dvije diplome koje dodjeljuju dva visoka učilišta iz različitih zemalja, od kojih najmanje jedna mora biti zemlja sudionica programa) ili kombinacija navedenog.

   Akademski nazivi koji se dodjeljuju diplomiranim studentima moraju biti u okviru sustava kvalifikacija u visokom obrazovanju u zemljama u kojima visoka učilišta imaju poslovni nastan. Nazive moraju uzajamno priznavati sva visoka učilišta koja su punopravni partneri i koja ih dodjeljuju. Na kraju studija konzorciji bi

studentima trebali izdati i dopunsku ispravu o studiju, koja obuhvaća sadržaj cijelog programa diplomskog studija.

Prijedlozi za združene diplomske studije Erasmus Mundus u fazi prijave moraju sadržavati u potpunosti razvijene združene studijske programe koji su spremni za pokretanje i koji se mogu oglašavati u svijetu neposredno nakon odabira. Ne postoje ograničenja u pogledu disciplina.

Osim financijskog doprinosa za vođenje združenih diplomskih studija (vidjeti odjeljak o pravilima financiranja u nastavku) svi projekti financirani u okviru programa Erasmus Mundus koji završavaju u razdoblju 2021. – 2027. (uključujući one koji su počeli u razdoblju 2014. – 2020.) mogu nastaviti s programom kao diplomski studij Erasmus Mundus najviše triput nakon završetka aktivnosti, pod uvjetom da im EACEA pri ocjenjivanju ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u završnoj fazi izvješćivanja dodijeli najmanje 75 bodova. Ti diplomski studiji trebali bi se obvezati da će i) nastaviti poštovati ciljeve, opseg i očekivani učinak aktivnosti, ii) pobrinuti se da osiguraju kontinuitet s prethodno financiranim diplomskim programom i iii) dostaviti izvješće o aktivnostima na kraju predmetnog razdoblja.

OČEKIVANI UČINAK

Na razini sustava:

- poticanje akademske suradnje u europskom prostoru visokog obrazovanja i izvan njega podupiranjem zajedničkog poučavanja i kvalifikacija, poboljšanja kvalitete, promicanja akademske izvrsnosti
- jačanje međunarodne dimenzije visokog obrazovanja suradnjom institucija u Europi i inozemstvu i mobilnošću za najbolje studente u svijetu
- povećanje sinergije između visokog obrazovanja, inovacija i istraživanja
- uklanjanje prepreka učenju većim pristupom visokokvalitetnom obrazovanju usmjerenom na inovacije i lakšim kretanjem polaznika između zemalja
- ispunjavanje društvenih potreba i potreba tržišta rada
- doprinos razvoju inovativnih obrazovnih politika.

Na institucijskoj razini:

- pružanje europskim i neeuropskim visokim učilištima više mogućnosti za strukturiranu i održivu akademsku suradnju širom svijeta
- poboljšanje kvalitete programa na diplomskoj razini i razvoj mehanizama za praćenje
- povećanje internacionalizacije i konkurentnosti organizacija sudionica
- podupiranje stvaranja novih mreža i poboljšanje kvalitete postojećih
- povećanje privlačnosti organizacija sudionica za nadarene studente
- doprinos internacionalizacijskim politikama visokih učilišta jačanjem međunarodne svijesti putem kurikuluma i izradom sveobuhvatnih strategija internacionalizacije (institucijska suradnja i prekogranična mobilnost ljudi).

Na individualnoj razini:

- poboljšanje zapošljivosti studenata koji sudjeluju u programu
- poboljšanje ključnih kompetencija i vještina studenata
- stvaranje novih načina razmišljanja i pristupa akademskim studijima kroz međunarodno, interdisciplinarno, međusektorsko i međukulturno iskustvo
- poboljšanje sposobnosti studenata za umrežavanje i njihovih komunikacijskih vještina
- povećanje doprinosa pojedinaca gospodarstvu i društvu utemeljenima na znanju.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta **(najviše 30 bodova)**	• Opći i posebni ciljevi projekta u odnosu na združene diplomske studije Erasmus Mundus • obrazloženje projekta i način na koji odgovara na utvrđene društvene potrebe i potrebe tržišta rada u relevantnom tematskom području • Strategija za poticanje izvrsnosti i inovacija • Strategija za povećanje privlačnosti europskog prostora visokog obrazovanja i doprinos njegovoj integraciji i internacionalizaciji
Kvaliteta projektnog plana i provedbe **(najviše 30 bodova)**	• Zajedništvo/integracija združenih diplomskih studija Erasmus Mundus s obzirom na njihovu pripremu, provedbu, održavanje i osiguravanje kvalitete, u pogledu zahtjeva opisanih u odjeljku 1.2. U prijedlogu se posebno opisuju: - unutarnje i vanjske mjere osiguravanja kvalitete - načela i zahtjevi za prijavu studenata, odabir, sudjelovanje u programu i dodjelu stipendija - akademski program i način na koji će se izvrsnost i inovativni elementi u iskustvu učenja osigurati u svim subjektima konzorcija - organizacija razdoblja studiranja, uključujući minimalne zahtjeve za mobilnost i uzajamno priznavanje ishoda učenja / bodova - usluge koje se nude studentima - združeni akademski naziv/nazivi koji će se dodjeljivati i njihovo priznavanje na punopravnim partnerskim visokim učilištima te zajednička dopunska isprava o studiju • Doprinos mobilnog osoblja i pozvanih stručnjaka aktivnostima poučavanja, osposobljavanja i istraživanja te administrativnim aktivnostima • Posebne mjere potpore za olakšavanje jednakog i uključivog pristupa za sudionike te upis studenata/osoblja/pozvanih znanstvenika s individualnim potrebama povezanima s dugotrajnim fizičkim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim poteškoćama; • Utvrđivanje rizika u provedbi projekta i planiranje odgovarajućih mjera za ublažavanje
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji **(najviše 20 bodova)**	• Obrazloženje sastava konzorcija i komplementarnosti partnera; njihova dodana vrijednost za provedbu EMJM-a i način na koji svaki partner ostvaruje korist od sudjelovanja u projektu • Inovativni karakter konzorcija i uključivanje partnera s različitim razinama iskustva u aktivnosti Erasmus Mundus. Ako je primjenjivo: – kako je unaprijeđen postojeći konzorcij za Erasmus Mundus – kako je organizirana suradnja s dionicima izvan odgojno-obrazovnog sustava i u koju svrhu • Angažiranost institucije, definirane uloge i zadaće svakog partnera i razina uključenosti u projektne aktivnosti; sporazumi o suradnji, upravljačka tijela i alati za upravljanje, osobito administrativno i financijsko. Nacrt ugovora o partnerstvu sveobuhvatan je i usklađen s opisom združenih diplomskih studija Erasmus Mundus. • Raspodjela sredstava i plan proračuna; mobiliziranje dodatnih sredstava i upravljanje tim sredstvima
Učinak **(najviše 20 bodova)**	• Predviđanja broja upisanih studenata u vremenskom okviru projekta i mobiliziranja drugih izvora financiranja za uspostavu održivog diplomskog studija. Mjere za osiguravanje ravnomjerne zastupljenosti zemalja pri upisivanju studenata • Strategija promocije kako bi se privukli izvrsni studenti širom svijeta: ciljne skupine, zadaće partnera i način na koji će se studente poticati da daju svoj doprinos Erasmus+ identitetu/zajednici • Strategija diseminacije i iskorištavanja • Učinak na razini sustava (unutar i izvan akademske zajednice, uključujući širu javnost i društvo), na institucijskoj razini (partnerske organizacije) i na individualnoj razini (posebno s obzirom na zapošljivost) • Srednjoročna/dugoročna strategija razvoja i održivosti bez financiranja EU-a

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje **70 bodova**. Osim toga, moraju dobiti najmanje 22 boda za kriterij za dodjelu „relevantnost projekta". U slučaju jednako rangiranih prijedloga prednost će imati one s najvećim brojem bodova za „relevantnost projekta", a zatim za „učinak".

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Bespovratna sredstva za združene diplomske studije Erasmus Mundus izračunavaju se na temelju sljedeće tri komponente:

- doprinosa institucijskim troškovima za provedbu programa
- maksimalnog broja studentskih stipendija koje se dodjeljuju tijekom trajanja ugovora,
- dodatnih sredstava namijenjenih pokrivanju individualnih potreba studenata s invaliditetom.

Doprinos institucijskim troškovima združenih diplomskih studija Erasmus Mundus

Dodjeljuje se u obliku jediničnog troška po upisanom studentu i namijenjen je pokrivanju dijela troškova povezanih s provedbom programa združenih diplomskih studija Erasmus Mundus.

Jedinični troškovi obuhvaćaju troškove osoblja (nastave, putovanja), troškove pozvanih gostujućih predavača, promocije, diseminacije, organizacijski troškovi (uključujući potpuno osiguranje za upisane studente, financijsku potporu upisanim studentima s individualnim potrebama u slučaju da nisu pokrivene dodatnim sredstvima (vidjeti u nastavku), pomoć oko smještaja i ostale studentske usluge), administrativne troškove i sve ostale troškove potrebne za provedbu uspješnog diplomskog programa.

U odabranim projektima ne mogu se naplaćivati naknade za prijavu studenata. Ne mogu se naplaćivati ni školarine ni drugi obvezni troškovi povezani sa sudjelovanjem studenata kao stipendista programa Erasmus Mundus.

Maksimalni doprinos institucionalnim troškovima iznosi: **750 EUR/mjesec x DR x NRES**

pri čemu:
- **DR** = maks. trajanje diplomskog programa u mjesecima (npr. 12, 18, 24 mjeseca)
- **NRES** = broj upisanih studenata (stipendista i onih bez stipendije) predviđen za cijelo vrijeme trajanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Napominjemo da će za izračun iznosa bespovratnih sredstava NRES biti ograničen na 100 (ne uključujući dodatne stipendije za ciljane regije svijeta, ako je primjenjivo).

Studentske stipendije

Stipendija će biti doprinos troškovima studenata korisnika i pokrivat će putne troškove, troškove vize, troškove smještaja i životne troškove. Izračunava se na temelju mjesečnog jediničnog troška za cijelo razdoblje koje je upisanom stipendistu potrebno za završetak studijskog programa. To razdoblje obuhvaća studiranje, istraživanje, stručnu praksu, pripremu i obranu završnog rada u skladu sa zahtjevom združenog diplomskog studija. U tom se razdoblju stipendija može dodijeliti samo u cijelosti i redovitim studentima.

Izračun maksimalne stipendije po studentu:

Stipendija se izračunava na sljedeći način: **1400 EUR/mjesec x DS**

Pri čemu je **DS** = trajanje diplomskog programa.

Izračun maksimalnog iznosa stipendije za združene diplomske studije Erasmus Mundus za vrijeme trajanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava:

Maksimalni iznos stipendije izračunava se na sljedeći način: **1400 EUR/mjesec x DR x NRS**
pri čemu:

- **DR** = maks. trajanje diplomskog programa u mjesecima (npr. 12, 18, 24 mjeseca)
- **NRS** = broj stipendija predviđenih za cijelo trajanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava (najviše 60, ne uključujući dodatne stipendije za ciljane regije svijeta, ako je primjenjivo).

Doprinos individualnim potrebama studenata s invaliditetom

Doprinosi za individualne potrebe prihvatljivi su ako ispunjavaju opće uvjete prihvatljivosti utvrđene u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Koristit će se za troškove upisane studente (sa ili bez stipendije) s invaliditetom (npr. dugotrajna fizička, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja), kao što su oni povezani s nabavom posebnih predmeta ili usluga (npr. pomoć trećih osoba, prilagodba radnog okruženja, dodatni putni troškovi/troškovi prijevoza).

Potpora za pokrivanje takvih individualnih potreba upisanih studenata bit će u obliku sljedećih jediničnih troškova za posebne potrebe:

(a) 3000 EUR
(b) 4500 EUR
(c) 6000 EUR
(d) 9500 EUR
(e) 13 000 EUR
(f) 18 500 EUR
(g) 27 500 EUR
(h) 35 500 EUR
(i) 47 500 EUR
(j) 60 000 EUR

Izračun doprinosa za jedinični trošak po studentu:

upisani studenti prijavit će vrstu potrebnih predmeta/usluga i njihov trošak. Primjenjivi jedinični trošak utvrdit će se kao stopa koja odgovara procijenjenim troškovima ili je prva na popisu koja je niža od njih. Taj jedinični trošak doprinos je i nije namijenjen za potpuno pokrivanje stvarnih troškova.

Napomena: troškovi koji su manji od najnižeg iznosa (tj. manji od 3000 EUR) neće biti prihvatljivi za dodatnu potporu i morat će se pokriti u okviru doprinosa institucijskim troškovima EMJM-a ili iz drugih izvora financiranja ustanova korisnika.

Izračun maksimalnog doprinosa koji se dodjeljuje za združene diplomske studije Erasmus Mundus za vrijeme trajanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava:

U fazi prijave će na temelju njihove procjene prijavitelji zatražiti maksimalno dva jedinična troška, što odgovara najvišim dostupnim jediničnim troškovima, tj. najviše 2 x 60 000 EUR. Taj će se iznos iskoristiti za dodjelu jediničnih troškova dotičnim studentima.

U fazi provedbe jedinični troškovi bit će u obliku mjesečnog jediničnog doprinosa koji se izračunava na sljedeći način:

{jedinica za posebne potrebe x (1/broj mjeseci)}

Broj mjeseci u toj formuli odgovara broju mjeseci u kojima su se predmeti ili usluge za posebne potrebe koristili ili su proizvedeni za provedbu aktivnosti, ovisno o prirodi predmeta ili usluga. Za jednokratne troškove broj mjeseci odgovara broju 1.

DODATNA SREDSTVA ZA STUDENTE IZ CILJANIH REGIJA SVIJETA

Prijavitelji se mogu prijaviti za dodatna sredstva za studente iz regija partnerskih zemalja koja se financiraju iz sljedećih instrumenata EU-a za vanjsko financiranje (naslov 6.):

- Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju (NDICI):
- Instrument pretpristupne pomoći (IPA III)

EMJM-ovi predloženi za financiranje mogu primati do 18 dodatnih stipendija (uključujući odgovarajuće institucionalne troškove) koje financira NDICI te do 6 dodatnih stipendija (uključujući odgovarajuće institucionalne troškove) koje financira IPA III za cjelokupno trajanje diplomskog studija. Te dodatne stipendije nude se zbog prioriteta vanjske politike EU-a u vezi s visokom obrazovanjem i uzimaju u obzir različite razine gospodarskog i socijalnog razvoja u relevantnim partnerskim državama. Te će se stipendije dodjeljivati EMJM-ima odabranima za financiranje silaznim redoslijedom i uzimajući u obzir raspoloživi proračun.

Detaljan popis zemalja na koje se odnosi ova aktivnost bit će objavljen na sljedećoj poveznici: https://www.eacea.ec.europa.eu/scholarships/emjmd-catalogue_en.

Izračun konačnog iznosa bespovratnih sredstava

Konačni iznos bespovratnih sredstava izračunat će se u fazi podnošenja završnog izvješća na temelju broja dodijeljenih stipendija, broja upisanih studenata i stvarnog broja jediničnih troškova dodijeljenih za individualne potrebe, pod uvjetom da ukupan iznos ne prelazi najveći iznos dodijeljenih bespovratnih sredstava. Projekti će imati fleksibilnost za prijenos sredstava između stipendija (ne uključujući dodatne stipendije za ciljane regije svijeta, ako je primjenjivo) i individualnih potreba ovisno o stvarnim potrebama i u skladu s ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava. Prijenosi između proračunskih naslova i između instrumenata financiranja nisu dopušteni.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *Funding & tender opportunities*.

2. lot: mjere za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus

Mjere za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus trebale bi povećati kapacitete sveučilišta za modernizaciju i internacionalizaciju kurikuluma i nastavne prakse, udružiti sredstva, a sustavima visokog obrazovanja pomoći da razviju zajedničke mehanizme povezane s osiguravanjem kvalitete, akreditacijom i priznavanjem diploma i bodova. Potpora je namijenjena i istraživanju i iskorištavanju mogućnosti koje nudi europski pristup osiguravanju kvalitete združenih studija. Zbog visokog stupnja zajedništva/integracije među ustanovama sudionicama takvi integrirani transnacionalni programi trebali bi pridonijeti integraciji i internacionalizaciji europskog prostora visokog obrazovanja (EHEA).

CILJ MJERA ZA PRIPREMU ZDRUŽENIH DIPLOMSKIH STUDIJA ERASMUS MUNDUS

Glavni je cilj mjera za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus potaknuti razvoj **novih, inovativnih, visoko integriranih diplomskih programa**. Te mjere za pripremu trebale bi **uključivati** a) zemlje sudionice programa

Erasmus+, b) ustanove i/ili c) tematska područja **koja su nedovoljno zastupljena u programu Erasmus Mundus (vidjeti Katalog programa Erasmus Mundus)**[136].

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA MJERE ZA PRIPREMU ZDRUŽENIH DIPLOMSKIH STUDIJA ERASMUS MUNDUS?

Kako bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava, projektni prijedlozi za mjere za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Tko se može prijaviti?	Prijaviti se može svako visoko učilište s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa ili partnerskoj zemlji.
Trajanje projekta (i aktivnosti, ako je primjenjivo)	15 mjeseci
Gdje se treba prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu. Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-EDU-2021-EMJM-DESIGN
Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **26. svibnja u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

EMDM podupire pripremu transnacionalnih studijskih programa na diplomskoj razini[137] koje pruža međunarodni konzorcij visokih učilišta iz različitih zemalja svijeta i, prema potrebi, drugih partnera iz odgojno-obrazovnog sustava i/ili izvan njega s posebnim stručnim znanjem i interesom u predmetnim studijskim područjima / stručnim domenama.

Korisnici će uspostavljati kontakte i inicirati aktivnosti suradnje s ciljem uspostavljanja diplomskog programa u skladu s definicijom „integriranog diplomskog programa" (vidjeti odjeljak o EMJM-u „Uspostava projekta". Zajednički pripremljen diplomski studij trebao bi:

- ponuditi potpuno integrirani kurikulum koji izvodi konzorcij visokih učilišta (koji čine najmanje tri visoka učilišta iz tri različite zemlje, od kojih najmanje dvije moraju biti zemlje sudionice programa);
- nastojati privući izvrsne studente iz cijelog svijeta
- uključivati obveznu fizičku mobilnost za sve upisane studente
- voditi do stjecanja združenog akademskog ili stručnog naziva (tj. jedinstvena diploma koju dodjeljuju najmanje dva visoka učilišta iz različitih zemalja, od kojih najmanje jedna mora biti zemlja sudionica programa) ili višestrukog akademskog ili stručnog naziva (tj. najmanje dvije diplome koje dodjeljuju dva visoka učilišta iz različitih zemalja, od kojih najmanje jedna mora biti zemlja sudionica programa) ili kombinacija navedenog.

[136] HTTPS://EACEA.EC.EUROPA.EU/ERASMUS-PLUS/EMJMD-CATALOGUE_EN
[137] RAZINA 7 MEĐUNARODNE STANDARDNE KLASIFIKACIJE OBRAZOVANJA (ISCED) 2011.

Očekuje se da se do kraja razdoblja financiranja u okviru projekta osmisle sljedeći zajednički mehanizmi:

- zajednički zahtjevi za upis studenata te pravila/postupci za prijavu, odabir, praćenje, ispitivanje/evaluacija rezultata
- zajednički plan programa i integrirane aktivnosti poučavanja/osposobljavanja
- usuglašene usluge koje se nude studentima (npr. tečajevi jezika, potpora za vize)
- zajednička strategija za promicanje i informiranje
- zajedničko administrativno i financijsko upravljanje konzorcija
- politika o združenim akademskim nazivima
- nacrt zajedničkog sporazuma o partnerstvu koji uključuje najmanje tri visoka učilišta iz tri različite zemlje, od kojih bi najmanje dvije trebale biti zemlje sudionice programa. Taj bi sporazum trebao obuhvatiti sve akademske, operativne, administrativne i financijske aspekte povezane s provedbom diplomskog programa.
- zajednički nacrt ugovora o studiranju.

Očekuje se da će diplomski program u razvoju biti u skladu sa standardima za osiguravanje kvalitete združenih studija u europskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA)[138].

Partnerske institucije potiče se da barem pokrenu neki od postupaka akreditacije/evaluacije prije kraja projekta i istraže mogućnosti koje nudi europski pristup osiguravanju kvalitete združenih studija (ako je to dopušteno nacionalnim zakonodavstvom).

OČEKIVANI UČINAK

- mogućnosti za europska i neeuropska visoka učilišta da razviju nova partnerstva
- poboljšanje kvalitete i poticanje inovacija u programima na diplomskoj razini i razvoj mehanizama za praćenje
- povećanje internacionalizacije i konkurentnosti organizacija sudionica
- povećanje privlačnosti organizacija sudionica za nadarene studente
- doprinos internacionalizacijskim politikama sveučilišta jačanjem međunarodne svijesti putem kurikuluma i izradom sveobuhvatnih strategija internacionalizacije (institucijska suradnja i prekogranična mobilnost ljudi).

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost **(najviše 40 bodova)**	• Opći i posebni ciljevi projekta u odnosu na aktivnost mjera za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus • Predložena strategija s obzirom na plan visoko integriranog diplomskog programa • Ambicioznost projekta u usporedbi s ponudom postojećih diplomskih programa i doprinos privlačnosti europskog prostora visokog obrazovanja. • Doprinos razvoju novih partnerstava i potencijal za uključivanje (a) zemalja sudionica programa, (b) ustanova i/ili (c) tematskih područja koji nisu dovoljno zastupljeni u okviru programa Erasmus Mundus.

[138] HTTPS://WWW.EQAR.EU/KB/JOINT-PROGRAMMES/AGREED-STANDARDS/

Kvaliteta projektnog plana i provedbe **(najviše 20 bodova)**	• Planiranje predloženih aktivnosti za ostvarenje ciljeva i očekivanih ishoda • Predviđeni operativni resursi u odnosu na planirane aktivnosti i ishode • Predviđeni koraci za pokretanje postupka akreditacije/evaluacije za predloženi diplomski studij, ako je moguće korištenjem prilika koje nudi europski pristup osiguravanju kvalitete združenih studija
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji **(najviše 20 bodova)**	• Definiranje uloga i raspodjela zadataka u projektnom timu • Očekivano uključivanje drugih dionika iz odgojno-obrazovnog sustava i izvan njega i njihov doprinos izradi programa • Obrazloženje njihova sudjelovanja, dodana vrijednost i komplementarnost.
Učinak **(najviše 20 bodova)**	• Očekivani učinak novog diplomskog programa • Predviđene aktivnosti promicanja i diseminacije novog diplomskog programa i ishoda projekta • Predviđene mjere za postizanje održivosti novog diplomskog programa i utvrđivanje mogućih izvora financiranja

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje **60 bodova**. U slučaju jednako rangiranih prijedloga prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za „relevantnost projekta", a zatim za „učinak".

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Potpora ima oblik jednokratnog financijskog doprinosa za troškove izravno povezane s aktivnostima potrebnima za uspostavu novog diplomskog programa, kao što su sastanci i konferencije, studije/ankete, postupak akreditacije/evaluacije itd. Taj doprinos može se iskoristiti i za pokrivanje troškova osoblja, putnih troškova i troškova smještaja, administrativnih troškova i podugovorenih aktivnosti, u mjeri u kojoj je to relevantno za provedbu mjera za pripremu združenih diplomskih studija Erasmus Mundus.

Jednokratni iznos bit će **55 000 EUR po projektu**.

Parametri bespovratnih sredstava bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Za završnu isplatu bespovratnih sredstava korisnici će morati dostaviti dokaz da su aktivnosti predviđene u njihovoj prijavi provedene u cijelosti i na zadovoljavajući način.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *Funding & tender opportunities*.

PARTNERSTVA ZA INOVACIJE

Partnerstva za inovacije podupiru projekte čiji je cilj ostvarivanje sistemskog učinka na europskoj razini, i to kapacitetom za provedbu rezultata projekta na europskoj razini i/ili za njihovo prenošenje u različite tematske ili geografske okvire. Usmjerena su na tematska područja od strateške važnosti za europski rast i konkurentnost te socijalnu koheziju. Tom je vrstom partnerstva 2021. obuhvaćena sljedeća aktivnost:

- savezi za inovacije

Tom aktivnošću upravlja Izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA).

SAVEZI ZA INOVACIJE

Cilj je **savezâ za inovacije** ojačati inovacijski kapacitet Europe poticanjem inovacija putem **suradnje i protoka znanja** u visokom obrazovanju, strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (početnom i trajnom) i u širem socioekonomskom okruženju, uključujući istraživanje.

Cilj im je ujedno potaknuti pružanje novih vještina i ukloniti neusklađenost ponuđenih i traženih vještina oblikovanjem i izradom novih kurikuluma **za visoko obrazovanje i strukovno obrazovanje i osposobljavanje** te potporom razvoju **inicijativnosti** i **poduzetničkog načina razmišljanja** u EU-u.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Ta će partnerstva provoditi koherentan i sveobuhvatan skup **sektorskih ili međusektorskih** aktivnosti, koje bi se trebale moći prilagoditi budućem razvoju znanja u EU-u.

Kako bi se potaknule inovacije, u prvom će planu biti **digitalne vještine**, koje su sve važnije za sve profile radnih mjesta na cijelom tržištu rada. Isto tako, prelazak na kružno i zelenije gospodarstvo mora se temeljiti na promjenama kvalifikacija i nacionalnih kurikuluma obrazovanja i osposobljavanja kako bi se ispunile nove profesionalne potrebe za **zelenim vještinama**.

Ciljevi saveza za inovacije mogu se postići prijavom za jedan ili oba sljedeća lota (organizacija može biti uključena u nekoliko prijedloga):

1. lot: Savezi za obrazovanje i poduzeća

Savezi za obrazovanje i poduzeća transnacionalni su, strukturirani projekti usmjereni na rezultate, u kojima partneri dijele zajedničke ciljeve i surađuju na poticanju inovacija, novih vještina, inicijativnosti i poduzetničkog načina razmišljanja.

Cilj im je poticanje inovacija u visokom obrazovanju, strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (SOO), poduzećima i širem socioekonomskom okruženju. To uključuje suočavanje s društvenim i gospodarskim izazovima kao što su klimatske promjene, promjenjiva demografija, digitalizacija, umjetna inteligencija i brze promjene na tržištu rada putem socijalnih inovacija i otpornosti zajednica te inovacija na tržištu rada.

Savezi za obrazovanje i poduzeća okupljaju poduzeća i pružatelje visokog obrazovanja i strukovnog osposobljavanja radi suradnje u okviru partnerstva. U okviru jednog ili više gospodarskih sektora ona stvaraju pouzdane i održive odnose i pokazuju svoj inovativni i transnacionalni karakter u svim aspektima. Iako svako partnerstvo mora uključivati najmanje jednu organizaciju u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i jednu organizaciju u području visokog obrazovanja, ono može biti usmjereno na oba ili jedno od ta dva obrazovna područja.

Savezi nastoje postići jedan ili više sljedećih ciljeva:

- poticanje **novih, inovativnih i multidisciplinarnih pristupa poučavanju i učenju**: poticanje inovacija u pogledu oblikovanja i provedbe obrazovnih programa, oblika poučavanja, tehnika ocjenjivanja, okruženja za učenje i/ili razvoja novih vještina

- poticanje **društveno odgovornog poslovanja** (npr. pravednost, uključivost, klimatske promjene, zaštita okoliša i održivi razvoj)
- poticanje **inicijativnosti** i **poduzetničkih stavova, načina razmišljanja i vještina** učenika, odgojno-obrazovnih djelatnika i drugih radnika, u skladu s Okvirom za poduzetničke kompetencije (EntreComp)[139]
- poboljšanje **kvalitete i relevantnosti vještina** razvijenih i certificiranih u sustavima obrazovanja i osposobljavanja (uključujući nove vještine i rješavanje problema neusklađenosti ponuđenih i traženih vještina)
- olakšavanje **protoka i zajedničkog stvaranja znanja** između visokog obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, istraživanja, javnog sektora i poslovnog sektora
- izgradnja i podrška djelotvornim i učinkovitim sustavima visokog obrazovanja i strukovnog **obrazovanja i osposobljavanja,** koji su povezani i uključivi te pridonose inovacijama.

2. lot: savezi za sektorsku suradnju u području vještina (provedba „Plana"[140])

Cilj je saveza za sektorsku suradnju u području vještina stvaranje novih strateških pristupa i suradnje za konkretna rješenja za razvoj vještina, i kratkoročno i srednjoročno, u određenim gospodarskim sektorima ili u područjima u kojima se provodi važna mjera iz Programa vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost, **pakt za vještine**. Glavni je cilj pakta mobilizirati i potaknuti sve relevantne dionike da poduzmu konkretne mjere za usavršavanje i prekvalifikaciju radne snage udruživanjem snaga i sklapanjem partnerstava, među ostalim na razini EU-a, kako bi se odgovorilo na potrebe tržišta rada, pružila potpora zelenoj i digitalnoj tranziciji te nacionalnim, regionalnim i lokalnim strategijama za vještine i rast. Stoga će rezultati saveza za sektorsku suradnju u području vještina, tj. informacije o sektorskim vještinama, strategije za vještine, profili zanimanja, programi osposobljavanja i dugoročno planiranje, biti važan doprinos radu sektorskih partnerstava koja su se pridružila paktu za vještine.

Savezima za sektorsku suradnju u području vještina nastoji se riješiti problem nedostatka vještina na tržištu rada koji koči rast, inovacije i konkurentnost u određenim sektorima ili područjima, s ciljem kratkoročnih intervencija i dugoročnih strategija. Ti će se savezi provoditi u 14 industrijskih ekosustava utvrđenih u novoj industrijskoj strategiji za Europu[141] (vidjeti kriterije prihvatljivosti).

Pakt za vještine temelji se na Planu za sektorsku suradnju u području vještina i apsorbira ga. Stoga će savezi u okviru 2. lota podupirati provedbu Pakta razvojem strategije za sektorske vještine. Ta strategija mora proizvesti sistemski i strukturni učinak smanjenja manjkova, nedostataka i neusklađenosti vještina u odnosu na potrebe na tržištu rada te osigurati odgovarajuću kvalitetu i razine vještina. Strategija za sektorske vještine mora obuhvaćati jasan skup aktivnosti, postignuća i jasno definiranih ciljeva kako bi se uskladile potražnja i ponuda vještina radi podupiranja sveukupne strategije rasta po pojedinom sektoru. Savezima se nastoji izgraditi temelj za pakt za vještine i utvrditi smjer kojim bi trebalo nastaviti nakon završetka projekta.

Na temelju dokaza o potrebama za vještinama s obzirom na profile zanimanja, savezi za provedbu Plana za sektorsku suradnju u području vještina podupiru pripremu i provedbu transnacionalnog sadržaja obrazovanja i osposobljavanja, kao i metodologije poučavanja i osposobljavanja, radi brzog prihvaćanja na regionalnoj i lokalnoj razini i novih zanimanja koja se pojavljuju.

---

[139] https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC101581/lfna27939enn.pdf
[140] Program vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost: https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223
[141] COM(2020) 102 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:52020DC0102

Prijedlozi bi trebali uključivati pripremu programa trajnog strukovnog osposobljavanja kako bi se ispunile hitne potrebe radno sposobnih osoba za vještinama. Trebali bi uključivati i razvoj novih profila zanimanja i s njima povezanih kvalifikacija, koje bi trebale obuhvaćati srednje i više strukovno obrazovanje i osposobljavanje (razine 3 – 5 EQF-a) i tercijarno obrazovanje (razine 6 – 8 EQF-a). Osim toga, prijedlozi bi trebali uključivati oblikovanje pripadajućih temeljnih kurikuluma i programa obrazovanja i osposobljavanja koji vode do tih kvalifikacija.

Svaki projekt među svojim partnerima mora imati organizacije za strukovno obrazovanje i osposobljavanje i visoko obrazovanje i dionike na tržištu rada. Bilo bi idealno da uključuje i politička tijela, tijela za ovjeravanje te europska sektorska udruženja i predstavnike industrije.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA PARTNERSTVA ZA INOVACIJE?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Kako bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za **1. lot – savezi za obrazovanje i poduzeća** moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Tko se može prijaviti?	Svaki punopravni partner s poslovnim nastanom u **zemlji sudionici programa** može biti prijavitelj. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu.
Koje su vrste organizacija prihvatljive za sudjelovanje u projektu?	Organizacije navedene u nastavku mogu biti uključene kao punopravni partneri, povezani subjekti ili pridruženi partneri u okviru 1. lota – savezi za obrazovanje i poduzeća. To mogu biti javne ili privatne organizacije s poslovnim nastanom u **zemlji sudionici programa** ili u bilo kojoj **partnerskoj zemlji** (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča): • visoka učilišta • pružatelji strukovnog obrazovanja i osposobljavanja • mreže pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja • mala i srednja ili velika poduzeća (uključujući socijalna poduzeća) • znanstveni instituti • nevladine organizacije • javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini • organizacije aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih • posrednici koji predstavljaju organizacije ili poduzeća za obrazovanje, osposobljavanje ili mlade • tijela za akreditaciju, certificiranje, priznavanje ili kvalifikacije • gospodarske, industrijske, radničke ili obrtničke komore • europski ili nacionalni socijalni partneri • bolnice ili druge ustanove za skrb, uključujući dugotrajnu skrb • tijela nadležna za obrazovanje, osposobljavanje ili zapošljavanje na regionalnoj ili nacionalnoj razini • zavodi za zapošljavanje • državni zavodi za statistiku • agencije za gospodarski razvoj • sektorska ili strukovna udruženja • vijeća za sektorske vještine • tijela koja pružaju usluge profesionalnog usmjeravanja, stručnog savjetovanja, informiranja i zapošljavanja Visoka učilišta s poslovnim nastanom u **zemlji sudionici programa** moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). ECHE ne moraju imati visoka učilišta iz partnerskih zemalja koja sudjeluju u programu.

Broj i profil organizacija sudionica	Savezi za obrazovanje i poduzeća moraju obuhvatiti najmanje **4 zemlje sudionice programa**, uključujući najmanje **8 punopravnih partnera.** Partnerstvo mora uključivati najmanje **3 dionika na tržištu rada** (poduzeća, trgovačka društva ili posredničke predstavničke organizacije, kao što su komore, sindikati ili udruge) i najmanje **3 pružatelja obrazovanja i osposobljavanja** (strukovno obrazovanje i osposobljavanje i/ili visoka učilišta) kao punopravne partnere. **U svakom bi prijedlogu kao punopravni partneri trebali biti uključeni barem jedno visoko učilište i jedan pružatelj strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.**
Trajanje projekta	2 ili 3 godine. Trajanje je potrebno odrediti u fazi prijave, na temelju ciljeva projekta i vrste aktivnosti koje se planiraju.
Gdje se treba prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva za 1. lot: ERASMUS-EDU-2021-PI-ALL-INNO-EDU-ENTERP
Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **7. rujna 2021. u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).

Kako bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za **2. lot – savezi za sektorsku suradnju u području vještina (provedba „Plana")** moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Tko može podnijeti prijavu?	Svaki punopravni partner s poslovnim nastanom u **zemlji sudionici programa** može biti prijavitelj. Ta se organizacija prijavljuje u ime svih organizacija koje sudjeluju u projektu.

Koje su vrste organizacija prihvatljive za sudjelovanje u projektu?	Organizacije navedene u nastavku mogu biti uključene kao punopravni partneri, povezani subjekti ili pridruženi partneri u okviru 2. lota – savezi za sektorsku suradnju u području vještina (provedba „Plana"). To mogu biti javne ili privatne organizacije s poslovnim nastanom u **zemlji sudionici programa** ili u bilo kojoj **partnerskoj zemlji** (vidjeti odjeljak „Prihvatljive zemlje" u dijelu A ovog Vodiča). • visoka učilišta • pružatelji strukovnog obrazovanja i osposobljavanja • mreže pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja • mala i srednja ili velika poduzeća (uključujući socijalna poduzeća) • znanstveni instituti • nevladine organizacije • javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini • organizacije aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih • posrednici koji predstavljaju organizacije ili poduzeća za obrazovanje, osposobljavanje ili mlade • tijela za akreditaciju, certificiranje, priznavanje ili kvalifikacije • gospodarske, industrijske, radničke ili obrtničke komore • europski ili nacionalni socijalni partneri • bolnice ili druge ustanove za skrb, uključujući dugotrajnu skrb • tijela nadležna za obrazovanje, osposobljavanje ili zapošljavanje na regionalnoj ili nacionalnoj razini • zavodi za zapošljavanje • državni zavodi za statistiku • agencije za gospodarski razvoj • sektorska ili strukovna udruženja • vijeća za sektorske vještine • tijela koja pružaju usluge profesionalnog usmjeravanja, stručnog savjetovanja, informiranja i zapošljavanja Visoka učilišta s poslovnim nastanom u **zemlji sudionici programa** moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). ECHE ne moraju imati visoka učilišta iz partnerskih zemalja koja sudjeluju u programu.
Broj i profil organizacija sudionica	Savezi za sektorsku suradnju u području vještina (provedba „Plana") moraju obuhvatiti najmanje **8 zemalja sudionica programa** i u njima mora sudjelovati najmanje **12 punopravnih partnera**. Partnerstvo mora uključivati najmanje **5 dionika na tržištu rada** (poduzeća, trgovačka društva ili posredničke predstavničke organizacije, kao što su komore, sindikati ili udruge) i najmanje **5 pružatelja obrazovanja i osposobljavanja** (strukovno obrazovanje i osposobljavanje i/ili visoka učilišta) kao punopravne partnere. **U svakom bi prijedlogu kao punopravni partneri trebali biti uključeni barem jedno visoko učilište i jedan pružatelj strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.**

Sektori ili područja	**14 industrijskih ekosustava utvrđenih u novoj industrijskoj strategiji za Europu[142]:** **1. turizam**: prijevoz putnika i putovanja hoteli, kratkotrajni smještaj restorani i ugostiteljstvo događanja, tematski parkovi itd. **2. mobilnost – promet – automobilska industrija**: proizvodnja motornih vozila, brodova i vlakova te pribora njihovi popravci i održavanje prijevoz tereta itd. **3. zrakoplovstvo i obrana**: proizvodnja zrakoplova i svemirskih letjelica vojna oprema i oružje sateliti itd. **4. građevinarstvo**: gradnja stambenih i nestambenih zgrada gradnja cesta i željezničkih pruga gradnja komunalne infrastrukture i ostalih građevina niskogradnje povezane aktivnosti itd. **5. poljoprivredno-prehrambeni sektor**: biljna i stočarska proizvodnja prerada prehrambenih proizvoda veterinarske djelatnosti itd. **6. niskougljične energetski intenzivne industrije**: vađenje fosilnih goriva proizvodnja rafiniranih naftnih proizvoda proizvodnja proizvoda s velikim utjecajem na okoliš: plastike, kemikalija, gnojiva, željeza i čelika, šumskih proizvoda, cementa, gume, obojenih metala itd. **7. tekstil**: proizvodnja tekstila, odjeće, obuće, kože i nakita itd. **8. kreativne i kulturne industrije**: novine, knjige i časopisi filmovi, videozapisi i televizija radio i glazba itd. **9. digitalne tehnologije**: telekomunikacije softver i programiranje internetski portali proizvodnja računala i opreme itd. **10. energija iz obnovljivih izvora**: elektromotori, motori i turbine proizvodnja električne energije proizvodnja i distribucija plina itd. **11. elektronika**: proizvodnja elektronike itd. **12. trgovina na malo**: maloprodaja trgovina na veliko u izravnom kontaktu s potrošačima itd. **13. lokalna ekonomija i socijalno poduzetništvo**: socijalna poduzeća, udruge i zadruge koji žele ostvariti socijalni učinak itd.
	14. zdravstvo: farmaceutski proizvodi i oprema bolnice, ustanove za njegu, socijalna skrb sa smještajem itd. Savezi za svoj prijedlog moraju odabrati samo jedan industrijski ekosustav na koji će se odnositi njihov projekt. Za financiranje može biti odabran samo jedan prijedlog po industrijskom ekosustavu. Prijedlog se može odnositi na ekosustav koji nije obuhvaćen tekućim projektom u okviru Plana ili na ekosustav čiji je Plan već u tijeku. Ako je Plan već u tijeku, prijedlog se mora odnositi na područja koja se jasno razlikuju od onih koja su već obuhvaćena tekućim projektom/projektima u okviru Plana[143].

[142] COM(2020) 102 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:52020DC0102
[143] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=hr

Trajanje projekta	4 godine.
Gdje se treba prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva za 2. lot: ERASMUS-EDU-2021-PI-ALL-INNO-BLUEPRINT
Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **7. rujna 2021. u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Svaki savez provest će koherentnu i opsežnu kombinaciju međusobno povezanih aktivnosti radi pospješivanja inovacija u visokom obrazovanju, strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i poduzećima (uključujući velika, mala i srednja poduzeća te socijalna poduzeća) i širem socioekonomskom okruženju.

1. lot: savezi za obrazovanje i poduzeća

Podupiru se sljedeće aktivnosti:

Poticanje inovacija

- Zajednički razvoj i primjena novih metoda učenja i poučavanja (kao što su novi multidisciplinarni kurikulumi, poučavanje i učenje usmjereni na učenika i stvarne probleme, veća primjena mikrokvalifikacija)
- Razvoj i ispitivanje programa i aktivnosti trajnog obrazovanja u suradnji s poduzećima i unutar njih
- Razvoj i ispitivanje rješenja za hitne društvene potrebe koje tržište ne uzima u obzir, a usmjerena su na ranjive skupine u društvu; rješavanje društvenih pitanja ili odgovor na promjene u stavovima i vrijednostima, strategijama i politikama, organizacijskim strukturama i procesima, sustavima ostvarivanja politika i uslugama
- Razvoj rješenja za problematična pitanja, inovacije u pogledu proizvoda i procesa (suradnjom studenata, profesora i stručnjaka)

Razvoj inicijativnosti i poduzetničkog načina razmišljanja, kompetencija i vještina

- Razvoj novih metoda poučavanja i alata za učenje koji uključuju stjecanje i primjenu transverzalnih vještina u različitim programima visokog obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja razvijenima u suradnji s poduzećima, kojima se nastoje ojačati zapošljivost, kreativnost i novi profesionalni putevi
- Uvođenje, kad god je to primjereno, inicijativnosti i poduzetništva u predmetnu disciplinu, kurikulum, program itd. kako bi se studentima, istraživačima i nastavnom osoblju pružile kompetencije, vještine i motivacija za razvoj inicijativnosti i poduzetničkog načina razmišljanja da bi se lakše nosili s različitim izazovima u svojem obrazovnom, profesionalnom i privatnom životu
- Stvaranje novih mogućnosti za učenje putem praktičnih iskustava i primjenom inicijativnosti i poduzetničkih kompetencija i vještina, što može uključivati i/ili dovesti do pokretanja novih usluga, proizvoda i prototipova pa sve do osnivanja novih i supsidijarnih poduzeća
- Uvođenje „pristupa koji su više usmjereni na studente", pri čemu studenti sami oblikuju svoj obrazovni put

Poticanje protoka i razmjene znanja između sustava visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, poduzeća i znanstvenih ustanova

- Izgradnja uključivih i povezanih sustava visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i poduzeća na temelju međusobnog povjerenja, prekograničnog priznavanja i certificiranja, razvoja fleksibilnih puteva između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i visokog obrazovanja te poticanja mobilnosti učenika i radnika
- Naukovanja i praktične aktivnosti povezane sa studijskim područjem u poduzećima, koje su u potpunosti uključene u kurikulum, priznate i bodovane; organiziranje probnih inovativnih mjera i njihovo ispitivanje; razmjene studenata, istraživača, nastavnog osoblja i osoblja poduzeća na ograničeno razdoblje; osiguravanje poticaja za uključenost osoblja poduzeća u poučavanje i istraživanje; analiza istraživačkih podataka

Utvrđivanje potreba na tržištu i novih zanimanja povezanih s otpornošću

- Utvrđivanje potreba na tržištu i novih zanimanja (strana potražnje), čime se povećava sposobnost sustava na svim razinama da odgovore na potrebe tržišta rada (strana ponude); prilagođavanje pružanja usluga visokog obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja potrebnim vještinama osmišljavanjem i izvođenjem transnacionalnih kurikuluma na razini cijelog sektora koji uključuju učenje kroz rad
- Utvrđivanje vještina koje su potrebne u javnoj domeni za rješavanje društvenih pitanja (npr. klimatske promjene, zaštita zdravlja) i poticanje otpornosti društva i zajednice, uključujući suradnju visokih učilišta i pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja s nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima te privatnim sektorom kojom se nastoji pridonijeti osmišljavanju i provedbi strategija pametne specijalizacije u regijama
- Potpora u smanjivanju neusklađenosti ponuđenih i traženih vještina radi otpornosti, ali i potreba tržišta

2. lot: savezi za sektorsku suradnju u području vještina (provedba „Plana")

Moraju se provesti sljedeće aktivnosti:

Razvoj strateškog pristupa sektorskoj suradnji u području vještina

- Uspostava održive suradnje u razvoju vještina među ključnim dionicima iz sektora, uključujući socijalne partnere, pružatelje obrazovanja i osposobljavanja i javna tijela (na nacionalnoj i regionalnoj razini). U okviru projekta nastojat će se uspostaviti i suradnja između velikih poduzeća i mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi) duž cijelog vrijednosnog lanca u određenom industrijskom ekosustavu
- Kontinuirano prikupljanje informacija o vještinama: dostavljanje relevantnih kvalitativnih dokaza i kvantitativnih podataka na razini EU-a i nacionalnoj i/ili regionalnoj razini u formatu otvorenih povezanih podataka razvoj zajedničke metodologije za predviđanje budućih potreba za vještinama te praćenje (na godišnjoj osnovi) napretka i razvoja ponude i potražnje vještina na temelju vjerodostojnih prognostičkih scenarija, na temelju Panorame vještina EU-a i, prema potrebi, rada OECD-a, Svjetskog gospodarskog foruma i postojećih saveza sektorskih vještina
- Mapiranje postojeće potpore za usavršavanje i prekvalifikaciju dostupne u sektoru/ekosustavu (koju pružaju industrijski, javni i privatni dionici) i utvrđivanje koje bi se od tih mjera mogle unaprijediti kako bi se pružila potpora poduzećima u lancima vrijednosti
- Razvoj strategije vještina za industrijski ekosustav na temelju informacija o vještinama, uključujući prioritete za aktivnosti za potporu ciljevima prekvalifikacije i usavršavanja radne snage industrijskog ekosustava i onih koji bi se mogli pridružiti tom sektoru (npr. gospodarski neaktivni). U strategiji bi trebalo obrazložiti koliko je vjerojatno da bi glavni trendovi, kao što su globalna, društvena i tehnološka kretanja u industrijskom ekosustavu, mogli utjecati na radna mjesta i potrebe za vještinama. Trebala bi sadržavati opis očekivanog tijeka i posebno istaknuti učinak digitalnih i ključnih razvojnih tehnologija. U njoj bi trebalo utvrditi i definirati zanimanja i s njima povezane vještine koji će se vjerojatno pojaviti u tom sektoru (tj. bit će potpuno nova).

Trebalo bi utvrditi i koji bi ključni industrijski akteri i dionici trebali biti uključeni u provedbu strategije. Ta strategija trebala bi biti jedan od prvih ključnih rezultata projekta te obuhvaćati jasan skup aktivnosti, postignuća i dobro definirane rezultate, kao i konkretne prioritetne mjere za usklađivanje buduće potražnje i ponude vještina za ta nova zanimanja. Strategija bi se trebala koristiti kao temelj za izgradnju partnerstva u okviru Pakta za vještine

- Ako je relevantno, osiguravanje dostupnosti rezultata projekta u formatu otvorenih podataka kako bi se mogli unositi u Panoramu vještina EU-a i ESCO (europske vještine, kompetencije, kvalifikacije i zanimanja)
- Dostavljanje relevantnih kvalitativnih dokaza i kvantitativnih podataka na razini EU-a i nacionalnoj i/ili regionalnoj razini u formatu otvorenih povezanih podataka.

Oblikovanje europskih „temeljnih" kurikuluma i programa osposobljavanja dogovorenih na razini sektora

- ***U prvoj godini aktivnosti (reaktivan odgovor)***

Usporedno s prethodno navedenim aktivnostima, svi bi projekti trebali brzo **reagirati na hitne potrebe za vještinama u zanimanjima u industrijskom ekosustavu zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19 te digitalne i zelene tranzicije** (dokaze treba dostaviti u prijedlogu):

- temeljiti se na, ako su dostupni, profilima zanimanja iz klasifikacije ESCO i postojećih okvira za kompetencije[144]
- osmišljavati programe trajnog strukovnog osposobljavanja za usavršavanje i prekvalifikaciju radne snage inovativnim kombiniranim učenjem kroz rad
- osiguravati dobru kvalitetu sadržaja i pružati nove programe osposobljavanja primjenom metoda osiguravanja kvalitete u skladu s EQAVET-om i ESG-om (europski standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju)
- osiguravati brzo uvođenje i primjenu programa osposobljavanja dopiranjem do glavnih aktera u lancima vrijednosti unutar industrijskog ekosustava, do centara strukovne izvrsnosti[145], do regija koje provode strategije pametne specijalizacije[146], do europskih klasterskih partnerstava[147] i do zajednica znanja i inovacija (ZZI-ji) Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT)[148] koji su aktivni u istom industrijskom ekosustavu.

- ***Tijekom cijelog projekta (proaktivan odgovor)***

Projekti bi zatim trebali raditi na **razvoju sadržaja osposobljavanja za nove profile zanimanja**:

- na temelju utvrđenih potreba za vještinama za nove profile zanimanja u industrijskom ekosustavu određenog gospodarskog sektora, osmišljavanju novih modularnih kurikuluma za SOO i s njima povezanih kvalifikacija za početno obrazovanje i osposobljavanje (cjeloviti kurikulumi za integraciju u nacionalne sustave obrazovanja i osposobljavanja) te programi kontinuiranog strukovnog osposobljavanja za usavršavanje ili prekvalifikaciju radno sposobnih osoba (moduli usmjereni na ispunjavanje potreba za novim vještinama)

[144] Npr. Okvir digitalnih kompetencija za građane, Okvir za poduzetničke kompetencije i Europski okvir za računalne vještine (e-CF).
[145] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1501
[146] https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home
[147] https://www.clustercollaboration.eu
[148] https://eit.europa.eu/

- ti kurikulumi i programi osposobljavanja sastoje se od jedinica ishoda učenja, u skladu s Europskim kvalifikacijskim okvirom (EQF) / nacionalnim kvalifikacijskim okvirima i na temelju ESCO-a; na temelju kurikuluma trebale bi se stjecati vještine specifične za određeno radno mjesto i ključne kompetencije149, koje posebno uključuju transverzalne vještine i STEAM discipline[150]
- integriranje razdoblja učenja kroz rad u novi sadržaj osposobljavanja, uključujući prilike za praktičnu primjenu znanja u stvarnim situacijama na radnom mjestu te uključivanje iskustva transnacionalnog učenja kad god je moguće
- upravljanje kvalitetom novog sadržaja osposobljavanja primjenom načela osiguravanja kvalitete EQAVET-a i ESG-a ili već postojećih sustava osiguravanja kvalitete koji bi, međutim, trebali biti u skladu s EQAVET-omi ESG-om
- promicanje relevantnih sektorskih kvalifikacija, uključujući združene transnacionalne studije, koje dodjeljuje više pružatelja obrazovanja i osposobljavanja, čime se olakšava prekogranično certificiranje, gradi međusobno povjerenje i pridonosi povećanju mobilnosti polaznika i profesionalne mobilnosti u sektoru.

Izvođenje „temeljnih" kurikuluma i programa osposobljavanja

- Razvoj metodologija izvođenja kurikuluma i programa osposobljavanja prilagođenih različitim ciljnim skupinama primjenom inovativnih pristupa poučavanju i učenju, uključujući pružanje učenja kroz rad, primjenu IKT-a (npr. kombinirano učenje, simulatori, proširena stvarnost), virtualna/kombinirana rješenja za mobilnost učenika i osoblja te otvoreni obrazovni sadržaji (npr. učenje potpomognuto umjetnom inteligencijom, MOOC-ovi[151])
- Razvoj aktivnosti za olakšavanje međugeneracijskog prijenosa stručnog znanja
- Opis načina na koje se metodologijama i postupcima ocjenjivanja mogu obuhvatiti svi oblici učenja, uključujući učenje kroz rad, te olakšati vrednovanje vještina i kompetencija stečenih prije osposobljavanja
- Na temelju već uspostavljenih i novih kontakata sa stranom potražnje za vještinama u fazi prikupljanja informacija o vještinama, dopiranje do pružatelja mogućnosti za zapošljavanje, kao što su privatni i javni poslodavci i službe za zapošljavanje, radi mogućeg povezivanja s osobama s kvalifikacijom
- Utvrđivanje odgovarajućih mjera za praćenje učenika nakon završetka osposobljavanja kako bi se dobivale povratne informacije[152]. Ti sustavi praćenja i povratnih informacija mogu se temeljiti na informacijama iz poduzeća, od učenika/zaposlenika te iz javnih izvora informacija i od dionika na tržištu rada
- Predlaganje odgovarajućih mjera za službeno priznavanje novih ili prilagođenih strukovnih i visokoškolskih kurikuluma i kvalifikacija u zemljama u kojima se nalaze partneri i u obuhvaćenim industrijskim ekosustavima

[149] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2018.189.01.0001.01.HRV&toc=OJ:C:2018:189:TOC

[150] Prirodne znanosti, tehnologija, inženjerstvo, umjetnost i matematika.

[151] MOOC je masovni otvoreni internetski tečaj s ciljem neograničenog sudjelovanja i otvorenog pristupa putem interneta. Uz tradicionalne materijale za tečaj, kao što su snimljena predavanja, čitanja i skupovi problema, većina MOOC-ova pruža interaktivne korisničke forume za podupiranje interakcije među učenicima, profesorima i suradnicima u nastavi.

[152] Vidjeti srednjoročni rezultat 2 (MTD2) u Zaključcima iz Rige iz 2015.: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/200c516d-b8de-4c2a-a233-218671296c8d/language-hr

Izrada dugoročnog akcijskog plana za postupno predstavljanje rezultata projekta nakon njegova završetka

- Taj se plan temelji na dugoročnim partnerstvima pružatelja obrazovanja i osposobljavanja, ključnih dionika iz industrije i javnih tijela (regionalnih ili nacionalnih), na odgovarajućoj razini, radi olakšavanja/jačanja partnerstava za vještine s više dionika u okviru Pakta za vještine za prekvalifikaciju i usavršavanje radne snage. Trebao bi uključivati utvrđivanje odgovarajućih upravljačkih struktura te planove za nadogradivost i financijsku održivost.
- Plan bi trebao zajamčiti i odgovarajuću vidljivost i diseminaciju rezultata, među ostalim i na razini EU-a i na nacionalnoj/regionalnoj političkoj razini, te sadržavati pojedinosti o predstavljanju projekta na nacionalnoj i/ili regionalnoj razini s relevantnim javnim tijelima.
- U planu treba predvidjeti kako će se rezultati projekta, posebno informacije o vještinama, strategija i programi osposobljavanja, ažurirati nakon završetka četverogodišnjeg trajanja projekta, među ostalim predviđanjem budućih izvora financiranja.
- U planu treba navesti kako se mogućnostima za financiranje sredstvima EU-a (npr. Mehanizam za oporavak i otpornost, višegodišnji financijski okvir EU-a (VFO) 2021. – 2027.), uključujući europske strukturne fondove, InvestEU, Erasmus+), privatnim ulaganjima i nacionalnim/regionalnim financiranjem mogu poduprijeti strategije za vještine. Pritom bi trebalo uzeti u obzir strategije pametne specijalizacije, europska klasterska partnerstva, platforme centara strukovne izvrsnosti i zajednice znanja i inovacija EIT-a.

U okviru oba lota (1. lot: savezi za obrazovanje i poduzeća i 2. lot: savezi za sektorsku suradnju u području vještina (provedba „Plana")

Savezi za inovacije moraju, kad god je to relevantno, koristiti instrumente i alate EU-a, kao što su EQF, ESCO, Europass, EQAVET i ESG.

Kako bi testirali nove kurikulume ili nove metode poučavanja i učenja, savezi za inovacije mogu organizirati aktivnosti mobilnosti u svrhu učenja za studente, nastavnike, istraživače i osoblje u mjeri u kojoj one podupiru/dopunjuju glavne aktivnosti partnerstava i pridonose ostvarivanju ciljeva projekta.

OČEKIVANI UČINAK

Savezi za inovacije bit će utemeljeni na strateškoj i održivoj suradnji između organizacija strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, visokog obrazovanja i poduzeća koja zajedno rade na jačanju inovacijskih kapaciteta Europe. Njima će se znatno ojačati sinergija između oba obrazovna područja u promicanju inovacija, novih vještina, inicijativnosti i poduzetničkog načina razmišljanja. Očekuje se da će ti savezi organizacija visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i poduzeća pridonijeti razvoju regionalnih ekosustava i izravno dati vrijedan doprinos gospodarstvu, integrirajući učenje kroz rad. Sveučilišta, s jedne strane, raspolažu istraživačkim znanjem i podacima koji im omogućuju da izravno pridonesu malim i srednjim poduzećima radi poticanja lokalnog gospodarstva, a pružatelji strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, s druge strane, pružaju vještine potrebne poduzećima i oni mogu potaknuti rast lokalnog gospodarstva.

U širem smislu očekuje se da će savezi za inovacije biti usmjereni na društvene i gospodarske izazove, i u obrazovanju i u zapošljavanju, te će uzeti u obzir ključna područja kao što su inovacijski izazovi, pružanje vještina, klimatske promjene, zeleno gospodarstvo, demografija, digitalizacija i umjetna inteligencija. Prednosti se mogu ostvariti i suradnjom s velikim poduzećima. Savezi za inovacije bit će usmjereni na potrebe građana i ubrzat će modernizaciju visokog obrazovanja i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

Paktom za vještine uspostavit će se okvir za provedbu drugih aktivnosti ažuriranog Programa vještina, ali i za diseminaciju i korištenje rezultata projekata saveza za inovacije. Konkretno, rezultati saveza za provedbu Plana za sektorsku suradnju u području vještina koristit će se kao temelj za velika sektorska partnerstva pakta za vještine.

Osim toga, savezi će pomoći u provedbi Komunikacije o obnovljenom programu EU-a za visoko obrazovanje[153] i pridonijeti uspostavi europskog prostora obrazovanja[154]. Pridonijet će i provedbi industrijske strategije EU-a i strategije za MSP-ove (2021.).

Kao sveobuhvatni parametri aktivnosti u savezima za inovacije uzimat će se u obzir UN-ov program i ciljevi održivog razvoja do 2030.[155] i Pariški sporazum o klimatskim promjenama[156], što će Europskoj komisiji pomoći u provedbi novog zelenog plana[157] i europskog plana oporavka[158].

Savezi za inovacije trebali bi kratkoročno i dugoročno utjecati na širok spektar uključenih dionika na pojedinačnoj i organizacijskoj razini te na razini sustava. Očekuje se da taj učinak traje i nakon završetka projekta te da se proširi izvan organizacija uključenih u partnerstvo. Očekuje se da se partnerstvo i aktivnosti nastave. Zbog toga rezultati/ishodi ne moraju biti predstavljeni sami za sebe, već se mogu povezati/uključiti u postojeće aktivnosti, programe, projekte, platforme, pothvate itd.

KRITERIJI ZA DODJELU

Za **1. lot – savezi za obrazovanje i poduzeća** primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

Relevantnost projekta **(najviše 25 bodova)**	• **Povezanost s politikama i inicijativama EU-a**: u prijedlogu se uzimaju u obzir europski ciljevi u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i visokog obrazovanja te on pridonosi njihovu ostvarenju. Uzima se u obzir i vidljivost postojećih alata i inicijativa EU-a za razvoj vještina, a prijedlog pridonosi povećanju te vidljivosti. • **Svrha**: prijedlog odgovara ciljevima i prioritetima aktivnosti. • **Dosljednost**: ciljevi su utemeljeni na kvalitetnoj analizi potreba; jasno su definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su važna za organizacije sudionice i aktivnost. • **Inovativnost**: prijedlog uzima u obzir najsuvremenije metode i tehnike i dovodi do inovativnih rezultata i rješenja karakterističnih za projekt. • **Europska dodana vrijednost**: u prijedlogu je jasno dokazana dodana vrijednost koja proizlazi iz njegove transnacionalnosti i moguće prenosivosti. • **Predstavljanje obrazovanja i osposobljavanja**: savez uključuje partnere koji primjereno predstavljaju pružatelje obrazovanja i osposobljavanja. • **Digitalne vještine**: mjera u kojoj se u prijedlogu digitalne vještine integriraju u sadržaj osposobljavanja za jedan ili više povezanih profila zanimanja. • **Zelene vještine**: u prijedlogu se vještine povezane s prelaskom na kružno i zelenije gospodarstvo integriraju u sadržaj osposobljavanja za jedan ili više povezanih profila zanimanja. • **Vještine otpornosti**: mjera u kojoj su u prijedlog integrirane vještine povezane sa sposobnošću prilagodbe, upravljanja promjenama i brigom za sve pripadnike zajednice.

[153] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A52017DC0247
[154] https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area_hr
[155] https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/
[156] https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement
[157] https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0019.02/DOC_1&format=PDF
[158] HTTPS://EC.EUROPA.EU/INFO/STRATEGY/RECOVERY-PLAN-EUROPE_HR

Kvaliteta projektnog plana i provedbe **(najviše 30 bodova)**	• **Koherentnost**: ukupni projektni plan osigurava dosljednost između ciljeva projekta, metodologije, aktivnosti i predloženog proračuna. U prijedlogu je naveden koherentan i opsežan skup prikladnih aktivnosti za ispunjenje utvrđenih potreba i postizanje očekivanih rezultata. • **Struktura**: program rada jasan je i razumljiv te obuhvaća sve faze (pripremu, provedbu, korištenje, praćenje, evaluaciju i diseminaciju). • **Metodologija**: kad god je to relevantno, u prijedlogu se koriste instrumenti i alati EU-a koji se odnose na vještine i zanimanja, kao što su EQF, ESCO, Europass, EQAVET i ESG. • **Upravljanje**: predviđena su kvalitetna rješenja za upravljanje. Rokovi, organizacija, zadaci i odgovornosti dobro su definirani i realistični. U prijedlogu su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva. • **Plan rada**: kvaliteta i učinkovitost plana rada, uključujući mjeru u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima. • **Kvaliteta rješenja za priznavanje i potvrđivanje kvalifikacija**: u skladu s europskim alatima i načelima za transparentnost i priznavanje, uključujući mikrokvalifikacije. • **Proračun**: u proračunu su predviđena odgovarajuća sredstva potrebna za uspjeh projekta; nisu previsoka ni preniska. • **Financijska kontrola i kontrola kvalitete**: mjerama za kontrolu kvalitete (stalnim vrednovanjem kvalitete, istorazinskim vrednovanjem, aktivnostima ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima itd.) i pokazateljima kvalitete osigurava se visokokvalitetna i troškovno učinkovita provedba projekta. Jasno su utvrđeni izazovi/rizici projekta i na odgovarajući su način uključene mjere za njihovo ublažavanje. Procesi stručnog pregleda planiraju se kao sastavni dio projekta. Programi rada saveza uključuju neovisnu vanjsku ocjenu kvalitete sredinom projektnog razdoblja i na kraju projekta.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji **(najviše 25 bodova)**	• **Konfiguracija**: sastav partnerstva usklađen je s ciljevima aktivnosti i projekta. Partnerstvo okuplja odgovarajuću kombinaciju relevantnih organizacija, uključujući one iz sektora strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i visokog obrazovanja te poduzeća s potrebnim profilima, vještinama, iskustvom, stručnošću i upravljačkom podrškom koji su potrebni za uspješnu provedbu projekta. Savez uključuje partnere koji primjereno predstavljaju predmetni sektorski ili međusektorski pristup. • **Angažiranost**: doprinosi partnera su značajni, relevantni i komplementarni. Podjela odgovornosti i zadataka jasna je, primjerena i pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica u smislu stručnosti i kapaciteta. • **Zadaće**: koordinator se odlikuje kvalitetnim upravljanjem te sposobnošću za koordinaciju transnacionalnih mreža i vodstvo u kompleksnom okruženju. Pojedinačne zadaće dodjeljuju se na temelju posebnih umijeća svakog partnera. • **Suradnja / timski duh**: predlaže se učinkovit mehanizam za dobru koordinaciju, rješavanje sukoba, donošenje odluka i komunikaciju između organizacija sudionica, sudionika i svih ostalih relevantnih dionika. • **Korist**: savez donosi jasnu dodanu vrijednost i korist svakoj partnerskoj organizaciji. • **Uključenost partnerskih zemalja**: ako je primjenjivo, uključenost organizacija sudionica iz partnerskih zemalja donosi važnu dodanu vrijednost savezu.

Učinak **(najviše 20 bodova)**	• **Korištenje rezultata**: u prijedlogu je prikazano kako će partneri i ostali dionici koristiti rezultate saveza. Postoje sredstva za mjerenje korištenja za vrijeme trajanja projekta i nakon njegova završetka. • **Diseminacija**: prijedlog donosi jasan plan za diseminaciju rezultata i uključuje odgovarajuće aktivnosti i njihov vremenski raspored, alate i kanale kako bi se rezultati i koristi tijekom i nakon završetka projekta proširili na dionike i javnost koja u njemu nije sudjelovala. • **Učinak**: iz prijedloga je vidljiva društvena i gospodarska relevantnost i doseg. Osigurava učinak na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini na ciljne skupine i relevantne dionike sa znatnom ulogom u predmetnom sektoru, uključujući obrazovanje i osposobljavanje. Uključuje mjere te ciljeve i pokazatelje za praćenje napretka i procjenu očekivanog učinka (kratkoročnog i dugoročnog). • **Otvoreni pristup**: ako je relevantno, u prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni materijali, dokumenti i mediji stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja. • **Održivost**: u prijedlogu je objašnjeno kako će se razviti akcijski plan za provedbu na nacionalnoj i regionalnoj razini. Prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i utvrđene financijske resurse (europske, nacionalne i privatne) kako bi se osiguralo da se rezultati i koristi održe i nakon završetka projekta.

Da bi došle u obzir za financiranje, prijave moraju dobiti najmanje **70 bodova**, uzimajući u obzir i najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu: najmanje 13 bodova za kategoriju „relevantnost projekta" 16 bodova za „kvalitetu projektnog plana i provedbe", 13 bodova za „kvalitetu sporazuma o partnerstvu i suradnji" i 11 bodova za „učinak".

Među jednako rangiranim prijedlozima unutar iste teme prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost", a zatim za „učinak".

Za **2. lot – savezi za sektorsku suradnju (provedba „Plana")** primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

Relevantnost projekta **(najviše 25 bodova)**	• **Povezanost s politikama i inicijativama EU-a**: prijedlogom se uzima u obzir i pridonosi ostvarenju europskih ciljeva u području visokog obrazovanja i SOO-a te sektorskih politika EU-a relevantnih za odabrani industrijski ekosustav, pridonosi paktu za vještine i Programu vještina za Europu te se uzimaju u obzir alati EU-a. Prijedlog koji se odnosi na industrijski ekosustav u kojem već postoji savez za provedbu Plana za sektorsku suradnju mora svakako biti komplementaran, odnosno obuhvaćati različito područje, te se u njemu mora navesti koji će se rezultati tekućeg projekta/projekata u okviru Plana nadograditi; ne smije biti preklapanja u opsegu, rezultatima i aktivnostima. Ako su jednake kvalitete, relevantniji će biti prijedlog koji obuhvaća ekosustav ili dio ekosustava koji nije obuhvaćen postojećim savezom za provedbu Plana za sektorsku suradnju. • **Svrha**: prijedlog odgovara ciljevima i prioritetima aktivnosti. Konkretno, prijedlog obuhvaća trendove u vrlo relevantnom skupu novih profila zanimanja i s njima povezane kvalifikacije, organizirane u jedinice ishoda učenja na razinama 3 – 5 i 6 – 8 EQF-a. Prijedlog uključuje oblikovanje, testiranje i početno pružanje povezanih programa obrazovanja i osposobljavanja osmišljenih i izvedenih kao modularne, fleksibilne i pristupačne mogućnosti za učenje, uzimajući u obzir vrednovanje prethodno stečenih vještina. • **Dosljednost**: ciljevi su utemeljeni na kvalitetnoj analizi potreba; jasno su definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su važna za organizacije sudionice i aktivnost. • **Inovativnost**: prijedlog uzima u obzir najsuvremenije metode i tehnike i dovodi do inovativnih rezultata i rješenja. • **Europska dodana vrijednost**: u prijedlogu je jasno dokazana dodana vrijednost koja proizlazi iz njegove transnacionalnosti. • **Predstavljanje obrazovanja i osposobljavanja**: savez uključuje partnere koji primjereno predstavljaju pružatelje obrazovanja i osposobljavanja. • **Zastupljenost sektora/područja**: savez uključuje partnere koji primjereno predstavljaju predmetni industrijski ekosustav. • **Digitalne i ključne razvojne tehnologije, uključujući vještine u području umjetne inteligencije**: mjera u kojoj se u prijedlogu te vještine uključuju u projektni plan za jedan ili više povezanih profila zanimanja. • **Zelene vještine**: u prijedlogu se vještine povezane s prelaskom na kružno i zelenije gospodarstvo integriraju u sadržaj osposobljavanja za jedan ili više povezanih profila zanimanja.

Kvaliteta projektnog plana i provedbe **(najviše 30 bodova)**	• **Koherentnost**: u prijedlogu je naveden koherentan i opsežan skup prikladnih, konkretnih i praktičnih aktivnosti za ispunjenje utvrđenih potreba i postizanje očekivanih rezultata. • **Struktura**: program rada jasan je i razumljiv te obuhvaća sve faze (pripremu, provedbu, korištenje, praćenje, evaluaciju i diseminaciju). • **Metodologija**: kad god je to relevantno, u prijedlogu se koriste instrumenti i alati EU-a koji se odnose na vještine i zanimanja, kao što su EQF, ESCO, Europass, EQAVET i ESG. • **Upravljanje**: predviđena su kvalitetna rješenja za upravljanje. Rokovi, organizacija, zadaci i odgovornosti dobro su definirani i realistični. U prijedlogu su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva. • **Plan rada**: kvaliteta i učinkovitost plana rada, uključujući mjeru u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima. • **Kvaliteta mehanizama za priznavanje i potvrđivanje kvalifikacija**: u skladu s europskim alatima i načelima za transparentnost i priznavanje. • **Proračun**: u proračunu su predviđena odgovarajuća sredstva potrebna za uspjeh projekta; nisu previsoka ni preniska i razmjerna su opsegu prijedloga; očekuje se da će prijedlog koji se odnosi na industrijski ekosustav u kojem već postoji savez za provedbu Plana za sektorsku suradnju dostaviti proračun iz kojeg se jasno vidi da će se izbjeći dvostruko financiranje jer će dopunjavati i nadograđivati rad koji je već obavljen u okviru tekućeg Plana. • **Financijska kontrola i kontrola kvalitete**: mjerama za kontrolu kvalitete (stalnim vrednovanjem kvalitete, vanjskim pregledima, aktivnostima ocjenjivanja prema referentnim vrijednostima itd.) i pokazateljima kvalitete osigurava se visokokvalitetna i troškovno učinkovita provedba projekta. Jasno su utvrđeni izazovi/rizici projekta i na odgovarajući su način uključene mjere za njihovo ublažavanje. Procesi stručnog pregleda planiraju se kao sastavni dio projekta. Programi rada saveza uključuju neovisnu vanjsku ocjenu kvalitete sredinom projektnog razdoblja i na kraju projekta.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji **(najviše 25 bodova)**	• **Konfiguracija**: sastav partnerstva usklađen je s ciljevima aktivnosti i projekta. Partnerstvo okuplja odgovarajuću kombinaciju relevantnih organizacija, uključujući one iz sektora strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, visokog obrazovanja i industrije te MSP-ove s potrebnim profilima, vještinama, iskustvom, stručnošću i upravljačkom podrškom koji su potrebni za uspješnu provedbu projekta. Savez osigurava primjerenu zastupljenost cijelog industrijskog ekosustava: uvjerljivo je prikazana reprezentativnost i stručnost partnera u predmetnom industrijskom ekosustavu te na nacionalnoj i europskoj razini. Vrlo je važno sudjelovanje europskih socijalnih partnera i/ili nacionalnih socijalnih partnera u zemljama obuhvaćenima savezom. Geografska rasprostranjenost i reprezentativnost relevantnih partnera u zemljama sudionicama programa i regijama uključenima u savez trebale bi biti takve da mu omoguće velik provedbeni kapacitet u obuhvaćenim zemljama i regijama (npr. sudjelovanjem europske sektorske organizacije i/ili europskih socijalnih partnera). • **Angažiranost**: doprinosi partnera su značajni, relevantni i komplementarni. Podjela odgovornosti i zadataka jasna je, primjerena i pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica u smislu stručnosti i kapaciteta. • **Zadaće**: koordinator se odlikuje kvalitetnim upravljanjem te sposobnošću za koordinaciju transnacionalnih mreža i vodstvo u kompleksnom okruženju. Pojedinačne zadaće dodjeljuju se na temelju posebnih umijeća svakog partnera. • **Suradnja / timski duh**: predlaže se učinkovit mehanizam za dobru koordinaciju, donošenje odluka i komunikaciju između organizacija sudionica, sudionika i svih ostalih relevantnih dionika. • **Korist**: savez donosi jasnu dodanu vrijednost i korist svakoj partnerskoj organizaciji. • **Uključenost partnerskih zemalja**: ako je primjenjivo, uključenost organizacija sudionica iz partnerskih zemalja donosi važnu dodanu vrijednost savezu.

Učinak **(najviše 20 bodova)**	• **Korištenje rezultata**: prijedlog pokazuje kako će se ishodi saveza predstaviti u zemljama sudionicama u skladu s ciljevima Pakta za vještine. • **Diseminacija**: prijedlog donosi jasan plan za diseminaciju rezultata i uključuje odgovarajuće aktivnosti i njihov vremenski raspored, alate i kanale kako bi se rezultati i koristi djelotvorno proširili na dionike. • **Učinak**: iz prijedloga je vidljiva društvena i gospodarska relevantnost i doseg. Osigurava učinak na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini na ciljne skupine i relevantne dionike sa znatnom ulogom u predmetnom sektoru, uključujući obrazovanje i osposobljavanje, kao što su oni koji su se priključili Paktu za vještine. Uključuje mjere te ciljeve i pokazatelje za praćenje napretka i procjenu očekivanog učinka (kratkoročnog i dugoročnog). • **Otvoreni pristup**: ako je relevantno, u prijedlogu se opisuje kako se materijali, dokumenti i mediji stavljaju na raspolaganje i promiču pomoću otvorenih licencija i u formatu otvorenih povezanih podataka bez nerazmjernih ograničenja. • **Održivost**: u prijedlogu je objašnjeno kako će se razviti akcijski plan za provedbu na nacionalnoj i regionalnoj razini. Prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i utvrđene financijske resurse (europske, nacionalne i privatne) kako bi se osiguralo da se rezultati i koristi koje je ostvario savez održe i nakon završetka projekta.

U okviru 2. lota moguće je financirati samo jedan prijedlog po ekosustavu.

Da bi došle u obzir za financiranje, prijave moraju dobiti najmanje **70 bodova**, uzimajući u obzir i najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu: najmanje 13 bodova za kategoriju „relevantnost projekta" 16 bodova za „kvalitetu projektnog plana i provedbe", 13 bodova za „kvalitetu sporazuma o partnerstvu i suradnji" i 11 bodova za „učinak".

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva odredit će jednokratni iznos za sva bespovratna sredstva na temelju prijedloga, rezultata ocjenjivanja, stopa financiranja i najvećeg iznosa bespovratnih sredstava utvrđenog u pozivu na podnošenje prijedloga.

Maksimalna bespovratna sredstva EU-a po projektu iznose:

- **1. lot – savezi za obrazovanje i poduzeća**
  - 1 milijun EUR (**dvogodišnji** projekt)
  - 1,5 milijuna EUR (**trogodišnji** projekt)
- **2. lot –** SAVEZI ZA SEKTORSKU SURADNJU U PODRUČJU VJEŠTINA (PROVEDBA „PLANA"):
  - **4 milijuna EUR (četverogodišnji projekt)** – za financiranje može biti odabran samo jedan prijedlog po industrijskom ekosustavu. Ako su jednake kvalitete, relevantnijim će se smatrati prijedlog koji obuhvaća ekosustav koji uopće nije obuhvaćen postojećim savezom za provedbu Plana za sektorsku suradnju.

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima”, „osposobljavanje”, „organizaciju događanja”, „pripremu i provedbu mobilnosti”, „komunikaciju i diseminaciju”, „osiguravanje kvalitete” itd.)

b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom

c) prijavitelji u svojem prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (i, u okviru svakog radnog paketa, udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)

d) opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti. Vrijednost jednokratnog iznosa ograničit će se na najviše 80 % procijenjenog proračuna utvrđenog nakon ocjenjivanja.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava, stopa financiranja, ukupni prihvatljivi troškovi itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *Funding & tender opportunities*.

JAČANJE KAPACITETA U PODRUČJU MLADIH

Projekti jačanja kapaciteta projekti su međunarodne suradnje utemeljeni na multilateralnim partnerstvima organizacija aktivnih u području mladih u zemljama sudionicama programa i partnerskim zemljama. Cilj im je poduprijeti međunarodnu suradnju i dijalog o politikama u području mladih i neformalnog učenja kao pokretač održivog socioekonomskog razvoja i dobrobiti mladih i njihovih organizacija.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj aktivnosti bit će:

- povećanje kapaciteta organizacija koje rade s mladima izvan formalnog obrazovanja
- promicanje aktivnosti neformalnog učenja u partnerskim zemljama, posebno za mlade s manje mogućnosti, s ciljem poboljšanja razine kompetencija i aktivnog sudjelovanja mladih u društvu
- potpora razvoju rada s mladima u partnerskim zemljama kako bi se poboljšavala njegova kvaliteta i priznavanje
- poticanje razvoja, testiranja i pokretanja programa mobilnosti u svrhu neformalnog učenja u partnerskim zemljama
- doprinos provedbi strategije EU-a za mlade (2019. – 2027.), uključujući 11 europskih ciljeva za mlade
- poticanje suradnje među različitim regijama svijeta zajedničkim inicijativama
- poboljšanje sinergija i komplementarnosti s formalnim obrazovnim sustavima i/ili tržištem rada.

TEMATSKA PODRUČJA / POSEBNI CILJEVI

Prijedlozi bi trebali biti usmjereni na jedno ili više sljedećih tematskih područja:

- političko sudjelovanje i dijalog s donositeljima odluka
- uključivanje mladih s manje mogućnosti
- demokracija, vladavina prava i vrijednosti
- osnaživanje/angažman/zapošljivost mladih
- mir i pomirenje nakon sukoba
- okoliš i klima
- borba protiv diskriminacije i ravnopravnost spolova
- digitalne i poduzetničke vještine.

AKTIVNOSTI

Predložene aktivnosti moraju biti izravno povezane s općim i posebnim ciljevima aktivnosti, tj. moraju odgovarati jednom ili više prethodno navedenih tematskih područja i moraju biti detaljno opisane u opisu projekta koji obuhvaća cijelo razdoblje provedbe. Naposljetku, u kontekstu ove međunarodne aktivnosti na svjetskoj razini, projektne aktivnosti moraju biti usmjerene na izgradnju i jačanje kapaciteta organizacija mladih i mladih, prvenstveno u partnerskim zemljama koje aktivnost obuhvaća.

Financirani projekti moći će uključivati **širok spektar aktivnosti suradnje, razmjene, komunikacije i drugih aktivnosti** koje:

- doprinose poticanju političkog dijaloga, suradnje, umrežavanja i razmjene prakse
- promiču stratešku suradnju između organizacija mladih i javnih tijela, posebno u prihvatljivim partnerskim zemljama
- promiču suradnju između organizacija mladih i organizacija aktivnih u području obrazovanja i osposobljavanja te s organizacijama s tržišta rada

- jačaju kapacitet vijeća za mlade, platforma za mlade i lokalnih, regionalnih i nacionalnih tijela koja se bave s mladima, posebno u prihvatljivim partnerskim zemljama
- jačaju upravljanje, vodstvo, inovacijski kapacitet i internacionalizaciju organizacija mladih, posebno u prihvatljivim partnerskim zemljama
- podupiru razvoj informativnih kampanja i informacijskih, komunikacijskih i medijskih alata
- pomažu u razvoju metoda, alata i materijala za rad s mladima
- stvaraju nove oblike rada s mladima i pružanja osposobljavanja i potpore; olakšavaju mobilnosti u svrhu neformalnog učenja.

Primjeri aktivnosti:

- razvoj alata i metoda za društveni i stručni razvoj osoba koje rade s mladima i trenera
- razvoj neformalnih metoda učenja, posebno onih koje promiču stjecanje/poboljšanje kompetencija, uključujući vještine medijske pismenosti
- stvaranje novih oblika praktičnog učenja i simulacije situacija iz stvarnog života u društvu
- stvaranje novih oblika rada s mladima, posebno strateška primjena otvorenog i fleksibilnog učenja, virtualne suradnje, otvorenih obrazovnih sadržaja i bolje iskorištavanje potencijala IKT-a
- organizacija događanja/seminara/radionica/razmjene dobre prakse u svrhu suradnje, umrežavanja, informiranja i uzajamnog učenja
- organizacija aktivnosti mobilnosti za mlade i/ili osobe koje rade s mladima kako bi se testirali alati i metode razvijeni u okviru partnerstva. Napominjemo da aktivnosti mobilnosti moraju biti sekundarne u odnosu na glavne ciljeve aktivnosti te da moraju biti ključne za postizanje tih ciljeva i tome doprinositi.

USPOSTAVA PROJEKTA

Projekti jačanja kapaciteta u području mladih sastoje se od četiri faze koje počinju i prije odabira projektnog prijedloga za financiranje[159], npr. 1) utvrđivanje i pokretanje projekta, 2) priprema, oblikovanje i planiranje projekta, 3) provedba projekta i praćenje aktivnosti i 4) pregled projekta i procjena učinka.

Organizacije sudionice i sudionici uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- **utvrđivanje i pokretanje**: utvrđivanje problema, potrebe ili mogućnosti koju možete obuhvatiti idejom projekta u kontekstu poziva; utvrđivanje ključnih aktivnosti i glavnih ishoda koji se mogu očekivati od projekta; popisivanje relevantnih dionika i potencijalnih partnera; formuliranje ciljeva projekta; usklađivanje projekta sa strateškim ciljevima organizacija sudionica; početno planiranje radi uspješnog početka projekta i objedinjavanje informacija potrebnih za sljedeću fazu itd.
- **priprema, oblikovanje i planiranje**: određivanje opsega projekta i odgovarajućeg pristupa; jasno navođenje predložene metodologije kojom se osigurava dosljednost između ciljeva i aktivnosti projekta; određivanje rasporeda uključenih zadaća; procjena potrebnih resursa i razrada pojedinosti projekta, npr. procjene potreba; definiranje kvalitetnih ciljeva i pokazatelja učinka (konkretnih, mjerljivih, ostvarivih, relevantnih i vremenski ograničenih); utvrđivanje ishoda projekta i učenja; utvrđivanje programa rada, oblika aktivnosti, očekivanog

[159] Iako pripremne aktivnosti mogu početi prije podnošenja ili odabira prijedloga za financiranje, troškovi mogu nastati i aktivnosti se mogu provoditi tek nakon potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

učinka, procijenjenog ukupnog proračuna; priprema plana provedbe projekta i kvalitetnog i realističnog komunikacijskog plana koji uključuje strateške aspekte upravljanja projektom, praćenja, kontrole kvalitete, izvješćivanja i diseminacije rezultata; definiranje praktičnih rješenja i potvrđivanje ciljne skupine/skupina za predviđene aktivnosti; sklapanje sporazuma s partnerima i sastavljanje prijedloga itd.

- **provedba i praćenje aktivnosti**: provedba projekta u skladu s planovima koji ispunjavaju zahtjeve za izvješćivanje i komunikaciju; praćenje tekućih aktivnosti i ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na projektne planove; utvrđivanje i poduzimanje korektivnih mjera zbog odstupanja od planova i radi uklanjanja problema i rizika; utvrđivanje neusklađenosti s utvrđenim standardima kvalitete i poduzimanje korektivnih mjera itd.
- **pregled i procjena učinka**: ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na ciljeve projekta i planove provedbe; evaluacija aktivnosti i njihova učinka na različitim razinama, dijeljenje i korištenje rezultata projekta itd.

HORIZONTALNI ASPEKTI KOJE TREBA UZETI U OBZIR PRI OSMIŠLJAVANJU PROJEKTA

Uz poštovanje formalnih kriterija i sklapanje sporazuma o održivoj suradnji sa svim projektnim partnerima, sljedeći elementi mogu pridonijeti povećanju učinka i kvalitetnoj provedbi projekata jačanja kapaciteta kroz različite faze projekta. Prijavitelje se potiče da uzmu u obzir te mogućnosti i dimenzije pri osmišljavanju svojih projekata.

Okolišna održivost

Projekti bi trebali biti prihvatljivi za okoliš i uključivati zelenu praksu u svim aspektima. Pri osmišljavanju projekta organizacije i sudionici trebaju voditi računa o okolišu, što će sve koji sudjeluju u projektu potaknuti da raspravljaju i uče o zaštiti okoliša i da razmišljaju o tome kako joj mogu doprinijeti te će im pomoći da osmisle alternativne, zelenije načine provedbe projektnih aktivnosti.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Radi primjene tih načela osmišljena je strategija za uključivost i raznolikost kako bi se lakše uspostavio kontakt sa sudionicima iz različitih sredina, posebno onima s manje mogućnosti koji se suočavaju s preprekama za sudjelovanje u europskim projektima. Organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u donošenje odluka tijekom cijelog procesa.

Digitalna dimenzija

Virtualna suradnja i eksperimentiranje s virtualnim i kombiniranim mogućnostima za učenje ključni su za uspješne projekte. Svakako se preporučuje da se u okviru projekata u području mladih koristi Europski portal za mlade i platforma Europske strategije za mlade za suradnju prije, tijekom i nakon projektnih aktivnosti.

Zajedničke vrijednosti, građanski angažman i sudjelovanje

Projekti će podupirati aktivno građanstvo i etiku te poticati razvoj socijalne i interkulturalne kompetencije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Posebna će se pozornost posvetiti i informiranju i razumijevanju konteksta Europske unije u svijetu.

KOJE KRITERIJE TREBA ISPUNITI ZA PRIJAVU ZA PROJEKT JAČANJA KAPACITETA U PODRUČJU MLADIH?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Kako bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus, projektni prijedlozi za jačanje kapaciteta u području mladih moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Tko se može prijaviti?	Sljedeće organizacije mogu biti uključene kao koordinatori: - nevladine organizacije (uključujući europske nevladine organizacije za mlade i nacionalna vijeća mladih) koje djeluju u području mladih - javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini. Organizacija se prijavljuje u ime svih organizacija sudionica uključenih u projekt i mora imati poslovni nastan u zemlji sudionici programa Erasmus+.
Koje su vrste organizacija prihvatljive za sudjelovanje u projektu?	Svaka javna ili privatna organizacija sa svojim povezanim subjektima (ako postoje) koja radi s mladima ili za mlade izvan formalnog okruženja i ima poslovni nastan u zemlji sudionici programa Erasmus+ ili partnerskoj zemlji[160]. Takve organizacije mogu, na primjer, biti: • neprofitne organizacije, udruge, nevladine organizacije (uključujući europske nevladine organizacije za mlade) • nacionalna vijeća mladih • javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini • obrazovne ustanove ili znanstveni instituti • zaklade. Mogu biti uključena javna ili privatna poduzeća (mala, srednja ili velika), uključujući socijalna poduzeća. Stoga, iako je ova aktivnost prije svega usmjerena na udruge, nevladine organizacije i općenito neprofitne organizacije, profitne organizacije mogu biti uključene ako se dokaže da to donosi dodanu vrijednost projektu. Međutim, u cilju jačanja kapaciteta zadaće koordinacije moraju biti ograničene na neprofitne organizacije.
Broj i profil organizacija sudionica	Projekti jačanja kapaciteta transnacionalni su i uključuju najmanje 2 organizacije iz 2 različite zemlje sudionice programa i 2 organizacije iz najmanje 1 prihvatljive partnerske zemlje (tj. najmanje 4 organizacije iz najmanje 3 zemlje). Broj organizacija iz zemalja sudionica programa ne smije biti veći od broja organizacija iz partnerskih zemalja.

[160] Detaljan popis zemalja na koje se odnosi ova aktivnost bit će objavljen na sljedećoj poveznici: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/reference-documents;programCode=EPLUS2027.

Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnost se mora provoditi u zemljama organizacija koje sudjeluju u aktivnosti, osim u opravdanim slučajevima povezanima s ciljevima ključne aktivnosti. Osim toga, ako je opravdano s obzirom na ciljeve ili provedbu projekta: • aktivnosti se mogu provoditi i u sjedištu institucije Europske unije, čak i ako u projektu ne sudjeluju organizacije iz zemlje u kojoj je sjedište te institucije • aktivnosti koje uključuju dijeljenje i promicanje rezultata mogu se provoditi i na relevantnim tematskim transnacionalnim događanjima/konferencijama u zemljama sudionicama programa ili partnerskim zemljama.
Trajanje projekta	Projekti jačanja kapaciteta mogu trajati jednu, dvije ili tri godine. Trajanje se mora odabrati u fazi prijave, ovisno o cilju projekta i predviđenim aktivnostima.
Gdje se treba prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-YOUTH-2021-CB
Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **1. srpnja u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).
Ostali kriteriji	Jedan prijavitelj smije predati samo jedan prijedlog po roku. Ako isti prijavitelj prijavi više od jednog prijedloga, u obzir će se uzeti samo onaj koji je prijavio najranije, a drugi će se automatski odbiti.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

OČEKIVANI UČINAK

Projekti kojima se dodijele bespovratna sredstva trebali bi pokazati svoj očekivani učinak tako da:

- doprinose prioritetima strategije EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027., „uključivanje, povezivanje i osnaživanje”
- nastavljaju se na ishode europskih ciljeva za mlade, dijaloga s mladima i drugih projekata za mlade
- unaprijede sudjelovanje mladih u demokratskom životu u okviru aktivnog građanstva i sudjelovanja u donošenju odluka (osnaživanje, nove vještine, sudjelovanje mladih u osmišljavanju projekata itd.), posebno u prihvatljivim partnerskim zemljama
- povećaju poduzetničke i inovacijske kapacitete mladih u partnerskim zemljama
- povećaju kapacitet sektora mladih za transnacionalnu suradnju vodeći računa o uključivosti, solidarnosti i održivosti
- promiču i doprinose transnacionalnom učenju i suradnji između mladih i donositelja odluka, posebno u prihvatljivim partnerskim zemljama
- prošire postojeću dobru praksu i doseg izvan partnerstva, uključujući korištenje digitalnih sredstava za održavanje kontakta u svim okolnostima, čak i u slučaju udaljenosti, izolacije ili ograničenog kretanja
- povezuju rezultate s lokalnim zajednicama, stvaraju prilike za zapošljavanje i potiču inovativne ideje koje bi se mogle provesti u djelo i proširiti u drugim okruženjima u partnerskim zemljama
- pokazuju uključivost i pristupačnost ciljnih skupina s manje mogućnosti i pojedinaca u partnerskim zemljama

- razviju nove alate i metode neformalnog učenja, posebno one koji promiču stjecanje/poboljšanje kompetencija, uključujući inovativnu praksu u pogledu vještina medijske pismenosti, posebno u prihvatljivim partnerskim zemljama
- diseminiraju svoje rezultate na učinkovit i privlačan način među mladima uključenima u organizacije mladih.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta **(najviše 30 bodova)**	▪ Relevantnost prijedloga za ostvarivanje ciljeva aktivnosti. ▪ Mjera u kojoj: - ciljevi su jasno definirani, realistični i odnose se na pitanja koja su relevantna za organizacije sudionice i ciljne skupine - prijedlog je inovativan i/ili nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode - aktivnosti izgradnje kapaciteta jasno su definirane i usmjerene na jačanje kapaciteta organizacija sudionica - projekt uključuje mlade ljude s manje mogućnosti.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe **(najviše 30 bodova)**	▪ Jasnoća, potpunost i kvaliteta svih faza programa rada, uključujući odgovarajuće faze pripreme, provedbe, nadzora, ocjenjivanja i širenja ▪ Primjerenost i kvaliteta metodologije predložene za ispunjavanje utvrđenih potreba ▪ Usklađenost ciljeva projekta i predloženih aktivnosti ▪ Kvaliteta i učinkovitost plana rada, uključujući mjeru u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima ▪ Kvaliteta predloženih neformalnih metoda učenja ▪ Kvaliteta rješenja za priznavanje i vrednovanje rezultata učenja sudionika te dosljedno korištenje europskih alata za transparentnost i priznavanje ▪ Postojanje i relevantnost mjera za kontrolu kvalitete kako bi provedba projekta bila kvalitetna, dovršena na vrijeme i u okviru proračuna ▪ Mjera u kojoj je projekt troškovno učinkovit te se za svaku aktivnost dodjeljuju primjerena sredstva ▪ Primjerenost mjera za odabir i/ili uključivanje sudionika u aktivnosti mobilnosti, ako postoje (vidjeti odjeljak „Zaštita, zdravlje i sigurnost sudionika" u dijelu A ovog Vodiča te druge zahtjeve i preporuke koji se primjenjuju na ključnu mjeru 1 – Projekti mobilnosti).
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji **(najviše 20 bodova)**	▪ Mjera u kojoj: - projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju komplementarnih organizacija sudionica s potrebnim profilom, iskustvom i stručnošću za uspješnu provedbu svih aspekata projekta - raspodjela odgovornosti i zadaća pokazuje posvećenost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica. ▪ Postojanje učinkovitih mehanizama za koordinaciju i komunikaciju između organizacija sudionica te s drugim relevantnim dionicima
Učinak **(najviše 20 bodova)**	▪ Kvaliteta mjera za vrednovanje ishoda projekta ▪ Mogući učinak projekta: - na sudionike i organizacije sudionice tijekom i nakon završetka projekta - izvan organizacija i osoba koje izravno sudjeluju u projektu, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili međunarodnoj razini. ▪ Kvaliteta plana za diseminaciju: primjerenost i kvaliteta mjera za dijeljenje ishoda projekta u okviru i izvan organizacija sudionica ▪ Ako je relevantno, u projektu se opisuje kako će se proizvedeni materijali, dokumenti i mediji stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja. ▪ Kvaliteta planova za osiguravanje održivosti projekta: njegov kapacitet za postizanje učinka i rezultata i nakon što se iskoriste bespovratna sredstva EU-a.

Prijedlozi moraju dobiti najmanje 60 bodova da bi došli u obzir za financiranje. Osim toga, moraju dobiti najmanje polovinu maksimalnog broja bodova u svakoj od kategorija prethodno navedenih kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „kvaliteta projektnog plana i provedbe"; 10 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji" i „učinak").

U slučaju jednako rangiranih prijedloga, prednost će imati projekti s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost", a zatim za „učinak".

Općenito, i u granicama postojećih nacionalnih i europskih pravnih okvira, rezultati bi trebali biti dostupni kao otvoreni obrazovni sadržaji (OER) te na relevantnim platformama struke, sektora ili nadležnih tijela. U prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni podaci, materijali, dokumenti i aktivnosti u audiovizualnim i društvenim medijima stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva odredit će jednokratni iznos za sva bespovratna sredstva na temelju prijedloga, rezultata ocjenjivanja, stopa financiranja i najvećeg iznosa bespovratnih sredstava utvrđenog u pozivu na podnošenje prijedloga.

Iznos bespovratnih sredstava EU-a po projektu bit će **od najmanje 100 000 EUR do najviše 300 000 EUR**.

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima", „osposobljavanje", „organizaciju događanja", „pripremu i provedbu mobilnosti", „komunikaciju i diseminaciju", „osiguravanje kvalitete" itd.)

b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom

c) prijavitelji u svojem prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (i, u okviru svakog radnog paketa, udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)

d) opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene. Vrijednost jednokratnog iznosa ograničit će se na najviše 80 % procijenjenog proračuna utvrđenog nakon ocjenjivanja.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava, stopa financiranja, ukupni prihvatljivi troškovi itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *Funding & tender opportunities*.

NEPROFITNA EUROPSKA SPORTSKA DOGAĐANJA

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je ove aktivnosti poduprijeti organizaciju sportskih događaja s europskom dimenzijom u sljedećim područjima:

- volonterstvo u sportu
- socijalna uključivost kroz sport
- borba protiv diskriminacije u sportu, uključujući rodnu ravnopravnost
- poticanje sudjelovanja u sportu i tjelesnoj aktivnosti uključujući a) provedbu Preporuke Vijeća o promicanju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje, Smjernica EU-a o tjelesnoj aktivnosti i Poziva iz Tartua na zdrav način života, b) potporu provedbi Europskog tjedna sporta, c) promicanje bavljenja sportom i tjelesne aktivnosti radi zdravlja, d) promicanje svih aktivnosti koje potiču bavljenje sportom i tjelesnu aktivnost, uključujući tradicionalni sport i igre te međugeneracijski sport.

Projekt mora biti usmjeren na jedan od tih ciljeva. Može se usmjeriti i na preostale ciljeve, ali glavni cilj mora biti jasno prepoznatljiv i prevladavati u prijedlogu.

Financijska potpora pruža se za organizaciju jednog sportskog događanja na europskoj razini u jednoj zemlji sudionici programa ili za organizaciju europskih lokalnih događanja u više zemalja sudionica programa.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA NEPROFITNA EUROPSKA SPORTSKA DOGAĐANJA?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Kako bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus+, projektni prijedlozi za neprofitna europska sportska događanja moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Tko se može prijaviti?	Bilo koje javno tijelo ili organizacija aktivna u području sporta, s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa. Takve organizacije mogu biti (otvoren popis): • javno tijelo nadležno za sport na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini • sportska organizacija na lokalnoj, regionalnoj, europskoj ili međunarodnoj razini • nacionalni olimpijski odbor ili nacionalni sportski savez • organizacija koja predstavlja pokret „sport za sve” • organizacija aktivna u području promicanja tjelesne aktivnosti • organizacija koja predstavlja sektor aktivnog slobodnog vremena • organizacija aktivna u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih.
Koje su vrste organizacija prihvatljive za sudjelovanje u projektu?	Bilo koje javno tijelo ili organizacija aktivna u području sporta, s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa.

Broj i profil organizacija sudionica	Neprofitna europska sportska događanja su transnacionalna i uključuju: **za europsko lokalno događanje (tip I):** od najmanje 3 organizacije iz 3 zemlje sudionice programa do najviše 5 organizacija iz 5 zemalja sudionica programa **za europsko lokalno događanje (tip II):** najmanje 6 organizacija iz 6 zemalja sudionica programa **za događanje na razini Europe:** najmanje 10 organizacija iz 10 zemalja sudionica programa. Osim koordinatora projekta prijavitelj u prijavnom obrascu mora navesti najmanje 9 organizacija koje se smatraju pridruženim partnerima. Iz aspekta ugovornog upravljanja ti pridruženi partneri ne smatraju se projektnim partnerima i ne dobivaju sredstva iz programa u okviru projekta.
Mjesto provedbe aktivnosti	**Za europska lokalna događanja (tip I i II)** aktivnosti se moraju odvijati u svakoj zemlji sudionici programa koja sudjeluje u neprofitnom europskom sportskom događanju. **Za događanje na razini Europe** aktivnosti se moraju odvijati u zemlji sudionici programa organizacije prijaviteljice koja sudjeluje u neprofitnom europskom sportskom događanju.
Trajanje projekta	Trajanje je potrebno odrediti u fazi prijave (12 ili 18 mjeseci) na temelju cilja projekta i vrste aktivnosti koje se planiraju.
Gdje se treba prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-SPORT-2021-SNCESE.
Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **20. svibnja** u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Bespovratna sredstva EU-a dodijelit će se organizacijama zaduženima za pripremu, organizaciju i praćenje sportskih događanja.

Podržane su sljedeće standardne aktivnosti (otvoren popis):

- priprema i organizacija događanja
- organizacija obrazovnih aktivnosti za sportaše, trenere, organizatore i volontere za vrijeme pripreme za događanje
- organizacija sporednih aktivnosti uz sportska događanja (konferencije, seminari)
- osposobljavanje volontera
- provedba naknadnih aktivnosti (evaluacije, izrada budućih planova)
- komunikacijske aktivnosti povezane s temom događanja.

Sljedeća sportska događanja ne mogu se podupirati u okviru ove aktivnosti:

- sportska natjecanja koja redovito organiziraju nacionalni, europski ili međunarodni sportski savezi/udruženja/lige (državno, europsko ili svjetsko prvenstvo), osim ako se financijska potpora traži za organizaciju popratnih aktivnosti usmjerenih na širu populaciju.

OČEKIVANI UČINAK

Očekivani su učinci ove aktivnosti sljedeći:

- povećana svijest o ulozi sporta u promicanju socijalne uključivosti, jednakih mogućnosti i tjelesne aktivnosti za poboljšanje zdravlja
- povećano sudjelovanje u sportu, tjelesnoj aktivnosti i volontiranju.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta **(najviše 30 bodova)**	Mjera u kojoj: • prijedlog odgovara ciljevima i prioritetima ključne aktivnosti • prijedlog počiva na stvarnoj i primjerenoj analizi potreba • prijedlog je inovativan • prijedlog nadopunjuje druge inicijative koje organizacije sudionice već provode • prijedlog ostvaruje dodanu vrijednost na razini EU-a rezultatima koji se ne bi mogli postići provođenjem aktivnosti u jednoj zemlji.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe **(najviše 20 bodova)**	Mjera u kojoj: • plan rada projekta jasan je, cjelovit i djelotvoran, uključujući odgovarajuće faze za pripremu, provedbu, praćenje, evaluaciju i dijeljenje rezultata projekta • projekt je isplativ te su svakoj aktivnosti dodijeljena odgovarajuća sredstva • predložena metodologija jasna je, primjerena i izvediva • u okviru projekta predložene su odgovarajuće mjere za kontrolu kvalitete kako bi provedba projekta bila kvalitetna, dovršena na vrijeme i u okviru proračuna • projekt uključuje korištenje digitalnih alata i metoda učenja kao nadopunu aktivnostima uz fizičku prisutnost i za poboljšanje suradnje partnerskih organizacija.
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji **(najviše 20 bodova)**	Mjera u kojoj: • projekt uključuje odgovarajuću kombinaciju organizacija sudionica u smislu profila i stručnosti za uspješno ostvarenje svih ciljeva projekta • predložena raspodjela zadaća pokazuje angažiranost i aktivan doprinos svih organizacija sudionica • projekt uključuje učinkovite mehanizme za koordinaciju i komunikaciju među organizacijama sudionicama te s drugim relevantnim dionicima • ako je primjenjivo, uključenost organizacije sudionice iz partnerske zemlje donosi dodanu vrijednost projektu.

Učinak **(najviše 30 bodova)**	Mjera u kojoj: • projektni prijedlog uključuje konkretne i logične korake za uključivanje rezultata projekta u svakodnevni rad organizacije sudionice • projekt ima potencijala za pozitivan učinak na sudionike i organizacije sudionice te na širu zajednicu • očekivani rezultati projekta mogu se koristiti izvan organizacija sudionica tijekom i nakon završetka projekta, na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili europskoj razini • projektni prijedlog uključuje odgovarajuće planove i metode za evaluaciju rezultata projekta • projekt uključuje konkretne i učinkovite korake za objavljivanje rezultata projekta unutar organizacija prijaviteljica, dijeljenje rezultata s drugim organizacijama i javnošću i za informiranje javnosti o tome da je projekt financiran sredstvima Europske unije • projektni prijedlog uključuje konkretne i djelotvorne korake kako bi se osigurala održivost projekta, njegova sposobnost da i dalje ima učinak i ostvaruje rezultate nakon što se iskoriste bespovratna sredstva EU-a.

Da bi došle u obzir za financiranje, prijave moraju dobiti **najmanje 60 bodova**, uzimajući u obzir najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu: najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „učinak" te 10 bodova za kategorije „kvaliteta projektnog plana i provedbe" i „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji". U slučaju jednako rangiranih prijedloga prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za „relevantnost projekta", a zatim za „učinak".

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Doprinosi za neprofitna europska sportska događanja su u obliku jednokratnih iznosa. Iznos fiksnog jednokratnog iznosa ovisi o broju događanja i broju organizacija koje sudjeluju u projektu.

Prijavitelji biraju jedan od tri unaprijed određena iznosa ovisno o broju događanja i broju organizacija koje sudjeluju u projektu.

Kategorija sportskih događanja		**Fiksni paušalni iznos**
Europska lokalna događanja: najmanje jedno događanje po zemlji u najmanje 3 zemlje sudionice programa	**Tip I**: od najmanje 3 organizacije iz 3 zemlje sudionice programa do najviše 5 organizacija iz 5 zemalja sudionica programa.	200 000 EUR
	Tip II: najmanje 6 organizacija iz 6 zemalja sudionica programa	300 000 EUR
Događanja na razini Europe: jedno događanje s najmanje 10 organizacija sudionica iz najmanje 10 zemalja sudionica programa (uključujući organizaciju prijaviteljicu)		450 000 EUR

a) Za europsko lokalno događanje (tip I): **200 000 EUR**

Prijedlozi se odnose na projekte s više korisnika u kojima prijavitelj i partnerske organizacije moraju pokriti sve troškove. Utvrđene organizacije sudionice (od 3 do 5) smatraju se sukorisnicima, a događanja i popratne aktivnosti koje se organiziraju odvijat će se u svakoj uključenoj zemlji sudionici programa.

Prijedlozi moraju sadržavati poseban odjeljak s **raspodjelom zadaća i bespovratnih sredstava EU-a među partnerima**. Moraju se navesti i rokovi za provedbu svake projektne aktivnosti te rok za izradu rezultata projekta.

Prijavitelji moraju projektne aktivnosti podijeliti u **radne pakete**. Svaki radni paket mora biti povezan s posebnim ciljevima, a prijavitelji moraju utvrditi skup kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja koji omogućuju procjenu razine ostvarenja tih ciljeva.

b) Za europsko lokalno događanje (tip II): **300 000 EUR**

Prijedlozi se odnose na projekte s više korisnika u kojima prijavitelj i partnerske organizacije moraju pokriti sve troškove. Utvrđene organizacije sudionice (najmanje 6) smatraju se sukorisnicima, a događanja i popratne aktivnosti koje se organiziraju odvijat će se u svakoj uključenoj zemlji sudionici programa.

Prijedlozi moraju sadržavati poseban odjeljak s **raspodjelom zadaća i bespovratnih sredstava EU-a među partnerima**. Moraju se navesti i rokovi za provedbu svake projektne aktivnosti te rok za izradu rezultata projekta.

Prijavitelji moraju projektne aktivnosti podijeliti u **radne pakete**. Svaki radni paket mora biti povezan s posebnim ciljevima, a prijavitelji moraju utvrditi skup kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja koji omogućuju procjenu razine ostvarenja tih ciljeva.

c) Za događanje na razini Europe: **450 000 EUR**

Prijedlozi se odnose na projekte s jednim korisnikom, što znači da sve troškove mora pokriti organizacija prijaviteljica. 10 utvrđenih organizacija sudionica smatra se pridruženim partnerima, a događanje i popratne aktivnosti koje se organiziraju odvijat će se u zemlji sudionici programa organizacije prijaviteljice.

Moraju se navesti rokovi za provedbu svake projektne aktivnosti te rok za izradu rezultata projekta.

Prijavitelji moraju projektne aktivnosti podijeliti u **radne pakete**. Svaki radni paket mora biti povezan s posebnim ciljevima, a prijavitelji moraju utvrditi skup kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja koji omogućuju procjenu razine ostvarenja tih ciljeva.

Isplata bespovratnih sredstava

Uvjet za potpunu isplatu bespovratnih sredstava završetak je svih aktivnosti opisanih u prijavi u skladu s kriterijima kvalitete. U slučaju da je jedan radni paket nedovršen, djelomično dovršen ili mu je kvaliteta ocijenjena kao nezadovoljavajuća, mogu se primijeniti odgovarajuća smanjenja iznosa bespovratnih sredstava, kako je opisano u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *Funding & tender opportunities*.

KLJUČNA AKTIVNOST 3: PODRŠKA RAZVOJU POLITIKE I SURADNJI

Ključna aktivnost 3 pruža podršku suradnji u području politike na razini Europske unije, doprinoseći na taj način razvoju novih politika kojima se mogu pokrenuti modernizacija i reforme na razini Europske unije i na razini sustava u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta.

Projektne aktivnosti koje će se provoditi usmjerene su na:

- pripremu i podupiranje provedbe programa politike EU-a u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta olakšavanjem upravljanja i funkcioniranja otvorenih metoda koordinacije
- provođenje eksperimenata s europskim politikama koje predvode javna tijela na visokoj razini i koji uključuju testiranje mjera politike na terenu u nekoliko zemalja, na temelju pouzdanih metoda ocjenjivanja
- prikupljanje dokaza i znanja o sustavima i politikama obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta na nacionalnoj i europskoj razini kako bi se olakšalo utemeljeno oblikovanje javnih politika
- olakšavanje transparentnosti i priznavanja vještina i kvalifikacija, kao i prijenos bodova, kako bi se poticalo osiguravanje kvalitete te poduprlo vrednovanje neformalnog i informalnog učenja, upravljanje vještinama i usmjeravanje
- poticanje dijaloga o politikama s dionicima u Europskoj uniji i izvan nje putem konferencija, događanja i drugih aktivnosti u koje su uključeni oblikovatelji politika, odgojno-obrazovni djelatnici i drugi dionici u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta radi upoznavanja s relevantnim programima europskih politika i promicanja Europe kao izvrsnog odredišta za školovanje i istraživanje
- poboljšavanje kvalitete provedbe programa olakšavanjem prijenosa znanja i prakse među nacionalnim agencijama, pružanjem potpore nacionalnim agencijama i Komisiji u obliku skupina za strateško promišljanje koje omogućavaju razradu aktivnosti i strategija za provedbu programa koje su bolje povezane s razvojem politike te osiguravanjem instrumenata za bolje iskorištavanje potencijala sinergije i komplementarnosti
- pružanje mogućnosti osobama da u bilo kojoj fazi života steknu iskustvo učenja u inozemstvu u okviru njihova stručnog područja, kao što su javno upravljanje, poljoprivreda i ruralni razvoj, nove tehnologije, poduzetništvo itd.
- omogućavanje provedbenim tijelima programa Erasmus+ da djeluju kao posrednici za proširivanje Erasmus+ kako bi se prijavili za bespovratna sredstva ili razvili sinergije putem potpore iz europskih strukturnih i investicijskih fondova kojima se upravlja na nacionalnoj i regionalnoj razini, Okvirnog programa za istraživanje i inovacije i programa u području migracija, sigurnosti, pravosuđa i građanstva, zdravlja i kulture
- podupiranje događanja, kampanja i drugih aktivnosti kojima će se građani i organizacije informirati o programu Erasmus+ i politikama Europske unije u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta
- doprinos utvrđivanju i diseminaciji dobre prakse te uspješnih primjera iz projekata kojima je dodijeljena potpora kako bi im se omogućila veća vidljivost i povećanje njihova dosega na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini.

Koje se aktivnosti podupiru?

Sljedeća se aktivnost provodi putem ovog Vodiča kroz program:

- Mladi Europe zajedno.

Tom aktivnošću upravlja Izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA).

Ključna aktivnost 3 obuhvaća i mnoge druge aktivnosti koje podupiru reformu politika u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih koje provodi izravno Europska komisija ili se provode putem posebnih poziva na podnošenje prijedloga kojima upravlja Izvršna agencija za obrazovanje i kulturu. Te su aktivnosti grupirane u sljedeće odjeljke:

- potpora razvoju europske politike
- potpora sindikalnim alatima i mjerama koje potiču kvalitetu, transparentnost i priznavanje vještina, kompetencija i kvalifikacija
- politički dijalog i suradnja s ključnim dionicima i međunarodnim organizacijama

- mjere kojima se doprinosi kvalitativnoj i uključivoj provedbi programa
- suradnja s ostalim instrumentima Unije i podrška ostalim politikama Unije
- aktivnosti diseminacije i informiranja.

Više informacija o podržanim aktivnostima dostupno je na internetskim stranicama Europske komisije i Izvršne agencije.

MLADI EUROPE ZAJEDNO

Aktivnost **Mladi Europe zajedno** namijenjena je lokalnim organizacijama mladih koje žele sklapati prekogranična partnerstva, odnosno dodati europsku dimenziju svojim aktivnostima i povezati ih s politikama EU-a za mlade, posebno sa strategijom EU-a za mlade 2019. – 2027. Svrha je potaknuti nove organizacije koje još nisu etablirane na europskoj razini da se prijave. U tu se svrhu aktivnost prije svega sastoji od popratnih aktivnosti čiji je cilj povezati organizacije mladih na razini EU-a s lokalnim nevladinim organizacijama koje djeluju na lokalnoj razini (na razini sela, grada, regije, zemlje) koje će imati koristi od razvoja prekograničnih aktivnosti.

U općoj strukturi aktivnosti uzima se u obzir činjenica da sektor mladih stalno raste, promjenjivi trendovi u sudjelovanju mladih i potreba za održivijom i stabilnijom financijskom potporom u području mladih[161]. Uzima se u obzir i potreba da se bolje obuhvati velika raznolikost organizacija mladih u Europi i da se ispune utvrđene potrebe i za lokalne aktivnosti i za velike projekte suradnje u Europi.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je projekata „Mladi Europe zajedno" uspostava mreža za promicanje prekograničnih partnerstava, kojima će se upravljati u bliskoj suradnji s mladima iz cijele Europe (zemlje sudionice programa Erasmus+). U okviru tih mreža organizirat će se suradnja, razmjene, promicati osposobljavanje (primjerice za voditelje mladih) i mladima omogućavati da sami pokrenu zajedničke projekte u aktivnostima uz fizičku prisutnost i putem interneta.

Važni su tematski prioriteti aktivnosti doprinos i promicanje ciljeva EU-a za mlade i strategije EU-a za mlade 2019. – 2027.[162] Europski ciljevi za mlade tema su i političkih smjernica[163] predsjednice von der Leyen. Tekući 18-mjesečni ciklus[164] dijaloga s mladima i njegovi prioriteti također su jedan od temelja aktivnosti Mladi Europe zajedno.

Naposljetku, s obzirom na pandemiju bolesti COVID-19 potrebna su rješenja za ublažavanje socioekonomskih posljedica za mlade, uključujući izgradnju kapaciteta i posebne mjere za oporavak sektora mladih od krize izazvane pandemijom. Pritom bi mreže za mlade trebale razmatrati načine izgradnje solidarnosti i osiguravanja uključivosti kako bi se pokušalo svladati izazove povezane s digitalnim vještinama i ekološki prihvatljivim stilom života.

POSEBNI CILJEVI

Aktivnost posebno podupire:

- promicanje i razvoj transnacionalno strukturirane suradnje, među ostalim i putem interneta, između različitih organizacija mladih kako bi se uspostavila ili ojačala partnerstva usmjerena na solidarnost i uključivo demokratsko sudjelovanje
- provedbu okvira i inicijativa EU-a, kao što su preporuke za pojedine zemlje u okviru europskog semestra[165], ukoliko

[161] Study on the landscape of youth representation in the EU (EAC/47/2014).
[162] Rezolucija Vijeća 2018/C 456/01, objavljena u prosincu 2018.:
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&from=HR.
[163] Vidjeti https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/IP_19_5542.
[164] Od sredine 2020. do kraja 2021.

se odnose na područje mladih

- inicijative za poticanje mladih na sudjelovanje u demokratskom procesu i u društvu organiziranjem osposobljavanja, ukazivanje na sličnosti među mladim Europljanima te poticanje razgovora i rasprava o njihovoj povezanosti s EU-om, njegovim vrijednostima i demokratskim temeljima, uključujući i konstruktivno zastupanje stajališta mladih o procesu oporavka od krize uzrokovane bolešću COVID-19
- sudjelovanje nedovoljno zastupljenih skupina mladih (npr. ranjivih i onih slabijeg socioekonomskog statusa) u politici, organizacijama mladih i drugim organizacijama civilnog društva
- novi načini da se organizacijama mladih pomogne da se nose s pandemijom bolesti COVID-19 i njezinim posljedicama. To bi okvirno moglo uključivati jačanje suradnje organizacija mladih u digitalnom kontekstu putem relevantnih metoda neformalnog učenja i organizacijskih modela, uključujući alternativne načine razmjene i uzajamne pomoći.

AKTIVNOSTI

Predložene aktivnosti moraju biti izravno povezane s općim i posebnim ciljevima ključne aktivnosti i moraju biti navedene u opisu projekta koji se odnosi na cijelo razdoblje za koje se dodjeljuju bespovratna sredstva, prema uputama u relevantnom odjeljku „Uspostava projekta" i „Učinak".

Aktivnosti će biti prekogranične i moći će se provoditi na europskoj (zemlje sudionice programa Erasmus+), nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini.

Primjeri relevantnih aktivnosti:

1. aktivnosti koje olakšavaju pristup i sudjelovanje mladih u političkim aktivnostima EU-a koje se odvijaju na svim razinama društva (lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj, europskoj) i u različitim institucionalnim kontekstima (formalne ustanove, neformalna suradnja i učenje, neformalne razmjene itd.)
2. aktivnosti mobilnosti, uključujući razmjene u svrhu umrežavanja i/ili koristi od neformalnog ili informalnog osposobljavanja
3. aktivnosti jačanja svijesti, informiranja, diseminacije i promicanja (seminari, radionice, kampanje, sastanci, javne rasprave, savjetovanja itd.) povezane s prioritetima politika EU-a u području mladih
4. poticanje strateške suradnje, razmjene ideja, suradničkog rada i zajedničkog stvaranja te relevantnih neformalnih metoda za oblikovanje i raspravu o inicijativama, partnerstvima i projektima u području politike EU-a za mlade koje dolaze od mladih, između njih, organizacija mladih, donositelja odluka, znanstvenika i drugih relevantnih aktera civilnog društva; to uključuje inicijative i događanja za razvoj europskih nevladinih organizacija za mlade, organizacija civilnog društva ili mreža na razini EU-a
5. ispitivanje stajališta političara o prijedlozima mladih za demokratske sustave, uključujući stajališta i težnje mladih koji nisu angažirani, prepreke i pokretače za angažiranje mladih koji nemaju iskustva s postojećim oblicima sudjelovanja te promicanje novih prostora za političko djelovanje i angažman mladih u Europi

---

[165] HTTPS://EC.EUROPA.EU/INFO/BUSINESS-ECONOMY-EURO/ECONOMIC-AND-FISCAL-POLICY-COORDINATION/EU-ECONOMIC-GOVERNANCE-MONITORING-PREVENTION-CORRECTION/EUROPEAN-SEMESTER_HR.

6. rad na novom shvaćanju značenja i koristi aktivnog građanstva za mlade u EU-u, među ostalim u kontekstu nakon pandemije i s obzirom na europski zeleni plan kao okosnicu oporavka, i međugeneracijskih razlika u zastupanju mladih te promjenjivih obrazaca zastupanja mladih u EU-u
7. podupiranje razvoja pristupačnih standardiziranih metoda, alata i inovativnih suradničkih metoda za nevladine organizacije u sektoru mladih, uključujući razvoj novih lokalnih inicijativa za mlade, vještina i znanja za praćenje i evaluaciju postojećih aktivnosti na temelju rezultata, čime se pokazuje vrijednost sudjelovanja mladih u civilnom društvu.

U ovu aktivnost nije obvezno uključiti aktivnosti mobilnosti. Aktivnosti mobilnosti za mlade moraju isticati glavne ciljeve projekta i pružati znatnu dodanu vrijednost projektu i mladima koji sudjeluju.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA LOKALNU AKTIVNOST INICIJATIVE MLADI EUROPE ZAJEDNO?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Kako bi bili prihvatljivi za dodjelu bespovratnih sredstava iz programa Erasmus, projektni prijedlozi za inicijativu Mladi Europe zajedno moraju ispuniti sljedeće kriterije.

Tko se može prijaviti?	Sljedeće organizacije mogu biti uključene kao koordinatori: - nevladine organizacije (uključujući europske nevladine organizacije za mlade i nacionalna vijeća mladih) koje djeluju u području mladih - javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini. Organizacija se prijavljuje u ime svih organizacija sudionica uključenih u projekt i mora imati poslovni nastan u zemlji sudionici programa Erasmus+.
Koje su vrste organizacija prihvatljive za sudjelovanje u projektu?	Bilo koja organizacija, javna ili privatna, sa svojim povezanim subjektima (ako postoje), koja radi s mladima ili za mlade izvan formalnog okruženja s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa Erasmus+. Takve organizacije mogu, na primjer, biti: • neprofitne organizacije, udruge, nevladine organizacije (uključujući europske nevladine organizacije za mlade) • nacionalna vijeća mladih • javna tijela na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini • obrazovne ustanove ili znanstveni instituti • zaklade. Mogu biti uključena javna ili privatna poduzeća (mala, srednja ili velika), uključujući socijalna poduzeća. Stoga, iako je ova aktivnost prije svega usmjerena na neprofitne organizacije, profitne organizacije *mogu* biti uključene ako se dokaže da to donosi dodanu vrijednost projektu.
Broj i profil organizacija sudionica	Najmanje 4 partnera iz najmanje 4 zemlje sudionice programa Erasmus+. Najmanje polovina organizacija u konzorcijima ne smiju biti primatelji sredstva EU-a iz programa Erasmus+ u okviru ključne aktivnosti 3 – projekti „Mladi Europe zajedno" u zadnje dvije godine.
Mjesto provedbe aktivnosti	Aktivnosti se moraju održavati u zemljama sudionicama programa Erasmus+.

Trajanje projekta	2 godine.
Gdje se treba prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA), sa sjedištem u Bruxellesu. Ista organizacija može podnijeti samo jednu prijavu za ovu aktivnost po roku. Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-YOUTH-2021-YOUTH-TOG
Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **24. lipnja u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Lokalni projekti „Mladi Europe zajedno" sastoje se od četiri faze koje počinju i prije odabira projektnog prijedloga za financiranje, npr. 1) utvrđivanje i pokretanje projekta, 2) priprema, oblikovanje i planiranje projekta, 3) provedba projekta i praćenje aktivnosti i 4) pregled projekta i procjena učinka. Organizacije sudionice i sudionici uključeni u aktivnosti trebali bi aktivno sudjelovati u svim tim fazama i na taj način poboljšati svoje iskustvo učenja:

- utvrđivanje i pokretanje: utvrđivanje problema, potrebe ili mogućnosti koju možete obuhvatiti idejom projekta u kontekstu poziva; utvrđivanje ključnih aktivnosti i glavnih ishoda koji se mogu očekivati od projekta; popisivanje relevantnih dionika i potencijalnih partnera; formuliranje ciljeva projekta; usklađivanje projekta sa strateškim ciljevima organizacija sudionica; početno planiranje radi uspješnog početka projekta i objedinjavanje informacija potrebnih za sljedeću fazu itd.
- priprema, oblikovanje i planiranje: određivanje opsega projekta, odgovarajućeg pristupa i rasporeda uključenih zadaća; procjena potrebnih resursa i razrada pojedinosti projekta, npr. procjene potreba; definiranje kvalitetnih ciljeva i pokazatelja učinka (konkretnih, mjerljivih, ostvarivih, relevantnih i vremenski ograničenih); utvrđivanje ishoda projekta i učenja; utvrđivanje programa rada, oblika aktivnosti, očekivanog učinka, procijenjenog ukupnog proračuna; priprema plana provedbe projekta koji uključuje strateške aspekte upravljanja projektom, praćenja, kontrole kvalitete, izvješćivanja i diseminacije rezultata; definiranje praktičnih rješenja i potvrđivanje ciljne skupine/skupina za predviđene aktivnosti; sklapanje sporazuma s partnerima i sastavljanje prijedloga itd.
- provedba i praćenje aktivnosti: provedba projekta u skladu s planovima koji ispunjavaju zahtjeve za izvješćivanje i komunikaciju; praćenje tekućih aktivnosti i ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na projektne planove; utvrđivanje i poduzimanje korektivnih mjera zbog odstupanja od planova i radi uklanjanja problema i rizika; utvrđivanje neusklađenosti s utvrđenim standardima kvalitete i poduzimanje korektivnih mjera itd.
- pregled i procjena učinka: ocjenjivanje uspješnosti projekta u odnosu na ciljeve projekta i planove provedbe; evaluacija aktivnosti i njihova učinka na različitim razinama, dijeljenje i korištenje rezultata projekta itd.

HORIZONTALNI ASPEKTI KOJE TREBA UZETI U OBZIR PRI OSMIŠLJAVANJU PROJEKTA

Uz poštovanje formalnih kriterija i sklapanje sporazuma o održivoj suradnji sa svim projektnim partnerima, sljedeći elementi mogu pridonijeti povećanju učinka i kvalitetnoj provedbi projekata „Mladi Europe zajedno" kroz različite faze projekta. Prijavitelje se potiče da uzmu u obzir te mogućnosti i dimenzije pri osmišljavanju svojih projekata.

Okolišna održivost

Projekti bi trebali biti prihvatljivi za okoliš i uključivati zelenu praksu u svim aspektima. Pri osmišljavanju projekta organizacije i sudionici trebaju voditi računa o okolišu, što će sve koji sudjeluju u projektu potaknuti da raspravljaju i uče o zaštiti okoliša i da razmišljaju o tome kako joj mogu doprinijeti te će im pomoći da osmisle alternativne, zelenije načine provedbe projektnih aktivnosti.

Uključivost i raznolikost

U svim aktivnostima programa Erasmus+ promiču se jednake mogućnosti i pristup, uključivost i pravednost. Radi primjene tih načela osmišljena je strategija za uključivost i raznolikost kako bi se lakše uspostavio kontakt sa sudionicima iz različitih sredina, posebno onima s manje mogućnosti koji se suočavaju s preprekama za sudjelovanje u europskim projektima. Organizacije bi trebale osmisliti pristupačne i uključive projektne aktivnosti uzimajući u obzir stavove sudionika s manje mogućnosti te ih uključiti u donošenje odluka tijekom cijelog procesa.

Kao transverzalno načelo organizacije sudionice trebale bi provoditi strategije za povezivanje s mladima na lokalnoj razini iz različitih sredina. To obuhvaća uključivanje raznolike populacije mladih s manje mogućnosti, uključujući one iz udaljenih/ruralnih područja i/ili migrantskog podrijetla. Stoga bi sve aktivnosti trebale doprinositi dopiranju do mladih i njihovom aktivnom angažmanu kako bi se udružile različite perspektive.

Digitalna dimenzija

Virtualna suradnja i eksperimentiranje s virtualnim i kombiniranim mogućnostima za učenje ključni su za uspješne projekte. Svakako se preporučuje da se u okviru projekata u području mladih koristi Europski portal za mlade i platforma Europske strategije za mlade za suradnju prije, tijekom i nakon projektnih aktivnosti.

Zajedničke vrijednosti, građanski angažman i sudjelovanje

Projekti će podupirati aktivno građanstvo i etiku te poticati razvoj socijalne i interkulturalne kompetencije, kritičkog mišljenja i medijske pismenosti. Posebna će se pozornost posvetiti i informiranju i razumijevanju konteksta Europske unije.

OČEKIVANI UČINAK

Projekti kojima se dodijele bespovratna sredstva trebali bi pokazati svoj očekivani doprinos politici EU-a za mlade tako da:

- pridonose jačanju kapaciteta sektora mladih koji su aktivni na lokalnoj razini kako bi se njihove aktivnosti i rad proširili transnacionalno i pridonosili uključivosti, solidarnosti i održivosti, uključujući promicanje transnacionalnog učenja i suradnje između mladih i donositelja odluka
- polaze od ciljeva strategije EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027. i, konkretno, pokazuju na koji način pridonose prioritetima te strategije za „uključivanje, povezivanje i osnaživanje”
- polaze od rezultata europskih ciljeva za mlade, dijaloga s mladima i drugih projekata u okviru kojih su se održavale rasprave i provodila ispitivanja javnog mišljenja o budućnosti Europe te povezuju te rezultate s razvojem politike na lokalnoj/regionalnoj/nacionalnoj/europskoj razini
- polaze od preporuka za pojedine zemlje u okviru europskog semestra ukoliko se odnose na područje mladih
- unaprijede sudjelovanje mladih u demokratskom životu u okviru aktivnog građanstva i sudjelovanja u donošenju odluka (osnaživanje, nove vještine, sudjelovanje mladih u osmišljavanju projekata itd.)
- prošire postojeću dobru praksu i doseg s lokalne razine (sela, gradovi, regije, zemlje) i uobičajene mreže, uključujući korištenje digitalnih sredstava za održavanje kontakta u svim okolnostima, čak i u slučaju

udaljenosti, izolacije ili ograničenog kretanja

- diseminiraju rezultate projekta na djelotvoran i privlačan način među mladima koji sudjeluju u organizacijama mladih kako bi im otvorili put prema sustavnijim partnerstvima, ali i među mladima koji nisu povezani sa strukturama za mlade ili onima koji dolaze iz socijalno ugroženih sredina.

KRITERIJI ZA DODJELU

Relevantnost projekta **(najviše 30 bodova)**	• **Svrha i dodana vrijednost EU-a:** prijedlogom se uspostavlja i razvija projekt koji podupire politike na razini EU-a relevantne za mlade, osobito strategiju EU-a za mlade za razdoblje 2019. – 2027. U prijedlogu je jasno dokazana dodana vrijednost EU-a na razini sustava koja proizlazi iz njegove transnacionalnosti i moguće prenosivosti. • **Ciljevi**: ciljevi prijedloga relevantni su za opće ciljeve aktivnosti i barem jedan od njezinih posebnih ciljeva; osim toga, konkretni su i jasno definirani, ostvarivi, mjerljivi, realistični i pravodobni; bave se pitanjima koja su relevantna za organizacije sudionice i koja imaju jasnu dodanu vrijednost za odabrane ciljne skupine. • **Potrebe**: iz prijedloga se vidi da se temelji na pažljivoj procjeni potreba, koja se koliko god je moguće temelji na provjerljivim činjenicama i brojkama potkrijepljenima općim i posebnim podacima relevantnima za sve zemlje i organizacije u konzorciju. Očekuje se jasna analiza potreba povezana s konkretnim okolnostima prijavitelja, partnera i ciljnih skupina. • **Uključivanje mladih**: partnerstvo pokazuje da je u stanju angažirati raznoliku populaciju mladih, kao što su oni iz udaljenih/ruralnih područja, migrantskog podrijetla i/ili u nepovoljnom društvenom položaju, i to već u fazi osmišljavanja aktivnosti povezanih s mladima.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe **(najviše 30 bodova)**	• **Planiranje:** prijedlog je jasan, potpun i kvalitetan te uključuje odgovarajuće faze pripreme, provedbe, praćenja i evaluacije projekta na temelju pouzdanih metodologija upravljanja projektima. • **Metodologija:** provedba se temelji na odgovarajućim metodologijama; ciljevi su u skladu s aktivnostima, jasno su opisani i logično povezuju utvrđene probleme, potrebe i rješenja; plan rada je koherentan i konkretan; postoje prikladne mjere i pokazatelji za kontrolu kvalitete kako bi se osiguralo da će se projekt provesti uz potrebnu kvalitetu, opseg, rok i u okviru proračuna; postoje konkretni i prikladni planovi za upravljanje rizicima i nepredvidive situacije. • **Troškovna učinkovitost**: predloženi proračun je koherentan, dovoljno detaljan i primjeren za provedbu projekta te je osmišljen tako da osigura najbolju vrijednost za novac. Sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu su s njihovim ciljevima i rezultatima. Proračun pokriva potrebe lokalnih organizacija i ranjivih mladih ljudi kako bi se potaknulo njihovo uključivanje u program Erasmus+.

Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji **(najviše 20 bodova)**	• **Konfiguracija:** partnerstvo uključuje odgovarajuću kombinaciju komplementarnih organizacija s potrebnim profilima, vještinama, iskustvom, stručnošću i potporom u upravljanju kako bi se postigli njegovi ciljevi; ako su u konzorcij uključene profitne organizacije, jasno je dokazana njihova dodana vrijednost. • **Geografski sastav**: partnerstvo pokazuje sposobnost odražavanja europske gospodarske, društvene i/ili kulturne raznolikosti svojim geografskim sastavom (tj. pokriva istočna, zapadna, sjeverna i južna područja Europe) kako bi se osigurala istinski paneuropska suradnja. • **Razvoj lokalnih nevladinih organizacija**: partnerstvo je sposobno razviti kapacitete i znanje lokalnih nevladinih organizacija koje se još nisu etablirale na europskoj razini kako bi se postigla bolja suradnja među nevladinim organizacijama u Europi. • **Angažman i zadaće**: podjela odgovornosti i zadaća u partnerstvu jasna je i primjerena; koordinator se odlikuje kvalitetnim upravljanjem i potencijalom za koordinaciju transnacionalnih mreža i vodstvo u kompleksnim okruženjima. • **Sporazumi o suradnji**: predloženi mehanizmi upravljanja osigurat će djelotvornu koordinaciju, donošenje odluka, komunikaciju i rješavanje sukoba među organizacijama sudionicama, sudionicima i svim ostalim relevantnim dionicima. • **Uključivanje mladih**: mladi su na odgovarajući način uključeni u sve faze provedbe projekta, a uključivanje mladih obuhvaćeno je svim fazama i na svim razinama projekta, čime se jača njihova uloga i/ili se pružaju konkretne strategije kako bi se osiguralo sudjelovanje raznolike populacije mladih.
Učinak **(najviše 20 bodova)**	• **Učinak**: projekt ima potencijalno velik učinak na sudionike i partnerske organizacije, posebno u pogledu širenja nacionalnih, regionalnih ili lokalnih aktivnosti lokalnih organizacija koje još nisu prekogranične na razinu EU-a tijekom i nakon završetka projekta, kao i na zajednicu mladih općenito. Očekivani rezultati pokazuju razumijevanje i sposobnost prijavitelja i partnera da prenose poruke o vrijednostima Europske unije, osobito u pogledu građanstva. • **Diseminacija**: prijedlog pokazuje sposobnost da se dopre do mladih i učinkovito komunicira o problemima i rješenjima u zajednicama koje predstavljaju široj globalnoj publici; posebno, prijedlog sadržava konkretan plan za komunikaciju i diseminaciju rezultata i uključuje odgovarajuće ciljeve, aktivnosti i raspodjelu zadaća među partnerima, vremenski raspored, alate i kanale kako bi se rezultati i koristi djelotvorno proširili na oblikovatelje politika i bili dostupni krajnjim korisnicima tijekom i nakon završetka projekta. • **Održivost**: u prijedlogu se jasno utvrđuje kako bi ishodi projekta mogli doprinijeti promjenama na razini sustava u sektoru mladih tijekom projekta i dulje, s velikim potencijalom za omogućivanje dugotrajne suradnje na razini EU-a i/ili poticanje novih politika i inicijativa EU-a za mlade.

Da bi došle u obzir za financiranje, prijave moraju dobiti najmanje **60 bodova**, uzimajući u obzir i najmanji potreban broj bodova za svaki od četiri kriterija za dodjelu (tj. najmanje 15 bodova za kategorije „relevantnost projekta" i „kvaliteta projektnog plana i provedbe"; 10 bodova za kategorije „kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji" i „učinak". U slučaju jednako rangiranih prijedloga, prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterije za dodjelu „relevantnost", a zatim za „učinak".

Općenito, i u granicama postojećih nacionalnih i europskih pravnih okvira, rezultati bi trebali biti dostupni kao **otvoreni obrazovni sadržaji** (OER) te na relevantnim profesionalnim i sektorskim platformama ili platformama nadležnih tijela. U prijedlogu se opisuje kako će se proizvedeni podaci, materijali, dokumenti i aktivnosti u audiovizualnim i društvenim medijima stavljati na raspolaganje i promovirati s otvorenim licencijama, bez nerazmjernih ograničenja.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva odredit će jednokratni iznos za sva bespovratna sredstva na temelju prijedloga, rezultata ocjenjivanja, stopa financiranja i najvećeg iznosa bespovratnih sredstava utvrđenog u pozivu na podnošenje prijedloga.

Maksimalna bespovratna sredstva EU-a po projektu iznose 150 000 EUR.

<u>Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?</u>

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima", „osposobljavanje", „organizaciju događanja", „pripremu i provedbu mobilnosti", „komunikaciju i diseminaciju", „osiguravanje kvalitete" itd.)

b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom

c) prijavitelji u svojem prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (i, u okviru svakog radnog paketa, udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)

d) opisani troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija informacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene. Vrijednost jednokratnog iznosa ograničit će se na najviše 80 % procijenjenog proračuna utvrđenog nakon ocjenjivanja.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava, stopa financiranja, ukupni prihvatljivi troškovi itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *Funding & tender opportunities*.

AKTIVNOSTI JEAN MONNET

U okviru aktivnosti Jean Monnet nude se mogućnosti u području visokog obrazovanja i u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja. Aktivnosti Jean Monnet pridonose širenju znanja o pitanjima integracije u Europskoj uniji. Podupiru se sljedeće aktivnosti:

- **aktivnosti Jean Monnet u području visokog obrazovanja**
- **aktivnosti Jean Monnet u drugim područjima obrazovanja i osposobljavanja.**

Te će aktivnosti provoditi Izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA).

AKTIVNOSTI JEAN MONNET U PODRUČJU VISOKOG OBRAZOVANJA

Aktivnosti Jean Monnet u području visokog obrazovanja podupiru **poučavanje i istraživanje** u području studija o Europskoj uniji širom svijeta.

Pod studijima o EU-u podrazumijeva se proučavanje Europe u cijelosti, prije svega EU-a, iz unutarnje, ali i iz globalne perspektive.

Opseg studija o EU-u može biti različit, no bitno je da se istražuju teme povezane s EU-om.

Studiji o EU-u trebali bi promicati aktivno europsko građanstvo i vrijednosti te se baviti ulogom EU-a u globaliziranom svijetu. Na taj način upoznaju javnost s Unijom i olakšavaju buduće angažmane i dijalog među građanima.

Osim toga, aktivnosti Jean Monnet trebale bi usmjeravati javnu diplomaciju prema trećim zemljama, promičući vrijednosti EU-a te povećavajući vidljivost onoga za što se Europska unija zalaže i onoga što namjerava postići.

Ciljevi i kriteriji koji se primjenjuju na poučavanje i istraživanje opisani su u nastavku.

POUČAVANJE I ISTRAŽIVANJE

CILJEVI AKTIVNOSTI

Aktivnosti programa Jean Monnet koje se odnose na poučavanje i istraživanje:

- promiču izvrsnost u poučavanju i istraživanju u području studija o Europskoj uniji širom svijeta
- potiču dijalog između akademske zajednice i društva, uključujući lokalne i državne oblikovatelje politika, državne službenike, subjekte civilnog društva, predstavnike različitih razina obrazovanja i medije
- stvaraju znanja i uvide koji mogu biti temelj za oblikovanje politika EU-a i ojačati ulogu EU-a u Europi i u globaliziranom svijetu
- uključuju širu javnost i šire znanje o EU-u na društvo u cjelini (izvan akademske zajednice i specijalizirane publike), približavajući na taj način EU javnosti.

Aktivnosti programa Jean Monnet trebale bi usmjeravati javnu diplomaciju prema partnerskim zemljama, promičući vrijednosti EU-a i vidljivost onoga za što se Europska unija zalaže i što namjerava postići.

USPOSTAVA PROJEKTA

„Poučavanje i istraživanje" u okviru programa Jean Monnet mora se provoditi u jednom od sljedećih oblika: **moduli, katedre i centri izvrsnosti.**

- **Moduli** su kratki nastavni programi ili tečajevi u području studija o Europskoj uniji koji se provode na visokom učilištu. Svaki modul traje najmanje 40 sati po akademskoj godini, i to tri godine. Moduli mogu biti usmjereni na jednu disciplinu europskih studija ili imati multidisciplinarni pristup koji zahtijeva doprinos više profesora i stručnjaka. Mogu biti i u obliku kratkih specijaliziranih ili ljetnih programa.
- **Katedre** su radna mjesta sveučilišnih profesora sa specijalizacijom u području studija o Europskoj uniji (kako je prethodno opisano) i dodjeljuju se na tri godine. Katedru Jean Monnet vodi samo jedan profesor koji treba održati najmanje 90 sati nastave u akademskoj godini. Katedra može imati i tim za potporu i poboljšanje njezinih aktivnosti, uključujući održavanje dodatnih sati nastave.
- **Centri izvrsnosti Jean Monnet** središnja su točka kompetencija i znanja o temama u području Europske unije. U okviru tih centara trebalo bi okupljati stručno znanje i kompetencije eminentnih stručnjaka radi razvoja sinergija između različitih disciplina i resursa u području studija o EU-u (kako je prethodno opisano) i stvaranja zajedničkih transnacionalnih aktivnosti te osigurati otvorenost prema civilnom društvu. Centri izvrsnosti Jean Monnet imaju važnu ulogu u uspostavi kontakata sa studentima fakulteta koji se obično ne bave pitanjima

Europske unije, oblikovateljima politika, državnim službenicima, organiziranim civilnim društvom i širom javnosti.

Od korisnika programa Jean Monnet (moduli, nositelji katedri i sudionici u centrima izvrsnosti) zahtijeva se da organiziraju aktivnosti i događanja koja će biti otvorena za oblikovatelje politika, državne službenike, civilno društvo i širu javnost.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA AKTIVNOST POUČAVANJA I ISTRAŽIVANJA U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Za **module programa Jean Monnet** primjenjuju se sljedeći kriteriji prihvatljivosti.

Tko se može prijaviti?	Visoka učilišta s poslovnim nastanom u bilo kojoj zemlji svijeta. Pojedinci se ne mogu izravno prijaviti za bespovratna sredstva.
Koje su vrste organizacija prihvatljive za sudjelovanje u projektu?	Visoka učilišta s poslovnim nastanom u bilo kojoj zemlji svijeta. Visoka učilišta s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa Erasmus+ moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). ECHE ne moraju imati visoka učilišta iz partnerskih zemalja koja sudjeluju u programu.
Broj i profil organizacija sudionica	Jedno visoko učilište s poslovnim nastanom u bilo kojoj zemlji svijeta.
Trajanje projekta	3 godine. Za svaki modul programa Jean Monnet mora se održati najmanje 40 sati nastave po akademskoj godini u području studija o Europskoj uniji (kako je prethodno opisano) na visokom učilištu koje je prijavitelj. U sate nastave ubrajaju se grupna predavanja, seminari ili vježbe (svi se ti oblici nastave mogu odvijati i na daljinu), ali se ne ubrajaju individualna poduka i/ili mentorstvo. Prihvatljivi su ljetni tečajevi.
Gdje se treba prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2021-MODULE.
Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **2. lipnja u 17:00:00** (po srednjoeuropskom vremenu).

Za **katedre programa Jean Monnet** primjenjuju se sljedeći kriteriji prihvatljivosti.

Tko se može prijaviti?	Visoka učilišta s poslovnim nastanom u bilo kojoj zemlji svijeta. Pojedinci se ne mogu izravno prijaviti za bespovratna sredstva.

Koje su vrste organizacija prihvatljive za sudjelovanje u projektu?	Visoka učilišta s poslovnim nastanom u bilo kojoj zemlji svijeta. Visoka učilišta s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa Erasmus+ moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). ECHE ne moraju imati visoka učilišta iz partnerskih zemalja koja sudjeluju u programu. Visoka učilišta odgovorna su za svoje prijave. Ona su obvezna održavati aktivnosti katedre Jean Monnet cijelo vrijeme trajanja projekta. Ako visoko učilište mora zamijeniti nositelja katedre, potrebno je poslati pisani zahtjev za odobrenje Izvršnoj agenciji. Osim toga, novi predloženi nositelj katedre mora imati isti stupanj specijalizacije u području studija o Europskoj uniji.
Broj i profil organizacija sudionica	Visoka učilišta s poslovnim nastanom u bilo kojoj zemlji svijeta. Nositelji katedre Jean Monnet moraju biti stalni zaposlenici visokog učilišta koje je prijavitelj. Katedru Jean Monnet vodi samo jedan profesor, nositelj katedre, koji je isključivo odgovoran za održavanje najmanje 90 sati nastave u akademskoj godini. Katedra može imati i tim za potporu njezinim aktivnostima.
Trajanje projekta	3 godine. Nositelj katedre treba održati najmanje 90 sati nastave u akademskoj godini u području studija o Europskoj uniji (kako je prethodno opisano) na visokom učilištu koje je prijavitelj. U sate nastave ubrajaju se grupna predavanja, seminari ili vježbe (svi se ti oblici nastave mogu odvijati i na daljinu), ali se ne ubrajaju individualna poduka i/ili mentorstvo.
Gdje se treba prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2021-CHAIR.
Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **2. lipnja u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu)**.

Za **centre izvrsnosti programa Jean Monnet** primjenjuju se sljedeći kriteriji prihvatljivosti.

Tko se može prijaviti?	Visoka učilišta s poslovnim nastanom u bilo kojoj zemlji svijeta. Pojedinci se ne mogu izravno prijaviti za bespovratna sredstva. Na pojedinom uključenom visokom učilištu može se istovremeno podupirati samo jedan centar izvrsnosti Jean Monnet. Ustanova domaćin koordinira aktivnosti jednog ili više fakulteta/odsjeka.
Koje su vrste organizacija prihvatljive za sudjelovanje u projektu?	Visoka učilišta s poslovnim nastanom u bilo kojoj zemlji svijeta. Visoka učilišta s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa Erasmus+ moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju (ECHE). ECHE ne moraju imati visoka učilišta iz partnerskih zemalja koja sudjeluju u programu.
Broj i profil organizacija sudionica	Visoka učilišta s poslovnim nastanom u bilo kojoj zemlji svijeta.
Trajanje projekta	3 godine.

Gdje se treba prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2021-COE.
Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **2. lipnja u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu)**.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

KRITERIJI ZA DODJELU

Za **module programa Jean Monnet** primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

Relevantnost projekta **(najviše 25 bodova)**	Mjera u kojoj se prijedlogom ostvaruju ciljevi aktivnosti Jean Monnet: • usmjerenost na studije o EU-u (kako je opisano u uvodnom odjeljku) • poticanje dijaloga između akademske zajednice i društva, uključujući lokalne i državne oblikovatelje politika, državne službenike, subjekte civilnog društva, predstavnike različitih razina obrazovanja i medije • stvaranje znanja i uvida koji mogu biti temelj za oblikovanje politika EU-a i ojačati ulogu EU-a u globaliziranom svijetu • poticanje aktivnog informiranja i edukativnog rada kojim će se širiti znanje o EU-u na društvo u cjelini (izvan akademske zajednice i specijalizirane publike) te približiti EU javnosti. Mjera u kojoj prijedlog doseže prioritetne ciljne skupine: o studente studija o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) o studente koji ne dolaze automatski u dodir sa studijima o EU-u (u područjima izvan prava, ekonomije i političkih znanosti). Za partnerske zemlje programa Erasmus+, potencijal za poboljšanje javne diplomacije EU-a.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe **(najviše 25 bodova)**	• Metodologija: kvaliteta, inovativnost i izvedivost samog projekta te održivost predložene metodologije. • Mjera: o u kojoj je program rada iznesen jasno, potpuno i dosljedno, a faze pripreme, provedbe, evaluacije, praćenja i diseminacije pažljivo planirane o u kojoj se iz programa rada vidi usklađenost s ciljevima i aktivnostima projekta. • Strategija za praćenje i evaluaciju
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji **(najviše 25 bodova)**	• Razina stručnosti i dodana vrijednost tima: mjerodavnost i komplementarnost profila i stručnosti glavnih članova osoblja uključenih u predložene aktivnosti (prema potrebi i iz akademskih i neakademskih područja) za studije o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) i za konkretnu temu kojom se prijedlog bavi.

Učinak **(najviše 25 bodova)**	➢ Očekivani dugoročni učinak projekta: • na visoko učilište koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet • na studente i ostale polaznike koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet o bolji ili inovativni kurikulumi o veća sposobnost za privlačenje izvrsnih studenata o više suradnje s partnerima iz drugih zemalja o više financijskih sredstava za poučavanje i istraživanje o temama u vezi s EU-om unutar visokog učilišta o povećani kapaciteti za poučavanje i istraživanje tema u vezi s EU-om • na ostale organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. ➢ Diseminacija i komunikacija: • primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda aktivnosti unutar i izvan visokog učilišta koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet: o razglašavanje o informiranje o projektima i rezultatima, čime se poboljšava vidljivost sudionika i organizacija o dopiranje do skupina koje se nalaze izvan visokih učilišta o prenosivost i ugrađivanje u nove politike i poboljšanu praksu. • Mjera u kojoj će predviđeni alati za diseminaciju doći do ciljane publike putem: o medijske prisutnosti (uključujući društvene medije, publikacije itd.) o događanja. ➢ Održivost i kontinuitet: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi projekta održali i nakon životnog ciklusa projekta.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje **70 bodova** ukupno i **15 bodova za svaki kriterij za dodjelu**. Među jednako rangiranim prijedlozima unutar iste teme prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost", a zatim za „učinak".

Za **katedre programa Jean Monnet** primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

Relevantnost projekta **(najviše 25 bodova)**	Mjera u kojoj se prijedlogom ostvaruju ciljevi aktivnosti Jean Monnet: • poticanje dijaloga između akademske zajednice i društva, uključujući lokalne i državne oblikovatelje politika, državne službenike, subjekte civilnog društva, predstavnike različitih razina obrazovanja i medije • stvaranje znanja i uvida koji mogu biti temelj za oblikovanje politika EU-a i ojačati ulogu EU-a u globaliziranom svijetu • poticanje aktivnog informiranja i edukativnog rada kojim će se širiti znanje o EU-u na društvo u cjelini (izvan akademske zajednice i specijalizirane publike) te približiti EU javnosti. Mjera u kojoj prijedlog doseže prioritetne ciljne skupine: o studente studija o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) o studente koji ne dolaze automatski u dodir sa studijima o EU-u (kako je opisano u uvodnom odjeljku). Za partnerske zemlje programa Erasmus+, potencijal za poboljšanje javne diplomacije EU-a.

Kvaliteta projektnog plana i provedbe **(najviše 25 bodova)**	• Metodologija: kvaliteta, inovativnost i izvedivost samog projekta te održivost predložene metodologije. • Upravljanje: mjera u kojoj: o program rada iznesen je jasno, potpuno i dosljedno, a faze pripreme, provedbe, evaluacije, praćenja i diseminacije pažljivo su planirane o iz programa rada vidi se usklađenost s ciljevima i aktivnostima projekta. • Strategija za praćenje i evaluaciju
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji **(najviše 25 bodova)**	• Izvrstan profil i stručnost nositelja katedre studija o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) • Mjerodavnost i komplementarnost profila i stručnosti nositelja katedre i glavnim članova osoblja uključenih u aktivnosti predložene u projektu i za studije o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) i za konkretne teme kojima se prijedlog bavi • Dokaz o razini iskustva u istraživanju o temama povezanima s EU-om.
Učinak **(najviše 25 bodova)**	➢ Očekivani dugoročni učinak projekta: • na visoko učilište koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet • na studente i ostale polaznike koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet o bolji ili inovativni kurikulumi o veća sposobnost za privlačenje izvrsnih studenata o više suradnje s partnerima iz drugih zemalja o više financijskih sredstava za poučavanje i istraživanje o temama u vezi s EU-om unutar visokog učilišta o povećani kapaciteti za poučavanje i istraživanje tema u vezi s EU-om • na ostale organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. ➢ Diseminacija i komunikacija: • primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda aktivnosti unutar i izvan visokog učilišta koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet: o razglašavanje o informiranje o projektima i rezultatima, čime se poboljšava vidljivost sudionika i organizacija o dopiranje do skupina koje se nalaze izvan visokih učilišta o prenosivost i ugrađivanje u nove politike i poboljšanu praksu. • Mjera u kojoj će predviđeni alati za diseminaciju doći do ciljane publike putem: o medijske prisutnosti (uključujući društvene medije, publikacije itd.) o događanja. ➢ Održivost i kontinuitet: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi projekta održali i nakon životnog ciklusa projekta.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje **70 bodova** ukupno i **15 bodova za svaki kriterij za dodjelu**. Među jednako rangiranim prijedlozima unutar iste teme prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost", a zatim za „učinak".

Za **centre izvrsnosti programa Jean Monnet** primjenjuju se sljedeći kriteriji za dodjelu.

Relevantnost projekta **(najviše 25 bodova)**	Mjera u kojoj se prijedlogom ostvaruju ciljevi aktivnosti Jean Monnet: • usmjerenost na studije o EU-u (kako je opisano u uvodnom odjeljku) • poticanje dijaloga između akademske zajednice i društva, uključujući lokalne i državne oblikovatelje politika, državne službenike, subjekte civilnog društva, predstavnike različitih razina obrazovanja i medije • stvaranje znanja i uvida koji mogu biti temelj za oblikovanje politika EU-a i ojačati ulogu EU-a u globaliziranom svijetu • poticanje aktivnog informiranja i edukativnog rada kojim će se širiti znanje o EU-u na društvo u cjelini (izvan akademske zajednice i specijalizirane publike) te približiti EU javnosti. Mjera u kojoj prijedlog obuhvaća više ciljnih skupina: o vrsta korisnika stručnog znanja predloženog centra o sudjelovanje fakulteta/odsjeka koji nisu izravno povezani s posebnim studijima o EU-u. Za partnerske zemlje programa Erasmus+, potencijal za poboljšanje javne diplomacije EU-a.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe **(najviše 25 bodova)**	• Metodologija: kvaliteta, inovativnost i izvedivost samog projekta te održivost predložene metodologije. • Mjera: o u kojoj je program rada iznesen jasno, potpuno i dosljedno, a faze pripreme, provedbe, evaluacije, praćenja i diseminacije pažljivo planirane o u kojoj se iz programa rada vidi usklađenost s ciljevima i aktivnostima projekta. • Mjera u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima. • Strategija za praćenje i evaluaciju
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji **(najviše 25 bodova)**	• Kvaliteta i dodana vrijednost sudionika u centru • Mjerodavnost i komplementarnost profila i stručnosti osoblja uključenog u aktivnosti predložene u projektu i za studije o Europskoj uniji i za konkretne teme kojima se prijedlog bavi • Načini suradnje u okviru visokog učilišta i raspodjela uloga • Visoko učilište obvezalo se da će razvijati i održavati centar.

Učinak **(najviše 25 bodova)**	➢ Očekivani dugoročni učinak projekta: • na visoko učilište koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet • na fakultete/odsjeke koji imaju koristi od aktivnosti Jean Monnet o poboljšan ili inovativan sadržaj, razvoj novih pristupa određenom istraživanju o veća sposobnost za privlačenje izvrsnih studenata i istraživača o pojačana suradnja i kapacitet za povezivanje s partnerima iz drugih zemalja o više financijskih sredstava za poučavanje i istraživanje o temama u vezi s EU-om unutar visokog učilišta o povećani kapaciteti za poučavanje i istraživanje tema u vezi s EU-om • na ostale organizacije i pojedince uključene na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i/ili europskoj razini. ➢ Diseminacija i komunikacija: • primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda aktivnosti unutar i izvan visokog učilišta koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet: o razglašavanje o informiranje o projektima i rezultatima, čime se poboljšava vidljivost sudionika i organizacija o dopiranje do skupina koje se nalaze izvan visokih učilišta o prenosivost i ugrađivanje u nove politike i poboljšanu praksu. • Mjera u kojoj će predviđeni alati za diseminaciju doći do ciljane publike putem: o medijske prisutnosti (uključujući društvene medije, publikacije itd.) o događanja. ➢ Održivost i kontinuitet: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi projekta održali i nakon životnog ciklusa projekta.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje **70 bodova ukupno** i **15 bodova za svaki kriterij za dodjelu**. Među jednako rangiranim prijedlozima unutar iste teme prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost", a zatim za „učinak".

OČEKIVANI UČINAK

KVANTITATIVNI

Sve veći broj visokih učilišta koja u disciplinama koje obuhvaćaju imaju sve izraženiju dimenziju Europske unije.

Sve više tema o Europskoj uniji uvedenih u nastavu i istraživanje fakulteta/odsjeka na kojima perspektiva EU-a obično nije u prvom planu, i to ne samo tema koje se obično povezuju s EU-om.

KVALITATIVNI

Aktivnosti „poučavanja i istraživanja" u okviru programa Jean Monnet imat će pozitivne i dugoročne učinke na studente i na istraživače/profesore koji u njima izravno sudjeluju te će:

- promicati demokraciju i osjećaj pripadnosti zajedničkom području, pri čemu bi se povećanje interesa mladih za europske politike moglo procijeniti putem posebnih anketa
- povećati interes za produbljivanje znanja o politikama koje su specifične za Europsku uniju, što bi moglo dovesti do aktivnijeg sudjelovanja u aktivnostima EU-a i javnoj službi
- povećati mogućnosti za mlade istraživače da poboljšaju svoje stručne kompetencije i ostvare napredak u karijeri.

Za organizacije sudionice će aktivnosti „poučavanja i istraživanja" u okviru programa Jean Monnet uvesti novu dinamiku i:

- povećati kapacitet visokih učilišta za poučavanje o temama u području EU-a
- privući više novih polaznika i nastavnika zainteresiranih za stjecanje znanja o Europskoj uniji
- uspostaviti strukturirane centre koji će pružati visoku razinu stručnog znanja o Europskoj uniji i omogućiti napredno istraživanje za fakultete i odsjeke koji zatraže potporu.

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Maksimalna bespovratna sredstva EU-a po projektu iznose:

- moduli programa Jean Monnet: **30 000 EUR**
- katedre Jean Monnet: **50 000 EUR**
- centri izvrsnosti Jean Monnet: **100 000 EUR**

Jednokratni doprinosi pokrit će troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (diseminacija informacija, objavljivanje, prijevod).

Moduli i katedre programa Jean Monnet

Prijavitelji moraju u prijavi zatražiti unaprijed određeni jednokratni iznos naveden u tablicama u nastavku. U njima je naveden ukupni jednokratni iznos za svaku zemlju koji odgovara ukupnom broju nastavnih sati. Iznosi u tablici konačni su doprinos EU-a jer je uključeno sufinanciranje od 75 %.

a.1) Za module programa Jean Monnet za zemlje sudionice programa

Zemlja / nastavni sati tijekom trogodišnjeg razdoblja (najmanje 40 sati godišnje)	**Bugarska, Rumunjska, Republika Sjeverna Makedonija, Lihtenštajn, Srbija**	**Turska, Hrvatska, Latvija**	**Mađarska, Poljska, Litva, Češka, Estonija, Slovačka**	**Portugal, Grčka, Slovenija, Malta**	**Cipar, Island, Španjolska, Italija**	**Irska, Francuska, Finska**	**Belgija, Danska, Njemačka, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Švedska, Norveška**
120 – 150	11 500 EUR	13 500 EUR	15 000 EUR	19 000 EUR	22 000 EUR	26 000 EUR	28 000 EUR
151 – 180	14 500 EUR	16 500 EUR	18 500 EUR	23 000 EUR	27 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
181 – 210	16 500 EUR	19 500 EUR	22 000 EUR	27 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
211 – 240	19 000 EUR	22 500 EUR	25 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
241 – 270	21 500 EUR	25 500 EUR	29 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR

271 – 300	24 000 EUR	28 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
301 – 330	26 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
331 – 360	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR

a.2) Moduli programa Jean Monnet za partnerske zemlje

Zemlja / nastavni sati tijekom trogodišnjeg razdoblja (najmanje 40 sati godišnje)	**Čile, Sveti Kristofor i Nevis, Meksiko, Libija, Antigva i Barbuda, Barbados, druge zemlje**	**Državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom, Bahrain, Trinidad i Tobago**	**Saudijska Arabija, Sejšeli, Ekvatorska Gvineja, Oman, Izrael**	**Koreja, Republika Novi Zeland**	**Japan, Ujedinjena Kraljevina**	**Australija, Brunej, Kanada, Hong Kong, Kuvajt, Katar, Singapur, Švicarska, Ujedinjeni Arapski Emirati, Sjedinjene Američke Države**
120 – 150	11 500 EUR	15 000 EUR	19 000 EUR	22 000 EUR	26 000 EUR	28 000 EUR
151 – 180	14 000 EUR	18 500 EUR	23 000 EUR	27 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
181 – 210	16 500 EUR	22 000 EUR	27 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
211 – 240	19 000 EUR	25 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
241 – 270	21 500 EUR	29 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
271 – 300	24 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
301 – 330	26 500 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR
331 – 360	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR	30 000 EUR

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *Funding & tender opportunities*.

b.1) Katedre programa Jean Monnet za zemlje sudionice programa

Zemlja / nastavni sati tijekom trogodišnjeg razdoblja (najmanje 90 sati godišnje)	Bugarska, Rumunjska, Republika Sjeverna Makedonija, Lihtenštajn, Srbija	Turska, Hrvatska, Latvija	Mađarska, Poljska, Litva, Češka, Estonija, Slovačka	Portugal, Grčka, Slovenija, Malta	Cipar, Island, Španjolska, Italija	Irska, Francuska, Finska	Belgija, Danska, Njemačka, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Švedska, Norveška
270 – 300	18 000 EUR	19 000 EUR	25 000 EUR	31 000 EUR	37 000 EUR	43 000 EUR	47 000 EUR
301 – 330	20 000 EUR	21 000 EUR	28 000 EUR	34 000 EUR	41 000 EUR	47 000 EUR	50 000 EUR
331 – 360	22 000 EUR	23 000 EUR	31 000 EUR	37 000 EUR	45 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
361 – 390	24 000 EUR	25 000 EUR	34 000 EUR	40 000 EUR	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
391 – 420	26 000 EUR	27 000 EUR	37 000 EUR	43 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
421 – 450	28 000 EUR	29 000 EUR	40 000 EUR	46 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
451 – 480	30 000 EUR	31 000 EUR	43 000 EUR	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
481 – 510	32 000 EUR	33 000 EUR	46 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
511 – 540	34 000 EUR	35 000 EUR	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
541 – 570	36 000 EUR	37 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
571 – 600	38 000 EUR	39 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
601 – 630	40 000 EUR	41 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
631 – 660	42 000 EUR	43 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
661 – 690	44 000 EUR	45 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
691 – 720	46 000 EUR	47 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
721 – 750	48 000 EUR	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
>750	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR

b.2) Katedra Jean Monnet za partnerske zemlje

Zemlja / nastavni sati tijekom trogodišnjeg razdoblja (najmanje 90 sati godišnje)	**Čile, Sveti Kristofor i Nevis, Meksiko, Libija, Antigva i Barbuda, Barbados, druge zemlje**	**Državno područje Rusije priznato međunarodnim pravom, Bahrain, Trinidad i Tobago**	**Saudijska Arabija, Sejšeli, Ekvatorska Gvineja, Oman, Izrael**	**Republika Koreja, Novi Zeland**	**Japan, Ujedinjena Kraljevina**	**Australija, Brunej, Kanada, Hong Kong, Kuvajt, Katar, Singapur, Švicarska, Ujedinjeni Arapski Emirati, Sjedinjene Američke Države**
270 – 300	21 000 EUR	24 000 EUR	31 000 EUR	37 000 EUR	43 000 EUR	47 000 EUR
301 – 330	23 000 EUR	27 000 EUR	34 000 EUR	41 000 EUR	47 000 EUR	50 000 EUR
331 – 360	25 000 EUR	30 000 EUR	37 000 EUR	45 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
361 – 390	27 000 EUR	33 000 EUR	40 000 EUR	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
391 – 420	29 000 EUR	36 000 EUR	43 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
421 – 450	31 000 EUR	39 000 EUR	46 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
451 – 480	33 000 EUR	42 000 EUR	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
481 – 510	35 000 EUR	45 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
511 – 540	37 000 EUR	48 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
541 – 570	39 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
571 – 600	41 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
601 – 630	43 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
631 – 660	45 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
661 – 690	47 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
691 – 720	49 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
721 – 750	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR
>750	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR	50 000 EUR

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *Funding & tender opportunities*.

c) Centri izvrsnosti Jean Monnet:

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva odredit će jednokratni iznos za sva bespovratna sredstva na temelju prijedloga, rezultata ocjenjivanja, stopa financiranja i najvećeg iznosa bespovratnih sredstava utvrđenog u pozivu na podnošenje prijedloga.

Maksimalni doprinos EU-a po projektu iznosi 100 000 EUR.

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

a) detalji proračuna trebali bi biti navedeni prema potrebi u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima", „osposobljavanje", „organizaciju događanja", „pripremu i provedbu mobilnosti", „komunikaciju i diseminaciju", „osiguravanje kvalitete" itd.)

b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom

c) prijavitelji u svojoj prijavi moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu

d) troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene. Vrijednost jednokratnog iznosa ograničit će se na najviše 80 % procijenjenog proračuna utvrđenog nakon ocjenjivanja.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava, stopa financiranja, ukupni prihvatljivi troškovi itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *Funding & tender opportunities*.

AKTIVNOSTI JEAN MONNET U DRUGIM PODRUČJIMA OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA

Učenje o ciljevima i funkcioniranju Europske unije važan je dio promicanja aktivnog građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, tolerancije i nediskriminacije. Općenito je premalo ljudi dobro informirano o Europskoj uniji, a ima i mnogo dezinformacija, što povećava razočaranost u njezine politike.

Učitelji, nastavnici i predavači žele sudjelovati u mogućnostima za vlastiti profesionalni razvoj; znatan broj učitelja i nastavnika smatra da trebaju razvijati svoje kompetencije za izgradnju uključivog okruženja u učionici uz pomoć informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) i poučavanje u višejezičnim i multikulturnim razredima. Potrebne su im i prilike za profesionalni razvoj da bi u nastavu mogli uključiti europsku dimenziju i poučavati o Europskoj uniji na zanimljive načine.

Opći je cilj i u općem obrazovanju i strukovnom osposobljavanju (ISCED 1 – 4) promicati bolje razumijevanje Europske unije i načina na koji funkcioniraju njezine institucije.

OSPOSOBLJAVANJE UČITELJA I NASTAVNIKA U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET

Visoka učilišta ili ustanove/agencije za obrazovanje učitelja i nastavnika organizirat će aktivnosti u okviru ove ključne aktivnosti kako bi se nastavnom osoblju škola i pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja omogućilo da razviju nove vještine, poučavaju i angažiraju se u pitanjima povezanima s Europskom unijom kako bi proširili svoje znanje o njoj i načinu na koji funkcionira.

Tijela za obrazovanje nastavnog osoblja (i za inicijalno obrazovanje i za trajno stručno usavršavanje) povećat će svoja znanja i vještine u poučavanju o pitanjima povezanima s EU-om i tako učiteljima i nastavnicima olakšati uvođenje sadržaja o EU-u u svoje aktivnosti.

Aktivnosti osposobljavanja učitelja i nastavnika pružit će potporu odgojno-obrazovnim djelatnicima škola i pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (ISCED 1 – 4).

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je osposobljavanja učitelja i nastavnika u okviru programa Jean Monnet pružiti potporu školama i pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u planiranju, organiziranju i prenošenju sadržaja o EU-u u njihovim nastavnim i izvannastavnim aktivnostima. Glavni su ciljevi sljedeći:

- omogućiti školama i pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja da među svojim nastavnim osobljem razvijaju znanje o EU-u
- ponuditi strukturirane prijedloge za stručno usavršavanje o temama povezanima s EU-om za škole i pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, pružiti sadržaj i metodologije za učitelje i nastavnike koji predaju na različitim razinama, iz različitih sredina i s različitim iskustvima
- osigurati posebne individualne ili grupne tečajeve (modularni, rezidencijalni, kombinirani ili virtualni) za učitelje zainteresirane za EU i spremne uključiti teme povezane s EU-om u svoj svakodnevni rad
- poticati samopouzdanje učitelja za uključivanje perspektive EU-a u njihov svakodnevni rad.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA „OSPOSOBLJAVANJE UČITELJA I NASTAVNIKA" U OKVIRU PROGRAMA JEAN MONNET?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	Jedno visoko učilište ili jedan institut/agencija za obrazovanje i osposobljavanje učitelja i nastavnika koji pruža inicijalno i/ili kontinuirano obrazovanje učiteljima i nastavnicima škola i/ili ustanova za SOO Prijavitelj bi trebao imati poslovni nastan u zemlji sudionici programa Erasmus+. Visoka učilišta moraju imati valjanu Erasmus povelju u visokom obrazovanju. Pojedinci se ne mogu izravno prijaviti za bespovratna sredstva.
Trajanje projekta	3 godine.
Gdje se treba prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2021-SCHOOLS-TT
Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **2. lipnja u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu)**.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Nastavno osoblje opremljeno novim i inovativnim metodologijama za iznošenje sadržaja o Europskoj uniji učenicima pomoći će u uvođenju činjenica i znanja o Europskoj uniji u nastavne i izvannastavne aktivnosti.

Aktivnosti „osposobljavanje učitelja i nastavnika" u okviru programa Jean Monnet trebale bi uključivati pripremu i provedbu aktivnosti osposobljavanja nastavnog osoblja. Mogu biti u obliku ciljanih tečajeva ili modula, uključujući nastavu na daljinu (MOOC i/ ili kombinirane aktivnosti). Programi usavršavanja trebaju biti formalni i završiti dodjelom potvrde o pohađanju.

Predložene aktivnosti trebale bi uključivati i potporu sudionicima (npr. doprinos za putne i životne troškove, nabava priručnika i drugih posebnih materijala, oslobođenje od plaćanja naknada).

„Osposobljavanje učitelja i nastavnika" u okviru programa Jean Monnet mora se provoditi u jednom od sljedećih oblika:

- usavršavanje u nastavnim metodologijama radi obuhvaćanja pitanja povezanih s Europskom unijom
- usavršavanje u pitanjima povezanima s Europskom unijom
- iskustva učenja o temama u području Europske unije koja nadopunjavaju već postojeće programe (suradničko učenje među razredima, zajedničko poučavanje)
- seminari, ljetni i intenzivni tečajevi, druge vrste iskustava učenja o EU-u koja uključuju druge dionike.

To se može provesti:

- pružanjem *ad hoc* smjernica za odabir programa usavršavanja
- osposobljavanjem uz fizičku prisutnost, putem interneta i/ili kombinirano.

OČEKIVANI UČINAK

Kvantitativni

- broj korisnika po zemlji/regiji sudionici programa
- broj korisnika osposobljavanja učitelja i nastavnika po zemlji/regiji.

Kvalitativni

Očekuje se da „osposobljavanje učitelja i nastavnika" u okviru programa Jean Monnet ima pozitivne i dugotrajne učinke i za organizacije koje pružaju inicijalno i/ili cjeloživotno kontinuirano obrazovanje učitelja i nastavnika i za sudionike njihovih aktivnosti.

U okviru osposobljavanja učitelja i nastavnika povećat će se mogućnosti za profesionalni razvoj i razvoj karijere nastavnog osoblja.

Aktivnostima koje se podupiru u okviru osposobljavanja učitelja i nastavnika programa Jean Monnet nastoje se ostvariti sljedeći ishodi:

- bolja opremljenost nastavnog osoblja usvajanjem metodologija za poučavanje o pitanjima povezanima s Europskom unijom
- povećani kapaciteti za poučavanje tema povezanih s EU-om
- više znanja o temama povezanima s EU-om
- proširena ponuda posebnog osposobljavanja nastavnog osoblja u organizacijama koje im pružaju inicijalno osposobljavanje i/ili osposobljavanje uz rad.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju kriterija navedenih u nastavku.

Relevantnost projekta **(najviše 25 bodova)**	• Mjera u kojoj se prijedlogom ostvaruju ciljevi aktivnosti Jean Monnet: o usmjerenost na studije o EU-u (kako je opisano u uvodnom odjeljku) o omogućavanje nastavnom osoblju škola da razviju nove vještine o bolje razumijevanje EU-a i njegova funkcioniranja o omogućavanje nastavnom osoblju da u svoje aktivnosti uvede sadržaj povezan s EU-om. • Mjera u kojoj prijedlog doseže prioritetne ciljne skupine: o škole i pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (ISCED 1 – 4) o učitelje i nastavnike.

Kvaliteta projektnog plana i provedbe **(najviše 25 bodova)**	• Metodologija: kvaliteta, inovativnost i izvedivost samog prijedloga te održivost njegove metodologije. • Mjera: o u kojoj je program rada iznesen jasno, potpuno i dosljedno, a faze pripreme, provedbe, evaluacije, praćenja i diseminacije pažljivo planirane o u kojoj se iz programa rada vidi usklađenost s ciljevima i aktivnostima projekta o u kojoj program uključuje potporu sudionicima (npr. doprinos za putne i životne troškove, nabava priručnika i drugih posebnih materijala, oslobođenje od plaćanja naknada). • Mjera u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima. • Strategija za praćenje i evaluaciju
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji **(najviše 25 bodova)**	• Razina stručnosti i dodana vrijednost tima: o mjerodavnost i komplementarnost profila i stručnosti glavnih članova osoblja uključenih u predložene aktivnosti (prema potrebi i iz akademskih i neakademskih područja): ▪ za studije o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) ▪ za konkretnu temu kojom se prijedlog bavi.
Učinak **(najviše 25 bodova)**	• Očekivani dugoročni učinak osposobljavanja učitelja i nastavnika: • na škole i pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja: o povećani kapaciteti za poučavanje tema povezanih s EU-om o poboljšan ili inovativan sadržaj, razvoj novih pristupa za uključivanje tema povezanih s EU-om u kurikulume • na ustanovu koja organizira aktivnosti: o pojačana suradnja i kapacitet za povezivanje s partnerima o broj i razina predloženih programa usavršavanja i potencijalni broj korisnika o više financijskih sredstava za više ciljanih aktivnosti usavršavanja unutar ustanove • na korisnike aktivnosti Jean Monnet: o jačanje vještina nastavnog osoblja za uključivanje sadržaja povezanog s EU-om u njihove aktivnosti. • Diseminacija i komunikacija: o primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda aktivnosti unutar i izvan visokog učilišta koje je domaćin aktivnosti Jean Monnet o informiranje o projektima i rezultatima, čime se poboljšava vidljivost sudionika i organizacija o dopiranje do skupina izvan izravno ciljane skupine o mjera u kojoj će predviđeni alati za diseminaciju doći do ciljane publike o održivost i kontinuitet: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi projekta održali i nakon životnog ciklusa projekta.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje **70 bodova** ukupno i najmanje **15 bodova za svaki kriterij za dodjelu**. Među jednako rangiranim prijedlozima unutar iste teme prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost", a zatim za „učinak".

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva odredit će jednokratni iznos za sva bespovratna sredstva na temelju prijedloga, rezultata ocjenjivanja, stopa financiranja i najvećeg iznosa bespovratnih sredstava utvrđenog u pozivu na podnošenje prijedloga.

Maksimalni doprinos EU-a po projektu iznosi 300 000 EUR.

Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima", „osposobljavanje", „organizaciju događanja", „pripremu i provedbu mobilnosti", „komunikaciju i diseminaciju", „osiguravanje kvalitete" itd.)

b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom

c) prijavitelji u svojem prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (i, u okviru svakog radnog paketa, udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)

d) troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene. Vrijednost jednokratnog iznosa ograničit će se na najviše 80 % procijenjenog proračuna utvrđenog nakon ocjenjivanja.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava, stopa financiranja, ukupni prihvatljivi troškovi itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *Funding & tender opportunities*.

MREŽE JEAN MONNET U DRUGIM PODRUČJIMA OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA

Mreže škola i/ili pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja trebale bi osigurati međunarodni aspekt novoj komponenti programa Jean Monnet i omogućiti razmjenu dobre prakse te iskustvo zajedničkog poučavanja u skupini zemalja.

Aktivnosti će omogućiti približavanje metodologija učenja o pitanjima povezanima s Europskom unijom među stručnjacima koji rade u različitim kontekstima te nailaze na različite izazove i ograničenja zbog nacionalnog zakonodavstva i strukture kurikuluma.

Cilj mreža bit će dvojak. S jedne strane, škole / pružatelji strukovnog obrazovanja i osposobljavanja razmjenjivat će informacije o načinu na koji postižu da njihovi učenici postanu upućeniji u teme u području EU-a. S druge strane, učitelji i nastavnici mogu imati iskustvo mobilnosti od nekoliko dana za organiziranje i provedbu zajedničkog poučavanja sa svojim kolegama.

CILJEVI AKTIVNOSTI

Cilj je mreža Jean Monnet pružiti potporu školama i pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kako bi se poboljšalo znanje o tome kako poučavati o temama povezanima s Europskom unijom, a ujedno procesu učenja dati međunarodnu perspektivu.

Razmjena znanja među nastavnicima, suradnički rad na određenim predmetima i metodologijama, iskustva zajedničkog poučavanja i zajedničke aktivnosti osnova su mrežnih aktivnosti. Na primjer:

- razmjena informacija o sadržaju i promicanje rezultata primijenjenih metodologija
- jačanje suradnje različitih škola / pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, čime one stječu međunarodno iskustvo i ugled na europskoj razini
- razmjena znanja i mobilnosti za zajedničko poučavanje
- poticanje suradnje i stvaranje čvrste i održive platforme znanja među školama i pružateljima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

KOJI SU KRITERIJI ZA PRIJAVU ZA MREŽE JEAN MONNET ZA DRUGA PODRUČJA OBRAZOVANJA I OSPOSOBLJAVANJA?

KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI

Tko se može prijaviti?	Jedna škola ili ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa Erasmus+ u ime partnera u predloženoj mreži.
Organizacije sudionice	Škole i pružatelji strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (ISCED 1 – 4) s poslovnim nastanom u zemlji sudionici programa Erasmus+. Oni bi trebali osigurati da što veći broj učenika ima koristi od njihovih aktivnosti.
Broj i profil organizacija sudionica	Najmanje pet škola i/ili pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja s poslovnim nastanom u najmanje tri različite zemlje sudionice programa Erasmus+.
Trajanje projekta	3 godine.
Gdje se treba prijaviti?	Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Identifikacijska oznaka poziva: ERASMUS-JMO-2021-SCHOOLS-NET

Kad se treba prijaviti?	Prijavitelji moraju predati zahtjev za bespovratna sredstva do **2. lipnja u 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu)**.

Organizacije prijaviteljice ocjenjuju se na temelju relevantnih kriterija za isključenje i odabir. Više informacija potražite u dijelu C ovog Vodiča.

USPOSTAVA PROJEKTA

Mreže Jean Monnet moraju se provoditi u jednom ili više sljedećih oblika:

- okupljanje i rasprava o metodama poučavanja za nastavne i izvannastavne aktivnosti
- prikupljanje i dijeljenje dobre prakse za učenje o temama povezanima s Europskom unijom
- organiziranje iskustva zajedničkog i suradničkog poučavanja putem mobilnosti ili putem interneta.

To se može provesti:

- izradom dokumenata i smjernica za diseminaciju dobre prakse
- sastancima uživo ili na internetu
- zajedničkim i suradničkim poučavanjem.

OČEKIVANI UČINAK

Kvantitativni

- broj korisnika po zemlji/regiji sudionici programa.

Kvalitativno

Očekuje se da će mreže Jean Monnet donijeti pozitivne i dugoročne učinke za sustav općeg obrazovanja te strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, pružajući sudionicima praktično znanje o uspješnim načinima prenošenja činjenica i znanja o Europskoj uniji učenicima i studentima.

Mreže će za ustanove općeg obrazovanja i ustanove za strukovno obrazovanje i osposobljavanje povećati mogućnosti da prošire svoje aktivnosti na teme u području Europske unije.

Aktivnostima koje se podupiru u okviru mreža Jean Monnet nastoje se ostvariti i sljedeći ishodi za organizacije sudionice:

- povećani kapacitet za uključivanje tema povezanih s EU-om u svoje aktivnosti
- povećana međunarodna prisutnost.

KRITERIJI ZA DODJELU

Projekti se ocjenjuju na temelju kriterija navedenih u nastavku.

Relevantnost projekta **(najviše 25 bodova)**	• Mjera u kojoj se prijedlogom ostvaruju ciljevi aktivnosti Jean Monnet: o usmjerenost na studije o EU-u (kako je opisano u uvodnom odjeljku) o omogućavanje nastavnom osoblju škola da razviju nove vještine o razmjena informacija o načinu na koji postižu da njihovi učenici budu upućeniji u teme u području EU-a o olakšavanje iskustva mobilnosti nastavnika kako bi se omogućilo zajedničko poučavanje/mentorstvo s partnerima o bolje razumijevanje EU-a i njegova funkcioniranja o omogućavanje nastavnom osoblju da u svoje aktivnosti uvede sadržaj povezan s EU-om. • Mjera u kojoj prijedlog doseže prioritetne ciljne skupine: o škole i pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (ISCED 1 – 4) o učitelje i nastavnike o učenike.
Kvaliteta projektnog plana i provedbe **(najviše 25 bodova)**	• Metodologija: kvaliteta, inovativnost i izvedivost predloženih aktivnosti. • Mjera: o u kojoj je program rada iznesen jasno, potpuno i dosljedno, a faze pripreme, provedbe, evaluacije, praćenja i diseminacije pažljivo planirane o u kojoj se iz programa rada vidi usklađenost s ciljevima i aktivnostima projekta. • Mjera u kojoj su sredstva dodijeljena za radne pakete u skladu s njihovim ciljevima i rezultatima. • Strategija za praćenje i evaluaciju
Kvaliteta sporazuma o partnerstvu i suradnji **(najviše 25 bodova)**	• Unutarnja organizacija partnerstva: o mjerodavnost i komplementarnost profila i stručnosti sudionika uključenih u predložene aktivnosti za studije o Europskoj uniji (kako je opisano u uvodnom odjeljku) i za konkretnu temu kojom se prijedlog bavi. • Sporazumi o suradnji i raspodjela uloga, odgovornosti i zadaća.

Učinak
 	
(najviše 25 bodova)
	• Očekivani dugoročni učinak mreža:
	  • na škole i pružatelje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
	  ○ povećani kapaciteti za poučavanje tema povezanih s EU-om
	  ○ inovativan sadržaj u razvoju novih pristupa temama povezanima s EU-om u školama
	  ○ pojačana suradnja i kapacitet za povezivanje s partnerima
	  ○ više financijskih sredstava za poučavanje o temama povezanima s EU-om unutar ustanove
	  • na nastavno osoblje koje je izravno i neizravno uključeno u mreže:
	  ○ jačanje njihovih vještina za uključivanje pitanja povezanih s EU-om i napredak u prenošenju sadržaja o EU-u u njihovim aktivnostima.
	
	• Diseminacija i komunikacija:
	  • primjerenost i kvaliteta mjera za diseminaciju ishoda aktivnosti unutar i izvan visokog učilišta uključenog u mreže:
	  ○ informiranje o aktivnostima i rezultatima, čime se poboljšava vidljivost sudionika i organizacija
	  ○ dopiranje do skupina izvan škola i pružatelja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.
	  • Mjera u kojoj će predviđeni alati za diseminaciju doći do ciljane publike putem:
	  ○ medijske prisutnosti (uključujući društvene medije, publikacije itd.)
	  ○ događanja.
	
	• Održivost i kontinuitet: prijedlog uključuje odgovarajuće mjere i resurse kako bi se rezultati i koristi projekta održali i nakon životnog ciklusa projekta.

Da bi došli u obzir za financiranje, prijedlozi moraju dobiti najmanje **70 bodova** ukupno i najmanje **15 bodova za svaki kriterij za dodjelu**. Među jednako rangiranim prijedlozima unutar iste teme prednost će imati oni s najvećim brojem bodova za kriterij za dodjelu „relevantnost", a zatim za „učinak".

KOJA SU PRAVILA FINANCIRANJA?

Za ovu aktivnost koristi se model financiranja jednokratnim iznosom. Iznos jednokratnog doprinosa određivat će se za sva bespovratna sredstva na temelju procijenjenog proračuna aktivnosti koju prijavitelj predlaže. Tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva odredit će jednokratni iznos za sva bespovratna sredstva na temelju prijedloga, rezultata ocjenjivanja, stopa financiranja i najvećeg iznosa bespovratnih sredstava utvrđenog u pozivu na podnošenje prijedloga.

Maksimalni doprinos EU-a po projektu iznosi 300 000 EUR.

<u>Kako se određuje jednokratni iznos za projekt?</u>

Prijavitelji moraju ispuniti detaljnu proračunsku tablicu u skladu s prijavnim obrascem, uzimajući u obzir sljedeće točke:

a) korisnik/korisnici trebali bi prema potrebi navesti detalje proračuna i organizirati ga u koherentnim radnim paketima (npr. podijeliti ga na „upravljanje projektima", „osposobljavanje", „organizaciju događanja", „pripremu i provedbu mobilnosti", „komunikaciju i diseminaciju", „osiguravanje kvalitete" itd.)

b) u prijedlogu se moraju opisati aktivnosti obuhvaćene svakim radnim paketom

c) prijavitelji u svojem prijedlogu moraju navesti raščlambu procijenjenih troškova iz koje se vidi udio po radnom paketu (i, u okviru svakog radnog paketa, udio dodijeljen svakom korisniku i povezanom subjektu)

d) troškovi mogu pokriti troškove osoblja, putne i životne troškove, troškove opreme i podugovaranje te druge troškove (kao što je diseminacija, objavljivanje ili prijevod).

Prijedlozi će se ocjenjivati prema standardnim postupcima uz pomoć unutarnjih i/ili vanjskih stručnjaka. Stručnjaci će ocijeniti kvalitetu prijedloga u odnosu na zahtjeve utvrđene u pozivu te očekivani učinak, kvalitetu i učinkovitost aktivnosti. Vrijednost jednokratnog iznosa ograničit će se na najviše 80 % procijenjenog proračuna utvrđenog nakon ocjenjivanja.

Nakon ocjenjivanja prijedloga dužnosnik za ovjeravanje utvrdit će jednokratni iznos uzimajući u obzir rezultate provedene procjene.

Parametri bespovratnih sredstava (maksimalni iznos bespovratnih sredstava, stopa financiranja, ukupni prihvatljivi troškovi itd.) bit će utvrđeni u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Postignuća projekta ocijenit će se na temelju ostvarenih ishoda. Taj model financiranja omogućio bi usmjeravanje na rezultate, a ne na uložena sredstva, stavljajući u prvi plan kvalitetu i postignute mjerljive ciljeve.

Pojedinosti su opisane u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dostupnom na portalu *Funding & tender opportunities*.

DIO C – INFORMACIJE ZA PRIJAVITELJE

Svi potencijalni prijavitelji koji namjeravaju podnijeti projektni prijedlog kako bi dobili financijsku potporu EU-a u okviru programa Erasmus+ pozivaju se da pažljivo pročitaju ovaj odjeljak, koji je sastavljen u skladu s primjenjivim odredbama Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018., koja se primjenjuje na opći proračun Europske unije[166] (dalje u tekstu „Financijska uredba EU-a").

Sve ugovorne i financijske odredbe koje se primjenjuju na dodijeljena bespovratna sredstva predstavljene su u predlošcima ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, koji su dostupni na internetskim stranicama Europske komisije ili nacionalnih agencija za program Erasmus+, a za Izvršnu agenciju na portalu *Funding & tender opportunities*[167]. U slučaju neusklađenosti s informacijama iz ovog Vodiča odredbe predložaka ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava imaju prednost pred onima iz dijela C.

KAKO PODNIJETI PRIJAVU U OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+?

Kako bi predali projektni prijedlog u okviru programa Erasmus+, prijavitelji moraju slijediti četiri koraka opisana u nastavku:

1) registracija: svaki prijavitelj mora se registrirati na sljedeći način:

   a. za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija prijavitelji, povezani subjekti i pridruženi partneri moraju se registrirati na portalu *Funding & tender opportunities* te dobiti identifikacijsku oznaku sudionika (PIC). Organizacije/skupine koje već imaju PIC jer su sudjelovale u drugim programima EU-a ne moraju se ponovno registrirati. PIC dobiven prethodnom registracijom valjan je i za prijave u okviru Erasmusa+

   b. za mjere kojima upravljaju nacionalne agencije prijavitelji se, ako već nisu, moraju registrirati u sustavu za registraciju organizacija: https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc za Erasmus+ i Europske snage solidarnosti te dobiti identifikacijsku oznaku organizacije.

2) provjeriti jesu li ispunjeni kriteriji programa za relevantnu aktivnost/područje
3) provjeriti financijske uvjete
4) ispuniti i predati prijavni obrazac.

1. KORAK: REGISTRACIJA

Svi se prijavitelji, ako već nisu, moraju registrirati na https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc.

Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija:

Pri registriranju na portalu *Funding & tender opportunities* pravni zastupnik prijavitelja mora poduzeti sljedeće korake:

[166] Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.). Financijska uredba EU-a dostupna je na: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1046&from=HR

167 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home

- otvoriti račun za EU Login (osim ako osoba koja zastupa prijavitelja već ima takav račun). Novi računi za EU Login mogu se otvoriti ovdje:
  https://webgate.ec.europa.eu/cas/

- pristupiti portalu *Funding & tender opportunities* na https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home te se registrirati (ako je primjenjivo) u ime organizacije/skupine koju zastupa. Na portalu su dostupne smjernice i često postavljana pitanja.

  Prijavitelj se registrira samo jednom, nakon čega dobiva PIC[168]. Ta je oznaka jedinstveni broj potreban za podnošenje prijava, a omogućuje jednostavnije popunjavanje prijavnog obrasca (tj. kad prijavitelj unese PIC u obrazac, on će se automatski popuniti svim podacima koje je unio u fazi registracije).

Za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+:

Pri registriranju u sustavu za registraciju organizacija za Erasmus+ i Europske snage solidarnosti, pravni zastupnik prijavitelja mora poduzeti sljedeće korake:

- otvoriti račun za EU Login (osim ako ga prijavitelj već ima). Novi računi za EU Login mogu se otvoriti ovdje: https://webgate.ec.europa.eu/cas/eim/external/register.cgi

- pristupiti sustavu za registraciju organizacija za Erasmus+ i Europske snage solidarnosti na https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc te se registrirati (ako je primjenjivo) u ime organizacije/skupine koju zastupa.

  Prijavitelj se registrira samo jednom, nakon čega dobiva identifikacijsku oznaku (ID) organizacije.

  Prijavitelj svoj ID organizacije može provjeriti ili promijeniti neke od informacija koje su s njim povezane putem sustava za registraciju organizacija za Erasmus+ i Europske snage solidarnosti.

  Unošenjem ID-a organizacije u obrazac on će se automatski popuniti svim podacima koje je prijavitelj unio u fazi registracije.

DOKAZ O PRAVNOM STATUSU:

U procesu registracije prijavitelji moraju priložiti i sljedeće dokumente:

- obrazac za pravne subjekte (može se preuzeti s internetskih stranica Europske komisije na adresi: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/legal_entities/legal_entities_en.cfm). U slučaju konzorcija obrazac za pravne subjekte trebali bi dostaviti svi članovi konzorcija

- obrazac za financijsku identifikaciju (može se preuzeti s internetskih stranica Europske komisije na adresi: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/financial_id/financial_id_en.cfm). Ispunite obrazac koji se odnosi na zemlju u kojoj se nalazi banka, čak i ako je prijavitelj službeno registriran u drugoj zemlji. U slučaju konzorcija obrazac za financijsku identifikaciju trebalo bi dostaviti samo za koordinatora.

[168] PIC je obvezan podatak u prijavnom obrascu.

Za bespovratna sredstva koja prelaze 60 000 EUR prijavitelji će možda morati priložiti posebne dokumente kao dokaz financijske sposobnosti. Više pojedinosti potražite u odjeljku „Kriteriji za odabir" u nastavku.

2. KORAK: PROVJERA ISPUNJAVANJA KRITERIJA PROGRAMA

U fazi izrade projekta i prije nego što zatraže potporu EU-a, sudionici moraju provjeriti ispunjavaju li oni i njihov projekt kriterije koji se odnose na: dopuštenost, prihvatljivost, isključenje, odabir i dodjelu.

Kriteriji dopuštenosti

Prijave se moraju poslati **najkasnije do roka za podnošenje prijava navedenog u pozivu**.

- **Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija** prijave se moraju dostaviti **elektronički**, putem sustava za podnošenje prijava portala *Funding & tender opportunities*. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home. Prijave (uključujući priloge i popratnu dokumentaciju) moraju se dostaviti u obrascima iz sustava za podnošenje prijava. Prijave su ograničene na 40 stranica za pozive za bespovratna sredstva male vrijednosti (60 000 ili manje) te na 70 stranica za sve ostale pozive. Ocjenjivači neće uzeti u obzir dodatne stranice.
- **Za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+** prijave se moraju podnijeti **elektronički**, putem obrazaca dostupnih na internetskim stranicama programa Erasmus+ i nacionalnih agencija za program Erasmus+.

Prijave moraju biti čitljive i dostupne.

Prijave moraju biti potpune i sadržavati sve dijelove i obvezne priloge. Nakon roka za prijavu mogu se ispraviti samo administrativne pogreške na zahtjev upravljačke agencije.

Kriteriji prihvatljivosti

Na temelju kriterija prihvatljivosti utvrđuje se smije li prijavitelj sudjelovati u pozivu na podnošenje prijedloga i podnijeti prijedlog za aktivnost. Ti se kriteriji primjenjuju na prijavitelje i na aktivnosti za koje se traže bespovratna sredstva (npr. vrsta projekta ili/i aktivnosti, razdoblje provedbe, profil i/ili broj uključenih sudionika).

Da bi bili prihvatljivi, prijavitelj i projekt moraju ispunjavati sve kriterije prihvatljivosti koji se odnose na aktivnost za koju se prijedlog podnosi. Ako projekt ne ispunjava kriterije prihvatljivosti u fazi prijave, bit će odbijen bez daljnjeg ocjenjivanja. Ako se u fazi provedbe ili podnošenja završnog izvješća pokaže da ti kriteriji nisu ispunjeni, aktivnosti se mogu smatrati neprihvatljivima te može biti zatražen povrat bespovratnih sredstava EU-a koja su prvotno dodijeljena projektu.

Posebni kriteriji prihvatljivosti koji se primjenjuju na svaku od aktivnosti koje se provode u skladu s Vodičem kroz program Erasmus+ opisani su u dijelu B.

Kriteriji za isključenje

Prijavitelj će biti isključen iz sudjelovanja u pozivima na podnošenje prijedloga u okviru programa Erasmus+ ako se utvrdi da se nalazi u jednoj od situacija opisanih u nastavku, u skladu s člancima od 136. do 141. Financijske uredbe:

a) prijavitelj je u stečaju, podliježe postupku u slučaju nesolventnosti ili postupku likvidacije, njegovom imovinom upravlja upravitelj ili sud, u nagodbi je s vjerovnicima, poslovne aktivnosti su mu suspendirane ili se nalazi u bilo kakvoj analognoj situaciji koja proizlazi iz sličnog postupka predviđenog pravom Unije ili nacionalnim pravom

b) pravomoćnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno je da prijavitelj krši svoje obveze u pogledu plaćanja poreza ili doprinosa za socijalno osiguranje u skladu s primjenjivim pravom

c) pravomoćnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno je da je prijavitelj kriv za tešku povredu dužnosti zbog kršenja primjenjivih zakona ili drugih propisa ili etičkih normi profesije kojoj pripada ili zbog protupravnog postupanja koje utječe na njegovu profesionalnu vjerodostojnost ako takvo postupanje upućuje na protuzakonitu namjeru ili krajnju nepažnju, uključujući osobito bilo što od sljedećeg:

i. netočno prikazivanje informacija, s namjerom ili iz nepažnje, koje su potrebne kako bi se potvrdilo da ne postoji osnova za isključenje ili da su ispunjeni kriteriji prihvatljivosti ili kriteriji za odabir ili pri izvršenju pravne obveze

ii. dogovaranje s drugim osobama ili subjektima s ciljem narušavanja tržišnog natjecanja

iii. kršenje prava intelektualnog vlasništva

iv. pokušaj da se utječe na odluke koje donosi odgovorni dužnosnik za ovjeravanje tijekom postupka dodjele

v. pokušaj da se pribave povjerljive informacije zahvaljujući kojima bi prijavitelj imao nepoštenu prednost u postupku dodjele

d) pravomoćnom presudom utvrđeno je da je prijavitelj kriv za bilo što od sljedećeg:

i. prijevaru, u smislu članka 3. Direktive (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća[169] i članka 1. Konvencije o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica, sastavljene Aktom Vijeća od 26. srpnja 1995.[170]

ii. primanje i davanje mita, kako je definirano u članku 4. stavku 2. Direktive (EU) 2017/1371, ili davanje mita u smislu članka 3. Konvencije o borbi protiv korupcije koja uključuje dužnosnike Europskih zajednica ili dužnosnike država članica Europske unije, sastavljene Aktom Vijeća od 26. svibnja 1997.[171], ili postupanje iz članka 2. stavka 1. Okvirne odluke Vijeća 2003/568/PUP[172], ili korupciju kako je definirana u drugim primjenjivim propisima

iii. postupanje u vezi sa zločinačkom organizacijom, kako je navedeno u članku 2. Okvirne odluke Vijeća 2008/841/PUP[173]

iv. pranje novca ili financiranje terorizma u smislu članka 1. stavaka 3., 4. i 5. Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća[174]

v. kaznena djela terorizma ili kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima, kako su definirana u članku 1. odnosno članku 3. Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP[175], ili poticanje, pomaganje, supočinjenje ili pokušaj počinjenja takvih kaznenih djela, kako je navedeno u članku 4. te odluke

vi. dječji rad ili druga kaznena djela koja se odnose na trgovinu ljudima iz članka 2. Direktive 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća[176]

---

[169] Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

[170] SL C 316, 27.11.1995., str. 48.

[171] SL C 195, 25.6.1997., str. 1.

[172] Okvirna odluka Vijeća 2003/568/PUP od 22. srpnja 2003. o borbi protiv korupcije u privatnom sektoru (SL L 192, 31.7.2003., str. 54.).

[173] Okvirna odluka Vijeća 2008/841/PUP od 24. listopada 2008. o borbi protiv organiziranog kriminala (SL L 300, 11.11.2008., str. 42.).

[174] Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

[175] Okvirna odluka Vijeća 2002/475/PUP od 13. lipnja 2002. o suzbijanju terorizma (SL L 164, 22.6.2002., str. 3.).

[176] Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njezinih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP (SL L 101, 15.4.2011., str. 1.).

e) prijavitelj je pokazao znatne nedostatke u poštovanju glavnih obveza tijekom izvršavanja pravne obveze koja se financira iz proračuna, a koji su:

i. ***doveli do prijevremenog prestanka pravne obveze***

ii. ***doveli do primjene ugovornih kazni ili drugih ugovornih sankcija ili***

iii. ***otkriveni nakon provjera, revizija ili istraga dužnosnika za ovjeravanje, OLAF-a ili Revizorskog suda***

f) konačnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno je da je prijavitelj počinio nepravilnosti u smislu članka 1. stavka 2. Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95[177]

g) pravomoćnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno je da je prijavitelj osnovao subjekt u drugoj jurisdikciji kako bi izbjegao fiskalne, socijalne ili bilo koje druge pravne obveze u jurisdikciji u kojoj se nalazi njegovo sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja

h) pravomoćnom presudom ili konačnom upravnom odlukom utvrđeno je da je subjekt osnovan s ciljem iz točke (g)

i) ako ne postoji pravomoćna presuda ili, ovisno o slučaju, konačna upravna odluka, prijavitelj se nalazi u jednoj od situacija iz prethodnih točaka (c), (d), (f), (g) i (h), koje se posebno temelje na:

i. činjenicama utvrđenima u kontekstu revizija ili istraga koje provodi ***Ured europskog javnog tužitelja (EPPO), u pogledu onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939***, Revizorski sud, OLAF ili ***unutarnji revizor***, ili bilo koje druge provjere, revizije ili kontrole za čiju je provedbu odgovoran dužnosnik za ovjeravanje

ii. upravnim odlukama koje nisu konačne, a koje mogu uključivati stegovne mjere koje izriče nadležno nadzorno tijelo odgovorno za provjeru primjene normi profesionalne etike

iii. činjenicama koje su ***navedene u*** odlukama osoba i subjekata koji izvršavaju sredstva Unije u skladu s člankom 62. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (c)

iv. informacijama ***koje su u skladu s člankom 142. stavkom 2. točkom (d) Financijske uredbe EU-a*** dostavili subjekti koji izvršavaju ***sredstva Unije*** u skladu s ***člankom 62. stavkom 1.*** prvim podstavkom ***točkom (b) Financijske uredbe EU-a***

v. odlukama Komisije u vezi s kršenjem prava Unije o tržišnom natjecanju ili odlukama nacionalnog nadležnog tijela u vezi s kršenjem ***prava*** Unije ili nacionalnog prava o tržišnom natjecanju

vi. odlukama o isključenju koje donese dužnosnik za ovjeravanje iz institucije EU-a, europskog ureda ili agencije ili tijela EU-a

j) prijavitelj je naveden u članku 135. stavku 2. kako slijedi:

i. fizička ili pravna osoba koja je član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela prijavitelja iz članka 135. stavka 2., ili koja ima ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili kontrole u odnosu na tog prijavitelja, i nalazi se u jednoj ili više situacija iz prethodno navedenih točaka od (c) do (h)

ii. fizička ili pravna osoba koja preuzima neograničenu odgovornost za dugove prijavitelja iz članka 135. stavka 2. i nalazi se u jednoj ili više situacija iz prethodno navedenih točaka (a) ili (b)

iii. fizička osoba koja je ključna za dodjelu ili za izvršenje pravne obveze i nalazi se u jednoj ili više situacija iz prethodno navedenih točaka od (c) do (h).

[177] Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

Ako se prijavitelj nalazi u jednoj od prethodno navedenih situacija za isključenje, mora navesti mjere koje je poduzeo da bi popravio situaciju za isključenje i time dokazati svoju pouzdanost. To mogu biti npr. tehničke i organizacijske mjere te mjere u vezi s osobljem kako bi se spriječilo ponavljanje predmetne situacije, nadoknađivanje štete ili plaćanje novčanih kazni. To se ne primjenjuje na situacije iz točke (d) ovog odjeljka.

U slučajevima iz prethodnih točaka od (c) do (h), ako ne postoji pravomoćna presuda ili, ovisno o slučaju, konačna upravna odluka, nacionalna ili Izvršna agencija može privremeno isključiti prijavitelja iz sudjelovanja u pozivu na podnošenje prijedloga.

Ako aktivnost provodi prijavitelj koji ima povezane subjekte, na njih se odnose isti kriteriji za isključenje kao i na glavnog prijavitelja.

Ako se bilo koja izjava ili informacija dostavljena kao uvjet za sudjelovanje u postupku pokaže neistinitom, prijavitelj može biti odbijen u postupku dodjele.

Nacionalna ili Izvršna agencija može na svojim internetskim stranicama objaviti sljedeće informacije povezane s isključenjem i, kad je primjenjivo, financijskom sankcijom u slučajevima iz prethodnih točaka od (c) do (h):

a) ime dotičnog prijavitelja

b) situaciju uslijed koje je došlo do isključenja

c) trajanje isključenja i/ili iznos financijske sankcije.

Ovi kriteriji za isključenje primjenjuju se na prijavitelje u okviru svih aktivnosti programa Erasmus+. Kako bi potvrdili da se ne nalaze ni u jednoj od prethodno navedenih situacija, prijavitelji za bespovratna sredstva EU-a moraju dostaviti izjavu o časti. Ta izjava čini poseban dio prijavnog obrasca ili njegov prilog.

U slučaju prijedloga koji se podnose u ime konzorcija, navedeni kriteriji za isključenje primjenjuju se na sve članove koji sudjeluju u projektu.

U skladu s člankom 136. stavkom 1. točkom (e) i člankom 138. stavkom 1. Financijske uredbe, primatelju sredstava EU-a koji je preuzeo pravnu obvezu i koji je pokazao znatne nedostatke u poštovanju glavnih obveza pri provedbi pravne obveze koju financira EU mogu se izreći financijske sankcije.

Nadalje, Komisija smatra da za potrebe provedbe aktivnosti obuhvaćenih Vodičem sljedeći subjekti jesu ili bi mogli biti u sukobu interesa i stoga nisu ili možda nisu prihvatljivi za sudjelovanje:

- nacionalna tijela zadužena za nadzor nacionalnih agencija i provedbu programa Erasmus+ u svojoj zemlji: ne mogu se prijaviti niti sudjelovati ni u jednoj aktivnosti kojom upravlja nacionalna agencija u bilo kojoj zemlji, ali se mogu prijaviti (kao prijavitelji ili partneri) za sudjelovanje u aktivnostima kojima upravlja Izvršna agencija ili GU EAC, osim ako je to izričito isključeno za predmetnu aktivnost (kako je navedeno u dijelu B Vodiča)

- nacionalne agencije (jedina djelatnost pravnog subjekta) ili odjeli nacionalnih agencija pravnih subjekata čija je aktivnost izvan područja nadležnosti nacionalnih agencija ne mogu se prijaviti niti sudjelovati ni u jednoj od aktivnosti koje se provode u skladu s ovim Vodičem

- strukture ili mreže koje su utvrđene ili određene u okviru programa Erasmus+ ili u godišnjem programu rada Komisije koji je donesen za provedbu programa Erasmus+ za primanje financijskog doprinosa Komisije u okviru provedbe programa Erasmus+, čiji je domaćin pravni subjekt koji je ujedno domaćin nacionalne agencije, ne mogu se prijaviti niti sudjelovati u aktivnostima kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+ u bilo kojoj zemlji, ali se mogu prijaviti (kao prijavitelji ili partneri) za sudjelovanje u aktivnostima kojima upravlja Izvršna agencija ili GU EAC, osim ako je to izričito isključeno za predmetnu aktivnost (kako je navedeno u dijelu B ovog Vodiča); moraju prije dodjele bespovratnih sredstava ili ugovora moći pokazati da nisu u sukobu interesa

jer su poduzele mjere predostrožnosti ili zato što je njihovo unutarnje ustrojstvo takvo da postoji jasno odvajanje interesa. Nadalje, moraju biti utvrđeni troškovi i prihodi svake ključne ili projektne aktivnosti za koju se dodjeljuju sredstva EU-a. Odluku o tome da nema sukoba interesa donosi Izvršna agencija ili GU EAC, pod vlastitom odgovornošću, ovisno o tome kome je prijedlog podnesen

- pravni subjekti koji su domaćin nacionalne agencije za program Erasmus+, ali se bave drugim djelatnostima unutar ili izvan područja nadležnosti za program Erasmus+, kao i subjekti povezani s tim pravnim subjektima, ne mogu se prijaviti niti sudjelovati ni u jednoj aktivnosti kojom upravlja nacionalna agencija u bilo kojoj zemlji, ali se u načelu mogu prijaviti za sudjelovanje u aktivnostima kojima upravlja Izvršna agencija ili GU EAC, osim ako to nije izričito isključeno za predmetnu aktivnost (kako je navedeno u dijelu B Vodiča). Međutim, prije dodjele bespovratnih sredstava ili ugovora moraju dokazati da nisu u sukobu interesa jer su poduzele mjere predostrožnosti ili zato što je njihovo unutarnje ustrojstvo takvo da postoji jasno odvajanje interesa (npr. minimalna odvojenost računa, odvajanje linija izvješćivanja i odlučivanja, mjere za sprečavanje pristupa povlaštenim informacijama). Nadalje, moraju biti utvrđeni troškovi i prihodi svake ključne ili projektne aktivnosti za koju se dodjeljuju sredstva EU-a. Odluku o tome da nema sukoba interesa donosi pod vlastitom odgovornošću institucija kojoj je zahtjev podnesen.

KRITERIJI ZA ODABIR

Nacionalna ili Izvršna agencija primjenjuje kriterije za odabir kako bi ocijenila financijsku i operativnu sposobnost prijavitelja za provedbu predloženog projekta.

Financijska sposobnost

Financijska sposobnost znači da prijavitelj ima stabilna i dovoljna financijska sredstva za održavanje svojih aktivnosti u cijelom razdoblju provedbe projekta ili u godini za koju su bespovratna sredstva dodijeljena, kao i za sudjelovanje u financiranju aktivnosti.

Provjera financijske sposobnosti ne primjenjuje se na:

- javna tijela, uključujući organizacije država članica [178]
- međunarodne organizacije
- ako pojedinačni zatraženi iznos bespovratnih sredstava nije veći od 60 000 EUR.

U slučaju zahtjeva za bespovratna sredstva EU-a koja ne prelaze 60 000 EUR i koje podnose druge vrste subjekata osim prethodno navedenih, prijavitelji moraju dostaviti izjavu o časti kojom potvrđuju da imaju financijsku sposobnost za provedbu projekta. Ta je izjava poseban dio prijavnog obrasca.

U slučaju zahtjeva za bespovratna sredstva EU-a koja prelaze 60 000 EUR i koje podnose druge vrste subjekata osim prethodno navedenih, osim izjave o časti prijavitelj putem portala *Funding & tender opportunities* / sustava za registraciju organizacija mora dostaviti sljedeće dokumente:

[178] Uključujući škole, visoka učilišta i organizacije u području obrazovanja, osposobljavanja, mladih i sporta koje su primile više od 50 % svojih godišnjih prihoda iz javnih izvora u zadnje dvije godine, za koje se smatra da imaju potrebne financijske, profesionalne i administrativne kapacitete za provedbu aktivnosti u okviru programa.

- račun dobiti i gubitka prijavitelja
- bilancu za zadnju zaključenu financijsku godinu
- druge dokumente, na zahtjev.

Za više informacija o aktivnostima kojima upravlja Izvršna agencija vidjeti „Pravila o provjeri pravnog subjekta, imenovanju zastupnika pravnog subjekta i procjeni financijske sposobnosti”: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/rules-lev-lear-fca_hr.pdf

Kad se zahtjev odnosi na bespovratna sredstva za projekt čiji iznos prelazi 750 000 EUR, uz sve prethodno navedeno može se zatražiti i podnošenje izvješća o reviziji koje je izradio ovlašteni vanjski revizor. U tom izvješću moraju biti potvrđena financijska izvješća posljednje dostupne financijske godine.

Subjekti koji ne mogu dostaviti prethodno navedene dokumente jer su novoosnovani mogu umjesto njih dostaviti procijenjene financijske podatke / financijsku izjavu ili izjavu o osiguranju u kojoj se navode financijski rizici prijavitelja.

Prijavitelji moraju dostaviti te dokumente putem portala *Funding & tender opportunities* / sustava za registraciju organizacija, bilo u trenutku registriranja (vidjeti odjeljak „1. korak: Registracija organizacije”) ili kad se prijavitelju obrati služba za vrednovanje EU-a i od njega zatraži da dostavi potrebne popratne dokumente. U slučaju centraliziranih aktivnosti, taj se zahtjev šalje putem sustava za slanje poruka koji je dio predmetnog sustava.

U slučaju prijedloga podnesenih u ime konzorcija partnera, ako nacionalna ili Izvršna agencija sumnja u financijsku sposobnost konzorcija, trebala bi provesti procjenu rizika na temelju koje se prethodno navedeni dokumenti mogu zatražiti od svih organizacija sudionica u konzorciju. To se primjenjuje bez obzira na dodijeljeni iznos.

Ako nakon analize tih dokumenata nacionalna ili Izvršna agencija zaključi da je financijska sposobnost slaba, može:

- zatražiti dodatne informacije
- zahtijevati pojačan režim financijske odgovornosti, tj. solidarnu odgovornost za sve sukorisnike ili solidarnu i pojedinačnu odgovornost povezanih subjekata
- odlučiti da će odobriti isplatu pretfinanciranja u obrocima
- odlučiti odobriti (jedno ili više) pretfinanciranja pokrivenih bankovnim jamstvom ili
- odlučiti da neće odobriti pretfinanciranje.

Ako se financijska sposobnost smatra nedostatnom, prijedlog se odbija.

Operativni kapacitet

Operativni kapacitet znači da prijavitelj ima nužne stručne kompetencije i kvalifikacije za provedbu predloženog projekta. Prijavitelji moraju imati **znanje, kvalifikacije** i **resurse** za uspješnu provedbu projekata i dati svoj doprinos (uključujući dovoljno iskustva u projektima usporedive veličine i prirode). Javna tijela, organizacije država članica i međunarodne organizacije izuzete su od provjere operativnog kapaciteta.

Za prijave koje se podnose nacionalnim agencijama:

Prijavitelji moraju dostaviti izjavu kojom potvrđuju da imaju operativni kapacitet za provedbu projekta. Osim toga, ako je tako propisano u prijavnom obrascu i ako bespovratna sredstva premašuju 60 000 EUR, od prijavitelja se može tražiti da dostave životopise ključnih osoba uključenih u provedbu projekta kao dokaz potrebnog stručnog iskustva ili neke druge popratne dokumente kao što su:

- popis relevantnih publikacija glavnog tima
- popis svih prijašnjih projekata i provedenih aktivnosti koji su u vezi s dotičnim područjem politike ili tom specifičnom aktivnosti.

Osim toga, prijavitelji za akreditaciju u području obrazovanja odraslih, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, odgoja i općeg obrazovanja i mladih moraju imati najmanje dvije godine iskustva u provedbi aktivnosti na temelju kojih imaju pravo zatražiti akreditaciju. Iskustvo stečeno prije spajanja ili sličnih strukturnih promjena javnih subjekata (npr. škola ili obrazovnih centara) uzet će se u obzir kao relevantno iskustvo u smislu ove odredbe.

Za koordinatore konzorcija za mobilnost: organizacija prijaviteljica mora imati sposobnost koordiniranja konzorcija u skladu s predloženim Erasmus planom, svrhom konzorcija, planiranom raspodjelom zadaća i Erasmus standardima kvalitete (dostupno na internetskim stranicama Europa: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus2/files/eac-a02-2020-quality-standards.pdf).

Ispunjavanje navedenih uvjeta provjeravat će se na temelju prijave (uključujući informacije o prethodnom sudjelovanju prijavitelja u programu Erasmus+ 2014. – 2020.) i dokumenata podnesenih u sustavu za registraciju organizacija. Prijavitelji koji ne navedu sve informacije tražene u prijavnom obrascu mogu biti diskvalificirani.

Za prijave podnesene Izvršnoj agenciji:

Operativni kapacitet ocjenjivat će se usporedno s kriterijem za dodjelu „Kvaliteta" na temelju kompetentnosti i iskustva prijavitelja i njihovih projektnih timova, uključujući operativne resurse (ljudske, tehničke i druge).

Smatra se da prijavitelji imaju dovoljno operativnog kapaciteta ako su ispunjeni zahtjevi koji se odnose na operativni kapacitet iz poziva na podnošenje prijedloga.

Prijavitelji će morati dokazati svoj kapacitet tako da u prijavnom obrascu (dio B) navedu sljedeće informacije:

- općenite profile (kvalifikacije i iskustva) osoblja odgovornog za upravljanje projektom i njegovu provedbu
- opis sudionika konzorcija
- popis projekata financiranih sredstvima EU-a u posljednje 4 godine.

Nacionalna ili Izvršna agencija može zatražiti dodatne popratne dokumente kako bi provjerila informacije navedene u prijavi.

Kriteriji za dodjelu

Na temelju kriterija za dodjelu nacionalna ili Izvršna agencija može ocjenjivati kvalitetu projektnih prijedloga dostavljenih u okviru programa Erasmus+.

Prijedlozi koji prelaze pojedinačni prag i ukupni prag za kvalitetu razmatrat će se za dodjelu sredstava u granicama raspoloživih sredstava za ovaj poziv. Ostali prijedlozi neće biti uspješni.

Svi kriteriji za dodjelu koji se primjenjuju na svaku od aktivnosti koje se provode prema Vodiču kroz program Erasmus+ opisani su u dijelu B.

3. KORAK: PROVJERA FINANCIJSKIH UVJETA

Oblici bespovratnih sredstava

Bespovratna sredstva mogu biti u sljedećem obliku:

- povrat određenog dijela stvarno nastalih prihvatljivih troškova: npr. iznos dodijeljen za aktivnosti mobilnost u okviru ključne aktivnosti 1 za pokrivanje troškova pružanja financijskog jamstva
- naknada na temelju jediničnih troškova, koji obuhvaćaju sve ili određene posebne kategorije prihvatljivih troškova koje su unaprijed jasno utvrđene upućivanjem na iznos po jedinici: npr. iznos dodijeljen za pojedinačnu potporu u okviru projekata mobilnosti u području obrazovanja, osposobljavanja i mladih
- jednokratni iznosi, koji općenito obuhvaćaju sve ili određene posebne kategorije prihvatljivih troškova koje su unaprijed jasno utvrđene: npr. iznos dodijeljen kao doprinos provedbi projekata malih partnerstava
- financiranje uz primjenu paušalne stope, koje obuhvaća posebne kategorije prihvatljivih troškova koje su unaprijed jasno utvrđene primjenom postotka: npr. iznos dodijeljen za pokrivanje aktivnosti za razvoj sustava i informiranje u projektima mobilnosti osoba koje rade s mladima
- kombinacija navedenoga.

Mehanizam financiranja koji se primjenjuje u okviru programa Erasmus+ u većini slučajeva osigurava bespovratna sredstva na osnovi naknade na temelju jediničnih troškova ili jednokratnih iznosa. Te vrste bespovratnih sredstava pomažu prijaviteljima da jednostavno izračunaju zatraženi iznos bespovratnih sredstava i olakšavaju realno financijsko planiranje projekta.

Kako biste saznali koja se vrsta bespovratnih sredstava primjenjuje na svaku stavku financiranja u okviru svake aktivnosti programa Erasmus+ obuhvaćene ovim Vodičem, pogledajte dio B.

NAČELA KOJA SE PRIMJENJUJU NA BESPOVRATNA SREDSTVA EU-a

Zabrana retroaktivnosti

Bespovratna sredstva EU-a ne mogu se dodijeliti retroaktivno za projekte koji su već dovršeni.

Bespovratna sredstva EU-a mogu se dodijeliti za projekt koji je već započeo samo ako prijavitelj u projektnom prijedlogu može dokazati da je bilo potrebno započeti projekt prije potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. U tim slučajevima troškovi prihvatljivi za financiranje ne smiju nastati prije datuma podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva.

Ako prijavitelj započne s provedbom projekta prije potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, čini to na vlastiti rizik.

Višestruko podnošenje prijave

Ako je ista prijava predana više puta u istom krugu odabira istoj nacionalnoj ili Izvršnoj agenciji, nacionalna ili Izvršna agencija uvijek uzima u obzir posljednju valjanu verziju predanu prije isteka roka.

Kad je riječ o aktivnostima kojima upravljaju nacionalne agencije, u slučaju da isti prijavitelj više puta podnese istu prijavu različitim agencijama, sve će prijave biti odbijene. Ako isti ili različiti prijavitelj podnese gotovo iste ili vrlo slične prijave istoj agenciji ili različitim agencijama, one će biti posebno ocijenjene te sve mogu biti odbijene.

Sve prijave za projekte i akreditacije moraju sadržavati izvorni sadržaj čiji je autor prijavitelj ili druge organizacije koje zajednički podnose zahtjev za bespovratna sredstva. Nijedna druga organizacija ni vanjske osobe ne mogu biti plaćene za sastavljanje prijave.

Zabrana kumulativne dodjele

Za svaki projekt koji financira EU bespovratna sredstva iz proračuna EU-a za svakog se korisnika mogu dobiti samo jednom. Isti se troškovi ni u kojim okolnostima ne smiju dvaput financirati iz proračuna Unije.

Kako bi se izbjegao rizik od dvostrukog financiranja, prijavitelj mora navesti izvore i iznose svih drugih sredstava koje je primio ili zatražio u toj godini, bilo za isti ili neki drugi projekt, uključujući operativna bespovratna sredstva. Za mjere

kojima upravljaju nacionalne agencije to će biti navedeno u prijavnom obrascu. Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija to će se provjeriti izjavom o časti.

Zabrana ostvarivanja dobiti

Bespovratna sredstva dodijeljena iz proračuna Unije ne smiju imati svrhu ili učinak ostvarenja dobiti u okviru projekta koji provodi korisnik. Dobit se definira kao višak primitaka, izračunan u trenutku plaćanja preostalog iznosa, u odnosu na prihvatljive troškove aktivnosti ili programa rada, pri čemu su primici ograničeni na bespovratna sredstva Unije i prihode ostvarene tom aktivnošću ili programom rada[179]. Načelo zabrane ostvarivanja dobiti ne primjenjuje se na bespovratna sredstva u obliku jediničnog troška, jednokratnog iznosa ili financiranja uz primjenu paušalne stope, uključujući stipendije, ni na zahtjeve za bespovratna sredstva koji ne prelaze 60 000 EUR.

Ako se ostvari dobit, Komisija ima pravo na povrat postotka dobiti koji odgovara doprinosu Unije prihvatljivim troškovima koji su stvarno nastali za korisnika u provedbi aktivnosti ili programa rada.

Za potrebe izračuna dobiti ostvarene na temelju bespovratnih sredstava neće se uzimati u obzir sufinanciranje u obliku doprinosa u naravi.

Sufinanciranje

Nadalje, bespovratna sredstva EU-a poticaj su za provedbu projekta koji ne bi bio izvediv bez financijske potpore EU-a i temelji se na načelu sufinanciranja. Sufinanciranje znači da se bespovratnim sredstvima EU-a ne mogu financirati svi troškovi projekta; projekt se mora financirati iz drugih izvora sufinanciranja osim bespovratnih sredstava EU-a (npr. vlastiti resursi korisnika, prihod ostvaren provedbom aktivnosti, financijski doprinosi trećih strana).

Kad se bespovratna sredstva EU-a isplaćuju u obliku jediničnog troška, jednokratnog iznosa ili financiranja uz primjenu paušalne stope – kao što je za većinu aktivnosti obuhvaćenih ovim Vodičem – Komisija unaprijed osigurava primjenu načela neostvarivanja dobiti i sufinanciranja pri utvrđivanju stopa ili postotaka takvih jedinica, jednokratnih iznosa ili paušalnih stopa. Poštovanje načela neostvarivanja dobiti i sufinanciranja općenito se podrazumijeva i stoga prijavitelji ne moraju dostaviti informacije o izvorima financiranja koji nisu bespovratna sredstva EU-a niti moraju opravdati troškove provedbe projekta.

Međutim, isplatom bespovratnih sredstava na osnovi naknade na temelju jediničnih troškova, jednokratnih iznosa ili financiranja uz primjenu paušalne stope ne dovodi se u pitanje pravo pristupa zakonski propisanoj evidenciji korisnika. Ako se provjerom ili revizijom utvrdi da financirano događanje nije ostvareno (projektne aktivnosti nisu provedene u skladu s aktivnostima odobrenima u fazi prijave, sudionici nisu sudjelovali u aktivnostima itd.), a korisniku su bespovratna sredstva neopravdano isplaćena povratom na temelju doprinosa jediničnim troškovima, jednokratnih iznosa ili financiranja uz primjenu paušalne stope, nacionalna ili Izvršna agencija imaju pravo na povrat iznosa bespovratnih sredstava. Isto tako, ako poduzete aktivnosti ili nastali proizvodi nisu provedeni ili se loše provode (uključujući nepridržavanje ugovorne obveze), iznos bespovratnih sredstava može se smanjiti, ovisno o stupnju dovršenosti aktivnosti. Osim toga, u statističke svrhe i svrhe praćenja Europska komisija može provoditi ankete na

[179] U tu su svrhu primici ograničeni na prihode ostvarene projektom, kao i na financijske doprinose koje su donatori posebno namijenili financiranju prihvatljivih troškova. Stoga je, prema prethodnoj definiciji, dobit (ili gubitak) razlika između:

- privremeno prihvaćenog iznosa bespovratnih sredstava i prihoda ostvarenih tom aktivnošću
- i prihvatljivih troškova korisnika.

Osim toga, ako se ostvari dobit, vrši se povrat. Nacionalna ili Izvršna agencija imaju pravo na povrat postotka dobiti koji odgovara doprinosu Unije prihvatljivim troškovima stvarno nastalima za korisnika u provedbi aktivnosti. Daljnja pojašnjenja izračuna dobiti navest će se za aktivnosti za koje se bespovratna sredstva isplaćuju u obliku povrata određenog dijela prihvatljivih troškova.

uzorcima korisnika radi izračuna stvarnih troškova koji nastaju u projektima koji se financiraju povratom na temelju doprinosa jediničnim troškovima, jednokratnih iznosa ili financiranja uz primjenu paušalne stope.

POSEBNE ODREDBE ZA BESPOVRATNA SREDSTVA KOJA SE ISPLAĆUJU U OBLIKU POVRATA ODREĐENOG DIJELA PRIHVATLJIVIH TROŠKOVA

Kad se bespovratna sredstva isplaćuju kao povrat određenog dijela prihvatljivih troškova, primjenjuju se sljedeće odredbe[180].

Prihvatljivi troškovi

Iznos bespovratnih sredstava EU-a ne smije biti viši od ukupnog iznosa koji je utvrđen u trenutku odabira projekta na temelju procijenjenih prihvatljivih troškova navedenih u prilogu proračunu. Prihvatljivi troškovi su stvarni troškovi korisnika bespovratnih sredstava koji ispunjavaju sljedeće kriterije:

- nastali su tijekom projekta, uz iznimku troškova povezanih sa završnim izvješćima i potvrdama o reviziji
- navedeni su u procjeni proračuna projekta
- nužni su za provedbu projekta kojem su dodijeljena bespovratna sredstva
- mogu se utvrditi i provjeriti, posebno jer su uneseni u knjigovodstvenu evidenciju korisnika i utvrđuju se na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda zemlje u kojoj korisnik ima poslovni nastan i u skladu s uobičajenom praksom troškovnog računovodstva korisnika
- u skladu su sa zahtjevima primjenjivog poreznog i socijalnog zakonodavstva
  razumni su, opravdani i u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja, posebno kad je riječ o ekonomičnosti i učinkovitosti.

Prihvatljivi troškovi mogu biti izravni ili neizravni.

Prihvatljivi izravni troškovi

Prihvatljivi izravni troškovi za aktivnost oni su troškovi koji se, uz poštovanje prethodno utvrđenih uvjeta za prihvatljivost, mogu identificirati kao posebni troškovi izravno povezani s izvođenjem aktivnosti i koji se stoga mogu izravno knjižiti za tu aktivnost. Osim izravnih prihvatljivih troškova koji će biti navedeni u pozivu na podnošenje prijedloga prihvatljive su i sljedeće kategorije troškova:

- troškovi koji se odnose na jamstvo za pretfinanciranje koje je dostavio korisnik bespovratnih sredstava ako nacionalna agencija traži to jamstvo
- troškovi koji se odnose na potvrde o financijskim izvještajima i izvješća o operativnoj provjeri ako te potvrde ili izvješća traži nacionalna agencija u svrhu potpore zahtjevu za plaćanje
  troškovi amortizacije, pod uvjetom da ih je korisnik stvarno imao.

Korisnikovi interni računovodstveni i revizijski postupci moraju omogućavati izravno usklađivanje prijavljenih troškova i prihoda projekta s odgovarajućim računovodstvenim izvješćima i popratnom dokumentacijom.

[180] Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija detaljne primjenjive financijske odredbe iznesene su u predlošku ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava objavljenom na portalu *Funding & tender opportunities*.

Porez na dodanu vrijednost (PDV)

Porez na dodanu vrijednost smatrat će se prihvatljivim troškom samo ako se prema nacionalnim propisima o PDV-u ne može izvršiti njegov povrat[2]. Jedina se iznimka odnosi na aktivnosti ili transakcije u kojima države, regionalna i lokalna tijela vlasti te druga javna tijela djeluju kao javna tijela[3]. Osim toga:

- nije prihvatljiv PDV koji se može odbiti, a to nije provedeno (zbog nacionalnih uvjeta ili nepažnje korisnika)
- Direktiva o PDV-u ne primjenjuje se na zemlje izvan EU-a. Organizacije iz partnerskih zemalja mogu biti oslobođene plaćanja poreza (uključujući PDV), pristojbi i naknada ako je potpisan sporazum između Europske komisije i partnerske zemlje u kojoj organizacija ima poslovni nastan.

Prihvatljivi neizravni troškovi

Neizravni troškovi su troškovi koji nisu izravno povezani s provedbom aktivnosti i stoga joj se ne mogu izravno pripisati.
Za određene vrste projekata (pojedinosti o pravilima financiranja za aktivnosti potražite u dijelu B ovog Vodiča) paušalni iznos koji ne prelazi 7 % prihvatljivih izravnih troškova projekta (osim eventualnih troškova volontiranja) prihvatljiv je u okviru neizravnih troškova koji predstavljaju opće administrativne troškove korisnika i koje ne pokrivaju prihvatljivi izravni troškovi (npr. računi za struju ili internet, trošak najma prostora), ali se mogu smatrati naplativima u okviru projekta.

Neizravni troškovi ne smiju uključivati troškove unesene u drugu proračunsku kategoriju. Neizravni troškovi nisu prihvatljivi ako korisnik već prima operativna bespovratna sredstva iz proračuna Unije (npr. u okviru poziva na podnošenje prijedloga o suradnji s civilnim društvom u sklopu programa Erasmus+).

Neprihvatljivi troškovi

Sljedeći se troškovi ne smatraju prihvatljivima:

- povrat od kapitala i dividendi koje isplaćuje korisnik
- dug i troškovi koji proizlaze iz dužničkih obveza
- sredstva za pokrivanje gubitaka ili otplatu duga
- neplaćene kamate
- sumnjivi dugovi
- tečajni gubici
- troškovi koje je korisnik prijavio u okviru neke druge aktivnosti za koju su dodijeljena bespovratna sredstva iz proračuna Unije
- pretjerani ili nerazumni rashodi
- doprinosi u naravi trećih strana
- u slučaju najma ili zakupa opreme, trošak mogućnosti otkupa na kraju najma ili zakupa

[2] U državama članicama u nacionalno zakonodavstvo o PDV-u prenosi se Direktiva 2006/112/EZ o PDV-u.
[3] Vidjeti članak 13. stavak 1. Direktive.

- troškovi otvaranja i vođenja bankovnih računa (uključujući troškove prijenosa iz nacionalne ili Izvršne agencije ili u nju koje naplaćuje banka korisnika)
- PDV, kad je moguć povrat u skladu s primjenjivim nacionalnim zakonodavstvom o PDV-u (vidjeti prethodni odjeljak o porezu na dodanu vrijednost).

Izvori financiranja

Prijavitelj u prijavnom obrascu mora navesti doprinos iz drugih izvora osim bespovratnih sredstava EU-a. Vanjsko sufinanciranje može biti u obliku vlastitih sredstava korisnika, financijskih doprinosa trećih strana ili prihoda nastalog tijekom provedbe projekta. Ako u trenutku završnog izvješća i zahtjeva za plaćanje preostalog iznosa postoje dokazi o višku prihoda (vidjeti odjeljak „Zabrana ostvarivanja dobiti i sufinanciranje") u odnosu na prihvatljive troškove nastale tijekom provedbe projekta, nacionalna ili Izvršna agencija ima pravo na povrat postotka dobiti koji odgovara doprinosu Unije prihvatljivim troškovima koje je korisnik stvarno imao tijekom provedbe projekta. Ova se odredba ne primjenjuje na projekte za koje se traže bespovratna sredstva koja ne prelaze 60 000 EUR.

Doprinosi u naravi od trećih osoba ne smatraju se mogućim izvorom sufinanciranja.

4. KORAK: ISPUNITI I POSLATI PRIJAVNI OBRAZAC

Kad traže bespovratna sredstva EU-a u okviru programa Erasmus+, prijavitelji za svaku aktivnost moraju koristiti posebne obrasce koji su dostupni na internetskim stranicama Europske komisije ili nacionalnih agencija (podaci za kontakt na: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_hr).

U slučaju projekata koji se podnose u konzorciju, koordinator podnosi jednu prijavu za cijeli projekt u ime svih članova konzorcija. Prijava se mora dostaviti odgovarajućoj nacionalnoj ili Izvršnoj agenciji (vidi odjeljke „Gdje se prijaviti" za svaku aktivnost, u dijelu B ovog Vodiča).

Prijave koje se šalju poštom, dostavnom službom, faksom ili e-poštom neće biti prihvaćene.

U slučaju aktivnosti kojima upravlja nacionalna agencija, elektronički obrazac mora se ispuniti na jednom od službenih jezika zemalja sudionica programa. U slučaju aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija, prijavitelji moraju ispuniti obrazac na jednom od službenih jezika EU-a.

Prijave se podnose samo jednoj nacionalnoj agenciji ili Izvršnoj agenciji. Ako je ista prijava predana više puta u istom krugu odabira istoj nacionalnoj agenciji ili Izvršnoj agenciji, ona uvijek uzima u obzir posljednju valjanu verziju predanu prije isteka roka. Ako ista organizacija prijaviteljica ili konzorcij više puta predaju iste ili vrlo slične prijave različitim agencijama, sve će prijave automatski biti odbijene (vidjeti odjeljak o nekumulativnoj dodjeli).

Više informacija o ispunjavanju i podnošenju prijavnog obrasca dostupno je na sljedećim stranicama:

- **za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+**: pogledajte smjernice za ispunjavanje i podnošenje elektroničkog obrasca. U tim su smjernicama navedene i upute o tome što učiniti u slučaju tehničkih problema; dostupne su na stranicama nacionalnih agencija (za aktivnosti kojima one upravljaju) i Europske komisije

- **za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija**: Prijave se moraju dostaviti elektronički, putem sustava za podnošenje prijava portala *Funding & tender opportunities*. Više informacija o postupku podnošenja (uključujući tehničke aspekte) potražite u internetskom priručniku dostupnom na: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/om_en.pdf

Poštovanje roka

Zahtjev mora biti predan prije roka utvrđenog za svaku aktivnost. Rokovi za podnošenje projekata navedeni su za svaku aktivnost u dijelu B „Kriteriji prihvatljivosti" ovog Vodiča.

Napomena:

Za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+, bez obzira na datum roka, elektronički obrasci moraju se dostaviti do 12:00:00 (podne po srednjoeuropskom vremenu).

Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija (EACEA) i koje su obuhvaćene ovim Vodičem, u skladu sa zahtjevima Komisijina portala *Funding & tender opportunities*, rok za podnošenje prijedloga EACEA-i je 17:00:00 (po srednjoeuropskom vremenu).

Prijavitelji s poslovnim nastanom u zemljama koje su u drugoj vremenskoj zoni trebaju paziti na vremenske razlike kako bi izbjegli odbacivanje zahtjeva.

ŠTO SLIJEDI NAKON PODNOŠENJA ZAHTJEVA?

Svi zahtjevi koje zaprime nacionalne agencije ili Izvršna agencija prolaze kroz postupak ocjenjivanja.

Postupak ocjenjivanja

Projektne prijedloge ocjenjuje nacionalna ili Izvršna agencija koja je zaprimila prijavu, i to isključivo na temelju kriterija opisanih u ovom Vodiču. Ocjenjivanje podrazumijeva:

- provjeru ispunjava li prijava kriterije dopuštenosti
- provjeru ispunjavaju li prijavitelj i predložene aktivnosti kriterije prihvatljivosti
- provjeru ispunjava li prijavitelj kriterije za isključenje i odabir (tj. ima li operativni i financijski kapacitet)
- ocjenu kvalitete kako bi se provjerilo u kojoj mjeri prijava ispunjava kriterije za dodjelu. Takvo ocjenjivanje kvalitete u većini slučajeva obavlja se uz potporu neovisnih stručnjaka. Stručnjaci svoje ocjenjivanje temelje na smjernicama koje je izradila Europska komisija. Za aktivnosti kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+ te su smjernice dostupne na internetskim stranicama Europske komisije i agencija koje su odgovorne za upravljanje Erasmus+ projektima u svakoj zemlji
- provjeru postoji li rizik od dvostrukog financiranja. Ako je potrebno, takva se provjera obavlja u suradnji s drugim agencijama ili drugim dionicima.

Nacionalna ili Izvršna agencija imenuje ocjenjivački odbor koji će upravljati cijelim postupkom odabira. Na temelju ocjene koju je proveo ocjenjivački odbor, prema potrebi uz potporu stručnjaka, bit će odabran i sastavljen popis projekata predloženih za dodjelu bespovratnih sredstava.

Za aktivnosti obuhvaćene ovim Vodičem, za vrijeme postupka ocjenjivanja od prijavitelja se može tražiti da dostave dodatne informacije ili da objasne popratne dokumente dostavljene uz prijavu, pod uvjetom da te informacije ili objašnjenja bitno ne mijenjaju prijedlog. Dodatne informacije i objašnjenja posebno su opravdani u slučaju očitih administrativnih pogrešaka prijavitelja ili u slučajevima kad – za projekte koji se financiraju na temelju ugovora za više korisnika – nedostaje jedna ili više punomoći partnera (za ugovore za više korisnika vidjeti odjeljak „Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava" u nastavku).

Konačna odluka

Na kraju postupka ocjenjivanja, nacionalna ili Izvršna agencija odlučuje kojim će se projektima dodijeliti bespovratna sredstva, i to na temelju:

- rang liste koju predlaže ocjenjivački odbor
- dostupnog proračuna za bilo koju aktivnost (ili projektnu aktivnost u okviru te ključne aktivnosti).

Po završetku postupka ocjenjivanja dokumenti za prijavu i popratni materijali ne vraćaju se prijavitelju, bez obzira na rezultat postupka.

Dostavljanje odluka o dodjeli bespovratnih sredstava

Svi prijavitelji primit će obavijest o ishodu ocjenjivanja. Taj će obavijest sadržavati upute o sljedećim koracima u procesu potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Za aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija:

Uspješni prijavitelji bit će pozvani radi pripreme za dodjelu bespovratnih sredstava; ostali će biti uvršteni na rezervnu listu ili odbijeni. Poziv na pripremu za dodjelu bespovratnih sredstava ne predstavlja službenu obvezu za financiranje. Prije dodjele bespovratnih sredstava treba obaviti razne pravne provjere: provjeru pravnog subjekta, provjeru financijskog kapaciteta, provjeru postoje li razlozi za isključenje itd. U tom će se trenutku od prijavitelja tražiti da dostave financijske podatke svoje organizacije i imenuju zastupnika pravnog subjekta.

Ako prijavitelj smatra da je postupak ocjenjivanja bio manjkav, može podnijeti pritužbu (u skladu s rokovima i postupcima navedenima u obavijesti o ishodu ocjenjivanja). Napominjemo da se obavijesti koje nisu otvorene u roku od 10 dana od slanja smatraju pregledanima i da će se rokovi računati od otvaranja/pregleda (vidjeti i uvjete na portalu *Funding & tender opportunities*: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/ftp/tc_en.pdf). Napominjemo da za pritužbe koje se podnose elektroničkim putem može biti ograničen broj znakova.

Okvirni vremenski raspored za obavješćivanje o odluci o dodjeli bespovratnih sredstava i potpisivanju ugovora:

U slučaju projekata u okviru ključne mjere 1 kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+, obavijest o odluci o dodjeli i potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava okvirno će uslijediti 4 mjeseca nakon roka za podnošenje zahtjeva.

U slučaju projekata u okviru ključne aktivnosti 2 kojima upravljaju nacionalne agencije za program Erasmus+ obavijest o odluci o dodjeli i potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava okvirno će uslijediti 5 mjeseci nakon roka za prijavu.

U slučaju projekata u okviru ključnih aktivnosti 2 i 3 kojima upravlja Izvršna agencija obavijest o odluci o dodjeli okvirno će uslijediti 6, a potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava 9 mjeseci nakon roka za prijavu.

ŠTO SE DOGAĐA AKO JE ZAHTJEV ODOBREN?

Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava

Ako je projekt odabran za dodjelu bespovratnih sredstava u okviru programa Erasmus+:

- potpisuje se ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava između nacionalne ili Izvršne agencije i prijavitelja. Prijavitelj prima ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, koji potpisuje i vraća nacionalnoj ili Izvršnoj agenciji. Nacionalna ili Izvršna agencija posljednja je stranka potpisnica. Kad obje stranke potpišu ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, prijavitelj postaje korisnik bespovratnih sredstava EU-a i može početi s provedbom projekta[181].

Ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava mogu biti ugovori s jednim korisnikom, pri čemu je prijavitelj jedini korisnik, ili ugovori za više korisnika, pri čemu sve partnerske organizacije u konzorciju postaju korisnici ugovora. Ugovor za više korisnika potpisuje koordinator, koji je jedina kontaktna točka za nacionalnu ili Izvršnu agenciju. Međutim, sve ostale organizacije koje sudjeluju u projektu (sukorisnici) potpisuju punomoć kojom koordinatoru prenose odgovornost da djeluje kao glavni korisnik. U načelu bi se punomoći koje partneri daju koordinatoru trebale dostaviti u fazi prijave. Ako se te punomoći dostavljaju u kasnijoj fazi, moraju se dostaviti najkasnije do trenutka potpisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Napomena: punomoći nisu obvezne za partnerske organizacije u drugim zemljama u kojima se ne nalazi organizacija prijaviteljica u slučaju projekata mobilnosti za studente i osoblje u visokom obrazovanju, projekata mobilnosti za učenike i osoblje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, projekata mobilnosti za učenike i osoblje u odgoju i općem obrazovanju te projekata mobilnosti za osoblje u obrazovanju odraslih. Međutim, organizacije članice nacionalnih konzorcija u području visokog obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i obrazovanja odraslih moraju dostaviti svoju punomoć organizaciji prijaviteljici.

Predlošci ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za program Erasmus+ bit će dostupni tijekom godine na internetskim stranicama Europske komisije ili nacionalnih agencija za program Erasmus+, a za Izvršnu agenciju na portalu *Funding & tender opportunities*.

Iznos bespovratnih sredstava

Prihvaćanje prijave ne predstavlja obvezu dodjele iznosa sredstava koji je jednak iznosu koji je zatražio prijavitelj. Iznos traženih sredstava može se smanjiti na temelju posebnih financijskih pravila koja se primjenjuju na određenu aktivnost.

Dodjela bespovratnih sredstava u određenom krugu odabira ne znači pravo na dodjelu u naknadnim krugovima.

Treba napomenuti da je iznos predviđen u ugovoru najveći iznos koji nije moguće povećavati, bez obzira na to je li korisnik zatražio veći iznos. Sredstva koja isplaćuje Izvršna agencija ili nacionalna agencija moraju biti vidljiva u okviru računa ili podračuna koji je korisnik naveo za isplatu bespovratnih sredstava.

[181] Vidjeti prethodnu bilješku.

Postupci plaćanja

Ovisno o vrsti aktivnosti, trajanju ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava i procjeni financijskog rizika, za projekte koji se podupiru u okviru programa Erasmus+ primjenjuju se različiti postupci plaćanja.

Osim za prvu isplatu pretfinanciranja, druga plaćanja ili povrati vrše se na temelju analize izvješća ili zahtjeva za plaćanje koje dostavlja korisnik (predlošci tih dokumenata bit će uskoro dostupni na stranicama nacionalnih agencija, a za Izvršnu agenciju na portalu *Funding & tender opportunities*).

Postupci plaćanja koji se primjenjuju u okviru programa Erasmus+ opisani su u nastavku.

Plaćanje pretfinanciranja

Iznos pretfinanciranja uplaćuje se na račun korisnika u roku od 30 dana od datuma kad dvije stranke potpišu ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava („stupanje na snagu") te kad su, ako je primjenjivo, zaprimljena odgovarajuća jamstva (vidjeti odjeljak „Financijsko jamstvo" u nastavku). Svrha je pretfinanciranja osigurati korisniku početna sredstva. Nacionalne agencije ili Izvršna agencija mogu odlučiti podijeliti iznos prvog pretfinanciranja na nekoliko rata. Mogu odlučiti i smanjiti iznos pretfinanciranja ili ga uopće ne isplatiti ako se smatra da je financijska sposobnost korisnika slaba.

Daljnje isplate pretfinanciranja

U okviru nekih aktivnosti korisniku će se uplatiti dvije, a u nekim slučajevima i tri rate pretfinanciranja u roku od 60 kalendarskih dana od datuma kad nacionalna ili Izvršna agencija zaprimi korisnikov zahtjev za isplatu dodatnog pretfinanciranja, samo ako je taj zahtjev popraćen izvješćem o pretfinanciranju. Te se isplate dodatnih iznosa pretfinanciranja mogu zatražiti kad se iskoristi barem 70 % prethodne isplate pretfinanciranja. Kad je iz izvještaja o korištenju prethodne isplate pretfinanciranja vidljivo da je za podmirivanje troškova aktivnosti iskorišteno manje od 70 % prethodne isplate pretfinanciranja, iznos novog pretfinanciranja koji se treba isplatiti umanjuje se za neiskorišteni iznos iz prethodnog pretfinanciranja.

Privremeno izvješće ili izvješće o napretku / tehničko izvješće

U okviru nekih aktivnosti od korisnika će se tražiti da uz zahtjev za međuplaćanje dostave i periodično ili privremeno izvješće.

U drugim slučajevima od korisnika se može tražiti da dostave i izvješće o napretku provedbe projekta. Izvješća o napretku ne znače automatske daljnje isplate. Privremeno izvješće i izvješće o napretku moraju se dostaviti do roka navedenog u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Plaćanje ili povrat preostalog iznosa

Iznos završnog plaćanja korisniku utvrđuje se na temelju završnog izvješća koje se mora dostaviti do roka navedenog u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. Ako a) ne budu provedena događanja za koja su dodijeljena bespovratna sredstva ili budu provedena drukčije nego što je planirano, b) stvarno nastali prihvatljivi troškovi korisnika budu manji od planiranih u fazi prijave ili c) kvaliteta ostvarenih aktivnosti/rezultata bude nezadovoljavajuća, iznos sredstava može se razmjerno smanjiti ili, ako je primjenjivo, od korisnika će se zahtijevati povrat prekomjernih iznosa primljenih u okviru isplate pretfinanciranja.

U okviru određenih aktivnosti nacionalna ili Izvršna agencija prenosi 100 % dodijeljenih bespovratnih sredstava u ratama pretfinanciranja. U takvim slučajevima nije potrebno platiti preostali iznos. Međutim, ako na temelju završnog izvješća koje korisnik dostavlja do roka navedenog u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava a) ne budu provedena događanja za koja su dodijeljena bespovratna sredstva ili budu provedena drukčije nego što je planirano, b) stvarno nastali prihvatljivi troškovi korisnika budu manji od planiranih u fazi prijave ili c) kvaliteta ostvarenih aktivnosti/rezultata

bude nezadovoljavajuća, od korisnika će se zahtijevati povrat prekomjernih iznosa primljenih u okviru isplate pretfinanciranja.

Plaćanja pretfinanciranja (ili njihovi dijelovi) mogu se prebiti (bez pristanka korisnika) s iznosima koje korisnik duguje tijelu koje dodjeljuje bespovratna sredstva, do iznosa koji se duguje tom korisniku.

U načelu se završno plaćanje ili zahtjev za povrat preostalog iznosa dostavljaju u roku od 60 kalendarskih dana od primitka završnog izvješća.

OSTALE VAŽNE UGOVORNE ODREDBE

Financijsko jamstvo

Ako se smatra da je financijska sposobnost slaba, nacionalna ili Izvršna agencija može tražiti od korisnika kojem su dodijeljena bespovratna sredstva u iznosu većem od 60 000 EUR da unaprijed dostavi jamstvo kako bi se ograničili financijski rizici povezani s isplatom pretfinanciranja. Moguće je tražiti jamstvo do iznosa pretfinanciranja.

Svrha je takvog jamstva da banka ili financijska institucija daje neopozivo kolateralno osiguranje ili se obvezuje da će na prvi poziv ispuniti obveze korisnika koje proizlaze iz ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Ovo financijsko jamstvo u eurima dostavlja odobrena banka ili financijska institucija sa sjedištem u državi članici EU-a. Ako korisnik ima poslovni nastan u trećoj zemlji, nacionalna ili Izvršna agencija mogu pristati da jamstvo pruži banka ili financijska institucija s poslovnim nastanom toj državi, ako smatra da ta banka ili financijska institucija nudi financijsku sigurnost i obilježja jednake onima koji se nude u državi članici EU-a.

Jamstvo se može zamijeniti zajedničkim jamstvom treće strane ili nekoliko trećih strana iz organizacija sudionica koje su stranke istog ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Jamstva se oslobađaju kad se iznosi pretfinanciranja pokriju u odnosu na međuplaćanje ili plaćanje preostalog iznosa korisniku, u skladu s uvjetima iz ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. U slučaju da je plaćanje preostalog iznosa u obliku povrata, jamstvo se oslobađa nakon što korisnik primi obavijest ili izričito ostaje na snazi do završnog plaćanja i, ako je završno plaćanje u obliku povrata, do tri mjeseca nakon što korisnik primi obavijest o terećenju.

PODUGOVARANJE I DODJELA UGOVORA O NABAVI

Korisnik može koristiti podugovaranje ili ugovore o provedbi za određene tehničke usluge koje zahtijevaju posebne vještine (u pravnom, računovodstvenom, poreznom području te području ljudskih potencijala, IT-a i slično). Troškovi koji su korisniku nastali za takve vrste usluga mogu se stoga smatrati prihvatljivim troškovima pod uvjetom da ispunjavaju sve ostale kriterije opisane u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Ako provedba projekta zahtijeva nabavu robe, radova ili usluga (ugovor), korisnici moraju ugovor dodijeliti ekonomski najpovoljnijoj ponudi, odnosno ponudi koja nudi najbolju vrijednost za novac, ili, ako je primjereno, ponudi koja nudi najnižu cijenu te moraju osigurati da nema sukoba interesa i da se dokumentacija čuva za slučaj revizije.

U slučaju ugovora o provedbi vrijednosti veće od 60 000 EUR nacionalna ili Izvršna agencija može, uz pravila iz prethodnog odlomka, odrediti posebna pravila za korisnika. Ta će posebna pravila biti objavljena na stranicama nacionalnih agencija ili Izvršne agencije.

Informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima

U skladu s načelom transparentnosti i obvezom naknadnog objavljivanja, informacije o primateljima sredstava Unije moraju se objaviti na internetskim stranicama Komisije, Izvršne agencije i/ili nacionalnih agencija u prvoj polovini godine nakon zaključenja financijske godine za koju su dodijeljena.

Informacije se mogu objaviti i u bilo kojem drugom primjerenom mediju, uključujući Službeni list Europske unije.

Nacionalne agencije i Izvršna agencija objavljuju sljedeće informacije:

- ime i mjesto korisnika
- iznos dodijeljenih sredstava
- prirodu i svrhu bespovratnih sredstava.

Od objavljivanja se može odustati na temelju propisno obrazloženog i opravdanog zahtjeva korisnika ako postoji rizik da će se objavom ugroziti prava i slobode uključenih osoba koje su zaštićene Poveljom o temeljnim pravima Europske unije ili naštetiti poslovnim interesima korisnika.

Kad je riječ o osobnim podacima fizičkih osoba, objavljene informacije uklanjaju se dvije godine nakon kraja financijske godine u kojoj su dodijeljena financijska sredstva.

Isto se primjenjuje na osobne podatke navedene u službenim imenima pravnih osoba (npr. udruga ili poduzeće koje u svojem imenu ima imena svojih osnivača).

Ti se podaci neće objavljivati u slučaju stipendija isplaćenih fizičkim osobama ili druge izravne potpore fizičkim osobama kojima je pomoć potrebna (izbjeglice ili nezaposlene osobe). Organizacije korisnice isto tako ne smiju objavljivati takve informacije o osobama koje primaju bespovratna sredstva za mobilnost u okviru programa Erasmus+.

Informiranje javnosti

Uz zahtjeve koji se odnose na vidljivost projekta i dijeljenje njegovih rezultata te njegov učinak (što su kriteriji za dodjelu), postoji obveza minimalne objave o svakom projektu za koji su dodijeljena bespovratna sredstva.

Korisnici moraju jasno navesti potporu Europske unije u svoj komunikaciji ili objavljenim dokumentima, u bilo kojem obliku i bilo kojem mediju, uključujući na Internetu, ili pri provođenju aktivnosti za koje se koriste bespovratna sredstva.

To se mora učiniti u skladu s odredbama iz ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Ako korisnik ne ispuni te obveze u potpunosti, iznos bespovratnih sredstava može se smanjiti.

Provjere i revizije

Nacionalna ili Izvršna agencija i/ili Europska komisija mogu vršiti tehničke i financijske provjere i revizije korištenja bespovratnih sredstava. Mogu provjeravati i zakonski propisanu evidenciju korisnika (ili sukorisnika) u cilju povremene provjere financiranja na temelju jednokratnog iznosa, jediničnog troška ili financiranja uz primjenu paušalne stope. Korisnik (ili sukorisnik) osigurava dokaze, s potpisom pravnog zastupnika, da su sredstva ispravno iskorištena. Europska komisija, Izvršna agencija, nacionalne agencije i/ili Europski revizorski sud, OLAF, EPPO ili tijelo kojim oni upravljaju,

može provjeravati kako se bespovratna sredstva koriste u razdoblju do pet godina, ili do tri godine ako bespovratna sredstva ne prelaze 60 000 EUR, počevši od datuma isplate preostalog iznosa ili povrata koji je provela nacionalna ili Izvršna agencija. Prema tome, korisnici su u tom razdoblju dužni čuvati evidenciju, originalnu popratnu dokumentaciju, statističke podatke i druge dokumente u vezi s bespovratnim sredstvima.

Na projekte kojima na centraliziranoj razini upravlja Izvršna agencija mogu se primjenjivati različite vrste postupaka revizije u skladu s vrstom predmetne aktivnosti te iznosom i oblikom dodijeljenih bespovratnih sredstava. Više informacija dostupno je na stranicama Izvršne agencije.

Detaljne odredbe o provjerama i revizijama navedene su u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Zaštita podataka

Osobne podatke navedene u prijavnom obrascu ili u ugovoru/odluci o dodjeli bespovratnih sredstava obrađuje nacionalna ili Izvršna agencija ili Europska komisija u skladu s:

- za svaku obradu koja je potrebna u skladu sa službenim smjernicama ili uputama Europske komisije ili je nužna za provedbu programa Erasmus+: Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (tekst značajan za EGP.)
- za svaku obradu u druge svrhe, koja nije potrebna u skladu sa službenim smjernicama ili uputama Europske komisije niti je nužna za provedbu programa Erasmus+:
    - Opća uredba o zaštiti podataka (GDPR ili Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016.) za:
        - sve osobne podatke koje obrađuje voditelj obrade ili izvršitelj obrade u EU-u/EGP-u
        - sve osobne podatke o ispitanicima koji se na početku obrade nalaze u EU-u/EGP-u
    - nacionalni propisi o zaštiti podataka za sve ostale obrade.

U tim slučajevima subjekt koji odlučuje o sredstvima i svrhama obrade u te druge svrhe zamjenjuje Europsku komisiju kao odgovornog voditelja obrade podataka u skladu s mjerodavnim propisima o zaštiti podataka.

Ako pitanja u prijavnom obrascu nisu označena kao izborna, odgovori prijavitelja nužni su za ocjenu i daljnju obradu zahtjeva za bespovratna sredstva u skladu s Vodičem kroz program Erasmus+. Služba ili odjel nadležan za predmetni program dodjele bespovratnih sredstava Unije (subjekt koji vrši dužnost voditelja obrade podataka) obrađivat će osobne podatke isključivo u navedenu svrhu. Osobni podaci mogu se prenositi trećim stranama uključenima u ocjenjivanje prijave ili u postupak upravljanja bespovratnim sredstvima samo ako ih oni moraju znati, ne dovodeći u pitanje prijenos tijelima zaduženima za zadaće praćenja i inspekcije u skladu s pravom Unije ili tijelima koja su zadužena za provedbu ocjenjivanja programa ili programskih aktivnosti. Posebno za potrebe zaštite financijskih interesa Unije osobni se podaci mogu prenositi službama za unutarnju reviziju, Europskom revizorskom sudu, Odboru za financijske nepravilnosti ili Europskom uredu za borbu protiv prijevara i između Komisijina dužnosnika za ovjeravanje i izvršnih agencija. Prijavitelj ima pravo na pristup svojim osobnim podacima i pravo na ispravak tih podataka. Pitanja o obradi svojih osobnih podataka prijavitelj upućuje agenciji koja je odabrala projekt. U slučaju sukoba prijavitelj se u svakom trenutku može obratiti i Europskom nadzorniku za zaštitu podataka.

Kad je riječ o obradi osobnih podataka u okviru programa Erasmus+, detaljna izjava o privatnosti, uključujući podatke za kontakt, dostupna je na internetskim stranicama Komisije i Izvršne agencije. https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/help/erasmus-and-data-protection_en.

Za aktivnosti kojima upravlja EACEA: https://ec.europa.eu/research/participants/data/support/legal_notice/h2020-ssps-grants-sedia_en.pdf.

Prijavitelj prije podnošenja prijedloga obavješćuje osobe čiji su osobni podaci sadržani u prijedlogu o relevantnoj izjavi o zaštiti osobnih podataka, kako je prethodno navedeno.

U okviru centraliziranih aktivnosti kojima upravlja Izvršna agencija, prijavitelje (i, ako su pravni subjekti, osobe koje su članovi upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela tog prijavitelja, ili koje imaju ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili kontrole u odnosu na tog prijavitelja, ili fizičke ili pravne osobe koje prihvaćaju neograničenu odgovornost za dugove dotičnog prijavitelja) se obavještava da njihove osobne podatke (prezime, ime, ako su fizička osoba; adresu, pravni oblik te prezime i ime osoba koje imaju ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili kontrole, ako su pravna osoba) dužnosnik za ovjeravanje u Izvršnoj agenciji može registrirati u sustavu ranog otkrivanja i isključenja (EDES) ako se nalaze u jednoj od situacija navedenih u Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije.

DIO D – POJMOVNIK

Ovaj dio sadržava definicije najvažnijih pojmova i najčešćih izraza povezanih s programom Erasmus+. Pojmovnik je podijeljen u odjeljke koji obuhvaćaju najčešće pojmove i cjeline s pojmovima koji se odnose samo na određeni sektor.

Najčešći pojmovi

Osoba u pratnji	Osoba u pratnji je osoba koja tijekom aktivnosti mobilnosti prati sudionike (učenike, studente, polaznike obrazovanja odraslih, osoblje ili osobe koje rade s mladima) radi njihove sigurnosti te kako bi im pomogla i olakšala im učenje. Može pratiti sudionike s manje mogućnosti ili maloljetnike i mlade koji su rijetko boravili u inozemstvu.
Akreditacija	Postupak kojim se osigurava da organizacije koje žele dobiti financijska sredstva u okviru aktivnosti programa Erasmus+ ispunjavaju niz kvalitativnih standarda ili preduvjeta koje je Europska komisija odredila za tu aktivnost.
Povezani subjekt	Sljedeći subjekti mogu se smatrati povezanim subjektima (u skladu s člankom 187. Financijske uredbe): • pravni subjekti koji imaju pravnu ili financijsku vezu s korisnicima; ta veza nije ograničena na samu aktivnost niti je uspostavljena isključivo radi njezine provedbe • više subjekata koji ispunjavaju kriterije za dodjelu bespovratnih sredstava i zajedno čine jedan subjekt koji se može smatrati jedinim korisnikom, uključujući situacije u kojima je subjekt osnovan upravo u svrhu provedbe aktivnosti. Povezani subjekti moraju ispunjavati kriterije prihvatljivosti i kriterije za neisključenje te, prema potrebi, kriterije za odabir koji se primjenjuju na prijavitelje.
Prijavitelj	Svaka organizacija sudionica ili neformalna skupina mladih koja se prijavljuje za dodjelu bespovratnih sredstava. Prijavitelji mogu podnijeti prijavu pojedinačno ili u ime ostalih organizacija koje sudjeluju u projektu. U potonjem slučaju prijavitelj ima i ulogu koordinatora.
Rok za prijavu	Datum do kojeg se prijava mora podnijeti nacionalnoj ili Izvršnoj agenciji da bi se smatrala prihvatljivom.
Povezani partneri	To su partneri iz javnog ili privatnog sektora koji doprinose provedbi posebnih zadaća/aktivnosti projekta ili podupiru promicanje i održivost projekta, ali se iz aspekta ugovornog upravljanja ne smatraju korisnicima i ne dobivaju financijska sredstva iz programa u okviru projekta (ne imaju pravo zaračunavati troškove ili tražiti doprinose).

Osnovne vještine	Pismenost, matematika, prirodoslovlje i tehnologija. Te su vještine dio ključnih kompetencija.
Korisnik	Ako je projekt odabran za dodjelu bespovratnih sredstava programa Erasmus+, organizacija prijaviteljica postaje korisnik i potpisuje ugovor s nacionalnom ili Izvršnom agencijom koja je odabrala projekt. Ako je prijava podnesena u ime ostalih organizacija sudionica, partneri mogu postati sukorisnici bespovratnih sredstava.
Kombinirana mobilnost	Kombinacija fizičke mobilnosti i virtualne komponente koja omogućuje suradničko učenje / timski rad putem interneta.
Poziv na podnošenje prijedloga	Poziv koji je objavila Komisija ili je objavljen u njezino ime za dostavljanje, u zadanom roku, prijedloga aktivnosti koja je u skladu s ciljevima koji se nastoje ostvariti i ispunjava potrebne uvjete. Pozivi na podnošenje prijedloga objavljuju se u Službenom listu Europske unije (serija C) i/ili na relevantnim internetskim stranicama Komisije odnosno nacionalne ili Izvršne agencije.
Potvrda	U kontekstu programa Erasmus+ to je dokument koji se izdaje svakoj osobi koja završi aktivnost učenja u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih. Njome se potvrđuje sudjelovanje u programu i, prema potrebi, ishodi učenja sudionika u aktivnosti.
Administrativna pogreška	Manja pogreška ili propust u dokumentu kojim se nenamjerno mijenja njegovo značenje, kao što je tipografska pogreška ili nenamjerno dodavanje ili ispuštanje riječi, rečenice ili brojke.
Sufinanciranje	Načelo prema kojem dio troškova projekta koji podupire EU mora snositi korisnik ili se mora pokriti vanjskim doprinosima koji nisu bespovratna sredstva EU-a.
Društvo	Pravne osobe osnovane u skladu s građanskim ili trgovačkim pravom, zadruge i druge pravne osobe na koje se primjenjuje javno ili privatno pravo, osim neprofitnih organizacija.
Konzorcij	Dvije ili više organizacija sudionica koje zajednički pripremaju, provode i prate projekt ili aktivnost u okviru projekta. Konzorcij može biti nacionalni (uključuje organizacije s poslovnim nastanom u istoj zemlji) ili međunarodni (uključuje organizacije sudionice iz različitih zemalja).
Koordinator / organizacija koordinatorica	Organizacija sudionica koja podnosi prijavu za bespovratna sredstva programa Erasmus+ u ime konzorcija partnerskih organizacija. Koordinator ima posebne obveze predviđene u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Tečajevi i aktivnosti osposobljavanja	Aktivnosti kojima je cilj razviti stručne kompetencije učitelja, nastavnika, predavača ili drugog člana osoblja putem strukturiranog programa učenja s dokumentiranim ishodima učenja na individualnoj razini, koji izvode predavači ili drugi kvalificirani stručnjaci. Aktivnosti se mogu provoditi u raznim oblicima, kao što su učenje u učionici, radionice, terensko učenje itd.
Digitalna kompetencija	Odnosi se na sigurno, kritično i odgovorno korištenje digitalnih tehnologija za učenje, rad i sudjelovanje u društvu. Uključuje informatičku i podatkovnu pismenost, komunikaciju i suradnju, medijsku pismenost, stvaranje digitalnih sadržaja (uključujući programiranje), sigurnost (uključujući digitalnu dobrobit i kompetencije povezane s kibersigurnošću), pitanja povezana s intelektualnim vlasništvom, rješavanje problema i kritičko mišljenje.
Poduzeće	Svako poduzeće koje se bavi gospodarskom djelatnošću bez obzira na veličinu, pravni oblik ili gospodarski sektor u kojem posluje.
EQF (Europski kvalifikacijski okvir)	Zajednički europski referentni instrument koji služi za uspoređivanje različitih sustava obrazovanja i osposobljavanja i njihovih razina. Cilj mu je poboljšati transparentnost, usporedivost i prenosivost kvalifikacija u Europi, čime se promiče mobilnost radnika i učenika te olakšava njihovo cjeloživotno učenje, kako je utvrđeno u Preporuci 2008/C 111/01 Europskog parlamenta i Vijeća.
ESCO (višejezična klasifikacija europskih vještina, kompetencija, kvalifikacija i zanimanja)	U njemu se na 25 europskih jezika opisuju i kategoriziraju vještine i kompetencije, kvalifikacije i zanimanja koji su relevantni za tržište rada EU-a te za obrazovanje i osposobljavanje. Sustav sadržava profile zanimanja i prikazuje odnose između zanimanja, vještina, kompetencija i kvalifikacija. ESCO je razvijen u otvorenom IT formatu i besplatno je dostupan javnosti.
S poslovnim nastanom	Odnosi se na organizaciju ili tijelo koje ispunjava određene nacionalne uvjete (registracija, izjava, objava itd.) na temelju kojih nacionalno nadležno tijelo može formalno priznati tu organizaciju ili tijelo. Kad je riječ o neformalnoj skupini mladih, za potrebe prihvatljivosti za bespovratna sredstva programa Erasmus+ prebivalište njezina pravnog zastupnika smatra se istovjetnim poslovnom nastanu.
Europass	Internetska platforma Europass, dio Programa vještina za Europu, pojedincima i organizacijama pruža internetske alate i informacije o mogućnostima za učenje, kvalifikacijskim okvirima i kvalifikacijama, smjernice, informacije o vještinama, alate za samoprocjenu i dokumentiranje vještina i kvalifikacija te ih povezuje s mogućnostima za učenje i zapošljavanje. Platforma Europass nudi i alate i softver za digitalno potvrđene kvalifikacije, kako je najavljeno u Akcijskom planu za digitalno obrazovanje. Platforma je povezana s nacionalnim izvorima podataka za mogućnosti za učenje i nacionalnim bazama ili registrima kvalifikacija.

Europska nevladina organizacija	Za potrebe ovog programa to su nevladine organizacije koje djeluju u okviru službeno priznate strukture koja se sastoji od europskog tijela/tajništva koje najmanje godinu dana ima sjedište u zemlji sudionici programa Erasmus+ i nacionalnih organizacija/podružnica u najmanje devet zemalja sudionica programa Erasmus+. Te nacionalne organizacije/podružnice moraju: • imati dokazanu zakonsku vezu s europskim tijelom/tajništvom • biti aktivne u području obrazovanja, osposobljavanja ili mladih • provoditi aktivnosti koje podupiru provedbu politika EU-a u jednom od tih sektora. Osim toga: • europske nevladine organizacije koje djeluju u području obrazovanja i osposobljavanja moraju biti aktivne u najmanje jednom od sljedećih područja: rani i predškolski odgoj i obrazovanje, odgoj i opće obrazovanje, visoko obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, obrazovanje odraslih te se baviti najmanje jednim od glavnih međusektorskih prioritetnih područja: uključivim obrazovanjem i obrazovanjem za socijalnu uključivost, digitalnim obrazovanjem, obrazovanjem za zelenu i ekološku tranziciju • europske nevladine organizacije u području mladih posebno su aktivne u najmanje jednom od sljedećih područja: sudjelovanje mladih, volontiranje mladih, rad s mladima i uključivanje mladih. One moraju provoditi aktivnosti kojima podupiru provedbu ključnih segmenata strategije EU-a za mlade, uključujući ciljeve za mlade.
Prijavitelj koji prvi put podnosi zahtjev	Znači svaka organizacija ili institucija koja prethodno nije primila potporu kao koordinator projekta (prijavitelj) u okviru određene vrste aktivnosti koja se podupire ovim ili prethodnim programom u posljednjih sedam godina.
Viša sila	Nepredvidiva iznimna situacija ili događaj izvan kontrole sudionika koji nisu uzrokovani njegovom pogreškom ili nemarom.
Zelene vještine	Temeljne vještine za prelazak na niskougljično gospodarstvo, koje mogu biti općenite, kao što su održiva poljoprivreda, zaštita tla, smanjenje potrošnje energije i otpada, ili više tehničke, kao što je znanje o energiji iz obnovljivih izvora.
Zeleno putovanje	Zeleno putovanje definira se kao putovanje na kojem se veći dio puta koriste prijevozna sredstva s niskom razinom emisija, kao što su autobus ili vlak, ili se zajednički koristi automobil.

Informalno učenje	Učenje kroz svakodnevne aktivnosti, na poslu, s vršnjacima itd. Riječ je uglavnom o učenju kroz praksu i nije organizirano ni strukturirano u pogledu ciljeva, vremena ili podrške u učenju te iz učenikove perspektive može biti nenamjerno. U području mladih informalno učenje može se odvijati u okviru inicijativa mladih, rasprava s vršnjacima, dobrovoljnih aktivnosti i u raznim drugim situacijama.
Međunarodno	U kontekstu programa Erasmus+ odnosi se na aktivnost koja uključuje barem jednu zemlju sudionicu programa i barem jednu partnersku zemlju.
Praćenje rada (praktično iskustvo učenja)	Boravak u partnerskoj organizaciji u drugoj zemlji radi osposobljavanja promatranjem svakodnevnog rada u toj organizaciji, razmjene dobre prakse, stjecanja vještina i znanja i/ili izgradnje dugoročnog partnerstva participativnim promatranjem.
Ključne kompetencije	Osnovna znanja, vještine i stavovi potrebni svakom pojedincu za osobno ispunjenje i razvoj, aktivno građanstvo, socijalnu uključenost i zapošljavanje, kako je opisano u Preporuci Vijeća od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje.
Mobilnost u svrhu učenja	Sudjelovanje u aktivnosti koja se sastoji od razdoblja fizičkog preseljenja u zemlju koja nije zemlja boravišta, moguće i u kombinaciji s razdobljem virtualnog sudjelovanja, radi studiranja, osposobljavanja ili neformalnog ili informalnog učenja. Može biti u obliku stručne prakse (stažiranja ili naukovanja), razmjene mladih, poučavanja ili sudjelovanja u aktivnosti stručnog usavršavanja i može uključivati pripremne aktivnosti, kao što je osposobljavanje na jeziku zemlje domaćina, te aktivnosti slanja, primanja i prateće aktivnosti.
Ishodi učenja	Opisi onoga što pojedinac zna, razumije i za što je sposoban nakon završenog procesa učenja koji su definirani prema znanju, vještinama i kompetencijama.
Imenovani zastupnik pravnog subjekta	Usporedno s potvrđivanjem organizacije u Registru sudionika, njezini pravni zastupnici moraju imenovati zastupnika pravnog subjekta. Njegova je uloga vrlo važna; nakon što ga potvrdi Komisija, bit će ovlašten za: • upravljanje pravnim i financijskim informacijama o organizaciji • upravljanje pravima pristupa osoba u organizaciji (ali ne na razini projekta) • imenovanje predstavnika organizacije koji će elektronički potpisivati ugovore o dodjeli bespovratnih sredstava („pravni potpisnici") ili financijske izvještaje („financijski potpisnici") putem portala *Funding & tender opportunities*. Svi koraci za potvrđivanje imenovanog zastupnika pravnog subjekta pojašnjeni su na tom portalu.

Organizacija s manje iskustva	Svaka organizacija ili institucija koja nije primila potporu u okviru određene vrste aktivnosti koja se podupire ovim ili prethodnim programom više od dvaput u posljednjih sedam godina. Ova kategorija uključuje kategoriju „prijavitelja koji prvi put podnosi zahtjev", kako je prethodno definirano.
Cjeloživotno učenje	Svi oblici općeg obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, neformalnog i informalnog učenja tijekom cijelog života koji dovode do poboljšanja znanja, vještina i kompetencija ili sudjelovanja u društvu iz osobne, građanske, kulturne, društvene i/ili poslovne perspektive, što uključuje i pružanje usluga savjetovanja i usmjeravanja.
Organizacija koja prvi put sudjeluje u programu	Svaka organizacija ili institucija koja prethodno nije primila potporu u okviru određene vrste aktivnosti koja se podupire ovim ili prethodnim programom, ni kao koordinator ni kao partner.
Mikrokvalifikacije	Mikrokvalifikacija je priznati dokaz ishoda učenja ostvarenih nakon kratkog iskustva učenja, u skladu s transparentnim standardima i zahtjevima te nakon vrednovanja. Dokaz je sadržan u ovjerenom dokumentu u kojem je navedeno ime nositelja, ostvareni ishodi učenja, način vrednovanja, tijelo koje dodjeljuje mikrokvalifikaciju i, ako je primjenjivo, razina u kvalifikacijskom okviru i dobiveni bodovi. Mikrokvalifikacije su u vlasništvu polaznika, a mogu se dijeliti, prenositi i kombinirati u svjedodžbe ili kvalifikacije više razine.
Ugovor o mobilnosti/učenju	Ugovor između organizacije pošiljateljice i primateljice i osoba koje sudjeluju u programu, u kojem su utvrđeni ciljevi i sadržaj razdoblja mobilnosti kako bi se osigurala njegova relevantnost i kvaliteta. Organizacija primateljica može ga koristiti kao osnovu za priznavanje razdoblja provedenog u inozemstvu.
Mjesec	U kontekstu programa Erasmus+ i u svrhu izračuna iznosa bespovratnih sredstava mjesec se odnosi na razdoblje od 30 dana.
MOOC	Pokrata za „masovni otvoreni internetski tečaj", vrstu tečaja koji se u cijelosti izvodi na internetu, kojemu svatko može besplatno pristupiti i za koji nisu potrebne kvalifikacije za upis niti ima drugih ograničenja te koji često imaju velik broj sudionika. Takvi tečajevi mogu uključivati osobne komponente, npr. poticanje lokalnih susreta sudionika, i formalno vrednovanje, ali uglavnom se primjenjuje vrednovanje kolega sudionika, samovrednovanje i automatsko ocjenjivanje. Postoje razne vrste takvih tečajeva, npr. mogu biti usmjereni na određene sektore, ciljne skupine (npr. na pojedinu struku, nastavno osoblje itd.) ili nastavne metode. MOOC-ovi koji se financiraju u okviru programa Erasmus+ moraju biti otvoreni za sve, a sudjelovanje i potvrda ili digitalna značka besplatni za sudionike. Uvjet otvorenog pristupa obrazovnim sadržajima primjenjuje se i na MOOC-ove i ostale potpune tečajeve.

Neformalno učenje	Učenje koje se odvija izvan formalnog obrazovnog kurikuluma i uključuje participativan pristup usmjeren na učenika; dobrovoljno je i stoga usko povezano s potrebama, željama i interesima mladih. Takve aktivnosti koje osiguravaju dodatni izvor i nove oblike učenja važne su za poboljšanje postignuća u formalnom obrazovanju i osposobljavanju, za ispunjavanje potreba skupine NEET (tj. mladih koji ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja niti u sustavu obrazovanja obraslih) ili mladih s manje mogućnosti i za suzbijanje socijalne isključenosti.
Profil zanimanja	Skup vještina, kompetencija, znanja i kvalifikacija koje su obično relevantne za određeno zanimanje.
OID	Po identifikacijskoj oznaci organizacije (OID) vaša se organizacija razlikuje od svih drugih organizacija koje sudjeluju u aktivnostima programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti kojima upravljaju nacionalne agencije. OID svoje organizacije možete koristiti za prijavu za akreditaciju ili bespovratna sredstva u okviru aktivnosti programa Erasmus+ i Europskih snaga solidarnosti kojima upravljaju nacionalne agencije.
Otvoreni pristup	Opće načelo slobodnog objavljivanja određene vrste materijala tako da budu dostupni što većoj skupini korisnika i za što više primjera upotrebe. U okviru programa Erasmus+ pristup obrazovnim sadržajima mora biti otvoren te se potiče otvoreni pristup rezultatima istraživanja i podacima.
Otvoreni obrazovni sadržaji (OER)	Bilo koja vrsta obrazovnih materijala (npr. udžbenici, radni listovi, nastavni planovi, obrazovni videozapisi, cijeli internetski tečajevi, edukativne igre) koji se mogu slobodno upotrebljavati, prilagođavati i dijeliti. Otvoreni obrazovni sadržaji objavljeni su u okviru otvorene licencije ili su u javnoj domeni (tj. istekla je zaštita autorskih prava). Besplatni materijali koji se ne mogu prilagođavati ili dijeliti u javnosti nisu otvoreni obrazovni sadržaji.
Otvorena licencija	Način na koji nositelji autorskih prava (autori ili drugi nositelji prava) mogu odobriti slobodnu upotrebu svojih djela široj javnosti. Prema zahtjevu programa Erasmus+ u pogledu otvorenog pristupa svaka otvorena licencija mora dopuštati barem upotrebu, prilagodbu i distribuciju. Otvorena licencija mora biti naznačena na samom djelu ili svugdje gdje se to djelo distribuira. Nastavni materijali s otvorenom licencijom nazivaju se otvorenim obrazovnim sadržajima.
Sudionici	Sudionici programa Erasmus+ su osobe koje su potpuno uključene u projekt i mogu primiti dio bespovratnih sredstava EU-a za pokrivanje troškova sudjelovanja (osobito putnih i životnih troškova).
Organizacija sudionica	Organizacija ili neformalna skupina mladih koja sudjeluje u projektu programa Erasmus+ kao prijavitelj ili partner.
Partnerska organizacija	Riječ je o organizaciji koja je formalno uključena u projekt (sukorisnik), ali ne preuzima ulogu prijavitelja.

Partnerske zemlje	Zemlje koje ne sudjeluju u potpunosti u programu Erasmus+, ali mogu (kao partneri ili prijavitelji) sudjelovati u određenim aktivnostima programa. Popis partnerskih zemalja programa Erasmus+ nalazi se u dijelu A ovog Vodiča, u odjeljku „Tko može sudjelovati u programu Erasmus+?”.
Partnerstvo	Sporazum između skupine institucija ili organizacija o provođenju zajedničkih aktivnosti i projekata.
Osobe s manje mogućnosti	Osobe s manje mogućnosti su osobe koje iz gospodarskih, socijalnih, kulturnih, geografskih ili zdravstvenih razloga, zbog migrantskog podrijetla ili iz razloga kao što su invaliditet i poteškoće u učenju, ili iz bilo kojih drugih razloga, uključujući one koji mogu dovesti do diskriminacije prema članku 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, nailaze na prepreke koje im onemogućuju pristup mogućnostima u okviru programa.
Suradničko učenje	Uzajamna aktivnost učenja koja je obostrano korisna i uključuje razmjenu znanja, ideja i iskustva između sudionika. Omogućuje interakciju s drugim sudionicima i sudjelovanje u aktivnostima u kojima sudionici mogu učiti jedni od drugih i ostvarivati ciljeve obrazovnog, profesionalnog i/ili osobnog razvoja.
Pripremni posjet	Posjet zemlji organizacije primateljice prije početka aktivnosti mobilnosti radi pripreme i osiguravanja visoke kvalitete tih aktivnosti. Svrha je takvih posjeta olakšati obavljanje administrativnih postupaka te izgraditi povjerenje i razumijevanje između uključenih organizacija.
Profesionalni razvoj	Proces unapređenja stručnih sposobnosti sudionika (polaznika i osoblja) razvojem kompetencija i stručnosti i stjecanjem novih vještina, koje se obično utvrđuju u analizi razvojnih potreba. Profesionalni razvoj obuhvaća sve vrste mogućnosti za učenje, od strukturiranog osposobljavanja i seminara do mogućnosti za informalno učenje.
Tijelo koje ostvaruje dobit aktivno u području društveno odgovornog poslovanja	Privatno poduzeće koje a) obavlja svoju poslovnu djelatnost u skladu s etičkim standardima i/ili b) uz svoju poslovnu djelatnost provodi neke aktivnosti koje imaju društvenu vrijednost.
Zemlje sudionice programa	Države članice EU-a i zemlje izvan EU-a koje su osnovale nacionalnu agenciju i u potpunosti sudjeluju u programu Erasmus+. Popis zemalja sudionica programa Erasmus+ nalazi se dijelu A ovog Vodiča, u odjeljku „Tko može sudjelovati u programu Erasmus+?”.
Projekt	Niz povezanih aktivnosti koje se osmišljavaju i organiziraju radi ostvarenja utvrđenih ciljeva i rezultata.
Kvalifikacija	Formalni rezultat postupka vrednovanja i potvrđivanja nakon odluke nadležnog tijela da je pojedinac ostvario ishode učenja prema zadanim standardima.

Organizacija primateljica	U okviru nekih aktivnosti programa Erasmus+ (u prvom redu aktivnosti mobilnosti) organizacija primateljica je organizacija sudionica koja prima jednog ili više sudionika i organizira jednu ili više aktivnosti Erasmus+ projekta.
Škola	Ustanova koja pruža opće, strukovno ili tehničko obrazovanje na svim razinama od predškolskog do srednjoškolskog obrazovanja, uključujući rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Radi provjere prihvatljivosti u području odgoja i općeg obrazovanja pogledajte definiciju prihvatljivih škola za svaku zemlju na internetskim stranicama nacionalne agencije te zemlje.
Organizacija pošiljateljica	U okviru određenih aktivnosti programa Erasmus+ (u prvom redu aktivnosti mobilnosti) organizacija pošiljateljica je organizacija sudionica koja šalje jednog ili više sudionika na aktivnost u okviru Erasmus+ projekta.
MSP-ovi (mala i srednja poduzeća)	Poduzeća (vidjeti prethodnu definiciju) s manje od 250 zaposlenika čiji godišnji promet ne prelazi 50 milijuna EUR i/ili nemaju godišnju bilancu veću od 43 milijuna EUR.
Socijalno poduzeće	Poduzeće koje, bez obzira na pravni oblik, nije uvršteno na uređenom tržištu u smislu članka 4. stavka 1. točke 14. Direktive 2004/39/EZ, i koje: 1) u skladu sa svojim ugovorom o osnivanju, statutom ili drugim osnivačkim dokumentom kao primarni cilj ima ostvarenje mjerljivih, pozitivnih socijalnih učinaka, a ne stjecanje dobiti za svoje vlasnike, članove i dioničare, a) pruža inovativne usluge ili robu koja stvara socijalni povrat i/ili b) primjenjuje inovativnu metodu proizvodnje robe ili usluga u koju je integriran njegov socijalni cilj, 2) ponovno ulaže svoju dobit prije svega u ostvarenje primarnog cilja i ima unaprijed utvrđene postupke i pravila za sve okolnosti u kojima se dobit dijeli dioničarima i vlasnicima kako se time ne bi doveo u pitanje primarni cilj, 3) njime se upravlja na poduzetnički, odgovoran i transparentan način, posebno uključivanjem radnika, klijenata i/ili zainteresiranih strana na koje utječu poslovne aktivnosti.
Osoblje	Osobe koje su na profesionalnoj ili dobrovoljnoj osnovi uključene u obrazovanje, osposobljavanje ili neformalno učenje mladih. To mogu biti profesori, učitelji, nastavnici, predavači, ravnatelji, osobe koje rade s mladima i nenastavno osoblje.
Studijski posjet	Putovanje u kojem sudionik upoznaje i proučava drugu organizaciju ili ustanovu, njezinu praksu i sustave. Omogućuje polazniku iskustvo učenja koje se temelji na izravnom kontaktu i promatranju metoda i rada organizacije domaćina.
Stručna praksa (stažiranje)	Razdoblje provedeno u poduzeću ili organizaciji u drugoj zemlji radi stjecanja određenih kompetencija koje su potrebne na tržištu rada, radnog iskustva i boljeg razumijevanja gospodarske i socijalne kulture te zemlje.

Transnacionalno	U kontekstu programa Erasmus+ odnosi se, ako nije drukčije navedeno, na bilo koju aktivnost koja uključuje najmanje dvije zemlje sudionice programa.
Transverzalne (meke, životne) vještine	Uključuju sposobnost kritičkog mišljenja, znatiželju i kreativnost, preuzimanje inicijative, rješavanje problema i spremnost na suradnju, sposobnost učinkovite komunikacije u multikulturnom i interdisciplinarnom okruženju, sposobnost prilagodbe kontekstu te uspješno svladavanje stresa i nesigurnosti. Te su vještine dio ključnih kompetencija.
Instrumenti Unije za transparentnost i priznavanje	Instrumenti kojima se dionicima pomaže da razumiju, cijene i, prema potrebi, priznaju ishode učenja i kvalifikacije u cijeloj Europskoj uniji.
Vrednovanje neformalnog i informalnog učenja	Postupak koji provodi ovlašteno tijelo i kojim se potvrđuje da je osoba ostvarila ishode učenja u skladu s relevantnim standardom, a sastoji se od sljedeće četiri faze: 1.utvrđivanja posebnih iskustava pojedinca dijalogom 2.dokumentiranja kako bi se prikazala iskustva pojedinca 3.formalnog vrednovanja tih iskustava i 4.certificiranja rezultata vrednovanja koji mogu dovesti do stjecanja djelomične ili cjelovite kvalifikacije.
Virtualna mobilnost	Niz aktivnosti potpomognutih informacijskim i komunikacijskim tehnologijama, uključujući e-učenje, kojima se ostvaruju ili olakšavaju međunarodna, suradnička iskustva u kontekstu poučavanja, osposobljavanja ili učenja.
Mladi	U kontekstu programa Erasmus+ pojedinci u dobi od 13 do 30 godina.

Visoko obrazovanje

Bod	Skup ishoda učenja pojedinca koji su ocijenjeni i mogu se prikupljati radi stjecanja kvalifikacije ili prenositi u druge programe učenja ili kvalifikacije.
Mobilnost u svrhu stjecanja bodova	Ograničeno razdoblje studiranja ili stručne prakse u inozemstvu – u okviru tekućih studija u matičnoj ustanovi – u svrhu stjecanja bodova. Nakon faze mobilnosti studenti se vraćaju u matičnu ustanovu kako bi završili studij.

Mobilnost u svrhu stjecanja kvalifikacije u visokom obrazovanju	Razdoblje studiranja u inozemstvu radi stjecanja kvalifikacije u visokom obrazovanju u odredišnoj zemlji.
Dopunska isprava o studiju	Prilog službenom dokumentu o kvalifikaciji s detaljnijim informacijama o završenom studiju u dogovorenom, međunarodno priznatom formatu, odnosno dodatak diplomi visokog obrazovanja koji sadržava standardizirani opis tipa, razine, konteksta, sadržaja i statusa studija koji je završio njezin nositelj. Sastavljaju je visoka učilišta u skladu s normama koje su utvrdili Europska komisija, Vijeće Europe i UNESCO. U kontekstu međunarodnog združenog studija preporučuje se izdavanje „zajedničke dopunske isprave o studiju", koja obuhvaća cijeli studijski program i koju potpisuju sva sveučilišta koja dodjeljuju diplomu.
Dvostruki/višestruki akademski ili stručni naziv	(Najmanje) dvije zasebne potvrde o stečenom akademskom ili stručnom nazivu koje se studentu dodjeljuju po završetku združenog studija. Dvostruki akademski ili stručni naziv posebna je vrsta višestrukog akademskog ili stručnog naziva. Svaku potvrdu mora potpisati nadležno tijelo predmetne ustanove i ona mora biti službeno priznata u zemljama u kojima se nalaze ustanove koje ih dodjeljuju.
ECHE (Erasmus povelja u visokom obrazovanju)	Akreditacija koju dodjeljuje Europska komisija i na temelju koje su visoka učilišta iz zemalja sudionica programa prihvatljiva za prijavu i sudjelovanje u aktivnostima mobilnosti u svrhu učenja i suradnje u okviru programa Erasmus+. U Povelji su istaknuta temeljna načela koja ustanova mora poštovati pri organizaciji i provedbi visokokvalitetne mobilnosti i suradnje. U njoj su navedeni uvjeti s kojima je ona suglasna kako bi osigurala visokokvalitetne usluge i postupke te pružila pouzdane i transparentne informacije.
ECTS (Europski sustav prijenosa i prikupljanja bodova)	Sustav za prikupljanje i prijenos bodova usmjeren na studente koji se temelji na transparentnosti postupaka učenja, poučavanja i vrednovanja. Njegov je cilj olakšati planiranje, izvođenje i vrednovanje studijskih programa i mobilnosti studenata priznavanjem kvalifikacija i razdoblja učenja. To je sustav koji pomaže u osmišljavanju, opisivanju i pružanju studijskih programa i dodjeli kvalifikacija visokog obrazovanja. Upotreba ECTS-a, zajedno s kvalifikacijskim okvirima koji se temelje na ishodima, omogućuje transparentnije studijske programe i kvalifikacije te olakšava priznavanje kvalifikacija.
Visoko učilište	Svaka ustanova visokog obrazovanja koja, u skladu s nacionalnim pravom ili praksom, nudi priznate diplome ili druge priznate visokoškolske kvalifikacije, bez obzira na naziv ustanove, ili bilo koja ustanova koja, u skladu s nacionalnim pravom ili praksom, nudi strukovno obrazovanje ili osposobljavanje na tercijarnoj razini.

Združeni akademski ili stručni naziv	Jedinstvena potvrda o stečenom akademskom stupnju koja se studentu dodjeljuje nakon uspješnog završetka združenog studija. Združeni akademski ili stručni naziv moraju potpisati nadležna tijela dviju ili više ustanova sudionica i mora biti službeno priznat u zemljama u kojima se te ustanove nalaze.
Združeni studiji	Studijski programi visokog obrazovanja (studij ili istraživanje) koje zajednički osmišljavaju, provode i u potpunosti priznaju najmanje dva visoka učilišta. Združeni studiji mogu se provoditi na bilo kojoj razini visokog obrazovanja, tj. preddiplomskoj, diplomskoj ili doktorskoj, čak i u kratkim stručnim studijima. Mogu biti nacionalni (kad su sva uključena sveučilišta iz iste zemlje) ili transnacionalni/međunarodni (kad su uključena visoka učilišta iz barem dvije različite zemlje).
Studijski programi jednog ciklusa	Integrirani/dugotrajni programi koji završavaju diplomom prve ili druge razine tercijarnog obrazovanja i koji se u nekim zemljama još uvijek mogu lakše opisati trajanjem u godinama nego bodovima. U većini tih zemalja programi izvan prve razine Bolonjskog modela su iz područja medicine, stomatologije, veterinarske medicine, medicinske njege i porodništva te u većini slučajeva obuhvaćaju 1 – 8 % studentske populacije. Uobičajeno trajanje integriranih programa za uređena zanimanja iznosi 300 – 360 ECTS bodova / pet ili šest godina, ovisno o kojem je uređenom zanimanju riječ.
Treći ciklus	Treća razina kvalifikacijskog okvira za europski prostor visokog obrazovanja koju su ministri nadležni za visoko obrazovanje dogovorili na sastanku u Bergenu u svibnju 2005. u okviru Bolonjskog procesa. Deskriptor trećeg ciklusa kvalifikacijskog okvira Europskog prostora visokog obrazovanja odgovara ishodima učenja za 8. razinu Europskog kvalifikacijskog okvira.

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje

Naukovanje (Naučnik)	Programi naukovanja su oblici početnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u kojima se osposobljavanje u poduzeću (razdoblja praktičnog radnog iskustva na radnom mjestu) formalno kombinira i izmjenjuje s obrazovanjem u školama (razdoblja teorijskog/praktičnog obrazovanja u školi ili centru za osposobljavanje), čiji uspješni završetak donosi kvalifikacije početnog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koje su priznate na nacionalnoj razini.
EQAVET (Europski referentni okvir za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju)	Referentni instrument za oblikovatelje politika koji se temelji na ciklusu kvalitete od četiri faze koji uključuje utvrđivanje ciljeva i planiranje, provedbu, vrednovanje i reviziju. To je sustav kojim se poštuje neovisnost nacionalnih vlada i koji javna i druga tijela uključena u osiguravanje kvalitete koriste na dobrovoljnoj osnovi.

Natjecanja u vještinama	Međunarodna strukovna natjecanja u kojima je demonstracija vještina polaznika strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (SOO) presudna za promicanje, priznavanje i razmjenu iskustava, umijeća i tehnoloških inovacija u SOO-u. Ta su događanja rezultat bliske suradnje poduzeća, pružatelja SOO-a, gospodarskih komora i drugih relevantnih dionika s ciljem povećanja privlačnosti i izvrsnosti u SOO-u.
Strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO)	Obrazovanje i osposobljavanje čiji je cilj polaznicima pružiti teorijsko i praktično znanje, vještine i/ili kompetencije potrebne za određena zanimanja ili općenito na tržištu rada. U okviru programa Erasmus+ su za aktivnosti u području SOO-a prihvatljivi projekti usmjereni na početno ili trajno strukovno obrazovanje i osposobljavanje.
Učenje kroz rad	Stjecanje znanja i vještina obavljanjem zadaća – i razmišljanjem o njima – u kontekstu struke, na radnom mjestu (kao što je naizmjenično osposobljavanje) ili u ustanovi za strukovno obrazovanje i osposobljavanje.

Obrazovanje odraslih

Obrazovanje odraslih	Sve vrste nestrukovnog obrazovanja odraslih formalne, neformalne ili informalne prirode (za trajno strukovno osposobljavanje vidjeti pod „SOO").
Polaznik obrazovanja odraslih	Odrasla osoba koja nakon završetka ili prestanka početnog obrazovanja ili osposobljavanja nastavlja nestrukovno obrazovanje u nekom obliku (formalno, neformalno ili informalno učenje). Za potrebe Erasmus+ projekata odgojno-obrazovni djelatnici (učitelji, nastavnici, predavači, nastavnici, akademsko osoblje, osoblje koje radi s mladima itd.) u bilo kojem sektoru programa Erasmus+ ne mogu se smatrati polaznicima obrazovanja odraslih. Članovi osoblja koji su formalno povezani s obrazovnom organizacijom u kojoj rade (škola, ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, odgoj i opće obrazovanje, visoko obrazovanje, obrazovanje odraslih itd.) mogu sudjelovati u aktivnostima za osoblje u relevantnom sektoru programa Erasmus+.

Mladi

Trener	Osoba koja nije član skupine nego pomaže mladima u pripremi, provedbi i evaluaciji njihovog projekta solidarnosti.

Izgradnja zajednice	Stvaranje ili unapređivanje zajednice pojedinaca koji dijele potrebu ili interes ili su proživjeli iskustvo koje im je zajedničko polazište. Procesom izgradnje zajednice nastaje vrlo aktivna skupina čiji članovi razmjenjuju praksu i ideje za daljnji razvoj u korist same zajednice.
Mehanizmi dijaloga	Dijalog s mladima i organizacijama mladih te donositeljima odluka koji služi kao forum za kontinuirano zajedničko promišljanje o prioritetima, provedbi i praćenju europske suradnje u području mladih.
Digitalni rad s mladima	Proaktivno korištenje ili bavljenje digitalnim medijima i tehnologijom u radu s mladima. Digitalni mediji i tehnologija mogu biti alat, aktivnost ili sadržaj u radu s mladima. Digitalni rad s mladima nije metoda rada s mladima, već se može uključiti u bilo koje okruženje za rad s mladima, s istim ciljevima kao i rad s mladima općenito.
Voditelj skupine	U projektima mobilnosti za mlade voditelj skupine punoljetna je osoba koja se pridružila mladima koji sudjeluju u programu razmjene mladih radi osiguravanja učinkovitosti učenja (Youthpass) te njihove zaštite i sigurnosti.
Neformalna skupina mladih	Skupina od najmanje četvero mladih koja prema mjerodavnom nacionalnom pravu nema pravnu osobnost i čiji predstavnici mogu u njihovo ime preuzimati pravne obveze. Takve skupine mogu biti prijavitelji i partneri u određenim aktivnostima programa Erasmus+. Radi pojednostavnjenja one su u ovom Vodiču izjednačene s pravnim osobama (organizacijama, ustanovama itd.) te se smatraju organizacijama sudionicama programa Erasmus+ za projektne aktivnosti u okviru ključne aktivnosti 1 u kojima mogu sudjelovati. U skupini mora biti najmanje četvero mladih u dobi od 13 do 30 godina. Iznimno i pod uvjetom da su svi mladi maloljetni skupinu može zastupati odrasla osoba. Skupina maloljetnih članova u tom slučaju može podnijeti prijavu uz pomoć osobe koja radi s mladima / trenera.
Aktivnost na više lokacija	Aktivnost koja se odvija u više od jedne zemlje. Aktivnosti na više lokacija podrazumijevaju istodobno kretanje svih sudionika.
Pametan rad s mladima	Inovativni razvoj rada s mladima koji obuhvaća digitalnu praksu rada s mladima i uključuje komponentu istraživanja, kvalitete i politike.
Aktivnost sudjelovanja mladih	Izvanškolska aktivnost (kao što su razmjene mladih, volontiranje ili osposobljavanje mladih) koju provodi mlada osoba, pojedinačno ili u skupini, posebno preko organizacija mladih, i za koju je svojstven neformalan pristup učenju.
Osoba koja radi s mladima	Zaposlenik ili volonter uključen u neformalno učenje koji pomaže mladima u njihovom osobnom sociopedagoškom i profesionalnom razvoju.

Youthpass	Europski alat za poboljšanje priznavanja ishoda učenja mladih i osoba koje rade s mladima stečenih sudjelovanjem u projektima koji se podupiru u okviru programa Erasmus+. Youthpass se sastoji od: a) potvrda koje sudionici mogu dobiti u nekoliko aktivnosti programa i b) utvrđenog postupka kojim se mladi, osobe koje rade s mladima i organizacije mladih podupiru u promišljanjima o ishodima učenja stečenima u okviru Erasmus+ projekta u području mladih i neformalnim učenjem. Youthpass je dio šire strategije Europske komisije čiji je cilj poboljšati priznavanje neformalnog i informalnog učenja i rada s mladima u Europi i šire.